Bundel - Gemeenteraad van 13 november 2023

Agenda bijlagen

transcript raad 13 november 2023

1 Opening

2 Vaststellen agenda
Op grond van artikel 20 Reglement van Orde voor de vergaderingen van de raad worden de volgende portefeuillehouders uitgenodigd de vergadering bij te wonen:
agendapunt 4: ontwerpbesluit inzake vaststelling van de gemeentebegroting 2024 (inclusief meerjarenraming 2025-2027) en 1e formele bijstelling 2023: voltallig college

23it01598 agenda raad 13 november 2023

3 Ingekomen stukken

23it01599 ingekomen stukken raad 13 november 2023

4 Ontwerpbesluit inzake vaststelling van de gemeentebegroting 2024 (inclusief meerjarenraming 2025-2027) en 1e formele bijstelling 2023
Zie agendapunt 4.14 voor de eventuele moties en amendementen
Pauze en eten vanaf circa 17.30 uur.
Vanaf 18.45 uur: 1e en 2e termijn ontwerpbesluit begroting inclusief amendementen en moties.
Besluitvorming: eerst amendementen, vervolgens begroting inclusief bijlagen en dan de moties.
Indeling overlegruimtes voor fracties tijdens begrotingsbehandeling
college: kamer burgemeester
Burgerbelangen: fractiekamer
Ons Kerkrade: kamer wethouder Roland
PvdA: kamer wethouder van Drunen
Lokaal Alternatief: collegekamer
SP: spreekkamer griffie
Ouderenpartij Kerkrade: kamer wethouder Paas
CDA: kamer secretaris
VVD: leeskamer
Hart voor Vrijheid: kamer griffie

23it01468 Begroting 2024 -incl. meerjarenraming 2025-2027- en 1e formele bijstelling 2023 aanbiedingsbrief
23Rb082 Begroting 2024 -incl. meerjarenraming 2025-2027- en 1e formele bijstelling 2023 ontwerpbesluit
23Tl071 Nota van toelichting raad
Begroting 2024 definitief
financiële produktenbegroting 2024
PvdA Technische vragen begroting 2024
SP Technische vragen begroting 2024
Burgerbelangen Kerkrade Vragen begroting 2024
Lokaal Alternatief Vragen begroting 2024
VVD vragen begroting 2024
Beantwoording technische vragen begroting 2024
12 Sisabijlage
12.1 WG - Accountantsverslag
Beantwoording vragen begroting 2024 VVD
CDA Kerkrade Technische vragen begroting 2024

4.0 Moties en amendementen

1. amendement investeren in programmering VIE
1. 23it01645 motie lobby hoofdkwartier Einstein telescoop in de regio
2. 23it01646 motie stimuleringsregeling gevel en dakvergroening (geanonimiseerd)
3. 23it01647 motie schoolzwemmen (geanonimiseerd)
4. 23it01648 verhuiswensen eigen inwoners faciliteren
5. 23it01655 motie toeristich openbaar vervoer
6. 23it01649 motie mijnschade
7. 23it01650 motie mijnsluiting
8. 23it01651 motie WMC huurvrijstelling bij gebruik van het PLS stadion
9. 23it01652 geen vrijkaarten voor raad en collegeleden maatschappelijk culturele evenementen
10. 23it01653 motie tegemoetkoming chronisch zieken
11. 23it01654 motie betrekken financiele commissie bij ambtelijke inventarisatie studiejaar 2024

4.1 algemene beschouwingen fractie Hart voor Vrijheid

4.2 algemene beschouwingen fractie VVD

VVD AB

4.3 algemene beschouwingen fractie CDA
AB CDA Kerkrade 2024

4.4 algemene beschouwingen fractie Ouderenpartij Kerkrade
Ouderenpartij Kerkrade AB

4.5 algemene beschouwingen fractie SP
AB def. 2024 nov 2023.1

4.6 Pauze

4.7 algemene beschouwingen fractie Lokaal Alternatief
LA Begrotingsvergadering 13 november 2023

4.8 algemene beschouwingen fractie PvdA
APB PvdA Kerkrade

4.9 algemene beschouwingen fractie Ons Kerkrade
Ons Kerkrade AB

4.10 algemene beschouwingen fractie Burgerbelangen
Algemene beschouwingen 2024

4.11 Pauze

4.12 Reactie college

4.13 Pauze

4.14 Debat en besluitvorming

5 Sluiting

1 Opening

L.A. Jongen plaatsvervangend voorzitter
Dames en heren, het is 13 november 14:00 uur. We gaan beginnen. Vandaag zal ik als plaatsvervangend voorzitter van uw raad het eerste deel van deze vergadering voorzitten. De burgemeester en twee wethouders sluiten later aan vanwege een uitvaartdienst. De gemeentelijke organisatie heeft recent enkele zeer gewaardeerde collega's verloren. Ook is het een jaar geleden dat we afscheid hebben moeten nemen van Angelique Moberts-Lenzen, raadslid voor BurgerBelangen. Ik vraag u daarom een moment stil te staan bij het verlies van dierbaren om ons heen. Wij wensen vanaf deze plek sterkte aan eenieder. Dank u wel. De overweging. Aan het begin van deze vergadering, waarin wij samenkomen om de belangen van de gemeente Kerkrade en haar inwoners te dienen, spreken wij de hoop uit dat onze inspanning vrucht zal dragen. Mogen wij kracht en inspiratie putten uit elkanders geloof en levensovertuiging, met een juiste waardering voor elkaars mening. Ik open de vergadering. Afgemeld is de heer Rozema wegens ziekte. Van hieruit wens ik hem beterschap. Ook beterschap en een goed herstel voor wethouder Jo Schlangen. Later sluit de heer Oerlemans aan. Burgemeester Dassen en wethouders Roland en Weijers zullen ook later aansluiten. Mevrouw Schneider komt later, heb ik begrepen. Dank u wel. We trekken een lootje voor de spreekvolgorde. Dat is straks voor de eerste termijn. Mevrouw Paul, BurgerBelangen, u mag straks beginnen.

2 Vaststellen agenda

L.A. Jongen plaatsvervangend voorzitter
Vandaag staat de begroting op de agenda. Kunt u allemaal instemmen met de agenda? Dan wordt de agenda ongewijzigd vastgesteld. Zoals gezegd, is het college voor vandaag uitgenodigd. Later zullen de heren Roland en Weijers aansluiten, evenals de burgemeester. Ik denk dat zij het tijdens de eerste pauze

3 Ingekomen stukken

L.A. Jongen plaatsvervangend voorzitter
van mij gaat overnemen. De ingekomen stukken, agendapunt drie. Dan stel ik nu de lijst met ingekomen stukken aan de orde. Wil iemand reageren op de wijze van afdoening? Zo niet, dan is de lijst vastgesteld.

4 Ontwerpbesluit inzake vaststelling van de gemeentebegroting 2024 (inclusief meerjarenraming 2025-2027) en 1e formele bijstelling 2023

L.A. Jongen plaatsvervangend voorzitter
Dank u wel. Agendapunt vier, het ontwerpbesluit inzake de vaststelling van de gemeentebegroting 2024 inclusief de meerjarenraming 2025-2027, en de eerste formele bijstelling 2023. Vandaag is de begroting 2024 aan de orde. We starten zoals gebruikelijk met de algemene beschouwingen. We hebben een volgorde afgesproken en die zal ik aanhouden. Tussendoor hebben we een korte pauze. Voor de kijkers thuis: we beginnen met Hart voor Vrijheid, vervolgens VVD, CDA, de Ouderenpartij en de SP. Vervolgens hebben we een kleine pauze. Dan zijn de sprekers Lokaal Alternatief, Partij van de Arbeid, Ons Kerkrade en BurgerBelangen. Ik zal de heer Otten vragen om te starten.

4.1 algemene beschouwingen fractie Hart voor Vrijheid

A.R.J. Otten Hart voor Vrijheid

Dank u wel, voorzitter. Beste kijkers, luisteraars, eigenlijk zou ik deze bespreking in het dialect willen houden, maar dat mag niet. Tegenwoordig is dat niet meer beschaafd. Ik zal het in het Nederlands houden. Ik denk dat we het binnen een paar jaar misschien in het Engels houden. Als ik de ontwikkelingen zie op de universiteit en de hogescholen, moet ook alles in het Engels. Als iemand in Brussel een beschikking afgeeft dat we allemaal in het Engels moeten, zie ik ons binnen een paar jaar in het Engels verdergaan. Veel vragen zijn al ingediend. Wij hebben geen vragen ingediend. Ik zag wel dat er iets nieuws aan de hand was. Ik dacht dat CDA meer vragen had ingediend als de SP. Naderhand, toen ik goed keek, zag ik dat er nog andere verwijzingen waren. SP blijft toch koploper qua vragen. Dan wil ik terugkomen op een artikel dat in de krant stond. Daar stond in, in verband met Pfeizer, dat ze zoveel miljard verlies hadden. Wat ik daarbij gemist heb, is waarom dat verlies is. Sinds twee jaar worden vaccinaties gedaan. Er zijn veel bijwerkingen, en daar wordt weinig aandacht aan besteed. Nu zijn er wetenschappers die daarnaar zijn gaan zoeken. Zij hebben onderzoek gedaan en diverse vaccins onderzocht van diverse badges. Daar is naar voren gekomen dat er een vervuiling zit in de vaccins. Die zijn verontreinigd met allerhande soorten DNA, waaronder ook het Simian virus 40. Het is aangetoond dat het kankerverwekkend is. Dat is al eerder tevoorschijn gekomen in de zestiger jaren met de inenting van polio. Daar zat toen ook de SV 40 in. Daar is toen heel snel op gereageerd en eruit gehaald. Nu is er gelukkig één land in de wereld dat er op dit moment officieel op heeft gereageerd. Dat is het ministerie van Volksgezondheid in Canada. Het is het eerste land dat toegegeven heeft dat de vaccins verontreinigd zijn, en heeft daar Pfizer op aangesproken. Pfizer wordt nu verweten dat ze geen melding hebben gemaakt van die verontreiniging. Met name dat SV 40 hadden ze moeten melden. Iedere grote firma onderzoekt regelmatig hun producten. Het zou heel onwaarschijnlijk zijn dat ze niet geweten hebben dat de vaccins verontreinigd waren. Voor jullie informatie: de farmacie heeft van tevoren bedongen dat zij niet verantwoordelijk gehouden kunnen worden voor nadelige schades van de vaccins. Gelukkig zijn er ook juristen die de contracten hebben nagekeken. Die vervallen nu omdat verontreiniging van de vaccins niet onder de bedinging valt. Vanaf nu, zouden er claims komen, wordt dat niet op de overheid verhaald maar op de firma zelf. Ik hoop dat vanaf nu een behoorlijke berichtgeving hierover gaat plaatsvinden. Zowel vanuit de krant - de krant zit hier, ik hoop dat ze erop reageren - en de overheid, dat ze daar een onafhankelijke en eerlijke mening over geven. We weten allemaal dat veel mensen de laatste tijd allerhande klachten hebben van de vaccins. Daarbij wil ik het even laten. Het vervolg daarop. Vorig jaar had Hart voor Vrijheid een motie ingediend over de vrouwennamen in de straat. De wethouder heeft dat ontraden, want ik wist toen nog niets van fractiediscipline. Ik meende dat er een meerderheid voor was. De wethouder heeft dat ontraden omdat de voorgestelde persoon nog in leven was, de straatnaam al bestond, en dat er eventueel lijken in de kast zouden zitten die naderhand uitkomen. Het argument dat ze nog in leven was, dat is eenmaal zo. Dat de straatnaam al bestond was een slecht argument. Een paar maanden later - gelukkig heeft het college het overgenomen - is er een benoeming geweest. Het was iemand uit het eigen huis, een oud-raadslid en oud-wethouder die benoemd werd. Het was Maria Sträter. De Straterweg bestond ook al, en toen was het geen belemmering om een nieuwe Maria Straterstraat te benoemen. In de toekomst hoop ik dat de raad zo vooruitstrevend is dat iedereen in Nederland benoemd kan worden. Er is een uitzondering, en daar zijn heel veel straten naar benoemd. Daar zitten niet alleen lijken in de kast, maar tegenwoordig zitten ze in het archief. Sommige lijken lopen rond en dan is het geen belemmering. Ik hoop dat als de raad in de toekomst betere, althans gedurfdere beslissingen neemt, dan zou er over 40 jaar - jammer genoeg is de voorzitter er niet - een benoeming worden gedaan. Als de raad behouden blijft, wordt het pas over 60 jaar pas. Ik neem aan dat de eerste vrouwelijke burgemeester in Kerkrade ook een straatnaam krijgt in de toekomst. Daar zou ik het voor wat betreft de straatnamen bij willen laten. Dan ben ik even de draad kwijt, maar dat komt als je geen spiekbriefje bij je hebt. Ik wilde even terugkomen op de burgerparticipatie. Burgerparticipatie is voor onze partij heel belangrijk. Daar hadden we dit jaar al iets positiefs aan willen doen. We hadden een initiatiefvoorstel willen indienen voor een referendum in Kerkrade. Dat is voor ons namelijk één van de belangrijkste dingen: de bevolking een stem geven. Gezien de situatie op de griffie is dat er dit jaar niet van gekomen. Volgend jaar komt er via Hart voor Vrijheid een initiatiefvoorstel om een referendum in discussie te brengen. Daarbij vind ik dat wij als raad en als gemeente een onafhankelijk krantje moeten maken om onze burgers in te lichten. Als het aan ons ligt loopt het gelijk met de raadsvergadering, zodat een week voor de raadsvergadering dat krantje uitkomt en dat de burgers de kans hebben om te reageren. Nu staat het wel in de krant. Het wordt in

de VIA gezet, die liggen op bepaalde punten. Heel weinig mensen gaan die daar halen, denk ik. Het zou mooi zijn als de gemeente de burgers kan meenemen in de processen die er gebeuren in de gemeenteraad en in de gemeente. Daarbij kunnen wij ook een podium geven aan de verenigingen in Kerkrade. De verenigingen in Kerkrade zijn allemaal terug aan het gaan. De aanwas wordt veel minder. Als ze een podium krijgen in het krantje, dan kunnen zij weer aanwas krijgen. Nu de Martin Buber begint in 2024, kun je dat gelijk trekken met de school. De verenigingen, dat is per wijk en per gemeente toch een bindingsfactor voor de ouders en de kinderen. Doe je veel voor de kinderen, dan pak je ook de ouders mee. Om de ouders en de kinderen samen te krijgen, zou je voor de kinderen via de verenigingen veel kunnen doen. Bijvoorbeeld, als kinderen op de middelbare school komen, kun je Martin Buber vragen welke kinderen in welke verenigingen zitten. Daar kun je aandacht aan besteden. Ik zag via de moties dat er al diverse andere moties worden ingediend om de gezondheid van het kind te garanderen. Daar komen de andere fracties straks op terug. Voor mijzelf heb ik gezien dat binnen de begroting 450.000 euro voor het openbaar groen wordt aangegeven. Het zou mooi zijn als daar een gedeelte van werd gebruikt voor eventuele fruitbomen. Dan vind ik dat in de speeltuinen fruitbomen geplant kunnen worden, en dat de lagere schoolkinderen meegenomen kunnen worden met plantdag en met het oogsten. Dat is voor de kinderen een heel belangrijk iets, dat ze weten dat het niet uit de supermarkt komt

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester

maar dat het van de bomen komt, en dat ze daarbij betrokken worden.

L.A. Jongen plaatsvervangend voorzitter

Meneer Otten, ik wil u erop wijzen dat u nog één minuut heeft.

A.R.J. Otten Hart voor Vrijheid

Ik ben er zover doorheen. Dan is het voor de kinderen heel belangrijk en ze worden betrokken bij het gezond opvoeden, bij de beweging. Voor iedereen is dat een pluspunt. Daar wil ik de wethouder vragen om een avond te beleggen dat wij als raad inzicht krijgen in de subsidieregeling voor alle verenigingen die in Kerkrade zijn, en dat daar de algemene opinie van iedereen wordt gevraagd wat wij als raad kunnen doen om de verenigingen te betrekken bij allerhande activiteiten. Bijvoorbeeld dat krantje wat de gemeente uitgeeft, dat het eventueel door de verenigingen bezorgd kan worden. Vandaar dat ik het in de algemene beschouwingen houd.

L.A. Jongen plaatsvervangend voorzitter

De details komen straks bij de volgende partijen, denk ik. Dank u. Dank u wel, meneer Otten. Dan geef ik het woord aan de heer Creusen van de VVD.

R.F.A.C. Creusen VVD

Voorzitter, overige leden van het college, raadsleden, publiek achterin deze ruimte en de kijkers thuis voor het beeldscherm. Ons gezamenlijk doel, samen verder bouwen aan een vitaal en uitdagend Kerkrade, krijgt steeds meer gestalte.

4.2 algemene beschouwingen fractie VVD

R.F.A.C. Creusen VVD

Om onze ambities uit het coalitieakkoord te realiseren, is er de afgelopen periode fors geïnvesteerd. Geïnvesteerd in een veiliger en vitaler Kerkrade. Een Kerkrade waar het goed leven en ondernemen is. Het jaar 2024 wordt het jaar van Martin Buber. Het Martin Buber is nu realiteit. Schooljaar 2024-2025 verwelkomen wij de eerste leerlingen van het Martin Buber. We hebben allemaal kennis kunnen nemen van het onderwijsconcept en de uitvoeringslocatie Martin Buber. De algemene indruk is zeer positief en verwachtingsvol. Ook landelijk is er veel interesse voor het vernieuwende concept. Persoonlijk ben ik trots dat de VVD in 2019 mede het zaadje heeft gepland om dit te realiseren. Ook wijs ik naar de lijntjes die wij als partij hebben met de provincie en Den Haag. Het waren immers onze VVD Tweede Kamerleden Mariëlle Paul, nu minister van Primair en Voortgezet onderwijs, en Silvio Erkens die ons geholpen hebben bij het ondersteunen van de aanvraag voor het Martin Buber. Economie en infra. Ook op economisch vlak gebeurt er veel. Het voormalig Santa Maria wordt toegevoegd aan de FlexiForum. Een succesverhaal. Wie had dit ooit gedacht na het debakel campus? Hiermee komen wij tegemoet aan de behoeften van ondernemers naar meer ruimte voor hun onderneming. Deze uitbreiding van de FlexiForum staat voor 2024 in de steigers. Het mobiliteitsplan is in 2023 vastgesteld. Nog dit kalenderjaar wordt het uitvoeringsplan voorgelegd. Een plan

gericht op het verbeteren van de verkeersveiligheid door herinrichting van de openbare ruimte. Een plan gericht op de aanleg van fietspaden en, nu komt het, de verbinding met het intercitystation in Herzogenrath. Het niet doorgaan van het station West is een enorme teleurstelling, maar met dit mobiliteitsplan komt er een alternatief. Er komt een onderzoek naar een mobiliteitshub in Kerkrade-West. Een mobiliteitshub gericht op het verbeteren van de bereikbaarheid van Kerkrade-West. In dit plan wordt ook de bereikbaarheid van het bedrijventerrein Avantis onderzocht, met andere vervoersmiddelen dan de auto. Veiligheid. Voorzitter, voorwaardelijk voor een Kerkrade waar het goed leven en ondernemen is, is een veilig leefklimaat. Veiligheid, of beter gezegd het gebrek eraan, is nu juist een aspect dat de VVD nog steeds zorgen baart. Van hufterig gedrag op straat tot ondermijnende criminaliteit. Dit jaar hebben wij een integraal veiligheidsplan vastgesteld. In het kader van dit plan is in 2023 gestart met een onderzoek naar de effectiviteit van acties en interventies in relatie tot onze ambities. De uitkomsten van dit onderzoek, die gebruikt worden voor een integrale heroverweging voor de werkwijze in 2024, zien we met belangstelling tegemoet. Ten aanzien van personen die overlast veroorzaken en de openbare veiligheid aantasten, zijn we ingenomen met de komst van de gemeenschappelijke regeling Zorg- en Veiligheidshuis Parkstad. Binnen dit zorg- en veiligheidshuis werken gemeente, justitie en zorg samen om problemen aan te pakken die gerelateerd zijn aan individuele personen. Deze aanpak reikt verder dan de uitdrukkelijke VVD-wens en de inmiddels toegezegde uitbreiding van het aantal boa's en camera's voor toezicht. We vinden het een prima idee dat de inzet van straatcoaches gecontinueerd en zelfs uitgebreid wordt. Door vroegsignalering en intensieve samenwerking met de politie en de scholen steken we in op een persoonsgerichte aanpak. Stedenbouwkundige ontwikkelingen en herinvulling. Wat ons stedelijke volume betreft, hebben we de afgelopen jaren een flinke sprong vooruit gemaakt. Sportpark Kaalheide ondergaat een metamorfose. Diverse partners gaan samen aan de slag om Sportpark Kaalheide een nieuwe stedenbouwkundige invulling te geven. Voorzieningen worden geïntegreerd in de gebouwen van Stichting Bruis en nieuwbouw van Roda JC, in combinatie met zorgwoningen. Hierbij doen wij als VVD de oproep dat Bruis, Vie, scholen en andere belanghebbenden nog meer integraal gaan samenwerken om de gezondheid en vitaliteit van onze inwoners te verbeteren. Nu het fysieke deel gerealiseerd wordt en deels is, moet alle aandacht gericht zijn op de inhoudelijke programma's. Hier moeten nog grote stappen gezet worden. Verder is er aandacht voor het centrum. Complex D'r Pool wordt nu gesloopt en naar verwachting wordt begint 2025 gestart met de nieuwbouw van 50 woningen. Op de valreep gaat de gemeente ook investeren in de Einderstraat. Hierbij zullen we ons moeten buigen over welke functies, aanlooproutes, waaronder de Einderstraat en de Marktstraat in de toekomst zullen krijgen. Tenslotte is nu eindelijk de financiering geregeld voor de afhandeling van mijnschade in onze regio. Hierbij gaat het om een substantiële verhoging van het budget voor de afhandeling van mijnschade, en de oprichting van het centrum Mens, Milieu en Mijnbouw in Limburg. Met dit centrum kunnen gemeenten hun expertise bundelen en worden inwoners bij één loket geholpen. Dit allemaal dankzij een amendement van ons Tweede Kamerlid Silvio Erkens. Kortom, mooie plannen die om investeringen vragen. Investeringen voor de toekomst voor een Kerkrade waar het goed leven en ondernemen is. Plannen die getuigen van lef, innovatie en ontwikkeling. Zo zien we dat graag als VVD. Maar elke euro kun je maar één keer uitgeven. Het effect van alle investeringen zien we terug in deze begroting. Door onverwachte tegenvallers, onder andere stijgende kosten en inflatie, teren wij in op onze reserves. Als VVD roepen wij op tot een herbezinning van onze gemeentelijke uitgaven, te meer met de ongewisse financiële situatie na 2026 in het vooruitzicht. De vooruitzichten zijn somber in financieel opzicht. In 2026 zien de decentrale overheden, dus gemeenten en provincies, hun bekostiging vanuit het Rijk flink kelderen. Men spreekt zelfs van een ravijnjaar. Volgens het ministerie van Binnenlandse Zaken doen gemeenten er goed aan een spaarpotje aan te leggen. De opbouw van zo'n tijdelijke financiële buffer kan ons door het magere jaar 2026 heen helpen. Het college wenst op een situatie van minder Rijksinkomsten te anticiperen. Wij ondersteunen de opdracht van het college om de ambtelijke organisatie een inventarisatie te laten opstellen. Een inventarisatie van beleidsmatige keuzes om op het scenario ravijnjaar 2026 te anticiperen. Het college spreekt van een studiejaar, en een ambtelijke inventarisatie. Waarom kiest het college voor een uitsluitend ambtelijke inventarisatie? Dit is voor ons aanleiding om vandaag een motie in te dienen. In deze motie wordt door ons voorgesteld om de Financiële Commissie bij deze inventarisatie te betrekken. Dit biedt de raad de mogelijkheid om ook vanuit politiek perspectief beleidsopties voor onderzoek in te brengen. Als VVD doen we tevens de oproep om vooral opties in kaart te brengen die voorkomen dat de lasten van inwoners en ondernemers stijgen. Lastenverzwaringen zijn voor ons geen optie. Ombuigingen daarentegen wel. Tot slot, voorzitter. Onze uitdagingen zijn ongekend en vereisen veel lef, creativiteit, flexibiliteit en vooral samenwerking. Met elkaar - raad, college, ambtenaren, inwoners en ondernemers, maken we onze stad mooier, krachtiger en beter dan die nu is. Wij danken het college en de betrokken ambtenaren voor hun grote inzet bij de totstandkoming van deze begroting. We zien uit naar de beantwoording van vragen en de gedachtenwisseling in de raad. Met de huidige en toekomstige

uitdagingen voor ogen citeer ik Winston Churchill, Brits staatsman en Nobelwinnaar van de Literatuur: "Een pessimist ziet de moeilijkheid bij elke gelegenheid. Een optimist ziet kansen in elke moeilijkheid."

L.A. Jongen plaatsvervangend voorzitter

Namens de VVD-fractie Kerkrade, Roger Creusen. Dank u wel, meneer Creusen. Netjes binnen de tijd. Dan vraag ik de heer Meijer van het CDA om naar voren te komen.

M. Meijer CDA

Goedemiddag, voorzitter. Kerkradenaren, we zitten bijna op de helft van deze bestuursperiode en de tweede algemene beschouwingen. Afgelopen jaar heb ik aangegeven dat Kerkrade, Nederland en de wereld behoefte heeft aan minder ik en meer wij. Dat is op de dag van vandaag nog steeds het geval.

4.3 algemene beschouwingen fractie CDA

M. Meijer CDA

Dat is een opgave voor ons allemaal. Kerkrade staat voor veel grote uitdagingen. Of dit nu op het gebied is van woningaanbod, overlast, het Martin Buber, WMC, Roda JC, Kaalheide Bruist of de duurzaamheidsopgave is, waar we als stad met zijn allen voor staan. Als CDA Kerkrade vragen we ons af of Kerkrade zich niet voorbijstreeft. Het ene grote project is nog niet afgerond of het andere staat alweer voor de deur. We vinden het mooi als een stad ambitieus is, maar de belasting op het ambtelijk apparaat en eigenlijk op de gehele gemeentelijke organisatie is hoog. Als de boog te lang gespannen is, kan men focus verliezen. Als voorbeeld: moties die het afgelopen jaar bij de begroting zijn ingediend worden nauwelijks goed opgevolgd. Deze zouden eigenlijk opnieuw ingediend kunnen worden. Dat kan een keuze zijn van de wethouders door tijdgebrek of een andere reden. Dat vernemen we uiteraard graag. Het moge duidelijk zijn dat wij ons als raad hierdoor minder serieus genomen voelen. Het lijkt alsof de wethouders weglopen voor deze verantwoordelijkheid. Ook vragen wij ons af of dit college zich bewust is van de consequenties van de keuzes die gemaakt worden. Neem het plan Kaalheide Bruist en het plots verschijnen van een tweede stedenbouwkundig plan door Roda JC. We zijn bijna een half jaar verder na het moment dat opeens alle zeilen werden bijgezet, een extra informatiesessie last minute werd gepland en besloten bijeenkomsten werden georganiseerd. Ons bekruipt steeds meer het gevoel dat dit nodig was om de voetballicentie van Roda JC te redden. Nu die druk van de ketel is, is het weer verdacht stil. In de wandelgangen horen wij zelfs geruchten dat de extra geplande zorgwoningen als garantie voor de ontwikkelaar niet meer passen binnen dit plan. We zijn benieuwd of dit bekend is bij de wethouder en hoe dit verder eruit ziet. Immers, er ligt een afspraak en een overeenkomst. We zijn benieuwd hoe dit opgelost gaat worden. Wij vinden het plan Bruist, zorg voor elkaar, meer samen, heel belangrijk. We hopen ook dat dit krachtige contact snel landt op Kaalheide. Voorzitter, hoe kunnen wij het realiseren van geschikte woningen versnellen? Bepaalde doelgroepen, denk aan starters en jonge gezinnen, vinden geen geschikte koopwoning of huurwoning. Ook gepensioneerden die liever een ruim appartement en voldoende buitenruimte zouden willen missen dit in Kerkrade. We zien dit niet terug bij de huidige wooneenheden die gebouwd worden of bij de nieuwe plannen. Ook zien wij een mismatch in oppervlakte, prijs en doelgroep. Meer sturingsmogelijkheden op het gebied van het verdelen van woonruimte zou een bijdrage leveren. Wij dienen daarom later vandaag een motie in om inwoners met een maatschappelijke of economisch binding met Kerkrade voorrang te geven op een toewijzing van een woning. Het percentage sociale woningbouw in Kerkrade is volgens de landelijke norm veel te hoog, namelijk 40 procent ten opzichte van de aangegeven norm van 30. Er zijn omliggende gemeenten die op 20 procent zitten. Hier ligt een opgave voor de wethouder om een langere termijnvisie neer te leggen. Wij zijn benieuwd of de wethouder hiervan op de hoogte is en wanneer hij hiermee aan de slag gaat. Deelt de wethouder onze mening dat dit percentage naar beneden moet en de woningmarkt in evenwicht hersteld moet worden? Begrijp ons niet verkeerd, voorzitter. Wij vinden sociale woningbouw heel belangrijk. We zien nog een groot tekort in andere segmenten. Kerkrade kan als gemeente niet alle lasten dragen. Ook de middenstand heeft hier behoefte aan. Immers, het bestedingsniveau in de stad gaat erop vooruit. Zeker door de verruiming van de openingstijden en dagen van de winkels is dit wenselijk. Om hierop terug te komen, het CDA Kerkrade was hier absoluut geen voorstander van. Het lijkt erop dat de wethouder in het eerste jaar bezweken is onder de druk van enkele grote retailers. We zijn benieuwd naar de reactie van de wethouder op de column in De Limburger waarin nogmaals argumenten als druk bij kleine ondernemers, personeelschaarste, reductie energiebehoefte, en beperking om samen met het gezin en het verenigingsleven tijd in te steken, de revue passeren. Voorzitter, CDA Kerkrade heeft serieus erover nagedacht om de tekst van vorig jaar voor te lezen. Niet om tijd te besparen, maar om een statement te maken. Als wij op de weegschaal

leggen wat we het afgelopen jaar echt voor de burger van Kerkrade hebben gedaan, hebben we dan wel stappen gezet op het gebied van leegstand, de negatieve lijstjes, gezondheid, beweging en het aanpakken van laaggeletterdheid? Wij worden wekelijks op straat aangesproken over deze onderwerpen. Er gaan misschien wel duizenden tot miljoenen euro's naar bepaalde projecten, maar het zichtbare resultaat blijft uit. Wat ziet de burger wel? Kwijtschelding lening WMC, kwijtschelding schulden Roda JC, honderdduizenden euro's naar evenementen en minder transparantie. Als CDA krijgen wij het vaak niet meer uitgelegd. We zijn benieuwd hoe de wethouders met deze geluiden omgaan. We kunnen ons niet voorstellen dat dit bij het college niet bekend is. Wij vinden in ieder geval dat de burger meer verdient. Een echte visie voor onze stad, een stip op de horizon die duidelijkheid geeft en zekerheid biedt, waar bedrijven op durven te investeren en de burgers houvast door krijgen. Op het gebied van duurzaamheid zijn ook nog stappen te zetten. Het wordt steeds minder aantrekkelijk om zonnepanelen te plaatsen en warmtepompen zijn niet overal geschikt. Het elektriciteitsnet in Nederland is op veel plekken overbelast. Wij hebben vernomen dat dit ook het geval is bij IKC Droomhof, waar blijkbaar niet tijdig is geanticipeerd op de verruiming van de energiecapaciteit waardoor er een grote uitdaging ligt op basis van het huidige plan. Wij horen graag van de wethouder of het klopt, hoe dit heeft kunnen gebeuren, wat de status is, of het plan aangepast dient te worden, en of er sprake is van meerkosten en vertraging. Onze motie voor het plaatsen van zonnedekken boven de parkeerplaatsen was in 2022 niet nodig. De wethouder had dit zelf op het netvlies. Een half jaar later was een motie van zijn eigen partij blijkbaar nodig om hem eraan te herinneren en weer een half jaar later hebben we helaas nog geen resultaat gezien. Commercieel vastgoed dient vanaf 1 januari 2023 energielabel C te hebben. Indien dit niet het geval is, dient de gemeente te handhaven. We horen graag of al het vastgoed dat de gemeente in verhuur heeft minimaal dit energielabel heeft, of beter. Ook doen we een appel om de verduurzaamheidsslag bij het gemeentelijk vastgoed te versnellen. Tijdens het congres Limburg verduurzaamt in het Parkstad Limburg stadion constateerden wij dat de publieksruimte helaas nog steeds door hallogeen in plaats van led wordt verlicht. Het plan om de Roda Boulevard om te turnen naar een Green Boulevard juichen wij toe, waarbij zonnedekken en meer groen duidelijk zichbaar dienen te worden. Laten wij nu de handschoen oppakken en niet de duurzaamheidsopgave doorschuiven naar een volgende generatie. We refereren hier graag ook aan de motie op het gebied van vergroenen van gevels en daken die we later indienen. Wij als CDA hopen dat meer geïnvesteerd wordt in ons rijke verenigingsleven, van muziekschool tot sportvereniging. Een rijk verenigings- en vrijwilligersleven is het tovermiddel tegen individualisering en zorgt voor meer verbondenheid. Ook de gemeenschapshuizen zijn hier van belang. We zien dat investeringen pas in 2025 plaatsvinden, terwijl de toekomst van deze huizen op de tocht staat. Ons cultureel erfgoed is ook belangrijk, van rijk mijnverleden tot prachtige monumenten die onze stad rijk is. Wij lezen over het masterplan Rolduc waar een investering van 1 miljoen euro mee gemoeid is, en we zijn benieuwd naar de status hiervan. Aandacht voor de wijken en de leegstand wordt ook niet als speerpunt van dit college omarmd. Althans, wij zien en horen hier weinig over. Er dient een betere en andere aanpak op het gebied van leegstand te komen. Hopelijk helpt de aanstelling van de nieuwe centrummanager hierbij. Wij verwachten ook een daadkrachtig college dat durft door te pakken en out-of-the-box wil denken. Dan Vie. Afgelopen jaar hebben wij benoemd dat wij verbaasd zijn dat gestopt werd met de investering in de Vie-programmering. Onbegrijpelijk dat de evenementenschatkist overloopt en op Vie in de wijken gekort wordt. Vandaar dat wij later een amendement indienen om meer te investeren in de Vie-programmering en een motie om herinvoering schoolzwemmen te onderzoeken. Begrijp ons niet verkeerd. De aanpak van Beleef Kerkrade vinden wij goed en we zijn voorstander van mooie evenementen in onze stad. Maar een accentverschuiving is noodzakelijk.

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester

Aandacht voor de sociale samenhang in onze stad en aandacht voor elke burger.

Raad Spreekstoel

Meneer Meijer, ik wil u erop wijzen dat u nog één minuut heeft.

M. Meijer CDA

Top! Op het gebied van veiligheid en bereikbaarheid zijn nog stappen te zetten. We blijven een goede openbaar vervoer en langzaam verkeer verbinding tussen Kerkrade en Aken van groot belang vinden. Wij hopen daarnaast dat Kerkrade een stevige lobby blijft uitvoeren voor een stabiele en sterke politiecapaciteit voor deze regio. Immers, de grensregio brengt extra uitdagingen met zich mee. Voorzitter, ik ga afsluiten. De begroting van 2024 die voor ons ligt is wat CDA Kerkrade betreft niet bevredigend. Er zou meer geïnvesteerd moeten worden in de burger, in een langere termijnplan en een duidelijkere visie waar we als stad voor willen staan. Dit zien we te weinig terug en de burgers voelen er te weinig van. Vandaar ook ons amendement om de eerste stap te zetten en enkele moties die kunnen leiden tot een accentverschuiving. We zullen het komende

jaar ons geluid laten horen. Wij houden van Kerkrade, vertoeven er graag, maar de burger van Kerkrade verdient meer.

L.A. Jongen plaatsvervangend voorzitter
Stap voor stap naar een krachtiger Kerkrade. Dank u wel. Dank u wel, meneer Meijer.

A.M.J.N. Fischer-Otten Ouderenpartij Kerkrade
Ook netjes binnen de tijd.

4.4 algemene beschouwingen fractie Ouderenpartij Kerkrade

A.M.J.N. Fischer-Otten Ouderenpartij Kerkrade
Dan geef ik het woord aan mevrouw Fischer van de Ouderenpartij. Zij doet dat vanaf haar plek. Dank u wel, voorzitter. Ik las vanmorgen: "Oud is het moeilijkste wat er is." Het betekent een constant aanpassen van je mogelijkheden. Er is geen les voor en je kunt er niet op voorbereid worden. Wat fijn dat Kerkrade de Ouderenpartij Kerkrade heeft. Voorzitter, de titel van dit collegeprogramma 'samen verder bouwen aan een vitaal en uitdagend Kerkrade' dekt wat de Ouderenpartij Kerkrade betreft zeker de lading. Zelfs de accountant gaf tijdens een inspirerende uitleg over de cijfers aan dat Kerkrade op allerlei gebied veel ambities toont. Bijna op de helft is het een goed moment voor een tussenbalans. De begroting laat zien dat ze nog enkele jaren in evenwicht is, maar ook wij stevenen af op het ravijnjaar 2026. Van het Rijk zal veel minder geld ter beschikking staan. Veel van de taken die het Rijk op ons bordje gelegd heeft, zullen dan moeilijk of bijna niet meer uit te voeren zijn. Hierbij denken wij aan de zo broodnodige jeugdzorg. Gelukkig heeft de Tweede Kamer pas nog twee moties aangenomen die ervoor moeten zorgen dat het niet zo extreem zal worden. Wat de Ouderenpartij Kerkrade betreft kunnen we trots zijn op de stappen die wij als gemeente gezet hebben en op de plannen die steeds concreter worden. Trots op Martin Buber. Heel veel mensen hebben keihard gewerkt aan volwaardig middelbaar onderwijs in Kerkrade, en met succes. Een kleine kanttekening: we moeten ervoor waken dat het Beroepscollege Holz niet onderbelicht blijft. We hebben iedereen hard nodig, denkers en doeners. Dan is er het Integrale Kind Centrum Droomhof, waar we kinderen in Kerkrade een kansrijke start bieden. IKC, basisschool, Beroepscollege Holz, Martin Buber: we kunnen in Kerkrade een prima fundament leggen dat later voor meer werkgelegenheid zal zorgen. Voorzitter, het aantal inwoners van Kerkrade is het afgelopen jaar met 244 personen gedaald. Volgens de Ouderenpartij Kerkrade is goed en volwaardig onderwijs één van de belangrijkste investeringen om dit af te remmen. Er is meer nodig. Een aantrekkelijk centrum en een goed woningaanbod zijn heel belangrijk, zo trek je namelijk nieuwe inwoners aan. De gebiedsontwikkeling Rolduckerveld is hiervan een voorbeeld. Op het gebied van burgerparticipatie is het ook een goed voorbeeld. Deze burgerparticipatiegroep zouden we een keer moeten uitnodigen bij een commissievergadering. In dit kader kunnen we zorg niet vergeten. Mantelzorgcollega's is echt niet zo vanzelfsprekend. We leven helaas in een tijd waar het 'ik' gekoesterd wordt. Grote gezinnen zijn er niet meer. Kinderen vliegen uit, meestal niet echt in de buurt van de ouders. De zorg komt veelal op één stel schouders neer, als dat al het geval is. Wij vormen hier in de raad ook een soort samenleving. Kijk eens eerlijk naar uw eigen situatie nu. Kerkrade heeft een inclusieagenda. Inclusie is overigens niet alleen voor mensen met een functiebeperking. Inclusie betekent meer. We kunnen lezen wat er gedaan is en wat men nog wil bereiken. Ik neem als voorbeeld de mobiliteit. De roltoelwandeling wordt aangekondigd en er is een beweegroute. Wat men nog meer wil bereiken, dat zijn nog vier bullets. Bijvoorbeeld, het trottoir mag geen hindernis zijn. Ik nodig graag iemand uit om te ervaren dat het geen hindernis is. Het ligt iets anders in onze gemeente. Er staan in de agenda veel werkwoorden, maar wie, wat, waar en hoe en wanneer, dat lezen we niet. Dat is heel belangrijk. De lokale inclusieagenda is veel te vrijblijvend. Overigens heeft niet elke gemeente de lokale inclusieagenda, terwijl ze het verplicht zijn. Maar Kerkrade heeft die wel, dat wil ik even gezegd hebben. Daar ben ik toch een beetje trots op. Voorzitter, één van de grootste investeringen van de laatste jaren is Vie. Er is door ons veel gesproken over de harde en zachte kant. Klopt het dat de gezondheidsprogramma's in de wijken achterblijven bij de gestelde doelen en ambities? Dat zou ik de wethouder willen vragen. Van deze ambities zouden wij graag regelmatig op de hoogte gehouden worden. In West gaat Kaalheide Bruist ontstaan, een superproject dat duidelijk laat zien dat samenwerken door verschillende partijen heel betekenisvol kan zijn. Verder is de Ouderenpartij blij dat in de hele gemeente steun werd gegeven aan de actie voor behoud van een volwaardig ziekenhuis in Heerlen. Het zou toch te gek zijn als in een gemeenschap van 257.000 inwoners geen eigen ziekenhuis meer is. De actie was op 23 september jongstleden. Ik heb

gehoord dat de definitieve reactie uitgesteld wordt. Laten we hopen dat uitstel wat hier betreft afstel betekent. Laten we samen met andere gemeenten en belanghebbenden blijven doen wat kan om ervoor te zorgen dat onze kinderen straks ook goede zorg dichtbij hebben. Binnenkort gaan gedeputeerden van Limburg met minister Kuipers praten. Misschien moet dan alles uit de kast gehaald worden. Laat het weten, dan krijgt de gedeputeerde onze vragen mee. Dan vragen we natuurlijk ook wat over de woningbouw en de woonvisie. Er is hier een ontwikkeling gaande waar de Ouderenpartij Kerkrade zich in het verleden altijd sterk voor gemaakt heeft, en die gelijke tred houdt met de in het coalitieconvenant gemaakte afspraken. Sociale woningbouw moet er in voldoende mate zijn, maar het is ook zaak voldoende aanbod te hebben in het midden- en hogere segment. Als veel mensen geen betaalbare woning kunnen vinden of als ze te hoge lasten hebben, raakt dat aan hun bestaanszekerheid. Voor een goede balans kunnen wij niet alleen inzetten op sociale woningbouw. De Ouderenpartij Kerkrade is verheugd met het feit dat de verschillende projecten er in onze gemeente zijn, dat er verschillende typen woningbouw wordt gerealiseerd die met elkaar gemixt worden. Zo zijn we in Kerkrade in staat onze inwoners passende woningbouw aan te bieden. Dit is een ontwikkeling die op instemming van de Ouderenpartij kan rekenen. Voorzitter, dan komen we er niet omheen om stil te staan bij de verschrikkelijke oorlogen in Oekraïne en Gaza. Het is nu niet aan ons hier een beschouwing over te geven, maar we leven wel mee met alle slachtoffers van oorlog en geweld. We kunnen en moeten een steentje bijdragen. De gemeente Kerkrade neemt hier zijn verantwoordelijkheid. Aan de Hammolenweg wordt een goede opvangplek gecreëerd voor 200 Oekraïners. In de krant stond vanmorgen, en dat vond ik fijn om te lezen... Die moet ik even zoeken want er staat nog meer in dan dat alleen. In ieder geval komt het erop neer dat Kerkrade meer kan doen dan alleen een feestje bouwen. Dat vond ik heel erg fijn om te lezen. Mijn tien minuten zijn nog niet helemaal om, maar ik dank alle ambtenaren die weer een jaar hard gewerkt hebben voor de inwoners van onze stad.

L.A. Jongen plaatsvervangend voorzitter

Tot zover, voorzitter. Dank u wel. Dank u wel, mevrouw Fischer. Inmiddels is mevrouw Snijders van BurgerBelangen binnengekomen. Ik geef nu het woord aan mevrouw Laumann van de SP.

4.5 algemene beschouwingen fractie SP

M.A.K.J. Laumann SP

Dank u wel, voorzitter. Voorzitter, geachte collega-raadsleden en leden van het college, beste bezoekers hier in de zaal en kijkers thuis. Het motto van ons betoog van de algemene beschouwingen dit jaar is: beter ten halve gekeerd dan ten hele gedwaald. We beginnen met wat ons allemaal in Parkstad aangaat. Men wil het voor de regio onmisbare Zuyderland ziekenhuis op onderdelen sluiten. Dat vindt de SP onaanvaardbaar. Op 23 september stonden we samen met meer dan 3.000 mensen in Heerlen te demonstreren voor het behoud van het Zuyderland ziekenhuis. Het was mooi om samen met mensen uit de hele oostelijke en westelijke mijnstreek op te komen voor onze gezamenlijke belangen. In de Tweede Kamer werd zelfs een motie van de SP aangenomen voor het behoud van een volwaardig ziekenhuis voor onze streek. Daar zijn we hartstikke trots op, maar we moeten ons niet in slaap laten sussen. De strijd is nog lang niet gestreden. We vragen het college om actief aan de gang te blijven, waaronder in de eigen mediakanalen veel meer aandacht hieraan te besteden. Kan het college dat toezeggen? Een ander belangrijk gezamenlijk belang betreft de mijnschade. We zijn blij dat er in oktober eindelijk een overeenkomst is getekend met het Rijk. Jarenlang heeft de SP zich hiervoor sterk gemaakt. Stijgend mijnwater drukt op sommige plaatsen de bodem omhoog, waardoor er schade ontstaat aan woningen. Vanaf komend voorjaar kunnen mensen alle mijnschade melden, in tegenstelling tot in het verleden. Dat is belangrijk voor de toekomst van het woningbestand. Zo blijft het aantrekkelijk om in Limburg te gaan wonen. We vragen het college om hier uitgebreid en actief aandacht aan te besteden via de lokale media en via eigen nieuwskanalen. We vragen mensen die mijnschade hebben op te roepen om dit vooral te melden. Overigens is het in 2024 50 jaar geleden dat de laatste mijn gesloten werd. De SP wil dit niet onopgemerkt voorbij laten gaan. Het zou mooi zijn om dit in samenwerkingsverband op te pakken met de andere gemeenten met een mijnverleden. Daarom dienen we over beide kwesties een motie in. Voorzitter, vandaag staat de begroting van onze stad centraal. In de krant heeft iedereen kunnen lezen dat het college een aantal zaken stevig wil aanpakken, zoals armoede, jeugdoverlast, criminaliteit en laaggeletterdheid. Wethouder Roland zegt: "Een uitkering voor zulke mensen is pleisters plakken. Om zo'n gezin perspectief te geven moet er werk zijn." Dat is er, weet wethouder Geers, die inschat dat er zeker 1.000 banen bijkomen de komende jaren. Het doel is dat deze vacatures ingevuld worden door Kerkradenaren, bijvoorbeeld inwoners met een afstand tot de arbeidsmarkt. Zij krijgen daardoor een perspectief en komen uit de armoede, wordt in het artikel vermeld. Voorzitter, we willen allereerst wethouder Roland complimenteren

met de keus van de SP-verkiezingsleus: pleisters plakken helpt niet. De verkiezingsleus van de sociaalste partij van Nederland gebruiken, dat verdient echt een compliment. De SP bedoelt daarmee vooral dat de lonen omhoog moeten, aangezien er ook veel werkende armen zijn. Nu blijft het helaas toch pleisters plakken. Het uurloon is laag en juist deze kwetsbare groep mensen raakt ook hun toeslagen kwijt, waardoor ze in de armoede blijven. Daarbij gaan de huren ook omhoog en wonen deze mensen niet in de huizen die de afgelopen jaren in Kerkrade gebouwd zijn, of komend jaar worden gebouwd. Die zijn allemaal voor het midden- en hoger segment. De sociale huurwoningen zijn in grote getale verdwenen, kijk maar naar Rolduckerveld. Kan het college zeggen hoeveel sociale huurwoningen er de komende jaren bij komen en wat we gaan doen om te voorkomen dat de groep werkende armen nog groter wordt? Voorzitter, we houden allemaal van Roda en ook van het WMC, maar dat wil niet zeggen dat we duur belastinggeld van burgers zomaar kunnen wegschenken zonder dat we ons de vraag stellen waardoor de financiële problemen zijn ontstaan en wat er in de toekomst anders moet om ditzelfde te voorkomen. We hebben unaniem ingestemd met het kwijtschelden van de lening aan het WMC. Ook de SP heeft ingestemd, al is dit dossier vanwege alle financiële perikelen nog lang niet gesloten. De SP heeft zelfs een motie ingediend om het WMC geen huur meer te laten betalen voor gebruik van het stadion. Het WMC krijgt 120.000 euro subsidie per jaar van de gemeente maar moet vrijwel het hele bedrag aan huur betalen voor gebruik van het stadion tijdens het Concours. Aangezien het stadion van de gemeente is, zou je zeggen dat het nodeloos rondpompen van geld is. Maar de huur voor het stadion gaat naar de BVO Roda die het stadion mag exploiteren. Zo wordt Roda via het WMC extra gesubsidieerd met geld uit de subsidiepot van de gemeente, dus geld van de burgers. De gemeente betaalt het onderhoud van het stadion. Daarmee betaalt Kerkrade niet alleen de lasten van het stadion, maar ook de extra inkomsten voor Roda. De afspraak is nu dat de inkomsten van het stadion weer naar de gemeente gaan, waar ze thuishoren omdat de gemeente eigenaar is van het stadion. Ook dan vindt de SP dat de gemeente geen vergoeding hoeft van het WMC voor het gebruik van het stadion. Het is bizar dat wanneer je subsidie krijgt, je die weer moet terugbetalen aan de subsidieverstrekker omdat je gebruik maakt van het stadion. Dan hoef je toch geen subsidie te krijgen? Daarom brengen we onze motie, die al gesteund werd door het CDA, vandaag nogmaals in. We hopen dat alle fracties nu hiermee instemmen. De SP vindt ook dat het krijgen van vrijkaarten aan wethouders en raadsleden moet stoppen. We brengen deze ingediende motie nogmaals in. We blijven erop hameren dat het krijgen van vrijkaarten voor raadsleden en wethouders in strijd is met de door onszelf aangenomen gedragscode. Dit geldt voor alle vrijkaarten voor evenementen, ook de vrijkaarten voor Guido Dieteren. Voorzitter, raadsleden ontvangen meer dan 1.000 euro netto per maand. Het salaris van wethouders bij een fulltime aanstelling is ongeveer 8.000 euro bruto per maand. Daarnaast krijgen ze een riante onkostenvergoeding en reiskostenvergoeding. Ze kunnen ook representatiekosten declareren. Ons dunkt dat de burgers, waarvan velen zich nauwelijks een kaartje kunnen permitteren, niet hoeven bij te dragen aan het kaartje van de gemeentebesturen. Ons belangrijkste argument is en blijft: vrijkaarten voor wethouders en raadsleden zijn in strijd met de door onszelf aangenomen gedragscode. Beter ten halve gekeerd dan ten hele gedwaald. Voorzitter, democratie en dualisme vormen de basis voor een goed beleid. Het jaar 2023 was een heftig jaar voor Kerkrade, gezien de problemen van het WMC en wederom van Roda. Mede daardoor werd duidelijk dat de democratische besluitvorming en het dualisme onder grote druk staan in Kerkrade. Voorzitter, de kern van het dualisme is dat de raad en het college van B&W verschillende taken en verantwoordelijkheden hebben. Twintig jaar geleden is het dualisme ingevoerd om het democratisch proces te bevorderen. De taak van de raad is onder andere het controleren en aansturen van het college. De raad stelt de kaders en het college voert het beleid binnen die kaders uit. Het controleren doe je als raad door onderzoek, waaronder vragen stellen. Natuurlijk hoort daar ook een beleidsevaluatie bij. Pas dan kun je als raadslid een weloverwogen democratisch besluit nemen. Voorzitter, dat brengt ons bij de kern van de democratie. Er wordt steevast gezegd bij het nemen van besluiten: "De meerderheid heeft besloten, dus dat is democratisch." Maar is dat ook zo? Een weloverwogen besluit nemen is iets heel anders dan een besluit nemen met het doel de gelederen te sluiten binnen de coalitie. Te pas en te onpas afwijken van de vergaderorde, met het doel de oppositie het spreken te beletten. Dat heeft niets met democratie te maken. Dat heeft meer met de heerschappij van de meerderheid te maken. Als voorbeeld nemen we de recentelijke besluiten. Per meerderheid beslissen dat een fractie een eigen ingebrachte motie niet mag toelichten, of dat een fractie niets mag zeggen over een motie die tegen hun wordt ingediend. Iets dat op zich al een vreemde gang van zaken is. Of per meerderheid beslissen dat een fractie niet zoveel vragen mag stellen, wat de kern van het dualisme is, en zelfs de morele en politieke plicht van elk raadslid is. Of per meerderheid beslissen om tweede termijnen te blokkeren, zodat fracties geen inbreng meer kunnen hebben in onderwerpen. Per meerderheid beslissen om moties van een oppositiepartij af te wijzen, maar ze op een later tijdstip zelf indienen alsof het je eigen ideeën zijn. We vragen aan de voorzitter om dit in de toekomst niet meer toe te staan. Overigens zijn we van mening dat het geld voor de chronisch zieken terug moet naar die kwetsbare groep mensen. Dat is onze laatste motie.

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester
Tot zover de inbreng van de SP.

L.A. Jongen plaatsvervangend voorzitter
Ik dank u voor uw aandacht. Dank, mevrouw Laumann. Ook netjes binnen de tijd gebleven. We gaan nu over tot een pauze. Na de pauze gaan we met Lokaal Alternatief verder. Ik schors de vergadering tot 15:05 uur.

4.6 Pauze

L.A. Jongen plaatsvervangend voorzitter
[onderbreking 01:00:12 -

PAUZE
01:11:57] Welkom terug. We gaan door met de algemene beschouwing. Ik dank Leo Jongen voor het voorzitterschap. Ik moet kijken dat het hem niet teveel gaat bevallen. Jullie hebben het hem makkelijk gemaakt, heb ik gehoord. Fijn dat het zo kon. Dank u wel in ieder geval. We zijn weer voltallig en het woord is aan Lokaal Alternatief. Geachte voorzitter, college, collega-raadsleden en overige toehoorders. Daar zitten we weer. Het jaar sinds de vorige begrotingsvergadering is wederom voorbij gevlogen. Een jaar waarin we mooie stappen hebben gezet rondom het project Bruist in de wijk Kaalheide en met de inmiddels gestarte sloop van D'r Pool, het project Rolduckerveld en Centro Metra worden belangrijke stappen gezet op het gebied van een uitgebreider en vooral beter gedifferentieerd woningaanbod. Het was ook een jaar waarin veel te doen was rondom ons WMC, en wij als raad en commissies helaas aan den lijve hebben ervaren hoe feiten door partijen volledig anders kunnen worden geïnterpreteerd. Iets waardoor een klimaat van wantrouwen binnen onze geledingen heeft kunnen ontstaan. Dat in een jaar waarin we als raad het traject hebben opgestart om dichter bij onze burgers te komen. Wij spreken als fractie van Lokaal Alternatief nu al de hoop uit dat de ontstane tweespalt snel achter ons komt te liggen en wij gezamenlijk de belangen van onze burgers gaan behartigen, in plaats van elkaar in deze raadzaal de maat te nemen. De oorlog in Oekraïne, de situatie in het Midden-Oosten en de enorme inflaties zullen voor onze burgers, verenigingen en ondernemers grote aandachtspunten blijven die hun, maar ook ons als gemeente, een gevoel van onzekerheid geven. De voorliggende begroting is wederom een document geworden waar rekenkundig geen speld tussen te krijgen is. Wat we daarbij dit jaar hebben gemist, was het vorig jaar door onze wethouder van financiën gestarte overleg met alle partijen over de samenstelling van deze begroting. Of was het onze kritiek van vorig jaar dat weinig tot niks met onze ideeën in de begroting was gedaan de reden om dit in de basis mooie initiatief na een jaar weer in de koelkast te zetten? Natuurlijk, een begroting is geen jaarrekening. We hebben te maken met onzekerheden, toezeggingen van vrijwel alle partijen in deze verkiezingstijd dat meer geld naar de gemeentes moet. Ondanks die zaken bevat deze begroting iets opmerkelijks.

4.7 algemene beschouwingen fractie Lokaal Alternatief

M.H.A. Charlier Lokaal Alternatief
Bij diverse posten zien we een bijstelling van de begroting 2023 omdat de kosten dit jaar begrijpelijk hoger uitvallen. Dat lijkt ons logisch. Maar als de kosten voor dit jaar hoger zijn uitgevallen, dan is het vreemd om voor 2024 het oude bedrag vanuit de begroting 2023 als uitgangspunt te nemen. Weinig zaken worden anno 2023 goedkoper, dus minimaal een indexering op deze bedragen zou volgens ons logischer zijn geweest. Een voorbeeld. De lasten bestuur waren begroot op 3,5 miljoen euro, en deze zijn bijgesteld naar 3,9 miljoen euro in 2023. In 2024 staan ze echter weer voor 3,5 miljoen euro op de begroting. De jaren vanaf 2025 zijn deze kosten zelfs steeds lager, zonder dat daar een uitleg voor of onderbouwing aan wordt gegeven. Daarnaast is het geluid vanuit de VNG dat gemeentes hun begroting beter zouden moeten inrichten op wat daadwerkelijk zou moeten gebeuren in gemeentes. Minder kijken naar wat met het beschikbare geld mogelijk is, maar meer kijken wat in de gemeente noodzakelijk is. Zo ontstaan begrotingen met wellicht tekorten, maar die geven de noodzaak van meer geld richting gemeentes juist aan. Steeds maar weer sluitende begrotingen geven in Den Haag het beeld dat we het wel redden bij de gemeentes, terwijl het tegendeel waar is. Deze begroting is voor 2024 sluitend en laat voor de jaren naar de toekomst tekorten zien. Wat wij in dit kader opmerkelijk vinden,

is dat bij de reserveringen zoveel geld wordt gereserveerd dat de meeste tekorten in de toekomst uit die reserveringen gedekt zouden kunnen worden. Wij zien posten waar in 2024 geen geld voor beschikbaar is, omdat die gelden richting reserves gaan. We zouden toch beleid moeten maken met het geld? Denk hierbij aan zaken als de gemeentelijke subsidies richting de grote culturele instellingen in onze gemeente. HuB met de bibliotheek, het theater en de muziekschool. De subsidies richting deze instellingen worden niet geïndexeerd, terwijl bij deze instellingen de algemene en personeelskosten te maken hebben met substantiële verhogingen. Wij voorzien financiële knelpunten. Knelpunten die wij als gemeente voor zouden moeten zijn door nu andere keuzes te bepalen. Minder reserveren om niet straks met een kaalslag bij de instellingen te worden geconfronteerd. Niet voor niks wordt in de omschrijving van het programma sport, cultuur en recreatie aangegeven dat deze voorzieningenstructuur toegankelijk dient te zijn voor alle burgers. Laten wij ervoor zorgen dat die voorzieningen op niveau blijven. Niet alleen de drie grote culturele instellingen hebben het zwaar. Ook ons verenigingsleven staat onder druk. De subsidies aan verenigingen zijn, ondanks de ook voor hun geldende inflatie, de afgelopen jaren niet geïndexeerd. Verenigingen die hun locatie van de gemeente huren, zijn in het afgelopen jaar geconfronteerd met een huurverhoging van bijna vijftien procent. Indien de betreffende vereniging om rond te komen afhankelijk is van de subsidie tegemoetkoming huisvestingskosten, is het helemaal erg. Deze wordt in de komende jaren helemaal afgebouwd. Daarbij dient te worden opgemerkt dat de beoogde afbouw van de subsidies tegemoetkoming huisvestingskosten nu op een erg vreemde plaats in de begrotingstekst onder het kopje 'evenementen' is terechtgekomen. Kijkend naar hoe binnen deze begroting indexering en inflatie voor de interne organisatie wordt meegenomen, dan zien we de kosten voor bedrijfsvoering groeien van 51 miljoen euro in 2024 naar bijna 54 miljoen euro in 2027. In de meerjarenplanning van de begroting die ons vorig jaar werd gepresenteerd, waren de kosten voor bedrijfsvoering in 2024 naar verwachting 45,7 miljoen euro, en zouden deze zelfs afnemen naar 44 miljoen euro. Dat betekent dat onze gemeente ook geraakt wordt door de inflatie en cao-aanpassingen, hetgeen zich vertaalt in de tabel mutaties exploitatie met 1,1 tot wel 1.350 miljoen euro. Vervolgens wordt dat niet richting gesubsidieerde instanties, organisaties en verenigingen vertaald, door middel van bijvoorbeeld indexatie of bijstelling van de subsidies. Dat allemaal afgezet tegen de vertraging die nu lijkt te ontstaan in de realisatie van de nieuwe subsidieverordening en de nieuwe cultuurnota, geeft dit een beeld waarin onze culturele instellingen en verenigingen dadelijk met de rug tegen de muur staan. Kan het college ons toezeggen om uiterlijk in Q2 van 2024 met die voorstellen te komen? Of moeten wij als raad bij een verdere vertraging denken aan het zelf opstellen van een initiatiefnota cultuur en een initiatiefverordening subsidies, instellingen en verenigingen? Kijkend naar de in de begroting opgenomen paragraaf 'stimuleren van sporten voor kinderen' rijst de vraag wat de rol van de sportstichting in deze is. Er is sprake van combinatiefunctionarissen sport, VAP, SMK, maar pas in de tweede helft van 2024. The Move Factory verzet goed werk als combinatiefunctionaris met naschoolse sportactiviteiten en sportactiviteiten in de vakanties. Doen we daarmee voldoende aan het stimuleren van sport? Zo ook met Vie. Hoe dik en onoverzichtelijk de rapporten met programma's die onder Vie worden geschaard ook zijn, voor veel van onze burgers is Vie op dit moment niet het project dat onze bevolking gezonder zou moeten maken, maar is Vie het nieuwe zwembad en de sporthal. Dan ook nog een zwembad met een zeer hoge toegangsdrempel door de entreeprijs. Het nieuwe zwembad en de sporthal zijn alleen de stenen. Het project Vie heeft vele miljoenen subsidies kunnen vergaren door de beoogde aanpak, het unieke concept, en niet door het realiseren van gebouwen. Naar aanleiding van onze vragen en de antwoorden rondom Vie in de wijk worden we weer geconfronteerd met een opsomming van programma's waarbij slechts bij één programma de daadwerkelijke burgerbetrokkenheid naar voren komt. Kortom, veel tekst en weinig cijfers van wat wordt bereikt. Vie in de wijk is voor ons een typisch voorbeeld van een zeer goede reden om minder te reserveren en meer te doen. Er staat niet dat de eerder beoogde jaarlijkse 500.000 euro ervoor worden ingezet. Er bestaat in de begroting beslisruimte om een lager bedrag voor dit belangrijke doel in te zetten. We wilden toch van de eerste plaats bij die negatieve lijstjes af? Daar zullen we meer voor moeten doen. We blijven even bij de negatieve lijstjes en kijken naar laaggeletterdheid. Op 10 november 2021 nam deze raad unaniem een motie van Lokaal Alternatief aan met de titel: "Lezen, hoe leuk is dat?" Anders verwoord: een leesconsulent zou boeken op de basisscholen promoten met als belangrijkste doel het vergroten van het plezier in lezen, om daarmee in de basis laaggeletterdheid aan te pakken. Er zijn nu drie scholen waar de leesconsulent wordt ingezet. Gezien het bedrag dat scholen hiervoor moeten neertellen, zullen niet veel anderen volgen. Dat was duidelijk niet de bedoeling van deze motie. Op deze manier wordt aan het oorspronkelijke doel behoorlijk voorbijgeschoten. Ook bij HuB is sprake van de inzet van een combinatiefunctionaris. Een verbindingsofficier die samenwerking tussen HuB aan de ene kant en verenigingen, scholen en het sociale domein initieert en stimuleert. Prachtige teksten, maar het succesvolste project van de muziekschool was in het afgelopen jaar meer harmonie in de samenleving. Dit project is uit een samenwerking tussen muziekschool, Movare,

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester

CantaYoung en verenigingen ontstaan. Gaan we daar nu een functionaris op zetten? Meneer Charlier, de tijd.

M.H.A. Charlier Lokaal Alternatief

Ik heb niet meer zoveel. Nog een kleine minuut. Wat wordt ons zeer aanspreekt is het streven om te zorgen voor levendigheid in de stad door voorzieningen gericht op het vertier van jeugd en jongeren. Een eerste stap lijkt gezet met de aanzet van een jeugdhonk in de Einderstraat. Verder vinden we hier in de kosten en baten niets over terug. Als we naar de jeugd en jongeren kijken, komen we terecht bij het onderwijs in onze gemeente. Terecht apetrots zijn we op de start van het Martin Buber. De aanpak, komst van jeugd en jongeren in het centrum, de positieve uitstraling: allemaal prachtige zaken. We zetten toch twee kanttekeningen bij de opstart. De eerste kanttekening bij het verwachte en gehoopte aantal leerlingen van 180 per jaar. Bij de daadwerkelijke realisatie van die aantallen bestaat in 2026 al de noodzaak aan een gebouw dat 540 leerlingen met bijbehorend lerarenapparaat en staf kan herbergen. De financiering kan dan wel vanuit het ministerie van OC&W komen, de realisatie van een dergelijk gebouw kan niet pas in 2026 starten. In de uitingen die ons tot nu toe hebben bereikt, zullen we met de locatie Marktstraat drie tot vier jaar moeten gaan. Wij kunnen niet lang wachten met een definitief grotere locatie. Aan de andere kant bestaat, ondanks het enorme enthousiasme, ook de kans dat we de 180 leerlingen niet gaan halen. Welk scenario hebben we dan? Dat staat nergens beschreven. Wat binnen het deel van het onderwijs - ik ben bijna klaar - dat binnen onze invloedsfeer valt eveneens een belangrijk punt is, is de aandacht voor de zwakkeren in het onderwijs. Bij de post 'leerlingenvervoer' staat in de begroting een extra bedrag van 100.000 euro opgenomen. Hoe verhoudt deze post zich met het geluid dat ons bereikt dat ouders hun kinderen zelf naar de taalschool moeten brengen en daar een OV-kaart voor beschikbaar gesteld krijgen? Ouders die 's ochtends en na de lesdag soms zelfs anderhalf uur onderweg zijn om de kinderen te begeleiden. Dagelijks drie uur die ze zelf zouden moeten werken of op school zouden moeten doorbrengen. Ik sluit af. Samenvattend zien wij als fractie Lokaal Alternatief een begroting die wat ons betreft meer aandacht voor de sociale cohesie via het vereningsleven met sport en cultuur zou mogen bevatten. We zijn erg benieuwd naar de reacties van het college en hun onderbouwing waarom dit belangrijke aspect van onze samenleving in deze begroting zo onder druk komt te staan. Dank u.

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester

Dank u wel. Dan ga ik naar de Partij van de Arbeid, de heer Gorissen.

4.8 algemene beschouwingen fractie PvdA

S. Gorissen PvdA

Voorzitter, enkele weken geleden overleed Matthew Perry. Misschien zegt die naam niet iedereen iets, maar hij vertolkte het personage Chandler Bing in de serie Friends. Hij werd gekenmerkt, en zijn personage ook, door zijn groot sarcastische en humoristische vermogen. Helaas is hij er niet meer. Wie zijn boek leest, kan niet anders dan constateren dat hij een zeer heftig leven heeft gehad. Een leven vol met verslavingen en pogingen tot afkicken. Voorzitter, van de eerste tot de laatste bladzijde bleek vooral dat hij mensen wilde helpen. Matthew Perry was zielsgelukkig als hij anderen kon helpen. Dat is een wijze les voor ons allemaal. Hoe groot onze problemen ook kunnen zijn, er is altijd plaats voor een blik om ons heen. Mensen helpen. We zorgen in Kerkrade voor een fatsoenlijk, rechtvaardig en solidair minimabeleid. Bestaanszekerheid is opeens weliswaar het woord van 2023, maar de behoefte daaraan is absoluut niets nieuws. We hebben zo ontzettend veel voorbeelden gezien van hulp die we elkaar bieden. We investeren meer dan 100 miljoen in het sociale domein. We maken werk van jeugdbeleid, zodat jeugdzorg steeds vaker preventief zou moeten zijn. We maken werk van onderwijs in onze stad, zodat onze kinderen en onze jongeren naar een vertrouwde en goede omgeving op school kunnen. We helpen ook mensen die voor een oorlog huis en haard hebben moeten verlaten. Voorzitter, de investeringen zijn hard nodig. We kunnen niet ontkennen dat we problemen hebben. Jaar na jaar noemen we allemaal in deze zaal de bekende lijstjes van Kerkrade, die meestal samen met andere gemeenten in deze regio onderaan bungelt. Wie de begroting jaar na jaar bekijkt, ziet de vele sociale aspecten terugkomen. Er zijn voorbeelden te over, en wat onze fractie betreft springt Vie daarbij in het oog. Vie gaat over veel meer dan alleen gezond leven, een gebouw, een zwembad en een sportzaal. Vie gaat over grip op je leven houden, of krijgen. Vie is in haar doen en haar programma's bij uitstek sociaal en solidair. Reken maar dat veel mensen die hulp kunnen gebruiken. Helaas heeft de gemeente geen onuitputtelijk budget. We zien weliswaar een sluitende begroting, maar we weten ook dat 2026 met rasse schreden dichterbij komt. In oktober van dit jaar nog riepen partijen als de SP, GroenLinks en de Partij van de Arbeid het kabinet op om

dit gat te dichten of, zoals kamerlid Henk Nijboer het verwoordde: "Ambities waarmaken gaat niet zonder meer geld." Voorzitter, het is al jaren bekend dat de gemeente moet roeien met de beperkte riemen van het Rijk. We staan aan de vooravond van de Tweede Kamerverkiezingen. U kunt niet anders dan van ons, als landelijke partij, verwachten dat we een appel daarop zullen doen. Op dit gebied valt namelijk wat te kiezen. De keuze die je maakt gaat veel verder dan iedereen kan beseffen. Het werkt door tot in alle gemeenteraden en bij alle begrotingsbehandelingen. Ik ben daarom blij dat onze partij een keuze maakt om meer te investeren in gemeenten. In een rondgang van binnenlands bestuur blijkt zelfs dat het programma van GroenLinks/Partij van de Arbeid door lokale bestuurders als beste wordt beoordeeld voor gemeentelijke financiën. Voorzitter, dat we geen onbeperkt budget hebben, wil niet zeggen dat we elkaar niet kunnen helpen. Naast alles wat er in de begroting staat, heeft Kerkrade veel meer in haar mars. Afgelopen weekend stonden 85.000 mensen klaar om deel te nemen aan de klimaatmars. De noodzaak is er en ook lokaal voelen we die. Daarom stelt de Partij van de Arbeid voor om snel werk te maken van een lokale energiecoöperatie. Dit is in de omliggende gemeenten al het geval. Volgens ons is dit namelijk het voorbeeld van hoe we als gemeente moeten verduurzamen, met oog voor het milieu en ieders portemonnee. Een coöperatie zoekt naar manieren om samen energie op te wekken. Jaar na jaar krijgt de coöporatie rendement, en dit kan zij naar eigen inzicht bijvoorbeeld uitkeren aan haar leden of investeren in nieuwe projecten. Tot slot, veel coöperaties hebben regelingen om mensen in energiearmoede zonder inleg als lid te verwelkomen. Een unieke vorm van solidariteit die wat ons betreft navolging moet krijgen in onze gemeente. Voorzitter, er gaan tegelijkertijd steeds vaker geluiden op om te investeren in kernenergie. Hoewel mijn fractie daar absoluut niet van overtuigd is, en we hebben overwogen om een motie daarover in te dienen, pakken we het anders aan. In plaats daarvan willen we met elkaar het gesprek aangaan over alle mogelijkheden, over alle problemen en over alle kansen die de energietransitie ons lokaal biedt. We hebben een agenderingsverzoek ingediend om de raad en de commissie mee te nemen in de manier waarop we omgaan met het opwekken van energie, met het opslaan van energie en met het terugdringen van het verbruik van energie. Uitgangspunt is wat betreft de Partij van de Arbeid altijd: hoe profiteert de burger hiervan? Voorzitter, op de agenda staat de begroting 2024. Daarmee kijken we niet alleen vooruit. We sluiten 2023 voorzichtig af. Voor onze fractie was het een roerig jaar met flink wat onderwerpen die de raad bezig hebben gehouden. Dit waren bijvoorbeeld Kaalheide Bruist, het WMC, maar zeker ook de onderwijsagenda. Onderwerpen die onze stad maken tot wat die is en onderwerpen waarin de Partij van de Arbeid proactief te werk is gegaan. Dit heeft bij Kaalheide Bruist geleid tot een aanscherping van het ontwerpbesluit om meer grip te krijgen op de samenwerking die tot stand moet komen. Voor ons was dit een sterk staaltje uniek werk van onze gemeenteraad, en dat smaakt naar meer. Onze fractie wil het college verzoeken om nog dit jaar de raad te informeren over de stand van zaken van dit project. We hebben alle begrip voor de complexiteit en alle begrip voor de tijd die het kost. We blijven als raad graag betrokken bij het project. Voor de PvdA Kerkrade was en is onderwijs binnen de gemeentegrenzen van groot belang. In de komende jaren moet duidelijk worden hoe de zes basisscholen in Kerkrade-Oost vorm zullen krijgen. Drie maanden na dat besluit werden we geconfronteerd met de besluitvorming rondom IKC Droomhof. We weten allemaal hoe we daar hebben moeten bijlappen. Een bittere, maar wel een noodzakelijke pil. Die pil zette onze fractie aan het denken. Hoe gaan we de renovatie of nieuwbouw van andere basisscholen betalen in de toekomst? Uit antwoord op onze vragen bleek dat dit onderdeel is van het studiejaar 2024. We gaan ervan uit dat komend jaar in financiële oplossingen wordt gedacht en gezocht. Dat brengt ons bij het laatste en zelfs meest belangrijke aspect van het dossier onderwijsagenda. Het betrekken van mensen in en om scholen. Ter aanleiding van alle besluiten merkte onze fractie namelijk de grote betrokkenheid in de samenleving bij basisscholen. We roepen het college op om in 2024 met de raad in gesprek te gaan over het basisonderwijs. We verzoeken het college om via een korte notitie duidelijk te maken wat de aanvliegroute wordt. Hoe worden ouders, docenten, omwonenden en eventuele andere belanghebbenden betrokken bij het proces? We zullen ook dit samen moeten doen als we elkaar willen helpen. Voorzitter, nieuwe initiatieven openen onze blik. Waar de Partij van de Arbeid op dit moment werk maakt van nieuwe initiatieven, hebben we dat eerder dit jaar ook gedaan. Met zijn presentatie wist ons commissielid Marco Dubbelt niet alleen onze fractie maar ook de hele raad te overtuigen van nut en noodzaak van aansluiting bij het natuursteenconvenant. Bewust van de wereld om je heen om mensen te helpen. Onze fractie heeft twee jaar geleden een motie ingediend die zag op sturing van de woningmarkt. Vorig jaar bleek dat het college bezig was met vervolgonderzoeken. Uiteraard hebben we die afgewacht. Ondanks alle inzet van onze fractie, van het college, van de ambtenaren, hebben we nog niets concreets in handen. De woningmarkt van 2021 is niet meer die van 2023, maar één ding is zeker: we hebben nog steeds een flinke klus te klaren. De wereld staat niet stil en mensen moeten ook nu geholpen worden. Of het iemand in scheiding is die naarstig op zoek is naar een woning, of het om een student gaat of een arbeidsmigrant die op zoek is naar tijdelijke maar goede huisvesting, of iemand die na jaren terugkeert naar Kerkrade. Goed wonen is een recht. Niet alleen voor de bewoners, ook voor de buurt. Leefbaarheid hangt met veel aspecten

samen, en dat is onder andere een goed ingerichte woningmarkt. Ik ga afronden, voorzitter. Helaas hebben we enkele maanden geleden gezien dat de zorg nog steeds een markt is. Een protestmanifestatie is mogelijk zelfs niet voldoende om het ziekenhuis in Heerlen als volwaardig te behouden. Een zoveelste voorbeeld van de volstrekt doorgeslagen schaalvergroting in publieke voorzieningen. Waar hebben we dat eerder gezien? Juist, in het voortgezet onderwijs. De middelbare school moest groot, groter en grootst, en verdween vervolgens bijna geheel uit Kerkrade. Gelukkig hebben we recentelijk de opening van het Martin Buber mogen vieren. We hebben het tij weten te keren en wij hebben ons lot in eigen hand genomen. Een zegen voor de stad, een zegen voor onze kinderen, maar ook voor leefbaarheid en bedrijven. Mensen helpen, het is zo hard nodig. De komende jaren komen er keuzes op ons af. Keuzes die grote impact hebben. Wat is er mogelijk? Hoe compenseert het Rijk ons? Als raad moeten we leren van het stuur dat we het afgelopen jaar zelf vaak in handen hebben genomen. Of het nu gaat over armoede, over energie of onderwijs, uiteindelijk stellen wij de kaders.

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester

Laten we dat stuur vaker samen vastpakken. Tot zover. Keurig, ik heb niet eens hoeven te zeggen dat uw tijd bijna om is. Voorbeeldig. Dank u wel. De heer Krasovec, bent u aan de beurt? Volgens mij wel, toch? Geen PowerPoint, het gaat alleen van de tijd af.

N. Krasovec Ons Kerkrade

Het woord is aan Ons Kerkrade.

4.9 algemene beschouwingen fractie Ons Kerkrade

N. Krasovec Ons Kerkrade

Voorzitter, normaliter bent u tijdens de algemene beschouwingen een gelikte presentatie van Ons Kerkrade gewend. Foto's, filmpjes, Jip en Janneke prentjes, et cetera. Deze keer niet. Deze keer een presentatie teruggebracht naar de basis van deze tijd. Puur op inhoud, ietwat sobertjes en zonder al te veel franje of opsmuk. Voorzitter, het nieuwe college en coalitie zijn inmiddels een dik jaar onderweg, waaronder dus ook Ons Kerkrade. We borduren voort op de eerder ingezette weg. Samen verder bouwen aan de positieve punten, maar ook in alle uitdagingen en zorgpunten die voor ons liggen. Een gezonde boodschap. De politieke speerpunten van Ons Kerkrade zijn hierbij grotendeels verweven in het coalitieakkoord en het collegeprogramma. Voorzitter, Ons Kerkrade roept al jaren iets over betere communicatie, zowel intern als extern. Dit vooral in begrijpelijke en heldere taal, de wereldberoemde jip-en-janneketaal, zoals we vorig jaar hebben proberen te gebruiken met de bijpassende plaatjes. Nu onze algemene beschouwingen zonder die prentjes. We wonen in een geweldig kleurrijk gebied, maar niet alle uitzichten zijn zo kleurrijk vandaag. Met de energiecrisis kregen en krijgen veel gezinnen, verenigingen, ondernemers en gemeentes het financieel flink voor de kiezen. Door megahoge energiekosten kunnen velen hun rekeningen niet meer betalen, met alle bijkomende negatieve gevolgen van dien. De gemeente probeert haar burgers zo goed mogelijk te ondersteunen waar kan middels allerlei voorzieningen en maatregelen. Hier moet snel een wereldwijde verandering in komen. Voorzitter, een grote verandering hebben we ook nodig op het gebied van gezondheid. We staan in de verkeerde lijstjes boven- of onderaan. Daar is nog een gezonde inhaalslag te maken. Als Kerkrade hebben we het gezondheidsproject Vie waardoor de burgers een stuk gezonder moeten worden. Zo lopen er het project om overwicht en eenzaamheid tegen te gaan, krijgen veel kinderen de gezonde schoollunch, komt The Move Factory met gratis beweegprogramma's en hebben we het gezonde project Bruist op de plank liggen. Betere en vitalere wijken en gezondere jeugd zijn van levensbelang volgens Ons Kerkrade, net zoals een volwaardig ziekenhuis voor deze Parkstadregio een absolute must is. Naast de energiecrisis is er ook de wooncrisis, alhoewel Kerkrade toch nog 600 woningen gaat bouwen de komende jaren. Voorzitter, Kerkrade is in het Rolduckerveld al flink aan de slag om die wijk een verfrissend en modern aanzien te geven en hier een flink aantal nieuwe woningen terug te bouwen. Ook bij zwembad D'r Pool zijn nieuwe woningen gepland, zijn in Bleijerheide via het project Superlocal vele nieuwe gerecyclede woningen teruggekomen, zijn er een aantal tiny houses bijgekomen, en is men flink aan de slag met het bouwproject Centro Meta, waar onlangs zelfs minister Hugo de Jonge een kijkje kwam nemen. Kerkrade is dus flink aan de slag om meer sociale huur, starters en doorstroomwoningen te bouwen die van hoog tot laag geschikt zijn. Dan het liefst nog zo duurzaam, levensloopbestendig en betaalbaar mogelijk. Voorzitter, dan een ander pijnpunt: de landelijke opvang vluchtelingen en Oekraïeners. In 2022 hebben we in sporthal Rolduc menig Oekraïense vluchteling en asielzoeker opgevangen waar ook de wijk goed bij betrokken werd. Momenteel liggen er plannen voor een gemeentelijke opvang van Oekraïeners, waarmee we voldoen aan onze

humanitaire opgave om de medemens te helpen, maar wel in die mate die we als stad aankunnen. Voorzitter, Ons Kerkrade wil altijd graag dat iedereen kan meedoen en niemand langs de zijlijn van de samenleving staat. Of zoals het vandaag de dag zo mooi heet, een zekere mate van bestaanszekerheid. Het hebben van werk is hierbij een belangrijk onderdeel om zelfstandig te kunnen voorzien in je eigen inkomsten, en dus je eigen levensonderhoud. Het is dan ook prima om te zien dat onze bedrijventerreinen vollopen en de komende jaren er nog eens 1.000 extra arbeidsplaatsen bij zouden komen. Er zijn hier helaas nog genoeg burgers die geen werk of voldoende inkomen hebben, en dus afhankelijk zijn van gemeente en andere instanties. Die mensen komen nu in de zogenaamde klantreis terecht waar een sausje van menselijke maat overheen wordt gegoten. Toetsen wat wel kan en kansen zien, hierbij ondersteund door een zogenaamde arbeidscoach. Met het project werkhub hebben we de mogelijkheid om mensen weer die nieuwe kans te geven, om deel te kunnen nemen aan het arbeidsproces en op die manier hun kwaliteit van leven te verbeteren. Met dat project participeren we ook in de regiodeal. Voorzitter, Kerkrade zet sterk in op het vroegsignaleren van armoede, het tegengaan van kinderarmoede, en het fatsoenlijk kunnen omgaan met geld. Bij de Geldwijzerwinkel kunnen burgers terecht voor advies over geldzaken, om zo te voorkomen dat ze niet snel in de schulden komen. Een prima zaak volgens Ons Kerkrade. Eén van de belangrijkste voorwaarden om werk te krijgen is goed onderwijs, waarbij ook de laaggeletterdheid één van de aandachtspunten is. Voorzitter, Kerkrade heeft een mooi Beroepscollege Holz. Hiernaast was Kerkrade een tijdje bezig om volwaardig voortgezet onderwijs terug te krijgen naar onze stad. Dit was jaren geleden één van onze gratis tips en is toendertijd meteen serieus opgepakt. Op 28 oktober jongstleden is ons Martin Buber officieel geopend. Geweldig nieuws, en nu op naar een mooie toekomst voor onze Kerkraadse kids. Voorzitter, hierbij betekent meer studenten ook meer reuring en beleving in onze stad waar winkels, bibliotheek, horeca et cetera van meeprofiteren. Hierbij vormen een bepaalde kernplekken in onze stad de zogenaamde leerhaltes, bijvoorbeeld de HuB en de GaiaZOO. Een mooie toekomstige win-winsituatie voor onze hele stad. Meer reuring in de stad door de toekomstige studenten juichen we ten zeerste toe. Meer volk betekent meer inkomsten. Dat betekent meer aantrekkingskracht voor startende ondernemers. Goed om mogelijk de leegstand in ons centrum een halt toe te roepen. Voorzitter, verder is in Eygelshoven basisschool De Veldhof inmiddels op de schop gegaan en komt hier een eerste Integraal Kind Centrum, IKC De Droomhof, waarin verschillende instanties samenwerken om de gedroomde toekomst van elk kind mogelijk te maken. Ook is Kerkrade flink aan de slag om bijna alle basisscholen om te toveren tot gezonde basisscholen van de toekomst. Hier krijgen kinderen onder andere een gratis gezond ontbijtje aangeboden, zodat niemand met honger naar school hoeft. Het is ook nog eens gezond. Goed voor de kinderen en hun gezondheid, en dus een goede zaak volgens Ons Kerkrade. Voorzitter, voor de allerkleinsten zijn de Kerkraadse speeltuinen een groot genot en die moeten vooral gekoesterd worden. Speeltuinen zijn het buitenleerpark voor de jongsten en dus zeer belangrijk. Probleem is vaak om voldoende vrijwilligers te vinden om deze speeltuinen draaiende te houden. Zo was onlangs te lezen dat mogelijk een kwart van onze Nederlandse speeltuinen binnen vijf jaar zouden verdwijnen wegens gebrek aan vrijwilligers, bestuurders of ophopende regelgeving. Vrijwilligers en mantelzorgers zijn het cement van onze samenleving. Deze moeten we heel goed in ere blijven houden en koesteren. Voorzitter, wie de jeugd heeft, heeft de toekomst. Die moet je voor Kerkrade zien te behouden door het bieden van onder andere een voldoende afwisselend aanbod van verenigingen, clubs, evenementen, activiteiten, genoeg vertier, volwaardig voortgezet onderwijs, goed openbaar vervoer, voldoende starterswoningen, et cetera. Kortom, je moet er als stad en regio iets voor blijven doen. Ook voor de ouderen zul je voldoende keuzes moeten bieden, zoals voldoende en gevarieerde buurtfaciliteiten, levensloopbestendige woningen, voldoende en gevarieerd werkaanbod, goed of beter openbaar vervoer, de gezondheidsprojecten om de hoek, et cetera. Het zo lang mogelijk in hun eigen vertrouwde omgeving kunnen blijven wonen en kunnen blijven meedoen is hierbij een belangrijk punt voor Ons Kerkrade. Voorzitter, dan de wijken en omgeving. Ze rijden vaak nog steeds als gekken. Hiertegen mag veel harder opgetreden worden, maar er is te weinig blauw op straat. In deze regio moet niet gekort worden op handhaving, maar juist extra handhavers erbij. Dit ook om drugsoverlast, criminaliteit en jeugdoverlast in deze grensregio serieus aan te kunnen pakken en om de wijkaanvalsplannen en het integraal veiligheidsplan nog beter te kunnen ondersteunen. Zo zijn we blij met de renovatie van verschillende straten en wijken om onder andere het hardrijden te ontmoedigen. De binnenkort te renoveren Torenstraat is hier een mooi voorbeeld van. Tijdens onze eigen wijkschouw in de wijken zien ook wij dat het onkruid hier en daar aardig de buurt ontsiert. Gooi er wat illegale afvaldumpingen bij, dan roept dit helaas af en toe een verloederend beeld op. Vaak onterecht, omdat het gemeentelijke groen- en opruimpersoneel zich dagelijks uit de naad werkt maar handjes tekort komt. Dit tekort aan personeel is een punt van zorg. Ook de vele met graffiti bespoten en bestickerde straatontsierende stroomkasten hebben we aangekaart. Hier was en gaat de wethouder mee aan de slag. Een goede zaak. Voor dit soort zaken wordt nu extra geld vrijgemaakt om de wijken, wegen en groenvoorzieningen aan te pakken. Zo wil Kerkrade ook proberen haar burgers, ondernemers en verenigingen nog meer te betrekken bij het wel en wee van hun eigen straat, buurt of wijk.

Dit om hen een actievere rol en meer verantwoordelijkheid te geven bij de inrichting van hun eigen omgeving. Zij moeten hier immers zelf wonen en leven. Een prima voorbeeld van toekomstige burgerparticipatie en samenwerking die kansen biedt. De samenwerking binnen de Parkstadregio kan hier en daar beter. Zie bijvoorbeeld onze motie voor een Parkstadbreed onderzoek naar een gezamenlijk openbaar buitenzwembad binnen Parkstad, en hoe de omliggende gemeentes dit wel, of beter gezegd niet hebben opgepakt. Jammer, en een gemiste Parkstadkans volgens Ons Kerkrade. Door samenwerking kun je meer bereiken en gaan één en één nog vaker drie zijn. Zie als mooi voorbeeld hiervoor het optrekken binnen de gezamenlijke regiodeal, met name op financieel gebied. We moeten echter opletten dat we door de samenwerking geen te grote en te logge instanties creëren waarvan we straks zelf de regie kwijt zijn. Een blijvend aandachtspunt. Voorzitter, over de grens werken we redelijk goed samen. Zo hebben we Eurode waar Herzogenrath en Kerkrade op politiek, bestuurlijk en ambtelijk gebied samenwerken. Het EBC-gebouw op de twee landsgrenzen is een mooi voorbeeld van een grensoverscheidend bouwwerk waar burgers terecht kunnen voor informatie over grensoverschrijdende arbeidsbemiddeling. Op dit moment hebben we door de goede samenwerking van het GrensInfPunt en het SGA al meer dan 1.000 mensen kunnen bemiddelen naar arbeid. Een goed voorbeeld van informeren en communiceren. Echter, zelf helder en tijdig communiceren heeft de gemeente al een poosje moeite mee. Van de door Ons Kerkrade vaker aangegeven jip-en-janneketaal wordt nog te weinig gebruik gemaakt. Het beantwoorden en informeren van burgers mag ook sneller. Na onze gele en rode kaart in het verleden gaat het nu al iets beter, maar top is het nog lang niet. Nog steeds een verbeterpunt voor de toekomst. Natuurlijk zijn er nog genoeg zorgenkindjes. Zo zijn er de eerder genoemde energie-, woon-, stikstof-, opvang- en klimaatcrisis. Deze zullen zeker een negatieve schaduw over veel burgers, ondernemers en verenigingen blijven gooien, maar ook over onze eigen gemeente. De jeugdzorg, het sociaal domein en ook XONAR zijn zorgenkindjes voor extra aandacht, zowel op financieel als op menselijk gebied. Voorzitter, hopelijk krijgen we na het opstellen en uitvoeren van het herstelplan weer de juiste toekomstmuziek en toon in ons mooie WMC. Zo is er ook ons Roda JC, één van onze stadspareltjes waar in combinatie met het nieuwe project Bruist op sportpark Kaalheide en het huidige verbeterde voetbal weer toekomstmuziek in gaan zitten en we hopelijk snel met het steeds terugkerende stadiondossier kunnen afrekenen. Voorzitter, volgende week zijn de landelijke verkiezingen. Het vertrouwen in de politiek slinkt echter zienderogen. Voorzitter, de onderlinge verhoudingen binnen deze raad zijn daarentegen flink verbeterd en we zijn met een mooie positieve beweging bezig. Echter, de boventoon die deze raad vaak laat horen, laat soms aardig te wensen over. Niet goed, zeker niet naar onze burgers toe in deze tijd. Het is niet alleen de hoogste tijd voor een nieuwe raadszaal maar ook voor een nieuw en vriendelijke raadsgeluid. Pleisters plakken helpt niet meer. Kansen liggen er genoeg. De nieuwe Omgevingswet is een hele ommezwaai maar brengt ook nieuwe kansen met zich mee op het gebied van burgerparticipatie. Zoals eerder vermeld, kan het nieuwe project Bruist op Kaalheide de gezonde toekomstinvestering zijn waar via een brede samenwerking vele doelgroepen bediend kunnen worden, en waar ook de wijk van kan meeprofiteren. Zoals in het woonproject Rolduckerveld en het gezondheidsproject Vie, twee mega-uitdagingen die mooie toekomstkansen bieden. Voorzitter, ik ga langzaam afronden. Positieve items waar wij als Ons Kerkrade extra blij van worden zijn er ook aardig wat. Zo gaan we in 2024 de hondenbelasting voor de eerste hond schrappen. Die is in onze ogen niet meer van deze tijd, en gaat terecht op de schep. Ook zullen de parkeerinkomsten in het zogenaamde studiejaar 2024 goed onder de loep worden genomen, met dien verstande dat de Vie-parkeergarage nog niet klaar is. Met deze correctere parkeercijfers kan toekomstig rekening worden gehouden. Het huidige bedrag was nog te vaak wensdenken. Mooi maar niet reëel. De intensieve inzet voor personeelsuitbreiding en de grotere inzet voor betere communicatie zijn ook twee items waar wij al vaker voor op de barricades zijn gegaan. Ook het mede door Ons Kerkrade gezaaide zaadje om volwaardig voortgezet onderwijs terug te krijgen binnen onze stad is middels het Martin Buber college langzaam werkelijkheid aan het worden en tot volle bloei aan het komen. Top! Als hier ons mooie dialect ook haar weg in gaat vinden, hebben we weer een mooie win-winsituatie erbij. Ook stemt de grote inzet om iedereen mee te laten doen, niemand aan de zijlijn te laten staan, de menselijke maat die hoog in het vaandel staat, het nog meer oog hebben voor ons bloeiende verenigingsleven, en de extra inzet voor onze mooie wijken, ons zeer tevreden. Dat er meer geld wordt vrijgemaakt voor maatregelen tegen de wateroverlast, stemt Ons Kerkrade ook zeer tevreden, al mag de gemeente dit meer communiceren naar de burgers toe. De gemeente is achter de schermen al aardig aan de slag met al deze maatregelen, maar men hoort dit te weinig bij onze burgers. Nog meer informeren dus. Tot slot de financiën, voorzitter. Die gaan tot nu toe redelijk goed. We hebben voor de komende jaren een sluitende begroting, op het ravijnjaar 2026 en later na. Echter, met al die ongewisse crisissen op ons bordje weet je niet wat morgen is. Het zal een hele opgave worden om de financiële eindjes aan elkaar te blijven knopen. Het gaat nog goed, maar ook Kerkrade zal op de kleintjes moeten letten en zeer goed op haar eigen winkel moeten passen. Voorzitter, afsluitende mogen we concluderen dat er genoeg gedaan werd, we genoeg aan het doen zijn, maar er zeker ook nog genoeg te doen

is. Voor nu nog meer de mouwen opstropen en verder aan de slag. Aan de slag met alle mooie bouwstenen voor een duurzame vernieuwing in Kerkrade.

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester

Dat verdient deze stad en haar burgers. Tot zover. Dank u wel, voorzitter. Dank u wel voor uw bijdrage. Keurig binnen de tijd. Nog even en ik hoef niks meer te doen. Mevrouw Paul van BurgerBelangen.

4.10 algemene beschouwingen fractie Burgerbelangen

C.E. Paul-Ubachs Burgerbelangen

Voorzitter, raad, geachte aanwezigen in deze zaal en alle mensen thuis. Trots neem ik als fractievoorzitter van BurgerBelangen Kerkrade het woord tijdens deze algemene beschouwingen. Onze stad is voor ons meer dan alleen een plek op de kaart. Het is het thuis van ons allen. Daarom is het onze verantwoordelijkheid om te streven naar een stad die bloeit en straalt, en waarin de gezondheid en het welzijn van elke burger centraal staat. Het motto 'samen verder bouwen aan een vitaal en uitdagend Kerkrade' is onze duidelijke visie. We willen onze stad transformeren tot een voorbeeld van gezondheid, veiligheid, welzijn en duurzaamheid. Dit laatste is niet alleen haalbaar, maar ook noodzakelijk voor het welzijn van de huidige en toekomstige generaties. Onze inzet voor een vitaal en uitdagend Kerkrade zal ik uiteenzetten door middel van drie thema's: investeren in mensen, investeren in wijken, en investeren in onze stad. Allereerst wil ik echter beginnen met het volgende: via deze weg willen wij iedereen bedanken die meewerkt aan het welzijn en de groei van onze mooie stad. Samen bereiken we iets moois en het is belangrijk dat we stilstaan bij de mensen die dit mogelijk maken. Onze stad is niet alleen een verzameling van woningen en straten, maar een levendige gemeenschap vol met hardwerkende en toegewijde mensen. Van de bestuurders en ambtenaren die dag-in dag-uit werken aan de verbetering van onze voorzieningen, tot de vrijwilligers en mantelzorgers die hun tijd en energie geven om evenementen en initiatieven te organiseren en die zich volop inzetten voor onze inwoners. De ondernemers die, niet te vergeten, investeren in de lokale economie. Jullie allen zijn de bouwstenen voor onze welvaart. Ook leraren en opvoeders, zij dragen bij aan de toekomst van onze stad door kennis door te geven aan de volgende generaties. De zorgverleners willen we eren die dag en nacht paraat staan om voor onze gezondheid te zorgen. Samen laten we onze stad bloeien, en wij zijn er trots op deel uit te maken van deze gemeenschap. BurgerBelangen vindt het belangrijk om jeugdigen aan te sporen mee te denken en te praten in politieke vraagstukken omtrent de jongeren. Binnen Kerkrade is de kinderraad en jongerenadviesraad actief voor het geven van input over zaken die de jongeren aangaan. Bij BurgerBelangen Kerkrade hebben wij sinds kort ook een jongerenafdeling, genoemd JongerenBelangen Kerkrade. Wij betrekken hen actief bij de verschillende vraagstukken in onze stad. We kiezen er bewust voor vandaag maar één motie in te dienen. De motie gaat over een gezamenlijke lobby ten aanzien van de Einstein-telescoop. Dit komt later deze middag aan de orde. We herkennen ons in de begroting. De begroting is in lijn met het coalitieakkoord en collegeprogramma. Dat is wat wij als partij belangrijk vinden. Natuurlijk zijn er een aantal punten waarvoor wij aandacht willen vragen. Daar kom ik in mijn verhaal verder op terug, of op een later tijdstip als de daadwerkelijke ontwerpbesluiten aan de orde komen. Het Martin Buber. Na lang duimen en kaarsjes aansteken is het ons gelukt om voortgezet onderwijs op de leerniveau's mavo, havo en vwo terug te krijgen in Kerkrade. Daar hebben we met z'n allen - de raad, de burgemeester en wethouders, de ambtenaren, de vrijwilligers, jong en oud en duizenden andere betrokkenen - keihard voor gestreden. Dat het ons allen samen gelukt is, mogen we naar onze mening dan ook trots op zijn. Het is immers niet vanzelf gegaan. De nieuwe school heeft sinds een tijdje een mooie Kerkraadse bekende naam: het Martin Buber College. Op 28 oktober jongstleden werd het schoolgebouw, oftewel onze nieuwe kleine campus, feestelijk geopend door de burgemeester. BurgerBelangen Kerkrade is ervan overtuigd dat het Martin Buber een succes gaat worden. We hebben op deze manier letterlijk onze jonge scholieren uit eigen stad en de nabije omgeving onder ons, dicht bij huis. Vandaag danken wij ook onze wethouder Jo Schlangen, die als bestuurlijke kartrekker van het Martin Buber niet bij ons kan zijn omdat hij herstellende is van een medische ingreep. Wij wensen hem een spoedig herstel. Het is goed om te vermelden dat de bouwwerkzaamheden gestart zijn van het eerste Integraal Kind Centrum in Eygelshoven, waarbij het woord samenwerking leidend is in hun visie. De gedroomde toekomst maak je samen, dat is hun motto. Het betekent letterlijk dat het optimale uit elk kind gehaald wordt, zodat iedereen de gedroomde toekomst kan realiseren. We wensen hen veel succes. Armoede en schulden. Het beleid voor armoede en schulden zit goed in elkaar en we zetten grote stappen vooruit. Mensen worden geholpen op weg naar een schuldenvrije toekomst. Bij de aanpak van schulden heeft men veel aandacht voor

preventie, het liefst in een vroeg stadium van het ontstaan van schulden. De Geldwijzerwinkel helpt bij vragen over geldzaken. Het aantal adviezen is het afgelopen jaar gegroeid. De vraag was of de Geldwijzerwinkel zichtbaar genoeg is. Soms liggen ze afgelegen. Mensen moeten zich veilig voelen om de winkel te betreden, en dat kan goed op de huidige locatie. Er wordt gerichte informatie ingezet. Ons voorstel was een voorzieningenwijzer te creëren en dat is inmiddels gebeurd. De voorzieningenwijzer is een mooie aanvulling met alle mogelijkheden voor mensen om hun inkomen te verrijken helder te krijgen. De wijkpunten spelen ook een grote rol bij de hulpvragen, het hulpaanbod en ideeën van onze inwoners. Samen kunnen we meer dan alleen. Door de krachten te bundelen in de wijkpunten kunnen we meer betekenen voor de mensen om ons heen. Het is belangrijk dat iedereen kan blijven meedoen in deze maatschappij. Het volwassenenfonds Sport en Cultuur is bestemd voor volwassenen van achttien jaar en ouder die geen financiële middelen hebben om mee te doen aan activiteiten zoals zwemles, muziekles, fitness, voetbal, theater of dansles. Het volwassenenfonds Sport en Cultuur zorgt ervoor dat het lesgeld en/of materialen worden betaald voor volwassenen die leven rond het bestaansminimum. Het programma is actief in onze gemeente. Echter, alleen inwoners die het programma Vitaal Kerkrade succesvol afronden mogen deelnemen aan het betreffende fonds. Wij vragen de wethouder te onderzoeken of het mogelijk is dat mensen die dit programma om gegronde redenen niet kunnen volgen toch gebruik mogen maken hiervan. Ook zij kunnen baat hebben en hun weg terugvinden in de maatschappij via programma's die het volwassenenfonds Sport en Cultuur biedt. Ouderen, jongeren en verenigingen. Wij lezen in de begroting dat het verenigingsleven onder druk staat. Het wordt steeds moeilijker om leden en vrijwilligers te vinden en te behouden. U geeft aan dat sportverenigingen ondersteund worden door met name een combinatiefunctionaris. Kan de wethouder ons toezeggen dat wij in 2024 het thema verenigingen nader bespreken? Concreet verwachten wij dat er tijdens een informatieavond ingezoomd wordt op het verenigingsleven, een evaluatie omtrent de combinatiefunctionaris. Hoe staan de verenigingen ervoor? Waar zitten de knelpunten, en wat zijn de kansen? Wij zullen hiervoor een agendaverzoek indienen in de eerste helft van 2024. Bij de uitvoering van het gemeenschapshuizenbeleid moet de verankering in de gemeenschap en cohesie het fundament vormen ten behoeve van het instandhouden van ons verenigingsleven in onze gemeenschap. De huidige cafés in de wijken zijn verkapte gemeenschapshuizen. Het is een trefpunt voor jong en oud. Deze zie je her en der stoppen in verband met de leeftijd van de eigenaren, en ze hebben geen opvolging. Een gemeenschapshuis in de wijk kan een cruciale rol overnemen om een centrale ontmoetingsplek te bieden voor met name ouderen en alleenstaanden. Het bevordert sociale interactie, vermindert eenzaamheid, en creëert een hechte gemeenschap. Voorzieningen zoals gezamenlijke activiteiten, hulpdiensten en informatieve bijeenkomsten versterken de banden tussen buurtbewoners waardoor het gemeenschapshuis een essentieel middelpunt wordt voor het welzijn van de hele wijk. Wij zijn benieuwd naar de presentatie op 21 november. Het jeugdhonk Einderstaat is een langgekoesterde wens van BurgerBelangen. Er zijn nog te weinig mogelijkheden voor jeugdigen om zich terug te trekken in een voor hun vertrouwde omgeving, waar toezicht moet zijn. Daarbij is de inzet van de straatcoach reeds een succesvolle interventie gebleken bij de aanpak van jeugdoverlast. Wij roepen het college op om te blijven kijken, en het organiseren van bijvoorbeeld meer uitgaansgelegenheden voor de jeugd mogelijk te maken. Investeren in wijken. We zien in de begroting dat de daad bij het woord wordt gevoegd. Er worden miljoenen geïnvesteerd in onze wijken. Met alle mooie plannen ten aanzien van het woonoffensief kan een investering in de infrastructuur niet uitblijven. Het verbeteren van de Kerkraadse wegen is zeker noodzakelijk. Wij zijn als partij blij dat het geld voor openbaar groen wordt vrijgemaakt ten aanzien van onderhoud. Hiervoor vragen wij al enige tijd bijzondere aandacht. Ten aanzien van de wateroverlast in Kerkrade, waarbij met name Eygelshoven en Haanrade altijd zwaar getroffen zijn, maar ook andere plekken in Kerkrade, hebben we begrepen dat hier nu stappen worden gezet en doorgepakt wordt. We vragen de portefeuillehouder hierover actief te blijven communiceren. Veiligheid en handhaving. Het aantal meldingen bij handhaving is meer dan verdubbeld. De verminderde beschikbaarheid van politie heeft mede hiertoe bijgedragen. De inzet van de wijkboa is als absolute meerwaarde gebleken op alle fronten, vooral bij het terugdringen van complexe veiligheidsproblematiek. We blijven deze aanpak volgen en zijn benieuwd naar de evaluatie ervan in 2024. Binnen Kerkrade wordt door bovenstaande ontwikkelingen meer ingezet op cameratoezicht. Op diverse plaatsen in Kerkrade zijn camera's geplaatst om het veiligheidsgevoel te verhogen bij de burgers. Veiligheid rondom de industrieterreinen hebben wij onder de aandacht gebracht. In een gesprek met de burgemeester en wethouder is afgesproken dat hier acties op worden uitgezet. Ook hier wordt nu doorgepakt en we zijn benieuwd naar de resultaten. Investeren in onze stad. BurgerBelangen Kerkrade maakt zich sinds jaar en dag sterk voor een zo goed mogelijk aanbod van huur- en koopwoningen in alle segmenten van de markt. We willen benadrukken dat wij het zeer waarderen dat er extra aandacht is voor jongeren, starters en doorstromers. Door de huidige beperkte woningvoorraad moeten onze inwoners vaak langer op een woning wachten dan ons lief is. Vanuit het woonoffensief juichen wij alle nieuwbouw woningplannen toe. Met het woningoffensief zorgt het college voor vernieuwing in de woningvoorraad.

Verouderde woonproducten waar geen vraag naar is, worden gesloopt en vervangen door woningen die voldoen aan alle wooneisen: duurzaam, betaalbaar en levensloopbestendig in gevarieerde en veilige wijken, met ruime aandacht voor groen in de omgeving. Mooie voorbeelden zijn de ontwikkeling van het gebied D'r Pool, project Kaalheide Bruist en Rolduckerveld. Ten aanzien van de verduurzaming van woningen is het goed te zien dat Kerkrade probeert burgers en bedrijven te helpen als energiearmoede aan de orde is. De Woonwijzerwinkel is in deze een verrijking, waar eenieder naartoe kan voor een goed advies op het gebied van energie en verduurzaming. We vragen ook aandacht voor de status van de botanische tuin. Deze zal duurzaam geborgd moeten blijven om zich gelijktijdig als toeristische trekker verder te kunnen ontwikkelen. Positief ondernemen, economisch perspectief. Ook economisch zit Kerkrade nog steeds in de lift. Met het binnenhalen van nieuwe bedrijven worden ook nieuwe arbeidsplaatsen gecreëerd. Een bijzondere ontwikkeling is Medlands. Daarbij is het zaak dat er voldoende woningen zijn voor alle nieuwe mensen. Er is vol ingezet op het vullen van leegstaande winkelpanden, met name in het centrum. We moeten blijven streven naar verbetering van ons winkelcentrum. Kerkrade moet een mix zijn van beleven, wonen, werken, winkelen en recreëren. Daarbij moet bijzonder ingezet worden op groen. Dit laatste geldt niet alleen voor het centrum, maar er is aandacht voor alle wijken. Ook hier wordt de focus gelegd op leefbaarheid, vitaliteit, en veiligheid. Een aanpak op maat doet recht aan de verschillen tussen de wijken en buurten. Toekomst van Kerkrade. Inwoners, ondernemers en gemeenten kijken samen vooruit. Daar willen wij naartoe. Participeren van burgers over de toekomst van onze stad is voor BurgerBelangen een pre. Bij de oproep: denk mee, doe mee over onze omgevingsvisie, werden in de zomer burgers opgeroepen om wensen en ideeën met ons te delen. Er hebben 1.011 inwoners gereageerd. Bij de vraag 'wat hoopt u dat niet verandert in 2040?' kwamen de volgende vier thema's op één naar voren: de cultuur, het groen, carnaval en het WMC. De vier thema's liggen ook BurgerBelangen Kerkrade na aan het hart. We blijven ons hiervoor inzetten. Zo maken wij de toekomst van Kerkrade samen nog mooier.

Raad Spreekstoel

Kerkrade is van en voor iedereen.

C.E. Paul-Ubachs Burgerbelangen

Denkt u aan de tijd? Tot slot, dit is de tweede begroting in de bestuursperiode 2022-2026. Ook nu is een financiële vertaling van het coalitieprogramma in lijn met het coalitieakkoord. Ook voor 2024 is er een sluitende begroting. De jaren 2026 en volgende vertonen een financieel tekort. In deze wetenschap staan wij niet alleen. Uit recente publicaties van de Vereniging voor Nederlandse Gemeenten blijkt dat het een allesomvattend landelijk probleem is. Het is goed dat ons college de vinger aan de pols houdt om straks niet in financiële problemen te komen. Zoals in de samenstelling van de begroting blijkt, zijn er tal van mutaties meegenomen, zowel in exploitatie alsmede investeringen. Aandachtspunt is en blijft het sluitend maken van de meerjarenbegroting tot en met 2027. We willen onze waardering uitspreken voor het harde werk dat is verricht om deze begroting samen te stellen, rekening houdend met alle uitdagingen van onze gemeenschap. We danken ook nu weer voor de uitvoerige uitleg die gezamenlijk met het uitreiken van deze begroting heeft plaatsgevonden vanuit ambtenaren, accountant en wethouder financiën. Wij wensen het college heel veel succes. Tot slot, we blijven samenwerken, dromen en bouwen aan de nog stralendere toekomst

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester

voor ons allemaal in onze mooie stad Kerkrade. Dank u wel. Dank u wel. Dan heeft u allemaal in eerste termijn uw algemene beschouwingen uitgesproken. Uw dromen, om in de termen van mevrouw Paul te blijven, ook toegelicht. Het college gaat er nu hard mee aan de slag. We hebben pauze tot 16:40 uur. De griffie heeft een printje van alle moties en amendementen die zijn ingediend. Mocht u tussentijds wijzigingen of moties hebben die u nog niet heeft ingediend, dan is het fijn als we die op enig moment krijgen om efficiënt te vergaderen. Je kan natuurlijk altijd iets uit de hoge hoed toveren, maar in het kader van transparantie is het fijn als we dat nu met elkaar weten.

4.11 Pauze

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester

Dat is een oproep van uw voorzitter. Tot 16:40 uur is de vergadering geschorst.

PAUZE

[onderbreking 02:08:32 - 02:47:40]

4.12 Reactie college

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester

Het is 16:40 uur. We zijn weer terug. Ik heropen de vergadering. U heeft allen uw algemene beschouwingen uitgesproken in eerste termijn. Zoals wij het gebruikelijk hanteren, is het college aan de beurt voor een reactie. Daarna hebben we een wat ruimere pauze, zodat u zich weer daarop kunt voorbereiden. Dan wordt ook aan de inwendige mens gedacht. Het college gaat vandaag van links naar rechts, heb ik begrepen. Wethouder Paas van financiën doet de aftrap en dan gaat het voor jullie van rechts naar links, maar alles is een kwestie van perspectief. Dat is wel duidelijk.

J.P.M. Paas wethouder

Jo Paas is aan het woord. Dank u wel, voorzitter. Het aantal vragen dat zuiver betrekking had op financiën viel mij reuze mee. Er zijn toch wat vragen gesteld. Eén van de dingen, dat vond ik een leuke vraag van de heer Charlier van Lokaal Alternatief. Hij vroeg: "Waarom is er, in tegenstelling tot vorig jaar, geen overleg geweest voorafgaand aan de samenstelling van de begroting?" Ik mag u eerlijk zeggen dat ik daar uiteraard wel over heb nagedacht. Die toezegging heb ik u ook vorig jaar gedaan. Als u zich dat kunt herinneren, elke fractie is toen bij me geweest. Ik heb gezegd: "Ik probeer dat elk jaar te doen." Dit jaar heb ik dat niet gedaan. Daar was een reden voor. Vorig jaar hebben wij ons op drie uitgangspunten bij het maken van de begroting geconcentreerd. Dat was de bedrijfsvoering, geen lastenverzwaring voor onze burgers was het tweede uitgangspunt, en het derde uitgangspunt was het handhaven van het voorzieningenniveau. Wij hebben ons in de aanloop naar het maken van deze begroting ook geconcentreerd op die drie uitgangspunten. Ik moet u zeggen: op een paar tientjes na hebben we ook alle drie de uitgangspunten kunnen realiseren. Door omstandigheden waar wij als college en ik als wethouder totaal geen invloed op hebben gehad, bijvoorbeeld de cao-onderhandelingen en de enorme prijsstijgingen die opeens op ons afkwamen, bleek dat de speelruimte die wij hadden ten aanzien van de nieuwe begroting zo gering was dat ik eigenlijk... Ik zeg het met mijn woorden: ik kon u weinig bieden. Dan kon ik twee dingen doen. Ik kon de gesprekken met u aangaan en zeggen: luister, wij houden het bij hetzelfde als vorig jaar. Met het gevolg dat u zou zeggen: waarom laat u ons komen als wij geen keuze kunnen maken ten aanzien van de begroting? Dat was simpelweg de reden, dus door de prijsstijgingen en doordat wij geprobeerd hebben de uitgangspunten van vorig jaar ook dit jaar in stand te houden. Meer was het niet. Mochten wij op enig moment in 2024 meer financiële middelen zien, dan ben ik de eerste die met u contact gaat opnemen en u uitnodigt voor een gesprek daarover. Dat is geen enkel probleem. Er is verder nog gesproken door diverse fracties over het ravijnjaar. Wij krijgen van de centrale overheid 3 miljard euro minder in het gemeentefonds gestort in 2026. Het ziet ernaar uit dat wij nog een tekort hebben van ik meen uit mijn hoofd 2,7 miljoen euro. Dan heb je twee mogelijkheden. Wij kunnen dan alles in het werk stellen om die begroting toch sluitend te maken. Met passen en meten zou dat misschien wel lukken. De VNG en zelfs onze toezichthouder de provincie hebben ons aangegeven: "Doe dat niet. Ga je niet in allerhande bochten wringen om die begroting sluitend te krijgen, want als je dat doet gaat het altijd ten koste van de burgers. Hoe je het ook bekijkt, waar je ook de keuzes maakt, het gaat altijd ergens pijn doen." Het advies van de VNG en van de provincie was: "Laat aan de centrale overheid zien dat ze met meer geld over de brug moeten komen. Als iedereen het braafste jongetje van de klas gaat spelen en toch de begroting sluitend gaat krijgen, hebben ze in Den Haag geen probleem. Dan hebben ze ook niet op het netvlies dat er een probleem is." We hebben afgesproken dat we waarschijnlijk een tekort hebben. We gaan ons niet in allerhande bochten wringen om dat tekort weg te werken. Het is bemoedigend dat onze toezichthouder de provincie zegt: "Daar hebben wij geen enkel probleem mee. Laat het maar zien. Ga niet bekorten op dingen die wij voor onze burgers doen. Niet doen." Dat ten aanzien van het ravijnjaar waarover gesproken is. Voorzitter, er komt dadelijk nog een motie van de VVD en één van de SP. Dat zijn twee moties waar het gaat over geld,

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester

en dan kom ik daarop terug. Dank u wel.

M.M.L. van Drunen wethouder

Wethouder van Drunen. Dank u wel, voorzitter. Er is veel gezegd. Ik heb heel weinig vragen weten te achterhalen, behalve op het gebied van duurzaamheid. Er was een motie 'gevel- en dakvergroening' van het CDA Kerkrade. Daar zijn we al mee bezig voor een deel, in ieder geval als het gaat over de Stichting Steenbreek. Binnenkort gaan we in Bleijerheide beginnen om mensen te informeren over wat ze kunnen doen, bijvoorbeeld met tegelwippen of de gevel, over de vergroening van hun straten. Voor de rest is het een

sympathieke motie. We zijn er al mee bezig en we willen graag dat deze wordt aangehouden totdat wij het onderzoek klaar hebben over wat de gevolgen ervan zijn als we meedoen in zo'n verordening, als we met name het particulier huisbezit willen ondersteunen middels dak- en gevelvergroening. Ik ontraad hem niet. Ik vraag om hem aan te houden voor een verder onderzoek. Is er nog meer van het CDA? De motie schoolzwemmen. Ik pik meteen de moties eruit. Naar schoolzwemmen is een aantal jaren geleden een onderzoek geweest. Toen hebben we ervoor gekozen om schoolzwemmen, met name voor de mensen met weinig inkomen, dus 120 procent of minder van het wettelijke minimum, om die via een voucher toegang te geven tot schoolzwemmen. Er is een onderzoek geweest. We willen graag dit onderzoek opnieuw actualiseren, en bij u terugkomen en kijken wat de huidige stand van zaken is. Ook deze motie vragen wij om aan te houden. Het amendement investeren in programma Vie, CDA Kerkrade. Dit amendement willen wij ontraden. We stoppen nu al 1,2 miljoen euro in Vie en het aantal programma's is volgens mij nu al bijna niet meer te overzien. Zo'n dik papier krijgt u regelmatig toegestuurd. We zijn ook bezig met de raad en bijvoorbeeld met LIME vanuit de provincie, om meer overzicht te krijgen in die programma's. Om daar nu nog een keer 250.000 euro extra te investeren, dat zien we op dit moment niet zitten. We willen eerst het overzicht hebben wat we allemaal aan het doen zijn. Dat is een hoop. Daarnaast vind ik het problematisch om geld bij een andere portefeuille weg te halen. Er ontstaat een gat, en wat moeten we dan? Dan moeten we dat weer gaan aanvullen. Die ontraad ik dus. Dat was het CDA. Van VVD heb ik geen vragen. Hart voor Vrijheid, fruitbomen vind ik zeer sympathiek. Ik ga ook kijken hoe wij de scholen kunnen helpen om hun pleinen te vergroenen.

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester

Er was geen motie, het zat in het verhaal van Hart voor Vrijheid. We moeten ook naar de verhalen luisteren.

M.M.L. van Drunen wethouder

Wethouder van Drunen, bent u klaar? Nee, ik heb iedereen nog. Subsidies, verenigingen... Lokaal Alternatief had een aantal vragen over laaggeletterdheid, met name omdat het te duur zou zijn voor scholen. Het afgelopen schooljaar is er een leesconsulent ingezet in de Blokkenberg in Veldhof. Het was een pilot. Op basis van deze ervaringen zijn er gesprekken gevoerd met de andere scholen over de inzet van een leesconsulent en de specifieke programmering op basis van behoefte aan maatwerk. Met ingang van het huidige schooljaar zijn nog drie andere scholen gestart met deze activiteiten. In totaal is er op vijf basisscholen extra inzet op leesbevordering. Hiervan is afgesproken dat de scholen die middelen masterplan basisvaardigheden ontvangen hebben, deze middelen inzetten voor de bekostiging ervan. Binnenkort wordt aan het college voorgesteld om voor andere scholen 50 procent van de kosten te financieren uit de NPO-middelen. Hier moeten wij nog een besluit over nemen. We zullen u informeren via een raadsinformatiebrief. Dat met betrekking tot de laaggeletterdheid. PvdA, het agenderingsvoorstel. Dat zien we graag tegemoet. Er is nogal wat te vertellen. We zijn ook al bezig met de coörporatie. Het zou zeer interessant zijn om ook die mensen in het kader van de informatiesessie erbij te betrekken. Zij kunnen ook hun eigen verhaal vertellen. Met betrekking tot onderwijs, de aanvliegroute voor basisscholen. Daar zijn we het mee eens, dat vind ik akkoord. Dat we een notitie maken hoe je dat project procesmatig moet aanvliegen. Met betrekking tot wateroverlast, dat was het actief informeren vanuit BurgerBelangen. Dat gaan we doen. Er zijn twee portefeuillehouders die hiervoor verantwoordelijk zijn. Er heeft een inventarisatie plaatsgevonden door heel Kerkrade. Het was enorme lijst, die zijn we aan het afwerken. Mensen worden ook persoonlijk bezocht. We willen de buurten waar het betreft ook actief gaan informeren. We zijn er ook al mee bezig. Andere moties? Over de motie mijnschade melden. Ik was erbij betrokken toen de regeling werd ingevoerd. Het begint volgend jaar en er komt een loket. We gaan actief de mensen informeren hierover. Met betrekking tot de motie mijnsluiting 50 jaar geleden: we kijken of we kunnen aansluiten bij andere burgerinitiatieven. Er zijn meerdere gemeentes waar mijnen zijn geweest, die waarschijnlijk ook hieraan iets gaan ontwikkelen. We gaan bij hen te rade wat zij gaan doen. Misschien kunnen we zaken bij elkaar voegen.

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester

Dat was het van mijn kant. Dank u wel. Even voor de helderheid. De motie mijnschade melden, november 2023, ontraadt u omdat er een loket komt. De discussie komt later. Even het standpunt van het college, anders is dat niet helder. De motie mijnsluiting 50 jaar geleden, daar gaat u mee aan de slag. Is dat een toezegging of is dat een positief advies op de motie? Dat is een positief advies op de motie en een toezegging. Hebben jullie het gehoord? Goed zo, mooi. Dan is dat helder. Wethouder Paas, ik was even mild voor u. Ik wil niet dat het heen en weer gaat dadelijk, dus ik zou u toch willen vragen terug te komen op de motie van de VVD over de Financiële Commissie. Dan hebben we alle moties in de eerste termijn

J.P.M. Paas wethouder

van het college behandeld.

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester
Dat is wat zorgvuldiger. Mag ik dan ook motie tien van de SP meenemen?

J.P.M. Paas wethouder
Sorry, zeker. U bent ook wethouder ouderenzorg, dus ja. Motie tien van de SP, tegemoetkoming chronisch zieken. De SP heeft die motie al vaker ingediend. Wij realiseren ons allemaal dat als wij de motie zouden uitvoeren, dit 800.000 euro gaat kosten. Ik moet u zeggen dat de gemeente die 800.000 euro niet kan missen. Met alle goede bedoelingen en alle goede gedachten die erachter zitten, het is financieel niet haalbaar. Ik zie me genoodzaakt om de motie af te raden. Ten aanzien van motie elf van de VVD, betrekken financiële commissie bij ambtelijke inventarisatie studiejaar 2024. Het studiejaar gaat niet alleen over financiën. Het gaat over alle beleidsvelden en het is een stuk breder dan alleen de financiële component. Het is goed, en ik adviseer u: laat eerst de ambtenaren het uitwerken. Dat laat onverlet dat ik u toezeg dat wij u gedurende de rit zullen bijpraten. Daar heeft u recht op. Daar is ook niks mis mee. Als wij dan de contouren hebben staan, dan stel ik voor dat we op dat moment ook de Financiële Commissie erbij betrekken. Dan heeft u in ieder geval het complete beeld. Eerst wordt het ambtelijk voorbereid, dan wordt u daarover geïnformeerd, en dan gaan we de politiek een keuze laten maken. Daar is niks mis mee. Die toezegging heeft de VVD van mij. Ik denk dat daarmee de motie overbodig wordt. Ik raad de motie af, want we gaan het op een nette en fatsoenlijke manier regelen, waar ook de financiële commissie aan bod komt, en uiteraard de hele commissie

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester
c.q. de raad. Tot zover, voorzitter. Dank u wel.

T.W. Weijers wethouder
Dank u wel. Dan gaan we naar wethouder Weijers. Voorzitter, dank u wel. Te beginnen met de SP, zij hadden het over zorgen die er zijn in relatie tot Rolduckerveld omdat daar het aantal sociale huurwoningen drastisch vermindert. Die zorgen begrijp ik, maar die hoop ik te kunnen wegnemen omdat wij in ieder geval in 2024 209 sociale huurwoningen zullen toevoegen. Onder andere Centro Meta, Zonstraat, maar ook in het Rolduckerveld zelf worden woningen toegevoegd. Ook aan de Industriestraat, de Bergstraat, Schoutstraat. Er komen dus behoorlijk wat sociale huurwoningen bij. Daarnaast hebben we in de conceptversie van de meerjaren prestatieafspraken 2024-2028 hebben we uiteindelijk meer dan 750 nieuwe sociale huurwoningen die toegevoegd worden. Dus dat betekent dat het aantal op peil blijft. Daarnaast kijken we met de corporaties kijken naar investering op het gebied van de realisatie middenhuurwoningen, wat natuurlijk een hele belangrijke is. Samen met de ontwikkelaars kijken naar koopwoningen in diverse segmenten, met name ook het hoger segment, zodat je uiteindelijk een goede mix krijgt waarover we het in de woonvisie gehad hebben en waarvan de raad heeft vastgesteld: "Laten we ervoor zorgen dat er meer balans komt in de woningmarkt." Dus het is en en: sociale huurwoningen, maar ook koopwoningen en middenhuur, zodat je de leefbaarheid uiteindelijk in diverse wijken gaat verbeteren. Dan Kaalheide Bruist, daar had het CDA het over. De woningen zouden niet passen in het stedenbouwkundig plan. Daar kan ik in ieder geval van aangeven dat de 40 woningen van de ontwikkelaar [onhoorbaar 03:03:56] en Roda JC onderdeel zijn van het stedenbouwkundig plan, samen met de woningen van Stichting Bruist overigens. Er vindt frequent overleg plaats met alle betrokken partijen. Ik kan niet helemaal plaatsen waar de ruis vandaan komt. Wellicht horen we daar straks meer over. Dan het masterplan Rolduc, daar werd ook naar gevraagd. Daar kan ik in ieder geval aangeven dat de nieuwe directeur, Michel Leinders, hele grote stappen zet in dat hele verhaal. We merken dat er eindelijk iets van de grond komt. We verwachten op korte termijn, ik denk voor het einde van het jaar, dat het voorgelegd wordt aan de stuurgroep waar ik zelf in deelneem. Uiteraard zal ik de raad daarover op de hoogte houden. Hat ziet goed uit, dat er eindelijk plannen concreet gaan worden. Dan de motie over de verhuiswensen voor eigen inwoners, om die te faciliteren. De sturing sluit aan op de eerdere motie van de PvdA. We hebben inmiddels het onderzoeksrapport van RIGO binnen. Dat zal binnenkort in het college behandeld worden. Voor het einde van het jaar, daar streven we naar, zullen we vervolgens na besluitvorming in het college een raadsinformatiebrief daarover sturen. Mocht dat aanleiding geven om het daar verder over te hebben, dan kan dat uiteraard. Dus deze motie zou ik willen ontraden, of op z'n minst aanhouden. We zijn ermee bezig. Dan de motie toeristisch OV. Dat lijkt me een prima motie die we graag oppakken en onderzoeken. Er werd nog gesproken over evenementen, middelen onttrekken in relatie tot de motie Vie. Dat zou ik volledig willen ontraden om te voorkomen dat wij moeten gaan snijden in het evenementenaanbod. Overigens is het ook zo dat evenementen bijdragen aan de gezondheid en vitaliteit, natuurlijk los van de levendigheid die het teweegbrengt. Ik denk dat een heel mooi voorbeeld daarvan ook afgelopen zaterdag is met 'elf elf Kirchroa' waarbij je de jeugd op de markt zag springen. Dan het

gemeentelijk vastgoed, label C werd naar gevraagd. Daar voldoen we niet volledig aan, maar dat is ook geen verplichting. De verplichting geldt alleen voor de kantoorgebouwen. Dan wil ik verwijzen naar een raadsinfobrief die we op 13 januari 2022 hierover gestuurd hebben. Wij voldoen aan alle wettelijke verplichtingen, dat wil ik daarmee zeggen. Hoe zetten we in op meer verduurzamen van vastgoed? Samen met de collega portefeuillehouders hebben we afgelopen vrijdag een infobrief daarover verstuurd. We hebben het bijvoorbeeld over zonnepanelen, de botanische tuin, maar ook Hoofdstraat 24B, dat is het Vasteloavends Museum. De gemeentelijke gebouwen zullen binnenkort voorzien worden van ledverlichting. Ik gaf het in mijn betoog al aan bij de woningen: de wijken worden zeker daarin meegenomen. Dat er aangegeven wordt dat er weinig aandacht is voor wijken, dat is wat ons betreft volledig onterecht. Die aandacht is er zeer zeker, en er zijn ook resultaten

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester

die daar geboekt worden. Ik denk tot zover in eerste instantie.

A.M.J. Geers wethouder

Dank u. Helder, dank u wel. Wethouder Geers. Dank u wel, voorzitter. Ik moest even een grapje maken door op de microfoon te slaan. Ik kreeg thuis de opmerking dat ik soms te hard op de microfoon sloeg. Dus ik moest het nog één keer doen, om iedereen wakker te schudden. Thuis kijkt mee? Nee, het was de man van mevrouw Paul. Dat is niet bij mij thuis, maar hij is hopelijk wakker. Het is misschien in lijn met dit voorstel van het CDA: verhuizen van eigen inwoners. Ik loop respectievelijk de verschillende partijen af. Allereerst Hart voor Vrijheid. Die kwam terug op een punt over de naamgeving, mevrouw Drossaert was dat vorig jaar. Daar was een voorstel voor gedaan. We hebben een toelichting gegeven waarom dat niet paste binnen het beleid. Dat is ook nog getoetst door de Naamgeving Commissie. Vervolgens hebben we met u samen gekeken: hoe zouden we mevrouw toch kunnen eren? We hebben gelukkig een hele mooie plek gevonden om mevrouw te eren. Mevrouw is ook erbij geweest met de familie. Dat is gelukkig heel positief ontvangen. Het was een mooi moment. In de nasleep daarvan, uw oproep was om te kijken voor meer vrouwennamen. Die oproep hebben we ook gekregen van verschillende andere mensen, en die hebben we ook kunnen effectueren door mevrouw Maria Sträter die we recentelijk een plek hebben kunnen geven. Dan merkte u nog op over de 450.000 euro die we hebben vrijgemaakt voor openbare ruimte. Dat is budget wat we hebben vrijgemaakt voor het onderhoud van de openbare ruimte, om ervoor te zorgen dat het onderhoudsniveau in de wijken een kwaliteitsimpuls krijgt. Dat budget is in beginsel niet voor het planten van nieuwe bomen, daar zijn andere middelen voor. Dat ziet op het investeringskrediet, en dat doe ik samen met collega-wethouder Van Drunen. Dat ziet op het feit: hoe zorgen we ervoor dat we onze stad zo groen mogelijk gaan krijgen? U doet de suggestie: "Kijk daarbij ook eens naar fruitbomen." Ik denk dat dat een goede suggestie is. Opgemerkt daarbij dient te worden dat fruitbomen in woonwijken eigenlijk minder is, omdat ze ook aantrekkingskracht hebben van insecten en dergelijke. Fruitbomen in woonwijken is wat minder. We kunnen u wel toezeggen dat we gaan kijken waar we in de stad extra fruitbomen zouden kunnen toevoegen. Misschien kunnen we dat vervolgens koppelen aan een boomplantdag, waar wij kinderen bij betrekken zodat er ook een lerend effect is. Het betrekken van basisscholen bij boomplantdagen doen we overigens. Dat kunnen we ook liëren aan een toelichting over voedsel en hoe voedsel geproduceerd wordt. Een toezegging om te kijken hoe we dat gaan effectueren. Overigens hebben we op verschillende plekken levensbomen en bos staan, fruitbomen. Bij het *Wormdal pad* staan een aantal fruitbomen. We gaan met u kijken of er nog iets mogelijk is. Bij de VVD had ik geen concrete vragen. Dan het CDA, die had een aantal punten waarop ik graag zou willen ingaan. Allereerst de verruiming van de openingstijden. Ik vond het een opmerkelijke opmerking dat ik zou zijn bezweken onder druk. Ik ben heel benieuwd over welke druk de heer Meijer het heeft want op mij is absoluut geen druk uitgeoefend. Ik ben heel benieuwd hoe deze opmerking te plaatsen. We hebben daarover gesproken in de commissie en de raad, en uitgelegd hoe we daarin staan. Niks moet. Ondernemers krijgen de ruimte. Ook burgers krijgen de ruimte om hetzelfde aantal uren dat ze al werken te verdelen over een grotere tijd. In principe heeft iedereen meer vrijheid. Bedrijven investeren minder. Dat was de opmerking die tussen het betoog van het CDA doorkwam. Dat we visie missen en daardoor bedrijven niet meer investeren of minder investeren, die opmerking kan ik ook niet goed plaatsen. Als ik kijk naar de investeringen die bedrijven doen, is dat historisch hoog. Als ik alleen al kijk naar een tweetal bedrijven, dan zijn dat honderden miljoenen aan investeringen die op de plank liggen. Bedrijven zien de visie die we hebben. Oprecht, de opmerkingen die gemaakt worden door bedrijven is: "Kerkrade is een gemeente die visie heeft, een gemeente die durft en dat is iets waar wij als bedrijven in willen investeren." Die visie en die durf worden echt gezien door het bedrijfsleven. Ook werd de opmerking gemaakt, collega Weijers ging erop in: "Gaat er voldoende aandacht naar wijken, en heeft het college voldoende daadkracht?" Als ik kijk naar deze begroting, dan zie ik een enorme investering in wijken. Dan hebben we het over investeringen in groen. Dan hebben we het over

investeringen in straten, investeringen in woningen. Ook investeringen aan de sociale kant. Ik zie een college wat gigantisch veel investeert in wijken, en daar ben ik trots op. Dat past precies binnen de visie die we hebben. Dan het laatste punt van het CDA wat nog gevraagd werd, is over vergroening Rodaboulevard. Dat is inderdaad een punt wat wij ook zeer onderschrijven. Recent zijn er vragen over gesteld door raadslid Ritterbeeks. Daar hebben we een antwoordbrief op gestuurd waarin we aangeven dat we aan het kijken zijn hoe we de Rodaboulevard verder kunnen vergroenen. We hopen op hele korte termijn de resultaten van een onderzoek te krijgen, en vervolgens te gaan effectueren. Hoe zorgen we ervoor dat het sterk verstedelijkte gebied, wat ook superdruk bezocht is, groen krijgt? Dat vinden wij ook een belangrijk punt. De Ouderenpartij had één punt voor mij, dat was inclusie. De uitnodiging om eens met u mee te gaan neem ik graag aan. We hebben daar nu wel al aandacht voor. Sowieso hebben we er aandacht voor op het moment dat we reconstructies doen. Hoe zorgen we ervoor dat het inclusiever wordt? Daarnaast hebben we nog een budget in de begroting opgenomen over: hoe zorgen we ervoor dat we knelpunten kunnen oppakken? Ik denk met name die knelpunten, dat is waar u op doelt. We gaan de uitnodiging graag aan. Ook de opmerking: mocht u iets constateren, stuur het ons alsjeblieft door. Dan laten we dat zo snel mogelijk oppakken. De SP maakte een opmerking over nieuwe banen, dat het goed is. Die krijgen we. Met collega Roland zijn we aan het zoeken om die in te vullen aan de mensen die op dit moment nog geen baan hebben of die mogelijkheid nog niet hebben. Dat gaan we zeker proberen, maar dat zal mijn collega opnemen. Lokaal Alternatief had de vraag over combinatiefunctionarissen. Doen we genoeg aan het stimuleren van sport? Die vraag kwam uiteindelijk ook van BurgerBelangen. Ik zou daarop willen aangeven dat we een dergelijke themasessie zouden kunnen organiseren. Dan kunnen we ook gezamenlijk kijken of dat voldoende is, of niet. Momenteel hebben we de opdracht daarvan bij The Move Factory, en die opdracht is recent verlengd tot juni 2024. Vervolgens komt er een nieuwe aanbesteding. Daar zijn we nu in de opstartende fase. Wie gaat dat doen? Hoe gaan we dat doen? Hoe gaat dat uitzien? Ik zou willen vragen om te wachten tot we zicht hebben op de doorlooptijd in dat proces, en dat we vervolgens met elkaar kijken wanneer een dergelijke sessie zou moeten plaatsvinden. Wat doen deze functionarissen zoal? Doen ze genoeg? Ze doen veel, denk ik. Ze zitten in het Sportakkoord in de kerngroep, ze bieden verenigingen ondersteuning aan, ze begeleiden stagiaires, begeleiden tijdens sport in de openbaar ruimte. Ze doen eigenlijk heel veel, alles erop gericht om sport te stimuleren. Laten we daar vooral over van gedachten wisselen tijdens die themasessie. Dan werd de vraag gesteld over de sportstichting, zijn die nog nodig? Dan chargeer ik even wat u zegt. Ik heb een aantal keren ervaringen daarmee gehad. Ik merk dat ze zeker weten een toegevoegde waarde hebben. Ze gelden ook als een officieel adviesorgaan van ons als gemeente over sportbeleid. Ze mogen ons gevraagd of ongevraagd advies geven. Ik kan eigenlijk alleen maar het belang van deze groep inzien. Ik heb ook het gevoel dat de ontwikkeling daarin zeer positief is en ook in de opbouwende sfeer zit. Dan werd nog de opmerking gemaakt over meer jeugd in het centrum. Ook dat is een opmerking die ik volledig onderschrijf. Met collega van Drunen zijn we aan het kijken naar een jeugdhonk. Dat jeugdhonk komt er. We zijn ook in het verlengde van het aanvalsplan van het centrum aan het kijken hoe we ervoor zorgen dat we jeugd een prominente plek geven in het centrum. Boer komt natuurlijk. Hoe zorg je ervoor dat er leuke dingen zijn om te doen? Mevrouw Paul zei bijvoorbeeld uitgaansgelegenheden. Ook dat is een belangrijk punt wat we oppakken. Zo zijn we recent met het ondersteunen van PR en dergelijke van activiteiten voor jeugd. Dat proberen we verder te effectueren. Bij PvdA had ik geen vragen. Ons Kerkrade had een aantal punten. De zorg over speeltuinen koesteren en vrijwilligers daarvan. Speeltuinen hebben uiteraard een belangrijke functie. We zullen die koesteren en we zullen ons zo goed mogelijk inzetten om ze te behouden. Er kunnen ook daar ontwikkelingen voordoen. Stel, ze doen zich voor, dan zoeken we uiteraard wel: hoe zorg je ervoor dat je genoeg speelvoorzieningen in de omgeving houdt zodat kinderen kunnen bewegen en niet alleen maar binnen zitten? Er was nog een opmerking over onkruid. Ook wij hebben de toename gezien in onkruid. Daarom maken we nu 450.000 euro jaarlijks vrij voor de komende jaren om daar iets aan te doen zodat we goede verbeteringen gaan zien. U maakte de opmerking over parkeren. Dat staat duidelijk in de tekst en daar komen we op terug. Tot slot, voorzitter. BurgerBelangen had het ook over de combinatiefunctionaris. Daar ben ik net op ingegaan. Had het ook over de jeugd, daar heb ik ook al positief op gereageerd. Ze merkte inderdaad terecht op dat we miljoenen investeren in wijken. Dat is een heel belangrijk punt wat het college maakt, denk ik. Collega Van Drunen heeft al gereageerd op de wateroverlast. We hebben daar een stevig aanvalsplan voor. Op zeer korte termijn zullen we daadkrachtig communiceren daarover waar gezien kan worden welke concrete maatregelen we nemen. We hebben daar ook een aanzienlijke hoeveelheid geld voor vrijgemaakt. Op korte termijn zal daar daadkrachtig uitsluitsel over komen. Veiligheidsbedrijven terreinen, de resultaten daarvan. Dat ligt nu iets moeilijker. De resultaten zullen waarschijnlijk nog iets op zich laten wachten. Het verlies waar een deel van het college vandaag was zat ook in deze groep. Ik vraag begrip daarvoor. U maakte de opmerking tot slot over verschillende functies in het centrum om leegstand tegen te gaan. Dat is een heel belangrijk onderdeel van het aanvalsplan, waarin we gaan kijken naar gevarieerd aanbod. Met alleen maar

winkels wordt het steeds moeilijker. Het zou wonen moeten zijn, het zou beleven moeten zijn, het zou cultuur moeten zijn. Het zal zeker weten ook vergroening zijn.

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester

Dat is een handschoen die we zeker gaan oppakken.

J.H. Schlangen wethouder

Dat waren mijn punten, voorzitter. Dank u wel, wethouder Roland.

J. Roland wethouder

Dank u wel, voorzitter. Ik wil reageren op het compliment wat ik kreeg van de SP. Het klopt inderdaad dat pleisters plakken niet helpt. Natuurlijk is de verhoging van lonen een oplossing. Voorzitter, daar ben ik niet zo van overtuigd. Als je niets aan de lastenkant doet, dan is het water naar de zee dragen, omdat zeker het mkb de prijzen zal moeten laten stijgen om de loonsverhoging van hun 6 miljoen werknemers te kunnen betalen. Wij in Kerkrade kiezen voor een andere aanpak, om meer mensen aan het werk te krijgen, om zodoende de inkomstenkant te verbeteren. U heeft net van mijn collega Geers gehoord dat we daar goede mogelijkheden voor hebben. We zetten ons daar voor de volle 100 procent op in. De Ouderenpartij geeft aan dat de gebiedsontwikkeling Rolduckerveld een goed voorbeeld is van goed werken in de wijk en dat daar de groep burgerparticipatie goed werk doet. Ik zeg u bij deze toe dat we deze groep uitnodigen om hier een presentatie te geven in deze raadszaal. De fractie van BurgerBelangen vraagt of inwoners die niet of nog niet deelgenomen hebben aan het programma Vitaal Kerkrade gebruik kunnen maken van dit volwassenenfonds. Voorzitter, ik wil de fractie in de raad toezeggen dat we dit gaan evalueren en op deze vraag terugkomen. Dan de moties. De motie huur van het Parkstad Limburg stadion. Voorzitter, ik heb in de commissie en in de raadsvergadering aangegeven dat het op dit moment juridisch niet mogelijk is om contracten open te breken. Ook heb ik aangegeven dat we alle mogelijkheden zullen onderzoeken, meenemen in een studiejaar en daarop terugkomen. Voorzitter, ik ontraad wederom deze motie. De motie vrijkaarten, ik heb tijdens de raadsvergadering aangegeven dat collegeleden uitgenodigd worden, en organisaties en verenigingen het een eer vinden als mensen van het college aanwezig zijn. Dit geldt ook voor raadsleden. Uiteindelijk is een raadslid ook een ambassadeur en heeft een ambassadeurtaak die hij vervult in onze stad. Uitnodigingen van maatschappelijke of culturele evenementen zijn onderdeel van het werk van zowel de raad, maar ook van de collegeleden.

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester

Voorzitter, wederom ontraad ik deze motie. Dank u wel. Hij heeft alle twee de moties beantwoord. Meer moties zie ik niet. Nee, dat is allemaal beantwoord door wethouder Paas. Nee! Als u dat onderling... Alle moties zijn beantwoord, behalve de motie van de Einstein-telescoop want die is voor het gehele college. Dan wordt vaak naar de burgemeester gekeken. Dat is natuurlijk een geweldig mooie motie. Zijn jullie uitgesproken rechts? Het is een beetje verwarrend. Nee, we hebben dadelijk pauze. Dan kunnen jullie onderling discussiëren. Ik vind het lastig als er aan mijn rechterkant gesproken wordt. Dat is een geweldige motie. Die steunen wij natuurlijk van harte. Die lobby zullen wij met verve vorm en inhoud geven. Mag ik eraan toevoegen dat we ook graag de lobby, vanuit Heerlen gestart, zouden ondersteunen om meer Rijksbanen naar de regio te krijgen? Dat is ook iets wateen impuls zou zijn voor de hele regio. Met uw goedvinden zouden we die aan de motie willen koppelen. Het zijn twee losse dingen, dat weten we ook. Het feit dat je meer Rijksbanen naar deze regio zou kunnen halen, betekent ook dat je hier de door wethouder Weijers al aangekondigde verdeling van de woningen meer impuls geeft omdat je mensen naar de regio haalt die ook van andere inkomens zijn. Die mix is het college, met blik op de duurzame ontwikkeling van de stad, veel aan gelegen. De motie is sowieso akkoord, en wij zouden op eigen houtje ook de Rijksbanen eraan willen toevoegen. Ik zie u knikken, dus we horen wel of dat ook op uw goedkeuring kan stuiten. Dan hebben we alles beantwoord, zoals we dat afgesproken hebben. Het is inmiddels 17:15 uur. We hebben net gekeken naar de verdere logistieke planning. Om 17:45 uur zal in ieder geval het buffet klaarstaan om te eten, ook belangrijk. Om 18:30 uur zou ik weer willen beginnen met de vergadering. Dat is een kwartiertje eerder dan op uw kalender staat, op het schema. Volgens mij moet dat kunnen. Ik wil u niet onder druk zetten, maar ik wil ook niet onnodig tijd verspelen.

M.A.K.J. Laumann SP

Mocht iemand daar problemen mee hebben, dan hoor ik dat graag.

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester

We vinden dat echt te snel om goed te kunnen overleggen. U hebt niet voldoende aan drie kwartier overleggen? De SP wil graag om 18:45 uur beginnen. Hoe doen we dat? Is dat een ordevoorstel? We zijn iets

eerder klaar, vandaar dat ik het schema probeer in te dikken. Ik doe precies wat ik heb gedaan. We zouden tot 17:30 uur met het college vergaderen. Dat doen we nu niet. We zijn vijf minuten eerder klaar. Laat ik me aan het schema houden. We beginnen om 18:35 uur, dat is precies conform het schema. Ik schors de vergadering.

4.13 Pauze

PAUZE
[onderbreking 03:24:11 - 04:38:08]

4.14 Debat en besluitvorming

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester
Welkom terug. Het is 18:35 uur. Jullie hebben allemaal lekker gegeten. Volgens mij waren de bakken leeggeschraapt. Dat is een goed teken, geen verspilling. Fijn dat het jullie allemaal gesmaakt heeft. We beginnen nu aan de eerste officiële termijn, na de reactie van het college. Er waren lootjes getrokken en het lot was gevallen op BurgerBelangen, dus zij mogen beginnen. Dan gaan we, zoals we dat gewend zijn, de rij na. Mevrouw Paul.

C.E. Paul-Ubachs Burgerbelangen
Dank u wel, voorzitter. Ik heb een vraag. De wethouders hebben bij een aantal moties het advies gegeven om aan te houden. Kunnen wij ons idee daarbij aangeven, of wordt eerst gevraagd

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester
wat zij met die moties doen? Niemand heeft in de pauze naar de griffie toe gereageerd. Dat is een goede vraag van u. Dat is met name motie twee van de gevel- en dakvergroening van het CDA, motie drie van het CDA over schoolzwemmen, en motie drie van de verhuiswensen, toch? Verhuiswensen komt terug, hè? Vier. Dan vraag ik het aan de indieners. U hebt allemaal gehoord wat het college geadviseerd heeft. Wat is uw standpunt daarover? Amendement van het CDA.

M. Meijer CDA
U houdt het amendement aan? U brengt het in stemming? Kort, geen stemverklaring. Ja. Motie één, BurgerBelangen, hoofdkwartier Einstein blijft staan.

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester
Motie twee, gevel- en dakvergroening van het CDA.

M. Meijer CDA
Daar is een toezegging van het college.

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester
Wat wilt u doen met de motie?

M. Meijer CDA
Dat is prima, die voor de verhuiswensen.

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester
Die hoeven we niet te in te dienen, die houden we aan. Die houdt u aan. U volgt daarin het voorstel. Motie twee, gevel- en dak vergroening van CDA Kerkrade

M. Meijer CDA
wordt aangehouden. Deze wordt niet in stemming gebracht. De motie gevel- en dakvergroening dienen we in. De motie verhuiswensen houden wij aan.

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester
Oké, dat is vier. Jullie hebben hetzelfde lijstje als ik, dus daar kan eigenlijk geen verwarring over ontstaan. Ik vind het spannend dat er verwarring over iets ontstaat. Eén is een amendement en één is een motie. Zover waren we nog wel. Motie verhuiswensen eigen inwoners wordt aangehouden. Motie twee, gevel- en dakvergroening, brengt u in stemming. En drie van het schoolzwemmen? Die brengen we ook in stemming.

Die brengt u ook in stemming. Dan ben ik bij motie toeristisch openbaar vervoer. Dat was een positief advies, dus die zult u zeker in stand houden. De rest van de moties gaat niet meer om aanhouden. Dat is een positief of negatief advies van het college.

M.A.K.J. Laumann SP

Onze motie wel, van de mijnschade. Heeft hij ontraden. Precies, maar dat wil niet zeggen dat u... Het is een negatief advies. Ik ga niet ervan uit dat partijen op basis van een negatief advies de motie intrekken. Nee, maar we moeten zeggen of we hem aanhouden of niet. U brengt hem in stemming. Ja. Ik wilde net vragen of alle andere moties in stemming gebracht worden.

R.F.A.C. Creusen VVD

Ik wilde de korte route bewandelen. Prima. De VVD. Zojuist hebben we overleg gehad. Ten aanzien van de motie betrek de Financiële Commissie bij ambtelijke inventarisatie studiejaar 2024 heeft de wethouder de volgende toezegging gedaan, namelijk dat hij de Financiële Commissie terugkoppeling zou geven. Ik zou graag die toezegging willen aanscherpen en er duidelijke afspraken over maken. Kan ik dit nu doen of wilt u dat liever straks horen? Het voorstel is als volgt: dat de terugkoppeling toch kan plaatsvinden als tussenevaluatie halverwege kalenderjaar 2024, maar dat ook met de financiële commissie een en ander wordt afgestemd, bijvoorbeeld het kader en exact het tijdspad hoe dat gaat plaatsvinden. Dat is de tweede toezegging. De derde toezegging is dat de beleidsopties, voordat ze de raad ingaan, van tevoren nog even langs de Financiële Commissie gaan. Waarom doen we die toevoeging? Omdat wij graag willen dat we straks een rijk voorstel hebben aan beleidsmatige keuzes, die we dan in de raad kunnen behandelen. Dat die al min of meer een toets hebben doorstaan

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester

vanuit de financiële commissie, dat daar ook een advies kan worden afgegeven. Dat laatste was al door de wethouder toegezegd.

R.F.A.C. Creusen VVD

Het heeft geen zin de Financiële Commissie te vragen naar...

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester

We willen graag een schriftelijke toezegging.

R.F.A.C. Creusen VVD

Die toezegging wordt schriftelijk vastgelegd

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester

in de verslagen.

J.P.M. Paas wethouder

Die is daarmee dan schriftelijk. Ik kijk even naar de wethouder, voorzitter. Ik kijk ook naar de wethouder. Wilt u wilde de aanscherping halverwege 2024...

R.F.A.C. Creusen VVD

Dat is geen probleem, voorzitter. Oké, en dan houdt u de motie aan? Dan houden we de motie aan.

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester

Dan wordt die niet in stemming gebracht. Correct, burgemeester. Dank u wel. Dat betekent, ik vat het samen, dat we motie vier aangaande verhuiswensen eigen inwoners van CDA Kerkrade niet in stemming brengen omdat die aangehouden wordt. Dat geldt ook voor motie elf van de VVD, betrekken financiële commissie. Die houden we aan want er is een toezegging op gedaan. Die wordt ook niet in stemming gebracht. Alle andere moties en het amendement worden in stemming gebracht. Is daar geen spraakverwarring over? Nee? Mevrouw Paul, dan is uw vraag beantwoord

C.E. Paul-Ubachs Burgerbelangen

en weet u wat u te doen staat. Het woord is aan u. Dank u wel, voorzitter. Ik ga een poging wagen. Omtrent het amendement investeren in het programma Vie. Daar willen wij het volgende over zeggen. Er is een toelichting gegeven. Er zijn natuurlijk veel programma's bij het Vie-gebeuren waarvoor die 1,2 miljoen euro gereserveerd is. Wij zijn het met de wethouder eens dat wij graag eerst een duidelijk overzicht willen van wat er allemaal speelt en wordt gedaan, zodat we er meer helderheid in krijgen. Wat dat betreft steunen we dit amendement nu niet. Dan hebben we onze eigen motie. Moet ik daar het dictum van voorlezen? Dat hoeft

niet. Die steunen wij, en met name het voorstel om meer Rijksbanen naar de regio daaraan toe te voegen. Daar gaan wij zeker mee akkoord. Dan gaan we naar de motie gevel- en dakvergroening. Er is volgens de wethouder al een en ander mee gebeurt. Daar zijn ze al mee aan de slag. Wat ons betreft is deze motie in deze overbodig, omdat er al volledige aandacht voor is. Dan de motie schoolzwemmen. Daar werd door de wethouder aangegeven dat er nogmaals een breed onderzoek voor wordt ingezet. Daar zijn we het mee eens en daar kunnen we achter staan. Alleen willen we de nadruk erop leggen dat het eigenlijk voor alle schoolkinderen bedoeld moet zijn, en niet alleen voor de mensen vanuit de minima. Wat dat betreft steunen wij hetgene wat de wethouder heeft aangeven, dat ze er zeker een nieuw onderzoek op loslaten. Dan motie vijf, toerisme openbaar vervoer. Die kunnen wij inderdaad steunen en die willen we ook graag mee-indienen. De motie mijnschade melden, motie zes. Ook hier worden al acties omtrent deze communicatie naar burgers ingezet. De motie willen we steunen, dat vinden we een goede motie om vinger aan de pols te houden. Zeven, motie mijnsluiting 50 jaar geleden. Daar gaf het college aan dat ze daarmee aan de slag zijn. Ook met diverse comité's, dat jullie daarmee aan de slag willen, een instelling daarbij. Er wordt aangesloten bij burgerinitiatieven, dat vinden we erg goed. Die motie sluit daarbij ook aan, dus die kunnen we ook steunen. Motie geen huurpenningen WMC. Voorzitter, juridisch is het op dit moment niet mogelijk. Dat is heel duidelijk uitgelegd. Dat is voor ons voldoende uitleg en daar gaan we niet mee instemmen en geen akkoord op geven. Dat geldt ook voor de vrijkaarten voor de raad en collegeleden. Raadsleden zijn wat ons betreft ook ambassadeurs en moeten zeker gebruik kunnen maken van deze optie. Daar gaan we niet mee akkoord. Dan komen we bij het bekende verhaal, onze WTCG-gelden. Ik heb daar ieder jaar een pleidooi over gegeven. Ik ik wil kort hierop terugkomen. De WTCG-gelden, deze toekoming geldt nog steeds. Ik zal hem nog een keer herhalen. Hij geldt nog steeds vanuit het ministerie van Sociale Zaken. Hij is nog altijd wettelijk vastgelegd en er is een onderdeel voor deze mensen vanuit de WAO, de WIA, de Wajong en de WAZ. Het bedrag is voor 2023, even ter herhaling, 197,72 euro voor deze mensen. Wat onze minima betreft, als zij daarin tekort komen denken wij dat er binnen Kerkrade voldoende mogelijkheden zijn dat deze mensen geholpen kunnen worden. Dus ook deze motie steunen wij niet. Dan hebben we de laatste, die is ingetrokken.

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester

Dat was het wat mij betreft. U kunt zo interrumperen, meneer Meijer. Voor de helderheid: jullie hebben een betoog gehouden voor eerste termijn. Een vlammend betoog over hoe jullie de stad zien. Daar horen de moties en amendementen bij. Dat is een logisch vervolg van jullie betoog. Ik heb er niet voor gekozen dat iedereen de moties en amendementen nog een keer gaat toelichten, want dan gaan we het overdoen. Ik ga ervan uit dat het oké is. Ik heb gezien dat het allemaal aansluit op jullie betoog. We kunnen elkaar wel een hele avond bezighouden. Dat heb ik zo besloten en dat is oké. Dan heb ik twee interrupties, van de SP en van het CDA. De SP.

C. Wevers SP

We hebben aan BurgerBelangen drie vragen. Ik zal ze alle drie stellen. Ten eerste de vraag: u zegt dat u het met de wethouder eens bent dat het juridisch niet kan. Ik ben heel benieuwd, dat gaan we straks de wethouder ook vragen, wat u bedoelt met waarom het juridisch niet zou kunnen. Misschien weet u meer dan ik. Het tweede punt. Ik meen me te herinneren dat een grote afvaardiging van BurgerBelangen aanwezig was bij de avond over integriteit, en dat we een uitgebreide cursus hebben gehad met workshops waarin ook het aspect van de gratis vrijkaarten aan de orde is gekomen. Door ons is nadrukkelijk daarnaar gevraagd. Door de gespreksleider of degene die het organiseerde is gezegd dat het niet meer van deze tijd is dat raadsleden en collegeleden nog gebruik maken van de vrijkaarten. Dat het not done is, omdat we daarmee een verkeerd signaal afgeven. Daarvoor zouden we eventueel onze verordening verder kunnen aanscherpen, maar zoals het er nu staat kun je dat er rustig onder laten vallen. Ik begrijp eerlijk gezegd niet waarom u vindt dat u recht heeft als raadslid op een gratis kaartje, terwijl u maandelijks een riante vergoeding krijgt voor uw raadswerk. Daar kunnen wij toch ons kaartje van betalen? Wat betreft de wethouders, zij krijgen een riante onkostenvergoeding. Waarom is die onkostenvergoeding anders gediend

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester

dan voor het betalen van bijvoorbeeld entreekaartjes voor dit soort evenementen?

C. Wevers SP

Wat is uw vraag? Dit is een betoog. Wat is de vraag? Ik vraag aan BurgerBelangen waarom zij toch van mening zouden zijn dat het niet strijdig is met de verordening, en waar u denkt dat de collegeleden anders hun onkostenvergoeding

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester

aan moeten uitgeven. U hebt nog een vraag aan BurgerBelangen?

C. Wevers SP

U zei drie vragen en ik heb er pas twee.

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester

Het waren er dus twee. Misschien kom ik er zo nog op. Nee, u hebt nu de beurt dus u moet hem nu... Ik heb nog een termijn. U hebt nog de hele avond waarschijnlijk.

M. Meijer CDA

De heer Meijer, uw vragen aan BurgerBelangen. Ja, en een korte toelichting. Wij waren inderdaad in de veronderstelling dat we een toelichting konden geven op de moties. Niet vanwege ons betoog aan de voorkant, daar hebben we de ruimte voor gehad. Meer op de reactie wat de wethouders hebben aangegeven. Dat zou van toegevoegde waarde kunnen zijn voor allen die hier zitten, denk ik. Vandaar, maar ik kan het ook in vraagvorm naar BurgerBelangen doen. Dan kunnen op die manier alle partijen het meenemen. Ik heb vernomen hoe op de motie gereageerd wordt, de stimuleringsregeling gevel en daken. Dat die niet gesteund wordt door BurgerBelangen. We hebben de wethouder ook horen zeggen dat hij de motie sympathiek vindt, dat hij aanraadt om hem aan te houden, maar dat hij er ook mee aan de slag wil gaan. Eigenlijk dat hij het ook zou kunnen omarmen. Ik ben benieuwd van BurgerBelangen: als de wethouder dit een positieve motie vindt... Ik denk ook dat zo'n motie kan dienen als een stukje structuur en wellicht een extra stok achter de deur. Het is blijkbaar goed voor Kerkrade, als ik de wethouder zo hoor. Waarom zou BurgerBelangen hem dan niet willen steunen? Dat geldt idem voor de andere moties. Als deze positief worden omarmd, waarom zouden we de motie dan moeten aanhouden? Waarom zouden we hem dan niet hier aannemen? Dat zou ik in algemene zin graag willen meegeven op het gebied van de moties. Als ik dan op het amendement terugkom, dan geven jullie aan dat er al veel gaat naar de programmering van Vie. Dat zien wij natuurlijk ook en dat vinden we een goede zaak. Echter is in de eerste twee jaren gekeken om daar twee keer 500.000 euro extra in te investeren. Nu geven jullie aan: "Het is jammer als dat ten koste gaat van de evenementen." Alleen halen wij het deels uit de reservepot evenementen. Dat betekent niet dat het ten koste gaat van een evenement. We zien ook vaak dat het budget van evenementen vrij rekbaar is. Wij denken niet dat de evenementen eronder gaan lijden. We zijn ook benieuwd met deze extra toelichting

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester

of BurgerBelangen wellicht van mening zou willen veranderen. Dank u wel. Even voor de scherpte van het debat. De wethouder heeft ten aanzien van de gevel- en dakvergroening aangegeven dat hij een toezegging erop wilde doen om het op te pakken en te onderzoeken. Het is geen controverse of dat thema van belang is om te onderzoeken. De wethouder heeft gezegd: "Ik ga nog niet zover om jullie spreekt uit allemaal over te nemen, voordat ik dat onderzoek doe. Dat is wel een nuance voor jullie debat. Dat betekent niet dat het hele thema vom Tisch is,

C.E. Paul-Ubachs Burgerbelangen

om met een goed Nederlands woord te spreken.

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester

Mevrouw Paul, u heeft twee vragen van de SP

C.E. Paul-Ubachs Burgerbelangen

en een tweetal opmerkingen van het CDA. Ik zal met de opmerking van het CDA beginnen. Voor ons was de toezegging van de wethouder voldoende, ook omdat hij daarbij zei: "Wij zijn ermee bezig en ik ga dit toezeggen." Het was voor ons niet de reden om dan ook nog die motie te ondersteunen. Snap je? Hij geeft aan dat hij die toezegging doet, dat is voor ons voldoende. Het is natuurlijk wel een positieve reactie. De gevel- en dakvergroening bedoel je, hè? Daar willen wij zeker nog op terugkomen en de motie steunen. De tweede, ik weet even niet over welke motie u het had. Of had u het alleen over het amendement? Het amendement willen we toch bij blijven, want wij vinden het heel belangrijk dat we eerst een overzicht krijgen wat er allemaal speelt. Door dat amendement komt er wat ons betreft iets bij. Dat willen we afwachten. We willen eerst het overzicht. We moeten eerst helderheid krijgen, dat er meer structuur komt in alle programma's die er lopen. Dat is onze mening waarom we dat amendement nu niet steunen. Even kijkend naar de SP. Wethouder Roland heeft wat ons betreft heel duidelijk uitgelegd waarom het juridisch niet kan: omdat het op dit moment nog steeds bij de oude situatie is. Op het moment dat er een nieuwe situatie komt, gaat hij ernaar onderzoeken. Vandaar blijven wij erbij dat we deze motie niet steunen, ten aanzien van de huurpenningen. Wat de kaarten betreft, u kunt wel zeggen dat we dit in de Integriteitscommissie hebben

besproken. We hebben dit ook intern besproken bij BurgerBelangen. Ons standpunt blijft dat wij deze motie van geen vrijkaarten niet kunnen steunen, omdat wij toch vinden dat wij een ambassadeur zijn voor de stad. Op het moment dat een kaart wordt aangeboden, kunnen wij daar zeker gebruik van maken.

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester
Dit is ons standpunt en daar blijven we bij. Even een puntje van orde graag. Het CDA heeft de moties toegelicht maar ik wil ook de motie die de wethouder ontraadt graag even toelichten voordat iedereen gaat reageren. Volgens mij heb ik net gevraagd of iedereen content was met de manier waarop ik de moties en amendementen wilde behandelen. Het CDA heeft aangegeven dat ze op basis van de reactie van de wethouder een toelichting willen geven. Oké, dan vraag ik nu: wie wil dat ook nog doen?

M.A.K.J. Laumann SP
Alleen de fractie van de SP? Ja. Dan mag u dat kort toelichten. Dank u wel, want het gaat alleen nog om de motie

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester
die de wethouder afraadt in verband met de mijnschade.

M.A.K.J. Laumann SP
U raadde die af omdat er al een loket was. Prima, dan heb ik het verkeerd begrepen. Dan ontraadt u onze twee moties niet maar stemt u positief,

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester
als ik het goed heb. Nu ben ik zelf ook in verwarring, want ik had het precies zo begrepen als mevrouw Laumann. Wethouder van Drunen, u hebt gezegd: "Er is al een regeling in de maak

M.M.L. van Drunen wethouder
en er hoeft geen eigen loket te komen." Er is al een regeling in de maak, en er komt een loket in Heerlen. Daar worden we gecentraliseerd. Wij hebben op dit moment niet gecommuniceerd omdat we het KCC niet wilden overbelasten omdat het proces van ontvangen van aanvagen en doorsturen nog niet ontwikkeld is. Bij geen enkele gemeente. Dat moet nog ontwikkeld worden. Ik kan me best volgen in deze motie, maar het moet volgend jaar wel geregeld zijn. U vraagt nu om dit volgend jaar te regelen.

M.A.K.J. Laumann SP
Eigenlijk is het een soort toezegging: het gebeurt al in deze weg. Ik wil het toch nog aangeven aan u, want ik bedoel het anders als ik zeg: een loket voor de mijnschade, en uitgebreid en actief aandacht aan besteden natuurlijk. Dat loket is meer voor mensen die hulp nodig hebben in Kerkrade en die dan naar Kerkrade komen.

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester
Dat was eigenlijk mijn bedoeling. Wethouder, u hebt aangegeven dat er een landelijke regeling in de maak is met andere gemeentes. Daar wordt nu op gewerkt. Deze motie draagt u op om al dingen in te vullen. U moet nu helder aangeven: wilt u dat al of wilt u wachten op de landelijke regeling, hoe we dat met andere gemeentes doen?

M.M.L. van Drunen wethouder
Dat is wat de SP van u vraagt. Als u nu deze motie steunt, dan neem je daar een voorschot op.

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester
Dat kan, dat is prima.

M.A.K.J. Laumann SP
Dat is een keuze. Ik moet wel voor het debat helder weten wat uw standpunt is.

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester
Complimenteer maar zegt dan wel al dingen toe.

M.M.L. van Drunen wethouder
Hè, dus dat is gewoon zo punt, ja, maar je weet nog niet wat het. Ja, ik ga niet. Ik ben niet uw discussie voeren. Ik probeer alleen maar de discussie helder te krijgen, wethouder van Drunen. Ik, ik wacht op de, op de landelijke regeling en de processen die in Heerlen worden beschreven. Die zullen daar beschreven worden

en daarom moeten wij ons op aansluiten, want anders krijg je verschillende manieren van aanvragen en dat moeten we niet willen voor de mensen en daar zal natuurlijk ook rekening worden gehouden

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester
met de mensen die het zelf zelfstandig niet zouden

M.M.L. van Drunen wethouder
kunnen. Dus in zoverre als dat de bedoeling is

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester
om nu al die dingen in te schakelen, raad ik hem af. Maar u zegt eigenlijk wel toe: de punten die de SP in die motie aanstipt die wil ik eigenlijk, daar wil ik me hard voor maken. Dus het is toch, zoals ik het zei, ontraadt de motie, maar u doet een toezegging.

M.A.K.J. Laumann SP
Ja, ik ben nog niet of dat anders gezegd, wethouder,

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester
wil nou nog één keer zeggen dat het iedereen, hoor ik mij ook nog in de mond gelegd.

M.M.L. van Drunen wethouder
Wat doet die nou met de motie ontraden. Ik ontraden maar ik zeg erbij dat hetgeen wat de SP nu wil, dat ook gaat gebeuren, maar dan via landelijk, via-via de landelijke regeling die in hele wordt uitgevoerd.

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester
Ja, hier zullen we het mee moeten doen, de discussie zitten we al in. Ja, nee, ik ga niet nog een keer, het is helder op inhoud. Vinden jullie elkaar alleen. Wil je nu die toezegging nog niet zo hard hebben? Ja, helder, ja, dus niemand wil nog iets toelichten over zijn of haar moties nee, nee-ja, nee, we gaan, dan gaan we vrolijk verder. Ja, maar je was al klaar. Toch de derde vraag. Eigenlijk is dit weer een straat van de van de termijnen

C. Wevers SP
mevrouw wevers als u mij belooft, ik ben nog niet klaar als u mij belooft om een beetje kort en bondig te formuleren: BurgerBelangen die zegt: ja, die gewone zieken, die krijgen al van alles, want het is allemaal landelijk geregeld. Het gaat ons natuurlijk om dat het hier is weggehaald, dat alle ons omringende gemeentes extra geld geven aan de chronisch zieken, dat wij het hebben weghaald daar en wat onze motie elk jaar daarover gaat, dat die weer terugkomt dus niet over wat ze allemaal ook nog voor regelingen krijgen. Het gaat hierop. Dus gaat gaan wij als Kerkrade nou een uitzondering maken voor de chronisch zieken, die wij dan niet gaan steunen,

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester
terwijl wij de mond vol hebben van? Ik vind dat niet met elkaar te rijmen en ik wil heel graag horen

C.E. Paul-Ubachs Burgerbelangen
van BurgerBelangen hoe ze dat wel doen. Mevrouw Paul, ja, ik kan alleen maar halen wat ik al gezegd heb. De wegen zijn niet weg. Voor mij en die staan in landelijke, die door de sociale zaken zijn, bestaan ze nog steeds.

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester
Dus mensen die het nodig hebben, die kunnen het daar aanvragen en daar blijf ik bij op dit punt wordt het niet eens. Kan even niet anders concluderen even kijken,

A.R.J. Otten Hart voor Vrijheid
dan ga ik verder naar hart voor vrijheid, meneer otten. Dank je wel, voorzitter. Als ik goed heb begrepen was dit de eerste termijn. Ik kies ervoor voor nog geen uitspraken te doen over de motie.

R.F.A.C. Creusen VVD
Ik wil even afwachten wat de overige partijen doen. Dank je wel. Als nou iedereen zo een eerste termijn gaat doen, zijn mijn zonen tweede termijn. Dan krijgen we lange thee termijn. Meneer kreuzen alle gekheid op een stokje de vie! Ja, ik wil toch eventjes de standpunten toelichting die wij hoogstwaarschijnlijk gaan gaan innemen, los van wat andere partijen straks gaan inbrengen. Ik begin met amendement investeren in programma vie. Wij ondersteunen deze motie. Dus wel. Waarom? Omdat we aansluiten bij de gedachtegang van het CDA rondom met name de uitputting van of dat het aangemerkt dat het gehaald wordt uit de reserves.

Dus er zijn, willen die misschien toch waarschijnlijk niet worden aangesproken. Dus we laten het gaan liggen en het is ons als VVD gewoon heel erg vanuit. We hebben geïnvesteerd in de stenen. Ja, dat klopt, maar met de stenen alleen-zijn we er niet en lopen programma's het is ook goed dat die programma's geëvalueerd worden. Prima, we zijn ook blij met die toezegging, willen daarin blijven investeren, zodat we ook op het aspect voor nu ik nog het ander, kan worden gedaan, want wij geloven dat we nog wel een innovatieve gedrag kan krijgen. Dan op dit moment en als ik terugkijk jaren terug toen we het hadden over het concept, werd er iets gespiegeld en als ik dat bekijk, het kader wat toen werd geschetst en wat er nu staat, denk ik dat er nog stappen kunnen worden gezet. Dus dat wil ik even zeggen voor het amendement. Dan motie BurgerBelangen voor die lobby, hoofdkwartier hebben we mee-ingediend dat is nog altijd: Hetzelfde moeten geven, een dagvergoeding die ondersteunen wij. Ik vind het een interessante gedachte om het te onderzoeken. Laat ik dat eventjes zeggen en het onderzoek, ja, dat moet dan even uitwijzen welke richting het dan verder wordt opgepakt. Motie, schools hebben, CDA, Kerk ondersteunen we niet met je verhuist zijn eigen inwoners, faciliteren van het CDA, die willen we toch graag. Ja, die wordt aangehouden, heb ik begrepen dan ga ik verder naar de moties toeristisch, openbaar vervoer, CDA, Kerkrade, ook die ondersteunen wij moment had melden. Die ondersteunen wij niet, want er komt één lokaal. Laat dat duidelijk zijn. Ik heb dat ook in mijn beter oog in mijn beschouwing vermeld. Dat is een toezegging vanuit de overheid en de betrokken partijen. Dus dat staat gewoon, dat gaat gewoon, hoeven niet aan te twijfelen en ik hoop dat men daar goed in bed hoe mensen dat loket kunnen bereiken, want daar zit natuurlijk de pijn van de SP. Daar ga ik verder met de motie: geen huurpenningen cvo gebruik, die ondersteunen wij ook niet. We wachten hier het proces af. Moties geen vrijkaarten voor raad en collegeleden zet u nu maar even grap. Die ondersteunen wij dus wel, en wel vanwege de integrit integriteitsvraagstuk wat hier onderligt en het signaal richting de burgers die wel moeten betalen voor een kaartje en de motie sp. Tegemoetkomen chronische zieken, die steunen wij niet en de motie dat, die hebben we dan natuurlijk aangehouden.

M.A.K.J. Laumann SP

Dit was het wat de VVD betreft. Emotiemens voorzitter, moet die zeven.

R.F.A.C. Creusen VVD

Moties mijn het feest wat jullie doen, alle activiteiten, die ondersteunen wij niet. Wij vertrouwen op dat de gemeente, zoals toegezegd, deze activiteiten verder gaat oppakken. En los daarvan, wij zijn toch van mening: kijken. Vooruit blijft niet hangen in het verleden.

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester

Wij respecteren het verleden, maar gaan vooruit.

S. Gorissen PvdA

Helder, dank u wel, de Partij van de Arbeid. Voorzitter, we komen graag terug op een aantal opmerkingen van fracties de VVD gaf in haar eerste in haar algemene beschouwingen aan dat kamerlid Silvio ergens een rol heeft gespeeld in de lobby richting de minister van onderwijs en wellicht verbaast menigeen hier, maar ik moet de VVD daar een compliment meegeven en luister goed, want dat zal niet vaak voorkomen. Maar deze keer is het terecht. Sterker nog, meer kamerfracties hebben daar een rol in gespeeld en dit toont aan waarom het zo belangrijk is om lokale en regionale vertegenwoordigers te hebben in Staten, Kamer en Europees parlement en dus om landelijke partijen in je lokale raad te hebben. Meer partijen kwamen terug, nee, zelfs de VVD. We moeten het iets specifieker stellen. Meer partijen kwamen terug op en het zal u niet verbazen dat onze fractie dat ook deed en samen met ons, Kerkrade en BurgerBelangen wisselen van Kerkrade in de werkgroep vaker voor de gedachten. Onze fractie pleit vaker voor meer overzicht en helderheid als het gaat om en we hebben nog geen idee wat het CDA met het amendement wil. Wat willen ze met het extra geld, waar moet dat geïnvesteerd worden? Volgens ons kan het CDA en inmiddels blijkbaar ook de VVD, aansluiten bij de werkgroep en daar samen een oplossingen zoeken in plaats van alleen hier een zak geld beschikbaar te willen stellen. Volgens Kruif heeft een zak geld nog nooit een doelpunt gemaakt, maar alleen een zakgeld zal ook niemand gezond maken. En vervolgens neer het CDA naar het college. Dat moties niet opgevolgd worden. Een deel is wellicht terecht van de kritiek, maar wellicht zijn er ook verklaringen voor en het is onnodig omdat te kopen aan onwil of alsof wethouders er vooral op uit zijn om lekker die raad te negeren. Sterker nog, fracties kunnen zelf ook verantwoordelijkheid nemen en opvolging vragen of in een mailtje naar de wethouder te sturen, en dan komen we er aak snel uit en we zouden wellicht selectiever kunnen zijn. We vragen tijdens een gemiddelde begrotingsbehandeling nogal veel, hè, daar worden veel moties ingediend, vele onderzoeken gevraagd en sommige dingen kunnen misschien inderdaad via dit simpele mailtje worden opgelost. Zo heeft u tijdens de behandeling kunnen vernemen dat een motie sturing woningmarkt langer in uitvoering blijkt te zijn en dat onze fractie achter de schermen met het college bezig is

met die sturing van de woningmarkt. Het college geeft verder aan bezig te zijn met vergroening dat past vergroening van daken en gevels ook in, waar volgens ons wel prioriteit aan moet worden gegeven als het gaat om ondersteuning bij die vergroening van daken en gevels is dat het moet gaan. Een particulier en andere kleine panden. Wat volgens ons niet de bedoeling kan zijn, is grote bedrijfshallen met een zak subsidie financieren na drie aanvragen is de Polen. De gemiddelde burger die het hart kan gebruiken, kan er nog geen gebruik van maken. En als er een onderzoek komt en als de motie niet wordt aangehouden, maar een stemming wordt gebracht, dan kunnen wij dan ook alleen met dergelijke zaken instemmen als daar de juiste focus wordt aangebracht en in de motie staat dat staat bij de laatste drie punten staat niet dat het gaat om een onderzoek, maar dat de gemeente al gelijk moeten zou moeten gaan vergroenen de eigen panden, wat op zich fantastisch zou zijn. Maar we weten niet hoeveel dat gaat kosten. Dus ook daar zou het wat ons betreft alleen om een onderzoek in eerste instantie moeten gaan. Maar dat horen we van het CDA. Hoe het CDA daarmee om wil gaan. En dan ons mijn verleden. Wij willen ook niet per se in het verleden blijven hangen, maar tegelijkertijd wel het verleden. We moeten het koesteren. Het in onze DNA maakt onze stad en onze regio tot wie wij zijn geworden, met alle problemen, maar ook met alle mooie dingen. We staan achter de beide moties. We zien wel even wat er uiteindelijk wel en niet wordt ingediend. Aangehouden. Dat wachten we even af en we staan er in ieder geval positief tegenover. Mocht de motie mijnsluiting uiteindelijk worden ingediend en wenst daarin mee te gaan, willen we die ook graag mee-indienen we geven geen oordelen inzake de andere drie moties-Van. De SP. De SP geeft in de eerste termijn aan dat zij vindt dat de raad in de afgelopen periode weinig tot geen weloverwogen besluiten heeft genomen. Sterker nog, de raad zo ondemocratisch te werk gaan en het vermoeden bekruipt mij dat de SP alles ondemocratisch achter waar de SP zelf tegen is geweest. Hoe dan ook dient de SP hier twee moties voor de tweede keer in zeg je het met een hele kleine aanpassingen als we de eerste keer geen meerderheid hebben gekregen, ja, we weten leuker dan de tweede keer, maar onze fractie past hiervoor we hebben in de vorige nadering een oordeel gevormd en houden het daarbij. Wij verwijzen hier daarnaar en ook een herhaling van zetten. Is de motie wtcg-gelden een motie om weerom een zak geld uit te geven zonder aan te geven waar dat vandaan komt? Ja, dan kan een raadslid niet weloverwogen daarmee instemmen natuurlijk, de motie BurgerBelangen hebben we mee-ingediend maar die sluit bovendien perfect aan bij een vorig jaar aangenomen motie en dat was de motie werk gelegen rijkswerkgelegenheid die van onze hand was. En volgens mij zal de schade die is ingediend, dus daar ligt een perfecte combi voor de hand met de lobby, hoofdkantoor, Einstein, telescoop enkele initiatieven aan verzoeken van de fracties kosten geld en zo ook de vraag voor de culturele subsidies. De cultuur, verordening van lokaal alternatief, wellicht een terechte suggestie en het lijkt onze fractie in ieder geval goed om al dit soort vragen mee te nemen in het studiejaar 2024 om daar een beter zicht op te krijgen en wellicht op die manier een paar slagen te kunnen slaan. Dan staat er nog één verzoek open van onze fractie: kan het college ons toezegging geven, een update van? Kan hij de bruiste geven voor het einde van dit jaar? We snappen dat dat tijd kost, moeilijke en een complex is om dat voor elkaar te krijgen. Het enige wat we als raad denk ik, willen, is dat we gewoon daarvan op de hoogte zijn. En een stroperige voortgang is nog steeds een bepaalde voortgang en dat is fijn als we dat ook weten. Enkele moties heb ik nu nog niet benoemd. We weten nog niet wat er met het amendement gaat gebeuren. Onderzoek, schoolzwemmen wat ons betreft prima. Kunnen we mee-indienen even kijken. De huisvestingsverordening van CDA is volgens mij aangehouden. Dan hebben we nog toeristisch OV ja, wat ons betreft, voor communicatie van het bestaande, dan hebben we de mijnschade en de mijnsluiting heb ik het ook over gehad. Zijn we voor, tot slot, die van de VVD is aangehouden. Volgens mij heb ik daarmee alles behandeld,

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester

en zo niet, dan hoor ik dat wel.

M.H.A. Charlier Lokaal Alternatief

Helder. Dank u wel, fractie van lokaal alternatief. Ja, voorzitter, ik zou willen beginnen met een aantal zaken die in de beschouwingen aan de orde zijn gekomen. We hebben de wethouder financiën eigenlijk gevraagd wat de status van de cultuurnota en de subsidieverordening was. Daar hebben we nog geen geen antwoord op gekregen en zijn opmerking betreffende de het niet raadplegen van alle partijen voor de begroting begrijp ik. Maar gezins en toezegging vorig jaar zou in het kader van verwachtingsmanagement een klein berichtje aan de partijen leuk zijn geweest, zodat we wisten dat we daar niet voor gevraagd zouden worden. Aan wethouder van Drunen zou ik graag willen opmerken ten aanzien van de laaggeletterdheid en de leesconsulent volgens mij zijn wij als raad akkoord gegaan met een maatregel die door de gemeente bekostigd moest zou gaan worden en het is vreemd dat scholen hieraan moeten betalen. Nu uiteindelijk. Het is overigens zo dat de NPO Subsidie en de subsidie basiswaarde vaardigheid de middelen zijn, geen structurele subsidies. De NPO subsidie is maximaal voor 24 en 25 te besteden en de subsidie basis van 23 en

24, dus die kunnen verder dan ook niet ingezet worden. Er is ook geen reactie nog geweest op het de problematiek rondom het leerlingvervoer richting de taalschool we begrijpen dat daar wellicht gekeken zou moeten worden naar een individuele aanpak. Tenslotte is het vanuit Kerkrade gezien vanuit de ene week wijk eenvoudiger naar Heerlen te reizen met het openbaar vervoer dan uit de andere wijk. Maar u begrijpt dat als je bijvoorbeeld vanuit haanrade naar Heerlen moet reizen, dat er een stuk complexer is dan vanuit trainee dan zou ik graag de amendementen en moties willen doornemen het amendement van het CDA, ja, we vinden het eigenlijk heel eerlijk, een beetje vreemd dat de wethouder aangeeft dat het voor het college niet heel goed duidelijk is wat er met die 1,2 miljoen op dit moment gebeurt. Heel goed dan ook dat daar een onderzoek heen gestart wordt. Maar we vinden het vreemd om dan een motie die zich richt op een amendement dat zich richt op de inzet van gelden specifiek voor wijkaanpak dat de wethouder die nu al ontraad het gaat echt om volgens ons iets anders. De 1,2 miljoen zijn algemene vie gelden. En hier gaat het over een amendement om geld beschikbaar te stellen voor de inzet van vier voor het verhaal van vie in de wijken en tenslotte zo wie zich vooral door heel Kerkrade gaan bewegen en dus in die wijken gaan afspelen daarnaast is het zo dat ik daar nog aan kan toevoegen dat de sportstichting graag op de hoogte gehouden wordt van de uitkomsten van het onderzoek, van de gerealiseerde invulling, wat meteen aangeeft dat de uitzending van onze vergaderingen daadwerkelijk wordt gevolgd. Het amendement van het CDA is weliswaar maar slechts de helft van het geld waar wij van dachten dat ingezet zou moeten worden, maar die steunen wij absoluut. De motie nummer één, lobby, daar hoef ik het niet over te hebben, daar dienen dienen we samen met de uitbreiding met de rijksbank is een hele logische en goede. De motie twee stimuleringsregeling geven en dak vergroening daar missen we eigenlijk een termijn in. Zo spoedig mogelijk vinden we niet een echt concrete termijn. De motie drie ten aanzien van het schoolzwemmen vinden we het onderzoek absoluut de moeite waard. Motie vijf, het verhaal over het toeristisch openbaar vervoer ondersteunen wij en motie zes, de motie mijnschade ondersteunen wij ondanks het afraden van de wethouder, omdat we de lokale aanpak heel erg belangrijk vinden. Dus we steunen motie van de SP-motie zeven. Die steunen we niet, omdat we van mening zijn dat het college daar wel een ondersteunende rol in kan hebben, maar dat vieringen rondom 50 jaar sluiting van de mijn iets van maatschappelijke organisaties is en die zich daar ook mee bezig zouden moeten houden. Motie acht, huur, vrijstelling steunen we niet en motie negen gaan we ook niet mee akkoord met het weglaten van vrijkaarten enerzijds omdat het volgens ons inderdaad een kwestie is van vertegenwoordiging van raad en college op evenementen. Anderzijds omdat ook veel raadscommissie en collegeleden ook in een andere hoedanigheid dan als college en raadslid, een vrijkaart zouden kunnen aangeboden krijgen. En we vinden het heel vreemd als je dat dan niet zou mogen aannemen. En motie tien tegemoetkoming chronisch zieken. Die steunen we niet, waarbij we nog daarnaast willen opmerken dat de koppeling met het Vie project en een tegemoetkoming chronisch zieken een heel erg vreemde is: Hoezo zou het project een tegemoetkoming chronisch zieken moeten geven? Kijk, als u zegt: wij vinden dat chronisch zieke gratis moeten kunnen zwemmen en daarom zetten we dan dat geld in voor de chronisch zieken. Dat begrijp ik, de link met vie maar gewoon zeggen: chronisch zieken moeten geld krijgen, want we hebben via sorry die link zien wij niet.

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester

Dus die motie steunen we niet. Dat was het.

C. Wevers SP

U mag interrumperen na de eerste termijn. Dat is nu ik kan er heel kort op zijn en toch bekend met het fenomeen dat mensen die weinig inkomen hebben en financieel problematiek, dat dat ten koste gaat van de gezondheid. We hebben ook het hele concept. Positieve gezondheid is een concept. Wat hoort bij één van de leefgebieden van positieve gezondheid is financiën. Mensen met een handicap, die kunnen doorgaans niet van werken, dus die hebben ook meestal lagere inkomsten. Wij willen dat de gezondheid van de mensen met bevorderen op alle mogelijke vlakken. Mensen met financiële problemen hebben vaak ook gezondheidsproblemen bijvoorbeeld door extra stress die geldzorgen met zich meebrengen. Daarom vinden we dat waar je kunt, je de mensen moet helpen en geld tegemoetkoming chronisch zieken is in heel veel gemeenten in Limburg en gewoon een normale toevoeging voor mensen. Alleen in Kerkrade zijn we daar ooit mee gestopt, omdat we de jeugdzorg tekorten hadden. Maar nu hebben we vier in het leven geroepen en doen we er alles aan voor alle groepen om de gezondheid te bevorderen, en daar hoort dit gewoon bij. Weet u wat ze in Amsterdam krijgen: 1000 euro per jaar, naast wat je van het rijk eventueel nog kunt krijgen

M.H.A. Charlier Lokaal Alternatief

bij de verschillende groeperingen. Goed vraag. Weet niet hoeveel mensen uit Amsterdam naar Kerkrade komen wonen omdat hier de woningen goedkoper zijn. Dat is geen argument bij me, vreselijk, dat deed u ook.

C. Wevers SP

Vergelijkt ook.

M.H.A. Charlier Lokaal Alternatief

We wonen niet in Amsterdam. We wonen in Kerkrade en een betoog om 150 euro te geven en daar die problematiek mee op te lossen, raakt kant noch wal. Als u zegt: we geven 150 euro uit om mensen met financiële problemen te ondersteunen in het op het orde brengen van hun financiële situatie. Als u zegt: we geven het uit om 150 euro aan chronisch zieken te geven, die daardoor aan projecten in vier mee gaan doen, ga ik helemaal met u mee, maar gewoon klakkeloos 150 euro,

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester

want iemand geven lost geen enkel probleem op. Mevrouw Lauman volgens mij ben ik nog altijd de voorzitter, dus ik heb ook niet gezegd dat ik het niet wil doen.

C. Wevers SP

Maar u gaat er niet over, mevrouw wevers voorzitter, ik heb het natuurlijk over mensen uit Amsterdam, chronisch zieken uit Amsterdam die 1000 euro krijgen. Hè, dus of je nou chronisch ziek bent in Amsterdam, Kerkrade, remond of Heerlen, laten we het één ding duidelijk stellen: als je chronisch ziek bent in Kerkrade, dan krijg je niks als je chronisch ziek bent, in Amsterdam krijg je daar 1000 bernis ziek, in Heerlen krijg je 125 en in Remond 200. Nou, ik vind het heel raar als wij als Kerkrade zeggen dat we investeren in gezondheid van mensen, dat we er alles aan doen, dat we hebben in het leven geroepen, dat we hier structurele problematiek hebben die heel groot zijn en dat we hier relatief veel ongezonde mensen hebben, dat we daar wat aan gaan doen, dat je die niet steunt. Heel veel mensen hebben bijvoorbeeld extra verbanden nodig, souperen al hun eigen risico op. Kortom er is heel veel voor te zeggen en anders zouden we dat landelijk helemaal niet hebben om chronisch zieke iets extra's te geven. Maar wij doen dat dan niet. En waarom niet? We hebben het ooit één keer afgeschaft en zijn te beroerd

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester

om het opnieuw in te voeren en ik vind dat schandalig. Eerlijk gezegd, voorzitter, ik wil dat toch even opmaken

C.E. Paul-Ubachs Burgerbelangen

wat er gezegd wordt, want het klopt niet wat mevrouw zegt. Ook mensen in Kerkrade die chronisch ziek-zijn dan geen diezelfde regels voor wat ik net heb aangegeven.

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester

Dus die mensen kunnen ook aanspraak maken op die 197 euro en meer nog.

M.H.A. Charlier Lokaal Alternatief

Ja, ik blijf toch bij dat u appels met vergelijkt op moment dat ik in Amsterdam woon en u zegt net: het klopt helemaal niet, maar als ik een Amsterdam woning krijg als chronisch zieke 1000 euro per jaar, ben ik dat Dick kwijt aan de extra huurding in Amsterdam betaal, omdat daar het woon, het wonen veel duurder is. En dat, dat is net zo'n vreemde vergelijking als Utrecht. Kijk als u zegt: we oormerken geld, we oormerken geld voor chronisch zieken. Wat we inzetten voor gezondheidsprojecten van chronisch zieken kan ik voor een deel met u meegaan, maar gewoon 150 euro weggeven sorry

C. Wevers SP

het kan niet. U kunt dat toch niet zo maar zeg, ik vind het bijna een beetje beschaamd dat u zegt dat we het gewoon maar weggeven die mensen hebben het nodig voor bijvoorbeeld al die extra kosten

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester

die hun ziekte met zich meebrengt en ze hadden daar ooit recht op.

M.H.A. Charlier Lokaal Alternatief

We hadden het over de relatie met mevrouw van.

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester

We hadden het over relatie met mevrouw wevers en daar sprak ik over. Positieve gezondheid, dat concept. Moet ie misschien dan eens beter lezen, wat daar allemaal onder valt? Als ik bij mij beter wordt, dat ik van alles doe,

M.H.A. Charlier Lokaal Alternatief

mag ik dan niet zeggen dat hij beter moet lezen?

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester

Voorzitter, wanneer beter moeten stopt, stopt het even. We hebben het elk jaar over dit punt en wordt het gewoon niet eens. Het is ja, maar volgend jaar weer, dat is leuk zijn we meerdere voorbereiden. Het punt was tussen u beide, hè dat je in relatie tot wie dat daar een verschil van mening over is. Dat is niet nader tot elkaar te brengen. Nu, vrees ik dus met uw welbevinden ga ik verder naar de volgende partij en dat is ons Kerkrade.

N. Krasovec Ons Kerkrade

Wat wil beginnen met de WTCG of? Dat is laat. Dat laatste. Ik vind het wel prima in het kader van de gezondheid dat ze appels met ga vergelijken. Dus dat vind ik even over algemene beschouwingen over de, over de speeltuinen ja, goed, de toezegging dat dat speeltuinen zouden zouden weggaan eventueel speeltoestellen zouden komen. Maar we hopen dat een vooral is en dat er speeltuinen blijven en de speeltuin stellen komen uiten dan dan zouden dat prima zijn. Onkruid, via een veto hebben we erover gehad om dat te bestrijden. Hè, wij noemden dat binnen ons Kerkrade, zogenaamde team, het team, de groenvoorziening jongens die die de straat ontmoeten en de wateroverlast informeren. Dat dat is prima, daar adden we vragen. Die toezegging is ook prima. Even naar de moties en amendementen en kijken, wat heb je, want dat is heel gedoe. Amendement CDA in kader van ja, dan willen wij nog even het onderzoek afwachten van oké, hoe staan we met de sinter hebben we genoeg en waar komen we het eind van eigenlijk op uit? De deng van evenementen vind ik dan ook een mindere maar daar kom ik dadelijk nog eens op terug. Waarom dat ik dat minder vind, dus die steunen we niet. De motie van BurgerBelangen het kader van einde telescoop met de toezegging voor de uitbreiding vinden wij prima, die hebben we ook mee-ingediend dan geven we de vergroening die sympathieke motie heeft de wet toch ook aangegeven, een toezegging in gedaan. Dus die kunnen wij ook mee steunen. Schoolzwemmen daar is een onderzoek komen. Dan wachten we even op. We weten dat de scholen, want we hebben dat toen zelf gevraagd volgens mij in 2021 met artikel 38 vragen dat scholen er niet op staan te springen. Het schoolzwemmen we goed, we waren zelf toen ook voor het schoolzwemmen wel vreemde is trouwens CDA en 2015. Het school zijn hier even afgeschaft en nu weer langzaam wil krijgen. Dus zo is het cirkeltje langzaam rond. Als je maar in de coalitie of oppositie zit, vijf de toepast, dan zijn we mee. Oké, dus dat is prima, dat is een. Dus een plus is het handje oké. Sorry als als als dat was, vond ik niet. Maar goed, als wel bij deze Makkes de toepas daar zijn we mee. Oké, die is prima. De mijnschade die komt een loket, dus dan willen wij even op wachten, die die, die stellen we daar niet voor. De mijnsluiting de de herdenkingsdag dat vinden wij wel prima, die daar zijn we dan ook voor. En dan kom ik ook even terug op het CDA, die van de evenementen in het geld wil weghalen als we het geld weghalen kunnen we die dag niet organiseren. Dus dan kies ik liever voor deze motie en dan de wmc huur. Juridisch en contracten konden moeilijk opengebroken worden, gaf de weer aan, dus die steunen we dan ook niet. De vrijkaarten hebben we al een keer gehad, hebben wij ook toen aangegeven. Collegeleden vinden wij het uitgangs het visitekaartje van de stad, als het ons betreft met de wmc bijvoorbeeld, mogen we die badge krijgen om overal binnen te komen. Van niks. En de raad vinden wij wel, die kunnen de kaarten zelf kopen, hebben wij altijd gevonden. Dus dat is een plus en min en onderstreep was het dan hun min? Steunen wij dan niet? Ja, de wtcg-gelden de motie die wist dat je komen ging. Hoe? Ja, als ik drie, drie punten heb en ik ben met een niet eens, gaat de motie niet steunen, hoewel ik, dat is appels met appels vergelijken dan de wtcg-gelden de wtcg-gelden de motie die wist dat je komen ging, hè in het kader van die van simplicitas last simplicate games, en dat is die weer. We hebben hem vroeger altijd gesteund toen we nog in de oppositie zaten.

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester

Ken je klassiek? Ken je klassiekers? We hebben ze er wel eens over.

N. Krasovec Ons Kerkrade

Die liggen daar een keer terug. Sturen we een keer door, in ieder geval het laatste stukje van. We hebben hem zelf een paar keer mee-ingediend toen we een oppositie zaten en ook gesteund, dus bij deze, zoals we het vorig jaar ook hebben gedaan. De draad leden ik in dit geval, de heer Rozema is er niet, maar ik steun de motie dan wel en de heren struver en vleugels

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester

die steunen de motie dan niet. Dat is.

J. Rozema Ons Kerkrade

Goed, dank u wel. De fractie van de SP is eerst het domein, één van beide,

C. Wevers SP

daar, één van ons beiden, ja, nou, ik heb het net gewoon niet verstaan, dus maar goed, misschien krijg ik dat dan dadelijk nog een keer te horen. Ik wist niet, nou, je doet er niet toe over het eerste amendement, ja, over wie van het CDA. Dat ondersteunen wij, en wel om de volgende reden: wij vinden dat net als dat we in de betogen van toch diverse partijen net hebben gehoord dat de tijd dat we ja in steen hebben geïnvesteerd, oké, dat staat er nou, dat gebouwd wordt, nou tijd voor de mensen, nou daar, daar sluit deze motie van het CDA als op aan en ik vind ook dat we dat moeten doen. Er zijn wel veel projecten, maar we hebben ook nog heel veel te winnen. Daar en bijvoorbeeld zouden we met dat geld van de chronische zouden we ook met vier. Het wordt net gezegd dat dat helemaal niet kan. Maar laat ik dan nog één zin aan wijden aan dat probleem is helemaal 100 procent kent kan dat in mijn boek nog eens nalezen ook waar dat in staat, of in diverse ontwerpbesluiten wordt het ook aangehaald één van die leefgebieden van de positieve gezondheid is van sociaal welbevinden en ja, daar hebben we natuurlijk ook bij de armoede en schulden al van alles over gehoord. Dus vandaar dat we vinden dat het wel degelijk daarbij hoort. Wat we een rare vinden, is dat de wethouder dat ontraadt en dan heeft ie als argument dat die ja dan niet weet waar die het geld vandaan moet halen. Nou, wij hebben daar best nog wel wat ideeën over. Even kijken. Ik weet niet of ik dat nu meteen wil zeggen of dat mijn mijn collega daar zo nog op terugkomt bijvoorbeeld wethouder Geers zei: ik denk dat ik het niet, maar doe dat we heel veel geld hebben geïnvesteerd de afgelopen jaren in Kerkrade en we gaan ook. Ik geloof dat het drieëneenhalve ton was aan onkruidbestrijding of zo zo'n soort extra. Nou, dat is bijvoorbeeld geld, wat je ook aan zou kunnen uitgeven. Er zijn meerdere mogelijkheden waar we met elkaar over kunnen praten, waar je dat geld vandaan kunt halen. Het is niet zo dat deze begroting zo is dat dat geen keuze, dat hier geen keuzes aan ten grondslag liggen, en dat brengt mij meteen bij meneer paas, die zegt dan: ja, waarom laat je ons dan komen? Want we hebben eigenlijk niks te kiezen hier, want het ligt allemaal vast. Maar meneer paas, de raad legt de begroting vast, hè, en de hele begroting. Dank, voorzitter. Die van mij. Nee, volgens mij bestaat de hele begroting uit keuzes. Hè, dus we kunnen wel degelijk allerlei kanten nog op. In principe, hè, maar moet men dat wel willen? Natuurlijk, er liggen hier een begroting voor waar ontzettend veel politieke keuzes aan ten grondslag liggen. Dat willen we dan toch nog maar even genoemd hebben. Dan naar wethouder Roland. Ja, wethouder, ik begrijp er helemaal niks van. Als ik kijk naar de vragen van het CDA op de huurovereenkomst RODA dan staat daar de overeenkomst. Er is thans geen actuele huurovereenkomst uw antwoord en u zegt hier tot twee keer toe dat u contracten moet openbreken dat is dus gewoon niet waar. Er ligt nog geen huurovereenkomst op dit moment. Als u zegt: ja, nee, de oude huurovereenkomst geldt nou, dan ben ik helemaal in de war. Want hoe zit het dan? Als de oude overeenkomst nog geldt, zou het dan? Dan? Is het zo dat RODA Huur betaalt, de exploitatie opbrengsten van het stadion krijgt, dan weet ik niet meer of ze nou huur betaalt voor alleen de wedstrijddagen of dit jaar nog gewoon de helft van. Want welke. Welk bedrag is het dan? Hè? En als ze wel de huur betaalt, alleen op wedstrijddagen als dat al is ingegaan dan heeft u dus net een nieuw huurcontract getekend. Dan staat daar dus iets in. Die exploitatieovereenkomsten ja, daar heeft wethouder Geers ons al diverse malen toegezegd. Die hebben we nog steeds niet, maar ik wil dus wel heel graag weten wie bedoel ik. Sorry wethouder, wijs, neem me niet kwalijk, ik wil dus wel heel graag weten hoe het dan nu zit. Bijvoorbeeld 27 oktober was er een gigantische dag over Limburg, energieneutraal of in ieder geval voor de milieuproject dat was in de RODA stadion heel veel mensen, heel hoge opkomst, enzovoort. Gaan die inkomsten van wat daar gebeurd is naar RODA of gaan die naar het stadion of met andere woorden naar ons? Hoe zit dat dus? Als u nu zegt van ja, nee, we kunnen dat niet openbreken ja, daar ben ik in verwarring. Hoe hoe dat nu zit met die exploitatie gelden, want het zou mij heel raar lijken als RODA nu wel nog de exploitatie inkomsten van het stadion krijgt, terwijl ze maar voor ik weet niet 24 dagen huur dan zou betalen op de wedstrijddagen of betaalt ze toch de hele week? Dat weet ik niet, hoor ik dan graag, en ik vind het heel Apart dat de rest van de raad de wethouder gewoon nabouwen

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester

terwijl ze anders blijkbaar ook niet gewoon de vragen en de antwoorden hier hebben gelezen. Ik begrijp dat niet, maar nu toch even, hè, ja, volgens mij hebben wij nog niet, zolang je in deze raad het dossier de bruis behandeld. Daar zijn afspraken gemaakt. Dat gaat u nu antwoord geven. Voor de wethouder zegt die felle toon tegen mij, daar ben ik niet van gediend, maar ik vind dit ook heel vervelend. Hoeft hoeft dat toch niet te doen. Dat is maar vaker opgevallen en dat vind ik heel vervelend, want ik vraag schorste vergadering. Dit pik ik niet schend welkom terug. Ik heropen de vergadering en net even met de fractievoorzitters bij elkaar gegeven. Ik heb de intentie aangegeven van mijn opmerking. Er was een interruptie op, mevrouw wevers omdat ik als uw voorzitter procedureel erop wilde wijzen, maar niet kwam tot het uitspreken van die woorden dat we nog niet zo lang geleden

SCHORSING

in deze zaal een uitgebreid besluit hebben genomen ten aanzien van kleine bruis en rod en alles wat erom samenhangt en een opdracht van de raad aan het college is gegeven om tot een andere soort overeenkomst te komen. En dat voorstel is in de maak. Dat is niet het verdedigen van het collegebesluit of beleid, zoals mevrouw wevers insinueerde dat is puur procedureel we hebben het hier over de begroting 2004, 20 en verder. Ik wilde er alleen op wijzen dat we ten aanzien van calie bruisen rode, heldere afspraken met elkaar hebben. De raad heeft een opdracht gegeven. Dat is in uitvoering op dit moment en er is nog verder niets over te zeggen, puur en alleen voor de scherpte en de duidelijkheid van de discussie. Mevrouw Wever wilt u daar ook nog op terugblikken ja, ik, ik heb alleen maar willen zeggen dat ik graag een antwoord van de wethouder wil op de opmerking die de wethouder nu tot twee keer toe heeft gemaakt dat hij niet met onze motie kan instemmen omdat er contracten opengebroken moeten worden. Ik lees vervolgens een antwoord voor dat hier gegeven is door de wethouder: ja, dat is haaks op wat hij zegt. Dus dat ik dan in verwarring ben en opnieuw wil weten hoe het dan zit met de exploitatieovereenkomst vind ik een hele logische en dus dan verwacht ik daar ook een antwoord van de wethouder van, ondanks het feit dat we daar al ik weet niet hoe vaak over hebben gesproken maar misschien is dat ook een reden waarom er zoveel verwarring is, dat we het allemaal niet precies weten. Wat is er nu precies afgesproken hoe is het afgesproken en wij vragen daar steeds naar en we krijgen needs maar of een half antwoord of een tegenstrijdig antwoord. Daar gaat het om en daar ben ik boos over. Verontwaardigd zou wil en dat hoort u dan ook in mijn toon en dat is ja, kan er niks anders van maken. Zo is het. Ik wil niemand beledigen, maar ik wil wel graag gewoon antwoord op onze vragen. Ik wil zitten.

C. Wevers SP

Mij is, mevrouw Bevers nog niet klaar, want ik verwachtte nog iets.

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester

Nou, het ging niet om. Het ging mij niet omdat u hebt wel gezegd dat de voorzitter hier vaker het collegebeleid verdedigt kijk dan bedoelt, oké, dan is een vorm van excuus van. Kan ik heb willen zeggen: is dat een vorm van excuus van mij toch niet excuseren voor iets wat ik niet gezegd heb? Ik heb dit niet. Oké. Mag ik zeggen wat ik wilde zeggen en als u vindt

C. Wevers SP

dat dat ook onbetamelijk is, dan bied ik daarvoor mijn excuus aan. Ik heb gezegd: het valt mij op dat u vaker antwoord geeft voor de wethouder, als ik hem vraag stel en dat heb ik gezegd

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester

niet dat u het collegebeleid verdedigt daar heb ik helemaal geen oordeel over. Dat is wat ik heb gegeven, dat het hierbij zeggen. Dan bied ik daarvoor mijn excuses aan, maar dat heb ik gezegd. Ik heb vooral verder tegen de fractievoorzitters aangegeven dat wij met z'n allen de intentie hebben om hier, zoals we ook goed bezig waren, vooral in inhoudelijk en op de inhoud, scherp en goed debat over te voeren, dat dat van ons allemaal een bepaalde attitude vraagt en een bepaalde toon, en ik ga er ook vanuit dat we ons daar komende twee, drie, vier uur misschien, maar zolang zal het wellicht niet duren ook aan zullen houden. De fractie van de SP was bezig met haar betoog in eerste termijn.

C. Wevers SP

Wilt u dat betoog voortzetten en afronden? Ja, voorzitter, ik wilde nog iets zeggen, dus over die sorry moet ik even wachten nog, ik wilde nog iets zeggen over de toegangskaarten voor het wmc voor de duidelijkheid hè dus dat daar echt om gaat, dat wij van mening zijn en misschien kan de wethouder daar dan een uitspraak over doen, ook al wil je die motie niet steunen dat het niet zo kan zijn dat in de toe toekomst, welk contract er ook ligt met de bv dan wel het stadion, het wmc nog langer huur gaat betalen van subsidiegeld dat wij jaarlijks geven. Daar gaat onze motie over. Wij vinden dat rondpompen van geld. Als het naar onszelf als stadium gaat, is het rondpompen van geld. Als het naar de BVO gaat, omdat zij de exploitatie, inkomsten krijgt, is het indirect subsidiëren van de bvo rodas en dat willen we allebei niet. Kunt u ons toezeggen dat dat niet meer gebeurt? Daar gaat de motie over. Als u het zo kunt toezeggen hoeft de motie wat ons betreft niet het steunen. Een toezegging is ook meer dan genoeg. Dat voor wat betreft dat, dan wil ik toch nog iets zeggen over die vrijkaarten ja, er wordt hier gedaan. Ja, we zijn ambassadeurs ja, dat zijn we ook. We zijn ambassadeurs van de gemeente Kerkrade, als raadsleden en als collegeleden collegeleden hebben een andere verantwoordelijkheid maar collegeleden krijgen, zoals we eerder hebben gezegd, een onkostenvergoeding onkostenvergoedingen zijn om hun taken als wethouder uit te voeren en daarvoor kun je dan bijvoorbeeld je eigen kaartje kopen. En als je naar het theater gaat of naar gido dieteren of naar het wmc of naar de bvo RODA JC, omdat je eens een keer daar je gezicht wil laten zien, allemaal vanuit functie. Als wethouder kun

je dat allemaal doen, kun je allemaal betalen vanuit de onkostenvergoeding ik vind het niet te verkopen in een gemeente waar het water ons aan de lippen staat, waar we van burgers zoveel Eisen, waar we geen geld kunnen uitgeven aan de chronisch zieke, dat we dat er niet voor over hebben. Dat vind ik niet meer uit te leggen aan de mensen en ik vraag me dat echt af als college. Als u dan zegt van ja, we investeren in mensen, nou, ga dat dan ook doen, doe dan boter bij de vis, zou ik zeggen, en geef het goede voorbeeld, want we hebben daar een verordening voor. We hebben daarover gesproken met z'n allen. Daar is een uitspraak over van de integriteit, mevrouw van de ethicus die daarbij was, die is het met ons eens. Dus ik zie niet in waarom wij, ons Kerkrade, daar ons daar niet aan zouden hoeven te houden. Dat voor zover die moties dan moet ik heel even kijken naar andere aantekeningen die ik nog had. Oh ja, we zouden dan nog zeggen waar we mee eens zijn. We steunen uiteraard de motie van het CDA over extra investeringen in. We steunen ook de motie van het CDA over de gevel, dak vergroening we steunen de motie van het CDA over het schoolzwemmen waar we nog het volgende over zouden willen zeggen: ook dat vind ik, dat hoort bij. Als wij met z'n allen vinden dat wij moeten investeren in de gezondheid van mensen, laten we dan eens beginnen met onze kinderen en zorgen dat elk kind schoolzwemmen kan. En dat is niet alleen om te leren zwemmen, maar dat is ook om te sporten en om continu een soort continuïteit te ervaren in hoe fijn het is om met elkaar te gaan sporten. Heel veel kinderen kunnen dat niet doen, dat niet, hebben juist vanuit school die extra stimulans nodig. Ik vind het van essentieel belang dat wij dat met z'n allen en dat we ons met z'n allen daarvoor in gaan zetten, dat dat zo snel mogelijk geregeld wordt, dat elk kind hier naar het zwembad in vie kan en niet alleen maar de kinderen die het kunnen betalen. Dan de verhuis. Mensen, ik weet niet meer of die ingetrokken is. Trouwens het toeristisch openbaar voer steunen we ook en dat zijn dan onze emoties. Die steunen zelf en de VVD heeft volgens mij ingestort ingetrokken en dat is jammer, want die hadden we dan wel gesteund. We hebben daar ook overeens geweest samen. Volgens mij heb ik ze dan allemaal en zou mijn collega nog iets zeggen

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester

over de mijn schade, dan ben ik weer heel flauw. Kunt het reglement van orde allemaal aanpassen, binnenkort

L.H.J.F. Schlenter Ouderenpartij Kerkrade

maar het is nu de eerste termijn en uw collega mag in tweede termijn aan bod komen. Ik ga naar de ouderenpartij. Dank u wel voorzitter, ten aanzien van de algemene beschouwingen dat is voor ons in voldoende mate beantwoordende reactie door het college. Dus dan wil ik namens kan nu even inzoemen op het amendement en de moties het het amendement investeren in het programma. Vier van het CDA steunen wij op dit moment niet. Ja, eigenlijk om de reden, zoals ook meer de partijen hebben aangegeven dat voor ons niet heel erg duidelijk is: ja, goed, gelet op het feit: ja, ja, waar staan we nou in het vie laten we wel duidelijk zijn ten aanzien van het gegeven dat we wel ook, net als de indieners van dit amendement natuurlijk ook vier steunen in haar naar verzetten. Maar we hebben op dit moment te weinig duidelijkheid om hier, ja, goed om te kunnen instemmen met met dit amendement. Dus we willen toch het onderzoek afwachten en kijken wat daar uitkomt en als dan blijkt dat er een nadere investering nodig is en dan, ja, dan willen we dat graag. Ja, goed zou zeggen, hoe portefeuille dan, dan willen we er graag op dat moment weer over praten. De eerste motie, het hoofdkwartier, eindzin telescoop die hebben we mee-ingediend dus die steunen we uiteraard de gevel en dag vergroening van het CDA en de motie schoolzwemmen CDA. Dat vinden wij beide sympathieke moties dus die steunen wij als ouderpartij Kerkrade, de motie toeristisch openbaar vervoer, die steunen wij ook. De motie mijnschade daarin vinden we de de de toelichting door de wethouder is gegeven. Die vinden wij voldoende, dat hij wacht op de landelijke regeling en dan inderdaad dat hij ook instaat voor alle punten die eigenlijk de SP maakt in de motie. Dat vinden wij voldoende. De motie mijnsluiting die steunen wij ook. De motie geen huurpenningen wmc voor gebruik, park Limburg, stadion en de motie Vrijkaarten raad en college, bij de moties steunen wij niet om redenen die we ook al eerder hebben gegeven en de motie tegemoetkomen chronisch zieken steunen wij inderdaad ook niet en daar hebben we ook vaker van betoogd en begonnen

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester

dat we niet steunen en daar verwijs ik naar. Tot zover, voorzitter,

M. Meijer CDA

dank u wel. Dank u wel. Ga ik naar de fractie van het CDA. Ja, dank u wel, voorzitter, ik vond eigenlijk wel mooi in de bij de algemene beschouwingen van onze collegapartij hiernaast ons dat ze het ambtelijk apparaat en iedereen die de begrotingen meehelpen om die te bedanken en dat willen wij natuurlijk ook van harte doen, want er wordt heel veel werk achter de schermen verricht en een kritisch verhaal hier houden met zijn

allen. Maar we allen zetten ons ook met zielen zaligheid in voor die stad. Dat is heel mooi dat dat vanuit deze kant wordt gedaan. Ik wil allereerst heel even terugkomen op de reactie van de wethouder op ons verhaal en daarna even de moties gaan doorlopen. Dan begin ik even bij het leiders werd was, had daarop gereageerd op basis van de zorgwoningen die wij aanhalen of die nu wel of niet-volledig in het plan komen, zoals bij ons, op een bestand, en wel zorgwoningen binnen het concept bruisen zorgwoningen binnen het concept ja, noem het even dat vanuit de maker is gekomen. Wij begrijpen nu van de wethouder dat hij niet op het netvlies heeft of daar in ieder geval sprake van is en dat er wel structureel overleg plaatsvindt. Echter, wij hebben vernomen dat begin oktober een marching de gemeente richting de desbetreffende afdeling is gegaan. Dat alle betrokken partijen hebben aangegeven dat het CDA bouwkundig plan met noemen daarvoor de 90 zorgwoningen 45 geven het hoofd dat dat niet meer eigenlijk mogelijk is en niet geadviseerd worden op het gebied en dat zelf wordt geopperd. Om het dan alles in de stad, wellicht die zorgwoningen de paus. Wij zijn even benieuwd of dat bekend is bij de wethouder, of dat bevestigd kan worden en mocht dat niet zo zijn, of daar dan een terugkoppeling op korte termijn gekomen kan worden. En als het wel zo is, ja, hoe gaat dit in de termijn uitzien? Komt er dan nog een nieuw voorstel? Naar onze kant staat even betrekking op bruis dan ga ik heel even naar de woningbouw. Wij hebben inderdaad daar aangehaald dat wij nu op dit moment een hoor percentage sociale woningbouw hebben, hoger dan de norm. Wij zijn verheugd dat de betere aangeeft dat er ook de middenklassen hogere met woningen worden gebouwd, maar daarbovenop ook nog natuurlijk nog sociale woningbouw in geïnvesteerd wordt. Wij zijn wel even benieuwd of de wethouder het met ons één is, dat het percentage midden hoogste met op dit moment te laag is en zo ja, wat hieraan gedaan wordt en of er ook concreet iets over gezegd kan worden. Nou, daar hebben we van bij wethouder Geers dan wil ik nog heel even op terugkomen op de regio. Nou, we zien natuurlijk ook dat bedrijven investeren in deze regio. Dat vinden we ook goed. Wat we hebben dat ook niet willen ontkrachten dat in ons verhaal. Maar wat we wel aangeven is dat als er een echte visie ligt, dat bedrijven meer durven te investeren. Dus we hebben niet gezegd dat ze niet investeren en dat burgers daardoor wellicht ook iets meer houvast kunnen hebben. Dus die wil ik wel graag even aanbrengen. Dan heb ik het verhaal van de ICC droomhof gemist, tenzij wij niet oplettend waren. Maar daar hebben wij gevraagd of daar inderdaad de capaciteit van het elektriciteitsnet die beperking nu uitdagingen geeft om het nieuwe, zeg maar duurzame crm of te realiseren, of er aanpassingen gedaan moeten worden in het plan en of daar ook meer kosten komen en een vertraging plaatsvindt. Dus dat horen wij uiteraard ook nog heel even graag en we zijn ook verheugd om te horen dat de gemeente in al hun vastgoed voldoet aan het energielabel c. We willen heel even expliciet vragen of dat ook voor Kerkrade en flexiform gehad, met name omdat al dan niet in de toekomst ook commercieel wordt verhuurd. En we hadden nog gevraagd naar een toelichting en status op het masterplan rolduc één miljoen investeringen gehad. Die hadden wij ook gemist en dat zijn eigenlijk de punten van het verhaal. En dan ga ik even graag naar de moties de motie van Einstein, telescoop daar komt mijn collega dadelijk op terug in de tweede termijn. Daar zal hij op reageren. Stimuleringsregeling geven, een dagvergoeding nou, er zijn eigenlijk door twee collega-partijen zowel lokaal alternatief op een aantal punten genoemd waarin wij mee kunnen gaan, valt namelijk om de laatste drie punten aan te passen en onderzoekend, en dat vinden wij prima. Om die motie, die nu dus voor volledig onderzoekend te maken en een een maximaal aantal vierkante meters toe te passen. Dus het betreft dus de motie geven en dak vergroenen nou nee, als we dat daarin mee kunnen gaan, die motie op dat gebied aanpassen. Ik weet niet of we daar straks even voor moeten schorsen, dat we die herschrijven of dat dat makkelijk zo genotuleerd kan worden worden. In ieder geval de laatste drie punten mogen mogen onderzoeken, van aard zijn en een toevoeging, maximaal aantal vierkante meters, zodat niet één bedrijf de hele subsidiepot opslorpt en we zouden ook meer kunnen gaan in het verzoek van lokaal alternatief om spoedig te vervangen in bijvoorbeeld zes maanden, om het concreter te maken. Nou, de motie van schoolzwemmen ja, dat betreft een onderzoek. We horen ook dat dat omarmd wordt en dat er het onderzoek wat er ooit is geweest, geactualiseerd kan worden. Daar zijn wij heel verheugd over. We zouden het ook fijn vinden dat die motie dan positief gesteund wordt in plaats van wordt geadviseerd om deze aan te houden. Dat betreft even de moties al twee, drie. Dan hebben we de motie vier, die hebben wij zelf aangehouden, de verhuis wensen en dan hebben we onze motie toeristische visie. Nou, ik denk dat daar genoeg over is gezegd. Dank ook voor het preadvies van de wethouder daarin en dan gaan wij naar de motie mijnschade die kunnen wij steunen. Deze motie, de motie zeven inzake herdenking, 50 jaar mijnsluiting kunnen we ook mee-indienen dan hebben we de motie in welke huurpenningen wmc die kunnen we steunen. Dan hebben wij de motie vrijheden BMC die kunnen wij ook steunen en de motie tegemoetkoming chronisch zieken. Die steunen wij niet en een motie inzake financiële commissie betrekken bij leid studiejaar die is aangehouden door de VVD. En anders hadden we die ook gesteund. En dan kom ik tenslotte voorzitter, bij het amendement dat er ons is ingediend en daar hebben ook verschillende partijen al op gereageerd en een korte toelichting erop. In ons abonnement geven we inderdaad aan om een extra investering te doen van 250000 euro voor de programmering, experimenten en lokaal. Intentie heeft ook heel goed aangehad dat het juist gaat

om in die weken te investeren en niet dat het in de algemene pot gaat, zoals nu best veel dingen worden gedaan, maar juist in de wijken waarin het belang in het begin, ook in de fase van wie echt belang van werd onderschreven en dat wij daar een prachtig gebouw hebben neergezet waar wij denk ik, ja binnen heel Nederland gewoon goede sier mee halen. Maar juist die programmering, daar ging het om en wij wisten ook dat als wij uit die negatieve lijstjes willen komen, waar wij in de gemeente helaas te vaak voorkomen, als we die willen omdraaien naar positieve lijstjes, dat dat een lange adem en een hele grote investering zou kosten en ik denk en dan spreek ik ook echt hier mijn collega's op aan, alsjeblieft laten we die lange adem volhouden en laten wij blijven investeren en met name in de weken en begin dan ook zo jong mogelijk begint. Bij de jeugd trekt het breder en ik zou het gewoon heel jammer vinden als we hier een aantal of een pot van 250000 euro, die ons inziens deels gedekt worden, een reservepot evenementen. Dat gaat niet ten koste van één evenement, wat erop zat, maar dat is een reservepot die zijn nu niet gewoon merk, behalve dat als een evenement al dan niet extra op de proppen komt, deels wordt het gefinancierd uit de evenementen. Budget zelf, ja, kan ik me voorstellen dat dat dan een evenement in onmogelijkheden brengen. Maar ook ga dan in overleg met die organisatoren dus wij denken dat we hier dekking hebben voor een verhaal, maar dat het ook gewoon de burger en de hele stad ten goede komt, in tegenstelling tot we een evenement in een bepaald gedeeld of een bepaalde doelgroep maakt. Hier raken we iedereen mee en nogmaals, appel op iedereen hier. Laten we investeren, laten we die lange adem vasthouden en laten we zorgen dat wij in die positieve leges komen. Dus dat als extra toelichting, dus stap voor stap

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester

naar een vitaler Kerkrade. Dat was het voor de eerste termijn. Dank je wel. Dank u wel, ik zag een interruptie daar ga ik zo. Ik zou u wel vragen om dadelijk die de motie over die u wil aanpassen om spraakverwarring te voorkomen, die dan te herschrijven want dan gaat dat echt straks helemaal fout in de hoeveelheid der dingen. Ja, kunt u samen met de griffie ondertussen mailen voorstel doen

S. Gorissen PvdA

en dan kunnen we dat misschien parallel doen. Meneer Gorissen u had een interruptie op meneer Meier. Dat klopt, voorzitter, wat ik nou al een paar keer vanavond hoor, is dat we moeten investeren in in van. Het is zo ontzettend belangrijk dat we de lange adem hoor ik nu maar tegelijkertijd, als het er nog echt omgaat inhoudelijk, dan blijkt de of de interesse of de tijdgebrek ik weet niet wat er aan ten gewoon dan blijkt de inhoudelijke discussie in de werkgroep toch je concentreert op maar een paar partijen en nu willen dat er een zak geld ter beschikking wordt gesteld, terwijl je aan de voorkant eigenlijk eerst zou moeten kijken. Helemaal willen we dat nou. Welke programma's welke wijken, waar gaat het om? Dat is toch de eerste discussie die je moet wel willen voeren. En vervolgens ga je kijken. Hebben we dat wat we nu binnen vier beschikbaar hebben? Is dat dan voldoende of moet er echt meer bij? Maar er is niet voldoende overzicht. Dat zijn we aan het creëren, dat wordt hard aan gewerkt. Maar dat is toch niet en dan weet ik ook niet of 250000 euro genoeg is of 150000 genoeg. Of moeten we wel investeren? Dat weten we niet, dus het is nogal flauw om te zeggen: ja, we moeten hier met zijn allen voorgang staan, want van de lange adem moeten uit die lijstjes maar tegelijkertijd weten we helemaal nog niet waar we het over hebben. En daarin vraag ik het CDA: hoe gaan we nou eerst om met die inhoud? Hoe gaan we nou met zoveel mogelijk vertegenwoordigers van de fracties hier om tafel, binnen de werkgroep om te kijken:

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester

eerst inhoud en dan geld, en dan kunnen we ook met elkaar serieus

M. Meijer CDA

en constructief te werk gaan. Bijna meier. Ja, ja, dank je wel. Deels snap ik natuurlijk wat de heer Gorissen hier aanhaalt echter, in de eerste jaren van vie is ook twee keer 500000 geïnvesteerd. Ook dan lag er geen breed onderzoek. Ook toen heeft de PvdA eigenlijk ingestemd met de twee keer 500000 euro. Nu vinden wij dus vreemd dat met één keer 250000 euro niet ingestemd zou kunnen worden. Ik snap dat het nu lopende is. Ik snap dat er al heel veel gebeurt, dat wij daar met elkaar over een debat moeten zijn, of dat ook efficiënt is en of het gewenste effect daar is echter ons inziens ja, kunnen er niet euro's genoeg gaan naar het programma

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester

vie om onze burgers gewoon uit die negatieve lijstjes

S. Gorissen PvdA

te halen en daar willen wij graag aan bouwen. Dank je wel. En dan horen ze nog op en ik zie mevrouw Weber. Ja, nog één nog één opmerking daarop kunt blijven hameren op dat geld. Maar ja, d'r is startkapitaal geweest. Ja, d'r zijn twee jaar budget aan toegevoegd. Dat klopt. Startkapitaal om ergens een start te kunnen

maken, hebben zolang aan hebben moeten trekken. We hebben vergaderingen genoeg hier meegemaakt waarin we hebben moeten smeken OM-niet, alleen over de stenen te praten, maar zeker ook over die inhoud. En dan hoort de startkapitaal bij. Nu zijn we onderweg. Nu proberen we overzicht te krijgen in. Oké, we zijn flink onderweg. We moeten even kijken door het oerwoud van Van, van stukken en rapporten en en tussenstanden hoe zit het nou echt, hoe meten we het nou? Ja? En om dan weer terug te grijpen? Jammer, de vorige twee keer heb je ook ingestemd ja, daar kan ik dan wel ik zeggen, want dat leidt weer af van de inhoud.

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester
Dus ik zou echt willen oproepen, eerst.

A.R.J. Otten Hart voor Vrijheid
Nou goed, daar wordt in ieder veel eens.

C. Wevers SP
Ik heb mevrouw wevers nog en meneer salie en er wordt een spannend punt

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester
en meneer mevrouw wevers. Voorzitter, wat ik ook nog.

C. Wevers SP
Meneer otten, ik heb je nog niet excuses, want de blinkt niet te veel naar links gericht.

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester
Sorry ik begrijp niet zo goed, sorry was ik nog niet,

C. Wevers SP
jawel u bent aan de beurt. Ik begrijp niet zo goed waarom. Meneer gore zegt dat we eerst naar de inhoud moeten, alsof dat niet allang bekend is. We hebben jaren onderzoek gedaan. Ik zie hier nog de mensen voor ons die dat onderzoek presenteerden en wat was de kern van het onderzoek was dat wij moeten oppassen dat we niet van project naar project gaan en die halverwege weer stoppen, maar dat het nu juist gaat over continuïteit. En we weten heel goed wat er in de wijken aan de hand is. We weten heel goed wat daar nodig is en voor zover we het nog niet weten, op ambtelijk niveau, dan zijn daar voldoende instellingen, want we kunnen zo bij de wijkcentra langs en die kunnen ons precies vertellen wat er nodig is. Dus het lijkt mij niet nodig dat we daar nou eerst weer duur geld aan onderzoek uitgeven. We kunnen gewoon beginnen in die wijken en dat weten we al lang, want daar hoeven we alleen maar ons eigen rapporten en onze eigen analyses voor over na te kijken. En dan hebben we een prima bestemming voor dat geld

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester
waar het CDA het nu over heeft. Dat wou ik nog even toe en oké, dank u wel.

S. Gorissen PvdA
Is er een speciale volgorde. Gaat iemand nu heel boos zijn? Als ik iemand eerst ook geef, ga ik gewoon even zo.

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester
Dat mag ik wel eens moeten reageren op. Ja. Interruptie op interruptie. En ja, ik weet niet of de anderen ook, dus u mag.

M.H.A. Charlier Lokaal Alternatief
U heeft samen met meneer mee dan het laatste woord. Meneer, zover, meneer salie eerst, meneer, eerst wil je er nog even over discussie. Nee, laat laat mij maar lekker eerst ik. Ik wilde de heer gorissen op wijzen dat door bij de start van bij het project heel bewust voor gekozen is om gesplitst geldt beschikken te stellen: 1,2 miljoen voor de vier projecten in het algemeen en vijf ton voor de vier projecten in de wijken. En die vijf ton, die zouden ook structureel gereserveerd worden. Het is door in het oog dat er vorig jaar niet gebeurde en nu ook weer niet gereserveerd wordt. Dus vandaar dat we niet zozeer de noodzaak zien om nu inderdaad weer, zoals men weet in welk groepje te gaan werken, maar om gewoon de continuering in het proces te houden en te zeggen: we willen vie in de wijken een voedingsbodem geven. Daar hebben we jaren geleden van afgesproken dat we er vijf ton per jaar beschikbaar zouden stellen,

N. Krasovec Ons Kerkrade

en we vinden gewoon dat dat eigenlijk gewoon moet gecontinueerd blijven. Helder, meneer. Ja, ik had nog een vraag aan het CDA, die aangaf van 50000 uit de reservepot evenementen. Oké, maar twee ton uit de uit de evenementen zelf. Dat houdt dan in dat evenementen die zijn toegezegd,

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester
als zij de geld toegezegd, dat geld dan niet krijgen, want het eens.

A.R.J. Otten Hart voor Vrijheid
Even wachten, want ik heb ook nog meneer otten. We bundelen het even mooi, meneer otten. Voorzitter, ik heb het straks in mijn betoog gehad dat we eerst even bij de verenigingen moeten kijken die in Kerkrade zijn. Dan heb ik gevraagd aan aan de wethouder of we daar een bijeenkomst voor konden krijgen voordat even op de rails te zetten dat we bij de verenigingen die er al zijn, Eventjes Polen en onderling allemaal overleg plegen, wat we daarvoor kunnen doen en dan het kijken of er eventueel nog hulp van wie bij me is. Maar de verenigingen, dat is wat ze straks ook gezegd. Dus ze me in de samenleving en als ze daar nou als raad eerst aandacht aan gaan geven, dan kunnen we daar

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester
al van daaruit verder werken. Dat is mijn betoog eigenlijk.

S. Gorissen PvdA
Helder, ik ga even naar mijn gorissen en meneer Meijer dan, die heeft het laatste woord. Ja, aantal fracties die nu ingaan op jammer, we hebben in het verleden dat geld gesplitst. Het punt is nu juist dat ik niet weet welk geld we nodig hebben, want het kan best zo zijn dat als je alles gaat bekijken van die 1,2. Die er al in wordt gestopt, dat je daar tot prioriteringen komt, als eenmaal het stof is neergedaald dan weten we pas wat we moeten en ik weet niet of tweeëneenhalf genoeg is of te veel is. We weten het gewoon niet en nu wordt er hier beweerd dat het allang allemaal duidelijk is. Maar die partijen, die fracties die hoor ik niet. Als het inhoudelijk hier op tafel ligt, dan is het zo ongeveer alleen onze fractie, met hulp van een paar anderen die dat werkelijk input levert en en dan hamert op dat overzicht.

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester
En hier lijkt iedereen opeens overzicht te hebben,

M. Meijer CDA
en dat snap ik gewoon niet. Met name. Ja, nou, ik kan me eigenlijk volledig aansluiten bij het verhaal van de heer charlier, die het eigenlijk heel goed verteld dat het structurele gelden zijn die helaas nu niet meer meegegeven worden en in het tweede jaar op rij voor de goede opletten. Maar ik denk dat iedereen dat zag, is het bedrag van 500000 250000 teruggewerkt puur om te zorgen dat er hier makkelijker een dekking voor gevonden kan worden. We hadden natuurlijk gehoopt om die 500000 euro te dekken, maar dat is misschien een amendement voor volgend jaar, dus dan kunnen we die alvast beloven dat die eraan om en om op de heer Casave te komen. Inderdaad, ja, d'r zijn wellicht beloftes gedaan en evenementen. Volgens mij moeten we hier vandaag nog een begroting goedkeuren. Ik weet niet welke belofte zal het zijn gedaan aan evenementen, of dat inderdaad in een vroeg stadium al gedaan wordt? Deels kan ik me dat voorstellen, deels niet, maar ik kan natuurlijk niet voor de wet nodigen spreken daarin. Wij gaan ervan uit dat daar evenementen gewoon doorgang kunnen vinden en dat wij een hele mooie investering kunnen doen

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester
in de burger van kerk op het gebied van vitaliteit. Door dit amendement te steunen, dank je wel. Goed, dat is dan ook gewoon dadelijk een politieke keuze, hè, dat is dan ook gewoon zo helder en de oproep verder om te verdiepen in wat er binnen vier allemaal gebeurt, eventuele link te leggen naar verenigingen, die staat ook als een huis. Goed, dan gaan we naar het college. Wij hoeven niet te schorsen nog, we hebben nog niet zo lang geleden een schorsing gehad. Ik neem aan dat die toen allemaal ook gebruik gemaakt heeft van de sanitaire voorzieningen. Zo niet, dan moet u mij maar een signaaltje geven, maar ik ga in ieder geval nog even een rondje college doen en dan kijken we even hoe de vlag erbij hangt. Misschien als ik even als aftrap mag beginnen, omdat ik het had over die rijks banen naar aanleiding van emotie, over de Einstein, telescoop en de oplettende nee, meneer Gorissen gaf dat aan dat we inderdaad op veertien juli 2022 een unanieme motie hebben aan aangenomen voor meer rijksbank naar de regio. Dus dank voor deze herinnering, dus we zullen dat gewoon nog een keer naar voren halen. Dus we hoeven die motie van u ook niet aan te passen, want die motie van 22 geldt onverkort en dat nieuwe en zullen we proberen eraan toe te voegen.

J.P.M. Paas wethouder

Dan ga ik weer beginnen, zoals ook eerder bij wethouder paas. Ja, dank u wel voorzitter, ik heb nog iets liggen van lokaal alternatief en dat betrof vragen de subsidieverordening en de cultuurnota als ik het, als ik het goed heb opgeschreven en ik denk: ja, het gaat om de financiering, dat is de achterliggende gedachte, waarschijnlijk van lokaal natief ik denk dat dat het misschien een goed, een goede voorzet is om die die financiering van de culturele instellingen mee te nemen in het studiejaar 20. 24. Als lokaal alternatief daarmee zou kunnen leven, dan is dat probleem voor Hans uit de wereld maakt er nog een opmerking, meneer genie, over het feit dat wij vorig jaar, dat ik vorig jaar met alle fracties gesproken hebben, dat dit jaar niet gedaan heb, u heeft daar 1 punt, ik heb daar ook over nagedacht. Zo van, hoe kan ik dat nou het beste communiceren en dat kwam bij mij ook op. Kan ik dat doen middels zo'n zo'n middels door middel van een raadsinformatiebrief en ik vond dat eigenlijk niet zo gepast om het dan uit te leggen. Waarom doe je het dit en ja, wel, het andere jaar niet. Het was in ieder geval totaal voor mij geen kwade opzet. Dan moet ik mij geloven. Er was een reden voor. Ik heb u de reden toestraks gegeven, mocht dus zo zijn dat dus ik verongelijkt voelt, wil ik daarmee excuses voor aanbieden. Maar nogmaals, het was niet kwaad bedoeld.

M.M.L. van Drunen wethouder

Dat waren mijn opmerkingen voorzitter, dank u wel. Wethouder van Drunen. Drietal vragen: verdriet. Opmerken van lokaal alternatief met betrekking tot leerlingenvervoer en laaggeletterdheid wil ik. Die wil ik graag schriftelijk beantwoorden. Maar ik ben niet zo goed thuis in het dossier wat ik recent heb overgenomen. Jood, slangen en ik wil hier niet zaken. Oké met betrekking tot vier goed en die discussie hebben gehoord ik, ik wil wel voor. Ik wil eigenlijk voorstellen dat we een keer een infectie gaan organiseren, in de hoop dat nu wel genoeg mensen aanwezig zijn. En dan kunnen we het hebben over wie, over vie voor de jongeren, voor de ouderen en voor de wijken. En dan kunnen we daar. Ik denk dat dat veel handiger is om iedereen op gelijk niveau te brengen en even los van van deze motie en dan kom ik ook een beetje tegemoet aan de opmerking van van de PvA dan weten we in ieder geval waar we het over hebben en dan kunnen we kiezen of we voor de toekomst geld willen vrijmaken voor andere zaken, bijvoorbeeld zoals die in de wijken, want er gebeurt ook al veel in de wijken. Dus maar goed, ik ga hier niet het hele managementrapportage weer herhalen, die ook, herhaal ik hier voorleg en die is ook vrij lijvig dus ik wil voorstellen daar een infosessie over over te organiseren, waarbij we dit een keer uit de doeken gaan doen. En dan was ik en ik ben blij met met met de aanpassingen

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester

die het CDA heeft, met met groen op dak erin. Goed, met die aanpassingen worden dan ook van een positief advies op de motie. Ja, die kan ik wordt is goed. Dan wordt die status groen. Met vier beleef ik ontraden in ieder geval.

T.W. Weijers wethouder

Amendement van wie is vooralsnog ontraden helder wethouder weer. Ja, voorzitter, dankuwel te beginnen de bruist daar vroeg PvdA aan toezegging om een deed te geven voor één januari. Dat kan ik zeer zeker toezeggen dat gaan we graag doen. Dan had het CDA het er nog over van dat Stedenbouwkundig plan en ik dacht dat de vraag was of het past binnen het Stedenbouwkundig plan. Ja, daar heb ik eerder ook over gezegd, dat is het antwoord is daar ja op. Maar er zijn inderdaad wat zorgen uit of van een aantal partijen. Met de vraag van ja, pas het daar wel binnen en wij denken in ieder geval van wel. Maar dat wordt mensen gesproken om te kijken naar wat optimalisaties en wij denken dat het niet nodig is om die elders te gaan compenseren. Die woningen. Dus onze beleving is dat dat zou moeten kunnen. Maar die gesprekken, die lopen nog en dat zullen we meenemen richting één januari om u daar meer over te vertellen dan verder nog het midden en hoog segment, te laag. Of ik het daarmee eens ben, ja, daar ben ik het volledig mee eens, hè, te weinig meer dan een hoogsegment vandaar ook de woonvisie en uiteindelijk het uitvoeringsprogramma wat wat is ook ons wonen? Offensief, het concrete voorbeeld daarvan. Middag zeg, maand gaan we toevoegen op het gebied van huur, in ieder geval centreer daar zit ook daar zit ook hier in het midden, zeg maand, maar ook van de hele, bijvoorbeeld op wij pannen zijde, het klooster, pannen zijde, de industriestraat de straat Hasta is iets waar dat concreet gaat spelen en ook in roduco veld is gekeken naar sociale huur om daar ook middenhuur toe te voegen. Maar ook koopwoningen verder. Namiddag, dag maand zit er nog in de gracht, staat er iets op stapel en bij superlocal zijn we ook kijken naar koopwoningen om daar die daar toe te voegen. Dus dan krijg je daar ook een nog betere mix, het hogere zeg maar hebben we het eerder al vaker gehad over door Pol natuurlijk, maar ook de koffer bergseweg gelijk een hele interessante locatie om daar een aantal kavels in ieder geval vrij te geven, waarmee je dat ook verder kunt kunt ontwikkelen. Tenslotte nog reserve evenementen, ja, goed, die hebben we denk ik hard nodig als buffer, gelet ook op de de prijsstijging die er zijn, zeker ook in de evenementenbranche maar daarnaast het regulier budget. Evenementen. Ja, wat ons bedrijf blijft overeind, dat wil ik echt, dan stel ik ze ontraden om daaraan te gaan tornen want dat zou gewoon

echt betekenen dat je evenementen niet meer kunt steunen, bepaalde evenementen en dat je keuzes moet gaan maken. En ik denk dat juist de kracht op dit moment is dat we ja, dat we een hele mooie evenementen aanbod hebben voor beleef Kerkrade. Ja, die levendigheid willen wij in ieder geval graag behouden

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester

en ik hoop op jullie steun daarin. Tot zover. Dank u wel. Wethouder Geers geen opmerking, geen aanvullende opmerkingen

J. Roland wethouder

nee, wethouder Roland. Voorzitter, er zijn nog twee dingen dan. De eerste is toch de motie over de vrijkaarten en ja, we komen hier niet tot elkaar en ik kan wel proberen mijn antwoord weer te gaan herhalen, maar dan leg ik net zo'n dikke die maar één plaatje van een eindje heeft en dan de hele tijd dezelfde plaats draait. Dus dat niet, u verwijst wel naar de integriteitscommissie die hier aan de orde is geweest en integriteit, integriteit is een persoonlijk eigenschap, hè, een karaktereigenschap van ieder individueel individu, dat inhoud, de betrokkene eerlijk en oprecht en niet op bar is. En ik denk dat iedereen hier in deze raad zelf die beslissing kan maken, inclusief het college. Dus daar willen bij houden. Dan krijgen we de kwestie RODA en sportpark laat ik vooropstellen dat toen het wmc plaatsvond, was het oude regime, ja en moest er een overeenkomst gemaakt worden tussen het wmc en de op dat moment partij die ervoor zorgde dat de drankjes en de natjes konden komen. De kostprijs daarvan bedroeg ongeveer 120000 euro en het wmc heeft dit naar beneden gehandeld na 80000 euro. Dus dat is een overeenkomst die toen was en waar we ook niet aan konden tornen ik heb gezegd: we kunnen, op dit moment kunnen we niks doen. Dat klopt. Waarom kunnen we op dit moment niks doen? Op het moment dat de bruis in de lucht kwam, hebben we de oude overeenkomst opgezegd en is er een nieuwe overeenkomst in de maak en dat moet uitgezocht worden en ik heb u ook toegezegd dat heb ik al drie keer toegezegd dat wij in de toekomst zeker zullen gaan kijken welke mogelijkheden er zijn om het wmc ervan vrijwaren om zulke hoge bedragen te moet te betalen. Dat zeg ik nu weer toe en ik wil het hier eigenlijk bij laten, want want voor de rest dat heb ik ook in de vorige vergadering gezegd vervallen we iedere keer in herhaling.

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester

En dit is het gewoon en hier moeten we het mee doen. Dat was het. Voorzitter, dank u wel. Komt sowieso in tweede termijn? Mevrouw wevers nee, dat komt een tweede termijn. Ik ben ook iets wijzer geworden vanavond. Soms ben ik streng, heren, ik heb nog een vraag openstaan van het CDA of de vertraging bij de IKC droomhof te verwachten is ten aanzien van de elektriciteitsaansluiting

M.M.L. van Drunen wethouder

als iemand dat kan beantwoorden aan schriftelijk, hè, want dat is nogal ook een technische vraag. Kan mijn voorstel geïnteresseerd bent? Ik zie weer voldoende, u krijgt daar schriftelijk een reactie op. Of weet u het? Ja, het is een, het is een tactische oplossing

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester

en daar krijg je een schriftelijke reactie op. Dan werd in ieder geval een beetje gerust. En volgens mij wilde u nog weten of flexiform en ps de energie, status.

T.W. Weijers wethouder

Maar ik weet ook niet of wethouder wees dat weet. Ja, die weet heel veel. Daarom durf ik het hem ook te vragen. Van flexiforum meer ik het wel alleen maar.

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester

Voor de laatste komen we terug. Daar gaat veel energie verloren, open dak en bepaalde wedstrijden en zo maar het pls krijgt u dus nog een terugkoppeling en masterplan rolduc had de wethouder eigenlijk al een antwoord op gegeven in eerste termijn, maar u kwam er nog een keer op terug, maar daar is eigenlijk geen vraag meer, dacht ik. Nee, oké, dan hebben wij in ieder geval alle vragen van de eerste termijn behandeld en dan wil ik overgaan naar de reguliere tweede termijn.

C. Wevers SP

Dan komt u vanzelf aan bod. En welke vraag is niet beantwoord? Ik had nog gevraagd naar: hoe zit het nou met de exploitatie? Inkomsten? Op dit moment krijgt RODA nu de exploitatie, inkomsten nu.

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester

Hoe zit dat precies in de toekomst? Wat is en wat gaat er straks mee gebeuren?

J.H. Schlangen wethouder

Dat heb ik nog gevraagd, maar die nog nu. Kunt u dat nog een keer aanhalen dan alsjeblieft.

SCHORSING

Nou, ik kan alleen maar herhalen dat we op dit moment bezig zijn met een nieuwe overeenkomst. Nu op dit nee, maar wacht even, stop, laat me even uitpraten op dit moment werken we nog volgens de vaststellingsovereenkomst van de huur die er in het verleden was, is op dit moment ja, en we gaan werken aan een nieuwe overeenkomst en dan worden alle zaken meegenomen. En nogmaals, anders herhaal ik weer mijn toezegging: we gaan kijken wat we kunnen doen om wmc zo weinig als mogelijk te laten betalen, binnen onze mogelijk. Maar op dit moment, dus om uw vraag dus goed te antwoorden, is de vaststellingsovereenkomst die er nu is hoorde: betaalt 250000 euro met alle zaken die eromheen hangen. Die geldt op dit moment. Dat heb ik net gecheckt bij de juridische afdeling en die hebben mij dat verteld. Goed, dan is ook die vraag beantwoord en dan ga ik door naar de tweede termijn, tenzij iemand even een korte break wenst. Of kunnen we nog effen korte breek ja, het wordt een lange avond. Zo hè goed, ik schoot de vergadering voor tien minuutjes

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester

welkom terug. Ik zie dat wij hier heel erg verantwoord bezig zijn met betrekking tot de vie gedachte. Weet u ook wel dat wat u allemaal hier snoept dat ie daar vanavond nog een rondje voor moet wandelen? Extra, twee rondjes ja, oké, maar heel fijn, oh doen we dat na afloop, meneer otten, oké, goed, alle gekheid op een stokje. Ik heropende vergadering natuurlijk heel erg serieus. We hebben de beantwoording van het college na aanleiding van de eerste termijn gehad en we beginnen nu aan de tweede termijn. De aangepaste motie van het CDA-motie twee dagen gevel vergroening staat in ibabs, dus u kunt u, leer is en u hoeft een tweede termijn niet te halen. Wat u van alle moties een amendement vindt, wat u al gezegd heeft, hè, beperkt tot dat wat u nog niet heeft gezegd, zodat we ook, ja, op een goede manier deze vergadering tot een einde

C.E. Paul-Ubachs Burgerbelangen

weten te brengen. Ik mag beginnen bij mevrouw Paul Van BurgerBelangen ja, dank je wel, voorzitter, ja, we zijn, wij wachten daar nog even de vraag of die hadden. Ten aanzien van het Volwassenfonds sport en cultuur heeft de wethouder aan ons toegezegd dat we daar nog een antwoord op krijgen? Dan hebben wij verder geen vragen meer en zijn ook akkoord

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester

met de voorliggende begroting en we wensen het college heel veel succes

A.R.J. Otten Hart voor Vrijheid

hiermee dank u wel. Nou zijn we natuurlijk heel benieuwd, meneer, want u heeft alle kruiden opgespaard voor deze tweede termijn, dus maak je mors maar net. Nou, ik weet dat ik meestal kort van stof ik heb al diverse onderwerpen met de wethouder net besproken in verband met de sessie die we zouden hebben voor de verenigingen. Daar was eigenlijk overeenkomen over dat daar de meeste, de fracties al eigenlijk naar uitkijken voor een sessie met, maar ook naar de verenigingen toe en daar kan de wethouder zich al in vinden. Dus daar hoef ik niet meer over uit te weiden. Dus ik hou me nu alleen even aan de amendement en de moties het amendement, dat steunen wij niet, omdat wij vinden dat wij eerst onderzoek gedaan moet worden, bij de verenigingen kijken wat we daar eventueel kunnen doen en dan daar eventueel geld. Wat overblijft heeft daar aan kunnen besteden en dat is dan de basis. En dan naderhand mocht daaruit blijken dat die daar een rol in kan spelen, kunnen we die daarin betrekken en daar naderhand op terugkomen. Dus de eerste amendement steun ik niet. Het tweede amendement, tweede motie van de alle fracties behalve het staat er niet op voor de telescoop die steunen we wel. De kanttekening daarbij: voor de overheidsdiensten moet u wel vragen voor overheidsdiensten die er blijven, want in het verleden zijn er overheidsdiensten hierheen gekomen die alweer vertrokken zijn, dus daar hebben we weinig aan. Dus die kanttekening wil ik daar wel even bij maken. Dan de volgende: even kijken de daken gevel, die steunen we ook de volgende. Even kijken is niet zo. Het schoolzwemmen voor daar een onderzoek naar te doen, steunen we zeker. Toeristisch openbaar vervoer steunen we ook. Voor een onderzoek daarnaar te doen en meer bekendheden aan te geven. Aan bepaalde dingen steunen we ook de SP, de motie van de mijnschade daar wordt aan gewerkt, dus daar zijn er wel positief over, maar daar wordt eraan gewerkt, dus die steunen we in principe. De mijnsluiting 50 jaar geleden aan het monument zijn we ook positief. Even kijken, dat was de motie vrijstelling bij het gebruik van het stadion voor het wmc daar was de wethouder duidelijk over. Wij vinden in principe een goede motie, maar omdat er aan gewerkt wordt en in de toekomst de toezegging is gedaan, als de eigendom en de nieuwe verhoudingen duidelijk zijn dat daar positief op gereageerd wordt. Dus op dit moment steun ik hem niet,

omdat er in de toekomst positief op gereageerd gaat worden. En dan hebben we de vrijkaartjes die steunen we zeker niet, omdat iedereen eigen verantwoording daarin heeft, vind ik. Dus die steunen we niet. De volgende was even kijken van de Groningse zieke, die er waren de uitgaven wat groot, voor wat hoog voor en die steunen we ook niet en dat was volgens mij tien.

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester
Volgens mij heb ik ze allemaal gehad.

R.F.A.C. Creusen VVD
Dat was het volgens u wel. Dank u wel. Dank u wel. Dan weten we dat ook, meneer Creusen van de VVD. Dank je, voorzitter. Nou, we hebben de vraag schriftelijk vooraf gesteld, dus dank voor de beantwoording we hebben verder geen vragen over die begroting, ook niet naar aanleggen van wat we vanavond gezien, dus we stemmen ook in met de begroting 2024 en ik neem aan dat we straks de stemronden krijgen

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester
over het amendement en de onderliggende moties, dus er komt straks ter sprake. Dat was het.

S. Gorissen PvdA
Uiteraard ja, dank u wel, meneer, hoor is de Partij van de Arbeid. Maar we hebben zelf niks meer in tweede termijn. Uiteraard zijn we akkoord met de voorliggende ontwerpbesluiten

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester
en mocht er in tweede termijn nog iets bij andere fracties

J.P.J. Noël Lokaal Alternatief
zich voordoen, dan melden we ons als gebruikelijk. Dank u wel. Lokaal alternatief in de hel. Ja, voorzitter, dank u wel. Wat betreft de moties hebben wij volgens mij alleen nog maar te melden over de aangepaste motie van het CDA voor de gevallen dag vergroening gezien de bijstellingen daarin gaan we daarin mee en steunen we die motie, de begroting 2024 kunnen we mee instemmen als ik dat zo kort mag vertellen, kan nog één aanvullende opmerking, even in het verlengde van wat er over het wmc en de financiering en het anti kaartje van het wmc verteld hebben: volle en maand in een vrij uitgebreide sessie in deze raad ook ook het ondersteuningsplan wmc behandelt. En we hebben het einde van die vergadering een motie aan één van de moties op ons initiatief mede aangenomen waarin is aangegeven dat zou worden gekeken naar het financieringsmodel zeker de financierings aanpak voor wmc om daar in gezamenlijk overleg aan twee kanten de beste oplossingen te gaan zoeken. En dan vind ik het sympathiek dat de SP zegt: van je moeten zorgen dat het wmc zo weinig mogelijk belast wordt. Dat is ook wat de wetgever. Wat de wethouder aangeeft laten we dat afwachten wat daaruit kan komen, want het kan best zijn dat om welke reden dan ook op het financieel subsidie technisch beter is om bepaalde geldstromen in stand te houden zoals ze zijn of zouden moeten worden. Of je kunt soms beter iets krijgen wat je weer moet gaan betalen dan wanneer je niet hoeft te betalen, waardoor je wellicht in voor waarde ergens beter kunt gaan worden, al dan niet rekening houdend met allerhande complicaties die er achteraan kunnen zitten. Het is niet zo simpel als het lijkt: betaal, maar niet. Dat is het goedkoopste het kan vaker. Het kan niet vaker. Het kan voorkomen dat een ingewikkeldere constructie, misschien voor het oog ingewikkelder, financieel uiteindelijk interessanter kan zijn voor instanties. Dus laat daar het beambten apparaat samen met de wethouder, maar ook samen bij de wmc zoals je vraagt naar aanleiding van die motie uitdrukkelijk naar kijken en dan hoop ik dat die zorg dan ook weggenomen wordt, dat de wmc er slechter uit zou gaan komen, want dat is uiteraard de insteek

C. Wevers SP
zover. Dank je wel. Dank u wel, mevrouw wevers ja, even reageren, ja, ik zou heel graag een voorbeeld horen van dat is één, twee. Ik vind dit wel een veel sympathiekere reactie dan we tot nog toe hebben gehad van de rest van de raad, omdat hiermee aangeeft van: hé, wacht even, natuurlijk zijn we hier allemaal om het wmc te steunen, dat hebben we ook allemaal gezegd van, maar daarom ook mijn verontwaardiging de hele tijd dat ik dan niet kan begrijpen dat de motie van ons die 120000 euro oplevert in principe, laten we zeggen gemiddeld 100000 dat die dan niet gesteund wordt en dat we het moeten doen met een antwoord van de wethouder. Ja, misschien kunnen we wel wat doen aan die. Dat vind ik toch wel heel erg vragen allemaal en het kost ons niks, echt helemaal niks. Als we deze motie wel aannemen, dan hoeft wethouder niks anders voor te doen. We hebben gewoon dan dat op tafel liggen en als onderhandelingsmateriaal liggen om met bvo en met stadion overeen te komen. En als u zegt: ja, misschien is het levert het soms wel meer geld op. Dat lijkt me een ton besparen dat je niet hoeft uit te geven, dan ben ik heel benieuwd wat voor constructie

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester
er mogelijk zou kunnen zijn, want dan wil ik die ook heel graag gebruiken voor mezelf. Dat dat nou, dat soort deeltjes, moeten jullie maar

J.P.J. Noël Lokaal Alternatief
buiten de vergadering om doen, meneer Noël, als antwoord op mevrouw wevers. Ik heb u vraagt, een voor voorbeeld, hè, het zou kunnen zijn dat je voor een bepaalde subsidie alleen maar in aanmerking kunt komen. Als je een omzet draait, bijvoorbeeld als je je omzetten kunstmatig klein houdt kan het zijn dat je daar dan niet onder subsidievoorwaarde van één of andere instantie valt? En ik vind dat het niet aan ons is om nu te onderzoeken wat de beste oplossing is. Uitdrukkelijk gevraagd, doe dat met het wmc samen. Waar ligt het grootste? Waar ligt überhaupt het belang om te komen tot een cijfermatig iets? Dus in die zin? Ik waardeer wat u zegt. Nogmaals, ik herhaal: het wmc moet zo weinig mogelijk belast worden, maar je moet ook verder kijken dan je neus lang is om te komen tot de meest optimale oplossing

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester
en dat lijkt soms een contradictie maar dat hoeft het zeker niet te zijn.

N. Krasovec Ons Kerkrade
Dank u wel, mooi gezegd, meneer Krasovec. Dank je wel. Alle vragen zijn beantwoord. De betogen zijn geweest. Moties hebben we heel aangegeven, amendement, maar komen eigenlijk nog een stemming? Wel, nog even een, een, een aanvulling op de motie van de vrije kaartjes. U hadden het over de integriteitscommissie die hier was. Volgens mij, maar ik weet het niet zeker, maar misschien moeten we ja, die dame die toen hier was, die dat voorbeeld gaf, ja, ik weet het nog niet, hè over de, over de, over de motorcross dat neem ik aan dat je bedoelde. Volgens mij kan zien ons aan dat het college anders trend staat dan raadsleden als zijnde ook met fysieke kaartjes en een uithangbord dat daar nog wel was ingegeven werd en dat zij niet aangaf van niemand mag gaan integriteit, maar dan dacht ik dat dat dat daar nu lag. Voor de rest zijn we wel.

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester
Komend voorliggende begroting wensen we iedereen succes ermee en dat sommige punten zelfs sterkte.

C. Wevers SP
Mooi gezegd, dank je wel, de fractie van de SP. Ja, voorzitter, eerst wil ik naar god en daarna zal mijn collega ook nog een aantal dingen zeggen. Ja, eerst even over vier, wil ik nog een paar dingen zeggen, ook richting de Partij van de Arbeid. Ja, dat overzicht, ja, sorry maar wij vinden het allemaal heel helder, die bij die bijeenkomsten over via, we hebben ook helemaal geen behoefte aan extra informatieavond ik vind sowieso dat dan liever gewoon in de commissievergadering erover hebben. Ja, er zijn heel veel projecten die onder vier vallen.

A. Gramsma Burgerbelangen
Ik zie het samenhang wel, want ze hebben allemaal

C. Wevers SP
met positieve gezondheid te maken. Ze dragen allemaal bij op een andere manier, aan de gezondheid van de verschillende doelgroepen waarvoor de projecten zijn bedoeld. Het zou best zo kunnen zijn dat er één of twee projecten tussen zitten waarvan ik denk: nou: ja, moet dat nou, maar als je naar het geheel kijkt, dan denk ik dat we daarin, ja, dan ben ik toch wel positief over wat we daar

A. Gramsma Burgerbelangen
aan het doen zijn. Alle hebben een interruptie van meneer Gramsma ja. Ook eens een keer ik was ook heel stil vanavond had mijn stem nog niet gemist. Oké, als we het over hebben dan, ik heb in de eerste termijn niet gereageerd maar ik reageer nu wel zeker op een betoog, wat de heer Gorissen heeft gegeven. We zijn met een werkgroep bezig, werken ons echt uit de naad voor het één en ander gerealiseerd te krijgen, dat school bij bij betrokken, daar zijn ambtenaren bij betrokken en er zijn van diverse partijen. Zijn er raadsleden bij betrokken. Sp schittert weer door afwezigheid en zit hier wel dit te ver aan beoordelen. Ik vind dit niet de juiste gang van zaken. Voorzitter, ik vind gewoon dat we daarbij moeten laten bij het amendement die 1,2 miljoen. Dat was het dan en de rest misschien wel later tijd, als die werkgroep zijn werk heeft gedaan en er komt een voorstel, brengen we terug naar de raad, komt een agendavoorstel of de komen in voor avond en dan weten we veel meer.

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester

Nu gaan we iets doen wat we nog niet weten, wat de uitkomst is.

C. Wevers SP

Dat vind ik heel lastig. Ja, ik heb het gehoord, meneer Gramsma misschien heeft u niet goed geluisterd ik zei dat ik het heel goed vond gaan met vie hè, dus ik heb het niet veroordeeld. Ik geef een oordeel over een positief oordeel, dat ik het allemaal heel goed begrijp, in tegenstelling tot wat meneer gorissen net zei-die, behoefte heeft aan een overzicht en een eenheid erin te zien. Voor mij is het verhaal zo helder als glas. Het enige is en dat is waar we altijd over hebben voor hebben gewaarschuwd en dat gebeurt nu, is dat er toegezegd is, dat er veel meer gelden naartoe zouden gaan, dat het een structureel aanpak wordt, dat er nu toch weer minder geld naartoe gaat. En dat willen we niet en daarom steunen wij de motie van het CDA en vinden we dat we ons daaraan moeten houden. Dus dat is wat wat ons betreft is een positief verhaal. Misschien heeft u dat niet goed begrepen dan zeg ik het nog maar een keer:

S. Gorissen PvdA

we zijn enthousiast over de vier projecten, ja, maar niet over het gebouw. Dan, ja, ik hoor nog iemand wie, meneer Gorissen. Ja, als ik praktisch hoor zeggen dat het al mijn glas helder is met vie en dat dit hartstikke positief is, dan heb ik eigenlijk maar één vraag:

C. Wevers SP

hoe komt die tot die beoordeling en hoe gaat dat dan precies? Ik kom door die beoordeling omdat we via sheets heel perfect hebben gezien welke projecten, wanneer, in welk stadium zich bevinden, wanneer welke projecten geëvalueerd worden. Sommige projecten zijn ook al geëvalueerd, geëvalueerd. Dus wat ons betreft hebben wij en we hebben al onze vragen altijd tijdens de commissie gesteld die zei: dus wat ons betreft is dat helder en ik zie ook heel duidelijk de samenhang tussen alles wat ik net al heb gezegd, namelijk het hangt allemaal samen met de zeven leefgebieden de van het concept waar alles van vie Onderhangt namelijk concept positieve gezondheid. Ik ben daar persoonlijk best wel kritisch over over dat concept, maar dit hebben we nou eenmaal met z'n allen omarmt en dus ga ik mee in die in die ontwikkeling. Vooralsnog hebben ze wat mij betreft allemaal het voordeel van de twijfel. Ik heb nog geen project gehoord waarin het zo falikant is misgegaan dat we zeggen: oh wat zonde hebben we heel veel geld aan uitgegeven hadden we niet moeten doen.

S. Gorissen PvdA

Dat verhaal heb ik nog niet gehoord, dus zolang is het wat ons betreft

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester

ook oké, ja, helder. Ik heb dan ook een vervolgvraag op. De voorzitter, nee, maar klopt, maar alle interrupties mogen in tweede termijn even het debat.

S. Gorissen PvdA

Meneer Goris heeft daar een interruptie op. Ik kan er niet anders van maken, meneer Goris. Nou, als ik terugga naar de commissievergadering dan kan ik mijn hele andere verhalen herinneren. Dus mocht u inderdaad van mening zijn dat alles glashelder is en positief is, dan verwacht ik in de komende commissievergadering natuurlijk ook geen kritiek, want het was immers al allemaal positief

C. Wevers SP

of te wel consistent. Ik weet niet waar de heer Gorissen dat vandaan had, maar wij zijn volgens mij nooit negatief geweest over de projecten, inhoudelijke projecten, van wel, over het gebouw. En als u dat bedoelt, hebben we het nou niet over. We hebben het nu over de niet-fysieke kant van vie daar hebben we het over. Nou, dus ik laat me graag door de heer Gorissen bijspreken straks wat ik dan negatief zou hebben gezegd, of wij daarover even kijken. Ja, wat ik ook een hele opmerkelijke vind, toch wel vanavond is dat er hele tijd gaat over, ja, dat die kosten van vier, dat het CDA zegt: ja, die moeten we dan bij de evenementen weghalen en dat men daar dan over struikelt ik heb echt eerlijk gezegd in deze raad niet gehoord toen we 2,85 miljoen aan RODA gingen kwijtschelden of vier ton aan het wmc gaven, waar we dat dan vandaan haalden dus waar nu ineens heel erg moeilijk over gedaan wordt, terwijl dat ook gelden zijn die we ooit in vorige begrotingen al hadden gereserveerd voor vee, maar nu niet meer daaraan uitgeven. Ja, dat dat vind ik een beetje een aparte dus en ook een beetje dubbel. Eerlijk gezegd, dan ja, wethouder, even kijken, hoor, laat dat wmc laat ik dan nog even zitten, ja, even die integriteit. De wethouder kan nou wel het woordenboek een beetje gaan voorlezen over wat dat betekent maar die commissie heten zo die die avond heten zo daardoor noemde ik dat. Ik heb niet gezegd dat het niet dat collegeleden niet integer zouden zijn of raadsleden niet integer zouden zijn als ze vrijkaarten aannemen, heb ik allemaal niet gezegd. Ik heb het over dat wij hier met z'n allen een

gedragscode hebben afgesproken en dat de mevrouw die hier die avond voor ons heeft geleid en de filosoof ethicus, die daarbij was, hebben gezegd dat het niet verstandig is, omdat het een verkeerd beeld geeft naar buiten, dat wij vrijkaarten massaal hè, met z'n allen bedoel ik niet massaal dat het heel veel zijn met z'n allen ontvangen voor allerlei evenementen die toch al onder druk staan. En bovendien dat is dan wel niet integer als wij een gedragscode met elkaar afspreken en we houden ons daar niet aan.

A. Gramsma Burgerbelangen

Dat is ja, dat is een voorbeeld van niet integer handelen, want dan zeg je namelijk hier en doe je daarbij, en dat is niet integer, gramsma. Dan wil ik van mevrouw wevers en geef eens één voorbeeld, waar een raadslid dan niet integer zou zijn als een vrijkaartje van iets kan krijgen.

C. Wevers SP

Geef me één voorbeeld. In de gedragscode die we die avond hebben besproken, op die avond waar waar het over integriteit gaat, hebben we met z'n allen af, nou ja, hebben geconstateerd. Een aantal raadsleden waren het daar niet mee eens, overigens maar de mevrouw die dat hier heeft geleid, heeft wel gezegd dat zij vond dat dat je dat beter niet kon doen. Daar hebben wij die motie ook opgemaakt, want wij vinden ook dat je dat beter niet kan doen en waarom het gaat. Als je het bij elkaar optelt over heel veel kaarten, hè voor de theater, voor het wmc nou ja, ik noem

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester

het heb ik allemaal al opgenoemd dat vind ik veel

C. Wevers SP

en dan kunnen wij best zelf betalen en daar kunnen collegeleden

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester

niet zelf betalen, maar daar kunnen ze hun onkostenvergoeding voor gebruiken.

C. Wevers SP

En als er iemand is die een kaart krijgt, dan hoef je die natuurlijk niet te verdedigen.

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester

We weigeren, maar we krijgen die kaarten van de gemeente, we krijgen die kaarten hier in het gemeentehuis. Nou, dat vind ik niet oké, eventjes procesmatig hè, we hebben een gedragscode. De kaartjes die in het verleden zijn gegeven, daarvan hebben we vastgesteld met elkaar, hè, die zijn. Op basis van de geldende gedragscode hebben we ook een rondje van gemaakt, dus het is niet zo dat deze raad kaartjes heeft gekregen in strijd met haar eigen gedragscode. Wij zijn in het proces van het aanpassen van de gedragscode en in dat proces hebben we een infoavond gehad onder externe begeleiding die wat input heeft gegeven, en wij moeten nog met elkaar een ei leggen hoe we die gedragscode gaan invullen

C. Wevers SP

dat is het feitencomplex waar we nu staan.

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester

Oké, akkoord alleen, we hebben wel alle gedragscode, hè,

C. Wevers SP

die hebben we alvast, daar hebben we ook altijd naar gehandeld dat klopt, dat klopt, maar ik heb de hele tijd ook gezegd: niet dat we er niet naar handelen.

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester

Ik heb gezegd dat hier is geadviseerd om dat niet langer te doen, want dat dat niet meer van deze. Maar daarom moeten we nog een besluitvorming opnemen,

N. Krasovec Ons Kerkrade

en dat komt nog terug in de klopt zoeken: interruptie. Ja, voorzitter, nogmaals, ik heb het net ook uitgelegd, die dame die gaf aan dat ze inderdaad van raadsleden zoiets had van ja, moet je dit doen, want ze gaf de nuance aan dat collegeleden soms geacht worden ergens wel te zijn, al zijn de uithangbord, netwerken en dat soort dingen. Dus de nuance tussen tussen raadsleden en college moet die wel aangeven. Je gooit nu alles op één hoop en zegt dat niemand die kaartjes moet krijgen en integriteit die daarmee heeft gezegd dat er een verschil is tussen college en raadsleden collegeleden worden soms geacht ergens aanwezig te zijn

C. Wevers SP

voor netwerk, visitekaartje uit en dat heeft ze gezegd. In ieder geval mooi is dat we daar als raad nog met elkaar. De gedragscode en die discussie komt nog en dan gaan we gewoon met elkaar heldere afspraken over maken en dan neem je de input van het bureau

A.R.J. Otten Hart voor Vrijheid

op dat moment mee en u loopt nu wel wat voor

C. Wevers SP

met emotie, dat mag en die wordt ook in stemming gebracht. Maar nou dan tenslotte ja, ik hoor de wethouder nu zeggen als ik het goed begrijp en dan hoop ik dat u, als, als ik het niet goed zeg, dan hoor ik het heel graag van u, want anders dan blijven we inderdaad hier eindeloos over praten. En ik heb het ook graag helder. Ik hoor de wethouder zeggen dat de oude huurovereenkomst met de BVO geldt. Dat betekent dat de BVO 250000 euro per jaar betaalt aan huur. Maar volgens mij betekent het ook als de oude overeenkomst geldt, dat ze dus wel alle exploitatie gelden, het afgelopen jaar en het komende jaar nog gaan krijgen. En en wethouder, ja, dat, dat wil dan zeggen toch dat het zou kunnen dat die exploitatie gelden, waar die binnenvloeien bij RODA dat die hoger zijn dan het bedrag dat ze aan huur betalen. En dat zou kunnen betekenen dat we in de situatie zitten dat wij RODA 2,85 miljoen hebben kwijtgescholden dat ze nu nog 250000 schijntje van de huur die we oorspronkelijk zouden krijgen, betalen en dat ze met de exploitatie euro's binnenhalen

A. Gramsma Burgerbelangen

die ze dan in hun eigen zak kunnen steken doordat ze het stadion goedkoop kunnen huren. Als dat klopt, dan zou ik toch heel graag erop aandringen

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester

bij de wethouder dat die één januari, zodra het voor jou om de tafel gaat zitten

A. Gramsma Burgerbelangen

ja, dat kort sluit hoe dat zit en dat dat niet kan. Er is weer een interruptie. En meneer, en nu vraag ik u met klem: laten diens rust en anders. Stel het op, u bent filosoof, u bent heel knap in het schrijven van boeken, maakt er gewoon een vraag van. Stuur hem naar het college en laat hem ook schriftelijk beantwoorden. We vallen hier constant in een herhaling, constant weer en wordt er een woordje verdraaid, of de wethouder zegt een zinnetje andersom en dan krijgen we weer vervolgvragen erop, voorzitter, dat gaat, ben ik het gewoon zat over dit onderwerp, vragen

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester

richting de wethouder.

A. Gramsma Burgerbelangen

Ik wil u verzoeken voor hier een eind aan te maken, nu dat mevrouw versleten doorgaat met haar betoog over die andere dingen,

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester

maar dit laat rusten. Mevrouw wevers is klaar en de wethouder kan de vraag schriftelijk beantwoorden. Of niet? Ja, wel, ik bedoel nee, nee, dat bedoel ik natuurlijk niet.

J.H. Schlangen wethouder

Voorzitter. Ik ben ook keer ter plekke.

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester

Nee, u bent nog helemaal niet.

M.A.K.J. Laumann SP

Nou, zoiets. Mevrouw Lauman heeft zich ook nog gemeld, want in de tweede moment hoor meerdere fractie mevrouw Laman gaat zeggen: ik heb nog een paar opmerkingen want natuurlijk wethouder Roland, die het had over die loonsverhoging. Ja, wij vinden echt wat we ook in ons betoog zeiden. Ik herhaal het nog even, wij vinden pleisters plakken blijft als je mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt een baan biedt, waardoor ze de toeslagen missen. Ze komen daardoor niet uit de armoede. En dan zegt de wethouder: wij vinden loonsverhoging het belangrijkst en zegt de wethouder: loonsverhoging, ja, dat is slecht voor de ondernemers, want die moeten dat betalen. Maar u kent toch het kapitaal. Het kapitaal zegt dat wanneer de prijzen stijgen, de lonen ook moeten stijgen, want anders kunnen mensen geen producten kopen en gaan ondernemers valt.

Je kunt toch niet alleen de prijzen verhogen en niet de lonen verhogen. Dus het is wel een contradictie wat hier hier zegt, dat wil ik toch echt aangeven. Dan had ik nog een antwoord. Nou, meneer gorissen van De van de, ik begreep het een beetje niet goed, want u zei ja, de SP vindt het ondemocratisch als het niet hun zin is en dan dient een motie opnieuw in. Volgens mij heeft dat toch niks met democratie te, maar oké, maar gewoon met wat wij vinden, wat belangrijk is. Of u dat Democratisch vindt, ja, dat, dat snap ik niet zo goed, want een motie indienen heeft niks met democratie te maken,

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester
heeft met een mening te maken. Maar ik ben nog niet klaar dan zeg maar hij mag interrumperen wat betreft maar dat dat meer. Bepaald prima, zo niet, maar je mag het allemaal

S. Gorissen PvdA
voor anderen, in het reglement van de. Maar voor nu geldt nog, meneer Corine. Ja, voorzitter, ik wil de SP dan herinneren aan het betoog nou voor de eerste termijn, waarin de meerderheid bepaalt en dat zou ondemocratisch zijn, terwijl heel vaak meer dan alleen de coalitiemeerderheid is. Ik vraag me af wat er ondemocratisch en is en dan zie ik van moties op de agenda staan die ook de vorige keer op de agenda stonden. En dan zeg ik dat ik de eerste keer de meerdere niet krijg. Probeer ik nog een keer en misschien de volgende maand weer die in de motie, totdat we ooit een keer een meerderheid krijgen.

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester
Dat is wat ik bedoel en niet meer in die meer dan inderdaad.

M.A.K.J. Laumann SP
Goed, mevrouw louman u gaat verder. Nou, daar heb ik wel een antwoord op, want ik denk niet dat dat met een meerderheid te maken heeft als je een motie nog eens indien. Wij hebben motie nog eens ingediend omdat gedachte dat het niet goed begreep

N.M. Heijltjes Burgerbelangen
en wellicht is dat ook zo, want we krijgen meer steun voor die motie, nadenken en het gaat

M.A.K.J. Laumann SP
weer precies dezelfde kant op. We worden weer met zijn allen een van het niet begrijpen

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester
van dingen heb ik belang genoemd. Ja. Ja, ja. Ja, volgens mij ook met twee zitten grijpen appel aan mevrouw loman OM-niet,

M.A.K.J. Laumann SP
de rest van de raad weg te zetten alsof ze het niet begrepen hebben. Ik kan me niet herinneren die ik hier genoemd heb, mevrouw, ik heb het op de punt gebracht, u gaat verder dan wel, dus daarom hebben wij dat gedaan en dan wil ik even terugkomen op de opmerking dat wil ik toch echt benoemen van de chronisch zieken, want u zegt letterlijk: u wilt weer daarom in zak geld uitgeven zonder aan te geven waar u vandaan komt. Nou, we hebben die zakgeld afgepakt van de zwakste van de samenleving. Dus en toen hebben we ook niet gezegd: oh, sorry mensen, we hebben die afgepakt en nooit meer teruggegeven dus ik denk niet dat ik een zak wil, geld wil uitgeven en niet wil aangeven waar die vandaan komt, want het is gewoon geld wat ie van de overheid krijgt voor de chronisch zieken.

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester
En daar komt dat geld vandaan, terwijl ik echt gezegd heb,

S. Gorissen PvdA
meneer Gorissen.

M.A.K.J. Laumann SP
Dan vraag ik heel simpel: voeg een dekkingsvoorstel toe, dan kunnen we er inhoudelijk over oordelen. Ja, voorzitter, ik heb het net uitgelegd. We hoeven geen dekkingsvoorstellen want het is van de Gronings ziekte, maar u heeft afgepakt en een andere bestemming gegeven en dat is heel wat anders.

S. Gorissen PvdA
Heeft geld afgepakt en het niet aangegeven in de begroting.

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester

Wij niet goed. Ik hoor dat we voordat we nu het jij-bakken daar ben ik niet zo van.

S. Gorissen PvdA
Dus wilt u nog een opmerking maken met de gorissen of moet het echt? Ik weet niet of u daar heel blij van wordt, voorzitter, maar ik zou dat toch op willen reageren. Ik vraag me af als het college hier zo'n voorstel doet en er wordt geen dekking.

M.A.K.J. Laumann SP
Hè, we krijgen geen begroting en het college doet.

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester
Maar wat is de wereld te klein en nu moet, hoeven mensen niet. Wanneer doet het college dan? Maar wat nou? Volgens mij, volgens mij kan dat niet. Volgens mij gaat deze uitwisseling niet tot een hoger niveau leiden.

M.A.K.J. Laumann SP
Dus, mevrouw, u bent klaar met uw betoog.

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester
Ik had nog één vraag, want ik weet niet of op alle moties heb ik gereageerd het staat me niet meer goed voor. Moet iemand zich even melden, maar we gaan straks gewoon rustig stemmen en dan kunt u prima wat, want ik heb het ook niet bijgehouden moet kijken

M.A.K.J. Laumann SP
of ik alles heb gehad voordat ik de microfoon uitzet voorzitter,

L.H.J.F. Schlenter Ouderenpartij Kerkrade
nee, goed, zo, dan gaan we naar de ouderenpartij. Dank u wel, voorzitter, ik denk en hoop dat ik het allemaal begrijpen heb begrepen we hebben geen vragen meer, we hebben geen op of aanmerkingen meer

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester
en we zijn akkoord met het voorliggende voorstel.

R.T.A.L. Hoofs CDA
Dank u wel. Dank u wel, en dan tot slot het CDA. Ja, dank u wel, voorzitter, volgens mij had de raad nog één ding van ons goed, namelijk de motie over de telescoop voel, als ik al aankomen een sympathieke motie. Toch zijn wij van mening dat we hiermee een verkeerd signaal afgeven. Het neigt naar kerktoren denken. Laten we gezamenlijk zorgen met een sterke lobby dat de eindscope überhaupt naar de EUREGIO komt in plaats van verdeeldheid uitstralen over waar het hoofdkwartier nu moet komen. Naar onze mening komt dat de positie van de regio als locatie voor de eind telescoop niet ten goede en daarom steunen we de motie niet.

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester
Als wij goed hebben meegeteld zal ons amendement

A. Gramsma Burgerbelangen
het vanavond niet gaan redden. Interruptie van meneer Gramsma. Even een vraagje regeren is vooruitzien en ik denk dat deze motie vooruitzien is. Dus op het moment dat de Einstein telescoop gerealiseerd wordt, daar hebben we daar wel al een optie op genomen. Ik zie daar echt niet verkeerd zijn.

R.T.A.L. Hoofs CDA
Ik denk ook niet dat we een verkeerd signaal afgeven. Nou, waarom dat ik dat zeg, is omdat het nu lijkt alsof we op-zuid immers schaalniveau gaan strijden, waar het hoofdkwartier van de telescoop terecht moet komen. Ik kan in zoverre met u meegaan dat het goed zou zijn om daarover na te denken om dan misschien ook een gesprek over te voeren, maar op dit moment op deze manier in de publieke opinie, zeg maar, met mekaar te strijden.

A. Gramsma Burgerbelangen
Van waar moet het terechtkomen lijkt me, lijkt ons gewoon

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester
geen goede zaak. Vandaar de opmerking, maar voorzitter, mag ik daar nog op reageren?

A. Gramsma Burgerbelangen

Zeker, we hebben hier ook ooit eens een keer een zaadje gepland voor Martin. Ik zie dit ook eigenlijk als een zaadje plant naar de toekomst toe, als we het hier kunnen krijgen. Ik denk niet dat dat een strijd gaat worden. We hebben signalen afgegeven hier zijn de mogelijkheden. Als het hierin kan komen, dan zijn we er heel blij mee. Ik ik, ik zie daar geen beren op de weg.

R.T.A.L. Hoofs CDA

Maar goed, zo is als wij erover denken, prima, helder, goed.

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester

Zeker, heeft nog een interruptie op het CDA.

C. Wevers SP

Nou tegen meneer, niet tegen meneer meneer, mag dan daarover dat onderwerp? Ja, nee, ik ik ik. Ik had gehoopt dat het CDA dit argument eerder had, want we zijn het daar eigen wel volledig mee eens, omdat het wel de suggestie wekt dat we en daar dat meneer Gramsma daar gaat het denk ik over niet over het planten van het zaadje maar over dat we niet als Limburgse gemeentes tegen elkaar moeten gaan lopen strijden. Maar dit eerst is gezamenlijk oppakken en nu lijkt het alsof we elkaar, ja, daarop gaan bevechten en dat vind ik ook dat we dat moeten voorkomen met z'n allen. En vandaar dat ik dat ik daarin mee zou ben met het CDA,

R.T.A.L. Hoofs CDA

waarvan akte te kunnen straks per handopsteken nog kenbaar maken. Meneer, hoofd, komt u, vervolgt uw betoog zolang. Ja, ik ga ook afronden. Als we goed hebben meegeteld dan gaat ons amendement het vanavond niet redden voor de aanpassing van de begroting

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester

en ik kijk even kan op of dat inderdaad correct is. En de tel kwijt. Dus oké, wij gaan het dadelijk even voelen. Ik denk het niet inderdaad. Ik denk het ook niet, nou, ik loop daar dan toch wel even op vooruit,

R.T.A.L. Hoofs CDA

want dat betekent namelijk dat de begroting ongewijzigd voorligt daarin wordt ingezet op veel goede zaken die wij van harte steunen en andere zaken die we kritisch blijven volgen, zoals dat ook van ons verwacht

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester

mag worden, en daarom kunnen we instemmen met de begroting 2024 dank u wel. Dank u wel. Dan ga ik ten allerlaatste nog een keer naar het college. Eigenlijk is er maar één vraag die nog openstaat en die gaat over twee zaken die ons na aan het hart liggen:

J.H. Schlangen wethouder

het RODA stadion en wmc wethouder, wilt u de vraag schriftelijk beantwoorden

J. Roland wethouder

of kunt u hem nu gewoon afdoen. Nee, ik even het volgende. Ik wil even reageren op de integriteit. U heeft mij blijkbaar verkeerd begrepen ik had opgesomd wat integriteit is en dat had ik toevallig niet het woordenboek, maar via wie pedia gedaan. Dat is ook een woordenboek dat ik wel sneller hoef je niet te zoeken. Wordt dat meer weergegeven? En wat ik ermee wil zeggen is dat iedereen dat wij kunnen met elkaar afspreken wat ze willen. Maar iedereen bepaalt zelf hoe integratie is en wat die wel doet en wat die niet doet. Ja, dat wilde ik daar alleen maar mee zeggen, in aansluiting op dat voor de rest verschillen van mening en is dat thema afgedaan dan kom ik even terug op de opmerking van u dat er een contradictie is over de opmerking die ik gemaakt had. Overeenkomen ja, dat is de vrijheid die wij hebben, u mag dat menen. Ik vind dat u partijpolitiek symboolpolitiek drijft. Ja, want je lost het probleem daar namelijk mee op. Maar dat is een discussie die we misschien eens een keer, op een ander moment moeten voeren. Ja, dat heeft gaat hier niet op dan, mevrouw wevers wil ik u geruststellen ik heb net mailtje gekregen, u krijgt morgen schriftelijk alle antwoorden die u wilt hebben over RODA en dan denk ik dat u ook weer goed kunt slapen. Maar ik wil een slotopmerking maken, voorzitter, en dat is mijn eigen mening. Hè wat ik nu zeg, we zijn hier nu al bijna tweeëneenhalf uur aan het praten over vrijkaartjes en over het verschil van huur bij RODA maar we hebben voor ons liggen een begroting van 225 miljoen, en daar vind ik heel weinig discussie over en dat was het.

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester

Dank u wel voor de aandacht. Nou, we zijn al vanaf twee uur bezig. Met de hele begroting zijn nieuwe algemene beschouwingen uitgesproken en ik heb in ieder geval van een aantal fracties ook al instemming op de begroting. U zou het ook als compliment kunnen zien dat heel veel partijen zeggen: er zit een aantal goede

dingen in de begroting en dat deze vergadering, dat we daar ook wellicht een keer een ander formaat voor kunnen bedenken, dat we meer inhoudelijke discussie krijgen. Dat is denk ik, een zoektocht die we allemaal na vanavond zeker nog eens met hernieuwde energie gaan oppakken, want het is inderdaad waar, er ligt een dijk van een financieel verhaal voor en de grote strategische lijn. Dat is natuurlijk onze uitdaging. Desalniettemin kijk ik u aan, heeft u allemaal voldoende kunnen inbrengen zijn al uw vragen voor nu beantwoord, of die komen? Morgen vroeg nog. Kunt u stemmen of ontbeert u nog iets aan informatie om uw stem uit te brengen? Dat is niet het geval. Dan ga ik over tot besluitvorming naar aanleiding van de begroting en de moties en amendementen zijn ook, zoals we ze genoemd hebben, in stand komen, allemaal aan bod. We beginnen met het amendement dat was ingediend door het CDA. Hè, was er nog iemand bijgekomen bij de indiening dat stond mij niet meer helder. De VVD had dat amendement mee-ingediend hè, om een begroting 2000. SP wilde dat amendement ook mee-indienen ingediend door het CDA, de VVD en de SP, om in de begroting 2024 investering te doen van 250000 euro voor vie experimenten, programmering ter dekking, een onttrekking te doen aan de reserve evenementen van 50000 euro ter dekking, een onttrekking te doen van 200000 euro uit het budget evenement en onderzoek te doen naar de samenwerkingsmogelijkheden met bedrijven en organisaties die geïnteresseerd zijn in het bevorderen van de gezondheid en bewegen in de stad; en een oproep aan het college dat kritisch kijkt of er meer dekking gevonden kan worden en meer geïnvesteerd kan worden in het programma. Wie is voor dit evenement? Is fractie van de SP-fractie van lokaal. Ik zei, zei ik iets anders, daar is geen geld meer voor evenementen. De fractie van de SP, lokaal alternatief, CDA en VVD zijn voor het amendement amendement. Wie is tegen het amendement? Dat is de fractie van BurgerBelangen ons Kerkrade, ouderenpartij PvdA en hart voor vrijheid. Heb geteld griffie dan is het amendement verworpen. Heb je ook de testen stemmen geteld. Het werd echt site 28, 28, dan hebben we dat ook vastgelegd. Het amendement is dus verworpen. Dan hebben we het ontwerpbesluit de raad besluit vanavond de begroting 2024 inclusief de hierin opgenomen meerjarenraming 2025 en 2026 en de eerste formele bijstelling 2023 vast te stellen. Wie is voor dat ontwerpbesluit dat zijn alle fracties

M.A.K.J. Laumann SP

behalve de fractie van de SP. U bent tegen, sorry ik had het vergeten te zeggen in de tweede termijn, maar wij zijn tegen. Onze vragen zijn onvoldoende beantwoord, vind ik.

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester

En ja, helaas, daardoor kunnen wij niet instaan dat is een nuancering want ik heb van tevoren toen ik overging tot de stemming, gevraagd of alle vragen voldoende beantwoord wordt. Maar u bent het dus inhoudelijk niet eens en u stemt tegen de begroting. Dat is wat anders dan dat uw vragen niet beantwoord zijn.

M.A.K.J. Laumann SP

U bent het politiek niet eens. We zijn, we zijn het niet en we zijn het inhoudelijk niet eens

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester

omdat onze vragen niet genoeg beantwoord zijn. Goed dan, dan had ik dat liever van tevoren gehoord, want ik had ik heb dat expliciet gevraagd. Maar goed, er zijn twee tegenstemmen de rest van de rades voor, dus de begroting is aangenomen dan heb ik motie één, de lobby voor het hoofdkwartier van de Einstein telescoop wie is voor deze motie? Fractie van hart voor vrijheid, VVD-PVDA lokaal attentie, ons Kerkrade BurgerBelangen en de ouderpartij wie is tegen deze motie? De fractie van het CDA en de SP, en is dus met vier tegen 24 verworpen?

R.L.K. Vinken Burgerbelangen

Motie twee: aangepast gevel en dak, vergroening die is wat aangepast.

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester

Wie is? Dat is aangenomen voorzitter. Ja, zei ik verworpen. Jullie moeten nu echt heel erg gaan opletten wat er hier gebeurt de komende vijf minuten. Dit is echt een commissie. Mijn excuses. Motie één, lobby, hoofdkwartier Einstein telescoop is met 24 stemmen voor en vier tegen aangenomen dan ben ik bij motie twee aangepast. Gevel en dak, vergroening wie is voor deze motie?

S. Gorissen PvdA

Dat bent u allemaal correct.

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester

Dan is de motie Unaniem aangenomen. Voorzitter, wel even één toevoeging. Die hadden wij mee-ingediend. Ik heb dat niet meer gevraagd. Inderdaad, excuses, ingediend door het CDA en de Partij van de Arbeid. Wilt u dat ik dat bij iedere motie nog ga zeggen? Het komt sowieso in de eindversie de VVD hebben ook mee-ingediend maar dat komt allemaal goed in de annalen motie, drie schoolzwemmen ingediend door het CDA en en de SP en de PvdA en de oudere partij. Wie is voor deze motie? De motie is de VVD niet. Wie is tegen deze motie? De VVD? Wat zit je nou te doen? Ik reuze. Was dat nou voor of tegen? De motie is dus met één stem tegen. En hoeveel is dat dan anders? 27 tot 28. Goeiemorgen Petra, de motie is aangenomen motie vier, verhuis, wensen is aangehouden, dus daar komen we er nog wel een keer op terug. Motie vijf, toeristisch OV ingediend door het CDA,

C.E. Paul-Ubachs Burgerbelangen

als ik mij goed herinner en de VVD en BurgerBelangen

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester

lijkt zo'n mooie zwaan kleef aan hier. Wie is voor deze motie? Dat is iedereen. De motie is Unaniem aangenomen klopt dat, mevrouw Wever stak u ook uw hand op. Ja, u moet opletten, ik moet ook opletten, maar gelukkig helpt de griffie de motie is dus met 28, nul aangenomen motie. Mijn schade melden. Een motie ingediend door de SP, met wie nog meer niemand, ingediend door de SP en lokaal alternatief. Wie is voor de motie? Mijn schade melden? Dat is de fractie van hart voor vrijheid, CDA, BurgerBelangen ja, je moet zou je moeten zeggen van wat is het nou? Lokaal attentie SP bij tellen? Ik moet even even even, ik vraag het even anders: wie is tegen deze motie? Dat is de VVD en de oudere partij. Dat zijn er drie. En dan zijn er dus 25 voor. En die motie is dus aangenomen motie zeven, mijn sluiting, 50 jaar ingediend door de fractie van de SP en het CDA. Ja, dat is correct. Wie is tegen deze motie? Tegen tegen VVD, lokaal alternatief? Dat zijn er vier. Wie is voor 24 anderen? De motie is aangenomen motie acht: geen huurpenning wmc gebruik ingediend door de SP. Wie is voor deze motie? De fractie van de SP? Dat zijn er twee. En dan zijn er dus 26 tegen deze motie. Laat dat even zien. Ja, de rest van de raad is tegen. De motie is verworpen. Motie negen: geen vrijkaarten voor raads en collegeleden ingediend door de SP. Wie is voor deze motie? De fractie van de SP en de VVD en het CDA? Dat zijn er twee, vier, vijf. Zeg ik dat correct? Ja, wie is tegen deze motie? Dat zijn er natuurlijk 23. De motie is verworpen. Motie tien: tegemoetkoming chronisch zieken. Wie is voor deze motie? Zijn er drie? De fractie van de SP en meneer Krasovec zijn er drie en tegen deze motie zijn de overige 25 raadsleden en dan is deze motie verworpen. En motie elf is een inventarisatie van het studiejaar en die is aangehouden. En dan is het hoe laat? Is het 21 uur 28 en dan kom ik tot een sluiting

5 Sluiting

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester

van deze raadsvergadering die we dan toch wel met elkaar weer tot een redelijk goed einde hebben gebracht. Ik dank u allen voor uw inbreng. De raad vergadert in deze setting niet meer in deze raadzaal er is nog wel een keer een commissievergadering dus neem even afscheid van uw plek, mevrouw wevers ik heb de vergadering nog niet gesloten. Ik snap dat u de begroting zat bent en dat u hier neerlegt maar ik wens u. Ik nodig u uit om ook een borrel met elkaar te drinken op deze begroting en zoals iemand al zei, we wensen elkaar veel succes, maar ook sterker toe om deze ambities allemaal waar te maken en voor straks wel te rusten, en wel thuis. En u mag het college feliciteren.

ARCHIEF

Agendapunten 1 en 5: geen besluitvorming

Agendapunten 2,3,4: conform vastgesteld

Gemeente Kerkrade

Agenda Gemeenteraad

nr. 23it01598

Datum	13-11-2023
Tijd	14:00 - 22:00
Locatie	Raadzaal
Voorzitter	T.P. Dassen-Housen

1	**Opening**
2	**Vaststellen agenda** Op grond van artikel 20 Reglement van Orde voor de vergaderingen van de raad worden de volgende portefeuillehouders uitgenodigd de vergadering bij te wonen: agendapunt 4: ontwerpbesluit inzake vaststelling van de gemeentebegroting 2024 (inclusief meerjarenraming 2025-2027) en 1e formele bijstelling 2023: voltallig college
3	**Ingekomen stukken**
4	**Ontwerpbesluit inzake vaststelling van de gemeentebegroting 2024 (inclusief meerjarenraming 2025-2027) en 1e formele bijstelling 2023** **Zie agendapunt 4.14 voor de eventuele moties en amendementen** Pauze en eten vanaf circa 17.30 uur. Vanaf 18.45 uur: 1e en 2e termijn ontwerpbesluit begroting inclusief amendementen en moties. Besluitvorming: eerst amendementen, vervolgens begroting inclusief bijlagen en dan de moties. **Indeling overlegruimtes voor fracties tijdens begrotingsbehandeling** college: kamer burgemeester Burgerbelangen: fractiekamer Ons Kerkrade: kamer wethouder Roland PvdA: kamer wethouder van Drunen Lokaal Alternatief: collegekamer SP: spreekkamer griffie Ouderenpartij Kerkrade: kamer wethouder Paas CDA: kamer secretaris VVD: leeskamer Hart voor Vrijheid: kamer griffie
4.1	**algemene beschouwingen fractie Hart voor Vrijheid**

Gemeente Kerkrade

4.2	algemene beschouwingen fractie VVD
4.3	algemene beschouwingen fractie CDA
4.4	algemene beschouwingen fractie Ouderenpartij Kerkrade
4.5	algemene beschouwingen fractie SP
4.6	PAUZE
4.7	algemene beschouwingen fractie Lokaal Alternatief
4.8	algemene beschouwingen fractie PvdA
4.9	algemene beschouwingen fractie Ons Kerkrade
4.10	algemene beschouwingen fractie Burgerbelangen
4.11	Pauze
4.12	Reactie college
4.13	Pauze
4.14	Debat en besluitvorming
5	Sluiting

Gemeente Kerkrade

ingekomen stukken raadsvergadering 13 november 2023, nr. 23it01599

Overige ingekomen post

Datum plaatsing	Onderwerp	Afzender	Advies	Toelichting	Datum raadsvergadering	Datum reactie
31-10-2023	ledenbrief Lbr.23/039: bekendmaking voorgedragen kandidaten VNG-bestuur en -commissies	Vereniging van Nederlandse Gemeenten	Ter kennisname		13-11-2023	
31-10-2023	parkeeroverlast Lindenlaan	geanonimiseerd	Ter kennisname		13-11-2023	
31-10-2023	bestuursstukken inzake de vergadering van het Algemeen Bestuur GR Reinigingsdiensten Rd4 van 26 oktober 2023	Rd4	Ter kennisname		13-11-2023	
26-10-2023	ledenbrief Wijziging Model Verordening afvoer hemelwater en grondwater	Vereniging van Nederlandse Gemeenten	Ter kennisname		13-11-2023	

ARCHIEF
Agendapunt nr.: 3

Gemeente Kerkrade

ingekomen stukken raadsvergadering 13 november 2023, nr. 23it01599

26-10-2023	reactie op waarschuwing raadslid	C. Wevers 23i0051971	Ter kennisname	bijlage is niet openbaar en is direct aan de raad toegezonden	13-11-2023	
25-10-2023	visrecht en vislood	Stichting Gezond Water	Ter afhandeling college		13-11-2023	
25-10-2023	uitnodiging aanmelden voor de BNG Bank Erfgoedprijs 2024: Post 65-efgoed	Kunsten'92	Ter kennisname		13-11-2023	
23-10-2023	mogelijkheid/wenselijkheid van SMR's in Limburg	Milieudefensie Meerssen	Ter kennisname		13-11-2023	
19-10-2023	Raadsinformatiebrief inzake GR WOZL en GR WSP Parkstad en de openbrief inzake Noodkreet SW-ers	WOZL WSP Parkstad	Ter kennisname		13-11-2023	

Raadsinformatiebrieven

Datum plaatsing	Datum stuk	Onderwerp	Toelichting	Portefeuillehouder
27-10-2023	27-10-2023	Voorwaarden financiële steun XONAR	advies ter kennisname naar ingekomen stukken raad 13 november 2023	van Drunen

Gemeente Kerkrade

ingekomen stukken raadsvergadering 13 november 2023, nr. 23it01599

30-10-2023	23-10-2023	Uitstel advies zendmachtiging	ter kennisname naar ingekomen stukken raad 13 november 2023	
19-10-2023	19-10-2023	Vervolg waarschuwing raadslid mevr. Wevers op grond van Kieswet artikel X5	ter kennisname advies naar ingekomen stukken raad 13 november 2023	Dassen-Housen
19-10-2023	18-10-2023	Informatiebrief Plan van Aanpak CALA Kerkrade 2024-2026	ter kennisname advies naar ingekomen stukken raad 13 november 2023	van Drunen

Vragen ex artikel 38 RvO Raad

Datum vraag	**Datum stuk**	**Onderwerp**	**Toelichting**	**Datum antwoord**
30-10-2023	30-10-2023	SP WMC	voor beantwoording aan college ter kennisname naar ingekomen stukken raad 13 november 2023	

Aldus vastgesteld door de raad van de gemeente Kerkrade in zijn openbare vergadering d.d. 13 november 2023

De voorzitter van de raad, De griffier,

dr. T.F. Dassen-Housen mr. drs. D.G.M.G. Franssen

Gemeente Kerkrade

ARCHIEF

Agendapunt nr.: 4

Registratienummer: 23it01468

Sector: Bestuur	**Kerkrade,** 10 oktober 2023

Aanbiedingsbrief

aan de raad.

Nr.:

Hierbij bieden wij u ter overweging en beslissing een ontwerpbesluit, nr. 23Rb082 , inzake Begroting 2024 (incl. meerjarenraming 2025-2027) en 1e formele bijstelling 2023 aan.

In de nota van toelichting, nr. 23Tl071 , die het ontwerpbesluit vergezelt, zijn de overwegingen en nadere gronden aangegeven waarop het ontwerpbesluit berust.

Het college,

dr. T.P. Dassen-Housen

De secretaris,

R.M.J.S. Stijns

MIX
Papier van verantwoorde herkomst
FSC® C017135

Parkstad Limburg
Gemeente Kerkrade maakt deel uit van Parkstad Limburg

Gemeente Kerkrade

ARCHIEF

Conform ontwerpbesluit is besloten in de raadsvergadering d.d. 13-11-2023

Ontwerpbesluit

Nr.: 23Rb082

De raad van de gemeente Kerkrade;

overwegende,

- dat de raad door het vaststellen van de begroting zijn budgetrecht uitoefent;
- dat de raad is aangeboden de ontwerpbegroting 2024 (incl. de meerjarenraming 2025- 2027) / 1e formele bijstelling 2023 (kortweg 'Begroting 2024')

kennis genomen hebbende van,

- de nota van toelichting, nr. 23TI071 , behorende bij dit besluit;
- de schriftelijke (technische) vragen en antwoorden naar aanleiding van de Begroting 2024

gelet op,

- **gemeentelijk/regionaal beleidskader:** Financiële verordening gemeente Kerkrade (ex.art.212 Gemeentewet)
- **wetsartikel:** m.n. art.189, 190 en 191 van de Gemeentewet

besluit:

I. de begroting 2024 (incl. de hierin opgenomen meerjarenraming 2025-2027) en 1e formele bijstelling 2023 vast te stellen

Aldus vastgesteld door de raad der gemeente Kerkrade in zijn openbare vergadering d.d. 13 november 2023.

De voorzitter van de raad,

dr. T.P. Dassen-Housen.

De griffier,

mr. drs. D.G.M.G. Franssen.

MIX
Papier van verantwoorde herkomst
FSC® C017135
www.fsc.org

Parkstad Limburg
Gemeente Kerkrade maakt deel uit van Parkstad Limburg

Gemeente Kerkrade

Nota van toelichting

Nummer.: 23Tl071	**Kerkrade, 3 oktober 2023**

Behorend bij ontwerpbesluit nummer: 23Rb082

Onderwerp

Begroting 2024 (incl. meerjarenraming 2025-2027) en 1e formele bijstelling 2023.

Beslispunten

- De begroting 2024 (incl. de hierin opgenomen meerjarenraming 2025-2027) en 1e formele bijstelling 2023 vast te stellen.

Inleiding

De (concept) begroting 2024 (incl. meerjarenraming 2025-2027 en 1e bijstelling 20223, kortweg: Begroting 2024, is inmiddels gereed en kan door de raad behandeld worden. Er is gelegenheid tot het schriftelijk stellen van vragen zoals dit de afgelopen jaren ook gebruikelijk was. Verder is in de informatiebijeenkomst van 24 oktober 2023 meer toelichting gegeven op de begroting.
Over de stand van zaken en voortgang van de (belangrijke) lopende projecten en activiteiten t/m mei 2023 bent u reeds geïnformeerd middels de BURAP 2023.

Naast het collegeprogramma en actuele ontwikkelingen zult u de reeds bekende programma's terugvinden (namen en inhoud zijn conform CBS).

0. Bestuur en ondersteuning
1. Veiligheid
2. Verkeer, vervoer en waterstaat
3. Economie
4. Onderwijs
5. Sport, cultuur en recreatie
6. Sociaal domein
7. Volksgezondheid en milieu
8. Wonen, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing

Net als de volgende wettelijk verplichte paragrafen:

§ 1. Lokale heffingen
§ 2. Weerstandsvermogen en risicobeheersing
§ 3. Onderhoud kapitaalgoederen
§ 4. Financiering (treasury)
§ 5. Bedrijfsvoering
§ 6. Verbonden partijen
§ 7. Grondbeleid.

Evenals voorgaande jaren zal de begroting als PDF beschikbaar worden gesteld op de website van de gemeente Kerkrade.

Doelstelling

Het vaststellen van de begroting 2024 en daarmee inzichtelijk te maken het voorgenomen beleid met bijbehorende financiële consequenties voor het begrotingsjaar 2024 e.v. Voorts wordt de begroting 2023 formeel bijgesteld.

Argumenten

- Met het vaststellen van de begroting 2024 (incl. meerjarenraming 2025-2027) wordt voldaan aan de verplichtingen zoals deze zijn neergelegd in de Gemeentewet en de Financiële verordening gemeente Kerkrade (ex. art.212 GW);
- De vastgestelde begroting dient 15 november 2023 door de Provincie te zijn ontvangen in het kader van goedkeuring en toezicht.

Kanttekeningen

Voor de jaren 2026 en 2027 is sprake van een tekort. Wij hebben daarbij het advies van de VNG gevolgd om in die jaren ook eventuele tekorten zichtbaar te laten zijn. Het 'studiejaar' moet een bijdrage gaan leveren in het oplossen hiervan voor zover het Rijk financieel onvoldoende compenseert voor alle extra taken en ontwikkelingen.

Financiën

Het vertrekpunt is de vorig jaar vastgestelde Begroting 2023 e.v. Een samenvatting van de financiële mutaties 2023-2027, zowel exploitatie als investeringen, wordt vooraan in de voorliggende begroting gegeven. De resultaten van de septembercirculaire gemeentefonds (algemene uitkering) zijn nog verwerkt in deze begroting, leidend tot het meerjarige begrotingssaldo zoals dat nu voorligt.

De raad ontvangt ook een op basis van deze begroting samengestelde productenbegroting (bijlage). Hierin zijn de taakvelden nog 1 niveau dieper uitgesplitst en worden per product de baten/lasten aangegeven.

De financiële consequenties van de mutaties zijn samengevat in onderstaande begrotingswijzigingen

01e t/m 34e wijziging van de begroting

Begrotingsjaar	Omschrijving van de beleidstaak	Mutatie (x € 1.000)
2023	mutaties baten	20.254
	mutaties lasten	35.692
	totaal mutaties reserves baten	24.281
	totaal mutaties reserves lasten	8.843
2024	mutaties baten	9.129
	mutaties lasten	10.844
	totaal mutaties reserves baten	1.987
	totaal mutaties reserves lasten	272
2025	mutaties baten	8.981
	mutaties lasten	6.795
	totaal mutaties reserves baten	588
	totaal mutaties reserves lasten	2.775
2026	mutaties baten	5.705
	mutaties lasten	6.212
	totaal mutaties reserves baten	532
	totaal mutaties reserves lasten	25
2027	mutaties baten	8.336
	mutaties lasten	8.505
	totaal mutaties reserves baten	194
	totaal mutaties reserves lasten	25

Communicatie

Communicatie zal plaatsvinden via het Stadsjournaal en via de website.

Burgerparticipatie

n.v.t.

Uitvoering

De Begroting 2024 is voor eenieder online beschikbaar via de website / raadsinfosysteem.

Na vaststelling van de begroting zullen zoals vereist de provinciale toezichthouder en het CBS op elektronische wijze een exemplaar ontvangen.

Gezondheid en Vitaliteit

n.v.t.

Begroting 2024

Gemeente Kerkrade

Inhoudsopgave

Aanbieding 5

Samenvatting financiële mutaties 7
Beleidsbegroting 9
Begroting in één oogopslag 11

Programma's 13

0 Bestuur en ondersteuning 15
1 Veiligheid 25
2 Verkeer, vervoer en waterstaat 31
3 Economie 36
4 Onderwijs 43
5 Sport, cultuur en recreatie 48
6 Sociaal domein 55
7 Volksgezondheid en milieu 67
8 Wonen, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing 73

Paragrafen 81

§1. Lokale heffingen 82
§2. Weerstandsvermogen en risicobeheersing 86
§3. Onderhoud kapitaalgoederen 93
§4. Financiering (treasury) 100
§5. Bedrijfsvoering 104
§6. Verbonden partijen 108
§7. Grondbeleid 131
§8. Wet open overheid 138

Financiële begroting 139

1. Overzicht van lasten en baten 141
2. Financiële positie 161

Bijlagen 167

Lijst van afkortingen 168
Nadere toelichting reserves en voorzieningen 170
Overige risico's 172
Staat van Langlopende Leningen 175

Aanbieding

Geachte leden van de raad,

Dit is alweer de tweede begroting in de bestuursperiode 2022-2026. Het uitgangspunt voor deze begroting is uiteraard in lijn met het coalitieakkoord en het collegeprogramma voor 2022-2026: 'Samen verder bouwen aan een vitaal en uitdagend Kerkrade'. We leggen sterk de focus op de leefbaarheid in de wijken. Veel onderdelen uit deze begroting laten dan ook zien, dat we daar fors in investeren.

Sterke schouders onder stijgende lasten
In deze tijden van grote prijsstijgingen is het een flinke uitdaging om te blijven investeren in Kerkrade zonder dat dit extra lasten voor onze inwoners oplevert. We komen daar niet onderuit, maar hebben onze uiterste best gedaan om dit te beperken. Daarnaast ontzien we die mensen die het meest kwetsbaar zijn zoveel mogelijk. Kortom: als we er niet onderuit komen om de lasten te verzwaren, dan moeten de sterkste schouders de stijging zoveel mogelijk dragen. Dat ziet u ook terug in deze begroting.

De gemeente en de inwoners: Samen plannen maken
In 2024 willen we, gesterkt door een aantal onderzoeken naar burgerparticipatie, ervoor zorgen dat de Kerkradenaar nog meer kansen en mogelijkheden krijgt om van zich te laten horen. We leren van de lessen en de ervaringen van de leerperiode (2023) en waar nodig zullen we bijsturen. Kortom, in 2024 willen we het fundament afronden en daar verder op bouwen.

Het jaar van het onderwijs: een langgekoesterde droom wordt waar
Kort voor de zomer sprongen we een gat in de lucht. We hoorden dat het Martin Buber in 2024 van start mag gaan. Daarmee keert na lange tijd volwaardig middelbaar onderwijs terug in Kerkrade. Dat is essentieel voor de leefbaarheid. Niet alleen brengt het reuring en verbetert het leefklimaat in onze stad; het maakt Kerkrade aantrekkelijk om te wonen en te werken. De vernieuwende vorm van onderwijs biedt volop kansen en mooie uitdagingen voor onze opgroeiende kinderen. Hoe mooi is het, om dat wat je leert, direct in de praktijk toe te kunnen passen? Ook voor het basisonderwijs wordt het een mooi jaar met de realisatie van het Integraal Kindcentrum Droomhof. Ondanks de stijgende kosten gaf de gemeenteraad een signaal van kracht af door juist nu onverminderd in hoge kwaliteit onderwijs te investeren. Want, alleen het beste is goed genoeg voor onze kinderen! In dat kader zal het u niet verbazen dat we er ook voor blijven zorgen dat ieder kind kan sporten en deelnemen aan cultuur.

Kerkrade veiliger en vitaler
In 2023 is het Integraal Veiligheidsplan vastgesteld. In 2024 werken we aan het opstellen en uitvoeren van concrete en effectieve acties uit dit plan. Het plan kent de volgende speerpunten: wijkgerichte aanpak, veiligheidsbeleving, aanpak drugsoverlast, aanpak woonoverlast en aanpak jeugdoverlast en -criminaliteit. Dit doen we ook samen met andere gemeentes in het Zorg- en Veiligheidshuis Parkstad. Met verschillende programma's, waaronder VIE, werken we voortdurend aan het vergroten van de vitaliteit van onze inwoners. Deze lijn trekken we ook door naar onze medewerkers. Om het beste resultaat voor onze inwoners te behalen willen we een goede en moderne werkgever zijn. Dat doen we door ook aan hun vitaliteit te werken.

Een aantrekkelijke stad om te werken
Met het programma Medland verankeren we de sector voor medische technologie nog sterker in Kerkrade. Tegelijkertijd betrekken we de sector ook bij het vinden van een baan voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. Het optimaal afstemmen van vraag en aanbod heeft onze volle aandacht. De voormalige Sancta Mariaschool wordt bij het Flexiforum getrokken. Daardoor spelen we in op de behoefte van verschillende ondernemers die om meer ruimte vragen. De plannen voor deze uitbreiding worden in 2024 verder uitgewerkt. Ook het terugdringen van leegstand in het centrum is een speerpunt.

Wonen, openbare ruimte, mobiliteit en duurzaamheid
We gaan door met het bouwen van kwalitatief goede woningen in een kwalitatief goede woonomgeving; zo geven we gestalte aan het Woonoffensief. Woningen die aansluiten bij de behoefte van woningzoekenden. Dat betekent voldoende aanbod van sociale woningen, maar ook voldoende aanbod in

andere segmenten. Woningen die voldoen aan de wooneisen van deze tijd: duurzaam, betaalbaar en levensloopbestendig in gevarieerde en veilige wijken met ruime aandacht voor een groene omgeving! Goede voorbeelden zijn het gebied van D'r Pool, en het project Kaalheide Bruist waarbij ook het aanbod aan zorgwoningen vergroot wordt. Ook zullen in 2024 de eerste nieuwe woningen in Rolduckerveld, bij Centro Meta en Vlinderheide opgeleverd worden.
Het lijkt er sterk op dat natte periodes vaker voor zullen komen. De gevolgen voor de leefbaarheid zijn erg groot. Het terugdringen van wateroverlast blijft een belangrijk punt van aandacht. Bij een vitale stad met veerkrachtige wijken, hoort een vitale infrastructuur. In de komende vier jaar blijft de gemeente dan ook investeren in de kwaliteit van de openbare ruimte. Hiervoor worden structureel extra financiële middelen voorgesteld in de begroting 2024. Voorbeelden zijn extra investeringen in de kwaliteit van de Kerkraadse wegen, het vergroten van veiligheid voor fietsers, het verbeteren van de verbindingen met openbaar vervoer, het onderhoud van het openbaar groen, voorzieningen voor honden en het schoonhouden van de openbare ruimte. Knelpunten in de infrastructuur zullen waar mogelijk worden aangepakt. Hiermee vervolgt het college de koers die in de vorige bestuursperiode is ingeslagen.

Sociaal domein en gezondheid: we helpen en steunen
De aanpak van (kinder)armoede heeft onze volle aandacht. Armoede wordt veelal doorgegeven en is vaak het gevolg van andere problemen zoals een gebrek aan zelfredzaamheid of laaggeletterdheid. Belangrijk is dat mensen worden geholpen, op weg naar een betere situatie.
Eenzaamheid is voor veel mensen aan de orde van de dag. Wetenschappelijk onderzoek heeft aangetoond dat eenzaamheid iemands leven drastisch kan verkorten en dat ze in die kortere tijd vaker gezondheidsproblemen ervaren. Pak je dus eenzaamheid aan, dan pak je automatisch ook veel andere problemen aan.

Sinds de invoer van de Wmo in 2015 ligt de focus op het zo lang mogelijk zelfstandig laten functioneren van mensen én het zorgen voor de juiste voorwaarden om dat ook te kunnen. Voor elke gemeente gaan de grootste uitgaven naar het sociaal domein. De kosten in de jeugdzorg blijven hoog. Kerkrade vormt op dat punt geen uitzondering. Al met al is het dus een permanente uitdaging om op zoek te gaan naar mogelijkheden om ervoor te zorgen dat de juiste zorg voor iedereen bereikbaar blijft. Programma's zoals "VIE" helpen om mensen langer vitaal te houden en zo de druk op de zorg te verlagen.

Een sluitende begroting, maar…
Ook voor 2024 hebben we de begroting sluitend weten te maken. We verwachten dat we vanaf 2026 minder geld van het Rijk zullen krijgen. Dat is jaren geleden al aangekondigd, maar telkens vooruitgeschoven. Je kunt als gemeente, zeker in een tijd van sterke prijsstijgingen, niet maar onbeperkt blijven snijden in de uitgaven. Op een gegeven moment is een punt bereikt waarop er ingeleverd moet worden op zaken die we met zijn allen als essentieel ervaren. Alle gemeenten worstelen hiermee. Voor het eerst hebben gemeenten dus ook toestemming gekregen van de toezichthouders en Vereniging van Nederlandse Gemeenten om een tekort te laten zien. Vandaar dat deze jaren "in de min" staan. De gedachte: als we telkens de begroting sluitend maken door steeds verder in de kosten te snijden, dan verhullen we eigenlijk het probleem. Gemeentes laten op deze manier dus aan het Rijk zien dat er een forse uitdaging is en het Rijk zal moeten helpen. Het college wenst echter wel op een situatie van beduidend minder rijksinkomsten te anticiperen. Met de sleutelwoorden 'wendbaar en weerbaar' heeft het college daarom de ambtelijke organisatie de opdracht gegeven om middels een 'studiejaar' voor de hele begroting inzichtelijk te maken welke beleidsmatige keuzes eventueel gemaakt zouden kúnnen worden en wat daar dan de consequenties van zouden zijn. Er worden dus nog geen besluiten genomen. Het betreft een ambtelijke inventarisatie. Dit studiejaar loopt tot en met januari 2025.

Tot het moment dat dit eventueel aan de orde is, stroomt er echter nog veel water door de Anstelerbeek en bouwen we samen verder aan een uitdagend en vitaal Kerkrade!

Het college, De secretaris,

dr. T.P. Dassen-Housen R.M.J.S. Stijns

Samenvatting financiële mutaties

In de tabellen hieronder zijn de financiële mutaties van de exploitatie en het investeringsprogramma opgenomen. Bij de diverse programma's worden de mutaties toegelicht in onderdeel D *(x € 1.000)*.

Exploitatie

Progr.	Omschrijving	2023	2024	2025	2026	2027
	Saldo november 2022	**0**	**1.362**	**3.705**	**-3.158**	**-3.158**
div.	Resultaatbestemmingen 2022 ten	neutraal				
div.	Onttrekking/ terugstorting reserve	4.000	633	-633		
div.	Reservering voor prijsstijgingen	-1.000				
div.	Naar reserve exploitatie (weerbaar)	-158	-44	-1.914		
0	Algemene uitkering	4.543	5.874	7.118	3.742	4.661
0	Stadsregio Parkstad Limburg	-31	-74	-95	-115	-152
0	Steun Marokko- Libie	-46				
0	Leges burgerplein	-26	-68	-56	-40	-17
0	Verkiezingen	-90		90		
0	Gegevenshuis			-9	-24	-24
0	Erfpacht Brugmolenweg	10	20	31	32	33
0	Opbrengst verkoop leegstaand	280				
0	Activerium	-150	203	203	203	203
0	CAO-consequenties	-1.110	-1.180	-1.275	-1.330	-1.350
0	Energie	-325	-156			
0	Prijsstijgingen	-100	-100	-100	-50	-50
0	Verzekeringen		-109	-154	-102	-128
0	Telefonie en automatisering	-34	-65	-50	-25	-25
0	ICT-samenwerking (PIT)	-189	-189	-189	-95	-95
0	HRM, vitaliteit,bedrijfsvoering	-315	-200	-200	-50	-50
0	Kostenstijging pluspakket Rd4		-26	-26	-26	-26
0	OZB		175	424	631	822
0	BsGW	-50	-34	-91	-102	-130
0	Dividend Enexis/BNG	690		135	135	135
0	Parkeerbelasting	-130	-130			
0	Kapitaallasten Bruis, Burgerplein,	8	-1	-13	-54	-65
1	Bijdrage Veiligheidsregio	-273	-351	-351	-351	-351
1	Straatcoaches		-225	-225		
1	GGD forensische geneeskunde	-13	-13	-13	-13	-13
1	Zorg-en Veiligheidshuis	-44	-69	-69	-69	-69
2	Energie	-403	-136	-100	-100	-100
2	Prijsstijgingen	-200	-200	-100	-100	-100
2	Kostenstijging pluspakket Rd4		-49	-49	-49	-49
2	Gladheidsbestrijding	-50				
2	Onderhoud wegen/ verkeer/		110	110	285	285
3	Markt	-46	-71	-66	-66	-66
3	Toeristenbelasting	28	28	28	28	28
3	Diverse posten Pr. 3	-56	-26	-20	-11	-11
4	Diverse posten Pr. 4	-41	-20	-25	-25	-25
4	Laaggeletterdheid		45	45	45	45
4	meerkosten IKC Droomhof					-150

4	Buber additioneel	-250	-288	-405	-402	-399
4	Leerlingenvervoer	-100	0	0	0	0
5	Sportfondsen gymzalen	-95	-95	-95	-95	-95
5	Evenementen	-78	25	35	217	272
5	Energie	-206	-52			
5	Prijsstijgingen	-225	-225	-225	-113	-113
5	Verkoop openbaar groen	350				
5	Voorziening oninbare debiteuren inz.	-342				
5	Botanische tuin	-50	-50	-50	-50	-50
5	Openbare ruimte		-450	-450		
5	Kapitaallasten kunstgrasveld/	-6	-85	-341	-410	-464
6	Gemeenschapshuizen	-200	0			
6	Wmo		187	248	220	160
6	Doorontwikkeling hulp bij		-120	-120		
6	Jeugdzorg	-1.800	-1.760	-1.760	-805	-805
6	Minima/ schuldhulpverlening/	-1.865	-1.362	-2.262	-1.107	-1.107
6	BUIG (extra uitstroom)				1.250	1.250
6	Impuls	-150	-300	-300	-300	-300
6	Diverse posten Pr. 6	-36	-36		44	36
7	GGD	-202	-273	-235	-235	-235
7	Bijdrage BsGW doorberekenen in		34	42	46	58
7	Op peil brengen formatie afd M&B		-90	-93	-96	-99
8	Prijsstijgingen	-24	-24	-10	-4	-4
8	Leges	600	50	55	60	65
	Actueel begrotingssaldo	**0**	**0**	**0**	**-2.634**	**-1.822**

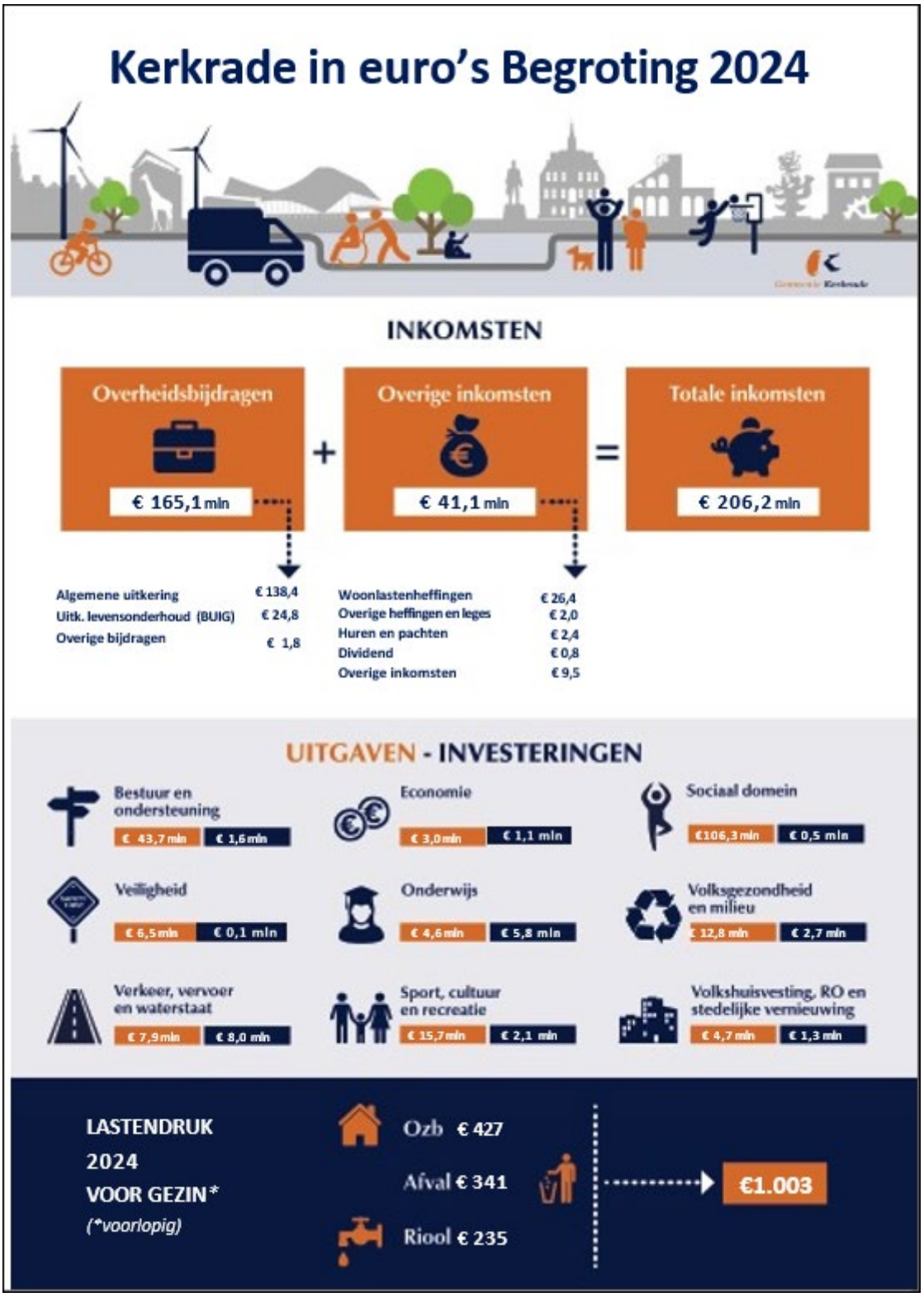
Investeringen

*bedragen * € 1.000*

Progr.	Omschrijving	2023	2024	2025	2026	2027
Verschuivingen en overhevelingen						
I Reguliere investeringen						
0	Gebouwen	1.450				
0	Hondenbeleid	100				
2	Verkeer en vervoer	-270				
2	Wegen, straten en pleinen	277				
2	Civieltechnische kunstwerken	429				
2	Openbare verlichting	50				
2	Versnellingsagenda Rijk div proj.	-400	400			
2	Mobiliteitsplan	270				
3	Bereikbaarheid bedrijventerreinen	-600	600			
4	Het Martin Buber		2.000			
5	Sportaccommodaties	315	575	830	530	255
5	Rolduc "kanjermonument"	-1.000	1.000			
7	Klimaatadaptie	-56				
8	Herinrichten woonwagenplaatsen	100				
8	Transferium	-600	600			
II Overige investeringen						
4	IKC Droomhof	-3.649	3.649			
7	Riolen	527	500	500	500	500

Beleidsbegroting

Begroting in één oogopslag

Programma's

De Begroting 2024 bestaat uit 9 programma's (0 t/m 8), gebaseerd op de (hoofd)taakvelden volgens het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) en de Informatievoorschriften voor derden (IV3).

De programma's in de begroting zijn:

0. Bestuur en ondersteuning
1. Veiligheid
2. Verkeer, vervoer en waterstaat
3. Economie
4. Onderwijs
5. Sport, cultuur en recreatie
6. Sociaal domein
7. Volksgezondheid en milieu
8. Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing.

Per programma komen aan bod:

Onderdeel A
Een algemene omschrijving van het programma en uit welke taakvelden dit programma bestaat. Tevens wordt in voorkomende gevallen aangegeven met welke paragrafen er een relatie is.

Onderdeel B
Hier zijn opgenomen de speerpunten van beleid. Hierbij wordt aangesloten bij het collegeprogramma. De activiteiten en de voortgang daarvan worden aangegeven. In beginsel staan de speerpunten van beleid gedurende de bestuursperiode vast.

Onderdeel C
Hier wordt in tabelvorm meer inzicht gegeven in de financiën van het programma, zowel exploitatie als investeringen. Inzicht wordt gegeven op taakveld-niveau. Een analyse van de afwijkingen is opgenomen in het gedeelte ''Financiële begroting''. Voor een detailoverzicht op productenniveau van de kosten en baten van de Begroting 2024 en meerjarenraming wordt verwezen naar de bijlage "Productenbegroting".

Onderdeel D
Een toelichting op de financiële mutaties, welke uit het overzicht "Samenvatting financiële mutaties" blijken, wordt hier gegeven. Daarnaast kunnen overige vermeldenswaardige zaken worden genoemd.

Onderdeel E
Dit onderdeel bevat de landelijk uniforme "basisset beleidsindicatoren". De meeste gegevens zijn van het CBS en landelijke databanken afkomstig en gemeenten nemen deze in hun begroting over. Meer uitleg over deze indicatoren is te vinden op de website "waarstaatjegemeente.nl". Daarnaast bevat dit onderdeel de eigen indicatoren.

Portefeuilleverdeling

Hierna volgt de portefeuilleverdeling van het college van Burgemeester en Wethouders. Per onderdeel is aangegeven bij welk programma deze hoort.

Petra Dassen-Housen
Burgemeester
Openbare orde en veiligheid (1)
Rampenbestrijding (1)
Coördinatie handhaving (1)
Eurode en internationale zaken (0)
Communicatie (0/3)
DB Parkstad Limburg (0)

Tim Weijers
Wethouder
Ruimtelijke ordening (1/3/8)
Wonen (8)
Vastgoed (0/2/3/4/5/6/8)
Ontwikkelingsbedrijf Kerkrade (8)
Personeel & organisatie (0)
Toerisme (3/5)
Marketing en evenementen (3/5)

Jo Schlangen *
Wethouder
Onderwijs (4)
Cultuur (5)
Sport (5)
Welzijn (5)
Coördinatie VIE (5/8)
Publiekszaken en dienstverlening (0)
Informatisering en automatisering (0)
Weekmarkten en kermissen (3)
Wijkwethouder Oost (8)

Alexander Geers
Wethouder
Economische zaken (3/8)
Verkeer en vervoer (0/2)
Openbare ruimte (2/5)
Centrummanagement (3)
Wijkontwikkeling (6/8)
Wijkwethouder Noord (8)

John Roland
Wethouder
Sociale zaken, ren werkgelegenheid (6)
Euregionale Arbeidsmarkt (3)
Maatschappelijke zorg (6)
Burgerparticipatie (0)
Wijkwethouder West (8)

René van Drunen
Wethouder
Jeugd-zorg en jeugdbeleid (4/6)
Volksgezondheid (7)
Milieu en afval (1/7)
Duurzaamheid (7)

Jo Paas
Wethouder
Financiën (0)
Wmo (6)
Integraal Ouderenbeleid (6)

** Vanaf medio september 2023 is deze portefeuille in afwachting van het herstel van wethouder Schlangen tijdelijk verdeeld naar de wethouders Van Drunen (onderwijs, welzijn, coördinatie VIE), Paas (cultuur, wijkwethouder Oost), Geers (sport), Weijers (publiekszaken en dienstverlening, informatiebeleid en automatisering), Roland (weekmarkten en kermissen), Roland en Paas (WMC)*

0 Bestuur en ondersteuning

A. Algemeen

Omschrijving van het programma

Het op een goede wijze uitvoering geven aan de bestuurlijke en ondersteunende taken van de gemeentelijke organisatie. Het programma is ondersteunend aan en richtinggevend voor de bestuurlijke ambities en doelstellingen in de andere programma's.

Relatie met paragrafen

Dit programma heeft een relatie met de paragrafen Lokale heffingen (§1), Financiering (treasury) (§4) en Bedrijfsvoering (§5).

Taakvelden

0.1 Bestuur
0.2 Burgerzaken
0.3 Beheer overige gebouwen en gronden
0.4 Overhead
0.5 Treasury
0.61 OZB woningen
0.62 OZB niet-woningen
0.63 Parkeerbelasting
0.64 Belastingen overig
0.7 Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds
0.8 Overige baten en lasten
0.9 Vennootschapsbelasting (Vpb)
0.10 Mutaties reserves
0.11 Resultaat van de rekening van baten en lasten

B. Speerpunten van beleid

Burgerparticipatie

Relatie met taakveld(en): 0.4

Het jaar 2023 is het studiejaar van burgerparticipatie waarin we de tijd en ruimte namen om te leren, (uit)proberen en evalueren. Hier borduren we voort op de gezette koers in 2022 waarin de gemeenteraad het visiedocument Burgerparticipatie Kerkrade heeft vastgesteld. Burgerparticipatie is idealiter een vanzelfsprekendheid voor de gemeente waarbij maatwerk altijd centraal staat. Deze borging zal niet van de een op de andere dag te bewerkstelligen zijn en daarom is een overgangsperiode in de vorm van een studiejaar van groot belang.

Het eerste half jaar is hard gewerkt aan de vertaling van de visie naar een pragmatische uitwerking op meerdere fronten. Zo zijn de visie, beloftes en randvoorwaarden verankerd in de participatieverordening die in april, 2023 is aangenomen. Bovendien is er gewerkt aan het ontwikkelen van hulpmiddelen voor de ambtelijke organisatie met de participatieleidraad. Het tweede deel van 2023 richten we ons meer op de leefwereld en gaan we extern communiceren over zowel burgerparticipatie als overheidsparticipatie. Dat wil zeggen dat we actiever de gemeenschap gaan betrekken bij de pilotprojecten. Bovendien zal er een communicatiecampagne plaatsvinden over burgerinitiatieven waarbij we elke Kerkradenaar actief willen oproepen om mee te denken en mee te doen, ongeacht wie initiatiefnemer is. Er is geconstateerd dat het geplande evaluatiemoment van Q4 in 2023 te vroeg komt om een duidelijk en complete evaluatie te geven van de doorontwikkeling van burgerparticipatie. Daarom zal dit moment in Q3 van 2024 gaan plaatsvinden.

In 2024 willen we, gesterkt door een aantal onderzoeken naar burgerparticipatie in de gemeente Kerkrade, ervoor zorgen dat het de participatietrajecten nog optimaler verlopen. Daarbij is het betrekken van de gemeenschap een diepgewortelde vanzelfsprekendheid is voor de gemeente en eveneens een verrijkende kans voor de Kerkradenaar om zich te laten horen. Hier zullen de lessen en de ervaringen van het afgelopen jaar geëvalueerd worden. Kortom, in 2024 bouwen we door aan een sterke basis en verrijken we de uitvoering van burgerparticipatie.

Regionale en euregionale samenwerking

Relatie met taakveld(en): 0,1

Visie internationale samenwerking

In 2020 heeft de gemeenteraad de Kadernota Euregionalisering 2020 "Kerkrade, de Limburgse poort naar Duitsland" goedgekeurd, waarmee de koers is uitgezet voor verdere Euregionalisering ('internationalisering') van Kerkrade. Euregionalisering heeft tot doel 'te behouden wat er is,' 'verder te ontwikkelen wat in gang is gezet,' en 'nieuwe, innovatieve initiatieven te ontplooien,' met als doel 'de nadruk op Duitsland te versterken.'

De grensoverschrijdende samenwerking van Kerkrade in met name Duitsland, zal in 2024 verder worden uitgebreid. Het doel is om de pioniersrol die Kerkrade op dit gebied in de Euregio Maas-Rijn heeft, te

behouden en te versterken. De afgelopen jaren zijn door de coronapandemie een aantal geplande activiteiten niet doorgegaan. Hierdoor zijn (nieuwe) ontwikkelingen vrijwel tot stilstand gekomen. Ervaring leert dat nieuwe samenwerking met het buitenland het beste van start kan gaan in een persoonlijke sfeer. Als dat niet het geval is, is de kans op succes gering.

In 2024 kunnen diverse zaken verder worden ontwikkeld. De eerste fase van Eurodemijl is afgerond, en zowel de brochure als de website zijn gereed, zowel in fysieke als digitale vorm. De informatieborden langs de Nieuwstraat moeten nog worden geplaatst, en dit zal in de loop van 2024 gebeuren.
We hopen ook de frequentie van (werk)bezoeken aan het EBC, Eurode, het Grensinfopunt en 'Grensarbeid' te verhogen, zodat de voortrekkersrol in grensoverschrijdende samenwerking op lokaal niveau weer van betekenis is en als voorbeeld kan dienen voor anderen.
Ook de 'Vriendschapsweide' naast het EBC, die zowel letterlijk als figuurlijk als een groeiproject is opgezet, zal in 2024 worden bezocht door basisschoolleerlingen, om ter plaatse kennis te maken met de natuur en de vele bijzonderheden die daarmee samenhangen.
Ook de 'vaste' projecten, al dan niet in samenwerking met de Stichting Eurode 2000+, zullen in de loop van 2024 worden uitgevoerd (zoals Clean Up Day, Eurode Omloop, Eurode Schaaktoernooi, Rolstoelwandeldag, enz.).
Het 'Eurodemagazine' wordt steeds meer gezien als het vlaggenschip van lokale grensoverschrijdende samenwerking in al zijn facetten. Hopelijk zal 2024 hierin geen verandering brengen. Momenteel wordt het Eurode-Magazine alleen nog huis-aan-huis verspreid in Herzogenrath en omgeving. Als het de Aachener Zeitungsverlag lukt om het Eurode-Magazine ook in Kerkrade en omgeving te verspreiden, dan kan dit tijdschrift een grensoverschrijdend succes worden.
Tenslotte zal ook de informatie-uitwisseling tussen de gemeente Kerkrade en de Stadt Herzogenrath worden voortgezet. Vanuit het Eurode burgemeesterssprekuur komen zaken aan de orde die uiteindelijk snel kunnen worden opgepakt. Ook het overleg tussen Openbare Orde en de Politie zal in 2024 doorgaan, waarbij het Eurode Business Center zoveel mogelijk als uitvalsbasis zal dienen.
Waar Euregionalisering zich richt op structurele grensoverschrijdende samenwerking, betreffen de verdere ontwikkelingen met betrekking tot het Grensinfopunt 'Aken-Eurode' (GIP) en 'Grensarbeid Kerkrade-Herzogenrath' (voorheen SGA; Service Grensoverschrijdende Arbeidsbemiddeling). De verduurzaming van de dienstverlening van GIP en Grensarbeid zal in 2024 doorgaan dankzij de steun van de drie grote gemeenten in Zuid-Limburg: Maastricht, Heerlen en Sittard-Geleen. Deze gemeenten garanderen brede, grensoverschrijdende dienstverlening ten behoeve van de Euregionale arbeidsmarkt. Dit omvat niet alleen diensten door de grensinfopunten en de locaties voor 'Grensarbeid' in Kerkrade en Maastricht, maar ook diensten door het Expatcenter Maastricht en de Talencoalition vanuit Maastricht. De dienstverlening in het Eurode Business Center volgt het one-stop-shop principe. Samenwerking met 'Maastricht' staat hoog op de agenda om maximaal voordeel te halen uit schaalvergroting.

C. Wat mag het kosten?

Exploitatie

0 Bestuur en ondersteuning	REK.	BEGR.		MJR.		
	2022	Bijgesteld 2023	Primair 2024	2025	2026	2027
LASTEN						
0.1 Bestuur	3.427	3.903	3.322	3.360	3.396	3.433
0.2 Burgerzaken	1.503	1.542	1.649	1.577	1.727	1.727
0.3 Beheer ov. gebouwen en gronden	216	880	89	89	89	88
0.5 Treasury	246	270	275	161	61	-8
0.61 OZB woningen	0	0	0	0	0	0
0.62 OZB niet-woningen	0	0	0	0	0	0
0.63 Parkeerbelasting	39	39	39	39	39	39
0.64 Belastingen overig	802	1.086	1.010	1.037	1.055	1.070
0.7 Alg. uitk. e ov. uitk. gem.fonds	0	0	0	0	0	0
TOTAAL LASTEN	**6.233**	**7.719**	**6.382**	**6.262**	**6.365**	**6.348**
BATEN						
0.1 Bestuur	462	7	7	7	7	7
0.2 Burgerzaken	584	420	816	840	931	954
0.3 Beheer ov. gebouwen en gronden	120	410	164	175	176	177
0.5 Treasury	351	156	131	97	97	97
0.61 OZB woningen	8.062	7.885	8.000	8.114	8.224	8.340
0.62 OZB niet-woningen	6.247	5.971	6.046	6.141	6.238	6.313
0.63 Parkeerbelasting	417	497	497	627	627	627
0.64 Belastingen overig	441	511	226	226	226	226
0.7 Alg. uitk. e ov. uitk. gem.fonds	132.489	131.033	138.442	142.307	134.746	137.892
TOTAAL BATEN	**149.173**	**146.889**	**154.327**	**158.534**	**151.272**	**154.633**
DIVERSE LASTEN						
0.4 Overhead	26.796	31.252	32.011	33.533	34.654	36.099
0.8 Overige baten en lasten	111	323	1.797	3.266	4.462	4.966
0.9 Vennootschapsbelasting (VpB)	-57	14	14	14	14	14
TOTAAL DIVERSE LASTEN	**26.850**	**31.589**	**33.822**	**36.813**	**39.130**	**41.079**
DIVERSE BATEN						
0.4 Overhead	792	274	126	74	74	74
0.8 Overige baten en lasten	1.076	1.502	857	992	992	992
0.9 Vennootschapsbelasting (VpB)	0	0	0	0	0	0
TOTAAL DIVERSE BATEN	**1.868**	**1.777**	**983**	**1.066**	**1.066**	**1.066**
RESERVES						
0.10 Vermeerderingen	16.834	12.222	3.481	5.984	3.234	3.234
0.10 Verminderingen	13.611	28.512	4.603	3.237	2.957	2.618
SALDO MUTATIES RESERVES	**-3.223**	**16.289**	**1.122**	**-2.747**	**-277**	**-616**
0.11 RESULTAAT	**6.516**	**0**	**0**	**0**	**-2.634**	**-1.822**

Investeringen

									*Bedrag * € 1.000*
TV	**Omschrijving**	**V/U[1]**	**E/M[2]**	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**2023 - 2027**
I Reguliere investeringen									
0.4	ICT investeringen	v	e	469	298	327	327	327	1.748
0.4	Diverse transportmiddelen	v	e	174	174	174	174	174	870
0.4	Gemeentelijke gebouwen	v	e	2.870	1.050	1.050	1.050	1.050	7.070
0.6	Hondenbeleid	u	e	100	0	0	0	0	100
0.8	Onvermijdbaar	v	e/m	32	58	58	58	58	264
Totaal Programma 0				**3.645**	**1.580**	**1.609**	**1.609**	**1.609**	**10.052**

[1] V = vervangingsinvestering, U = uitbreidingsinvestering.

[2] E = investering met economisch nut, M = investering met maatschappelijk nut.

D. Toelichting op financiële mutaties en overige zaken

Financiële mutaties

Exploitatie

Reserve exploitatie
Bij aanvang van het begrotingstraject was nog niet duidelijk of het overschot aan rijksmiddelen Oekraine in 2023 zou worden verwerkt. Op het laatste moment zijn deze middelen in de jaarrekening 2022 verantwoord en toegevoegd aan de reserve exploitatie.
Om huidige en toekomstige prijsstijgingen op te kunnen vangen wordt € 1.000.000 in de reserve reeds bestemde middelen gestort.
Uit oogpunt van weerbaarheid zijn de overschotten van 2023, 2024 en 2025 toegevoegd aan de reserve exploitatie.

Stadsregio Parkstad Limburg (0.1)
In de raadsvergadering van 31 mei 2023 is een neutrale zienswijze door de raad gegeven op de ontwerpbegroting 2024 en meerjarenraming van Parkstad. Daarna hebben het DB en het AB van de Stadsregio deze ongewijzigd vastgesteld. Dit leidt tot een stijging van de bijdragen. Voor Kerkrade is dit in 2023 € 31.000, 2024 € 74.000, 2025 € 95.000, 2026 € 115.000 en 2027 € 152.000, inclusief het onderdeel regionale initiatieven (VVV, bedrijventerreinmanagement, routebureau, etc).

Bijdrage hulpverlening Marokko en Libië
De raad heeft op 4 oktober 2023 een motie aangenomen over een bijdrage aan deze hulpverlening. Het college voert deze motie uit. Met het hiermee gemoeide bedrag van € 46.000 is rekening gehouden in deze begroting.

Gegevenshuis (0.2)
Door indexering stijgen de kosten van het Gegevenshuis met € 9.000 in 2025 naar € 24.000 in 2027.
Door prijsstijging van loonkosten en energie- en brandstofkosten is er in programma Bestuur en ondersteuning voor o.a. de producten bedrijfsvoertuigen, magazijn, onderhoud hondenuitlaatplaatsen / depo-dogbakken rekening gehouden met indexering van de kosten door leveranciers en fabrikanten. Voor de jaren 2023 en 2024 is hiervoor € 100.000 per jaar geraamd en vanaf 2025 is er structureel € 50.000 begroot.

Burgerzaken (0.2)
Door de reisdocumentenpiek en indexatie van de legeskosten worden meer leges voor de reisproducten geïnd en nemen de baten toe. Doordat van ieder product een bijdrage aan het Rijk moet worden afgedragen en deze ook door het Rijk geïndexeerd worden, worden ook de legeskosten geïndexeerd. Doordat wij met digitale aanvragen (zoals uittreksels) minder kosten maken worden deze minder verhoogd dan de aanvragen aan de balie. Hierdoor hopen wij ook dat meer mensen die dat kunnen hun diensten digitaal aanvragen zodat wij ruimte over houden voor de persoonlijke dienstverlening aan diegene die dat nodig heeft. Om de piek aan te kunnen wordt de capaciteit aan klantadviseurs vergroot en worden meer productiekosten gemaakt. Hierdoor stijgen de lasten.

Verkiezingen
In de gemeentelijke begroting is voor 2023 geen rekening gehouden met de vervoegde verkiezingen Tweede Kamer 2023. Het Ministerie heeft aangegeven dat er geen aanvullende vergoeding gaat komen. In het jaar 2025 zijn er volgens de bijgestelde planning geen verkiezingen en dan kunnen deze gelden verdisconteerd worden met de extra gemaakte kosten van 2023. Ten opzichte van het beschikbare budget ontstaat in 2023 een tekort van circa € 90.000. Dit wordt opgevangen door de inzet van de reserve exploitatie in 2023 (reserve -/- 90k) en terugstorting in 2025 vanuit verkiezingsbudget 2025 (reserve + 90k). Per saldo is dit voor de reserve neutraal.

Erfpacht Brugmolenweg (0.3)
Door een aanpassing/verlenging van de erfpachtovereenkomst stijgen de inkomsten vanaf 2023 met € 10.000 tot € 33.000 in 2027.

Opbrengst verkoop leegstaand gebouw (0.3)
Conform de verkoopprocedure is sporthal Kerkrade-West vervreemd waardoor de begroting voor 2023 positief kan worden bijgesteld met € 280.000.

Energiekosten vastgoed (0.4)
In 2022 heeft de gemeente na een aanbesteding een nieuw energiecontract voor drie jaar afgesloten voor de gemeentelijke gebouwen en de straatverlichting. Voor het jaar 2023 is het verrekenbaar gebaseerd op de aanbesteding van 2022. Voor 2024 wordt een samengesteld gemiddelde aan de hand van maandelijkse klik momenten vastgesteld. Een eerste indicatie is dat de kosten in 2023 zullen stijgen met € 325.000. Voor de jaren 2024 en verder is rekening gehouden met een stijging van € 156.000. Deze prijsstijgingen zijn door de gemeente Kerkrade niet beïnvloedbaar.

Activerium (0.4)
Voor de jaarschijf 2023 is € 150.000 extra nodig t.b.v.de huurpenningen voor de huisvesting van ambtenaren in het Activerium. Vanaf 2024 kunnen de structureel geraamde onderhoudskosten ad € 203.000 vrijvallen ten gunste van de meerjarenbegroting.

ICT Samenwerking Parkstad-IT (0.4)
De stijging van € 189.000 is het gevolg van formatie-uitbreiding en dat betekent dus een groei in accounts (van 525 in 2022 naar 585 begin 2023) en mobiele devices. Daarnaast bestaat een groot deel uit de CAO verhoging voor 2023, hogere overhead (gas, water, energie etc.), verhoging van de rente op kapitaallasten (van 1 naar 1,25 %) en daarnaast uitbreiding in formatie bij Parkstad-IT (financieel controller), de afname van de dienst printservices en verder extra investeringen in security maatregelen. Aangezien er in 2024 weer een nieuwe CAO volgt en onze formatie nog verder groeit, valt een hogere stijging dan de reeds aangekondigde € 189.000 niet uit te sluiten.

Resultaatbestemmingen (diverse taakvelden)
Bij het vaststellen van de jaarrekening 2022 is de raad akkoord gegaan met resultaatbestemmingen ten gunste van 2023 (zie pagina 11 van de jaarrekening). Het betreft bijvoorbeeld het woonoffensief, doorontwikkeling bedrijfsvoering, aanvullen reserve grondexploitatie i.v.m.. Rolduckerveld,, inhuur i.v.m. vergunningen. Deze worden verwerkt in de betreffende budgetten 2023.

Algemene uitkering (0.7 en diverse taakvelden)
De uitkomsten van de circulaires zijn verwerkt in het begrotingssaldo. In de infobrieven naar aanleiding van de circulaires van december 2022, mei/juni 2023 heeft de raad hierover kunnen lezen. Hieronder is een korte samenvatting opgenomen (*alle bedragen x € 1.000*).

Algemene dienst	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**
Decembercirculaire 2022 (incl. afwikkeling oude jaren)	375	237	247	186	-47
Meicirculaire 2023	2.841	4.238	5.915	2.842	1.996
Septembercirculaire 2023*	1.327	1.399	956	714	2.712
TOTAAL	**4.543**	**5.874**	**7.118**	**3.742**	**4.661**

* Incl. verwacht resultaat oude jaren

Pluspakket Rd4 (0.4)
De kosten van het Rd4 pluspakket nemen i.v.m. prijsstijgingen vanaf 2024 structureel toe met € 75.000. Voor programma 0 inhuur voertuigen bedraagt dat € 26.000 en voor programma 2 inhuur veegmachine en stortkosten € 49.000. Deze prijsstijgingen zijn door de gemeente Kerkrade niet beïnvloedbaar. De geleverde diensten zijn absoluut noodzakelijk voor de reiniging van de openbare ruimte.

Loonsom
Door de cao Gemeenten 2023 zijn de salarissen veel harder gestegen dan eerder was begroot. Om de toegenomen taken te blijven uitvoeren, wordt het personeelsbestand op onderdelen uitgebreid.

HRM, vitaliteit, bedrijfsvoering
Investeren in de ontwikkeling, opleiding en vitaliteit van medewerkers en leidinggevenden is noodzakelijk om onze taken uit te kunnen voeren.

Automatisering (0.4)
In de oorspronkelijke raming is gerekend met een jaarlijkse indexering van 2,5% ten opzichte van het voorgaande jaar. In de praktijk blijkt uit de facturen die nu binnenkomen dat de grotere leveranciers tussen de 8-14 % indexering hebben toegepast. Vanaf 2024 is nog een kleine toename aan kosten verwacht vanwege een aantal cloud migraties.

Telefonie
Op dit moment hebben we een telefoniebudget dat voorziet in onze basisbehoeften.
Om onze communicatie-infrastructuur toekomstbestendig te maken en de klanttevredenheid te verbeteren, wordt het telefoniebudget verhoogd met € 15.000

Verzekeringen
Wereldwijd hebben verzekeraars door allerlei omstandigheden te maken gehad met veel schades. De omvang van de vergoede schade leidt tot een fikse stijging van de premies van verzekeringen welke wij ten behoeve van een reeks van risico's hebben afgesloten (onder meer opstal/brandverzekering, WA-verzekering). Op basis van de reeds afgesloten overeenkomsten en nog af te sluiten overeenkomsten verwachten wij vanaf 2024 hogere premies van in totaal € 109.000.

OZB (0.6)
De OZB wordt vanaf 2024 met 1,5% verhoogd. Dit betekent een extra opbrengst oplopend van € 175.000 in 2024 naar € 700.000 in 2027 Daarnaast stijgt de opbrengst door areaaluitbreiding en de hogere bijdrage aan de BsGW, die in de tarieven wordt verdisconteerd.

BsGW (0.6, 7.2, 7.3)
In de raadsvergadering van 31 mei 2023 is een neutrale zienswijze door de Raad gegeven op de 1e begrotingswijziging 2023 en ontwerpbegroting 2024 en meerjarenraming van de BsGW. Daarna hebben het DB en (de meerderheid van) het AB van de BsGW de begroting ongewijzigd vastgesteld. Dit leidt tot een stijging van de bijdragen. Voor Kerkrade is dit in 2023 € 50.000, 2024 € 73.000, 2025 € 91.000, 2026 € 102.000 en 2027 € 130.000

Parkeerbelasting (0.63)
Het betaald parkeren in parkeergarage Vie wordt in 2023 – op basis van de huidige inzichten – niet in gebruik genomen en er worden hier dus ook geen inkomsten gegenereerd. Hierdoor is er een onvolledig beeld op de opbrengsten van het betaald parkeren, mede ook omdat het parkeerterrein Atrium reeds enige jaren zijn onttrokken. De parkeerinkomsten blijven in 2023 en 2024 naar verwachting met € 130.000 achter. Na het in bedrijf nemen van de parkeergarage Vie zal er in 2024 een beter beeld komen. De te verwachten parkeerinkomsten in 2024 en verder zullen in het studiejaar nader onderbouwd worden. De resultaten hiervan zullen worden betrokken bij de begroting 2025 c.q. bijstelling van de jaarschijf 2024.

Dividend Enexis / BNG bank (0.8)
De gemeente ontvangt dividendinkomsten van Enexis en de BNG Bank. Dividend is de uitkering van (een deel van) de winst aan de aandeelhouders.
De inschatting is, dat het dividend in 2025 e.v. toeneemt met € 135.000 op jaarbasis.

Kapitaallasten investeringen (0.8)
Wij zien al langer een gestaag oplopende rente. Wij hielden dan ook al rekening met een rente die jaarlijks licht opliep (zie ook de toelichting bij het weerstandsvermogen: overige risico's). in 2023 hebben wij hier nog op geanticipeerd en is er nog tweemaal een gunstige langlopende lening aangetrokken die naar verwachting de financieringsbehoefte voor dit jaar nog dekt. De rente blijft echter stijgen. Voor de nieuwe aan te trekken leningen zal dan ook naar verwachting meer rente moeten worden betaald.

Daarnaast worden er extra investeringen voorgesteld. Meer informatie hierover staat in het onderdeel Samenvatting financiële mutaties: investeringen.

In totaal is sprake van nadelen voor het begrotingssaldo, namelijk € 124.000 in 2024, € 509.000 in 2025, € 616.000 in 2026, en € 828.000 in 2027.

Investeringen

Gemeentelijke gebouwen (0.4)
Voor het onderhouden van strategische gebouwen is in het investeringsprogramma voor 2023 € 1.420.000 beschikbaar. Voor het jaar 2023 is het bedrag met € 200.000 verhoogd naar € 1.620.000 voor het aanbrengen van energiebesparende maatregelen aan gemeentelijke gebouwen (o.a. Ledverlichting Stadskantoor, Raadhuis en Hammolenweg).

Hondenbeleid (0.64)
Voor de realisatie van het hondenbeleid is in het investeringsprogramma voor de jaarschijf 2023 € 100.000 begroot.

Overige vermeldenswaardige zaken

Algemene dekkingsmiddelen (incl. onvoorzien) (diverse taakvelden pr. 0)
De algemene dekkingsmiddelen zijn die inkomsten die geen specifiek bestedingsdoel kennen. De belangrijkste daarvan zijn de uitkering uit het Gemeentefonds en de opbrengst onroerendezaakbelastingen (OZB). Daarnaast zijn er nog een aantal kleinere opbrengsten zonder specifiek bestedingsdoel.
Conform artikel 8, lid 5 van het BBV bevat de programmabegroting het overzicht algemene dekkingsmiddelen. Dit overzicht geeft ten minste weer:

- de lokale heffingen (waarvan de bestedingen niet gebonden zijn) de algemene uitkering,
- het dividend,
- het saldo van de financieringsfunctie, en
- de overige algemene dekkingsmiddelen, t.w. de onttrekkingen aan en stortingen in de reserves.

In het overzicht hieronder zijn per post de saldi aangegeven van baten (positief) en lasten (negatief).

				*Bedrag * € 1.000*
Omschrijving	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**
Lokale heffingen (0)	15.225	15.582	15.835	16.049
Algemene uitkering (0.7)	138.442	142.307	134.746	137.892
Dividend (0.8 / 7.3)	765	900	900	900
Saldo van de financieringsfunctie (0.5)	42	8	8	9
Overige / mutatie reserves (0.10)	1.122	-2.747	-277	-616
TOTAAL	**155.596**	**156.050**	**151.212**	**154.234**

E. Indicatoren

Basisset beleidsindicatoren

Omschrijving	Bron	Eenheid	Periode	Kerkrade	Nederland	Limburg
Formatie	Eigen gegevens	FTE per 1.000 inwoners	2024	10,2	n/b	n/b
Bezetting	Eigen gegevens	FTE per 1.000 inwoners	2024	10,2	n/b	n/b
Apparaatkosten	Eigen begroting	Kosten per inwoner	2024	1.125	n/b	n/b
Externe inhuur	Eigen begroting	Kosten als % loonsom + inhuur externen	2024	6,82%	n/b	n/b
Overhead	Eigen begroting	% Totale lasten	2024	15,53%	n/b	n/b

Overige indicatoren

Omschrijving	Bron	Eenheid	2018	2019	2020	2021	2022
Waardering gemeentelijke dienstverlening	Burgeronderzoek	Rapport-cijfer (0 - 10)		6,7		*	
Digitale producten/ aanvraagformulieren voor de klant beschikbaar	Burgerplein	Aantal	15	15	22	23	25
Contacten aan de balie tijdens openingsuren	Burgerplein	Aantal	31.117	25.536	16.528	11.154	9.564
Afgehandelde bezwaarschriften: - beslissingen - ingetrokken	Bezwaarschriften- / klachtencommissie	Aantal	 151 70	 195 72	 156 77	 135 62	 115 68
Personeel gemeente (31 dec.): - jonger dan 35 jaar - 55 jaar en ouder	POI	%	 11 41	 11 44	 13 41	 18 40	 18 40
Deeltijdfactor (gemiddeld fte per medewerker, 31 dec.)	POI	1	0,94	0,93	0,91	0,93	0,94
Personeel gemeente: - instroom - uitstroom	POI	%	 4,7 5,2	 8,0 6,0	 12,0 7,4	 12,1 9,7	 16,2 11,3

**In 2021 is het dienstverleningsonderzoek niet uitgevoerd i.v.m. de Coronapandemie. In 2023 wordt dit dienstverleningsonderzoek wel weer uitgevoerd (planning: november/december 2023).*

1 Veiligheid

A. Algemeen

Omschrijving van het programma

Veiligheid is een basisvoorwaarde voor een aantrekkelijk en leefbaar Kerkrade. Kerkrade moet niet alleen veilig zijn, mensen moeten zich ook veilig, welkom en vrij voelen. Door gezamenlijke inspanning en integrale samenwerking zorgen we voor een leefbaar en veilig Kerkrade, waarbij overlast en criminaliteit zo veel mogelijk wordt voorkomen.

Relatie met paragrafen

Niet van toepassing

Taakvelden

1.1 Crisisbeheersing en brandweer
1.2 Openbare orde en veiligheid

B. Speerpunten van beleid

Verhogen van het veiligheidsgevoel en beperken woon- en drugsoverlast

Relatie met taakveld(en): 1.1, 1.2
In 2023 is het Integraal Veiligheidsplan 2023- 2026 (IVP) vastgesteld. Daarin is het volgende opgenomen. Om weloverwogen keuzes te kunnen maken in de uitvoering van het Integraal Veiligheidsplan is het van belang dat we zeker weten welke acties en interventies nodig zijn om dat te doen dat er ook toe doet. Met andere woorden, draagt het bij aan de gestelde ambitie? In 2023 zijn we gestart met het onderzoek. Concreet zal deze onderzoeksperiode lopen van het vierde kwartaal 2023 tot en met het eerste kwartaal van 2024. Waarbij de uitkomsten gebruikt zullen worden voor een integrale heroverweging van onze werkwijze voor 2024 en verder. Samenwerking met onze veiligheidspartners (preventief en repressief), staat hierbij voorop.

Gezien de grote uitdagingen waarvoor de gemeente en betrokken veiligheidspartners, zoals de politie, staan is het noodzakelijk om weloverwogen keuzes te maken. Prioriteiten stellen is nodig, omdat er altijd meer vraagstukken zijn dan beschikbare capaciteit.

2024 zal naast onderzoek en doorontwikkeling ook in het teken staan van realistische en uitvoerbare acties en interventies. Hierbij dient wel opgemerkt te worden dat we er niet alleen voor aan staan. Een integrale aanpak en commitment van de betrokken veiligheidspartners zijn hierbij nodig, waarbij de focus met name zal liggen op:

Wijkgerichte aanpak
Een andere manier om maatwerk te kunnen leveren bij een complex probleem is door middel van wijkgericht werken. Wijkgericht werken is een integrale aanpak die zich richt op het verbeteren van de directe leefomgeving in een bepaalde wijk of buurt in samenwerking met bewoners en ketenpartners. Kerkrade kent wijken en buurten met elk haar eigen kansen en uitdagingen. Een aanpak op maat doet recht aan de verschillen tussen wijken, buurten en aan de verschillen in zorgen en problemen die de bewoners van Kerkrade ervaren.

Veiligheidsbeleving
Het opstellen van een integraal veiligheidsplan bevordert de samenhang van het lokaal veiligheidsbeleid en het commitment van de gemeente en haar partners bij het tot stand brengen ervan. Onze grote ambitie is om verder door te kijken dan de periode die dit IVP beslaat. Door vooral in te zetten op die zaken die het veiligheidsgevoel sterk beïnvloeden, met als doel een positieve ontwikkeling op de veiligheid- en leefbaarheidsindicatoren, zodat Kerkrade binnen 20 jaar tot de top 5 van de veiligste steden in Zuid-Limburg hoort.

Drugsoverlast
De ingezette lijn van de toepassing van het Damoclesbeleid wordt voortgezet, waarbij we de mogelijkheden blijven ontwikkelen. De flexcontroles worden weer uitgevoerd om een beter zicht op de actuele situatie te krijgen en het veiligheidsgevoel van de omwonenden te verhogen. We blijven acties ontwikkelen om de meldingsbereidheid van de bewoners te verhogen. In het handhavingsarrangement zullen samen met politie afspraken gemaakt worden over de gezamenlijke inzet in de aanpak van drugsoverlast. Bij nieuwe projecten zal samen met de diverse afdelingen van onze organisatie gekeken worden welke fysieke aanpassingen kunnen bijdragen aan het terugdringen van de drugsoverlast.

Woonoverlast
Ondanks de uitgezette acties in het verleden, de aandacht en inzet van de gemeente en haar partners blijft woonoverlast de bewoners parten spelen. Dit vraagt om op een andere manier naar de aanpak te kijken. Onderzoek naar en het toepassen van bestuurlijke sturingselementen, eerder informatie delen en krijgen, gestuurd inspelen op de situatie om escalatie te voorkomen en afstemming zoeken bij projecten geven ons de mogelijkheid om vaker en doortastender op te treden tegen woonoverlast.
De Wet aanpak woonoverlast zullen we blijven toepassen, waarbij ook de eigenaren van overlastgevende panden onder de loep liggen. Daarnaast zetten we komend jaar in op versterking van - en verbinding tussen - de instrumenten uit de Wet aanpak woonoverlast en de Wet goed verhuurderschap, beiden ondersteund door de IAWW-methode. Ook gaan we sterker inzetten op handhaving en flexcontroles.

Jeugd overlast en -criminaliteit
(Groepen) jongeren die overlast veroorzaken of criminele activiteiten uitvoeren kunnen een negatieve invloed uitoefenen op het woonplezier en de veiligheidsbeleving van onze bewoners. Bij de aanpak jeugdoverlast en -criminaliteit willen we door middel van vroegsignalering onze (kwetsbare) jongeren in kaart brengen en monitoren. Daarnaast willen we ons zicht op jeugdgroepen verder verbeteren. Dit willen we doen door intensiever samen te werken met politie, OM, jeugd- en jongerenwerk, straatcoaches, buurtgemeenten en scholen. In 2024 en 2025 continueren we én breiden we uit met de inzet van een naar twee straatcoaches. Waar nodig treden we repressief op en passen we een persoonsgerichte aanpak toe (maatwerk). Denk hierbij aan HALT-trajecten, gesprekken met ouders, begeleide trajecten of zelfs een strafrechtelijke aanpak.

Zorg en Veiligheid

Het Zorg- en Veiligheidshuis Parkstad (afgekort ZVHP) is een samenwerking tussen de Parkstadgemeenten, met als vestigingsplaats Heerlen. Gemeenten, justitie-partners en zorgpartners werken samen om problemen aan te pakken die gerelateerd zijn aan individuele personen. De partners leggen daarbij de nadruk op personen die strafbare feiten en/of geweld hebben gepleegd of mensen die overlast veroorzaken, voor maatschappelijke onrust zorgen en/of de openbare veiligheid aantasten. Het ZVHP verbindt partners bij de aanpak van complexe problematiek. Daarnaast coördineert het ZVHP de nazorg aan ex-gedetineerden, adviseert het bij te nemen beslissingen over het verlengen van een huisverbod en levert (vanaf 1.1.2024) de voorzitter voor de Beschermingstafel Jeugd Parkstad.
De gemeente Kerkrade neemt deel aan de financiering van het ZVHP met een bedrag per inwoner.
Voor 2023 stond een transitie van de organisatievorm op het programma waarbij het ZVHP wordt omgevormd van een in 2017 op privaatrechtelijke basis vastgestelde samenwerkingsovereenkomst tussen gemeenten naar een Gemeenschappelijke Regeling/Openbaar Lichaam. De besluitvorming hieromtrent wordt afgerond in oktober 2023. De financiële consequenties hiervan zijn meegenomen in de nog vast te stellen conceptbegroting van dit ZVHP en bedragen € 5,61 per inwoner vanaf 2024. Voor de gemeente Kerkrade betekent dit een bijdrage van € 255.757 in 2024. Het ZVHP is nog in gesprek met de gemeente Kerkrade over het inhuren van diensten op gebied van P&O en ICT, waarvoor de gemeente een jaarlijkse vergoeding gaat ontvangen (nog nader te bepalen).

Aandacht voor de aanpak van ondermijnende activiteiten

Relatie met taakveld(en): 1.2

Er zijn duidelijke signalen zichtbaar van ondermijnende criminaliteit binnen de gemeente Kerkrade die onder de thema's drugs, witwassen en criminele toplaag vallen. In mindere mate komen andere vormen van ondermijnende criminaliteit in Kerkrade voor. De veronderstelling is dan ook dat het geschetste beeld geen totaalbeeld geeft van de ondermijnende criminaliteit in de gemeente, maar dat er mogelijk sprake is van een aantal blinde vlekken. Om hier beter zicht op te krijgen investeren we in de aanpak zorgfraude, zorgen we voor meer toezicht en controle op locaties waar weinig zicht op is of vermoedens zijn van ondermijnende criminaliteit. We werken intensiever samen met woningcorporaties, de omvang van het fenomeen spookburgers wordt verder uitgezocht en we handhaven we op de inschrijvingen Basis Registratie Personen. Middels hulp van het EURIEC wordt de samenwerking met het buitenland opgezocht, zetten we het BIBOB instrument in, actualiseren we de informatiepositie en intensiveren we de integrale controles.

C. Wat mag het kosten?

Exploitatie

1 Veiligheid	REK.	BEGR.		MJR.		
	2022	Bijgesteld 2023	Primair 2024	2025	2026	2027
LASTEN						
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	3.526	3.716	3.794	3.794	3.794	3.794
1.2 Openbare orde en veiligheid	4.329	3.739	2.733	2.580	2.377	2.393
TOTAAL LASTEN	**7.855**	**7.454**	**6.526**	**6.373**	**6.170**	**6.187**
BATEN						
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	12	0	0	0	0	0
1.2 Openbare orde en veiligheid	1.923	1.370	51	51	51	51
TOTAAL BATEN	**1.936**	**1.370**	**51**	**51**	**51**	**51**

Investeringen

*Bedrag * € 1.000*

TV	Omschrijving	V/U[1]	E/M[2]	2023	2024	2025	2026	2027	2023 - 2027
I Reguliere investeringen									
1.1	Voertuigen handhaving	v	e	0	55	55	55	55	220
1.2	Cameratoezicht Rodaboulevard	u	m	200	0	0	0	0	200
Totaal Programma 1				**200**	**55**	**55**	**55**	**55**	**420**

[1] *V = vervangingsinvestering, U = uitbreidingsinvestering.*

[2] *E = investering met economisch nut, M = investering met maatschappelijk nut.*

D. Toelichting op financiële mutaties en overige zaken

Financiële mutaties

Exploitatie

OOV doorontwikkeling handhaving (1.2)

Wijkboa

In 2023 en 2024 is de wijkboa ingezet voor het wijkgericht werken, het projectmatig werken en als domeindeskundige op de verschillende veiligheidsthema's. De wijkboa is hierin een absolute meerwaarde gebleken voor de veiligheidsaanpak van onze gemeente, vooral op het gebied van terugdringen van voornamelijk de complexe veiligheidsproblematiek, woon- en drugsoverlast en het activeren en onderhouden van burgerparticipatie. De wijkboa signaleert hierbij trends en fenomenen, waarop de wijkboa acteert door te adviseren, maar ook te acteren middels zowel preventieve als repressieve veiligheidsmaatregelen. Daarbij werkt de wijkboa samen met een grote verscheidenheid aan veiligheidspartners, waaronder wijkpreventieteams, sociaal maatschappelijke partners en de wijkagent van politie. De sterk afgenomen beschikbare capaciteit van de politie in de wijken en surveillance, maakt dat de deskundigheid en aanwezigheid van de wijkboa in de gemeentelijke wijkaanpak essentieel is.
De loonsom van de wijkboa is voor 2024 gefinancierd vanuit tijdelijke gelden. In de loop van 2024 zal een evaluatie plaats vinden. Bij een positief advies en continuering van de wijkboa, zal de daarmee gepaarde loonsom, vanaf 2025 geborgd moeten worden in de vaste loonkosten (€ 210.000).

Centralisten meldkamer handhaving
De meldkamer van cluster handhaving is de belangrijkste spil geworden als meldpunt van (ernstige) ergernis en overlast in de gemeente. Daarbij voert zij regie op de inzet van handhavers op deze meldingen of verbindt zij deze meldingen door naar andere afdelingen. Ten opzichte van de periode van voor Covid is het aantal verwerkte meldingen meer dan verdubbeld, van 2300 naar meer dan 5.000 op jaarbasis. De meldkamer werkt dag dagelijks nauw samen met het operationeel centrum van politie in Maastricht.
De veranderde en verminderende beschikbaarheid van politie heeft hoofdzakelijk bijgedragen aan deze groei. Deze groei van het aantal meldingen zal komende jaren niet afnemen. De verwachting is dat er een vlakkere groei zal zijn.
Daarnaast is in de meldkamer van politie het gemeentelijk cameratoezicht ondergebracht. Hierdoor kan er snel en adequaat worden opgetreden tegen geconstateerde strafbare feiten door gemeentelijke handhavers of politie. Het aantal camera's in de stad is groeiende van 7 in 2022 naar 20 in 2023. De verwachting is dat het gemeentelijk cameratoezicht in de komende jaren zal uitbreiden in de ondersteuning van het handhavend optreden tegen openbare ordeverstoringen en overlast in de wijken. Hierdoor nemen ook de werkzaamheden van de centralisten toe die het gemeentelijk cameratoezicht bedienen.
Naar verwachting zal, om te kunnen blijven voorzien in de verwerking van het aantal (toenemende) meldingen bij de meldkamer handhaving, in 2024 een uitbreiding van drie naar vijf centralisten noodzakelijk zijn.

Uitbreiding cameratoezicht (1.2)

Gemeente Kerkrade zet in de veiligheidsaanpak stevig in op cameratoezicht. Het cameratoezicht is een zeer effectief middel gebleken in de aanpak van openbare orde problematiek en overlast problematiek. Gemeente Kerkrade dient rekening te houden met de schaarste van capaciteit bij de politie en daarnaast kan onze eigen handhaving niet alle taken van de politie overnemen. Cameratoezicht is hierbij een belangrijk vervangend en ondersteunend instrument om zowel preventief en repressief te kunnen blijven optreden bij voordoende problematiek. Naar verwachting zal dit een substantiële uitbreiding van het aantal camera's in de Gemeente Kerkrade betekenen van 20 naar 30 camera's. De daarbij horende kosten zullen in de voorbereiding van de begroting voor het jaar 2025 meegenomen worden.

Continuering en uitbreiding van de inzet van straatcoaches

Bij de aanpak jeugdoverlast en -criminaliteit willen we door middel van vroegsignalering onze (kwetsbare) jongeren in kaart brengen en monitoren. Daarnaast willen we ons zicht op jeugdgroepen verder verbeteren. Een van de interventies die succesvol gebleken is in de aanpak van jeugdoverlast is de inzet van een straatcoach. Om beter aan de behoefte te kunnen voldoen, heeft het college ingestemd om in 2024 en 2025 te continueren met én te investeren in de uitbreiding van een naar twee inzetbare straatcoaches in Kerkrade.Op deze manier wordt een nog betere informatiepositie verkregen, zijn de jongeren beter in zicht en wordt voorkomen dat deze jongeren afglijden naar de criminaliteit.
De daarbij horende kosten bedragen € 225.000 per jaar.

Investeringen

Niet van toepassing

Overige vermeldenswaardige zaken

Niet van toepassing

E. Indicatoren

Basisset beleidsindicatoren

Omschrijving	Bron	Eenheid	Periode	Kerkrade	Nederland	Limburg
Verwijzingen Halt	Bureau Halt	Aantal per 1.000 jongeren	2022	15,2	8	8
Winkeldiefstal	CBS	Aantal per 1.000 inwoners	2022	2,9	2,3	2
Geweldsmisdrijven	CBS	Aantal per 1.000 inwoners	2022	5,6	4,6	4,3
Diefstallen uit woning	CBS	Aantal per 1.000 inwoners	2022	1,7	1,4	1,2
Vernielingen en beschadigingen in de openbare ruimte	CBS	Aantal per 1.000 inwoners	2022	6,9	6	5,9

Overige indicatoren

Omschrijving	Bron	Eenheid	2018	2019	2020	2021	2022
Objecten meldpunt drugsoverlast	Meldpunt	Aantal	53	78	139	81	37
Overlast door verward persoon	Politie	Aantal	230	262	341	324	384
Diefstal / inbraak woning	Politie	Aantal	175	154	98	86	75
Straatroof	Politie	Aantal	4	8	4	5	8
Overval	Politie	Aantal	5	6	3	3	4
Geweld (eenvoudige mishandeling)	Politie	Aantal	136	119	98	106	118
Geweld (zware mishandeling)	Politie	Aantal	19	28	20	15	22

2 Verkeer, vervoer en waterstaat

A. Algemeen

Omschrijving van het programma

De voorbereiding, planning en uitvoering van het verkeer- en vervoersbeleid is gericht op het leveren van een bijdrage aan een goede, evenwichtige en veilige infrastructuur. Het verhogen van de bereikbaarheid, het verhogen van de verkeersveiligheid door in te zetten op kwetsbare doelgroepen (verbeteren van de infrastructuur en het gedrag), duurzaamheid en leefbaarheid zijn daarbij de kernpunten.

Relatie met paragrafen

Dit programma heeft een relatie met de paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen (§3). Het betreft dan onder meer het onderhoud van het wegennet.

Taakvelden

2.1 Verkeer en vervoer
2.2 Parkeren
2.3 Recreatieve havens (niet van toepassing)
2.4 Economische havens en waterwegen (niet van toepassing)
2.5 Openbaar vervoer

B. Speerpunten van beleid

Verbeteren van vervoersvoorzieningen en bereikbaarheid met Avantis als aandachtspunt

Relatie met taakveld(en): 2.1, 5.7, 8.1.
Het mobiliteitsplan is in april 2023 vastgesteld. Het mobiliteitsplan wordt doorvertaald in een Uitvoeringsprogramma waarin aanvullende aandachtspunten naar voren komen. Het uitvoeringsplan wordt eind 2023 vastgesteld. In dit plan wordt aandacht besteed aan bijvoorbeeld herinrichting van de openbare ruimte om verkeersveiligheid te verbeteren, de aanleg van extra fietspaden, maar ook de verbinding met het intercity-station in Herzogenrath.

In het kader van de mobiliteitsopgave in Kerkrade West heeft de Provincie besloten om het Station Kerkrade West niet te realiseren. Er zal onderzoek plaatsvinden naar de mogelijkheid van een Mobiliteitshub in Kerkrade West, waar diverse (alternatieve) vervoersopties worden onderzocht om tot een verbetering te komen van de bereikbaarheid van Kerkrade West. Daarbij zal ook nadrukkelijk de verbinding gelegd worden met het bereikbaar maken van bedrijventerrein Avantis (anders dan per auto).

Verbeteren verkeersveiligheid

Relatie met taakveld(en): 2.1

Met het oog op de verbetering van de verkeersveiligheid is er een risicoanalyse Strategisch plan verkeersveiligheid uitgevoerd. Daarnaast is verkeersveiligheid in het gemeentelijk mobiliteitsplan en daarmee in het uitvoeringsprogramma ook een belangrijk onderwerp.
In het mobiliteitsplan is er specifieke aandacht voor het verbeteren van verbindingen voor de verschillende modaliteiten met een specifieke aandacht voor de fiets, zowel in de stad als vanuit de stad naar andere plaatsen (ook over de grens). Wij nemen de klachten van onze burgers serieus, stellen prioriteit aan de afhandeling en trekken, waar mogelijk, lering hieruit.

Faciliteren van onderhoud openbare ruimte in centrum en wijken

Relatie met taakveld(en): 2.1, 5.7

Bij een vitale stad hoort een vitale infrastructuur. In de komende vier jaar blijft de gemeente dan ook investeren in de kwaliteit van de openbare ruimte. Hiervoor worden structureel extra financiële middelen voorgesteld in de begroting 2024. Voorbeelden zijn extra investeringen in de kwaliteit van de Kerkraadse wegen, het onderhoud van het openbaar groen, voorzieningen voor honden en het schoonhouden van de openbare ruimte. Knelpunten in de infrastructuur zullen waar mogelijk worden aangepakt. Hiermee vervolgt het college de koers die in de vorige bestuursperiode is ingeslagen.
De gevolgen van klimaatverandering en weersomstandigheden zijn, ook in de openbare ruimte, steeds meer merkbaar. Voorbeelden zijn wateroverlast, stormen, langdurige droogte en hoge temperaturen (hittestress). Ook om die redenen zijn de bomen in stad en wijken belangrijk. Als onderdeel van de groenstructuur zijn zij de longen van de stad. Daarnaast dragen bomen bij aan het tegengaan van hittestress. Het college blijft dan ook investeren in de kwaliteit en de veiligheid van de bomen en in het planten van nieuwe bomen (vergroening). De Kerkraadse Levensbomenbossen, die worden aangeplant in nauwe samenwerking met onze inwoners, zijn daarvan goede voorbeelden.
Het onderhoud van de openbare ruimte is mensenwerk dat voor een groot deel wordt uitgevoerd door onze eigen medewerkers. Dat gebeurt samen met de gedetacheerde collega's van Wsp vanaf de gemeentewerf aan de Hammolenweg. Het college investeert in de komende periode extra in de personele capaciteit (waaronder ook in het compenseren van de terugloop van de Wsp-detachering), maar ook in de kwaliteit van de voertuigen en het materieel. Samen vormen zij het visitekaartje in de openbare ruimte.

Continuering parkeerbeleid

Relatie met taakveld(en): 2.2

Er wordt een nieuwe parkeernota opgesteld met daarin onderwerpen zoals de geactualiseerde parkeernormen en vergunningen/ontheffingenbeleid. Het parkeerbeleid wordt medio 2024 geëvalueerd, Hierin wordt de parkeergarage VIE meegenomen, een en ander wel afhankelijke van het ingaan van betaald parkeren. Het 1e uur gratis parkeren blijft gehandhaafd.

C. Wat mag het kosten?

Exploitatie

2 Verkeer, vervoer en waterstaat	REK.	BEGR.		MJR.		
	2022	Bijgesteld 2023	Primair 2024	2025	2026	2027
LASTEN						
2.1 Verkeer en vervoer	6.701	7.899	7.311	7.242	6.925	6.844
2.2 Parkeren	613	656	583	582	545	525
2.5 Openbaar vervoer	23	23	23	23	23	23
TOTAAL LASTEN	**7.337**	**8.578**	**7.917**	**7.847**	**7.493**	**7.392**
BATEN						
2.1 Verkeer en vervoer	416	357	196	196	196	196
2.2 Parkeren	41	57	57	57	57	57
2.5 Openbaar vervoer	0	0	0	0	0	0
TOTAAL BATEN	**457**	**414**	**253**	**253**	**253**	**253**

Investeringen

*Bedrag * € 1.000*

Pr.	Omschrijving	V/U[1]	E/M[2]	2023	2024	2025	2026	2027	2023 - 2027
I Reguliere investeringen									
2.1	Verkeer en vervoer	v	m	0	270	270	270	270	1.080
2.1	Wegen, straten en pleinen	v	m	3.961	3.684	3.184	3.184	3.184	17.197
2.1	Civieltechnische kunstwerken	v	m	570	73	73	73	73	862
2.1	Openbare verlichting	v	m	350	300	300	300	300	1.550
2.1	Versnellingsagenda Rijk	u	m	200	3.450	1.000	1.000	1.000	6.650
2.1	Mobiliteitsplan	u	m	470	250	250	250	250	1.470
2.2	Parkeren	v	e	20	20	20	20	20	100
Totaal Programma 2				**5.571**	**8.047**	**5.097**	**5.097**	**5.097**	**28.909**

[1] *V = vervangingsinvestering, U = uitbreidingsinvestering.*

[2] *E = investering met economisch nut, M = investering met maatschappelijk nut.*

D. Toelichting op financiële mutaties en overige zaken

Financiële mutaties

Exploitatie

Programma 2:
Door prijsstijging van loonkosten en energie- en brandstofkosten is er in programma Verkeer, vervoer en waterstaat voor o.a. de producten verkeer en vervoer, verkeersregelinstallaties, verkeersmeubilair, vervangen lichtmasten, wegmarkeringen, onderhoud asfalt, straatreiniging, onkruidbestrijding, openbare verlichting, onderhoud bermen, parkeervoorzieningen rekening gehouden met indexering van de kosten. Voor de jaren 2023 en 2024 is hiervoor € 200.000 geraamd en vanaf 2025 is structureel € 150.000 begroot. De prijsstijgingen voor de genoemde producten en diensten zijn door de gemeente Kerkrade niet beïnvloedbaar.

In 2023 wordt € 1.000.000 van de reserve exploitatie overgeheveld naar de reserve reeds bestemde middelen om prijsstijgingen te compenseren.

Pluspakket Rd4 (2.1)
De kosten van het Rd4 pluspakket nemen i.v.m. prijsstijgingen vanaf 2024 structureel toe met € 75.000. Voor programma 0 inhuur voertuigen bedraagt dat € 26.000 en voor programma 2 inhuur veegmachine en stortkosten € 49.000. Deze prijsstijgingen zijn door de gemeente Kerkrade niet beïnvloedbaar. De geleverde diensten zijn absoluut noodzakelijk voor de reiniging van de openbare ruimte.

Gladheidsbestrijding (2.1)
Voor gladheidbestrijding is in de begroting een vast bedrag van € 157.000 begroot. Vanwege de winterse omstandigheden in de eerste maanden van 2023 is dat bedrag thans met € 50.000 overschreden.

Energiekosten straatverlichting (2.1)
In 2022 heeft de gemeente na een aanbesteding een nieuw energiecontract voor drie jaar afgesloten voor de gemeentelijke gebouwen en de straatverlichting. Voor het jaar 2023 is het verrekenbaar gebaseerd op de aanbesteding van 2022. Voor 2024 wordt een samengesteld gemiddelde aan de hand van maandelijkse klik momenten vastgesteld. Een eerste indicatie is dat de kosten in 2023 zullen stijgen met € 463.000. Voor de jaren 2024 en verder is rekening gehouden met een stijging van € 136.000. Deze prijsstijgingen zijn door de gemeente Kerkrade niet beïnvloedbaar. Behoud van het huidige niveau van de openbare verlichting is noodzakelijk met het oog op verkeers- en sociale veiligheid in stad en wijken.

Investeringen

Wegen straten en pleinen (2.1)
Voor groot onderhoud aan wegen is in het investeringsprogramma voor 2023 € 3.684.000 begroot.
Door inflatie, materiaalschaarste, stijging van loon-, energie- en brandstofkosten is het investeringsbedrag voor 2023 met € 221.000 verhoogd naar € 3.905.000.

Civieltechnische kunstwerken (2.1)
Voor groot onderhoud aan civieltechnische kunstwerken is voor 2023 € 141.000 begroot. Dit bedrag is met € 429.000 verhoogd naar € 570.000 voor het herstellen van de duiker in de Hammijnstraat.

Openbare verlichting (2.1)
In het investeringsprogramma van 2023 is voor het vervangen van lichtmasten en armaturen € 300.000 begroot. Om een inhaalslag te maken in het vervangen van armaturen naar Led verlichting is het budget met € 50.000 verhoogd naar € 350.000. De vervanging door Led-verlichting draagt bij aan de doelstellingen op het gebied van duurzaamheid, bespaart energie en heeft een positieve invloed (verlaging) op de onderhoudsfrequentie.

Versnellingsagenda Rijk diverse projecten (2.1)
Voor de versnellingsagenda is in het investeringsprogramma voor het jaar 2023 € 600.000 begroot. De voorbereiding van de ongelijkvloerse kruising St. Pieterstraat / Roderlandbaan is in 2023 gestart en de uitvoering zal in 2024 gestalte krijgen hiermee kan € 400.000 doorschuiven naar 2024.

Overige vermeldenswaardige zaken

Wegen, openbare verlichting en civieltechnische kunstwerken (2.1)
In de paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen (§3) staat bij de onderdelen wegen, openbare verlichting en civieltechnische kunstwerken beschreven wat het beleid, programma, budget en de activiteiten voor 2024 zijn.

E. Indicatoren

Basisset beleidsindicatoren

Niet van toepassing.

Overige indicatoren

Omschrijving	Bron	Eenheid	2018	2019	2020	2021	2022
Geregistreerde ongevallen: - uitsl. materiële schade - met letsel - met dodelijke afloop	Viastat online	Aantal	256 216 38 2	266 231 33 2	222 200 21 1	233 200 32 1	272 237 35 0
Meldingen verkeersoverlast	Werkgroep Verkeer	Aantal	278	251	249	247	242
Tevredenheid met verkeersdrukte in eigen buurt	Burgeronderzoek	%		41		34	
Kwaliteit wegennet voldoende: - asfaltverharding - elementen-verharding	Tweejaarlijkse schouw	%	72 85	79 83	79 84	78 83	77 83
Klachten wegenonderhoud	Burgerplein	Aantal	501	505	363	537	304
Tevredenheid over onderhoud wegen, straten en pleinen	Burgeronderzoek	%		52		39	
Waardering beheer en onderhoud	Burgeronderzoek	Score (0 - 10)		6,3		6,0	

3 Economie

A. Algemeen

Omschrijving van het programma

Het ontwikkelen van een voorwaardenscheppend beleid voor het goed functioneren van bedrijfsleven en warenmarkt en het bevorderen van een voldoende gedifferentieerd werkgelegenheidsaanbod. Het ontwikkelen van een strategisch en uitvoerend toeristisch en recreatief beleid.

Relatie met paragrafen

Dit programma heeft een relatie met de Onderhoud kapitaalgoederen (§3) en Grondbeleid (§7).

Taakvelden

3.1 Economische ontwikkeling
3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur
3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen
3.4 Economische promotie

B. Speerpunten van beleid

Stimuleren van de lokale economie en werkgelegenheid

Relatie met taakveld(en): 3.1, 3.2, 3.3, 3.4

Algemeen

Op diverse manieren wordt getracht de lokale economie en werkgelegenheid te stimuleren. Hiervoor zijn meerdere instrumenten ontwikkeld en zijn meerdere samenwerkingen aangegaan.
De Stimuleringsregeling Kerkrade Centrum wordt in combinatie met de inzet van de Stichting Streetwise gebruikt om nieuwe en bestaande ondernemers gericht te ondersteunen.
Verder blijft er via het stadsmarketingplan “Beleef Kerkrade” continu aandacht voor alle economische/ toeristische ontwikkelingen, waardoor ondernemers worden getriggerd om verbindingen te leggen om zo elkaar te versterken. Wij vervullen hierin een actieve en aanjagende rol.

Ook wordt ingezet op het faciliteren van ondernemers bij huisvestigingsvraagstukken, bedrijventerreinenmanagement, het faciliteren van startende ondernemers, het transformeren van verouderde winkelgebieden etc. Dit zijn speerpunten van beleid om te komen tot een hoogwaardig ondernemingsklimaat en daarmee het creëren van een gunstig vestigingsklimaat in Kerkrade.

Bedrijventerreinen
Er is een ongekende belangstelling voor de bedrijventerreinen in Kerkrade. Om gelijke tred te houden met deze grootschalige ontwikkelingen op de bedrijventerreinen zal de bereikbaarheid en het mobiliteitsprofiel van de bedrijventerreinen verbeterd dienen te worden. Op basis van (mobiliteits)onderzoeken zal bezien worden welke maatregelen uitgevoerd kunnen worden. Deze maatregelen dienen een veilig gebruik van de infrastructuur te bevorderen, rekening houdende met de aankomende ontwikkelingen zodat de bedrijventerreinen tijdig aangepast worden en niet achteraf maatregelen getroffen moeten worden.

Programma Medlands
De grootste banengroei in de laatste jaren deed zich in Parkstad voor in de medische technologie. Te denken valt aan Medtronic, Boston Scientific, etc. Om deze bedrijven verder te verankeren en te profileren in de regio wordt ingezet op het opstellen van een programma (i.c. "Medlands") voor de speerpuntensector. Arbeidsmarkt, opleiding, bereikbaarheid, marketing etc. zijn hierbij belangrijke ingrediënten. Aanhaking wordt gezocht bij de aanvraag Regiodeal 2.0.

Centrum
Er wordt een aanvalsplan opgesteld om de versterking van het centrum vorm te geven, waarbij diverse aspecten integraal worden opgepakt. Dit betreft onder andere leegstand verminderen, versterken van de betrokkenheid van ondernemers, communicatie en marketing, parkeerbeleid, etc. Doel is om het centrum van de toekomst verder vorm te geven. Er is sowieso ingezet op het versterken van centrummanagement door het aanstellen van een fulltime centrummanager.

Afstemmen van behoefte aan arbeidskracht op het aanbod vanuit het onderwijs
Relatie met taakveld(en): 4.2
Afstemming van de behoefte aan arbeidskrachten en het aanbod vanuit het onderwijs is erg belangrijk.
De gemeente kent sinds enkele jaren de Leerwerklijn Openbare Ruimte op de gemeentewerf aan aan de Hammolenweg. De Leerwerklijn biedt plaats aan maximaal 15 jongeren. De belangrijkste speerpunten van dit initiatief zijn: educatie, re-integratie, ontwikkeling en arbeidsparticipatie van jongeren. De gemeente werkt hierin samen met meerdere onderwijsinstellingen uit stad en regio. De vakinhoudelijke begeleiding en aansturing van de jongeren wordt verzorgd door de medewerkers van de afdeling Stedelijk Beheer. Deze begeleiding is meerjarig verankerd in de organisatie. Hiermee draagt de gemeente bij aan het doel van dit programma.

Onder aandacht brengen bij bedrijfsleven van werkzoekenden uit alle leeftijdscategorieën
Relatie met taakveld(en):
De vormgeving van de klantreis voor de participatieklanten vordert gestaag. In de uitvoering zijn de backoffice, midoffice en frontoffice volledig operationeel. De fase van het "fine-tunen" is aangebroken, dit zal vooral in 2024 zijn verdere uitwerking krijgen. Zo ook voor het team DADS (Direct Aan De Slag) dat zorg zal dragen voor het beheer van en de plaatsing richting arbeidsmarkt van de doelgroep 80-100 (arbeidsfit).
Deze arbeidsmarkt betreft een inclusieve arbeidsmarkt die zich kenmerkt door evenwicht tussen vraag (werk) en aanbod (werkzoekenden). Belangrijk hiervoor zijn doorlopende leerlijnen in het onderwijs, effectieve en efficiënte vervulling van de vraag in het bedrijfsleven, lage werkloosheid en een hoge arbeidsparticipatie van zoveel mogelijk mensen. Hiertoe zullen ook reserves aangeboord worden, zoals mensen met een 'afstand tot de arbeidsmarkt'. Met oog voor de werkzoekenden die in de afgelopen jaren in een zwakkere positie terecht zijn gekomen. Problematieken op leefgebieden zoals financiën, gezondheid, opvoeding, opleiding, etc. spelen een prominente belemmerende rol. Dit vraagt om aanpassing/ontwikkeling van deze werkzoekenden en aanpassingsvermogen van werkgevers. Zij moeten open staan voor deze groep en hun bedrijf en werk daarvoor geschikt maken.
Het team DADS neemt deel aan meerdere regionale projecten (Taskforce/ Werkcentrum) waarbij er vooral in samenwerking met andere gemeentes, ketenpartners en WSP getracht wordt om op diverse manieren de grote afstand tot arbeidsmarkt van onze doelgroep te verkleinen.

Om daarnaast ook binnen de eigen organisatie een start te maken met dit plaatsingsproces wordt er door DADS een ontmoeting georganiseerd, in de vorm van een Speeddate, tussen enerzijds onze klanten en anderzijds onze werkgevers. In 2022 is gestart met deze aanpak. Gezien de eerste positieve ervaringen, wordt dit in 2023 verder uitgebouwd.
Om het overzichtelijk, beheersbaar en drempelverlagend te houden zal de Speeddate op kleine schaal plaatsvinden. Hier worden werkzoekenden uit alle leeftijdscategorieën bij betrokken.

Toevoegen van Sancta Maria gebouw aan Flexiforum

Relatie met taakveld(en): 4.2
Het Flexiforum is een gebouw waarin meerdere bedrijven en instellingen gevestigd zijn. Ook de gemeente gebruikt werkruimtes in het Flexiforum. Ruim 90% van het gebouw is verhuurd. Een aantal van de huurders vraagt al om meer ruimte. Er is ook belangstelling van andere mogelijke huurders. Daarom is in 2022 gestart met het maken van een nieuw plan voor de voormalige Sancta Maria school. Dit gebouw is via een loopbrug verbonden met het Flexiforum. De gemeenteraad heeft in april 2023 een plan voorgelegd gekregen incl. budgetverzoek om de voormalige school toe te voegen als onderdeel van het Flexiforum. Dit plan wordt in 2024 verder in de steigers gezet.

Stimuleren van toeristische en recreatieve ontwikkelingen en stevige positionering van bestaande voorzieningen met behulp van de voorhanden zijnde communicatiemix

Relatie met taakveld(en): 3.3, 3.4
Het stadsmarketingplan "Beleef Kerkrade" is volop in werking en werpt zijn vruchten af. Onder de vlag van "Programma van de Stad" worden diverse vakdisciplines bij elkaar gebracht om zo ons complete aanbod aan voorzieningen zo sterk mogelijk te positioneren op zowel lokaal, regionaal als euregionaal niveau.

Onderzoeken of verbindingen tussen toeristische attracties en centrum geoptimaliseerd kunnen worden

*Relatie met taakveld(en): 3.2, 3.*4
De Visie Toerisme (pijler Verbindingen) en het stadsmarketingplan "Beleef Kerkrade" worden verder uitgewerkt door manieren te zoeken om nóg beter de verbinding te leggen tussen de toeristische attracties onderling en tussen de toeristische attracties en het centrum. Voorbeelden hiervan zijn: de inzet van de Beleefbus (nieuwe stijl), het realiseren van (gethematiseerde) fiets- en wandelroutes, het positioneren van het toeristische aanbod als één geheel zowel lokaal, (eu)regionaal als provinciaal, het organiseren van diverse activiteiten/evenementen etc.

Realisatie Knopen lopen en Parkstadroute

Relatie met taakveld(en): 3.4
Het wandelroutenetwerk "Knopen Lopen" dat in 2023 is opgepakt, zal in 2024 verder regionaal worden opgepakt. Hierdoor ontstaat er een uniform euregionaal wandelnetwerk.
De aanleg van de Parkstadroute heeft 2023 zijn aanvang gekregen en de werkzaamheden worden in 2024 verder opgepakt. Het Kerkraadse deel wordt de komende jaren in verschillende fasen gerealiseerd. De verwachting is dat het Kerkraadse deel in 2025 in zijn geheel gereed is

C. Wat mag het kosten?

Exploitatie

3 Economie	REK.	BEGR.		MJR.		
	2022	Bijgesteld 2023	Primair 2024	2025	2026	2027
LASTEN						
3.1 Economische ontwikkeling	1	1	1	1	1	1
3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	2.017	2.917	2.336	2.335	2.324	2.317
3.3 Bedr.loket en bedr.regelingen	189	261	245	240	240	240
3.4 Economische promotie	424	601	421	414	409	408
TOTAAL LASTEN	**2.631**	**3.779**	**3.002**	**2.989**	**2.973**	**2.965**
BATEN						
3.1 Economische ontwikkeling	0	0	0	0	0	0
3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	830	851	1.004	1.010	911	911
3.3 Bedr.loket en bedr.regelingen	116	131	129	129	129	129
3.4 Economische promotie	456	404	412	412	412	412
TOTAAL BATEN	**1.402**	**1.385**	**1.545**	**1.551**	**1.452**	**1.452**

Investeringen

*Bedrag * € 1.000*

TV	Omschrijving	V/U[1]	E/M[2]	2023	2024	2025	2026	2027	2023 - 2027
I Reguliere investeringen									
3.2	Bereikbaarheid bedrijventerreinen	v	m	400	1.100	0	0	0	1.500
II Overige investeringen									
3.2	Ontwikkeling Sancta Maria	u	e	2.131	0	0	0	0	2.131
Totaal Programma 3				**2.531**	**1.100**	**0**	**0**	**0**	**3.631**

[1] *V = vervangingsinvestering, U = uitbreidingsinvestering.*

[2] *E = investering met economisch nut, M = investering met maatschappelijk nut.*

D. Toelichting op financiële mutaties en overige zaken

Financiële mutaties

Exploitatie

Programma 3:
Door prijsstijging van loon-, energie- en brandstofkosten is in programma Economie voor o.a. de producten bedrijfsinfrastructuur, centrummanagement, toerisme en reclameborden rekening gehouden met indexering van de kosten. Voor de jaren 2023 en 2024 is hiervoor € 20.000 geraamd en vanaf 2025 is structureel € 10.000 begroot.

Toeristenbelasting (3.4)
Aan de hand van de werkelijke inkomsten en meer bezoekers kan de post toeristenbelasting structureel worden opgehoogd met € 28.000 van € 171.000 naar € 199.000.

Investeringen

Bereikbaarheid bedrijventerreinen (3.2)
Om de bereikbaarheid van de bedrijventerreinen te verbeteren is in het investeringsprogramma voor het jaar 2023 € 1.000.000 begroot. De voorbereidingen zijn in 2023 gestart en realisatie zal in 2024 plaatsvinden, hiermee kan € 600.000 doorgeschoven worden naar 2024.

Ontwikkelingen voormalige school Sancta Maria (3.2)
In april 2023 heeft de raad ingestemd met de ontwikkelingen van de voormalige school Sancta Maria waarbij de raad heeft ingestemd met het beschikbaar stellen van een investeringskrediet van € 2.131.000. Het betreft een rendabele investering waarbij de kapitaallasten worden opgebracht middels huurpenningen.

Overige vermeldenswaardige zaken

Centrummanagement (3.2)
Via centrummanagement worden de ondernemers in het centrum van Kerkrade ondersteund en worden acties ontplooid om het ondernemersklimaat verder te verbeteren, meer bezoekers en meer omzet te krijgen en in afstemming met Beleef Kerkrade activiteiten, evenementen en koopmomenten zo goed mogelijk op elkaar af te stemmen. Centrummanagement speelt daarbij onder andere de volgende rollen:

- verbinding tussen centrumondernemers en gemeente;
- communicatie met de centrumondernemers over zaken die voor hen belangrijk zijn;
- mee uitvoering geven aan het stimulering beleid centrum, aanloopstraten en terrassenbeleid;
- aansturen van en afstemmen van evenementen (plus de marketing daarvan) op momenten dat veel mensen komen winkelen in het centrum binnen Beleef Kerkrade;
- organiseren van overleg tussen en met ondernemers;
- beheren van de Beleef Kerkrade Kadokaart;
- ondersteunen van startende ondernemers en nieuwe initiatieven (naast en samen met Streetwise);
- communicatie met eigenaren van gebouwen;
- zorgen voor minder leegstand, inzet van leegstaande panden voor bestaande en nieuwe ondernemers maar ook bij langdurige leegstand voor pop-up activiteiten, zoals Fietspunt.

Er zijn een aantal uitdagingen om het centrum verder te versterken. Er is in 2023 een aanvalsplan opgesteld om deze versterking verder vorm te geven waarbij diverse aspecten integraal worden opgepakt. Dit betreft onder andere leegstand verminderen, versterken van de betrokkenheid van ondernemers, communicatie en marketing, parkeerbeleid, etc. De uitvoering van het aanvalsplan wordt in 2024 opgepakt. Om bovenstaande zaken nog beter voor elkaar te boksen, is vanaf 1 oktober 2023 een fulltime centrummanager in dienst van de gemeente gekomen.

Uitvoeringsprogramma Toerisme (3.4)
In 2024 worden ook weer projecten opgepakt die voortvloeien uit het Uitvoeringsprogramma Toerisme. De projecten hebben te maken met Verbinden (bijvoorbeeld de Parkstadroute of het KnopenLopen), Verblijven (realiseren van camperplaatsen) en Verleiden en Vermarkten via Beleef Kerkrade. Deels worden de projecten ook opgepakt en uitgevoerd in samenwerking met de andere gemeenten en stakeholders in de regio Parkstad Limburg en Zuid-Limburg. Tevens wordt de samenwerking gezocht met onze Duitse buren voor wellicht zelfs een grensoverschrijdend toeristisch uitvoeringsprogramma; het bereiken en verleiden van de Duitse toerist (attracties, verblijf) biedt kansen voor Kerkrade. Er wordt onder meer ingezet op (ook grensoverschrijdende) toeristisch-recreatieve infrastructuur en routes, dataverzameling (toeristische onderzoekscijfers die toeristische sturingsinformatie opleveren), duurzame vernieuwing en innovatie van het toeristisch-recreatief product en het blijven inzetten op het verbeteren van de kwaliteit van de Kerkraadse vrijetijdsvoorzieningen.
Toeristische projecten en activiteiten worden in 2024 ook weer voor een deel betaald uit de retributiegelden. Voor 2024 is hiervoor een budget van € 75.500 beschikbaar. Verder is een werkbudget van € 12.300 voorhanden voor toeristische activiteiten.

Werken over de grens (3.3)
Ook in 2024 gaat de aandacht uit naar werken over de grens, ofwel grensoverschrijdende arbeidsmarkt. Het zou goed zijn als er geen hindernissen waren om in het ene land te wonen en in het ander land te

werken en andersom. Dan zou één arbeidsmarkt kunnen ontstaan. Daarvoor is een goede ondersteuning van de overheid nodig.

We hebben al de Grensinfopunten. Daar kunnen de mensen terecht voor grensoverschrijdende vragen en problemen die te maken hebben met bijvoorbeeld belastingen, pensioenen en ziektekosten. Aan de andere kant hebben we de Servicepunten voor Grensoverschrijdende Arbeidsbemiddeling deze heten sinds 1 januari 'Grensarbeid'. Wil je werken aan de andere kant van de grens, dan kun je je melden bij 'Grensarbeid' in het Eurode Business Center (EBC). Hier word je geholpen om die baan te vinden. Ook werkgevers kunnen er terecht voor personeel als ze dat in eigen land niet kunnen vinden. Het 'Grensinfopunt Aken-Eurode' en 'Grensarbeid Kerkrade-Herzogenrath' in het EBC organiseren al lange tijd workshops en werken goed samen. Zo kan degene die werk wil of personeel zoekt niet alleen goede informatie en advies krijgen, maar zelfs geholpen worden bij het vinden van werk en personeel (de 'one-stop-shop' ofwel de 'één-loket'-gedachte). Zo groeit de arbeidsmarkt in de Euregio steeds meer naar elkaar toe en overwinnen we de grenzen tussen Nederland, Duitsland en België. (Internationale) bedrijven zullen meer geïnteresseerd zijn in het vestigen van het bedrijf, omdat ze gemakkelijker personeel kunnen vinden. Ze worden goed geholpen. We moeten deze hulp van de overheid veiligstellen voor de toekomst. Daarom moet de overheid de Grensinfopunten en Grensarbeid voor lange tijd betalen. Voor de GIP's geldt dat al grotendeels. Voor de locaties van 'Grensarbeid' in Kerkrade en in Maastricht is daarvoor in 2023 een grote stap gezet. De drie grote gemeenten in Zuid-Limburg, Maastricht, Heerlen en Sittard-Geleen, hebben besloten de financiering voor de brede grensoverschrijdende dienstverlening, veilig te stellen. Dit betreft alle dienstverlening van de twee GIP's in Kerkrade en in Maastricht, de beide locaties van 'Grensarbeid' in Kerkrade en in Maastricht, het Expatcenter Maastricht en 'Talentcoalition' vanuit Maastricht. Al deze dienstverlening wordt vanaf 2023 dan ook financieel gecoördineerd. Organisatorisch blijven ze voorlopig allemaal zelfstandig, maar er wordt wél intensief samengewerkt.
Voor 'Grensarbeid Kerkrade-Herzogenrath' betekent dit concreet dat naast de structurele deelfinanciering door de Bundesagentur für Arbeit, het UWV en het Openbaar Lichaam Eurode, de resterende kosten vanuit Zuid-Limburg worden betaald. Deze ontwikkeling kwam als geroepen, omdat de tot en met 2022 geldende financiering door de Provincie Limburg, definitief is gestopt. Kerkrade blijft onderdak bieden aan 'Grensarbeid Kerkrade-Herzogenrath'. Daarom heeft de gemeente een extra verantwoordelijkheid om er samen met de Nederlandse en Duitse partners voor te zorgen dat de dienstverlening van 'Grensarbeid' gewaarborgd blijft. Daarom heeft Kerkrade in de loop van 2023 een coördinator Grensarbeid' ingesteld om ook voor de lange duur deze belangrijke grensoverschrijdende dienstverlening veilig te stellen. Zo blijft Kerkrade ook nauw betrokken bij de verdere ontwikkelingen in dit kader en meehelpen te groeien naar een 'one-stop-shop'-dienstverlening in de Euregio Maas-Rijn. Zo kan men terecht bij één loket voor alle vragen en procedures als het gaat om o.a. grensoverschrijdend werken.

E. Indicatoren

Basisset beleidsindicatoren

Omschrijving	Bron	Eenheid	Periode	Kerkrade	Nederland	Limburg
Functiemenging	CBS/BAG/LISA	%	2022	40,3	53,8	50,7
Vestigingen	LISA	Aantal per 1.000 inwoners 15 - 64 jaar	2022	123,6	174,1	154,2

Overige indicatoren

Omschrijving	Bron	Eenheid	2018	2019	2020	2021	2022
Bedrijfsvestigingen (per 1 januari)	Vestigingenregister Limburg	Aantal	2.918	2.998	3.098	3.218	3.428
Werkzame personen (per 1 januari)	Vestigingenregister Limburg	Aantal	15.391	15.754	15.745	15.837	16.175

Werkgelegenheidsindex (arbeidsplaatsen vs. beroepsbevolking *)	Vestigingenregister Limburg / Etil	%	70	72	75	72	74
Vestigingen detailhandel (per 1 januari)	Vestigingenregister Limburg	Aantal	333	324	327	323	335
Werkzame personen detailhandel (per 1 januari)	Vestigingenregister Limburg	Aantal	2.099	2.137	2.250	2.000	2.104
Bezoekers GaiaZOO	GaiaZOO Kerkrade	Aantal * 1.000	450	510	310	300	465
Bezoekers Discovery Museum	Discovery Museum	Aantal * 1.000	133	142	53	31	57
Bezoekers Roda JC wedstrijden competitie	Roda JC Kerkrade	Aantal * 1.000	184	119	23	36	124
Bezoekers Rodahal	Rodahal	Aantal * 1.000	54	58	24	4	41
Bezoekers ZLSM	ZLSM	Aantal * 1.000	26	35	4	19	32
Opbrengst toeristenbelasting (op rekeningbasis)	BsGW	Bedrag * € 1.000	155	151	171	142	*233*

* *Beroepsbevolking omvat alle personen van 15 tot 75 jaar excl. institutionele bevolking met (voornemen tot) betaald werk van minstens één uur.*

4 Onderwijs

A. Algemeen

Omschrijving van het programma

Het uitvoeren van gemeentelijke taken op het gebied van primair en voortgezet (speciaal)onderwijs. Naast de huisvesting van het onderwijs behoren daartoe ook het tegengaan van onderwijsachterstanden, het stimuleren van onderwijsdeelname om maatschappelijke uitval te voorkomen en het zo optimaal en breed mogelijk benutten en ontwikkelen van talenten van jongeren.

Relatie met paragrafen

Niet van toepassing

Taakvelden

4.1 Openbaar basisonderwijs
4.2 Onderwijshuisvesting
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken

B. Speerpunten van beleid

Verlenen van alle mogelijke steun aan volwaardig middelbaar onderwijs (Het Martin Buber)

Relatie met taakveld(en): 4.2

31 mei 2023 heeft de minister voor primair en voortgezet onderwijs besloten de openbare scholengemeenschap Het Martin Buber toe te laten.
Inmiddels wordt hard gewerkt aan de voorbereidingen voor de start van de school in augustus 2024. Onderdeel hiervan is het uitwerken van het scholingsprogramma dat optimaal aansluit bij het uitgangspunt ‘Beleef wat je leert’ van het Martin Buber. De theorie wordt op school aangeboden en de praktijk (beleef wat je leert) gebeurt in ‘haltes’ die onder meer door maatschappelijke partners ter beschikking worden gesteld. Op deze manier ontstaat een uitdagend schoolprogramma dat jongeren moet aanspreken om deel uit te maken van de ‘Martin Buber community’ in Kerkrade. De huisvesting van de eigen school word

voorbereid via een tijdelijk gehuurde voorziening en tevens wordt gekeken naar permanente huisvesting, beide in het centrum van Kerkrade.

Stimuleren van bewegen en cultuur in het onderwijs

Relatie met taakveld(en): 4.2

Binnen het stimuleren van het verenigingsleven, ligt een extra accent op het laten bewegen/sporten van kinderen. Vie voorziet middels de pijler 'gezonde jeugd' in programma's/activiteiten die hieraan bijdragen. Mede door de inzet van onze partners worden deze uitgevoerd.
Stichting Leergeld en het Jeugdfonds Sport & Cultuur blijven hier ook in 2024 een voorname rol in spelen voor de minima. In 2024 worden stappen gezet om een koppeling te maken tussen het onderwijs en de combinatiefunctionarissen Sport en Cultuur (zie ook taakveld 5.1).

C. Wat mag het kosten?

Exploitatie

4 Onderwijs	REK.	BEGR.		MJR.		
	2022	Bijgesteld 2023	Primair 2024	2025	2026	2027
LASTEN						
4.2 Onderwijshuisvesting	2.874	4.190	2.952	3.432	3.406	3.364
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	3.147	3.694	1.598	1.598	1.598	1.598
TOTAAL LASTEN	**6.021**	**7.885**	**4.550**	**5.029**	**5.004**	**4.962**
BATEN						
4.2 Onderwijshuisvesting	459	436	117	117	117	117
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	1.955	2.267	316	316	316	316
TOTAAL BATEN	**2.414**	**2.703**	**433**	**433**	**433**	**433**

Investeringen

*Bedrag * € 1.000*

TV	Omschrijving	V/U[1]	E/M[2]	2023	2024	2025	2026	2027	2023 - 2027
I Reguliere investeringen									
4.2	het Martin Buber	u	e	0	2.000	0	0	0	2.000
II Overige investeringen									
4.2	Onderwijsvoorzieningen	v	e	400	200	200	200	200	1.200
4.2	IKC Droomhof	u	e	7.000	3.649	0	0	0	10.649
Totaal Programma 4				**7.400**	**5.849**	**200**	**200**	**200**	**13.849**

[1] *V = vervangingsinvestering, U = uitbreidingsinvestering.*

[2] *E = investering met economisch nut, M = investering met maatschappelijk nut.*

D. Toelichting op financiële mutaties en overige zaken

Financiële mutaties

Exploitatie

Buber additioneel

De gemeente Kerkrade is verantwoordelijk voor de huisvesting van Het Martin Buber en ontvangt hiervoor middelen uit het gemeentefonds. De school wordt gefinancierd door het ministerie van OC&W. Het Martin Buber start de schoolactiviteiten in augustus 2024. Vanaf augustus 2023 zijn de voorbereidingen sterk geïntensiveerd. Waar voor augustus 2023 alleen de kwartiermakers voorbereidingen troffen, zijn vanaf die datum een achttal mensen bezig met het schrijven van het school- en lesprogramma. Het specifieke karakter van Het Martin Buber ('beleven wat je leert') vergt in de voorbereiding extra inspanningen omdat deze onderwijsbenadering nieuw is.

Laaggeletterdheid

Vanaf 2024 valt structureel € 45.000 vrij door regionale dekkingsmogelijkheden, dienstverlening blijft intact.

Leerlingenvervoer

Voor 2023 is een extra bedrag van € 100.000 opgenomen ter compensatie van hogere vervoerskosten.

Investeringen

Bs Veldhof/IKC Droomhof (4.2)
Er is in 2023 uitvoerig politiek stil gestaan bij de consequenties van de Oekraïne- en energiecrisis op de bouwkosten voor het nieuw te bouwen Integraal Kindcentrum Droomhof te Eygelshoven. Uiteindelijk bedragen de investeringskosten na aanbesteding en bezuinigingen hiervoor € 10,6 mln.

Overige vermeldenswaardige zaken

Onderwijshuisvesting (4.2)
Na vaststelling door de Raad van de update van het Integraal Huisvestingsplan primair onderwijs voor Kerkrade-Oost, wordt nu gestart met het hieruit voortvloeiende haalbaarheidsonderzoek naar een gezamenlijke huisvesting van Bs. St. Ursula en Bs De Diabolo. Het onderzoek richt zich allereerst op een locatiebepaling. Ook hierin zal HEVO de gemeente en Onderwijsstichting MOVARE begeleiden. Ondertussen loopt er binnen Onderwijsstichting MOVARE en de twee scholen een onderzoek naar de mate en vorm van samenwerking voor als deze in de toekomst onder één dak gaat plaatsvinden. In het kielzog van deze ontwikkeling wordt overeenkomstig het Integraal Huisvestingsplan ook een start gemaakt naar de mogelijkheden voor een nieuwe onderwijslocatie in Bleijerheide ter vervanging van de bestaande locaties van Obs De Schatkist en Bs Bleijerheide.
De ontwikkeling van de bouw van het Integraal Kindcentrum Droomhof in Eygelshoven gaat een laatste fase in nu het oude schoolgebouw van Bs De Veldhof is gesloopt. De leerlingen zitten sinds mei 2023 op tijdelijke locaties en de bouw van het nieuwe Integrale Kindcentrum start in Oktober 2023. Oplevering van het nieuw te bouwen schoolgebouw staat vooralsnog gepland voor juli 2024.

E. Indicatoren

Basisset beleidsindicatoren

Omschrijving	Bron	Eenheid	Periode	Kerkrade	Nederland	Limburg
Absoluut verzuim	DUO/Ingrado	Aantal per 1.000 leerlingen	2021	3	2,7	2
Relatief verzuim	DUO/Ingrado	Aantal per 1.000 leerlingen	2022	24	24	22
Vroegtijdig schoolverlaters zonder startkwalificatie (vsv-ers)	DUO/Ingrado	%	2021	3,1	1,9	2

Overige indicatoren

Omschrijving	Bron	Eenheid	2018	2019	2020	2021	2022
Trajecten RMC: schoolverlaters zon-der startkwalificatie* (schooljaar eindigend in):	Bureau VSV	Aantal	303	227	294	327	464
- oude			211	194	206	192	208
- nieuwe			92	103	74	77	89
Wv. uitgeschreven als VSV-er	Bureau VSV	Aantal	67	78	74	n/b	nnb
Vrijstellingen wv. schoolbezoek	Bureau VSV	Aantal		146	152	154	155
buitenland (schooljaar eindigend in)				122	130	132	133

schoolverzuim: - meldingen - leerlingen (schooljaar eindigend in) ***	Bureau VSV	Aantal		229 109	355 109	664 126	665 178
Onderzoeken absoluut schoolverzuim (schooljaar eindigend in) ****	Bureau VSV	Aantal	8	5	8	6	7
Maatregelen (schooljaar eindigend in)	Bureau VSV	Aantal	3	5	3	-	1
Thuiszitters (per 1 augustus)	Bureau VSV	Aantal	15	11	9	10	4
Deelname peuterspeelzaal	Kinderopvang Parkstad (KOP)	% van 2 en 3-jarigen	63,9	58,3	45,3	53,1	
Indicatie doelgroep-peuter t.b.v. VVE door JGZ (bij 14 maanden consult)	Meander JGZ	Aantal	191	171	74	*110*	

* *Door de overstap naar een nieuw systeem zijn vanaf 2017 alle jongeren tussen 18 en 23 jaar die niet op school zitten en geen startkwalificatie hebben, geregistreerd incl. de groep kwetsbare jongeren (o.m. uit Praktijkonderwijs of VSO met uitstroomprofiel onderwijs of arbeid) die voorheen niet tot de doelgroep van het bureau VSV behoorden.*

** *voorlopig cijfer*

*** *Het aantal meldingen en betrokken leerlingen met verzuim van minimaal 16 uren binnen 4 weken onder leerlingen tot 18 jaar.*

**** *Het aantal leerplichtige jongeren dat bij geen enkele school staat ingeschreven.*

5 Sport, cultuur en recreatie

A. Algemeen

Omschrijving van het programma

Het programma is gericht op het mogelijk maken dat mensen in redelijkheid in sociale verbanden kunnen leven en kunnen participeren in de samenleving. Daartoe behoort onder meer het ondersteunen en het stimuleren van vrijwilligersinitiatieven. De voorzieningenstructuur dient vraag-gestuurd en toegankelijk te zijn voor alle burgers.
Daarnaast gaat het programma in op het bieden van gelegenheid aan, en stimuleren van, de bevolking om de vrije tijd te besteden door middel van bewegen, ontmoeten en culturele/educatieve activiteiten.
Als laatste ziet dit programma op het beheer en onderhoud van openbaar groen, en op recreatie.

Relatie met paragrafen

Dit programma heeft een relatie met de paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen (§3).

Taakvelden

5.1 Sportbeleid en activering
5.2 Sportaccommodaties
5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie
5.4 Musea
5.5 Cultureel erfgoed
5.6 Media
5.7 Openbaar groen en (openlucht)recreatie

B. Speerpunten van beleid

Waar mogelijk stimuleren van onze verenigingen

Relatie met taakveld(en): 5.2, 5.3

Aangetoond is, dat lid zijn van en meedoen aan de activiteiten van een vereniging zowel de fysieke gezondheid als het mentale welbevinden van de inwoner bevorderd. Het op passende wijze ondersteunen en faciliteren van verenigingen en vrijwilligers op basis van geïnventariseerde behoeften vormt een belangrijk uitgangspunt van het collegeprogramma 2022-2026.
Het verenigingsleven staat echter onder druk. Het wordt steeds moeilijker om leden en vrijwilligers te vinden en behouden. In samenwerking met onze combinatiefunctionarissen (waaronder onze lokale clubondersteuner), de Sportstichting Kerkrade en de Adviseur Lokale Sport worden de lokale sportverenigingen hierin ondersteund. Thema's als toekomstbestendigheid, vrijwilligersmanagement, samenwerking, veilig sportklimaat, Team:Fit worden actief aangeboden middels diverse sportcafés en verenigingstrajecten. Daarnaast hebben de combinatiefunctionarissen een rol in het activeren van onze minder actieve inwoners. Waar mogelijk proberen ze hen door te verwijzen naar het reguliere sportaanbod, waaronder sportverenigingen. Indien fuseren een mogelijke optie is kunnen we verenigingen hierbij ook ondersteunen.
Vanuit het Sportakkoord Kerkrade bouwen we in 2024 voort op ambities en doelen die met diverse partners zijn vastgesteld om samen de sport toekomstbestendig, leuk en toegankelijk te maken voor iedereen. In 2024 zullen we sportbijeenkomsten organiseren om kennis en goede voorbeelden te delen en samenwerkingen tussen verschillende (sport)aanbieders verder te versterken.

Stimuleren van sporten door kinderen ('Ieder kind in beweging')

Relatie met taakveld(en): 5.1

Binnen het stimuleren van het verenigingsleven, ligt een extra accent op het laten bewegen en sporten van kinderen. Vie voorziet middels de pijler 'gezonde jeugd' in programma's/activiteiten die hieraan bijdragen. Mede door de inzet van onze partners worden deze uitgevoerd. Onze combinatiefunctionarissen hebben een rol in het versterken van sport- en beweegaanbod op en rond de scholen, uitvoeren van naschools sportaanbod in de wijken en het organiseren van gratis sport- en beweegactiviteiten voor kinderen tijdens vakanties. Ook vanuit het Sportakkoord Kerkrade wordt ingezet op sportief opgroeien.
Gemeente Kerkrade neemt sinds enkele jaren deel aan de Brede Regeling Combinatiefunctionarissen. Vanaf 2023 is dit onderdeel van de Brede Specifieke Uitkering voor sport en bewegen, gezondheidsbevordering, cultuurparticipatie en de sociale basis. In verband met het vigerende inkoop- en aanbestedingsbeleid vindt er in 2023/2024 een aanbestedingsprocedure plaats voor de aanbesteding van de combinatiefunctionaris sport (opdracht zal ingaan per juli 2024). Voor de combinatiefunctionaris cultuur zijn reeds structurele afspraken gemaakt met de VAP (voorheen VAZOM) en SMK. Daarnaast wordt in 2024 een combinatiefunctionaris bij de HuB aangesteld. Ook lopen er gesprekken met het onderwijs, om combinatiefunctionarissen aan te haken. Het voornemen is om hier in 2024 verdere stappen in te gaan zetten.

Verankeren van het gedachtegoed van VIE in de wijken

Relatie met taakveld(en): 5.1

Waar binnen de pijlers gezonde Jeugd en Vitaal ouder worden met name wordt ingezet op het door ontwikkelen en verder implementeren van de bestaande programma's, wordt in 2024 binnen de pijler Vitale Wijken gewerkt aan een aanpak waarin nóg meer de samenwerking en afstemming gezocht wordt tussen de verschillende stakeholders in de wijk. De bewoners zelf worden hierbij nadrukkelijk nog meer uitgedaagd hun inbreng te leveren.
Evenals voor 2023 biedt ook voor 2024 de begroting helaas niet de ruimte om, zoals in 2021 en 2022, €500k extra vrij te maken voor Vie-experimenten en pilots. Met de reguliere €1,2mln/jaar zullen daarom binnen de bestaande programma's keuzes gemaakt worden om hierop toch te kunnen blijven inzetten.

Intensiveren van de stimulerende en aanjagende rol van de gezamenlijke huisvesting en programmering HuB

Relatie met taakveld(en): 5.3

Door de grote stijging van de energielasten, personeelskosten en overige prijzen en de afname van het budget, is het een grote uitdaging om de huisvesting en programmering van de HuB. te intensiveren. De middelen die er zijn worden zo efficiënt mogelijk ingezet.
Vanaf 2024 zal de HuB. wel gebruik maken van de "Brede Regeling Combinatiefunctionarissen". Via deze regeling zal de HuB. een combinatiefunctionaris aanstellen, die zal functioneren als een verbindingsofficier. Hij of zij initieert en stimuleert niet alleen de samenwerking tussen de HuB. partners onderling, maar ook tussen de HuB. en verenigingen, scholen en het sociale domein.

Oog voor het materiële en immateriële erfgoed

Relatie met taakveld(en): 5.5

Archeologie

Het archeologisch erfgoed betreft overblijfselen uit ons verleden. Van de allereerste sporen uit het Stenentijdperk, via de latere Romeinse samenleving, de Middeleeuwen tot aan de start van het industriële tijdperk toe. Het is een grotendeels ongeschreven verleden, bestaande uit afval, funderingsresten, grondsporen en vondsten en bijzondere schatten. Het streven om het publiek hier ook actief mee in aanraking te laten komen zetten wij ook in 2024 voort. Zo wordt de opwaardering van de informatievoorziening bij de romeinse villa Kaalheide, die al in 2023 is opgestart met de plaatsing van een nieuw informatiebord, in 2024 afgerond met het - alweer vijfde – infopunt in het kader van de Archeoroute Limburg. Door middel van augmented reality wordt ter plekke aan de bezoeker het verhaal van deze romeinse villa en haar bewoners verteld. Wij blijven zowel proactief als facilitair optreden bij het uitzetten van archeologische en cultuurhistorische routes in onze gemeente.

Immaterieel erfgoed

Het bewust zijn en bewust blijven van de eigen identiteit wordt met name door de instandhouding van de eigen taal, het bekend zijn met de historie van de eigen streek, en de beleving van de traditionele volkscultuur bevorderd. Wij blijven de inzet die op deze terreinen met veel enthousiasme wordt geuit, ondersteunen.

Zorgen voor levendigheid in de stad mede door voorzieningen gericht op het vertier van jeugd en jongeren

Relatie met taakveld(en): 5.1

Urban onderzoeksbureau LINES by CityLegends gaat samen met de Vie Innovatie Hub Parkstad en zes Parkstadgemeenten aan de slag met Urban Sports & Culture. Het urban domein wordt onderzocht met de ambitie om meer levendige gemeentes te realiseren met ruimte voor opkomende jeugdculturen. De Parkstadgemeenten richten zich met deze aanpak op de leefstijl van jongeren van 13 t/m 24 jaar. Met behulp van een 'Urban Parkstad Scan' worden de belangrijkste spelers in kaart gebracht en de behoeften opgehaald over thema's zoals de infrastructuur, lopende activiteiten, events en hoe de communicatie verloopt binnen het domein urban, als ook richting publieke stakeholders. De gemeenten Heerlen, Kerkrade, Beekdaelen, Brunssum, Voerendaal en Simpelveld nemen hieraan deel. Aan het eind van 2023 moet de verkenning klaar zijn, zodat we inzicht hebben in de urban doelgroep. Vanaf 2024 gaan we deze kennis delen en benutten om betere ondersteuning te bieden, onze jeugd te versterken en gezamenlijk te bouwen aan een bloeiende Parkstad regio met een levendige urban sports en cultuurscene.

C. Wat mag het kosten?

Exploitatie

5 Sport, cultuur en recreatie	REK.	BEGR.		MJR.		
	2022	Bijgesteld 2023	Primair 2024	2025	2026	2027
LASTEN						
5.1 Sportbeleid en activering	1.024	1.413	797	805	667	439
5.2 Sportaccommodaties	3.178	3.371	3.114	3.264	3.289	3.326
5.3 Cultuurpresentatie, prod.partic.	6.178	6.719	5.983	5.574	5.494	5.471
5.5 Cultureel erfgoed	387	506	175	162	155	153
5.6 Media	1.188	1.540	1.155	1.155	1.155	1.155
5.7 Openbaar groen en recreatie	3.507	4.394	4.484	4.510	3.984	3.923
TOTAAL LASTEN	**15.462**	**17.942**	**15.707**	**15.470**	**14.743**	**14.467**
BATEN						
5.1 Sportbeleid en activering	145	417	393	393	370	142
5.2 Sportaccommodaties	705	1.105	857	857	857	857
5.3 Cultuurpresentatie, prod.partic.	345	340	343	343	343	343
5.5 Cultureel erfgoed	10	1	1	1	1	1
5.6 Media	88	472	87	87	87	87
5.7 Openbaar groen en recreatie	315	723	62	62	62	62
TOTAAL BATEN	**1.607**	**3.058**	**1.743**	**1.743**	**1.720**	**1.492**

Investeringen

*Bedrag * € 1.000*

TV	Omschrijving	V/U[1]	E/M[2]	2023	2024	2025	2026	2027	2023 - 2027
I Reguliere investeringen									
5.2	Sportaccommodaties	v	e	2.810	620	875	575	300	5.180
5.5	Rolduc "kanjermonument"	u	m	0	1.000	0	0	0	1.000
5.7	IBA Parkstadroute	u	m	60	0	0	0	0	60
5.7	Openbaar groen	v	m	440	500	500	500	500	2.440
Totaal Programma 5				**3.310**	**2.120**	**1.375**	**1.075**	**800**	**8.680**

[1] *V = vervangingsinvestering, U = uitbreidingsinvestering.*

[2] *E = investering met economisch nut, M = investering met maatschappelijk nut.*

D. Toelichting op financiële mutaties en overige zaken

Financiële mutaties

Exploitatie

Programma 5:

Door prijsstijging van loon-, energie- en brandstofkosten is in programma Sport, cultuur en recreatie voor o.a. de producten openbaar groen, bosbeheer, onderhoud natuur, openlucht recreatie, bomenbeheer, speelvoorzieningen, detachering WSP, maaien openbaar groen en onderhoud buitensportaccommodaties rekening gehouden met indexering van de kosten. Voor de jaren 2023 en 2024 is hiervoor € 225.000 geraamd en vanaf 2025 is structureel € 113.000 begroot. Deze prijsstijgingen zijn door de gemeente

Kerkrade niet beïnvloedbaar. De geleverde diensten zijn noodzakelijk voor het dagelijks onderhoud van de openbare ruimte.

Verkoop openbaar groen en onderhoud openbaar groen (5.7)
Door de verkoop van een groter aantal stukken openbaar groen kan de begroting voor het jaar 2023 positief worden bijgesteld met € 350.000.
Voor het jaar 2024 en 2025 is er jaarlijks € 450.000 beschikbaar om een extra impuls te geven aan het onderhoud en beheer van openbaar groen in de stad.

Diverse welzijn posten (5.1 - 5.3)
We worden geconfronteerd meteen veranderende financieringssystematiek o.a. inzake combinatiefunctionaris sport en cultuur vanuit het Rijk, de komende jaren wordt bezien hoe we de bestaande dienstverlening in tact kunnen houden. Daarbinnen kijken we naar een zo efficiënt mogelijke inzet van deze middelen en de reeds begrote middelen (via begroting 2023). Waarbij we gehouden blijven aan de verantwoordingseisen die het Rijk (SISA) stelt in dit kader.

Sportfondsen (5.2)
Sportfondsen Kerkrade B.V. is verantwoordelijk voor het beheer en de exploitatie van de binnensportaccommodaties in Kerkrade.
Bij de verlening van de overeenkomst zijn afspraken gemaakt rondom de jaarlijkse indexatie van de huur en de exploitatiebijdrage. Dit is niet binnen het beschikbare budget op te vangen.
Als de huur wordt geïndexeerd en een bijstelling van de hogere inkomsten zal plaatsvinden t.g.v. de exploitatie, is dit maar voor een deel op te vangen. Het bedrag dat de gemeente int aan huur, is namelijk lager dan dat de gemeente dient te betalen aan exploitatiebijdrage. Het indexeren van beide bedragen betekent dan natuurlijk, dat het hogere bedrag, relatief sterker stijgt.

Evenementen (5.3)
Met ingang van 2024 worden o.a. het Tieëkezinge en de Eurode omloop financieel niet meer ondersteund. Verder wordt met ingang van 2024 de subsidiebijdrage aan muzikale en vocale verenigingen in dit verband afgebouwd overeenkomstig de regels van de Awb (75%-50%-25%-0).

Energiekosten Cultuurcluster en schacht Nulland (5.3)
In 2022 heeft de gemeente na een aanbesteding een nieuw energiecontract voor drie jaar afgesloten voor de gemeentelijke gebouwen en de straatverlichting. Voor het jaar 2023 is het verrekenbaar gebaseerd op de aanbesteding van 2022. Voor 2024 wordt een samengesteld gemiddelde aan de hand van maandelijkse klik momenten vastgesteld. Een eerste indicatie is dat de kosten in 2023 zullen stijgen met € 206.000. Voor de jaren 2024 en verder is rekening gehouden met een stijging van € 52.000. Deze prijsstijgingen zijn door de gemeente Kerkrade niet beïnvloedbaar.

WMC (5.3)
De raad neemt op 25 oktober 2023 een besluit over de gemeentelijke voorwaardelijke bijdrage aan het herstelplan WMC. De aanbieding van deze begroting ligt vóór deze datum, de behandeling van deze begroting ligt ná deze datum. In deze begroting is volledigheidshalve geanticipeerd op deze bijdrage. De voorziening debiteuren wordt daartoe in 2023 opgehoogd met € 342.000. Als steeds aan de voorwaarden voldaan is zal ten laste van deze voorziening gefaseerd de lening WMC worden afgeboekt, te weten steeds 1/3^{e} deel op 31 december 2023, 30 juni 2024 en 31 december 2024.

Botanische tuin (5.7)
De Botanische Tuin heeft de afgelopen jaren te maken met oplopende kosten onder andere op het gebied van personeelslasten voor de bestaande bezetting. De loonontwikkeling voor medewerkers van de Botanische Tuin is gelijk aan die voor gemeentelijk personeel. Voor deze meerkosten lukt het niet binnen de exploitatie van de tuin dekking te vinden. Ook heeft de tuin geen financiële reserves die aangesproken zouden kunnen worden. Vandaar dat vanaf 2023 de gemeentelijke exploitatiebijdrage structureel met € 50.000 zal worden verhoogd.

Investeringen

Rolduc "kanjermonument" (5.5)
Voor het kanjermonument Rolduc is voor het jaar 2023 € 1.000.000 begroot. Het masterplan vormt de basis van deze investering. Het masterplan wordt -op basis van de huidige inzichten eind 2023 opgeleverd- De investering kan hiermee doorgeschoven worden naar 2024.

Sportaccommodaties (5.2)
In maart 2023 heeft de raad ingestemd met de aanleg van een kunstgrasveld bij RKTSV en de vervanging van de verlichting door Led verlichting bij RKTSV, FC Kerkrade-West en TCK '54. Hiervoor is bij het onderdeel buitensportaccommodaties het investeringsvolume voor de jaarschijf 2023 met € 315.000 verhoogd.
Vanaf 2024 is voor kleine maatregelen aan buitensportaccommodaties structureel € 45.000 begroot.
Na een inventarisatie en doorberekening van uit te voeren maatregelen (renovatiekunstgrasvelden KVC Oranje, FC Kerkrade – West en Hac, alsmede vervanging verlichting door Led verlichting, renovatie tennisbanen TCK en TCLE, vervangen aanpassingen Cruijffcoart en groot onderhoud aan grasvelden is vanaf 2024 de volgende reeks opgenomen in het investeringsprogramma:

2024	€	620.000
2025	-	875.000
2026	-	575.000
2027	-	300.000

Overige vermeldenswaardige zaken

Beheer buitensportaccommodaties (5.2)
De gemeente voert het onderhoud uit aan de gemeentelijke buitensportaccommodaties. Voor het beheren van de buitensportaccommodaties is in de begroting van 2024 € 218.500 beschikbaar.

E. Indicatoren

Basisset beleidsindicatoren

Omschrijving	Bron	Eenheid	Periode	Kerkrade	Nederland	Limburg
Niet sporters	GGD/CBS/RIVM	%	2020	64,4	49,2	53,5

Overige indicatoren

Omschrijving	Bron	Eenheid	2018	2019	2020	2021	2022
Deelname sport/actieve sporters - waarvan 1 of meer keren per week	Burgeronderzoek	%		47 87		53 92	
Sportverenigingen (per 1 januari) * - jeugd (<18 jaar) - volwassenen	Welzijn	%			28,8 9,7		
Verenigingen niet-professionele kunstbeoefening (per 1 januari) * - jeugd (<18 jaar) - volwassenen	Welzijn	%			1,8 3,6		
Bibliotheek Kerkrade - volwassenen	Bibliotheek Kerkrade		3,7	4,4	4,3	3,7	34

- bezoekers		% ≥ 18 jr. Aantal * 1.000	176	225	106	73	158
Cursisten Muziekschool / Vrije academie Parkstad - langlopend - kortlopend	SMK / VAP	% Aantal	3,0 1.197 1.071	4,0 1.222 628 369	4,0 1.457 369	4,1 1.591 253	4.4 ** 1618 370
Tevreden over onderhoud groen	Burgerondezoek	%		48		38	
Oppervlakte groen (dec.) **	Stedelijk beheer	m² per inwoner		112,0	82,3***	115,6	114,4 **
Oppervlakte stedelijk groen (dec) **	Stedelijk beheer	m² per inwoner		27,9	29,1***	*29,3*	*28,9*

* *Op basis van de huidige subsidieverordening wordt het aantal leden van een vereniging één keer op de 4 jaar geteld; de percentages in 2012 waren voor de sportverenigingen bij de jeugdleden 34,5% en volwassen leden 10,5%. Bij de verenigingen op het gebied van niet-professionele kunstbeoefening was het percentage jeugdleden 6,9% in 2012.*

** *Na een volledige revisie van de registratie zijn de cijfers vóór 2019 niet meer vergelijkbaar.*

*** *Voorlopige cijfers.*

6 Sociaal domein

A. Algemeen

Omschrijving van het programma

De gemeente is ten aanzien van verschillende bevolkingsgroepen verantwoordelijk voor een aantal vormen van zorg binnen het brede sociale domein zoals inkomen, ondersteuning, maatschappelijke participatie, hulp en maatschappelijke voorzieningen. Kenmerken van de samenwerking in de sociale wijkteams zijn: vraaggericht en -gestuurd, integraal en proactief. Het motto is “doen”. In de beoordeling van de situaties wordt ten eerste uitgegaan van de eigen kracht van de cliënt, de leefeenheid, de straat, de buurt en de wijk, de zogenaamde zelfredzaamheid.

Burgers die vanwege hun inkomenssituatie tot de doelgroep behoren, ondersteunen in hun sociale, mentale en financiële weerbaarheid en activeren om (hernieuwd) deel te nemen aan de samenleving.

Relatie met paragrafen

Niet van toepassing

Taakvelden

6.1 Samenkracht en burgerparticipatie
6.2 Wijkteams
6.3 Inkomensregelingen
6.4 Begeleide participatie
6.5 Arbeidsparticipatie
6.6 Maatwerkvoorzieningen (Wmo)
6.71 Maatwerkdienstverlening 18+
6.72 Maatwerkdienstverlening 18-
6.81 Geëscaleerde zorg 18+
6.82 Geëscaleerde zorg 18-

B. Speerpunten van beleid

Voortzetten van armoede-en schuldenbeleid met focus op kinderarmoede

Relatie met taakveld(en): 6.1.
De werkingsduur van het in 2020 ingezette beleid voor Armoede en Schuldenaanpak zal in 2024 worden voorgezet in samenwerking met de in Kerkrade actieve organisaties op dit vlak. Kerkrade kent veel voorzieningen voor het bestrijden van kinderarmoede en zal dit nadrukkelijk blijven doen. Dit door gerichte samenwerking met Stichting Leergeld en het Jeugd (Sport & Cultuur)fonds. Om nog meer mensen met betalingsproblemen te bereiken wordt preventieve Vroegsignalering doorgezet. Dit gebeurt in samenwerking met de stichting Impuls en de Kredietbank Limburg. Samen met de bibliotheek, het onderwijs, Schuldhulpmaatje, Senioren en Clientenraad wordt continu aandacht gegeven aan preventie en minimaregelingen. Dit door gerichte informatie aan de kwetsbare doelgroepen zoals kinderen, ouderen en minima. Wederom brengen de huidige energieprijzen grote financiële risico's met zich mee voor met name de kwetsbare inwoners. De in dit verband beschikbare rijksmiddelen voor compensatie en energiebesparende maatregelen (de resterende rijksmiddelen voor de energietoelage 2023 zijn nog niet toegekend) zullen dan ook in 2024 gericht hiervoor worden ingezet.
Voor 2024 zijn vooralsnog geen rijksmiddelen hiervoor beschikbaar.

Onderhouden van de zorginfrastructuur

Relatie met taakveld(en): 6.72 en 6.82
Gezond en Actief Leven Akkoord & Integraal Zorg Akkoord: naar een gezond en actief leven in Kerkrade
De zorginfrastructuur (manier waarop de zorg georganiseerd is) in Nederland, en daarmee ook in Kerkrade, komt onder druk te staan door stijgende kosten, personeelstekorten en een stijgende zorgvraag. Ook de drempel tot de zorg (a.g.v. de stijgende eigen bijdragen, dalende toeslagen) is gestegen voor met name voor mensen in kwetsbare situaties en met een laag inkomen. Dit zet de kwaliteit van zorg onder druk en kan gezondheidsachterstanden verder vergroten.
We willen met elkaar toewerken naar een nieuwe zorginfrastructuur (slimmer met elkaar organiseren van zorg), waarbij mensen weer meer voor zichzelf en voor anderen gaan zorgen en alleen als dat niet genoeg is, een beroep doen op de zorg. Waarbij we ervoor zorgen dat kinderen gezond opgroeien en volwassenen gezond blijven. En waarbij we gezondheidsachterstanden verkleinen. Het doel is een gezonde generatie in 2040, met weerbare, gezonde inwoners die kunnen opgroeien, leven, werken en wonen in een gezonde leefomgeving en een sterk sociaal netwerk van familie, vrienden en wijkbewoners.
Middels het Integraal Zorgakkoord (IZA, van eind 2022) en het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA, van begin 2023) verbindt gemeente Kerkrade zich aan deze doelen, die naadloos aansluiten op onze eigen gezondheidsprogramma's Vie en Trendbreuk en versterken deze verder. Met verschillende partijen uit het sociaal en medisch domein (gemeente, buurtwerk, GGD, vrijwilligersorganisaties, huisartsen etc. in Kerkrade en samen met diverse zorgpartijen in Zuid-Limburg) willen we nog beter met elkaar samen werken

aan preventie en gezondheid in Kerkrade (vanuit het GALA) en aan goed toegankelijke en betaalbare zorg in Zuid-Limburg (vanuit het IZA).
Vanuit het GALA starten we begin 2024 met de uitvoering van de acties uit het Plan van Aanpak GALA Kerkrade 2024-2026 op het gebied van: a. gezondheid en veerkracht, b. sport, bewegen en cultuur, c. sociale basis/netwerk en d. gezonde leefomgeving. Dit doen we in afstemming met onze gezondheidsprogramma's Vie en Trendbreuk en onze Regiodeal Parkstad Limburg 2.0. Hierbij willen we nog sterker inzetten op een integrale aanpak en het nog sterker verbinden van beleid binnen en over domeinen heen. Waar van toepassing willen we doelgroepgericht en wijkgericht werken. En willen we onze inwoners, verenigingen, ondernemers en partners nauw betrekken, zodat we samen Kerkrade gezond en vitaal kunnen maken.
Vanuit het IZA starten we begin 2024 met de uitvoering van het Regioplan Zuid-Limburg, wat eind 2023 op basis van het regiobeeld opgesteld is. Dit sluit aan op de 5 belangrijkste uitdagingen in onze regio Zuid-Limburg: a. kloof tussen zorgvraag en zorgaanbod, b. gezondheidsachterstanden, c. grote verschillen tussen wijken, gemeenten, d. hoog zorggebruik en e. integrale domeinoverstijgende aanpak noodzakelijk.
Intensieve regionale samenwerking over domeinen heen is nodig om de gezondheidsachterstanden te verkleinen, knelpunten op te lossen en de zorg en ondersteuning in Zuid-Limburg (nog) slimmer met elkaar te organiseren.
Belangrijk is dat we in onze aanpak in Kerkrade van 2024 (en verder), ons niet alleen richten op het verbeteren van leefstijl en gedrag, die vaak symptomen zijn van onderliggende maatschappelijke oorzaken. Maar dat we gezondheid uitdrukkelijk verbeteren vanuit de nauwe samenhang met wonen, werk, inkomen, onderwijs en leefomgeving.

Mantelzorg
Momenteel is ruim 26% van de inwoners van Kerkrade ouder dan 65 jaar. Het aantal inwoners van 65 jaar en ouder stijgt snel. Dat betekent dat de behoefte aan zorg toeneemt. Maar er werken steeds minder mensen in de zorg. Dat zorgt voor extra druk op mantelzorgers. Mantelzorgers zijn mensen die voor een naaste zorgen, zonder dat ze daarvoor betaald worden. Denk bijvoorbeeld aan een vrouw die voor haar moeder op leeftijd zorgt. Mantelzorgers zijn onmisbaar voor (kwetsbare) mensen die zo lang mogelijk zelfstandig willen blijven wonen. Dit zijn personen met lichamelijke en/of geestelijke beperkingen (waaronder ook ouderen). Daarom blijft het waarderen en ondersteunen van mantelzorgers en zorgvrijwilligers erg belangrijk.
De gemeente helpt met subsidie en een gezamenlijke website
De gemeente geeft subsidie aan partijen die ondersteuning bieden aan mantelzorgers en zorgvrijwilligers (Steunpunt voor Mantelzorgers en Ruggesteun, SGL Buddyzorg en Levanto Vrijwilligers). Dit doen we samen met gemeenten in de regio. Daarnaast maken we het aanbod voor hulpvragers, mantelzorgers en zorgvrijwilligers beter toegankelijk door een gezamenlijke website. Ook dit doen we in samenwerking met de regio.
Jonge mantelzorgers
Bij mantelzorgers denken we vaak aan ouderen. Ongeveer 50% van de mantelzorgers is nu tussen 50 en 75 jaar en 10% is 75 jaar en ouder. Onze aandacht blijft ook uitgaan naar jonge mantelzorgers. Dit zijn jongeren tot 24 jaar die zorgen voor een ziek familielid en daardoor taken hebben die niet passen bij hun leeftijd en ontwikkeling. We bieden ondersteuning aan deze jongeren zodat ze tijdig hulp vragen en ook kunnen ontspannen. Ook organiseert de gemeente ieder jaar de Week van de Jonge Mantelzorger.

Blijven opkomen voor de zwaksten en meest kwetsbaren in onze lokale samenleving
Relatie met taakveld(en): 6.1
Inwoners, bedrijven, instellingen, overheid, verenigingen: samen maken zij vitale wijken waarin het vitaal ouder worden is. 'Vitale wijken', die aan alle generaties ruimte bieden om te kunnen leren, werken, wonen en (be)leven. 'Vitale wijken' waarbinnen burgers in staat worden gesteld de regie te voeren over hun leven. Om de regie te kunnen voeren over het eigen leven naar werk en ouderschap is een goede start van levensbelang. Een gezonde jeugd biedt het fundament voor een vitaal leven. Niet iedereen is in staat om dit op eigen kracht te doen. Wij blijven opkomen voor de zwaksten en meest kwetsbaren in onze lokale samenleving. Voor de meest kwetsbare inwoners geldt dat problemen veelal met elkaar verweven zijn en ook meerdere leefgebieden raken. Armoede- en schuldenproblematiek gaat vaak gepaard met problemen op het gebied van werk & opleiding,tijdsbesteding, huisvesting, huiselijke relaties, geestelijke gezondheid, lichamelijke gezondheid, middelengebruik, sociaal netwerk, maatschappelijke participatie en justitie. Juist voor deze doelgroep is het van belang dat we samen met onze partners het vangnet blijven bieden voor deze inwoners en blijven investeren in vaardigheden, zelfredzaamheid en mogelijkheden.

Toegankelijkheid
In deze bestuursperiode maakt het college ook extra werk van toegankelijkheid. Dat geldt voor gebouwen maar ook voor de toegankelijkheid van de openbare ruimte. Knelpunten worden in beeld gebracht en waar mogelijk aangepakt. De fysieke toegankelijkheid maakt onderdeel uit van de Kerkraadse Lokale Inclusie Agenda (2022 – 2024).

Maatschappelijke opvang en Beschermd wonen in 2024
In 2022 hebben de gemeenten in Parkstad de visie 'Samen Thuis 2023-2026' aangenomen, waarin diverse belangrijke punten zijn vastgelegd:

- De vernieuwing van het aanbod voor Beschermd Wonen.
- De instelling van één toegangspunt voor Beschermd Wonen, namelijk het Loket Opvang en Beschermd Wonen Parkstad (LOBW).
- De onderlinge afspraken tussen gemeenten betreffende de decentrale uitvoering van Beschermd Wonen.

Bij Beschermd Wonen streven we ernaar om de meest kwetsbare inwoners een veilig onderkomen en de benodigde begeleiding te bieden. Samen met de aanbieders van begeleiding stellen we kwaliteitsnormen op. Het is een gedeelde overtuiging dat iedereen die behoefte heeft aan hulp, deze ook moet krijgen. Aanbieders van Beschermd Wonen worden aangespoord om samen te werken, zodat alle cliënten op een adequate manier geholpen worden. Daarnaast is het van groot belang om een soepele overgang van jeugdhulp naar Beschermd Wonen te faciliteren, zodat jongeren die begeleiding nodig hebben, deze ook ontvangen wanneer zij volwassen worden.
In 2023 kunnen we met trots melden dat de meeste doelen met betrekking tot maatschappelijke opvang en beschermd wonen succesvol zijn behaald. De vernieuwing van het aanbod en de realisatie van één toegangspunt, het Loket Opvang en Beschermd Wonen Parkstad (LOBW), zijn beide gerealiseerd. Echter, de beoogde decentralisatie van Beschermd Wonen naar de gemeenten is nog niet afgerond. Dit komt doordat het Rijk heeft besloten deze decentralisatie uit te stellen tot 2026, waardoor de financiële afwikkeling van de decentralisatie ook in het jaar 2024 nog doorloopt.

Woonzorgvisie
Jaarlijks maakt de gemeente afspraken met woningcorporaties en huurdersorganisaties over verschillende thema's gerelateerd aan volkshuisvesting. Een van de steeds belangrijker wordende onderwerpen is de combinatie van wonen en zorg. De vraag naar woningen met begeleiding en/of zorg groeit, mede door de vergrijzing en het streven om langer thuis te kunnen wonen. Wonen, zorg en welzijn komen steeds meer samen in onze woningen en de woonomgeving. Dit betreft bijvoorbeeld senioren die langer thuis moeten wonen en daardoor meer zorg en aanpassingen in huis nodig hebben. Ook gaat het om mensen die kwetsbaar zijn en extra ondersteuning behoeven, evenals kwetsbare burgers die vanuit beschermd wonen of maatschappelijke opvang uitstromen naar een reguliere woning. In 2023 is er gewerkt aan het ontwikkelen van een woonzorgvisie die beoogt de gevolgen van deze ontwikkelingen en mogelijke oplossingen vast te leggen. In het jaar 2024 wordt er een conceptversie de Gemeenteraad ingebracht. Dit zal lopen tot het jaar 2026 waarbij er een definitieve versie wordt gepubliceerd.

Samen met sociaal maatschappelijke organisaties digitalisering/ICT beter toegankelijk maken voor ouderen

Relatie met taakveld(en): 6.3, 6.5, 6.71, 7.1
De gemeente is steeds meer (24/7) digitaal in contact met burgers, bedrijven en gerelateerde instanties of organisaties. In de afgelopen jaren is hiervoor een solide basis gelegd en zijn een groot aantal werkprocessen gedigitaliseerd. De dienstverlening is open, transparant en klantgericht. Door een adequaat ingerichte digitale informatievoorziening vindt communicatie tussen klanten en de gemeente op een snelle en betrouwbare manier plaats. Daarnaast bestaat de mogelijkheid dat klanten ook via andere kanalen (telefonisch, balie, per post) contact kunnen zoeken met de gemeente. Het zorgen voor en verbeteren van de digitale toegankelijkheid van de gemeente voor kwetsbare inwoners, maakt onderdeel uit van de inclusie agenda die nu samen met de betrokken adviesraden en partners wordt opgesteld en aan de raad wordt aangeboden.

Bijdragen aan het voorkomen van eenzaamheid bij jongeren en ouderen

Relatie met taakveld(en): 6.7

Eenzaamheid is een probleem van alle leeftijden en de gevolgen kunnen ernstig kunnen zijn. De aanpak van eenzaamheid is en blijft de komende jaren daarom een belangrijk punt van beleid. Dit komt onder andere tot uiting in het Sociaal Programma Rolduckerveld en het Programma 'VIE, leven in beweging'. We zetten in op vasthouden en blijven verbeteren van deze aanpak. We doen dit samen met de coalitie tegen eenzaamheid. Dat zijn ruim 30 in Kerkrade actieve partijen, uiteenlopend van achtergrond. Het stimuleren van ontmoeting gebeurt onder andere met een gerichte ondersteuning aan de huis- en buurtkamers in Kerkrade, de inzet van de BoodschappenPlusBus (Impuls Kerkrade) en Ontmoetingsbus (Leger des Heils). Ook de KWIEK routes waarbij bewegen en ontmoeten samengaan, hebben een belangrijke plek. Daarnaast versterken we de aandacht voor eenzaamheid onder jongeren. Daarvoor nemen we deel aan een pilot: de Catch up-app. De Catch up-app is een begeleid stappenplan van 7 weken waarmee jongeren in de leeftijd 15-24 jaar worden geholpen om nieuwe sociale situaties positiever te ervaren.

Inzetten op integraal ouderenbeleid/ stimuleren van zo lang mogelijk zelfstandig functioneren en blijven meedoen

Relatie met taakveld(en): 6.2, 6.7

Integraal ouderenbeleid

Binnen het beleidsveld Wmo en Zorg zijn veel maatregelen opgenomen die ook toezien op de oudere inwoners. Het aantal ouderen zal in de komende jaren in Kerkrade verder in omvang toenemen. Dit vraagt dat de maatregelen ook in samenhang met de vragen die hierbij komen kijken worden opgepakt. Hiervoor zal dan ook een specifiek en integraal ouderenbeleid worden uitgewerkt krijgt. Gezond ouder worden in de eigen leefomgeving, waarbij gezond gedrag en betekenisvolle ontmoetingen gestimuleerd worden, is essentieel. Daarom de programmalijn 'Vitaal ouder worden' van VIE. Er is in onze stad een breed aanbod aan activiteiten beschikbaar waarmee zowel ontmoeten alsook een gezonde levensstijl wordt gestimuleerd.

Zo lang mogelijk zelfstandig blijven wonen in eigen (t)huis is een wens van veel mensen en een uitgangspunt voor de gemeente Kerkrade. De te ontwikkelen woonzorgvisie zal de antwoorden dienen te geven op welke wijze inwoners hierin kunnen worden gestimuleerd en ondersteund. Hierin zullen ook de al lopende projecten als 'Gelukkig ouder worden in Kerkrade' een plek krijgen.

Daarnaast willen we de thema's dementie en ouderdomsdepressie bespreekbaar maken. We zetten in op "Samen Dementievriendelijk" in samenwerking met Alzheimer Nederland. Er is een Geheugentafel in de bibliotheek en het Alzheimercafe, dat met zijn activiteiten en voorlichtingsavonden bijdraagt aan het realiseren van een seniorvriendelijke gemeente.

Wmo 2015

Het uitgangspunt van de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015 (Wmo 2015) is dat de eigen kracht van de persoon (en zijn omgeving) centraal staat om zoveel mogelijk mee te doen in de samenleving (zelfredzaamheid en maatschappelijke participatie). Eigen kracht betekent dat burgers zelf verantwoordelijk zijn voor hoe ze hun leven vormgeven en dus problemen zelf kunnen oplossen. Wanneer een persoon niet (voldoende) zelfredzaam is of kan meedoen aan de maatschappij, kan er ondersteuning worden geboden. Gemeenten moeten op basis van de Wmo 2015 ervoor zorgen dat iedereen kan meedoen aan de maatschappij en zo zelfstandig mogelijk kan blijven wonen.

Een inwoner kan een melding indienen bij de Wmo. Mogelijk krijgt men direct een antwoord op de hulpvraag of wordt een geschikte oplossing gevonden. Als dit niet direct mogelijk is, vindt een aanvullend gesprek plaats. In dit gesprek komt aan bod:

- wat iemand zelf kan doen;
- óf en hoe de omgeving kan ondersteunen;
- de mogelijkheden van het inzetten van algemene of algemeen voorliggende voorzieningen (in de wijk).

Als dit niet tot een oplossing leidt voor de hulpvraag, kan een maatwerkvoorziening worden ingezet.

Onafhankelijke Clientondersteuning

De Wmo 2015 verplicht gemeenten te zorgen voor deskundige, onafhankelijke en kosteloze clientondersteuning. Een cliëntondersteuner helpt bij het regelen van zorg en ondersteuning.

In Kerkrade zorgen de Meedenkers voor clientondersteuning
Een Meedenker helpt mensen om goede keuzes te maken. Meedenkers zorgen er ook voor dat de eigen kracht wordt vergroot. Dat is niet alleen fijn voor de mensen zelf, maar zorgt ook voor minder inzet van professionele zorg en ondersteuning.

Er zijn drie momenten waarop clientondersteuning plaatsvindt
1: Het moment dat er gekeken wordt naar de vraag (in het sociaal domein);
2: het moment van toegang tot voorzieningen of zorg;
3: het moment dat de client al gebruik maakt van voorzieningen en hierin keuzes moet maken.

Kerkrade heeft een Meedenkersnetwerk
Dit netwerk bestaat uit zeven vrijwillige partijen en twee beroepsmatige partijen (Impuls en MEE). Doelen voor de komende periode zijn:

- borgen van de aanpak en verbeteren waar nodig;
- verder versterken van de samenwerking binnen het netwerk en met de samenwerkingspartijen (waaronder de gemeente);
- communicatie: inwoners, professionals en vrijwilligers blijven informeren over de aanwezigheid en de mogelijkheden van de Meedenkers.

<u>Wmo - Hulp bij het huishouden</u>
De kosten van Hulp bij het huishouden zijn sterk gestegen. Deze trend zet enerzijds door ten gevolge van de CAO-ontwikkelingen en anderzijds door de stijging in het gebruik van hulp bij het huishouden als belangrijke voorziening om (langer) thuis te kunnen blijven wonen. Hierbij geldt dat deze ontwikkeling in de voorgaande jaren werd versterkt door de Algemene Maatregel van Bestuur (AMvB) reële prijs Wmo 2015 en het abonnementstarief.

We stellen ons tot doel om de kosten voor Hulp bij het Huishouden af te remmen. Daarom zetten we in op het dempen van de volumetoename ondanks de sterke vergrijzing. Dit doen we in samenwerking met de 4 zorgaanbieders ((MeanderGroep Zuid-Limburg, Ambulante Thuiszorg, Buurtdiensten en Tzorg). Er is een vernieuwde aanpak waarin centraal staat een kennismakingsperiode van 6 weken waarin de thuissituatie goed in beeld komt. Voorheen was er vaak alleen een telefonisch gesprek tijdens de intake, maar met de vernieuwde aanpak gebeurt dat uitgebreider tijdens meerdere contactmomenten in het eigen huis. Dat zorgt voor meer begrip voor de persoonlijke situatie van de klant en kan nog betere zorg op maat worden geboden. We helpen klanten om hun vaardigheden uit te breiden, kijken samen naar mogelijke hulpmiddelen en ontdekken sneller andere zorgbehoeften. We maken daarbij gebruik van *'voor doen, samen doen, zelf doen'*. Door deze manier van werken, kunnen inwoners langer thuis blijven functioneren. Ze worden fitter, bewegen makkelijker en voelen zich beter als ze bepaalde taken weer zelf kunnen uitvoeren, al dan niet met ondersteuning.
De uitkomsten van de vernieuwde werkwijze bieden input voor nieuwe contracten Hulp bij het Huishouden die eindigen op 31 december 2024.

<u>Hulpmiddelen</u>
Een hulpmiddel is een maatwerkvoorziening die binnen de Wmo ingezet kan worden. Voorbeelden zijn: scootmobielen, (elektrische)rolstoelen en aangepaste (driewiel)fietsen. Hulpmiddelen zijn voor mensen met een lichamelijke aandoening vaak van levensbelang om zelfredzaam te blijven. De laatste jaren heeft een toename plaatsgevonden in het totaal aantal hulpmiddelen en de complexiteit ervan.
Bij veel hulpmiddelen is maatwerk nodig, denk hierbij aan een elektrische rolstoel. Deze middelen zijn aangepast op de persoonskenmerken van de gebruiker. Andere hulpmiddelen zijn eerder standaard, zoals de scootmobielen.
Bij een scootmobiel is het van belang dat er een geschikte stalling aanwezig is, waar het middel veilig opgeborgen en opgeladen kan worden. Door een aanpassing in het bouwbesluit is het niet meer in alle wooncomplexen mogelijk om meerdere middelen adequaat te stallen. Hierdoor zou niet meer iedereen die aangewezen is op een scootmobiel hier gebruik van kunnen maken. Het is echter bij deze groep hulpmiddelen mogelijk om meerdere personen gebruik te laten maken van hetzelfde middel (deel-scootmobielen). Dat is mogelijk een oplossing voor de stallingsproblemen en zorgt voor een daling van het aantal scootmobielen. Hiervoor worden in 2023 – 2024 nieuwe mogelijkheden onderzocht. De inbreng van de gebruikers van deze hulpmiddelen is hierbij erg belangrijk en wordt meegenomen bij het onderzoek.

Daarnaast zijn de voorbereidingen voor de aanbesteding hulpmiddelen gestart. Het huidige contract loopt tot 1 januari 2025. Om de kosten van de hulpmiddelen beheersbaar te houden zullen er andere keuzes gemaakt moeten worden. Het uitgangspunt hierbij is dat we, ondanks de kostenstijging, blijven zorgen voor de meest kwetsbare inwoners. Zodat zij de zorg en ondersteuning krijgen die nodig is. Bij de voorbereiding van de aanbesteding hulpmiddelen wordt, net zoals bij de vorige aanbesteding hulpmiddelen, gebruik gemaakt van de inbreng van de inwoners en gebruikers van hulpmiddelen. Vanuit VWS en VNG is de verbeteragenda Hulpmiddelen bestuurlijk vastgesteld. De conclusies en adviezen vanuit de diverse onderzoeken zijn bekend en worden toegepast bij de nieuwe aanbesteding.

Lokale Inclusie Agenda

Het VN-Verdrag over de rechten van personen met een handicap is in Nederland in juni 2016 bekrachtigd. Het doel van dit verdrag is een inclusieve samenleving waarbij mensen met een beperking dezelfde rechten hebben als mensen zonder beperking en als volwaardige personen aan de maatschappij kunnen deelnemen. De gemeente heeft de verantwoordelijkheid om de bereikbaarheid van onderwijs, werk, wonen, omgeving, informatie, gebouwen, mobiliteit, passende zorg en ondersteuning, participatie en dienstverlening voor inwoners met een beperking goed te regelen. Elke gemeente is verplicht om een Lokale Inclusie Agenda op te stellen. Hierin staat hoe de gemeente uitvoering wil geven aan het VN-Verdrag. Belangrijk is dat het plan afgestemd is met de inwoners met een beperking (niets over ons, zonder ons). Op die manier kunnen er voldoende en passende maatregelen worden genomen. Hierdoor kunnen inwoners met een beperking zo zelfstandig en zo onafhankelijk mogelijk leven. De Inclusie Agenda heeft betrekking op de gehele gemeente. Uitgangspunt is dat de uitvoering van de inclusie activiteiten en maatregelen binnen de beschikbare financiële kaders vallen.
In 2021 is de startsituatie bepaald. Er hebben verschillende gesprekken plaatsgevonden. Bijvoorbeeld met de werkgroep Ongehinderd, met een afvaardiging van de Kerkraadse adviesraden, met verschillende ervaringsdeskundigen, met beleidsmedewerkers en met belangenorganisaties. Op basis van de informatie uit deze gesprekken wordt de Kerkraadse Lokale Inclusie vormgegeven (2022-2024). Tussentijds vindt evaluatie plaats kan zo nodig worden bijgesteld.

Het ontwikkelen van kansrijke initiatieven met het oog op de aanwezigheid van gemeenschapshuizen

Relatie met taakveld(en): 6.1

De gemeente Kerkrade ondersteunt op basis van het vigerende beleid gemeenschapshuizen een zestal gemeenschapshuizen actief. Gemeenschapshuizen bieden inwoners de gelegenheid tot "het ontmoeten van mensen", "het genieten van een beleving" en/of "het meedoen aan betekenisvolle activiteiten". Hiermee dragen de gemeenschapshuizen bij aan een vitale wijk en aan de realisatie van andere sociale beleidsdoelstellingen. Daarnaast ondersteunen gemeenschapshuizen een actief verenigingsleven. Genoemd plan is toe aan een herziening, mede omdat de lokale visie op het sociaal domein, nieuwe wetgeving op diverse gebieden en actuele ontwikkelingen uit de praktijk hiertoe noodzaken. Op 14 december 2022 is op grond daarvan een geactualiseerd beleidskader “Visie gemeenschapshuizen gemeente Kerkrade” door de gemeenteraad vastgesteld.
Aan de hand van dit beleidskader is het college in het voorjaar van 2023 gestart met de uitwerking van het gemeenschapshuizenbeleid. Onder begeleiding van de Hospitality Group is fase 1 (de aftrap) en fase 2 (het dashboard gemeenschapshuizen) recent afgerond. Het dashboard presenteert een gedetailleerd inzicht in het functioneren van de gemeenschapshuizen. Uitgaande van de gebiedsgerelateerde maatschappelijke opgaven en op basis van het verkregen inzicht in het huidige functioneren van de gemeenschapshuizen, wordt het gemeenschapshuizenbeleid in fase 3 van de opdracht de komende periode tot en met het eerste kwartaal 2024 verder vormgegeven en vastgesteld. Collega professionals van lokale stakeholders, de huidige besturen alsook de gebruikers van de gemeenschapshuizen en de inwoners uit de buurt en de directe omgeving van het gemeenschapshuis, participeren actief in het proces van beleidsvoorbereiding en -vorming.
Dit proces kan leiden tot een andere organisatie, inrichting en verdeling van rollen, taken en verantwoordelijkheden van partijen met daaraan gekoppelde middelen consequenties voor de gemeente. De invoering en implementatie van het vastgestelde beleid vindt plaats in de rest van het dienstjaar 2024, waarna de nieuwe situatie in formele zin per 1 januari 2025 (volgens de huidige planning) van start zal gaan. Omdat vanaf het jaar 2025 budgettair nu nog géén rekening is gehouden met gemeentelijke bijdragen in de financiële exploitatie van de gemeenschapshuizen, worden deze ingebracht bij de voorbereiding van de meerjarenbegroting 2025 -2028.

Herstellen van de sociale samenhang in wijken/ herstellen van de gevolgen van Corona

Relatie met taakveld(en): 6.7, 8.3

Samen met collega professionals uit het lokale sociale domein, de woningcorporatie, bedrijven, organisaties, instellingen, scholen en andere relevante stakeholders en inwoners uit de wijk worden initiatieven, die als doelstelling hebben de omgeving prettiger, leefbaarder en socialer te maken en de sociale cohesie te versterken, omarmd, uitgerold en tot uitvoering gebracht. Onder de noemer van het gebieds- en wijkgerichte werken wordt de uitvoeringsorganisatie nader vormgegeven. Samenredzaamheid en ervoor zorgen dat inwoners van wijken en buurten prettig samenleven, samen meedoen aan het bevorderen van de leefbaarheid, naar elkaar omkijken, met name naar de medebewoners in kwetsbare posities, worden door de gemeente ook in 2024 verder ondersteund en gefaciliteerd. Verder investeren in de sociale cohesie van buurten en wijken is onverminderd belangrijk.

Geen kind tussen wal en schip mede met behulp van vroegsignalering

Relatie met taakveld(en): 6.72

Op 12 juli 2023 heeft de gemeenteraad het beleidskader preventief jeugdbeleid 2023-2027 vastgesteld.
De doelen zijn:

- Zorgen dat jongeren en jeugdigen gezond, veilig en kansrijk kunnen opgroeien
- Voorkomen dat kleine vragen grote problemen worden
- Voorkomen dat uiteindelijk duurdere en intensievere zorg nodig is

Op basis van signalen van netwerkpartners zullen samen met organisaties die werken voor jongeren, de jongeren zelf en ouders activiteiten en interventies worden ingezet die:

- overgewicht verminderen
- een gezonde leefstijl bevorderen
- onveilige thuissituatie verminderen
- jeugdcriminaliteit verminderen
- onderwijsachterstanden verminderen
- de pedagogische basis versterken

Het is dus afhankelijk van de signalen die we ontvangen en de beoordeling daarvan, welke activiteiten en interventies concreet gaan plaats vinden in 2024.

Het hanteren van de menselijke maat bij de totstandkoming en uitvoering van regelgeving

Relatie met taakveld(en): 6.3

Het project “participeren in beweging” is in 2023 verder geborgd met als een van de belangrijkste uitgangspunten binnen onze dienstverlening, dat er niet alleen aandacht is voor de personen die op korte termijn weer aan het werk kunnen, maar juist ook voor de mensen met een grote afstand tot de arbeidsmarkt. Iedereen kan zo meedoen aan de samenleving, naar zijn of haar eigen vermogen. Daarom stimuleren we iedereen om zichzelf te ontwikkelen, ook al weten we dat een ontwikkeling richting werk niet altijd haalbaar is. Om de klant hiermee te helpen, verbinden wij hem/haar met de talrijke initiatieven binnen de stad. Door een heldere diagnose bij de instroom zorgen we voor een goede en snelle doorverwijzing richting de juiste initiatieven of projecten. Met één aanspreekpunt voor de klant voor zowel inkomen als activering kiezen we voor een integrale aanpak, die maatwerk en de menselijke maat bevordert.
Die menselijke maat geven we vorm door middel van de methode van de “omgekeerde toets” die vanuit het project verder wordt ontwikkeld en ingevoerd.
Hierbij wordt eerst gekeken naar de hulpvraag van inwoners en welke maatregelen nodig zijn om deze te beantwoorden. In tweede instantie moet op grond van de regelgeving duidelijk worden hoe deze maatregelen kunnen worden vormgegeven. Met het project “Participeren in beweging” als stabiele basis, zullen verdere stappen gezet worden richting een integrale afstemming en samenwerking binnen het gehele sociaal domein.

Integraal jeugdbeleid en jongerenvoorzieningen

Relatie met taakveld(en): 6.1, 6.2, 6.7

Zo veel mogelijk Kerkraadse kinderen en jongeren groeien in Kerkrade normaal, gezond en veilig op. Ze worden volwassen en kunnen later voor zichzelf zorgen en meedoen in Kerkrade.
Ouders, familie en vrienden ondersteunen elkaar daarbij zoveel als mogelijk is. Wanneer dat niet mogelijk is, helpen we ze zodat ze het daarna wel zelf kunnen.

Als er dan toch nog hulp nodig is, zorgt de gemeente Kerkrade ervoor dat die er is. Niet alleen maar samen met de inwoners, zorgverleners en andere organisaties. Dan zijn er genoeg vrijwilligers en professionals die helpen. Daar hoeft niet lang op te worden gewacht, het duurt zo kort als mogelijk en zo lang als nodig is.

Lokaal in Kerkrade

- Stevig lokaal team en toegang tot jeugdhulp.

Hier is al een start mee gemaakt. De verdere versteviging is nodig om te voldoen aan de in de Landelijke Hervormingsagenda opgenomen doelstelling:
Jeugdigen en hun ouders moeten voor jeugdhulp laagdrempelig en dicht bij huis terecht kunnen. We willen dit onder meer bereiken door in te zetten op een stevig lokaal team met voldoende kennis en expertise en verbinding met specialistische hulp. Een team dat met ouders en jeugdigen kijkt naar wat echt nodig is. Dat niet alleen toegang verleent, maar zelf lichte hulp verstrekt, gericht op het versterken van het gewone leven en de veerkracht.

- WIJ(K): laagdrempeligere lokale hulp in plaats van regionale jeugdhulp.

Door middel van WIJ(K) wordt lokaal zelf (lichte) hulp verstrekt. Dit is een lokale samenwerking tussen Impuls, een aantal jeugdhulpaanbieders en gemeente.

Subregionaal in Parkstad (gemeenten Brunssum, Kerkrade en Simpelveld)

- Ontwikkeltraject ambulante jeugdhulp

De ambulante jeugdhulp moet en gaat veranderen. Dat heeft te maken met de huidige stand van zaken, de landelijke hervormingsagenda en de regionale en lokale visie op de jeugdzorg. In 2024 doorlopen we een intensief ontwikkeltraject samen met de gemeenten Brunssum en Simpelveld, het voorliggend veld (jeugdgezondheidszorg, kinderopvang en maatschappelijk werk), huisartsen, onderwijs en de hiervoor gecontracteerde jeugdhulpaanbieders.

Hiermee gaan we een verandering in de ambulante jeugdhulp realiseren. Specifieke doelen zijn:

- Normaliseren: kinderen en jongeren moeten zo normaal mogelijk kunnen opgroeien. Ouders en jongeren en pedagogische sociale basis zodanig versterken dat vragen en problemen die 'normaal' zijn zelf kunnen worden beantwoord/opgelost.
- Integraliteit en regie: breed kijken, jeugdhulp verbinden en afstemmen met andere domeinen. Regie primair bij ouders en jongeren, zo nodig met ondersteuning van anderen.
- Verbinding tussen onderwijs en zorg: in de kinderopvang en het onderwijs zorgen (voor)school en zorgaanbieders samen voor de hulp die nodig is in de klas (in plaats van individuele en onsamenhangende vormen van ondersteuning)
- Financieel houdbaar systeem: dat maakt dat voldoende capaciteit en geld beschikbaar is/blijft voor specialistische jeugdhulp
- Zoveel mogelijk uniformiteit in de subregio zodat administratieve lasten verminderen.

We streven ernaar de werkwijze "WIJ(K)" hierin mee te nemen.
Deze opgaven vereisen de tijd om te kunnen ontwikkelen. Daarom is een structurele samenwerkingsrelatie nodig. Het ontwikkeltraject duurt meerdere jaren.

Regionaal in Zuid-Limburg

Het regionale jeugdhulpbeleid sluit aan op de Landelijke Hervormingsagenda jeugd en is gericht op:

- Normaliseren
- Eerder juiste hulp op maat
- Integraal kijken en werken
- Sturen op resultaat
- Samenwerking tussen onderwijs en gemeente

De regio coördineert en faciliteert de regionale organisatiestructuur rond de jeugdhulp in Zuid-Limburg. Centrumgemeente Maastricht verzorgt de inkoop van de jeugdhulp.

Regionale speerpunten zijn:

- Inzet op basis op orde om te kunnen sturen op contracten
- Inzet op passend aanbod voor complexe problematiek
- Inzet op de relatie onderwijs-zorg
- Inzet op goede passende hulpverlening voor jeugdige in onveilige situaties (GI verwijsroute)

Specifieke acties die hiervoor worden uitgevoerd:

- Bevorderen van cliënparticipatie
- Complexe problematiek wordt centraal opgepakt (één centrale toegang voor complexe problematiek en een regionaal expertteam om adviezen te geven in vastgelopen complexe problematiek)
- Contractregieteams sturen op de contracten met de jeugdhulpaanbieders
- Jeugdigen die in een onveilige situatie verkeren, waarbij sprake is van jeugdbescherming (of -reclassering), krijgen zo snel mogelijk de passende jeugdhulp

Met de gecontracteerde jeugdhulpaanbieders zijn ontwikkeltrajecten afgesproken die zijn gericht op het bereiken van de bovengenoemde doelen.

C. Wat mag het kosten?

Exploitatie

6 Sociaal domein	REK.	BEGR.		MJR.		
	2022	Bijgesteld 2023	Primair 2024	2025	2026	2027
LASTEN						
6.1 Samenkracht en burgerparticip.	3.722	4.964	4.199	3.483	3.619	3.618
6.2 Wijkteams	5.387	3.923	3.135	3.133	3.033	3.033
6.3 Inkomensregelingen	37.506	37.712	32.090	33.300	30.960	30.960
6.4 Begeleide participatie	19.322	18.724	17.613	17.313	17.013	17.013
6.5 Arbeidsparticipatie	2.785	3.131	2.678	2.946	3.107	3.107
6.6 Maatwerkvoorzieningen (WMO)	2.433	4.968	4.565	4.556	4.513	4.405
6.71d Ov. maatwerkarrangem. (WMO)	16.871	16.818	16.907	17.290	16.834	16.560
6.72d Jeugdhulp zonder verblijf over	19.396	15.316	15.151	13.196	12.648	13.148
6.73c Jeugdhulp met verblijf overig	0	7.738	7.438	7.438	7.438	7.438
6.74b Jeugdhulp crisis/LTA/GGZ-verbl	0	777	777	777	777	777
6.81b Maatschap- en vrouwenopv.(WMO)	53	171	171	171	171	171
6.82b Jeugdreclassering	0	1.591	1.591	1.591	1.591	1.591
TOTAAL LASTEN	**107.474**	**115.835**	**106.317**	**105.195**	**101.704**	**101.820**
BATEN						
6.1 Samenkracht en burgerparticip.	743	927	262	262	262	262
6.2 Wijkteams	299	96	0	0	0	0
6.3 Inkomensregelingen	30.795	28.796	25.249	26.149	26.149	26.149
6.4 Begeleide participatie	25	0	0	0	0	0
6.5 Arbeidsparticipatie	34	25	0	0	0	0
6.6 Maatwerkvoorzieningen (WMO)	18	351	349	349	315	211
6.71d Ov. maatwerkarrangem. (WMO)	1.028	660	660	660	639	365
6.72d Jeugdhulp zonder verblijf over	28	0	0	0	0	0
6.73c Jeugdhulp met verblijf overig	0	0	0	0	0	0
6.74b Jeugdhulp crisis/LTA/GGZ-verbl	0	0	0	0	0	0
6.81b Maatschap- en vrouwenopv.(WMO)	7	10	10	10	10	10
6.82b Jeugdreclassering	0	0	0	0	0	0
TOTAAL BATEN	**32.977**	**30.865**	**26.531**	**27.431**	**27.375**	**26.997**

Investeringen

									*Bedrag * € 1.000*
TV	**Omschrijving**	**V/U[1]**	**E/M[2]**	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**2023 - 2027**
I Reguliere investeringen									
6.6	Wmo-hulpmiddelen	v	e	700	425	425	425	425	2.400
6.6	Wmo-trapliften	v	e	200	75	75	75	75	500
Totaal Programma 6				**900**	**500**	**500**	**500**	**500**	**2.900**

[1] V = vervangingsinvestering, U = uitbreidingsinvestering.

[2] E = investering met economisch nut, M = investering met maatschappelijk nut.

D. Toelichting op financiële mutaties en overige zaken

Financiële mutaties

Exploitatie

Integratie Sociaal Domein

Het Sociaal Domein heeft in financiële zin te maken met twee negatieve implicaties, de kostenkant binnen de jeugdzorg blijft stijgen en de inkomstenkant bij de BUIG daalt. Door de integratie van het Sociaal Domein in de totale begroting worden de geprognosticeerde tekorten per stand begroting 2024 geëlimineerd. De dynamiek in het Sociaal Domein is echter groot en de ontwikkelingen met de daarbij gepaard gaande risico's stapelen zich op. Uiteraard wordt een en ander strak gemonitord.

Investeringen

Niet van toepassing.

Overige vermeldenswaardige zaken

Niet van toepassing.

E. Indicatoren

Basisset beleidsindicatoren

Omschrijving	Bron	Eenheid	Periode	Kerkrade	Nederland	Limburg
Banen	CBS/LISA	Aantal per 1.000 inwoners 15-64 jaar	2022	582,5	825,4	793,5
Jongeren met een delict voor de rechter	CBS	%	2021	2	1	1
Kinderen in uitkeringsgezin	CBS	%	2021	10	6	6
Netto arbeidsparticipatie	CBS	%	2022	62,7	72,2	68,1
Werkloze jongeren	CBS	%	2021	2	2	2
Personen met een bijstandsuitkering	CBS	Aantal per 10.000 inwoners	2021	540,1	431,2	381,7
Lopende re-integratievoorzieningen	CBS	Aantal per 10.000 inwoners 15-64 jaar	2022	219,7	197,7	171,6
Jongeren met jeugdhulp	CBS	% Jongeren tot 18 jaar	2022	17,7	13,2	15,2
Jongeren met jeugdbescherming	CBS	%	2022	2,2	1,2	1,5
Jongeren met jeugdreclassering	CBS	%	2022	0,6	0,3	0,4

Cliënten met een maatwerkarrangement Wmo	CBS	Aantal per 10.000 inwoners	2022	1170	700	geen data

Overige indicatoren

Omschrijving	Bron	Eenheid	2018	2019	2020	2021	2022
Maatschappelijke participatie *	burgeronderzoek	score (0 - 10)		2,9		3,3	
unieke klanten begeleiding	WIZ	aantal	1006	1011	1055	1060	937
unieke klanten dagbesteding			590	567	573	545	492
unieke klanten hulp bij het huishouden	WIZ	aantal	1880	2013	2354	2528	2566
unieke klanten kortdurend verblijf	WIZ	aantal	16	8	4	6	8
voorzieningen voor rolstoel	WIZ	aantal	944	899	867	813	812
vervoervoorzieningen	WIZ	aantal	4095	4108	3769	3884	3893
woonvoorzieningen	WIZ	aantal	731	737	823	871	960
Vrijwilligers	burgeronderzoek	%		27		30	
Tevredenheid buurtvoorzieningen	burgeronderzoek	%		65		60	
Sociale cohesie	burgeronderzoek	score (0 - 10)		5,6		*5,5*	

** De schaalscores van de maatschappelijke participatie komen vanuit de Parkstadmonitor en zijn berekend op basis van de steekproefresultaten uit het Burgeronderzoek. Onlangs is ontdekt dat de schaalscores zijn herrekend als gevolg van een omissie in de oude berekeningsmethodiek.*

*** In 2016 zijn door her-indicering vernieuwde voorzieningen toegekend.*

7 Volksgezondheid en milieu

A. Algemeen

Omschrijving van het programma

Beschermen van de volksgezondheid van de gehele lokale bevolking, met speciale aandacht voor de meest kwetsbare personen.
De gemeente zorgt voor een goed en leefbaar milieu in Kerkrade. Dit doen we door bijvoorbeeld met zorg om te gaan met onze grond en gebouwen en door het opwekken van duurzame energie zoals zonne-energie uit zonnepanelen. Klimaatbeleid of energiebesparing kan de aanjager zijn voor onderwijs en het scheppen van nieuwe banen door klimaat- en energieprojecten. Het bewust omgaan met natuur, gezondheid en milieu wordt aangemoedigd. Hier hoort ook voorbeeldgedrag van de gemeente zelf bij. De gemeente staat op dat gebied open voor nieuwe ontwikkelingen en ideeën.
Op het gebied van de inzameling van het huishoudelijk afval, controleert de gemeente Rd4. Daarnaast beheert de gemeente de riolering en begraafplaatsen.

Relatie met paragrafen

Dit programma heeft een relatie met de paragrafen Lokale heffingen (§1) en Onderhoud kapitaalgoederen (§3). Voor het project VIE, zie programma 5 (programmalijnen) en programma 8 (fysieke realisatie).

Taakvelden

7.1 Volksgezondheid
7.2 Riolering
7.3 Afval
7.4 Milieubeheer
7.5 Begraafplaatsen

B. Speerpunten van beleid

Stimuleren van burgers voor het treffen van duurzaamheidsmaatregelen

Relatie met taakveld(en): 7.4
Om inwoners meer bewust te maken van het belang van duurzaamheid blijven we hen informeren.
De WoonWijzerWinkel Limburg (WWW-L) helpt inwoners bij bijvoorbeeld het verduurzamen van hun woning. Zeker nu energiearmoede voor veel inwoners nog steeds een risico is, helpen we onze inwoners

door de inzet van gerichte acties met onder andere de Rijksmiddelen (SPUK-middelen) die de gemeente daarvoor heeft ontvangen. Sinds de start in het najaar 2022 kunnen inwoners (in zowel huur- als koopwoning) die een risico op energiearmoede hebben, gratis gebruikmaken van een energiebespaarcoach en ontvangen ze een budget om zelf (kleine) energiebesparende maatregelen aan te schaffen. Dit blijven we in nauwe samenwerking met de andere Parkstadgemeenten en de WWW-L uitvoeren. Eind 2023 zal op regionaal niveau invulling worden gegeven aan de uitvoering tot eind 2025. Tegelijkertijd doen wij een beroep op bestaande netwerken in de wijken en onze sociale partners.
Daarnaast is in 2022 het Energie & Klimaatfonds Kerkrade opengesteld om inwoners ook financieel meer mogelijkheden te geven om te verduurzamen. Dit was een groot succes. In het eerste kwartaal van 2023 is dit fonds geëvalueerd en stopgezet aangezien er nieuwe alternatieven worden aangereikt vanuit onder andere het Rijk. In samenwerking met de WWW-L wijzen we inwoners op deze alternatieven en blijven we toetsen of deze alternatieven aansluiten op de behoeften van onze inwoners.
Ook vragen we inwoners om samen met de gemeente te werken aan de overstap naar andere vormen van energie om hun huizen en panden te verwarmen. Een voorbeeld hiervan is om op de lange termijn af te stappen van aardgas naar een hernieuwbare vorm van energie. De manier waarop we dit kunnen doen is eind 2022 onderzocht via een enquête waarbij inwoners hun algemene bereidheid, kennisniveaus, en voorkeuren mochten meedelen. In 2023 zijn we verdergegaan met de uitwerking van de Transitievisie Warmte 2.0, waarvan de definitieve vaststelling door de gemeenteraad gepland staat voor november 2023. In samenwerking met medewerkers op de wijkpunten zijn we in gesprek gegaan met inwoners over de verdere uitwerking van de warmtetransitie. Na de vaststelling van de Transitievisie Warmte 2.0 zullen we steeds vaker in de wijken aanwezig zijn voor de concretisering van de warmtetransitie. Ook werken we (samen met de regio) een isolatie- en verduurzamingsprogramma uit om onze inwoners hierbij zoveel mogelijk te ondersteunen en ontzorgen.
Op basis van de RES Zuid Limburg en PALET wordt ingezet op het stimuleren van het opwekken van zonne-energie op de grote daken. Het uitvoeringsprogramma PALET 3.0 is in 2023 geëvalueerd. Met het vaststellen van het uitvoeringsprogramma PALET 3.0 is in 2016 door de Bestuurscommissie Duurzaamheid de ambitie uitgesproken om tot een Publiek-Coöperatief Energiebedrijf (PCE) te komen. In beginsel is een PCE niet meer dan een juridisch-organisatorisch vehikel dat de realisatie en exploitatie van duurzame energieprojecten door één of meerdere initiatiefnemers faciliteert. Een PCE is vaak een lokaal samenwerkingsverband van burgers, bedrijven en/of lokale partijen met een publiek-coöperatief karakter. Het is een zelfstandige organisatie met als doel één of meerdere van de volgende activiteiten regionaal/lokaal uit te voeren:

- Productie, levering en beheer van lokaal opgewekte duurzame energie;
- Financiering van en/of participatie in de duurzame energieprojecten;
- Energiebesparing;
- Levering van energie.

In 2023 hebben we onderzocht wat de mogelijkheden zijn voor een PCE in Parkstadverband of op Zuid-Limburgse schaal. In 2024 gaan we in Parkstad-verband hiermee concreet verder aan de slag.
Gemeente Kerkrade, gemeente Landgraaf, stadsregio Parkstad en Stadt Herzogenrath onderzoeken in samenwerking met ingenieursadviesbureau Sweco of het mogelijk is om de restwarmte van glasfabriek Saint Gobain in Herzogenrath te gebruiken om huishoudens en utiliteitsgebouwen in Kerkrade, en Landgraaf te verwarmen. Daarnaast ligt op 200 meter van de Nederlandse grens het grootste zonnepark van Noordrijn-Westfalen in Herzogenrath. In aanvulling op de zonnepanelen wordt gesproken over de mogelijke ontwikkeling van windmolens bij Nivelsteiner Sandwerken/Green Solar GmbH. We onderzoeken daarom ook voor elektriciteit of en hoe er samenwerking kan zijn tussen Green Solar GmbH, gemeente Kerkrade, Stadt Herzogenrath en stadsregio Parkstad om gezamenlijk te profiteren van de geproduceerde groene elektriciteit.

De gevolgen van klimaatverandering onder controle krijgen

Relatie met taakveld(en): 7.2
Klimaatadaptatie omvat de vier thema's: wateroverlast, hitte, droogte en overstroming.
Kerkrade moet klimaatbestendig en water robuust worden ingericht zodat we ons aan weten te passen aan de extremere weersomstandigheden door klimaatverandering. Vanaf 2020 is in regionaal verband gewerkt aan de 'Klimaatadaptatiestrategie Parkstad Limburg' en het 'Actieprogramma Klimaatadaptatie Parkstad Limburg'. De strategie is op 12 april 2022 vastgesteld door het college. Ook is er op 18 mei 2022 een raadsinformatiebrief over de klimaatadaptatiestrategie gestuurd. In 2023 worden de kwetsbaarheden voor iedere gemeente in de regio Parkstad Limburg in beeld gebracht. Daarna worden begin 2024 de

kwetsbaarheden aan de gemeenteraden in Parkstad gepresenteerd en zal het actieprogramma hierop worden aangepast (prioritering maatregelen).
Uitvoering wordt voor een deel in regionaal verband opgepakt. Verder wordt bij het opstellen van de gemeentelijke Omgevingsvisie de klimaatadaptatiestrategie opgenomen en uitgewerkt in programma's (bijv. duurzaamheid, Vie/gezondheid en gebiedsgericht ingezet bijvoorbeeld voor Kerkrade-Oost). De regels die betrekking hebben op klimaatadaptatie worden opgenomen in het nieuwe Omgevingsplan.
Gemeente Kerkrade is in 2022 aangesloten bij de Stichting Steenbreek, die de trend van de verstening wil stoppen, zowel in de publieke als private ruimte en onze leefomgeving in Nederland duurzaam wil vergroenen. De bescherming van biodiversiteit en oplossingen aandragen voor klimaatadaptatie zijn de belangrijkste vertrekpunten. De vergroening heeft ook een positief effect op gezondheid & welzijn en de sociale cohesie. Stichting Steenbreek richt zich op deze aspecten. De kennis en kunde die voorhanden en opgedaan zijn bij stichting Steenbreek en andere Nederlandse gemeenten stellen ons in staat om strategische keuzes te maken om onze stad duurzaam en toekomstbestendig te maken op het gebied van klimaatadaptatie. Vanaf 2023 nemen we deze kennis mee in onze projecten.
In juni 2023 is met de startbijeenkomst naar een hittebestendige stad (onderdeel van een landelijke pilot) de eerste stap gezet naar het opstellen van een hitteplan voor Kerkrade. Hierbij wordt aandacht besteed aan het hittebestendig maken van gebouwen, het inrichten van de leefomgeving en acties voor het voorkomen van schadelijke gevolgen op gezondheid (onder andere goede voorlichting aan bewoners en afstemming met betrokken partijen, onder andere woningcorporaties, zorg- en onderwijsinstellingen).

Windmolens worden alleen geplaatst, als 95 tot 100% van de direct omwonenden instemt

Relatie met taakveld(en): 7.4

In de RES1.0 heeft de gemeenteraad onder andere zoekgebieden vastgesteld voor windenergie in Kerkrade. Draagvlak onder omwonenden is hierbij heel belangrijk. Omwonenden worden daarom nauw betrokken bij eventuele plannen en een draagvlakmeting wordt betrokken bij besluitvorming. Uitgangspunt is dat windmolens alleen worden geplaatst, als 95 tot 100% van de direct omwonenden instemt.

Bevorderen van een circulaire economie

Relatie met taakveld(en): 7.4

In een circulaire economie bestaat geen afval en worden grondstoffen steeds opnieuw gebruikt. Makers van producten en ontwerpers van gebouwen houden bij het ontwerp al rekening met hergebruik. In het landelijke
Grondstoffenakkoord staan afspraken om de Nederlandse economie in 2050 volledig te laten draaien op herbruikbare grondstoffen.
De gemeente is aangesloten bij het in Parkstadverband ontwikkelen van een regionale strategie voor Circulaire Economie en werkt mee aan het opstellen van een regionaal uitvoeringsprogramma voor Circulaire Economie. Speerpunten voor dit uitvoeringsprogramma zijn circulaire bouw, circulair landelijk gebied (voor Kerkrade minder relevant) en circulaire koppelkansen. In het uitvoeringsprogramma zal ook de vertaalslag gemaakt worden hoe dit lokaal uitgewerkt kan worden. Naast het uitwerken van het uitvoeringsprogramma, vindt momenteel in Parkstad ook een 'Urban Mining Scan' plaats. Hierbij wordt geïnventariseerd welke materiaalstromen de komende jaren vrijkomen uit de gebouwde omgeving en waar deze weer opnieuw ingezet kunnen worden. Ten slotte zal er eind 2023 een kennisprogramma gaan lopen onder medewerkers van de diverse Parkstad gemeenten. Dit met de insteek om de kennis van circulaire economie onder medewerkers te vergroten en zo het succes van circulaire koppelkansen te vergroten.

C. Wat mag het kosten?

Exploitatie

7 Volksgezondheid en milieu	REK.	BEGR.		MJR.		
	2022	Bijgesteld 2023	Primair 2024	2025	2026	2027
LASTEN						
7.1 Volksgezondheid	2.930	3.059	2.794	2.726	2.607	2.454
7.2 Riolering	3.114	3.163	3.193	3.185	3.193	3.197
7.3 Afval	4.645	4.408	5.506	5.489	5.491	5.499
7.4 Milieubeheer	2.436	3.912	1.170	1.128	1.122	1.117
7.5 Begraafplaatsen en crematoria	165	154	154	154	154	154
TOTAAL LASTEN	**13.291**	**14.696**	**12.816**	**12.681**	**12.567**	**12.420**
BATEN						
7.1 Volksgezondheid	107	348	302	272	153	0
7.2 Riolering	5.428	5.639	5.705	5.710	5.730	5.738
7.3 Afval	6.298	5.894	6.715	7.003	7.006	7.022
7.4 Milieubeheer	1.518	2.374	220	220	220	220
7.5 Begraafplaatsen en crematoria	62	55	54	54	54	54
TOTAAL BATEN	**13.414**	**14.310**	**12.996**	**13.259**	**13.164**	**13.034**

Investeringen

*Bedrag * € 1.000*

TV	Omschrijving	V/U[1]	E/M[2]	2023	2024	2025	2026	2027	2023 - 2027
I Reguliere investeringen									
7.4	Klimaatadaptie	u	e	224	250	250	250	250	1.224
II Overige investeringen									
7.2	Riolen	v	e	3.100	2.400	2.300	2.300	2.300	12.400
III Leningen									
7.4	Woonwijzerwinkel	u	-	33	35	0	0	0	68
7.4	Energie- en Klimaatfonds	u	-	1.033	0	0	0	0	1.033
Totaal Programma 7				**4.390**	**2.685**	**2.550**	**2.550**	**2.550**	**14.725**

[1] *V = vervangingsinvestering, U = uitbreidingsinvestering.*

[2] *E = investering met economisch nut, M = investering met maatschappelijk nut.*

D. Toelichting op financiële mutaties en overige zaken

Financiële mutaties

Exploitatie

GGD (6.2, 7.1)

Het Meerjarenbeleidsplan 2024-2027 van de GGD heeft laten zien dat investeringen nodig zijn om de GGD voldoende solide en toegerust te maken voor haar huidige en toekomstige taken in de komende jaren. Deze worden namelijk gekenmerkt door grote inhoudelijke en structurele veranderingen in preventie,

gezondheidsbeleid en gezondheidsbevordering. De publieke gezondheidszorg moet hierin vanzelfsprekend meebewegen en een dergelijke transitie vraagt om investeringen. Uiteraard blijft de GGD haar wettelijke taken uitvoeren en blijft er aandacht voor het verbeteren van de bedrijfsprocessen. Maar ook het verstevigen van de gezondheidsbeschermende taken van de GGD is nodig. En daarnaast wordt er stevig ingezet op het versterken van de ingezette koers van Trendbreuk en op het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA) en Integraal Zorg Akkoord (IZA). De GGD heeft hierin een cruciale rol.

Loonsom bouwinspecteurs (7.3)
Voor het op peil brengen van de formatie bouwinspecteurs is er vanaf 2024 € 90.000 loonsom extra beschikbaar. Dat bedrag loopt op naar € 99.000 in 2027.

Investeringen

Riolen (7.2)
Voor groot onderhoud aan riolen is in het investeringsprogramma voor 2023 € 2.573.000 begroot. Door inflatie materiaal schaarste, stijging loonkosten, stijging energie- en brandstofkosten alsmede het oplossen van wateroverlastlocaties is het investeringsbedrag voor 2023 met € 527.000 verhoogd naar € 3.100.000. Deze prijsstijgingen zijn door de gemeente Kerkrade niet beïnvloedbaar. De geleverde diensten zijn noodzakelijk voor het behoud en verbeteren van de kwaliteit van de gemeentelijke riolering.

Overige vermeldenswaardige zaken

Schoon, Heel & Veilig: Zwerfafval (7.3)
Kerkrade streeft naar een schone openbare ruimte met als motto: 'Schoonmaken doet schoon houden'. We gaan ervan uit dat in een schone omgeving minder zwerfafval ontstaat dan in een reeds vervuilde omgeving.Onze aanpak van het zwerfafval voeren wij uit met ondersteuning van het landelijk instituut Nedvang. Ook werken wij samen met Nederland Schoon. De aanpak is meerjarig. In 2024 blijven de twee zwerfvuilteams van Werkgeversservicepunt (WSP) Parkstad en Relim actief. Daarnaast maken we gebruik van moderne machines en materiaal. We ondersteunen schoonmaakacties van onze inwoners, scholen en buurtverenigingen. Zoals elk jaar blijven we het zwerfafval meten volgens landelijke kwaliteitsnormen.
De aanpak van illegale afvalstortingen zetten wij samen met Rd4 voort.

Begraafplaatsen (7.5)
Begraafplaatsen zijn voor veel inwoners en bezoekers belangrijke plekken. In Kerkrade bevinden zich 6 gemeentelijke begraafplaatsen. Daarnaast zijn er meerdere begraafplaatsen in eigendom en beheer bij parochies of particulieren. De gemeente besteedt veel aandacht aan beheer en onderhoud van de gemeentelijke begraafplaatsen. Omdat de overheid geen chemische bestrijdingsmiddelen mag gebruiken, bestrijden we het onkruid met de hand (schoffelen), met hete lucht en met heet water. De nabestaanden ('rechthebbenden') zijn verantwoordelijk voor het onderhoud van de graven zelf. In 2024 wordt extra aandacht besteed aan vergroening van de begraafplaatsen.
Op de gemeentelijke begraafplaatsen zijn in totaal 5 oorlogsgraven aanwezig. Het onderhoud en beheer van deze graven voeren wij uit in samenwerking met de nationale Oorlogsgravenstichting.

E. Indicatoren

Basisset beleidsindicatoren

Omschrijving	Bron	Eenheid	Periode	Kerkrade	Nederland	Limburg
Omvang huishoudelijk restafval	CBS	Kg/inwoner	2021	146	169	123
Hernieuwbare elektriciteit	RWS	%	2021	12,2	33,2	13,3

Overige indicatoren

Omschrijving	Bron	Eenheid	2018	2019	2020	2021	2022
kosten kwijtschelding in relatie tot kosten afvalverwerking	BsGW/ Milieu en Bouwen	%	10,5	8,1	6,8	7,5	6,9
kosten kwijtschelding in relatie tot kosten riolering	BsGW/ Stedelijk Beheer	%	11,3	11,8	8,8	9,2	9,2
eigen oordeel matige of slechte gezondheid	burgeronderzoek	%		24		n/b	
ervaren goede gezondheid volwassenen	GGD Zuid Limburg	% ≥ 18 jaar			69,1		
aangeboden restafval	Rd4-monitor	tonnage	6.582	6.415	6.860	6.646	6.134
aangeboden GFT	Rd4-monitor	tonnage	4.883	5.018	5.645	5.754	4.764

8 Wonen, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing

A. Algemeen

Omschrijving van het programma

Het scheppen van optimale condities voor het woningaanbod en de woon- en leefomgeving alsook een wervend vestigingsklimaat.

Relatie met paragrafen

Dit programma heeft een relatie met de paragrafen Onderhoud kapitaalgoederen (§3) en Grondbeleid (§7).

Taakvelden

8.1 Ruimtelijke ordening
8.2 Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)
8.3 Wonen en bouwen
8.4 Implementatie Omgevingswet

B. Speerpunten van beleid

Inzetten op een verantwoorde mix van woningaanbod

Relatie met taakveld(en): 8.1 en 8.3
In deze paragraaf worden kort de actuele ontwikkelingen genoemd. In *'§7. Grondbeleid'* zijn de activiteiten beschreven.

Vigerende beleidsdocumenten:
a. Regionale woonvisie Parkstad Limburg en lokale woonvisie gemeente Kerkrade 2023-2028 (2023);
b. Beleidsregel 'Woningsplitsing & gebruikswijziging naar wonen gemeente Kerkrade' (2023);

c. Woondeal Limburg – wonen in Limburg bereikbaar voor iedereen (2023).
d. Beleidsregel 'Ruim baan voor goede woningbouwplannen' (2021);
e. Structuurvisie Wonen Zuid-Limburg (2016);

Algemene ontwikkelingen woningmarkt:
De koopwoningmarkt veert na een korte periode van lichtdalende verkoopcijfers en een kleine prijscorrectie weer op. Schaarste, prijsstijgingen en fors hogere hypotheekrente maken het kopen van een woning het afgelopen jaar duurder. Er worden in 2023 weer meer bestaande woningen verkocht dan in 2022 en ook de nieuwbouwmarkt vertoont meer dynamiek. Het vertrouwen in de markt herstelt zich licht. Door aanhoudende schaarste in het woningaanbod blijven de prijzen van koopwoningen hoog.
Kopers krijgen meer kansen en hebben meer vertrouwen in de woningmarkt door de loonontwikkeling en sterke economie. Nieuw aangeboden woningen trekken weer meer kijkers en vinden in alle prijsklassen sneller een nieuwe eigenaar. Dit betekent dat we in 2024 de vinger aan de pols houden op het beleidsterrein wonen en blijven monitoren of het vigerende beleid (nog) past bij de actuele marktsituatie.

De belangrijkste algemene ontwikkelingen van de afgelopen tijd:
- Energiekosten zijn weliswaar gedaald maar voor gezinnen nog lang niet terug op het oude niveau. Voor eind 2023 begin 2024 is er nog de nodige onzekerheid omtrent wel/niet opnieuw hoge energielasten.
- Naast de enorm hoge inflatie die de kosten van dagelijks levensonderhoud aanzienlijk hebben doen stijgen zijn ook bouwmaterialen de laatste jaren aanzienlijk duurder geworden. Het verduurzamen van een woning kost beduidend meer dan enkele jaren geleden. Verduurzaming van verouderd woningbezit kan hierdoor vertraging oplopen.
- Het aantal verleende omgevingsvergunningen is al enkele jaren dalend. Dit zorgt mogelijk voor een dip in de bouwproductie van nieuwbouwwoningen in 2024 en 2025.
- Demografie: een positief migratiesaldo op regionaal niveau: hierdoor daalde de bevolking minder hard dan eerder berekend en voorspeld was.
- Andere woonbehoefte / kwalitatieve behoefte: er is vraag naar levensloopbestendig wonen en naar kwalitatief hoogwaardige duurzame woningen. Verouderde (vaak ook te verduurzamen) woningen in de bestaande voorraad genieten minder populariteit met soms ook (langdurige) leegstand tot gevolg. We zullen de komende decennia de vernieuwing c.q. transitie moeten maken naar een woningvoorraad die aansluit bij de kwalitatieve vraag. Dat kan door (ver-) nieuwbouw, door herstructurering (sloop en nieuwbouw) en door grootschalige renovatie.
- In september 2023 is duidelijk geworden dat, ondanks de val van het kabinet Rutte IV, geen enkel wetsvoorstel op het gebied van wonen controversieel is verklaard.

Woonvisie - Vitale veerkrachtige woonwijken
De regio Parkstad Limburg en dus ook gemeente Kerkrade zet reeds jaren gezamenlijk de koers uit op het gebied van wonen. Dit heeft geleid tot een impuls op het gebied van leefbaarheid, herstructurering van wijken, transformaties van bestaand vastgoed en investeringen in het openbaar gebied. De mindset is definitief omgezet van krimp naar kans. Kwaliteit is hierbij een van de basisuitgangspunten.
De in mei 2023 door de gemeenteraad vastgestelde nieuwe regionale en lokale woonvisie 2023-2028 Kerkrade bepaalt de komende jaren de koers van het woonbeleid. We sturen met dit beleidsinstrument op een integrale benadering van volkshuisvesting en leefbaarheid in brede zin. Kortom: gezonde gemengde woonwijken waar het aangenaam vertoeven is. We werken domeinoverstijgend en bekijken wat de wijk/buurt nodig heeft.
Het gaat hier niet alleen om de kwaliteit van de nieuw toe te voegen en herstructureren woningen. Denk hierbij aan het type woning, de mix van doelgroepen en betaalbaarheidsklassen en ook waardevol en duurzaamheid. Daarnaast gaat het ook om de huisvesting van aandachtsgroepen, de bijbehorende zorgvraag en de invloed op de leefbaarheid van een buurt/wijk. We sturen meer en meer op vitale woonwijken waarbij het aantal vragers en dragers met elkaar in evenwicht is.
Met 7 Parkstad-gemeenten zullen we in 2024 verder uitvoering geven aan de geformuleerde doelen in de regionale en lokale woonvisie 2023-2028.

Veranderende context wet-/regelgeving
Er komt de komende tijd veel nieuwe wet-/regelgeving op de gemeenten af. De sturingsinstrumenten die de Huisvestingswet 2014 biedt, worden de komende tijd uitgebreid. Ook vraagt de Wet Versterking Regie Volkshuisvesting WVRV inzet van de gemeente o.a als het gaat om betaalbare woningen en huisvesting van aandachtsgroepen. Om de huidige problemen op de woningmarkt op te lossen maakt deze wet de sturing

(in regionale context) gedeeltelijk verplicht. Verder is er diverse nieuwe wetgeving is in de maak. Denk hierbij o.a. aan aanpassing van de Huisvestingswet, de Woningwet, Wet betaalbare huur. Hierbij zij aangetekend dat het aftreden van het kabinet Rutte IV de komst van diverse wetten vertraagd en mogelijk ook wijzigt.
Tenslotte bevat ook de nieuwe Wet goed verhuurderschap (Wgv) welke 1 juli 2023 in werking is getreden elementen waar we als gemeente verplicht mee aan de slag moeten. De wet biedt de gemeente daarnaast de mogelijkheid voor het opstellen van een verhuurverordening (arbeidsmigranten).
Als basisverplichting dient elke gemeente voor 1 januari 2024 een meldpunt voor huurders in te richten. Er wordt binnen de stadsregio onderzocht of een regionaal meldpunt wenselijk is. Als mogelijke optie wordt gedacht aan uitbreiding van het huurteam Zuid-Limburg. Voor beleidsveld wonen dient in 2024 een onderzoek plaats te vinden naar wenselijkheid en/of implementatie van een verhuurvergunning o.b.v. een verhuurverordening. Verder investeert het rijk ook in 2024 in woningbouw door nieuwe tranches van de Regio Deal, het Volkshuisvestingsfonds, de Woningbouwimpuls en de StartBouwimpuls.

Woondeal Limburg
Het rijk heeft in 2023 via Woondeals bindende prestatieafspraken met provincies om de vorenstaande doelen bereiken. Voor de provincie Limburg zijn deze vastgelegd in de Woondeal Limburg d.d. 9 maart 2023. In de woondeal Limburg wordt toegewerkt naar een goede balans op de Limburgse woningmarkt. In de periode tot 2031 worden in de provincie minimaal 26.550 nieuwbouwwoningen gerealiseerd. In dit provinciaal bod zijn tevens 10.200 sociale huurwoningen en 5.900 middenhuur woningen meegenomen. Dit is tevens het aandeel van Limburg in de nationale woningbouwopgave. De provincie is onderverdeeld in een drietal subregio's. Voor de regio Parkstad-Limburg betekent de woondeal bruto minimaal 6.775 extra woningen en voor Kerkrade komt het fairshare deel uit op 1.250 woningen. In gezamenlijkheid met de stadsregio maken we plannen om tot uitvoering van de (regionale) nieuwbouwopgave te komen. Dit is uiteraard geheel in de lijn met de nieuwe regionale en lokale woonvisies 2023.
Beleidsmedewerkers wonen van de gemeenten in Limburg nemen deel aan de zg. woonkamer tafel welke invulling geeft aan de uitvoering van de (gemeentelijke) woningbouwopgave.

Nationale prestatie afspraken
Met de nationale prestatieafspraken (NPA) komen Aedes, Woonbond, VNG en de minister voor Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening de volkshuisvestelijke opgaven tot en met 2030 overeen. Deze afspraken zijn nodig als gezamenlijke agenda in het licht van de grote maatschappelijke opgaven rond de beschikbaarheid van voldoende betaalbare woningen, de verduurzaming van de gebouwde omgeving, de leefbaarheid van wijken en buurten en de betaalbaarheid van wonen. Het realiseren van de ambitieuze doelen uit deze afspraken is mogelijk doordat de investeringsruimte van corporaties komende jaren groeit door het afschaffen van de verhuurderheffing per 1 januari 2023 en doordat woningcorporaties hun investeringen en maatregelen versnellen. De thema's van de NPA zijn: nieuwbouw (beschikbaarheid), verduurzaming, betaalbare woningen, leefbaarheid en ouderenhuisvesting (wonen en zorg).
Met de in Kerkrade opererende woningcorporaties zullen we een doorvertaling maken van de gevolgen/kansen en deze borgen in de regionale en lokale (meerjarige)prestatie afspraken.

Focus beleidsveld wonen 2024 e.v.:
De focus voor het beleidsveld wonen ligt de komende periode op:
- Uitvoering geven aan de nieuwe regionale/lokale woonvisie
- Meerjarige prestatieafspraken en de jaarschijf 2024 corporaties en de huurdersorganisaties
- Kwalitatieve verbetering van de woningen en de woonomgeving
- Uitvoering woonoffensief : nieuwe woningbouwplannen
- Onderzoeken en aanvrager nieuwe (tranches) van rijksregelingen (regiodeal, VHF, WBI etc.)
- Uitvoering van nieuwbouwprojecten op de woningmarktprogrammering
- Invoering diverse sturingsinstrumenten woningmarkt
- Onderzoek invoering Wvg - verhuurverordening
- Onderzoek sturings-(instrumenten) betaalbare woningen
- Samenwerking op regionaal niveau
- Samenwerking versterken tussen domeinen

Goede inbedding van de Omgevingswet en Omgevingsvisie

Relatie met taakveld(en): 8.4

De Omgevingswet biedt de basis voor een samenhangende aanpak van de leefomgeving. De nieuwe wet die op 1 januari 2024 in werking treedt, biedt mogelijkheden voor maatwerk en bevordert een snelle en eenvoudige besluitvorming.

Voor het inbedden van de Omgevingswet in de gemeentelijke organisatie maken we, voor de komende jaren, onderscheid in:
- De implementatie Omgevingswet (juridisch, digitaal en organisatie);
- Het opstellen van de gemeentelijke Omgevingsvisie met programma's;
- Het opstellen van een gemeentelijk Omgevingsplan.

Implementatie Omgevingswet

2023 staat in het teken om klaar te zijn voor de invoering van deze nieuwe wet.
Voor het behandelen van initiatieven, meldingen, vergunningen, het houden van toezicht en de handhavingsplicht zijn werkprocessen vanuit de bedoeling van de Omgevingswet ontwikkeld. Deze nieuwe processen leiden tot een andere manier van (samen) werken, waarbij het doel is om binnen de keten van de fysieke leefomgeving nog beter te werken volgens de ja-mits gedachte

In 2023 en 2024 zal ook gewerkt worden met het omgevingsloket om onze burgers wegwijs te maken in de nieuwe Omgevingswet en mogelijk ook met de intaketafel en omgevingstafel. Bekeken zal worden hoe de werkwijze het beste vorm gegeven kan worden (leren door te doen) en welke inzet benodigd is.

Naast de update van de werkprocessen VTH gaan we ook volledig digitaal werken met de beschikbare software (Digitaal Stelsel Omgevingswet, VTH-software, Rx Mission en plansoftware met Toepasbare Regels, Tercera en Berkely Bridge)
De organisatie gaat bij het behandelen van initiatieven, meldingen, vergunningen en plannen in lijn met de participatieverordening en de participatieleidraad voor initiatieven werken.

Voor 2024 zorgen wij ervoor dat we alle college- en raadsbesluiten zijn genomen die betrekking hebben op de Omgevingswet, onder andere aanpassing van de legesverordening en mandaatregelingen.
Het jaar 2024 wordt een transitiejaar van oude naar nieuwe wet- en regelgeving en overgangstermijnen, waarbij de gemeente streeft om de dienstverlening te waarborgen en de komende jaren te verbeteren. De veranderingen die beoogd worden met de Omgevingswet zullen niet van vandaag op morgen geregeld zijn. We komen in een periode van transitie. Deze periode loopt zeker tot 1 januari 2030.

Omgevingsvisie en burgerparticipatie

Eind 2022 is gestart met het traject om te komen tot een gemeentelijke Omgevingsvisie. Het planproces met een intensievere rol van participatie heeft een doorlooptijd tot medio zomer 2024. De vaststelling van de visie is voorzien eind 2024.

In de Omgevingsvisie wordt nieuw strategisch omgevingsbeleid opgenomen over onder andere. wonen, werken, klimaat, groen en landschap, voorzieningen (winkel, sport, zorg, onderwijs etc.), cultuurhistorisch erfgoed, gezondheid en mobiliteit. Hierbij worden eveneens zaken afgestemd en opgepakt op regionaal niveau.

Burgerparticipatie speelt een belangrijke rol bij de implementatie van de Omgevingswet. Begin 2023 is het opstellen van de Omgevingsvisie aangemerkt als pilot voor burgerparticipatie. Verder wordt burgerparticipatie ingezet bij de kerninstrumenten: de Omgevingsvisie, het Omgevingsplan, het programma en bij de omgevingsvergunning.

Omgevingsplan

In het Omgevingsplan worden alle regels van de fysieke leefomgeving opgenomen. Dit is een complexe aangelegenheid en vergt een gedegen voorbereiding. In 2024 vinden voorbereidende werkzaamheden plaats. Na de vaststelling van de Omgevingsvisie wordt gestart met het planproces van het opstellen van het Omgevingsplan.

Realiseren stedenbouwkundige her-invulling van het terrein rondom Kaalheide, onder meer via 'Kaalheide bruist'

Relatie met taakveld(en): 8.2

In juli 2023 heeft de gemeenteraad gekozen voor voorkeursvariant 3. In deze variant wordt het concept van stichting Bruis gerealiseerd op sportpark Kaalheide, worden gebouwelijke voorzieningen voor Achilles-TOP geïntegreerd in de gebouwen van stichting Bruis en wordt nieuwbouw voor Roda JC gerealiseerd in combinatie met zorgwoningen door een externe partij. In 2023 is het stedenbouwkundig plan verder vervolmaakt en vormen deze plannen en de verdere samenwerkingsvormen de basis voor een samenwerkingsovereenkomst. Deze samenwerkingsovereenkomst wordt - op basis van de huidige inzichten - in de eerste helft van 2024 bestuurlijk voorgelegd.

Implementeren van wijk- en buurtbudgetten

Relatie met taakveld(en): 8.2

Het leefbaarheidsbudget heeft tot doel de leefbaarheid in de wijk te verbeteren en de actieve betrokkenheid, de zelfwerkzaamheid en de onderlinge samenwerking van inwoners, ondernemers en andere partners in de wijk te stimuleren, een en ander als onderdeel van participatie. Er zijn diverse praktijkvoorbeelden van alle 5 stadia van bewonersparticipatie. Die voorbeelden gaan van het hoogste niveau van participatie, co-creatie tot de laagste vorm, het informeren van de inwoners. Het is altijd maatwerk. Om een meer actievere rol te kunnen vervullen, vragen bewoners om structureel (extra) financiële ondersteuning.

Herinvulling ruimte voormalig complex D’r Pool

Relatie met taakveld(en): 8.2

Het bestemmingsplan voor de nieuwe ontwikkeling zal begin 4e kwartaal 2023 worden vastgesteld door de gemeenteraad. De sloop van D'r Pool is sinds eind augustus 2023 in uitvoering en wordt op basis van de huidige inzichten in maart 2024 afgerond. De bouwput zal vervolgens met grond worden aangevuld. De voor de gunningsfase geselecteerde 4 marktpartijen dienen hun bouwplan met bijbehorend grondbod uiterlijk 20 december 2023 in te dienen. Uiterlijk in februari 2024 neemt de gemeente een gunningsbesluit. Vervolgens dient de geselecteerde marktpartij het bouwplan verder uit te werken en een omgevingsvergunning voor het bouwplan aan te vragen. Afhankelijk van de verdere planuitwerking, verkoopsnelheid en voorverkooppercentage én een onherroepelijk verkregen omgevingsvergunning, zal begin 2025 gestart kunnen worden met de realisatie van het nieuwe bouwplan van ca. 50 woningen. De bouwwerkzaamheden nemen circa 18 tot 20 maanden in beslag.

Gemeentelijke infrastructuur

Relatie met taakveld(en): 8.2

De knelpunten in de gemeentelijke infrastructuur worden onderzocht en zullen dienen als onderlegger voor het programma wegreconstructies en civieltechnische kunstwerken

C. Wat mag het kosten?

Exploitatie

8 Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	REK.	BEGR.		MJR.		
	2022	Bijgesteld 2023	Primair 2024	2025	2026	2027
LASTEN						
8.1 Ruimtelijke ordening	456	513	451	451	445	445
8.2 Grondexpl. (niet-bedr.terreinen)	697	1.644	981	168	23	23
8.3 Wonen en bouwen	7.266	6.437	3.316	3.291	3.239	3.227
TOTAAL LASTEN	**8.420**	**8.594**	**4.747**	**3.909**	**3.706**	**3.695**
BATEN						
8.1 Ruimtelijke ordening	98	71	29	29	29	29
8.2 Grondexpl. (niet-bedr.terreinen)	1.069	1.797	1.229	416	168	168
8.3 Wonen en bouwen	4.899	3.144	545	550	516	521
TOTAAL BATEN	**6.065**	**5.011**	**1.802**	**995**	**713**	**718**

Investeringen

*Bedrag * € 1.000*

TV	Omschrijving	V/U[1]	E/M[2]	2023	2024	2025	2026	2027	2023 - 2027
I Reguliere investeringen									
8.1	Proj. Volkshuisvestingfonds	u	m	280	280	280	280	280	1.400
8.3	Herinrichten woonwagenplaatsen	u	e	100	0	0	0	0	100
8.3	Transferium	u	e/m	0	600	0	0	0	600
8.3	Gbe Rolduckerveld	u	m	450	450	450	450	450	2.250
Totaal Programma 8				**830**	**1.330**	**730**	**730**	**730**	**4.350**

[1] *V = vervangingsinvestering, U = n uitbreidingsinvestering.*

[2] *E = investering met economisch nut, M = investering met maatschappelijk nut.*

D. Toelichting op financiële mutaties en overige zaken

Financiële mutaties

Exploitatie

Door prijsstijging van loonkosten en energie- en brandstofkosten is er in programma Volkshuisvestring, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing voor de producten wonen en bestemmingsplannen rekening gehouden met indexering van de kosten. Voor de jaren 2023 en 2024 is hiervoor € 10.000 geraamd en vanaf 2025 is structureel € 5.000 begroot.

Leges (8.3)

Door enkele grote bouwprojecten binnen de gemeente Kerkrade vallen de legesinkomsten voor 2023 hoger uit dan begroot. Het betreft hier vooral bouwactiviteiten op bedrijventerreinen en enkele projectmatige bouwlocaties van woningstichtingen. Daarnaast is het totaal aantal aanvragen voor omgevingsvergunningen in Kerkrade (conform een landelijke trend) in 2023 toegenomen. Voor 2023 kunnen de leges positief worden bijgesteld met € 600.000. Voor de jaren 2024 tot en met 2027 is de inschatting gemaakt dat de leges met € 50.000 toenemen in 2024 oplopend naar € 65.000 in 2027.

Investeringen

n.v.t.

Overige vermeldenswaardige zaken

E. Indicatoren

Basisset beleidsindicatoren

Omschrijving	Bron	Eenheid	Periode	Kerkrade	Nederland	Limburg
Gemiddelde WOZ-waarde	CBS	€ 1.000	2023	200	369	289
Nieuw gebouwde woningen	BAG	Aantal per 1.000 woningen	2022	2	9,3	6,3
Demografische druk	CBS	%	2023	76,4	70,3	75
Gemeenschappelijke woonlasten éénpersoonshuishouden	COELO	€	2023	889	860	893
Gemeenschappelijke woonlasten meerpersoonshuishouden	COELO	€	2023	969	942	967

Overige indicatoren

Omschrijving	Bron	Eenheid	2018	2019	2020	2021	2022
algemene kwaliteit van de woonomgeving	burgeronderzoek	score (0 - 10)		7,0		6,9	
gesloopte woningen	BAG	aantal	300	6	-	2	1
toegevoegde woningen *: - nieuwbouw - verbouwing	BAG	aantal	 23 11	 59 6	 32 87	 71 9	 159 11
leegstand woningen in relatie tot woningvoorraad (1 jan.)	BsGW Limburg (woz-registratie)	%	4.4	4,1	3,9	4,2	6,3
leegstand niet-woningen in relatie tot voorraad niet-woningen (1 jan.)	BsGW Limburg (woz-registratie)	%	19,4	22,4	22,7	22,4	*19,7*

** De verdeling van de toegevoegde woningen naar nieuwbouw en verbouwing is aangepast. Naast de gerealiseerde nieuwbouwwoningen worden de laatste jaren ook relatief veel bestaande panden verbouwd tot woningen. Voor het krijgen van inzicht in de toename van de woningvoorraad elk jaar is besloten om naast de daadwerkelijk nieuw gebouwde woningen ook de toename middels verbouwing bestaande panden inzichtelijk te maken.*

Paragrafen

§1. Lokale heffingen

Algemeen

In deze paragraaf staan het beleid van en de opbrengsten over de gemeentelijke heffingen en leges. In de jaarlijkse Tarievennota staan de tarieven, uitgangspunten en ontwikkelingen.

a. Beleid lokale heffingen en kwijtschelding

Tarieven
De tarieven 2024 moeten nog worden vastgesteld voor de diverse belastingen en leges. Bij de behandeling van de Tarievennota 2024 (raad december 2023) zal de raad hierover een besluit nemen.

In deze begroting zijn voor een aantal belastingen en heffingen (OZB, leges persoonsdocumenten, burgerlijke stand en rij- en reisdocumenten, afval en riool) voorstellen gedaan. Voor wat betreft de hondenbelasting en precario is vorig jaar reeds besloten om deze met ingang van 2024 aan te passen. De belasting voor de 1e hond vervalt en precario wordt weer op het oude niveau geheven. De reclamebelasting en marktpromotiegelden blijven onveranderd, aangezien deze gelden, opgebracht door de ondernemers,

ook ten behoeve van activiteiten voor de ondernemers zijn bestemd. De parkeerboetes worden verhoogd naar het wettelijk maximum. Voor het overige verhogen wij de tarieven met 1,5%.
In totaal stijgt de gemiddelde lastendruk naar huidige inzichten met circa 34 euro in 2024 (hetgeen neerkomt op € 2,85 per maand) wat vooral veroorzaakt wordt door hogere kosten afvalverwerking. Wat dit betekent voor onze plaats op de lijst met gemeentelijke woonlasten is nu nog niet te zeggen. Duidelijk is wel dat alle gemeenten te maken gaan krijgen met forse meerkosten voor afvalverwerking hetgeen hoe dan ook in de tarieven tot uiting zal komen.

Kwijtschelding
Het kwijtscheldingsbeleid wordt uitgevoerd door BsGW. Bij het kwijtscheldingsbeleid wordt de maximale toegestane norm gehanteerd. Dat is 100% van de bijstandsnorm. De landelijke minimale norm is 90%. De kwijtscheldingsregeling beperkt zich tot de onroerendezaakbelastingen, afvalstoffenheffing (vast tarief) en het rioolrecht. Voor het beoordelen van een verzoek om kwijtschelding worden de criteria van de Invorderingswet 1990 gehanteerd. Vanwege het uitgangspunt van 100% kostendekkendheid, worden de kosten van kwijtschelding voor riool en afval doorbelast.

Kostendekkendheid
Voor zowel heffingen als rechten geldt dat deze maximaal kostendekkend mogen zijn. Het gaat hier om de Rioolheffing, Afvalstoffenheffing, Markt- en marktpromotiegelden, Leges en Lijkbezorgingsrechten.

Bij de berekening van de kostendekkendheid wordt rekening gehouden met directe kosten, salariskosten en kosten van overhead. De kosten van overhead zijn gebaseerd op de naar de producten toegerekende uren.

- *Rioolheffing en Afvalstoffenheffing*

In onderstaande tabellen is een *indicatief* overzicht opgenomen naar de inzichten van juli 2023. Ten behoeve van de definitieve vaststelling van de tarieven 2024 zullen de cijfers worden geactualiseerd. De geraamde mutaties van de voorziening en reserve kunnen dus nog wijzigen.

Kostendekkendheid riool	**2023**
Directe kosten*	1.576.300
Kapitaallasten	1.556.600
Mutatie in voorziening	60.300
Doorbelastingen vanuit andere taken**	2.511.800
Totaal kosten	***5.705.000***
Rioolheffing	5.702.800
Overige opbrengsten	2.200
Totaal opbrengsten	***5.705.000***
Kostendekkendheid percentage	**100%**

** Dit betreft kosten van inspecties en onderhoud (€ 692.000), BSGW (€ 177.000), salarissen en sociale lasten (€ 268.100), Waterschapslasten (€ 86.200), kolkenzuigen (€ 65.200), ongediertebestrijding (€ 58.600), onderhoud ZL-bassins (€ 71.000), recognities (€ 43.000) en overige kosten (€ 115.200)*
*** Dit betreft overhead (€ 602.400), straatreiniging (€ 419.200), rente oude investeringen (€ 826.700), kwijtschelding (€ 580.100), en toerekening compensabele btw (€ 83.400)*

Kostendekkendheid afval	**2024**
Directe kosten*	5.505.600
Doorbelastingen vanuit andere taken**	1.509.500
Totaal kosten	***7.015.100***
Afvalstoffenheffing– vastrecht variabele opbrengst	6.984.100
Dividend RD 4 NV	31.000
Totaal opbrengsten	***7.015.100***
Kostendekkendheid percentage	**100%**

** Directe uren (€ 196.500), kosten Rd4 (€ 4.982.800), kosten BSGW (€ 326.000) en overige kosten (€ 300)*
*** Overhead (€ 237.000), straatreiniging (€ 151.800), kwijtschelding (€ 477.900) en (toerekening) compensabele btw (€ 642.800)*

- *Overige rechten en heffingen*

Kostendekkendheid Marktgelden/ -promotie	2024
Directe kosten	122.000
Loonkosten en overhead	273.800
Totaal kosten	***395.800***
Opbrengsten	129.200
Totaal opbrengsten	***129.200***
Kostendekkendheid percentage	**33%**

Kostendekkendheid Lijkbezorgingsrechten	2024
Directe kosten	92.400
Loonkosten en overhead	140.700
Totaal kosten	***233.100***
Opbrengsten	54.300
Totaal opbrengsten	***54.300***
Kostendekkendheid percentage	**23%**

Kostendekkendheid Leges				2024
	Titel 1*	Titel 2*	Titel 3*	Totaal
Directe kosten	203.900	35.000	1.000	239.900
Loonkosten en overhead	743.800	382.500	166.700	1.293.000
Totaal kosten	***947.700***	***417.500***	***167.700***	***1.532.900***
Opbrengsten	437.300	386.700	51.200	875.200
Totaal opbrengsten	***437.300***	***386.700***	***51.200***	***875.200***
Kostendekkendheid percentage	**46%**	**93%**	**31%**	**57%**

** Titel 1 Algemene dienstverlening, Titel 2 Dienstverlening vallend onder fysieke leefomgeving/ omgevingsvergunning, Titel 3 Dienstverlening vallend onder de Europese dienstenrichtlijn.*

b. Raming opbrengsten uit heffingen (overzicht op hoofdlijnen)

*bedragen * €1.000*

Taakveld	Opm.		2024	2025	2026	2027
0.2	3	Leges persoonsdoc., burg.stand, rij/reisdocumenten	403	420	466	489
0.61/0.62	1	Onroerendezaakbelastingen	14.046	14.256	14.463	14.654
0.63/2.2	1, 4	Parkeergelden/boetes	550	680	680	680
0.64	1	Hondenbelasting	89	89	89	89
0.64	1	Reclamebelasting	54	54	54	54
0.64	1	Precariorechten	83	83	83	83
1.2		Diverse leges uitvoering bijzondere wetten	51	51	51	51
3.3		Marktgelden en marktpromotiegelden	115	115	115	115
3.4	1	Toeristenbelasting en retributies GaiaZoo	199	199	199	199
3.4		Kermissen	34	34	34	34
7.2	2	Rioolheffing	5.703	5.708	5.728	5.736
7.3	2	Afvalstoffenheffing	6.684	6.972	6.975	6.991

7.5		Lijkbezorgingsrechten	54	54	54	54
8.3		Leges omgevingsvergunning	387	392	397	402
Div.		Diverse leges	25	25	25	25
		Totaal	**28.477**	**29.132**	**29.413**	**29.656**

1. Niet bestedingsgebonden en geen eisen m.b.t. kostendekkendheid.

2. Verloopt budgettair neutraal via de egalisatiereserve riolen resp. egalisatiereserve afvalverwerking.

3. Onder aftrek van de af te dragen rijksleges.

4. Inclusief opbrengsten parkeergarages welke privaatrechtelijk worden geïnd.

Voor een toelichting op de diverse belastingen en heffingen wordt verwezen naar de jaarlijkse Tarievennota.

c. Lokale lastendruk

Als we het hebben over de lokale lastendruk, wordt hiermee bedoeld de woonlasten voor de burger. Onder de woonlasten vallen de OZB, de rioolheffing en de afvalstoffenheffing (vastrecht en diftar).

De lokale lastendruk 2023 is door COELO (bronhouder) gemiddeld becijferd op € 969 voor een Kerkraads gezin (woonlasten eigenaar-bewoner, meerpersoonshuishouden). Volgens COELO is dit landelijk gemiddeld € 944 en in Limburg gemiddeld € 963. De mediaan is het middelste getal in een (oplopende) getallenreeks. De mediaan is € 950, dat wil dus zeggen dat het gemiddelde beïnvloed wordt door uitschieters aan de onderkant en bovenkant. Volgens COELO liggen in 79% van de Nederlandse gemeenten de gemiddelde woonlasten tussen de € 800 en € 1.100. Op de Limburgse ranglijst neemt Kerkrade in 2023 (plaats 15) ten opzichte van de andere gemeenten een beduidend gunstigere positie in als in 2022 (plaats 23).
Tot 2022 ging COELO bij de berekening van de gemiddelde OZB aanslag uit van de gemiddelde waarde van koop-en huurwoningen tezamen. Met ingang van 2022 gebruikt COELO hiervoor alleen de gemiddelde waarde van koopwoningen, waardoor het beeld t.o.v. voorgaande jaren wordt vertekend. Gemeenten moeten uiteraard bij hun tariefstelling wel rekening houden met de waarde van de huurwoningen.

Een overzicht van de lokale woonlasten 2023 in de Parkstadgemeenten is opgenomen in onderstaande tabel.

*bedrag * € 1 voor meerpersoonshuish.*

Jaar 2023	Woon-lasten	Riool-heffing	Afval/ -reinigings-heffing	Gemiddelde OZB woningen	Gemiddelde waarde woning (voorlopig)
Beekdaelen	994	300	287	407	343
Brunssum	913	244	304	365	258
Heerlen	964	190	370	404	262
Landgraaf	975	267	321	387	292
Kerkrade	969	229	321	419	247
Simpelveld	1045	278	290	477	305
Voerendaal	1141	345	304	492	376

Via de 'lokale lasten meter' kunnen de inwoners hun woonlasten berekenen op basis van hun eigen specifieke situatie. De link naar de lokale lastenmeter is *https://kerkrade.lokalelastenmeter.nl/*.

Middels de jaarlijkse Tarievennota stelt de raad steeds in december de tarieven vast. In het najaar wordt een inschatting gemaakt van de gegevens die nodig zijn om de tarieven te bepalen. Er is sprake van een doorlopende ontwikkeling, o.a. als gevolg van definitieve afronding taxatieprocessen voor de wet WOZ en bezwaar en beroep. Tenslotte wordt opgemerkt dat in de landelijke cijfers van de basisset (COELO) op onderdelen standaard uitgangspunten worden gehanteerd voor de berekeningen, o.a. bij het hanteren van DIFTAR. De uiteindelijke lastendruk kan achteraf anders uitvallen. In Kerkrade zijn er bijvoorbeeld, in verband met het ledigingsschema van de Rd4, minder ledigingen mogelijk dan waar COELO standaard van uitgaat.

§2. Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Algemeen

Deze paragraaf geeft informatie over de weerstandscapaciteit, de risico's, het beleid, diverse kengetallen en een beoordeling van de onderlinge verhouding tussen de kengetallen in relatie tot de financiële positie.
Het weerstandsvermogen bestaat uit de relatie tussen de weerstandscapaciteit, zijnde de middelen en mogelijkheden waarover de gemeente beschikt of kan beschikken om niet begrote kosten te dekken en alle risico's waarvoor geen maatregelen zijn getroffen en die van materiële betekenis kunnen zijn in relatie tot de financiële positie.
De weerstandscapaciteit wordt onderscheiden in een incidentele en structurele component. Onder de incidentele component wordt verstaan de algemene reserve, de post onvoorzien incidenteel, de stille reserves en de incidentele begrotingsruimte. Uitgangspunt is dat de bestemmingsreserves niet worden gekwalificeerd als incidentele weerstandscapaciteit. Onder de structurele component wordt verstaan de onbenutte belastingcapaciteit, de post onvoorzien structureel en de structurele begrotingsruimte.

a. Weerstandsvermogen

De ratio voor het weerstandsvermogen is voor het begrotingsjaar 2024 en de meerjarenraming weergegeven in onderstaande tabel. De ratio is het resultaat van de verhouding tussen de (in onderdeel b. Weerstandscapaciteit) berekende weerstandscapaciteit en de (in onderdeel c. Risico's) gekwantificeerde restrisico's.

	2024	2025	2026	2027
Ratio weerstandsvermogen	1.6	1.7	1.5	1.6

De norm die de gemeente Kerkrade gebruikt, is gebaseerd op de risicomatrix van de Universiteit Twente. Er is geen landelijke "norm" waaraan voldaan moet worden. De tabel geeft alleen een relatieve indicatie waarbij waarderingsscore A het hoogst haalbare is en waarderingsscore F de slechtste score is.

Waarderings-score	Ratio	Betekenis
A	> = 2.0	Uitstekend
B	1.4 < 2.0	Ruim voldoende
C	1.0 < 1.4	Voldoende
D	0.8 < 1.0	Matig
E	0.6 < 0.8	Onvoldoende
F	<0.6	Ruim onvoldoende

De gemeente Kerkrade neemt op die schaal als (gewenst) risicoprofiel een middenpositie in: risico's worden voor zover mogelijk vermeden of afgedekt. Anderzijds moet een ondernemende gemeente risico's durven te nemen en kan het vormen van reserves geen doel op zich zijn.

Volgende bovenstaande tabel is het weerstandsvermogen van de gemeente Kerkrade in 2024 ruim voldoende.

b. Weerstandscapaciteit

De weerstandscapaciteit is voor het Begrotingsjaar 2024 en de meerjarenraming weergegeven in onderstaande tabel.

Algemene Reserve

*Bedrag * € 1.000 per ultimo jaar*	2024	2025	2026	2027
Algemene Reserve	7.965	8.715	9.465	10.215
Algemene Reserve OBK	1.250	1.250	1.250	1.250
Reserve exploitatie (*vrije ruimte)*	2.855	5.280	5.280	5.280
Totaal	**12.070**	**13.632**	**14.382**	**15.132**

Voor wat betreft de algemene reserve geldt dat altijd een bepaalde omvang noodzakelijk is, bijvoorbeeld om risico's of een (onverwacht) negatief jaarrekeningresultaat op te kunnen vangen.

Stille reserves
Van stille reserves is sprake indien de reële marktwaarde van de activa (bezittingen) de boekwaarde daarvan overstijgt. Daarvan is bijvoorbeeld sprake als het bezit al geheel of gedeeltelijk afgeschreven is, maar nog wel bruikbaar voor een geïnteresseerde koper. Vaak worden als stille reserves genoemd gronden, gebouwen en aandelen. Praktisch gezien moeten deze bezittingen ook verkoopbaar zijn, willen zij dienen als weerstandsvermogen. Als dat zo is, doet zich tot slot nog het probleem voor van waardebepaling.
De gemeente Kerkrade heeft nog diverse gronden, gebouwen en aandelen in bezit waarvan de marktwaarde de boekwaarde zou kunnen overstijgen. De meeste daarvan zijn echter niet verkoopbaar, bijvoorbeeld de gronden in een aangewezen groengebied, het raadhuis of het stadskantoor. In het verleden zijn verkoopbare stukken groen en gebouwen die als niet-strategisch werden beschouwd reeds gedeeltelijk afgestoten. Deze beleidslijn wordt doorlopend voortgezet.
Er is geen sprake van een bedrag uit stille reserves dat bij de weerstandscapaciteit wordt betrokken.

Begrotingssaldo
Een begrotingsoverschot mag tot de weerstandscapaciteit worden gerekend. Van structurele begrotingsruimte is sprake als de begroting en de meerjarenraming structureel sluit met een positief saldo. Overige ruimte wordt aangemerkt als incidentele ruimte. Voor een overzicht van het begrotingssaldo wordt verwezen naar Financiële begroting, 1. Overzicht van lasten en baten, a. Totaaloverzicht begrotingssaldo. Voor de berekening van het weerstandsvermogen laten wij deze post vooralsnog buiten beschouwing, omdat begrotingsoverschotten nog ingezet kunnen worden.

Onvoorzien en onvermijdbaar
In de begroting is in de exploitatie opgenomen de jaarlijkse post "onvoorzien". Dit betreft een structurele post van in totaliteit € 282.100. Daarnaast is in het investeringsprogramma een jaarlijkse post "onvermijdbaar" opgenomen van € 58.000. Dit vergroot de beschikbare middelen voor onvoorziene omstandigheden. Deze posten kunnen worden ingezet ten behoeve van de dekking van de in de loop van het jaar opkomende incidentele niet voorziene uitgaven resp. investeringen. In de bijlage 'Overige risico's' van dit document is een tabel opgenomen waaruit blijkt dat deze bedragen separaat worden meegenomen ter afdekking van de risico's van de bedrijfsvoering c.q. het dagelijks handelen. Ze worden daarom niet nog eens betrokken bij de weerstandscapaciteit.

Onbenutte belastingcapaciteit
Indien er ruimte bestaat om belastingen en heffingen te verhogen, betekent dit een mogelijkheid om tegenvallers op te vangen. In de praktijk wordt hiervoor ook vaak gekeken naar de lastendruk ten opzichte van andere gemeenten. Meer informatie over de lastendruk is jaarlijks opgenomen in de paragraaf Lokale

heffingen van de begroting en rekening. Deze mogelijke extra ruimte wordt vooralsnog buiten beschouwing gelaten voor de berekening van het weerstandsvermogen.

Overig
Daarnaast zijn er nog twee posten die niet tot de weerstandscapaciteit gerekend mogen worden, maar wel op hun eigen wijze risico's afdekken, te weten: bestemmingsreserves en voorzieningen.

Bestemmingsreserves
Bestemmingsreserves zijn reserves waaraan de raad een bepaalde bestemming heeft gegeven (artikel 43 BBV). Bestemmingsreserves worden niet gekwalificeerd als weerstandscapaciteit. Deze worden dus niet meegenomen in de berekening van de weerstandscapaciteit. Een andere aanwending van deze reserves kan beleidsmatige of financiële gevolgen hebben omdat er sprake is van verplichtingen of omdat zij een egaliserende werking hebben.

Voorzieningen
Voorzieningen worden gevormd voor verplichtingen, verliezen en risico's die redelijkerwijs te schatten zijn en die hun oorsprong vinden in het huidige of eerdere begrotingsjaren. Een voorziening moet groot genoeg zijn om het risico of de verplichting te dekken, dus niet te laag, maar ook niet te hoog. Daarom worden voorzieningen niet gerekend tot de weerstandscapaciteit.

c. Risico's

Een risico is een gebeurtenis die een (negatief) gevolg voor de gemeente met zich mee kan brengen. Per risico wordt aangegeven of sprake is van een bestaande dekking. Indien de schatting is dat de bestaande dekking voldoende is, vindt geen kwantificering plaats. Het eventuele (rest)risico wordt gekwantificeerd.

De gekwantificeerde risico's, die van belang zijn voor de berekening van het weerstandsvermogen, zijn weergegeven in onderstaande tabel.

	*Bedrag * € 1.000*
Risico's	
Algemene uitkering	1.600
Sociaal domein	1.200
Ontwikkelingsbedrijf Kerkrade (OBK)	0
Parkstad Limburg Stadion (PLS) / Roda JC Kerkrade	1.600
Beheer kapitaalgoederen	1.200
Algemeen	1.500
Totaal	**7.100**

Enkele overige risico's onder andere van de bedrijfsvoering (het dagelijks handelen) zijn opgenomen in de bijlage §2. Weerstandsvermogen: 'Overige risico's' van de begroting.

Hieronder volgen de risico's.

Algemene uitkering

Toelichting
Het Rijk brengt jaarlijks voor het gemeentefonds drie circulaires uit: in mei, september en december. Soms zijn er ook berichten tussendoor. De circulaires hebben gevolgen voor de gemeentefinanciën. Deze gevolgen worden berekend en opgenomen in de meerjarenbegroting. Een circulaire kan leiden tot tegenvallers of meevallers. De verschillen zijn soms groot. De bevriezing van het volume-accres (het deel van de algemene uitkering ter compensatie van meer/ minder uitgaven van het Rijk) voor de jaren 2022 t/m 2025 en de nieuwe financieringssystematiek vanaf 2026 moeten zorgen voor meer stabiliteit.

Bestaande dekking
Bij de berekeningen van de AU wordt uitgegaan van actuele basisgegevens.
De omvang van de algemene uitkering loopt gelijk met de ontwikkeling van de uitgaven van de verschillende ministeries. Als de uitgaven van de ministeries stijgen, groeit het gemeentefonds mee. Als de uitgaven van de ministeries dalen door bijvoorbeeld bezuinigingen, dan krimpt het gemeentefonds. Dit

wordt de “samen-trap-op-trap-af”-systematiek genoemd. De schommelingen houden vooral hiermee verband.
Als sprake is van financiële tegenvallers op de korte termijn, is het voor de gemeente moeilijker om nog met oplossingen te komen. Bij financiële tegenvallers op de lange termijn is dit beter mogelijk. Daarom houden wij in het weerstandsvermogen rekening met een bedrag om dit risico (voor de korte termijn) af te dekken.

Kwantificeren (rest)risico
In lijn met de historische negatieve schommelingen gaan wij uit van een bedrag van afgerond € 1,6 miljoen. Dit is ongeveer 2% van de recente algemene uitkering.

Sociaal Domein (SD)

Toelichting
Ten gevolge van het gegeven, dat de regelingen in het sociaal domein open-eind regelingen zijn, kunnen er grote schommelingen in de uitgaven optreden.

Bestaande dekking
Bij de overgang van de taken van het Rijk naar de gemeente was de aandacht vooral gericht op het laten doorgaan van de zorg. Nu de taken al enkele jaren bij de gemeente liggen, is de focus gericht op het beheersen van de uitgaven.

Kwantificering (rest)risico
Schommelingen aan zowel de inkomsten- als uitgavenkant zullen blijven. Op basis van de gegevens van de afgelopen jaren, houden wij rekening met een risico van afgerond 1,2 miljoen.

Ontwikkelingsbedrijf Kerkrade (OBK)

Toelichting
Het grondbeleid volgt het ruimtelijk beleid en richt zich daarmee op het ontwikkelingsprogramma woningbouw en op het ontwikkelingsprogramma bedrijventerreinen. De resultaten van het Grondbedrijf betreffen de winsten en verliezen uit grondexploitaties. In de periode 2023-2027 zijn voor een bedrag van ongeveer € 0,45 miljoen aan resultaten te realiseren. Hier kunnen bepaalde risico’s zijn. Er kan sprake zijn van tegenvallers aan de inkomstenkant maar ook aan de uitgavenkant. Een toelichting op de risico’s van de grondexploitatie staat in de paragraaf grondbeleid.

Bestaande dekking
Het bedrag van de algemene reserve OBK is apart betrokken bij de weerstandscapaciteit. De reserve grondexploitatie OBK (werkreserve grondbedrijf) is o.a. bedoeld voor verliezen uit de grondexploitaties. Het saldo wordt eind 2027 geschat op ongeveer € 1,8 miljoen. Voor elke grondexploitatie worden overeenkomsten gesloten. Eerst wordt hiervoor onderzocht wat de financiële effecten zijn. Daar waar mogelijk, worden de risico’s van een grondexploitatie zoveel mogelijk neergelegd bij de andere partij. De ontwikkelingen worden de hele tijd in de gaten gehouden. Wanneer een risico onverwacht werkelijkheid wordt, worden er maatregelen genomen of voorstellen gedaan om de effecten van het risico te verkleinen.

Kwantificering (rest)risico
Als de resultaten grondexploitatie tegenvallen, dan wordt de werkreserve OBK niet of minder of minder snel aangevuld. Met het geschatte saldo van de reserve is dan nog een goede buffer beschikbaar voor de resterende risico's. Gelet op deze ruimte wordt het restrisico berekend op € 0.

Parkstad Limburg Stadion (PLS)/ Roda JC Kerkrade

Toelichting
Gemeente Kerkrade had eind 2022 nog een langdurende vordering van ongeveer € 18,5 mln op Holding Stadion Kerkrade BV. Of het geld binnenkomt, is afhankelijk van het betalen van de huur voor het PLS door Roda JC. Over dit onderwerp heeft de raad 1 juli 2020 een besluit genomen voor de periode tot en met 2023.

Met het raadsbesluit van 12 juli 2023 is een nieuwe richting gekozen in samenhang met de ontwikkeling 'Kaalheide Bruist / ontwikkeling sportpark Kaalheide'. Dit leidt naar verwachting tot een afname van het huidige risicoprofiel, waarbij de inbaarheid van de lening veel minder afhankelijk wordt van één huurder (Roda JC). In afwachting van de feitelijke ontwikkelingen handhaven wij vooralsnog de risico-inschatting. Deze blijft dan gebaseerd op de situatie dat voor een leeg stadion (een) nieuwe huurder(s) of een nieuwe bestemming moet wordt gezocht. Dat kost tijd. Vanuit het toezichtkader kan hiervoor een periode van vier jaren worden uitgetrokken. Pas wanneer in die periode geen zicht is op een oplossing, komt een afboeking van de vordering in beeld. Dit is het slechtste (worst case) scenario.

Bestaande dekking
Roda ontvangt (o.a.) mediagelden vanuit de KNVB. Met Roda en de KNVB is overeengekomen via een zogenaamde 'akte van cessie' dat de KNVB de door Roda te betalen bedragen rechtstreeks overmaakt aan Stadion/Gemeente Kerkrade. Dit gebeurt steeds in maart, mei, oktober en december, of vaker indien nodig. Er zijn op het moment van schrijven (september 2023) geen achterstanden in deze betalingen. De cessie zal nog worden aangepast naar de nieuwe situatie naar aanleiding van het besluit van 12 juli 2023.
Er blijft echter sprake van onzekerheden. Ook is in de begroting rekening gehouden met de kosten van onderhoud. Als het stadion tijdelijk leegstaat, kan dit mogelijk op een lager niveau gebeuren.

Kwantificering (rest)risico
De kans dat moet worden overgegaan tot afboeking van de vordering is niet onderbouwd in te schatten. De nieuwe ontwikkeling kan deze kans verkleinen. Als het stadion leeg zou komen te staan moet PLS/de gemeente de eigenaarslasten betalen, mist de gemeente de rentevergoeding, zal ook een deel van de gebruikerslasten door de gemeente moeten worden betaald en ontstaat er extra druk op de financieringslasten. Verder kan nog sprake zijn van een eenmalig nadeel van circa € 0,1 mln in verband met de vordering onroerendezaakbelastingen oude jaren op Roda JC. Vooralsnog blijven wij uitgaan van een bedrag van in totaal € 1,6 miljoen voor dit risico, om deze kosten gedurende de genoemde periode van vier jaren te dekken. Afhankelijk van de feitelijke ontwikkelingen de komende jaren zal dit risico steeds opnieuw worden beoordeeld en zonodig bijgesteld worden.

<u>Beheer kapitaalgoederen</u>

Toelichting
Voorbeelden van de kapitaalgoederen zijn wegen, riolering, groen, gebouwen, verlichting en civieltechnische kunstwerken. Deze kapitaalgoederen moeten onderhouden worden op een bepaald niveau. De kosten van riolen zijn deel van het riooltarief. Deze kosten zijn geen risico voor de begroting. Voor het onderhoud van de overige kapitaalgoederen is ongeveer € 4,8 miljoen in de begroting opgenomen (excl. kosten groenteams en energie). Voorbeelden van risico's zijn een onderhoudsachterstand, incidentele schade door storm of toenemende kosten door uitbreiding van het aantal of omvang van kapitaalgoederen.

Bestaande dekking
In beheerplannen worden afspraken gemaakt over het niveau van onderhoud. Ook wordt rekening gehouden met de kosten hiervan. Deze kosten zijn opgenomen in de begroting. Dit kan zijn in de exploitatie, het investeringsprogramma of via de inzet van reserves.
Daarnaast werkt de gemeente aan het verkleinen van gemeentelijke vastgoedportefeuille. Dit kan zijn door sloop of verkoop. De aandacht gaat naar strategisch vastgoed. Aan niet-strategisch vastgoed wordt alleen onderhoud uitgevoerd dat echt niet uitgesteld kan worden. Onderhoud vindt vaak plaats op basis van inspecties en rekening houdend met ontwikkelingen in de directe omgeving (efficiency). Ook met eventuele sloopkosten wordt in de begroting rekening gehouden. Na sloop kan het zijn dat de nieuwe plek ergens anders voor gebruikt wordt dat geld oplevert. De kosten van de sloop vallen dan weg tegen de nieuwe inkomsten. Jaarlijks wordt de boekwaarde van het vastgoed vergeleken met de waarde daarvan. Er wordt dan nagegaan of de boekwaarde niet te hoog is.

Kwantificering (rest)risico
Voor het opvangen van de risico's wordt rekening gehouden met een bedrag van afgerond € 1,2 mln. Dit is ongeveer 25% van het budget voor het jaarlijks onderhoud van de kapitaalgoederen exclusief de riolen.

Algemeen

Toelichting
In de gemeente zijn nog verschillende andere risico's. Van die risico's is het lastig in te schatten wat het financieel effect kan zijn en ook de kans op dat het risico gebeurt. Om niet aan deze risico's voorbij te gaan wordt een stelpost bepaald.

Voorbeelden van deze risico's zijn de gevolgen van wetswijzigingen, de btw-uitkering Regeling specifieke uitkering stimulering sport (SPUK), de stikstofuitspraak, privacy-incidenten of de stijgende energiekosten met name door de oorlog in de Oekraïne. Wat voor effect deze laatste heeft op de economie en werkgelegenheid valt nu nog niet in te schatten. Een recessie kan bijvoorbeeld effect hebben op gemeentelijke projecten en op te betalen uitkeringen. De effecten hangen sterk af van hoe de situatie nog voortduurt en zijn nu onmogelijk te bepalen.

Een voorbeeld van een ingrijpende verandering van wet- en regelgeving waarvan het uiteindelijke effect nog onduidelijk is, is de invoering van de Omgevingswet (Ow) en de Wet kwaliteitsborging voor het bouwen (Wkb). De Raad wordt hierover apart op de hoogte gehouden via de Commissie Grondgebied en Economische Zaken.

Bestaande dekking
Het kan zijn dat kosten hoger uitvallen dan gedacht of minder opbrengsten gehaald worden. Binnen de gemeente is hier doorlopend aandacht voor. Ook worden maatregelen genomen om de kansen op of gevolgen van risico's te verkleinen. Zo is de organisatie anders gaan werken door de Coronapandemie, is er een projectgroep gevormd om de gemeente voor te bereiden op de Omgevingswet en zijn er maatregelen genomen die moeten leiden tot een verminderd energieverbruik.

Kwantificering (rest)risico
Voor het weerstandsvermogen wordt uitgegaan van € 1,5 miljoen. Rekening houdend met de bedragen die al meegenomen zijn in het weerstandsvermogen voor de algemene uitkering, het sociaal domein, het OBK en het beheer van kapitaalgoederen, is dit ongeveer 2% van het resterende bedrag aan gemeentelijke lasten per jaar plus 2% van het resterende bedrag aan gemeentelijke baten per jaar (exclusief reserves).

d. Diverse kengetallen

Op landelijk niveau zijn vijf kengetallen benoemd om de financiële positie van gemeenten beter weer te geven en te kunnen vergelijken. Deze worden hierna uitgewerkt.

Kengetallen *Ultimo jaar in %*		**2022 REK**	**2023 BEGR**	**2024 BEGR**
1a	Netto schuldquote	67,4	98,8	102,3
1b	Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	53,8	83,2	87,5
2	Solvabiliteitsratio	19,7	12,0	12,6
3	Grondexploitatie	-0,8	0,0	-1,1
4	Structurele exploitatieruimte	0,9	0,1	0,8
5	Belastingcapaciteit: woonlasten meerpersoonshuishouden	109.1	109,1*	**

** Geactualiseerde cijfers op basis van COELO. Op basis van de achterliggende rekenmethodiek bedraagt het landelijk gemiddelde kengetal 111,6 in 2022 en 104,42 in 2023. De lokale lastendruk zelf ligt iets boven het gemiddelde (zie ook paragraaf lokale lasten).*
*** Nog niet bekend. In de raad van december 2023 worden alle tarieven 2024 vastgesteld op basis van de dan bekende ontwikkelingen. Deze worden vervolgens afgezet tegen de landelijke cijfers.*

Nadere toelichting op de financiële kengetallen:
- *Kengetal 1a en 1b* weerspiegelen het niveau van de schuldenlast van de gemeente t.o.v. de eigen middelen.
- *Kengetal 2* geeft inzicht in de mate waarin de gemeente in staat is (ineens) aan haar financiële verplichtingen te voldoen.

- *Kengetal 3* geeft inzicht in de boekwaarde van de voorraden grond die nog moet worden terugverdiend door toekomstige verkopen.
- *Kengetal 4* geeft inzicht in de verhouding van de structurele baten versus de structurele lasten. Een begroting waarvan de structurele baten hoger zijn dan de structurele lasten is meer flexibel.
- *Kengetal 5* geeft inzicht in de ruimte die een gemeente heeft om zijn belastingen te verhogen, gerelateerd aan de totale gemiddelde woonlasten. De formule gaat uit van de gemiddelde woonlasten jaar t, gedeeld door de gemiddelde woonlasten van jaar t-1. Dat kan een enigszins vertekend beeld geven. De landelijke tendens is dat de gemiddelde woonlasten stijgen.

Het gemeenschappelijk financieel toezichtkader (GTK) dat de provincie hanteert voor het toezicht op gemeenten is hieronder weergegeven. Er zijn landelijk per kengetal drie categorieën benoemd, namelijk A, B, C en zgn. signaleringswaarden. Hieraan is geen absolute betekenis toegekend. In het algemeen kan worden gesteld dat categorie A het minst risicovol is en categorie C het meest. Van belang is nog dat de waarden in hun onderlinge samenhang moeten worden bezien.

De GTK-waarde die overeenkomt met begroting 2024 is geel gearceerd. Omdat de belastingcapaciteit nog niet bekend is voor 2024, is hier de waarde van 2023 genomen.

Kengetallen *in %*		**Cat. A**	**Cat. B**	**Cat. C**
1a	Netto schuldquote	< 90	90-130	> 130
1b	Netto schuldquote gecorrigeerd voor verstrekte leningen	< 90	90-130	> 130
2	Solvabiliteitsratio	> 50	20 - 50	< 20
3	Grondexploitatie	< 20	20 - 35	> 35
4	Structurele exploitatieruimte	> 0	0	< 0
5	Belastingcapaciteit: woonlasten meerpersoonshh.	< 95	95 - 105	> 105

BDO, een gerenommeerd accountantskantoor, heeft een methodiek ontwikkeld waarmee per gemeente één (gewogen) rapportcijfer voor de financiële kengetallen wordt gegeven. Dit geeft een breder beeld dan enkel een vergelijking op specifieke getallen. BDO kent in die methodiek de hoogste waarde toe aan het getal solvabiliteit, daarna aan de netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen, gevolgd door de grondexploitatie, de structurele exploitatieruimte en de belastingcapaciteit. Als een gemeente voor alle kengetallen in categorie A valt, dan scoort de gemeente 100 van de 100 punten en daarmee een rapportcijfer "10". Als een gemeente voor alle kengetallen in categorie C valt, dan krijgt de gemeente het rapportcijfer "3".

Op basis van deze methodiek krijgt Kerkrade het rapportcijfer 7,1.

§3. Onderhoud kapitaalgoederen

Algemeen

Voor deze paragraaf zijn de volgende beleids- en beheersplannen relevant:

Beleids- en beheersplannen
Wegbeheer gemeente Kerkrade: Uitvoeringsprogramma
Watertakenplan 2020-2024
Groen; Onderhoud en beheerprogramma's(grotendeels door groepsdetachering WSP-groen)
Gebouwenbeheer (jaarlijks plan passend binnen financiële kaders)
Openbare verlichting uitvoeringsprogramma
Civieltechnische kunstwerken onderhoud op basis van inspecties
Speelvoorzieningen regulier onderhoud

De gemeente is verantwoordelijk voor een goed onderhoud en beheer van de openbare ruimte. In die openbare ruimte vinden we de zogenaamde 'kapitaalgoederen' die samen de infrastructuur vormen. Voorbeelden daarvan zijn de wegen, het openbaar groen, riolen, bruggen, tunnels en de openbare verlichting.

De wegen werken als aders voor het vervoer van mensen en goederen. Riolen zorgen voor het transport van afvalwater en het openbaar groen (bijvoorbeeld de bomen langs straten en in parken) zorgt voor voldoende zuurstof. Bruggen en tunnels vormen als gewrichten belangrijke verbindingen voor het verkeer. De gemeente moet de infrastructuur als een goede 'huisvader' onderhouden zodat deze veilig en duurzaam (beter voor het milieu) kan worden gebruikt. Dat is in het belang van onze inwoners, bezoekers en bedrijven. Een vitale (gezonde) stad kan niet zonder een vitale infrastructuur.

In deze paragraaf komen de belangrijkste onderdelen aan de orde.

Klimaat en weer
De afgelopen jaren hebben weer en klimaat het onderhoud van de kapitaalgoederen beïnvloed. Na de ernstige wateroverlast van 2021 en 2022 heeft zware regenval ook in de zomer van dit jaar (2023) weer plaatsgevonden. Daarnaast werd de voorzomer van dit jaar gekenmerkt door langdurige droogte en hoge temperaturen.

Deze situaties kosten de gemeente vaak veel geld. Denk bijvoorbeeld aan schades aan civieltechnische kunstwerken, aan het openbaar groen of aan bomen. Zo hebben met name beukenbomen zwaar te lijden onder langdurige droogte. De gevolgen daarvan worden soms pas enkele jaren later zichtbaar.
Daarnaast moet vaak extra personeel en materieel (bijvoorbeeld machines) worden ingezet. Wij verwachten dat deze zaken ook de komende jaren invloed hebben op het onderhoud en beheer.

In 2024 gaat Kerkrade door met de samenwerking met de Parkstad-gemeenten, de Provincie Limburg, het Waterschap en het WML. Onderwerpen waaraan speciale aandacht gegeven moet worden zijn:

- Klimaatadaptatie (hoe passen wij onze stad zo goed mogelijk aan aan het veranderende klimaat);
- Wateroverlast
- Droogte;
- Extreme warmte (hittestress);
- Duurzaamheid (hoe gaan we goed om met onze natuur);
- Ruimtelijke ordening (hoe delen we onze ruimte in).

Zowel de portefeuilles Openbare Ruimte alsook de portefeuille Duurzaamheid zijn hierbij nauw betrokken.

a. Wegen

Beleid en uitvoering
In Kerkrade hebben we ruim 200 km aan wegen en straten. Dat zijn hoofdwegen zoals de Kaalheidersteenweg en woonstraten zoals de Van Beethovenstraat, de Kleingraverstraat of de Anselderlaan. Ook zijn er nog speciale gebieden zoals het centrum en de bedrijventerreinen.

Het is de taak van de gemeente Kerkrade om de wegen en straten in orde te houden. Dan kunnen de burgers er veilig gebruik van maken. Daarmee houden we Kerkrade bereikbaar voor iedereen. De gemeente kijkt niet alleen of een weg "mooi" is, maar vooral of een weg vlak is en of het regenwater goed kan weglopen. De gemeente maakt gebruik van een geautomatiseerd systeem, het wegbeheersysteem. Met informatie uit dat systeem wordt een beheerplan gemaakt. Dat beheerplan is het draaiboek om het onderhoud en beheer van de wegen uit te voeren. Elke twee jaar worden de wegen geïnspecteerd. Met de uitkomst kan dan elke twee jaar een nieuw beheerplan worden gemaakt. Elke 5 jaar wordt er een beleidsplan gemaakt, dat de gemeenteraad moet goedkeuren. Zo weet de gemeenteraad wat de kwaliteit van de wegen nu en in de toekomst is. Bij het onderhoud van de wegen worden ook kleine problemen verholpen, bijvoorbeeld gaten in de weg. Als er teveel kleine dingen zijn om te repareren wordt de hele weg vervangen. Dat noemen we reconstructie. Een reconstructie kan soms ook nodig zijn als een weg nog goed is. Bijvoorbeeld als er een probleem is met het verkeer. Meer informatie hierover staat in programma 2 Verkeer, vervoer en waterstaat. De wegen in Kerkrade zijn gemiddeld vrij oud. Daardoor is er veel werk te doen.

Budgetten
Voor onderhoud van wegen, trottoirs en pleinen asfalt en wegmarkeringen is in 2024 € 1.093.800 beschikbaar.
In het investeringsprogramma is voor 2024 € 3.684.000 begroot. Vanaf 2025 is jaarlijks € 3.184.000 beschikbaar.

Risico's
Een punt van aandacht blijft de gewenste kwaliteit van de wegen en het geld dat voor het onderhoud beschikbaar is. Omdat Kerkrade vrij oude wegen heeft en we niet overal tegelijk kunnen werken, moet er gekozen worden waar wel en waar niet gewerkt wordt. Soms kan dat betekenen dat een slechte weg nog wat langer slecht blijft. Omdat veel wegen oud zijn zouden we meer wegen moeten vervangen dan we kunnen doen. We noemen dat een achterstand. Door de extra bedragen zoals die ook voor 2024 weer door het college worden ingezet kunnen we wel al meer doen en kan een deel van deze achterstand worden ingelopen. De achterstand zal daardoor minder snel groter worden.

Het werk aan de weg wordt steeds duurder als gevolg van ontwikkelingen waar de gemeente zelf geen invloed op heeft. Zo zijn er steeds meer wetten waar rekening mee gehouden moet worden. Bijvoorbeeld moeten er dure onderzoeken voor het milieu worden gedaan. Maar ook de bouwstoffen worden steeds duurder. Dit zal de komende jaren mogelijk nog toenemen. Met name de oorlog in de Oekraïne heeft

gezorgd voor veel hogere prijzen voor de uitvoering. Denk daarbij vooral aan de brandstofkosten. De prijzen zijn met ca 20% gestegen.

Wegen en riolen horen bij elkaar. Net als wegen en verkeer. Bij werkzaamheden aan de wegen zal er vaak tegelijkertijd aan het riool gewerkt worden. Als er meer geld is voor wegen kunnen we meer wegen vervangen. We doen dan dus ook meer aan riolen. Daar is dan ook meer geld voor nodig. Meer informatie hierover staat in §3 Onderhoud kapitaalgoederen, onderdeel b. Riolering en water.

b. Riolering en water

Beleid en uitvoering
Het beleid op het gebied van de riolering is vastgelegd in het Watertakenplan 2020-2024

Instandhouding riolering
Het afvoeren van vuilwater (rioolwater) is belangrijk voor de volksgezondheid omdat dit ziekten voorkomt. Regenwater moet worden afgevoerd om overstromingen te voorkomen. Het buizenstelsel en de afvoerkanalen die hiervoor in de grond liggen moeten goed onderhouden worden. Elk jaar worden buizen en afvoerkanalen daarom schoongemaakt, vervangen en gerepareerd.

Waterkwaliteit oppervlaktewater
In het watertakenplan 2020 – 2024 staat dat de gemeente moet voldoen aan de basisinspanning. In de basisinspanning is bepaald hoeveel vuilwater via het vuilwaterriool in het oppervlaktewater terecht mag komen. Dit kan gebeuren als grote hoeveelheden regenwater in het vuilwaterriool terechtkomen. Hierdoor loopt het vuilwaterriool over, waardoor het water terecht komt in het oppervlaktewater. Enkele delen van Haanrade en Eygelshoven voldoen nog niet geheel aan de eisen van de basisinspanning. Uit nieuwe hydraulische berekeningen moet blijken welke de meest efficiënte maar ook uitvoerbare maatregelen zullen zijn om aan de basisinspanning te voldoen.
De gemeente Kerkrade moet ook voldoen aan de Europese Kaderrichtlijn Water (KRW). Deze richtlijn stelt strengere eisen aan de waterkwaliteit van met name de kleinere beken. Met name de overstorten op de Vloedgraaf en Anstelerbeek zullen moeten worden verminderd. De gemeente Kerkrade verwacht dat de krimp van de bevolking leidt tot een kleiner verhard oppervlak en dat de daardoor vrijgekomen ruimte benut kan worden om water te bergen. Bij de aanleg van de buitenring is in dit kader alvast een perceel aan de Krichelbergsweg verworven om in de toekomst een zogenaamde groene buffer naast het bestaande berg beznk bassin te kunnen aanleggen.
In 2019 is de stimuleringsregeling ''afkoppelen verhard oppervlak'' van start gegaan. Inwoners worden zo gestimuleerd het regenwater op eigen erf te houden door te infiltreren. Ook op die wijze wordt de belasting op de riolering verminderd.
In het Watertakenplan 2020 -2024 wordt ook berekend welke gevolgen de kosten van het onderhoud van de riolering en waterlopen hebben voor de tarieven die de burger moet gaan betalen.

Waterkwantiteit regenwater
Als gevolg van een veranderend klimaat vallen er steeds zwaardere regenbuien. De ernstige wateroverlast in 2021 staat nog altijd in ons geheugen gegrift. Maar ook in juni 2023 vielen wederom buien die plaatselijk tot grote overlast hebben geleid. Op tal van plekken worden in de komende periode aanpassingen aan de infrastructuur uitgevoerd om de loop van het water te reguleren en waar mogelijk tijdelijk vast te houden in aan te leggen bergingen. De komende jaren zullen eveneens in samenwerking met het Waterschap Limburg projecten worden uitgevoerd om wateroverlast vanuit het buitengebied in de toekomst te voorkomen.
Hiertoe zal het basis rioleringsplan wijksgewijs worden geactualiseerd waarna het stelsel hydraulisch kan worden doorgerekend en maatregelen worden bepaald.
In 2019 is de klimaatatlas Parkstad (www.parkstad.klimaatatlas.net) ook voor burgers digitaal ter beschikking gekomen. Hierop staat onder andere aangegeven welke wegen en woningen bij een bui van 60 mm per uur overlast kunnen ondervinden.
In 2019 is de campagne Waterklaar opgestart. Inwoners van Kerkrade worden via diverse media periodiek geïnformeerd over de mogelijkheden duurzaam met water (zowel drink- als regenwater) om te gaan.

Samenwerking Parkstad
Al in 2011 is in Parkstad een onderzoek gestart naar het antwoord op de vraag of samenwerking met betrekking tot stedelijk (afval)water voordelen oplevert. In 2013 hebben de colleges in Parkstad een intentieverklaring ondertekend om op diverse onderdelen in de waterketen te gaan samenwerken. Het meest concrete project is het gezamenlijk uitvoeren van reliningsprojecten onder regie van de gemeente Kerkrade. Voor het uitvoeren van hydraulische berekeningen is in 2017 een samenwerkingsovereenkomst gesloten met de gemeenten Heerlen, Landgraaf, Voerendaal en Nuth om de gemeente Heerlen deze berekeningen te laten uitvoeren.
Daarnaast worden de gemeentes bij toerbeurt ambtelijk vertegenwoordigd in diverse overleggroepen zodat niet van iedere gemeente een deelnemer vereist is.
Collegenota's worden gezamenlijk voorbereid om de werkdruk te verminderen.

Budgetten
Voor het onderhoud van de riolering en waterlopen is in 2024 € 1.308.200 beschikbaar.
In het investeringsprogramma is voor 2024 € 2.400.000 begroot. Vanaf 2025 is structureel € 2.300.000 geraamd. Bij de evaluatie van het watertakenplan in het 4e kwartaal van 2024 wordt het investeringsprogramma jaarlijks geactualiseerd.

Risico's
Door de verandering van het klimaat zullen er extra maatregelen noodzakelijk zijn in zowel het vasthouden van water in droge periodes en het voorkomen van wateroverlast bij hevige neerslag. Het rijk stelt hiervoor vanaf 2023 flinke bedragen als subsidie ter beschikking.

c. Groen

Beleid en uitvoering
De groenvoorzieningen zijn de longen van de stad. Goed onderhoud is daarom belangrijk. We willen de bestaande groengebieden duurzaam behouden, verder uitbreiden en verbinden met het groen buitengebied aan de randen van de stad.
Het onderhoud van het openbaar groen is opgedeeld in het stedelijk groen, groen in het buitengebied en bomen. De meeste groenvoorzieningen in de stad en in de wijken onderhoudt de gemeente ook in 2024 met eigen medewerkers. De bosgebieden in Kerkrade worden onderhouden door een bedrijf (Bosgroep Zuid-Nederland).

Budgetten
Voor de groenteams van WSP is in 2024 € 671.700 beschikbaar.
Voor zaaigoed, inboet, uitbesteed groen, bos- en bomenbeheer en onderhoud bermen straatbomen en het maaien van gazons is in 2024 € 1.167.000 in de begroting begroot.
In het investeringsprogramma is voor openbaar groen vanaf 2024 structureel € 500.000 geraamd.

Risico's
De risico's voor het openbaar groen worden met name veroorzaakt door de steeds extremere weersomstandigheden. Zo leiden zowel langdurige hitte / droogte als wateroverlast tot grote schade aan beplanting en aan bomen.

d. Gebouwen

Beleid en uitvoering
De gemeente Kerkrade bezit momenteel 106 gebouwen. Deze panden worden onder meer gebruikt door de gemeente zelf, diverse (sport)verenigingen, stichtingen en scholen. Ook heeft de gemeente gebouwen voor toerisme, recreatie en cultuur zoals Schacht Nulland, Botanische Tuin Kerkrade, Kasteel Erenstein, Rodahal, HuB (theater en bibliotheek), Vie (zwembad en sporthal) een muziekschool en speeltuinen. Tevens beschikt de gemeente over accommodaties die van groot belang zijn in een wijk, zoals 't Westhoes, 't Sjevemethoes en het Flexiforum. Deze accommodaties hebben een belangrijke sociaal-maatschappelijke functie. Het zijn locaties welke fungeren als smeltkroes en hebben een belangrijke rol waar mensen elkaar ontmoeten en gezamenlijk activiteiten ontplooien.

Juist in een tijd van economische recessie vormt het maatschappelijk vastgoed een belangrijke katalysator

voor een maatschappelijke en economische structuurversterking. In een afnemend particulier initiatief kan juist door de versterking en ontwikkeling van het maatschappelijk vastgoed de leefbaarheid in wijken worden versterkt.
Naast bovengenoemde voorzieningen heeft de gemeente zes eengezinswoningen, vier woonwagens, dertig woonwagenstandplaatsen, drie parkeergarages en een winkelpassage in bezit.

Onderhoud
De afdeling Vastgoed is verantwoordelijk voor het onderhoud en beheer van de gemeentelijke vastgoedportefeuille. Uitgangspunt is hierbij dat de gebouwen op peil worden gehouden waarbij de uitvoering sober maar doelmatig plaatsvindt. Voorop staat dat in het kader van veiligheid ten alle tijden onderhoud wordt uitgevoerd.

Daarnaast zorgt de afdeling Vastgoed voor het verkopen en verhuren van grond en panden van de gemeente. Getracht wordt om leegstand zoveel mogelijk te voorkomen. Dit doen we door het slopen of verkopen of het slimmer gebruiken van bestaande panden.

Op basis van een integraal inzicht in de investerings - en exploitatiekosten van het gemeentelijk vastgoed wordt een transparante afweging gemaakt tussen het maatschappelijke belang en de financiële gevolgen van het in eigendom hebben van gemeentelijk vastgoed.
Om het gemeentelijk vastgoed in stand te houden en in het kader van maatschappelijk belang is het belangrijk dat ook de belangen binnen het krachtenveld van de diverse Domeinen binnen de gemeenten bij elkaar komen. In deze vindt integrale afstemming met Domen Burger plaats.

Net als voorgaande jaren is de lijn van een proactief vastgoedbeheer voortgezet. Dit betekent sturing op efficiënte en effectieve vastgoedvoorraad door het doorvoeren van portefeuillemanagement, met niet alleen aandacht voor technische kwaliteit van het gemeentelijk vastgoed, maar ook voor efficiency en financiën.

Belangrijke zaken voor 2024

- Voor de ontwikkeling van het Sancta Maria gebouw als onderdeel van Flexiforum is in 2023 door de raad € 2.131.000 beschikbaar gesteld. Uitvoering van dit ontwikkelingsplan zal grotendeels plaatsvinden in 2024;

  Het Flexiforum heeft sinds de heropening een bloeiend platform geboden voor bedrijven van diverse disciplines. Het succes ervan heeft geleid tot een groeiende vraag naar extra ruimte.

  Om aan deze toenemende behoefte te voldoen, is besloten om het Sancta Maria gebouw te integreren in het Flexiforum. Dit is een strategische zet die niet alleen de ruimte vergroot, maar ook synergie tussen verschillende initiatieven bevordert. Wat dit nog specialer maakt, is het respect voor de historische waarde en maatschappelijke betekenis van het oude schoolgebouw. Hierdoor heeft de gemeente Kerkrade besloten tot een grondige renovatie en herbestemming van het gebouw.
  Dit initiatief benadrukt niet alleen de groeiende behoefte aan ruimte voor innovatie en samenwerking, maar ook de inzet om het verleden te koesteren. Door het samenbrengen van oude en nieuwe elementen, wordt het gebied een dynamische plek waar geschiedenis en vooruitgang samenkomen. Vanaf 1 november 2023 zullen de werkzaamheden gaan starten waarbij begin 2025 de verwachting is om op te leveren.

- Door onder meer de hoge energiekosten in 2023 is voor de gemeente nog meer gaan inzien dat verduurzaming van het vastgoed een pré is. Hiertoe is een Plan van Aanpak (PvA) opgesteld voor het verduurzamen van kapitaalgoederen. Hierin zijn drie aspecten meegenomen: openbare verlichting, gemeentelijk vastgoed en vervoersmiddelen. In het Plan van Aanpak wordt beschreven op welke wijze deze drie aspecten verduurzaamd kunnen worden.
  In het najaar van 2023 is begonnen met voorbereidende werkzaamheden uitvoering van het PvA. Tevens wordt elk jaar extra budget vrijgemaakt om niet 1 op 1 vervanging te plegen bij onderhoud van gebouwen, maar ook gekeken kan worden naar duurzamere varianten zoals bijvoorbeeld extra isoleren bij het vervangen van de dakbedekking.
  In 2024 wordt verder uitvoering gegeven aan dit PvA.

Kosten
De kosten voor het beheren en onderhouden van onze gebouwen wordt uit het zogenaamde exploitatiebudget betaald. Voor 2024 is hiervoor € 2.000.000 beschikbaar. Het bedrag bestaat daarnaast uit kosten voor energie-, service- en schoonmaak. De huuropbrengsten worden hierin meegenomen.
In de meerjarenbegroting zijn de uitgaven meegenomen die nodig zijn.

Voor 2024 is het beschikbare investeringsvolume Gebouwen € 1.050.000 om jaarlijks onderhoud te kunnen uitvoeren aan de strategische panden van de gemeente.

De opbrengst van wat we verkopen aan onroerende goederen gaat naar het potje voor 'reserve gebouwen'. Het saldo van deze reserve bedraagt per 1-1-2023 € 683.408.

Tot slot is er voor onderwijsvoorzieningen in het investeringsprogramma € 200.000 begroot.

e. Openbare verlichting

Beleid en uitvoering
Met de openbare verlichting bedoelen we de verlichting die nodig is om de openbare ruimte (zoals de straten) 's avonds en 's nachts te verlichten. Mensen zijn hierdoor op straat goed zichtbaar en kunnen veilig over straat. Het verkeer kan veilig door de straten rijden.
Voor de komende jaren ligt de focus op de vervanging van Fluorescentie lampen (PL), als gevolg van een besluit van de Europese Commissie om vanaf 2023 deze lampen niet meer te produceren, omdat zich in deze lampen schadelijk stoffen bevinden die na het einde van de levensduur van de lamp verwerkt moeten worden.In nieuwe armaturen zit LED-verlichting in plaats van lampen. LED-verlichting verbruikt minder energie dan de oude verlichting met lampen. Op deze wijze wordt bij het beheer en onderhoud van de openbare verlichting een bijdrage geleverd aan het beleid op het gebied van zowel (verkeers-) veiligheid alsook duurzaamheid.

Budgetten
Voor de energiekosten en transportkosten en het onderhoud van de openbare verlichting is in 2024 resp. € 379.500 en € 440.000 beschikbaar. Door de energie crisis zijn de kosten het afgelopen jaar fors gestegen
Vanaf 2024 is er in het investeringsprogramma jaarlijks € 300.000 beschikbaar voor het vervangen van lichtmasten en armaturen.

Risico's
Oude lichtmasten die getest worden, moeten soms direct worden verwijderd. Dit gebeurt wanneer de toestand van de lichtmast te slecht is om te laten staan. Hierdoor zal er op die plaats (soms langere) tijd geen verlichting zijn.
Afgelopen jaar zijn bij Enexis in meerdere gemeenten diverse storingen opgetreden. Het gaat storingen in de tijden waarop de verlichting in – of uitgeschakeld wordt. Daarnaast treden ook storingen op waarbij de openbare verlichting in een hele straat uitvalt.
De gemeente heeft geen directe invloed op deze technische storingen maar onderhoudt hierover directe contacten met Enexis.

f. Civieltechnische kunstwerken

Beleid en uitvoering
Met civieltechnische kunstwerken bedoelen we constructies zoals bruggen, tunnels, keerwanden, steigers en duikers. In Kerkrade zijn er ongeveer 55 civieltechnische kunstwerken, afwisselend van groot tot klein en afwisselend van een eenvoudige houten brug tot complexe bruggen uit (voorgespannen) beton.
De gemeente Kerkrade heeft als taak dat deze kunstwerken veilig blijven functioneren. Dat geldt voor het gebruik door burgers en verkeer, maar ook voor bijvoorbeeld een veilige waterdoorvoer daar waar nodig.

De enorme afwisseling in afmetingen en materialen maakt het beheer lastig. Een kleine houten brug zal meer en intensiever onderhoud nodig hebben dan bijvoorbeeld een betonnen brug. Als echter een betonnen brug groot onderhoud nodig heeft dan lopen de kosten snel hoog op.
De gemeente bewaakt de situatie van de kunstwerken door deze regelmatig te inspecteren. Op basis van deze inspecties kan ieder jaar het onderhoud worden bepaald en kan er gekeken worden hoeveel geld er

moet worden uitgegeven. De hoeveelheid geld die wordt uitgegeven kan van jaar tot jaar verschillen. Vanwege de veiligheid en het blijven functioneren van de kunstwerken zijn er duidelijke regels over de minimale kwaliteit die een kunstwerk moet hebben. Op dit moment is de kwaliteit van de kunstwerken redelijk. In 2024 is het noodzakelijk om te investeren aan een aantal duikers en een aantal kleinere stalen bruggen.
Tot slot vormen de kunstwerken meestal een oplossing voor een knelpunt. Zonder bijvoorbeeld de brug over de Worm in de Merksteinstraat is de Worm daar niet te passeren en moet verkeer zeer lange omwegen maken.

Budgetten
Voor het dagelijkse onderhoud aan civieltechnische werken is er vanaf 2024 structureel € 62.800 beschikbaar. In het investeringsprogramma is vanaf 2024 structureel € 73.000 beschikbaar.
Vanuit het budget versnellingsagenda Rijk en subsidie van het Rijk zullen er in 2024 middelen beschikbaar gesteld worden voor het viaduct Sint Pieterstraat.

Risico's
Het komt voor dat aanvullende inspecties gedaan moeten worden. De financiële middelen hiervoor blijven een punt van aandacht.
Bij dergelijke inspecties is gebleken dat de brug over de St. Pieterstraat op afzienbare termijn vervangen moet worden. De plannen hiervoor zullen in 2023 worden uitgewerkt en naar verwachting in 2024 worden gerealiseerd.

De gemeente heeft nog een zaak bij de rechtbank die niet is afgehandeld. Mogelijk moet er een vergoeding aan een aantal bedrijven op de Locht worden betaald. De gemeente wacht de uitspraak van de rechter af.
Naast de kunstwerken van de gemeente zijn er ook nog kunstwerken van andere partijen in de stad. Dit zijn kunstwerken van het waterschap, de provincie en Prorail. Een voorbeeld hiervan is de brug over het spoor in de Toupsbergstraat. De gemeente heeft geen bevoegdheid om beslissingen te nemen over deze kunstwerken, maar onderzoekt wel de mogelijkheden om deze brug in overleg met ProRail te verbeteren.

g. Speelvoorzieningen

Beleid en uitvoering
Speelvoorzieningen (plaatsen waar kinderen kunnen spelen) zijn belangrijk voor de vitaliteit en gezondheid van jonge kinderen. De speelvoorzieningen zijn aanwezig in de Kerkraadse speeltuinen, maar ook op veel plekken in de openbare ruimte. Het groot onderhoud van de speelvoorzieningen in de speeltuinen is de verantwoordelijkheid van de gemeente. Het dagelijks onderhoud en het beheer worden uitgevoerd door de speeltuinverenigingen of stichtingen zelf. De basis voor deze werkzaamheden is het speelruimtebeleid. De eigen medewerkers verzorgen het grootste gedeelte van de uitvoering.

Om de technische kwaliteit van de speelvoorzieningen te waarborgen wordt voorgesteld is exploitatiebegroting afgelopen jaar verhoogd met jaarlijks € 20.000. Daarmee wordt ook ingespeeld op de sterk gestegen kosten van materiaal en onderdelen.

Budgetten
Voor het onderhouden van openbare speelvoorzieningen en speeltuinen is vanaf 2024 structureel € 34.000 en € 24.000 beschikbaar.

Risico's
Het beschikbaar stellen vanvoldoende extra financiële middelen zorgt ervoor dat risico's zoveel als mogelijk weg worden genomen.

§4. Financiering (treasury)

Algemeen

Deze paragraaf bevat een beleidsmatige benadering van de treasuryfunctie en de plannen en uitkomsten hiervan. De treasuryfunctie zorgt voor het (optimaliseren van) beheer van de (dagelijkse) ingaande en uitgaande geldkasstromen. Daarnaast zorgt de treasurer voor de beschikbaarheid van financiële middelen op zowel de korte als lange termijn. De paragraaf moet risicobeheer en gemeentefinanciering transparanter maken. De Wet Financiering decentrale overheden (Wet Fido) en de daarop gebaseerde ministeriële Regeling uitzettingen en derivaten decentrale overheden (Ruddo) bepalen de inhoud van deze paragraaf voor een groot deel, waaronder de verschillende opgenomen tabellen/overzichten. Het doel van de regelgeving is om aan de ene kant de transparantie van de treasuryfunctie te verhogen en aan de andere kant risico's te mijden binnen genoemde functie. Daarnaast heeft het Rijk extra regelgeving ontwikkeld, zoals verplicht schatkistbankieren en de Wet Houdbare overheidsfinanciën (Wet Hof). Het doel van deze regelgeving is met name de financiële positie van de Nederlandse overheid in de Economische Monetaire Unie veilig te stellen.

a. Risicobeheer

Met risico's bedoelen we hier renterisico's, kredietrisico's, koersrisico's en valutarisico's. Het doel van risicobeheer en risicomanagement is de verschillende risico's binnen de treasury te analyseren, beheren, beperken en neutraliseren. Daarbij wordt onder andere rekening gehouden met de aanbevelingen en richtlijnen van de Wet Fido, de Ruddo en het Treasurystatuut van de gemeente. De genoemde risico's worden hieronder beschreven.

Renterisico's

Renterisico op vlottende schuld

Vlottende schuld betreft alle betalingsverplichtingen die binnen een jaar voldaan moeten zijn. Om het renterisico op de netto vlottende schuld te beperken mogen gemeenten niet onbeperkt in de financieringsbehoefte voldoen door het aantrekken van kort geld. Kort geld is over het algemeen goedkoper dan lang geld, maar heeft als risicofactor dat het renteniveau meestal sterker aan fluctuaties onderhevig is. De toegestane netto vlottende schuld wordt bepaald door de "kasgeldlimiet".

Voor het jaar 2024 kan de kasgeldlimiet voor de gemeente Kerkrade als volgt worden berekend:
(a) omvang van de jaarbegroting per 1-1-2024 € 205,266 mln
(b) bij ministeriële regeling vastgestelde percentage 8,5 %
Kasgeldlimiet (a)x(b) afgerond € 17,488 mln.

Ieder kwartaal wordt de kasgeldlimiet intern getoetst door het verschil te bepalen tussen de werkelijke netto vlottende schuld en de kasgeldlimiet. Als de kasgeldlimiet 3 kwartalen op rij wordt overschreden laat de gemeente dit weten aan de provinciaal toezichthouder. De gemeente geeft daarbij in een plan aan hoe men opnieuw aan de kasgeldlimiet denkt te gaan voldoen. Structurele overschrijding van de kasgeldlimiet wordt meestal opgelost door aflossing van kortlopende financiering en het aantrekken van vaste geldleningen. Op verzoek van de provinciaal toezichthouder is aanvullende informatie opgenomen over de gemiddelde netto vlottende schuld in het 3e en 4e kwartaal van jaar t-2 en in het 1e en 2e kwartaal van jaar t-1, aangevuld met de kasgeldlimiet van jaar t-2 en jaar t-1. Zie hiervoor onderstaand overzicht.

	2022		**2023**
Vlottende schuld 3e kwartaal	-147	Vlottende schuld 1e kwartaal	11.553
Vlottende schuld 4e kwartaal	1.813	Vlottende schuld 2e kwartaal	9.175
Kasgeldlimiet 2022	**16.024**	**Kasgeldlimiet 2023**	**16.299**

Door het aantrekken van twee laagrentende leningen in 2023 is er voldoende ruimte ontstaan en is geanticipeerd op nog te verwachte uitgaven. De huidige situatie op de geld- en kapitaalmarkt en de verwachtingen dienaangaande zijn behoorlijk onzeker

Renterisico op vaste schuld
Langlopende leningen die door de gemeente zijn opgenomen kunnen worden geanalyseerd met de "renterisiconorm". Dit is een instrument dat de Wet Fido geeft om mogelijke renterisico's van de vaste schuld te analyseren. De renterisiconorm geeft een kader voor een evenwichtige opbouw van de leningenportefeuille waarbij het risico op de vaste schuld gespreid is in jaren. Van een evenwichtige opbouw is sprake als in geen enkel jaar gerelateerd aan het begrotingstotaal een onevenredig deel van de portefeuille aan herfinanciering onderhevig is en/of de te financieren aflossingscomponenten niet buitenproportioneel zijn.

In het onderstaande overzicht wordt de relatie gelegd tussen renterisico en renterisiconorm.

						bedragen x € 1.000
			2024	***2025***	***2026***	***2027***
Rente-risico						
1	Renteherzieningen		n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
2	Aflossingen		10.728	10.583	10.983	11.383
3	Rente-risico	*1 + 2*	10.728	10.583	10.983	11.383
4	Rente-risiconorm	*4a x 4b*	41.053	41.710	40.091	40.549
5a	**Ruimte onder rente-risiconorm**	***4 > 3***	28.773	28.262	29.253	27.221
5b	**Overschrijding rente-risiconorm**	***3 > 4***	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Rente-risiconorm						
4a	Begrotingstotaal		205.266	208.551	200.455	202.747
4b	Percentage regeling		20%	20%	20%	20%
4	**Berekende rente-risiconorm**		41.053	41.710	40.091	40.549

Het overzicht laat een evenwichtige opbouw zien. Met betrekking tot verplichte aflossingen en renteherzieningen is er structureel voldoende ruimte ten opzichte van de renterisiconorm.

Kredietrisico's
Dit betreft kredietrisico's op door de gemeente aan derden verstrekte geldleningen. Het volgende overzicht geeft inzicht in partijen en geraamde restantschuld begin 2023

bedragen x € 1.000

Partijen (kredietrisico's)	schuld*	%
Zonnepanelenproject	4.819	17,53
Kredietbank Limburg	91	0,33
Georganiseerde sport	100	0,36
Holding Stadion BV	18.444	67,11
GaiaZoo	499	1,82
Culturele verenigingen	20	0,07
Startersleningen	500	1,82
WoonWijzerWinkel	194	0,71
Stichting Brouwerij Rolduc	42	0,15
Enexis	2.390	8,70
St. Woonzorg Elisabeth Stift	43	0,16
WMC **	342	1,24
Totaal	**27.484**	**100,00**

** Ervan uitgaande dat partijen hun geraamde aflossingsverplichtingen 2023 nakomen.*
*** Zie ook raadsbesluit 25 oktober 2023 voorwaardelijke gemeentelijke bijdrage aan herstelplan WMC.*

De verstrekte geldleningen conflicteren niet met de uitgangspunten van de Wet Fido.

Koers- en valutarisico's
Van koersrisico's is sprake als de financiële activa van de gemeente in waarde verminderen door negatieve koersontwikkelingen. In het bijzonder gaat het dan om de vaste financiële activa die aan de ene kant bestaan uit aan derden verstrekte leningen. Deze zijn eerder behandeld bij het onderdeel kredietrisico's. Aan de andere kant gaat het om aandelenbezit en deelnames. Hier worden geen bijzondere/grote risico's verwacht. De gemeente verricht slechts transacties in euro's, waardoor van valutarisico's geen sprake is.

b. Gemeentefinanciering

Hieronder worden enkele aspecten van gemeentefinanciering verder uitgewerkt.

Leningenportefeuille

					Bedragen x € 1.000	
Leningen		**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**
	Stand per 1 januari	135.201	144.234	143.506	142.923	141.940
bij	nieuwe leningen	19.000	10.000	10.000	10.000	7.000
af	reguliere aflossingen	9.967	10.728	10.583	10.983	11.383
af	vervroegde aflossingen	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
bij	herfinanciering	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
	Stand per 31 december	**144.234**	**143.506**	**142.923**	**141.940**	**137.557**

In 2024 is geen herfinanciering van "oude" leningen aan de orde. De verwachting is dat de rente op langlopende leningen nog verder zal toenemen, maar er is nog altijd een onzekere factor in de mate van herstel en groei van de economie.

Uitzettingen
Het gaat hierbij om uitzettingen korter dan een jaar. Het doel hiervan is om een zo goed mogelijk rendement uit een incidentele overliquiditeit te halen. Voor overtollige middelen heeft de gemeente nauwelijks bewegingsvrijheid. Rijksregelgeving verplicht de gemeente tot schatkistbankieren bij het Rijk. Het rendement is hier beperkt.

Schatkistbankieren en Wet Houdbare overheidsfinanciën
Beide regelingen moeten gezien worden in het licht van de financiële positie van de Nederlandse overheid in relatie tot afspraken binnen de Europese Monetaire Unie (EMU).

Relatiebeheer
De gemeente heeft rekeningen bij meerdere banken De eerste bank is N.V. Bank Nederlandse Gemeenten (BNG), waar tevens een kredietfaciliteit van ruim € 5.672.000 beschikbaar is. Bij de ING-groep heeft de gemeente twee rekeningen. Met name met de BNG vindt regelmatig overleg plaats over optimalisering van bestaande producten, nieuwe producten, en het niveau van de dienstverlening.

Kasbeheer
Kasbeheer regelt het beheer van saldi en liquiditeiten en zoveel mogelijk de sturing van middelen-stromen. Doel is het optimaliseren van het renterendement. Daarbij worden de volgende korte termijn producten gebruikt: rekening-courant-krediet, dag- en kasgelden. Extra aandachtspunten zijn de beperking van het contante geldverkeer en intensivering van de elektronische betaalvormen.

Organisatie
Verantwoordelijkheden, bevoegdheden en andere spelregels die in het treasurytraject aan de orde zijn, zijn in het treasurystatuut opgenomen. Daarnaast zijn uitgangspunten en bepalingen van de vigerende "Financiële verordening gemeente Kerkrade" ex art. 212 Gemeentewet maatgevend.

Informatievoorziening
Voor de treasuryfunctie wordt zowel van interne als externe informatiesystemen gebruik gemaakt. Bij de externe informatievoorziening is een prominente rol voor BNG-dataservices online weggelegd. De efficiency van de systemen wordt regelmatig geëvalueerd.

c. Renteresultaat taakveld treasury

		*Bedragen * € 1.000*
a.	+ Externe rentelasten over de korte en lange financiering	**2.696**
b.	-/- Externe rentebaten (idem)	-131
	Saldo rentelasten en rentebaten	**2.565**
c1.	-/- Rente die aan de grondexploitatie moet worden doorberekend	0
c2.	-/- Rente van projectfinanciering die a.h. betreff. taakveld moet worden toegerekend	0
c3.	+Rentebaat van doorverstrekte leningen indien daar een specifieke lening voor is aangetrokken (=projectfinanciering), die a.h. betreff. taakveld moet worden toegerekend	0
	Aan taakvelden toe te rekenen externe rente	**2.565**
d1.	+ Rente over eigen vermogen	0
d2.	+ Rente over voorzieningen	0
	Totaal aan taakvelden toe te rekenen rente	**2.565**
e.	-/- Aan taakvelden toegerekende rente (renteomslag)	2.421
	Renteresultaat (toe te rekenen rente)	**144**

§5. Bedrijfsvoering

Algemeen

Deze paragraaf geeft inzicht in de bedrijfsvoering. De ontwikkeling van de bedrijfsvoering staat niet stil. Dit heeft voortdurend de aandacht. Onderwerpen van bedrijfsvoering die terugkomen in deze paragraaf zijn bijvoorbeeld: het hybride werken, personeelsbeleid en communicatie.

a. Financieel beleid en beheer

De belangrijkste regels voor financieel beleid en beheer zijn vastgelegd in de bestaande financiële verordening (art.212 Gemeentewet). Daarnaast zijn er verschillende interne regels vastgesteld voor een goed financieel beleid en beheer.

In de controleverordening (art.213 Gemeentewet) is de wettelijke verplichte accountantscontrole geregeld. Tot en met boekjaar 2022 (planning was 2021) was het zo dat de accountant de getrouwheid en de rechtmatigheid controleerde De accountant gaf na de controle een verklaring af met een rapport waarin de opmerkingen stonden. Vanaf 2023 moet door een wetswijziging het college zich over de rechtmatigheid verantwoorden in de jaarrekening. De accountant moet die vervolgens toetsen samen met de rest van de jaarrekening en geeft vervolgens in zijn verklaring aan of de jaarrekening (inclusief de rechtmatigheidsverantwoording college) 'getrouw' is. Begrijpelijk heeft dit gevolgen voor de (interne) processen binnen de gemeente. In goede samenwerking met de accountant krijgt dit vorm, zodat we tijdig aan deze wettelijke verplichting kunnen voldoen. Het boekjaar 2024 zal hierbij in het teken staan van verdere verfijning.

Op grond van artikel 213A van de Gemeentewet onderzoekt het college de doeltreffendheid en doelmatigheid van het door het college gevoerde bestuur. In 2024 zal dit ter hand worden genomen. Een onderzoeksplan zal daartoe einde 2023/begin 2024 worden opgesteld.

Interne toetsing
Voor de verschillende processen wordt getoetst of aan de relevante wet- en regelgeving wordt voldaan. Ook worden hiervan de financiële stromen gecontroleerd. Denk hierbij bijvoorbeeld aan in- en uitgaande geldstromen van personeelskosten, investeringen, subsidies, belastingen, uitkeringen en bouwvergunningen. Daarbij wordt rekening gehouden met de eisen, zoals die worden gesteld in de Single Information Single Audit (Sisa). Waar nodig worden bestaande processen verbeterd.

b. Personeel en organisatie

Onze medewerkers moeten voldoende fit en toegerust zijn om de toenemende taken te vervullen. Burgerparticipatie vraagt een andere kijk op dienstverlening. We bejegenen de inwoners van onze gemeente pro-actief en communiceren helder en eerlijk. Bedrijfsvoering krijgt een steeds grotere rol in de wijze waarop we ons werk doen. We zorgen ervoor dat onze werkwijzen up-to-date zijn.

Een grote uitdaging is het aantrekken en behouden van goede medewerkers. Ons wervings- en selectieproces is modern en effectief en we volgen de ontwikkelingen op de arbeidsmarkt op de voet. Als werkgever streven we ernaar om een goede reputatie te hebben en uit te stralen. Het onboardingsprogramma voor nieuwe medewerkers wordt steeds verder verfijnd. We investeren in de ontwikkeling en opleiding van onze leidinggevenden en medewerkers en moedigen hen aan om hun talenten in te zetten. Ontwikkelassessments worden gebruikt om op een objectievere manier hun ontwikkelmogelijkheden te benutten. Onderling vertrouwen en veiligheid zijn hierbij belangrijke uitgangspunten. Cruciaal is om met elkaar in de verbinding te komen, om elkaar te versterken, zodat we samen de dienstverlening kunnen verbeteren.

We investeren fors in ziekteverzuimpreventie en in ondersteuning bij interventies.
Vitale medewerkers zijn essentieel voor het bereiken van onze doelen. Daarom benadrukken we het belang van positieve gezondheid en sporten. De vitaliteitsdagen zijn geïntroduceerd zodat medewerkers echt tijd voor zichzelf en hun vitaliteit nemen. We ondersteunen onze medewerkers met trainingen, workshops en een raamovereenkomst met ODS Vitaal, waardoor medewerkers bij meer dan honderd aanbieders met korting kunnen gaan sporten of anderszins kunnen gaan werken aan hun vitaliteit. Elke maand bieden we activiteiten aan die passen bij het vitaliteitsthema van die maand. Daarnaast organiseren we jaarlijks een vitaliteitsweek. Onze medewerkers kunnen ook gebruikmaken van de recent ingerichte vitaliteitsruimte; een plek om elkaar te ontmoeten en om te ontspannen.
Bij de ziekteverzuimbegeleiding wordt het criterium duurzame inzetbaarheid gehanteerd. De gesprekken tussen leidinggevenden en medewerkers worden begeleid door de bedrijfsarts en afdeling Personeel en Organisatie. Maatwerk wordt toegepast waar dat nodig is. Het directieteam en de ondernemingsraad sturen op het proces en de resultaten.

De P&O-processen worden nog verder geautomatiseerd. Het nieuwe personeelsinformatiesysteem en salarispakket van AFAS Software dat in 2024 in gebruik wordt genomen, zal ons hierbij helpen.

c. Digitale informatievoorziening

Informatie ondersteunt de interne bedrijfsvoering en processturing. Dit zorgt voor efficiency en een duurzame digitale toegankelijkheid van onze informatie. Het regelen van een goede, geordende en toegankelijke informatievoorziening op basis van informatiebeleid en -veiligheid moet leiden tot een kwaliteitsverbetering van de dienstverlening.

In 2024 wordt de digitalisering voortgezet. Digitaliseren is geen doel op zich maar draagt bij aan het verbeteren van de dienstverlening en het aanpakken van maatschappelijke problemen. Om te voldoen aan relevante wet- en regelgeving, zoals de Archiefwet 1995, de Algemene Verordening Gegevensbescherming, de Baseline Informatiebeveiliging Overheid, de Wet Politiegegevens en de Wet Open Overheid, is Kerkrade op een aantal fronten aan de slag en bouwt verder om de informatievoorziening op orde te krijgen én te houden.

In 2024 zal de Archiefwet 2021 in werking treden. Een belangrijke wijze is de verkorting van het overbrengen van informatie van twintig naar tien jaar. Door deze verkorte overbrengingsperiode zal informatie eerder openbaar worden voor het publiek. Analoge informatie wordt overgebracht naar de gemeentelijke archiefbewaarplaats, digitale informatie wordt overgebracht naar een digitale kluis, het e-Depot. Er zijn stappen gemaakt in het opstellen van een e-Depot dat einde 2023 in gebruik wordt genomen.

d. Overige bedrijfsvoeringsonderwerpen

Dienstverlening

Wij bieden op maat onze dienstverlening aan en dat doen we digitaal waar het kan en persoonlijk als het nodig is. Om maatwerk te kunnen bieden werkt Burgerplein op afspraak. Door o.a. de reisdocumentenpiek, met een groei van gemiddeld 2300 naar gemiddeld 7500 documenten per jaar, zal het klantcontact enorm toenemen. Wij verwachten een groei in baliecontacten Burgerplein van circa 18.000 in 2023 naar circa 28.000 in 2024. Door deze groei kan de persoonlijke dienstverlening in het gedrang komen. Om de beste service en persoonlijke dienstverlening te kunnen blijven bieden anticiperen wij op deze groei en clusteren wij de capaciteit van de klantadviseurs (KCC en Publieksbalie) en breiden deze ook uit. Als wij de capaciteit van onze klantadviseurs namelijk zouden spreiden zijn wij te kwetsbaar bij bijvoorbeeld uitval (ziekte) of pieken (veel telefoontjes of afspraken) en kunnen wij de burger niet de dienstverlening bieden die hij wel van ons op dat moment verwacht. Door de capaciteit te bundelen binnen een korter tijdsbestek en alle klantadviseurs op te leiden zodat ze bij zowel KCC als publieksbalie kunnen werken vergroten wij de vervangbaarheid en kunnen wij de beste dienstverlening blijven bieden op het moment dat de burger contact met ons opneemt. Dit betekent dat wij alle openingstijden binnen Burgerplein en het klantcontactcentrum gelijktrekken naar 16.00 uur (uit onze ervaringen blijkt dat weinig burgers ons tussen 16.00 en 17.00 uur bellen of bezoeken). Op de donderdagavond verruimen wij de openingstijd van 19.00 uur naar 20.00 uur, zodat ook iedereen die dit nodig heeft ons 's avonds kan bezoeken. Overigens blijven wij iedere werkdag vanaf 09.00 uur open en bereikbaar. Daarnaast bieden wij 24/7 onze digitale dienstverlening aan, zodat iedereen die dit kan ook op ieder gewenst moment zijn vragen aan ons kan stellen of de door hem of haar gewenste dienstverlening kan aanvragen. Wij bieden alle producten (die digitaal beschikbaar zijn) digitaal aan. Om onze inwoners goede dienstverlening te blijven bieden investeren wij in opleiding en training van onze medewerkers. Wij spelen op deze wijze in op de wensen en noden van onze burgers.
Om de beste service en dienstverlening aan de burger te kunnen blijven bieden is het ook belangrijk dat vanuit alle afdelingen van de gemeente vanuit dezelfde uitgangspunten de diensten aan de burger worden verleend. Om dit te borgen blijven wij hierin investeren en sluiten aan bij de uitgangspunten van de omgevingswet.

Integriteit

De gemeente Kerkrade hecht veel waarde aan integriteit. Iedereen wordt getraind in moreel juist handelen; medewerkers, leidinggevenden, collegeleden en raadsleden.
Elke nieuwe medewerker neemt bij indiensttreding deel aan de workshop integriteit. Nieuwe medewerkers krijgen daarnaast een eendaagse training morele oordeelsvorming van een gespecialiseerd extern bureau. Hierdoor worden medewerkers mondig en weerbaar voor het geval ze geconfronteerd worden met lastige en moeilijke keuzes.
Leidinggevenden zorgen voor een veilige omgeving waarin dilemma's bespreekbaar gemaakt mogen worden; tijdens vergaderingen, overleggen, functioneringsgesprekken of gewoon op de werkvloer.
We treden op als sprake is van een schending van de integriteit. Bescherming van het imago van de gemeente Kerkrade en het behoud van het vertrouwen van de samenleving in de gemeente Kerkrade staan immers voorop.
We geven voorlichting aan het personeel om hen weerbaar te maken tegen de infiltratie van de criminele onderwereld in de legale samenleving.

Communicatie

We hebben koers gezet naar een communicatievere gemeente. Het doel is dat onze inwoners bij elk moment van communicatie weten waar de gemeente voor staat, wat ze van de gemeente kunnen verwachten en wat - indien van toepassing – de gemeente van hen verwacht.

Door de samenvoeging van de disciplines communicatie, marketing en burgerparticipatie is er sprake van een brede integrale aanpak. Medewerkers werken met een open en pro actieve houding, treden in verbinding met de vak inhoudelijke collega's en bestuur met als doel een bijdrage te leveren aan Kerkrade als communicatieve(re) organisatie.

Communicatie, marketing en burgerparticpatie is niet voorbehouden aan de vakafdeling. Integendeel, de hele organisatie communiceert en draagt bij aan het imago van onze gemeente. Het team communicatie en marketing adviseert en ondersteunt daarbij. Dat gaat veel verder dan de instrumentele uitvoering in de vorm van persberichten of posts op social media. Denk aan expertise op het vlak van woordvoering, meedenken over participatie bij beleidsontwikkeling, of gespecialiseerd advies over de inzet van online kanalen voor dienstverlening aan inwoners en ondernemers. We streven er naar om communicatie altijd een onderdeel te laten zijn van beleids- en besluitvorming.

We monitoren de ontwikkelingen in de Kerkraadse samenleving en hebben oog voor de ontwikkelingen op het gebied van overheidscommunicatie en citymarketing. Zo gaan we de website van de gemeente Kerkrade vernieuwen in nauwe afstemming met een klankbordgroep die bestaat uit inwoners en ondernemers van de gemeente Kerkrade.

e. Cijfermatig inzicht in de bedrijfsvoering

Dit overzicht geeft meerjarig cijfermatig inzicht in de lasten en baten van de bedrijfsvoering. Onder de lasten en baten van de bedrijfsvoering worden gerekend die van overhead, salarissen en externe inhuur (incl. Wsw). Voor de externe inhuur wordt de definitie van het CBS gevolgd (lastencategorie 3.51).

Overheadkosten zijn de kosten die we maken voor het sturen van en de hulp aan medewerkers, zodat zij hun werk goed kunnen doen. Hierbij kan gedacht worden aan personeel en organisatie, inkoopfunctie, financiële functie, juridische zaken, bestuurszaken en bestuursondersteuning, managementondersteuning, informatievoorziening en automatisering, huisvesting en documentaire informatievoorziening, etc.

*Bedrag * € 1.000*	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**
Bedrijfsvoeringskosten				
Salarissen	39.410	41.098	42.842	44.501
Externe inhuur	3.000	2.861	2.430	2.430
Overhead excl. salarissen/ inhuur	8.578	8.148	7.454	7.223
ICT, telefonie etc.	*3.409*	*3.302*	*3.127*	*3.017*
Huisvesting / gebouwenbeheer	*1.738*	*1.360*	*984*	*849*
HRM en personele zaken	*617*	*617*	*617*	*617*
Bedrijfsvoertuigen	*531*	*487*	*426*	*414*
Verzekering	*561*	*606*	*554*	*580*
Stortkade/gemeentewerf	*393*	*393*	*393*	*393*
Magazijn	*314*	*314*	*294*	*294*
Facilitaire zaken, repro en archief	*288*	*288*	*288*	*288*
Mechanische hulpmiddelen	*197*	*182*	*172*	*172*
Communicatie - Promotie	*291*	*297*	*297*	*297*
Rechtsbelangen	*61*	*61*	*61*	*61*
Overige bedrijfsvoeringskosten	*178*	*243*	*243*	*243*
Totale bedrijfsvoeringskosten	**50.988**	**52.107**	**52.726**	**54.154**

§6. Verbonden partijen

Algemeen

Het 'Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten' (art. 1, onder b Bbv) geeft aan dat onder een 'verbonden partij' dient te worden verstaan *een privaatrechtelijke of publiekrechtelijke organisatie waarin de gemeente een bestuurlijk en een financieel belang heeft*. We spreken van een financieel belang als de gemeente middelen ter beschikking stelt/heeft gesteld, aansprakelijk is bij niet nakoming van verplichtingen of als er geen verhaal is bij faillissement. We spreken van een bestuurlijk belang als de gemeente zeggenschap heeft, bijvoorbeeld als een wethouder, raadslid of ambtenaar zitting heeft in het bestuur of namens de gemeente stemt.

Op hoofdlijnen zijn binnen de gemeente de volgende verbonden partijen te onderscheiden: Gemeenschappelijke Regelingen (GR), Naamloze Vennootschappen (NV) en Besloten Vennootschappen (BV). De keuze voor een specifieke rechtsvorm is onder andere afhankelijk van het te bereiken doel.

a. Verbonden partijen

In onderstaande tabel worden de verbonden partijen opgesomd. Met ingang van de Begroting 2022 wordt de exploitatiebijdrage meerjarig weergegeven in de tabel.

				Exploitatiebijdrage (€ 1.000)*			
				2024	**2025**	**2026**	**2027**
1.	GR	6	Reinigingsdiensten Rd4	4.983	4.983	4.983	4.983
2.	GR	6/7	GGD Zuid-Limburg	2.885	2.847	2.847	2.847
3.	GR	6	Werkvoorzieningschap O.Z.L.	15.915	15.407	14.342	13.568
4.	GR	0	Stadsregio Parkstad Limburg	886	917	966	1.003
5.	GR	6	Gem. Regeling voor Sociale Kredietverstrekking en Schuldhulpverlening in Limburg	1.600	1.663	1.663	n.n.b.
6.	GR	0	Eurode	23	23	23	23
8.		7	Bodemzorg Limburg	0	0	0	0
9.		0/7	NV Waterleiding Maatschappij Limburg (WML)	0	0	0	0
10.		7	NV Reinigingsdiensten Rd4	0	0	0	0
11.		5	GaiaZOO BV	0	0	0	0
12.		0/5	BV Holding Stadion Kerkrade	68	68	68	68
14.		0/3	EBC GmbH & Co. KG	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
15.		3	Technologiepark Herzogenrath GmbH	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
18.		0	NV Bank Nederlandse Gemeenten	0	0	0	0
19.		0	NV Enexis Holding	0	0	0	0
21.		0	Div. tijdelijke deelnemingen a.g.v. verkoop productie- en leveringsbedrijf Essent aan RWE: (Vordering op Enexis BV, Verkoop Vennootschap BV, CBL Vennootschap BV, Claim Staat Vennootschap BV	0	0	0	0
22.	GR	1	Veiligheidsregio Zuid-Limburg	3.633	3.742	3.855	3.968
23.		5	NV Parkstad Limburg Theaters	866	866	866	866
25.	GR	7	Regionale uitvoeringsdienst (RUD) Zuid-Limburg	246	246	246	246
26.		0/3	IBA Parkstad B.V.	0	0	0	0
27.	GR	0/7	Belastingsamenwerking Gemeenten en Waterschappen	1.034	1.048	1.081	1.109
28.	GR	0	Gegevenshuis	155	166	181	181
29.	GR	4/6	Omnibuzz	1.878	1.984	2.089	2.157
33.	GR	6	Werkgeversservicepunt (WSP)	1.668	869	749	678
34.		6	Coöperatie 'T Westhoes u.a.	135	135	135	135
35.		7	Woonwijzerwinkel Zuid-Limburg BV	n.n.b.	n.n.b.	n.n.b.	n.n.b.
		div.	Overige	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
			Totaal	**35.975**	**34.964**	**34.094**	**31.832**

(N.B. De ontbrekende tussenliggende nummers zijn inmiddels vervallen).

b. Gedetailleerde informatie verbonden partijen

Onderstaand overzicht bevat meer gedetailleerde informatie. Bij diverse gemeenschappelijke regelingen kan het aandeel fluctueren over de jaren, afhankelijk van de bewegingen in de onderliggende verdeelmaatstaven.

1. Reinigingsdiensten Rd4

bedragen x € 1.000	01.01.2024	31.12.2024		2024
Eigen vermogen	3.001.077	3.285.935		
Vreemd vermogen	32.375.000	36.975.000	**Resultaat**	0
Deelneming (%)	16%	16%		

Doelstelling / openbaar belang
Het (doen) inzamelen en bewerken van huishoudelijke afvalstoffen, het reinigen van de openbare ruimten en daarmee samenhangende taken alsmede het bestrijden van gladheid (pluspakket).

Beleidsvoornemens / toekomstverwachting
Voortzetting samenwerking.

Risico's (meerjarig)
Ontwikkeling van de prijzen van brandstoffen op de wereldmarkt (risico € 1.000.000 - € 2.000.000)
Met name voor een logistiek bedrijf als Rd4 zijn de ontwikkeling van de brandstofprijzen van groot belang, afhankelijk van de ontwikkelingen kunnen deze zowel een positief als een negatief effect op de begroting hebben.
Prijsontwikkeling energie gebouwen
De kosten voor het verwarmen van de bedrijfsgebouwen zijn op de markt nu hoger dan het huidige niveau. Eind 2023 loopt het huidige langdurige contract af. In de begroting zit een aanname over de kostenstijging. Maar er bestaat grote onzekerheid over toekomstige prijsontwikkelingen.
Het risico van kwaliteit PMD
Vanaf 1 januari 2022 zijn de Rd4 gemeenten, conform de landelijk geldende nieuwe ketenovereenkomst, niet meer verantwoordelijk voor de gehele keten (van verzameling t/m verwerking) bij de inzameling van het PMD afval. Vanaf deze datum zijn de gemeenten alleen nog maar verantwoordelijk voor de inzameling en de kwaliteit (mate van vervuiling) van de ingezamelde PMD stroom. De vergoeding die de gemeente uit het Afvalfonds ontvangen voor de inzameling bedraagt € 218,- per ton PMD aangeleverd bij de op- en overslag locatie. Hierbij wordt uitgegaan van een vervuilingspercentage van max. 15%. Bij vervuilingspercentages hoger dan 15% wordt er gekort op de vergoeding. Dit kan resulteren in lagere inkomsten.
Het risico van afrekening PMD voorgaande jaren (risico € 500.000 per boekjaar)
Helaas zijn er in het PMD dossier vaker verrassingen geweest door gewijzigde uitgangspunten. Nieuwe tegenvallers zijn niet op voorhand uit te sluiten.
Ontwikkeling prijsniveau verwerkingskosten (risico € 500.000)
Schommelingen in de tarieven voor de secundaire grondstoffen (vooral papier en metaal) kunnen een positief, maar zeer zeker ook een negatief effect hebben op de begroting. Voor zowel de papier- als metaal markt geldt dat deze op dit moment in een dip zitten waarbij het moeilijk te voorspellen is hoe deze markten zich het komend jaar zullen ontwikkelen. Inzake papier is al aangegeven dat er een aanname is gemaakt inzake de ontwikkeling van de huidige prijs waar een garantie over bestaat. Bij metaal hebben we ook te maken met fluctuerende prijzen en daar geldt geen garantie. Er wordt ingeschat dat er een onzekerheidsmarge van € 500.000 blijft bestaan.

Rechtsgrond, vestigingsplaats en overige deelnemers
GR te Heerlen, met Brunssum, Eijsden-Margraten, Heerlen, Landgraaf, Nuth, Onderbanken, Simpelveld, Vaals, Gulpen - Wittem en Voerendaal.

2. GGD Zuid-Limburg

bedragen x € 1.000	01.01.2024	31.12.2024		2024
Eigen vermogen	n.n.b.	n.n.b.		
Vreemd vermogen	n.n.b.	n.n.b.	**Resultaat**	n.n.b.
Deelneming (%)	7,66%	7,66%		

Doelstelling / openbaar belang
De GGD Zuid-Limburg is de gemeentelijke gezondheidsdienst die is ingesteld door alle gemeenten in Zuid-Limburg op basis van een gemeenschappelijke regeling. De GGD Zuid Limburg beschermt, bewaakt en bevordert de gezondheid van alle Zuid-Limburgers (conform de Wet Publieke Gezondheid) met speciale aandacht voor mensen in een kwetsbare positie. Daarmee wil de GGD eraan bijdragen dat iedereen, van jong tot oud, actief kan deelnemen aan onze samenleving. Daarnaast heeft de GGD een belangrijke rol in de uitvoering van het regionaal gezondheidsbeleid, waarin de ambitie is vastgelegd in de periode 2016-2030 zichtbaar in te lopen op bestaande gezondheidsachterstanden in Zuid-Limburg.

Beleidsvoornemens / toekomstverwachting
In het Meerjarenbeleidsplan 2024-2027 is beschreven wat de beleidsvoornemens van de GGD Zuid-Limburg zijn voor de komende periode. Deze zal worden gekenmerkt door grote inhoudelijke en structurele veranderingen in preventie, gezondheidsbeleid en gezondheidsbevordering. Vanzelfsprekend blijft de GGD haar wettelijke taken uitvoeren, integraal en opgavegericht, en zal zij haar bedrijfsprocessen verbeteren. Daarnaast zal stevig worden ingezet op het versterken van de ingezette koers van Trendbreuk. Tegelijkertijd blijft de focus op jeugd en wordt deze verbreed naar andere doelgroepen. Daarnaast zal worden ingezet op het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA) en Integraal Zorg Akkoord (IZA). Tenslotte blijven ook de gezondheidsbeschermende taken van de GGD de komende periode van groot belang. De Covid-19-pandemie heeft namelijk aangetoond hoe belangrijk deze taak van de GGD is.

Rechtsgrond, vestigingsplaats en overige deelnemers
GR te Maastricht, met de overige 15 gemeenten Zuid-Limburg.

3. Werkvoorzieningschap O.Z.L.

bedragen x € 1.000	01.01.2024	31.12.2024		2024
Eigen vermogen	0	0		
Vreemd vermogen	n.n.b.	n.n.b.	**Resultaat**	0
Deelneming (%)	n.v.t.	n.v.t.		

Doelstelling / openbaar belang
De gemeenten Beekdaelen, Brunssum, Gulpen-Wittem, Heerlen, Kerkrade, Landgraaf, Simpelveld, Vaals, Valkenburg aan de Geul en Voerendaal hebben op grond van de Wet gemeenschappelijke regelingen al hun taken en bevoegdheden met betrekking tot de uitvoering van de Wet Sociale Werkvoorziening overgedragen aan het Werkvoorzieningsschap Oostelijk Zuid Limburg (WOZL).
De colleges van de deelnemende gemeenten hebben het van rijkswege daartoe ter beschikking gestelde budget overgedragen aan WOZL.
De Sociale Werkvoorziening in Oostelijk Zuid-Limburg is ten gevolge van de invoering van de Participatiewet in 2015 geconfronteerd met een sterk veranderende taakstelling. Binnen de Participatiewet is er geen nieuwe instroom van Wsw mogelijk, waarbij vanuit de gemeentelijke regievoerdersrol is

aangestuurd op een structurering naar beschut en detacheringen. Dit heeft sterke gevolgen voor de uitvoeringsorganisatie GR WOZL.
De afgelopen jaren hebben voor de GR WOZL dan ook in teken gestaan van het omgaan met de nieuwe taakstellingen, het herschikken van de organisatie en de samenwerking met het Werkgeverservicepunt Parkstad (WSP Parkstad).

Beleidsvoornemens / toekomstverwachting
WOZL is een uitvoeringsorganisatie die in opdracht van en in samenwerking met gemeenten het werkgeverschap voor de Wsw uitvoert. WOZL ondersteunt deze mensen om zo regulier mogelijke passende en ook betaalde arbeid te verrichten. Naast de gewijzigde taakstelling van de GR WOZL door de invoering van de Participatiewet, hebben ook de afname van het subsidiebedrag per persoon en de berekeningssystematiek van het aantal arbeidsjaren gevolgen voor de GR WOZL.
Het feit dat er geen nieuwe Wsw-indicaties worden afgegeven en het feit dat de doelgroep met een grote afstand tot de arbeidsmarkt nu wordt bediend in de Participatiewet, leidt ertoe dat er een sterke samenhang moet zijn tussen de uitvoering 'oude' Wsw en de nieuwe 'doelgroep' in de Participatiewet. Voor deze eerste doelgroep is en blijf de GR WOZL de uitvoeringsorganisatie bij wie het formeel werkgeverschap is belegd. Echter, de detacheringstak en de ondersteuningstaken van de GR WOZL zijn in de afgelopen jaren herschikt en onder het WSP Parkstad komen te vallen.

Risico's (meerjarig)
Omdat de participatiemiddelen van rijkswege nog definitief dienen te worden vastgesteld en derhalve ook kunnen wijzigen, dient enige prudentie te worden betracht bij het meerjarig vertalen van de begrotingseffecten in de meerjarenraming.

Rechtsgrond, vestigingsplaats en overige deelnemers
GR, WOZL Beschut 2.0 BV te Heerlen. Deelnemende gemeenten: Beekdaelen, Brunssum, Gulpen-Wittem, Heerlen, Kerkrade, Landgraaf, Simpelveld, Vaals, Valkenburg a/d Geul en Voerendaal. Voor GR WOZL en de hieraan gelieerde BV is een algemeen directeur/bestuurssecretaris aangesteld.

4. Stadsregio Parkstad Limburg

bedragen x € 1.000	01.01.2024	31.12.2024		2024
Eigen vermogen	5.933	5.953		
Vreemd vermogen	2.378	2.080	**Resultaat**	n.n.b.
Deelneming (%)	18,3%	18,3%		

Doelstelling / openbaar belang
Stadsregio Parkstad Limburg vormt de bestuurlijke samenwerking tussen de gemeenten Heerlen, Kerkrade, Landgraaf, Simpelveld, Voerendaal en Beekdaelen. Er wordt samengewerkt op het gebied van economie en toerisme, wonen & herstructurering, ruimte & mobiliteit, duurzaamheid, sociaal-economische structuurversterking en grensoverstijgende samenwerking. Binnen deze thema's wordt gewerkt aan bestuurlijke afstemming, regionale beleidsontwikkeling, programma-ontwikkeling en monitoring en instrumentontwikkeling.

Beleidsvoornemens / toekomstverwachting
- Op basis van het positief besluit van het Rijk om € 25 miljoen toe te kennen aan de stadsregio in het kader van de Regiodeal 2.0 wordt dit najaar een convenant gesloten tussen het Rijk en de stadsregio Parkstad (namens de 7 Parkstadgemeenten) waarbij de voorwaarden waaronder de subsidie wordt versterkt worden aangegeven. Centraal hierbij staat de thematische programmatische aanpak vanuit de regioprogramma's Sociaal-economische structuurversterking, Wonen, Veiligheid, Duurzaamheid, Economie en Retail en Grensoverschrijdende samenwerking. De speerpunten binnen de programma's moeten in de integrale wijkgerichte aanpak van de focusgebieden (waaronder Kerkrade-Oost) worden vertaald. Daarnaast zijn er speerpunten benoemd die thematisch moeten worden aangepakt.
  De subsidie van € 25 miljoen wordt verdeeld over deze programmalijnen. Er zullen aparte subsidie-

aanvragen moeten worden ingediend die door de bestuurlijke regiegroep Regio Deal 2.0 zullen moeten worden goedgekeurd. Dit najaar start de eerste tranche voor het indienen van subsidie-aanvragen en in 2024 zal een volgende tranche starten. Overigens zal ook gekeken worden naar het leggen van meekoppelkansen met andere rijksfondsen. De stadsregio heeft een verantwoordingsplicht naar het Rijk via de zogenaamde SPUK-regeling.
De coördinatie van deze zaken rondom de Regio Deal 2.0 vanuit de stadsregio zal in 2024 hoge prioriteit hebben.

- Verder is het voornemen om in 2024 de thema's water en klimaatadaptatie toe te voegen aan de bestuurscommissie Ruimte en Mobiliteit. Deze thema's zijn momenteel belegd bij het Samenwerkingsverband Water Parkstad Limburg (SWPL), bestaande uit de zeven Parkstadgemeenten, het Waterschap Limburg, het Waterschapsbedrijf Limburg en WML. Hiervoor zal de regeling van de GR Parkstad herzien moeten worden.
  Tot en met 2030 zullen structureel middelen aan gemeenten beschikbaar worden gesteld om uitvoering te kunnen geven aan energie- en klimaatbeleid. Dit jaar zijn er reeds afspraken gemaakt over hoe gelden ten behoeve van de uitvoeringskracht worden aangewend voor de gemeentelijke versterking in samenhang met taken die op regionaal worden uitgevoerd. Gelet op de grote capaciteitsvraag voor individuele gemeenten, toenemende krapte op de arbeidsmarkt en complexiteit van de warmte-en energietransitie wordt er op onderdelen gezamenlijk opgetrokken als regio en wordt capaciteit regionaal georganiseerd. Dit zal in 2024 verder worden uitgewerkt.
- De stadsregio zal een actieve rol vervullen om aanspraak te maken op fondsen/geldstromen die nieuwe mogelijkheden/kansen voor Parkstad (kunnen) bieden, waaronder Volkshuisvestingsfonds, het EZK-retailfonds; kansenongelijkheid onderwijs en op Europees niveau o.a. Green Deal en Bauhaus.
- De stadsregio is verder verantwoordelijk voor de coördinatie van de subsidievaststelling rondom de projecten binnen de Regiodeal 1.0 en de huidige decentralisatie-uitkering (DU) bevolkingsdaling.

Risico's (meerjarig)
Parkstad noemt in de begroting 2024 risico's. Dit zijn

- Cyberrisico
- Ziekte. SPL is niet verzekerd voor het ziekterisico. Ingeval van uitval van kritische functionarissen zal externe ondersteuning ingehuurd moeten worden
- WW. SPL is eigenrisicodrager voor de WW. In het P-budget is normaliter enige ruimte om dit op te vangen.
- Complexiteit projecten waarvoor mogelijk inhuur van financiële of juridische ondersteuning nodig is.

Rechtsgrond, vestigingsplaats en overige deelnemers
GR te Heerlen, met Brunssum, Heerlen, Landgraaf, Beekdaelen, Simpelveld en Voerendaal.

5. Gem. Regeling voor Sociale Kredietverstrekking en Schuldhulpverlening in Limburg

bedragen x € 1.000	01.01.2024	31.12.2024		2024
Eigen vermogen	0	0		
Vreemd vermogen	11.699.000	12.296.000	**Resultaat**	0
Deelneming (%)	n.v.t.	n.v.t.		

Doelstelling / openbaar belang
Het verlenen van hulp en financiële steun aan burgers die door schuldenlast in financiële en maatschappelijke problemen zijn gekomen (armoedebeleid).

Beleidsvoornemens / toekomstverwachting / risico's
De gemeenteraad heeft op 30 oktober 2019 het Beleidsplan Armoede en Schulden, Samen Aanpakken!, 2020-2023 vastgesteld. Dit betekent dat de regie op de uitvoering van schuldhulpverlening bij de Kredietbank Limburg (KBL) ligt vanaf 2020. Dit laat onverlet dat de algemene eindverantwoordelijkheid bij de gemeente blijft liggen. Op basis van het beleidsplan is de toegang gepositioneerd bij KBL. Hierdoor ligt

de regie op de uitvoering van de 1ste lijns en 2de lijns dienstverlening bij één partij. In dat kader is het ook aan KBL om afspraken te maken c.q. afstemming te hebben met de overige partners Impuls en SchuldHulpMaatjes.
In aansluiting op voornoemd plan, heeft de raad op 28 oktober 2020 vastgesteld het ''Uitvoeringsplan 2021-2023 Armoede en Schulden, Samen Aanpakken!''. In dit uitvoeringsplan worden de activiteiten in het kader van preventie en vroegsignalering nader uitgewerkt. Hier ligt een voorname rol voor de gemeente als verantwoordelijke. Dit is een cruciale rol, gelet op het feit dat het in een zo vroeg mogelijk stadium detecteren van schuldenproblematiek van doorslaggevende betekenis kan zijn voor het vervolgtraject. Dit is in het voordeel van onze burgers en kan kostenbesparend werken voor de gemeente. Samen met de Kredietbank Limburg, Impuls en SchuldHulpMaatje wordt hieraan in de Geldwijzerwinkel vorm gegeven.

Rechtsgrond, vestigingsplaats en overige deelnemers
GR is gevestigd in Sittard-Geleen met de overige gemeenten Brunssum, Heerlen, Kerkrade, Landgraaf, Maastricht.

6. Eurode

bedragen x € 1.000	01.01.2024	31.12.2024		2024
Eigen vermogen	72	60		
Vreemd vermogen	0	0	**Resultaat**	-12
Deelneming (%)	50%	50%		

Doelstelling / openbaar belang
Behartigen van de gezamenlijke belangen in grensoverschrijdende zin gericht op bevordering en instandhouding van de gemeenschappelijke banden tussen de burgers onderling en benutting van de grenscontacten in economische zin.

Beleidsvoornemens / toekomstverwachting
Intensivering grensoverschrijdende samenwerking in de breedste zin van het woord. Uitbouw en concretisering van deze bijzondere vorm van grensoverschrijdende samenwerking binnen de huidige financiële mogelijkheden.
Door met name de jaarlijkse bijdragen aan het Grensinfopunt (GIP) en Servicepunt Grensoverschrijdende Arbeidsbemiddeling (SGA), vermindert de financiële reserve van het Openbaar Lichaam Eurode.

Risico's (meerjarig)
N.v.t.

Rechtsgrond, vestigingsplaats en overige deelnemers
GR te Kerkrade, met Gemeente Herzogenrath (Duitsland).

8. Bodemzorg Limburg

bedragen x € 1.000	01.01.2024	31.12.2024		2024
Eigen vermogen	n.n.b.	n.n.b.		
Vreemd vermogen	n.n.b.	n.n.b.	**Resultaat**	n.n.b.*
Deelneming (%)	2,4%	2,4%		

**De begroting wordt pas november/december 2023 opgesteld.*

Doelstelling / openbaar belang
Beschermen van het milieu rond en het voorkomen van milieuvervuiling door gesloten afvalstortlocaties.

Beleidsvoornemens / toekomstverwachting
Lage risico's.

Risico's (meerjarig)
Gelet op de aard van de activiteiten zijn en de beperkte jaarlijkse financiële bijdrage aan Bodemzorg Limburg zijn redelijkerwijs geen relevante risico's te verwachten.

Rechtsgrond, vestigingsplaats en overige deelnemers
BV te Maastricht Airport, met Provincie Limburg en 42 gemeenten.

9. NV Waterleiding Maatschappij Limburg (WML)

bedragen x € 1.000	01.01.2024	31.12.2024		2024
Eigen vermogen	201.413	n.n.b.		
Vreemd vermogen	389.947	n.n.b.	**Resultaat**	6.303
Deelneming (%)	n.n.b.	n.n.b.		

Doelstelling / openbaar belang
De kerntaak van WML is het duurzaam en doelmatig leveren van leidingwater aan inwoners, bedrijven en (overheids)- instellingen in Limburg. Drinkwater van uitstekende kwaliteit, 24 uur per dag en met de juiste druk.

Beleidsvoornemens / toekomstverwachting
Op regionaal vlak heeft WML de intentie om samen met partners de Verklaring van Intentie voor Adequaat Zoetwater verder te ontwikkelen tot een overeenkomst voor het beheer van grond- en oppervlaktewater. Op nationaal niveau zullen de drinkwaterbedrijven aanhouden om de dringendheid van de drinkwatervoorziening en betrouwbare levering aan te kaarten. Zaken zoals de verantwoordelijkheid voor levering en zorg, het bewustzijn omtrent drinkwaterconsumptie en de implementatie van de richtlijnen in de "Water en Bodem Sturende" strategie zullen ook gedurende 2024 een rol blijven spelen.

Risico's (meerjarig)
In de toekomst kunnen we niet langer als vanzelfsprekend rekenen op een continue drinkwatervoorziening. Om de beschikbaarheid en kwaliteit van ons water te waarborgen, moeten er wezenlijke beslissingen worden genomen. Hoewel WML wettelijk verplicht is tot levering, is het vervullen van deze verplichting mede afhankelijk van andere partijen. Gezien deze positie en de vele uitdagingen, wordt de samenwerking met betrokken partners in de waterketen nog crucialer voor WML.

Rechtsgrond, vestigingsplaats en overige deelnemers
NV te Maastricht, met Provincie Limburg en Limburgse gemeenten.

10. NV Reinigingsdiensten Rd4

bedragen x € 1.000	01.01.2024	31.12.2024		2024
Eigen vermogen	n.n.b.	n.n.b.		
Vreemd vermogen	n.n.b.	n.n.b.	**Resultaat**	n.n.b.*
Deelneming (%)	n.n.b.	n.n.b.		

**De begroting wordt pas eind oktober 2023 opgesteld.*

Doelstelling / openbaar belang
Het tot stand brengen van een doelmatige, milieuhygiënisch verantwoorde en marktconforme inzameling van (bedrijfs)afvalstoffen en advisering op het terrein van het milieubeleid.

Beleidsvoornemens / toekomstverwachting
Voortzetting doelmatige samenwerking. Geen relevantie m.b.t. toekomstverwachting. Normaal bedrijfsrisico.

Risico's (meerjarig)
Geen risico's in meerjarig perspectief te voorzien.

Rechtsgrond, vestigingsplaats en overige deelnemers
NV te Heerlen, met Brunssum, Heerlen, Landgraaf, Beekdaelen, Simpelveld, Vaals, Gulpen - Wittem, Voerendaal en Eijsden - Margraten.

11. GaiaZOO BV

bedragen x € 1.000	01.01.2024	31.12.2024		2024
Eigen vermogen	n.n.b.	n.n.b.		
Vreemd vermogen	n.n.b.	n.n.b.	**Resultaat**	n.n.b.*
Deelneming (%)	n.n.b.	n.n.b.		

**De begroting wordt pas november 2023 opgesteld.*

Doelstelling / openbaar belang
1. Het ontwikkelen en exploiteren van een dierenpark, alsmede natuurbeschermingseducatie en natuurbehoud;
2. Het verrichten van alle handelingen, welke in de ruimste zin verband kunnen houden met of bevorderlijk kunnen zijn voor het sub a gemelde doel;
3. Het exploiteren van één of meer horecabedrijven in de ruimste zin des woords.

Beleidsvoornemens / toekomstverwachting
Ondersteuning start en ontwikkeling dierenpark. Directie, Raad van commissarissen en aandeelhouders hebben als doel gesteld een geleidelijke uitbouw van het park. Het park investeert continu, zodat bezoekers steeds weer opnieuw verleid worden om een bezoek te brengen aan het park. In de afgelopen jaren is met name geïnvesteerd in het voor bezoekers (het gehele jaar) begaanbaar en bereikbaar maken van het park,

alsmede alle dieren 365 dagen per jaar zichtbaar maken. Daarnaast is in samenwerking met gemeente Kerkrade geïnvesteerd in de Gaia Toren. Tevens is het multifunctioneel entreegebouw gerealiseerd en is de in 2021 ingestorte Taiga Volière inmiddels volledig hersteld. Ook de komende jaren zullen er jaarlijkse investeringen gepleegd moeten worden: vervangingsinvesteringen als gevolg van verouderde delen (Amazonia-voliere, Carboon, nijlpaarden/bongo's) en nieuwe investering in huisvesting (dienstencentrum en kantoor). Doorgroei aan de hand van de opgestelde investeringsplannen wordt tussentijds telkens geëvalueerd.

Risico's (meerjarig)
GaiaPark b.v. kent een solide financiële huishouding

Rechtsgrond, vestigingsplaats en overige deelnemers
B.V. te Kerkrade, Moraco NV (59,9%) en Gemeente Kerkrade (40,1%)

12. BV Holding Stadion Kerkrade

bedragen x € 1.000	01.01.2024	31.12.2024		2024
Eigen vermogen	n.n.b.	n.n.b.		
Vreemd vermogen	n.n.b.	n.n.b.	**Resultaat**	n.n.b.
Deelneming (%)	87,495%	87,495%		

Doelstelling / openbaar belang
Het in algemene zin beheren en exploiteren van het (een deel van het) multifunctionele Parkstad Limburg Stadion dat een duidelijke publieke functie en uitstraling voor de stad heeft.

Beleidsvoornemens / toekomstverwachting
Er zijn geen bijzondere beleidsvoornemens, anders dan beschreven in de risicoparagraaf in de 'Paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing'.

Risico's (meerjarig)
De BV heeft een schuld aan de gemeente en is (nu nog) vooral afhankelijk van de huurinkomsten van Roda JC Kerkrade. Tussen de betrokken partijen zijn financiële afspraken gemaakt. Als zekerheid voor die afspraken wordt een deel van de mediagelden waarop Roda JC recht heeft door de KNVB rechtstreeks overgemaakt aan de BV en aan de gemeente. Ook wordt door Roda JC er aan gewerkt om de club weer sportief en financieel gezond te maken. Dit verkleint het risico. Er blijft echter sprake van onzekerheden. Met het raadsbesluit van 12 juli 2023 'Kaalheide Bruist / ontwikkeling sportpark Kaalheide' wordt een nieuwe richting ingezet. Zie verder de risicoparagraaf in de 'Paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing'.

Rechtsgrond, vestigingsplaats en overige deelnemers
BV te Kerkrade, met Parkstad Limburg (8,1%), Gemeente Heerlen (4,27%) en overige (0,135%).

14. EBC GmbH & Co. KG

bedragen x € 1.000	01.01.2024	31.12.2024		2024
Eigen vermogen	50,9	n.n.b.		
Vreemd vermogen	11,8	n.n.b.	**Resultaat**	4,6
Deelneming (%)	25%	25%		

Doelstelling / openbaar belang
Het exploiteren van een bedrijfsverzamelgebouw, het daarmee leveren van een bijdrage aan de harmonisatie van de wet- en regelgeving en het bieden van een centraal ontmoetingspunt voor overheden, bedrijven en instellingen uit Duitsland en Nederland.

Beleidsvoornemens / toekomstverwachting
De cijfers over 2023 zijn nu nog niet bekend. Deze worden vastgesteld tijdens de aandeelhoudersvergadering, welke vermoedelijk in mei/juni 2024 zal plaatsvinden. Om deze reden zijn in de tabel de gegevens over het boekjaar 2022 opgenomen.
Een uitdaging ziet EBC in de toegenomen kosten, waarvoor wordt gewerkt aan passende maatregelen, dit zal de komende jaren blijven spelen.
Ten opzichte van voorgaande jaren begint het bedrijfsresultaat gestaag te stijgen en zijn de verwachtingen voor de komende jaren positief.

Risico's (meerjarig)
N.v.t.

Rechtsgrond, vestigingsplaats en overige deelnemers
GmbH & Ko. Co., aandeelhouders vennootschap: gemeente Kerkrade, gemeente Herzogenrath (Duitsland), AGIT (Duitsland) en Industriebank LIOF NV.

15. Technologiepark Herzogenrath GmbH

bedragen x € 1.000	01.01.2024	31.12.2024		2024
Eigen vermogen	695	n.n.b.		
Vreemd vermogen	616	n.n.b.	**Resultaat**	195
Deelneming (%)	5,33%	5,33%		

Doelstelling / openbaar belang
Het bevorderen van innovatie en technologische ontwikkeling in het bijzonder het management van een technologiepark voor innovatieve ondernemers en jonge startende bedrijven.

Beleidsvoornemens / toekomstverwachting
De voornemens zijn de bezettingsgraad zo hoog mogelijk te houden en minimaal een evenwicht tussen baten en lasten na te streven. Conjuncturele ontwikkelingen hebben invloed op de bezettingsgraad.
De cijfers over 2023 zijn nu nog niet bekend. Deze worden vastgesteld tijdens de aandeelhoudersvergadering, welke vermoedelijk in mei/juni 2024 zal plaatsvinden. Om deze reden zijn in de tabel de gegevens over 2022 vermeld.

Risico's (meerjarig)
De hoge inflatie in combinatie met rentestijgingen vormt een bedreiging voor de wereldeconomie. Tendensen in de richting van stagflatie baren de markt ook zorgen. Vanuit micro-economisch oogpunt zijn er geen monetaire effecten op de bedrijfslocatie van Herzogenrath. In tegenstelling tot de hierboven beschreven algemene omstandigheden heeft TPH verschillende aanvragen voor extra ruimte ontvangen.
Aangezien de jaarstukken over 2023 nog niet beschikbaar zijn, kan op basis van een eerdere prognose bij gelegenheid van de aandeelhoudersvergadering van 14 juni 2023 worden gesteld dat de verwachtingen positief zijn en wel naar een positief jaarresultaat van €160.000, waardoor de vermogenssituatie verder zal verbeteren.

Rechtsgrond, vestigingsplaats en overige deelnemers
GmbH, aandeelhouders vennootschap: gemeente Kerkrade en verder gemeente Herzogenrath, Sparkasse Aachen, WFG Kreis Aachen, IHK Aachen en AGIT (alle Duitsland).

18. NV Bank Nederlandse Gemeenten

bedragen x € 1.000	01.01.2024	31.12.2024		2024
Eigen vermogen	n.n.b.	n.n.b.		
Vreemd vermogen	n.n.b.	n.n.b.	**Resultaat**	n.n.b.
Deelneming (%)	0,33%	0,33%		

Doelstelling / openbaar belang
BNG is de bank van en voor (decentrale) overheden en instellingen voor het maatschappelijk belang. Dit wordt ook wel de publieke sector genoemd. De bank helpt de publieke sector om maatschappelijke doelen te behalen. Daarnaast zet de bank in op duurzaamheid.

Beleidsvoornemens / toekomstverwachting
Over het verslagjaar 2022 heeft BNG Bank een nettowinst gerealiseerd van EUR 300 miljoen, een 27%-stijging ten opzichte van 2021 (EUR 236 miljoen). Belangrijke oorzaken hiervan zijn een stijging van het renteresultaat en een hoger gerealiseerd resultaat financiële transacties uit hoofde van de liquiditeitsportefeuille.
De ontwikkelingen in de Oekraïne, de verstoring in de wereldwijde toeleveringsketen, hoge energieprijzen en de hoge inflatie hebben geen materiële financiële gevolgen gehad.

Risico's (meerjarig)
Een deel van de winst wordt als dividend uitgekeerd aan de aandeelhouders. Een risico is dat de geraamde dividendinkomsten achterblijven.

Rechtsgrond, vestigingsplaats en overige deelnemers
NV te Den Haag, met Staat der Nederlanden, gemeenten, provincies en hoogheemraadschap.

19. NV Enexis Holding

bedragen x € 1.000	01.01.2024	31.12.2024		2024
Eigen vermogen	5.263	n.n.b.		
Vreemd vermogen	5.517	n.n.b.	**Resultaat**	n.n.b.
Deelneming (%)	0,478%	0,478%		

Doelstelling / openbaar belang
Enexis beheert het energienetwerk voor elektriciteit en aardgas in Noord-, Oost- en Zuid-Nederland voor de aansluiting van ongeveer 2,3 miljoen klanten (huishoudens, bedrijven en overheden) voor gas en € 2,9 miljoen klanten voor elektriciteit.

Beleidsvoornemens / toekomstverwachting
Het strategisch plan van Enexis Holding N.V. focust op kerntaken met 3 hoofddoelen:

1. Sturen op maatschappelijk optimale energiekeuzes;
2. Iedereen altijd toegang tot energie;
3. Klanten weten wat ze aan ons hebben.

Risico's (meerjarig)
Enexis is financieel gezond volgens de credit rating afgegeven door Standard & Poor's (S&P). Dividend is de uitkering van (een deel van) de winst aan de aandeelhouders. Een risico is dat de geraamde dividendinkomsten achterblijven, zeker gezien de investeringsopgave en daaruit voortvloeiende kapitaalbehoefte.
Eind 2022 hebbende 3 regionale netwerkbeheerders en hun aandeelhouders een onderhandelingsakkoord met het Rijk bereikt over deelname van het Rijk, wanneer de kapitaalbehoefte de mogelijkheden van Enexis en de deelnemers overstijgt. De AVA heeft in april 2023 ingestemd met het akkoord. Zie hiervoor de Raadsinformatiebrief van 7 februari 2023 inzake het Afsprakenkadrer kapitaalbehoefte regionale netwerkbedrijven.

Rechtsgrond, vestigingsplaats en overige deelnemers
NV te Arnhem, met diverse Nederlandse provincies en gemeenten.

21. Div. tijdelijke deelnemingen a.g.v. verkoop productie- en leveringsbedrijf Essent aan RWE

bedragen x € 1.000	01.01.2024	31.12.2024		2024
Eigen vermogen	110.000	n.n.b.		
Vreemd vermogen	0	n.n.b.	**Resultaat**	n.n.b.
Deelneming (%)	0,478013%	0,478013%		

Doelstelling / openbaar belang
In 2009 heeft de gemeente Kerkrade haar aandelen van Essent aan energiebedrijf RWE verkocht. De verkoop kon niet meteen volledig worden afgerond. Om de risico's te verkleinen zijn vijf tijdelijke bedrijven gevormd. Deze houden op te bestaan zodra de verkoop voor de betreffende onderdelen is afgerond. Nog maar twee van deze bedrijven bestaan. Dit zijn Publiek Belang Elektriciteitsproductie BV (PBE) en Claim Staat Vennootschap BV (CSV).

Beleidsvoornemens / toekomstverwachting
De bedrijven zijn in overleg met de andere partijen over het beëindigen van alle resterende contractuele verplichtingen. Hierna kunnen de bedrijven worden opgeheven. De verwachting is dat dit in 2023 gaat zijn. Eventuele resterende gelden worden dan uitbetaald aan de aandeelhouders.

Risico's (meerjarig)
Het risico voor de aandeelhouders is zeer beperkt, omdat er binnen de bedrijven voorzieningen zijn gevormd voor de nog resterende financiële verplichtingen. Deze voorzieningen worden als toereikend ingeschat.

Rechtsgrond, vestigingsplaats en overige deelnemers
BV te Den Bosch, met diverse Nederlandse provincies en gemeenten. Het zijn zogenaamde 'Special Purpopse Vehicles (SPVs. Dat wil zeggen dat zij slechts een beperkte taak hebben.

22. Veiligheidsregio Zuid-Limburg

bedragen x € 1.000	01.01.2024	31.12.2024		2024
Eigen vermogen	n.n.b.	n.n.b.		
Vreemd vermogen	n.n.b.	n.n.b.	**Resultaat**	0
Deelneming (%)	7,3%	7,3%		

Doelstelling / openbaar belang
Het op schaalgrootte van de veiligheidsregio doelmatig organiseren van brandweerzorg, geneeskundige hulpverlening en gemeentelijke bevolkingszorg bij rampenbestrijding en crisisbeheersing.

Beleidsvoornemens / toekomstverwachting
Alle brandweertaken, geneeskundige hulpverlening en gemeentelijke bevolkingszorg bij ongevallen en rampen uitvoeren overeenkomstig de doelstelling en de wettelijke regeling.

Risico's (meerjarig)
Als risico gelden o.a. de CAO-ontwikkelingen 2023. Dit jaar is een principeakkoord gesloten met de vakbonden inzake een nieuwe CAO. Dat heeft ertoe geleid dat een loonstijging is afgesproken van ca. 10%. Dit kent een structurele doorwerking naar 2024 en verder. De kosten die hiermee gepaard gaan bedragen ca. € 2.917.000. Deze loonstijging wordt niet volledig gecompenseerd door de indexering van de gemeentelijke bijdrage. Hierdoor wordt een structureel tekort op de loonkosten van € 2.093.180 (€ 2.917.000 - € 823.820) voorzien. Dit voorziene tekort wordt wel nog beïnvloed door het definitieve indexcijfer conform de CPB Kerngegevenstabel MEV met als peildatum september 2023. De verwachting is dat het loonindexcijfer 2023 (op moment vaststelling begroting gerekend met 2,8%) behoorlijk zal stijgen richting de septembercirculaire, waardoor het structureel tekort op de loonkosten ook fors zal dalen. Het structureel tekort op de loonkosten zal worden berekend na bekendwording van de CPB Kerngegevenstabel MEV met als peildatum september 2023. Daarmee is de financiële omvang van dit risico nog niet exact te ramen.

Daarnaast spelen nog een aantal andere risico's. Het totaal aan risico's maakt dat de weerstandscapaciteit voor 2024 kleiner is dan de financiële omvang van de geraamde risico's. Het geraamde weerstandsvermogen van de Veiligheidsregio Zuid-Limburg voor 2024 is daarmee ruim onvoldoende.

Rechtsgrond, vestigingsplaats en overige deelnemers
GR, vestigingsplaats Maastricht, met de overige 15 Zuid-Limburgse gemeenten.

23. NV Parkstad Limburg Theaters

bedragen x € 1.000	01.01.2024	31.12.2024		2024
Eigen vermogen	5.497	4.971		
Vreemd vermogen	4.720	6.399	**Resultaat**	-/- 640*
Deelneming (%)	33%	33%		

**Deze cijfers zijn afkomstig uit de meest recente door een accountant gecontroleerde jaarrekening (JR 2022).*

Doelstelling / openbaar belang
Het faciliteren van een boeiend en dynamisch theater- en muziekleven.

Beleidsvoornemens / toekomstverwachting

Voortzetting, versterken van de identiteit van de regio, het vergroten van de impact van de podiumkunsten op het publiek. Zorgen voor een maximale deelname aan het theater- en muziekleven door de inwoners van onze stad. Theater Kerkrade is samen met de bibliotheek gehuisvest in HuB.

Risico's (meerjarig)
Het boeken van grote producties brengt risico's met zich mee. Theaterprogrammering geschiedt veelal voor jaren vooruit. Daarmee worden ook de risico's van die programmering ver vooruit genomen.
De uitval van installaties op (een) productie dag(en) kan duizenden euro's per dag kosten. Het risico ligt bij de eigenaar van de gebouwen.
PLT is in hoge mate afhankelijk van nutsbedrijven (gas, water en licht) en tegenwoordig ook de beschikbaarheid van internet en een stabiele ICT-omgeving. In geval van storing of uitval is al snel sprake van discontinuïteit in de bedrijfsvoering.
Hoewel brandschade etc. wel verzekerd is, zijn gevolgschades niet altijd afgedekt.
De impact van de vaststelling van de tijdens de corona pandemie verstrekte toeslagen.

Rechtsgrond, vestigingsplaats en overige deelnemers
Parkstad Limburg Theaters NV te Heerlen, met gemeente Heerlen.

25. Regionale uitvoeringsdienst (RUD) Zuid-Limburg

bedragen x € 1.000	01.01.2024	31.12.2024		2024
Eigen vermogen	619.000	609.000		
Vreemd vermogen	300.000	300.000	**Resultaat**	0
Deelneming (%)	2%	2%		

Doelstelling / openbaar belang
Het uitvoeren van wettelijk verplichte taken op het gebied van vergunningverlening, toezicht op en handhaving van het omgevingsrecht.

Beleidsvoornemens / toekomstverwachting
Geen relevante ontwikkelingen.

Risico's (meerjarig)
Geen risico's te voorzien. De aan de RUD opgedragen taken zijn bij wet bepaald. De kosten worden per jaar op voorhand per deelnemer in beeld gebracht.

Rechtsgrond en overige deelnemers
College van GS provincie Limburg en overige 17 colleges gemeenten Zuid-Limburg

26. IBA Parkstad B.V.

bedragen x € 1.000	01.01.2024	31.12.2024		2024
Eigen vermogen	n.n.b.	n.n.b.		
Vreemd vermogen	n.n.b.	n.n.b.	**Resultaat**	n.n.b.
Deelneming (%)	9,7%	9,7%		

Doelstelling / openbaar belang
Met het IBA- expo jaar (2022-2023) is IBA Parkstad feitelijk geëindigd. De 50 projecten van het IBA-uitvoeringsprogramma zijn ook grotendeels afgerond. Voor de afronding van een aantal subsidietrajecten

(gekoppeld aan de uitvoering van nog lopende projecten) en daarna de opheffing van de IBA Parkstad BV zal de organisatie nog een aantal jaren in zeer afgeslankte vorm blijven bestaan.

27. Belastingsamenwerking Gemeenten en Waterschappen

bedragen x € 1.000	01.01.2024	31.12.2024		2024
Eigen vermogen	1.203	1.203		
Vreemd vermogen	1.165	877	**Resultaat**	n.n.b.
Deelneming (%)	3,6%	3,6%		

Doelstelling/openbaar belang
Belastingsamenwerking Gemeenten en Waterschappen (BsGW) heft en int gemeentelijke belastingen en waterschapsbelastingen. Zij voert ook de wet WOZ uit.

Beleidsvoornemens / toekomstverwachting
BsGW zal ondanks de huidige economische situatie blijven zoeken om -waar mogelijk- efficiënter te werken. Uitgangspunt hierbij is, dat de continuïteit en de kwaliteit van de dienstverlening hierdoor niet in gevaar komen.
Een belangrijk punt van aandacht blijft het terugdringen van de proceskosten. Staatssecretaris van Rij (Fiscaliteit en Belastingdienst) heeft een plan van aanpak opgesteld, met mogelijke maatregelen om de financiële prikkel weg te nemen om namens een belanghebbende een bezwaar- of beroepsprocedure te starten met de overwegende reden om een proceskostenvergoeding of een vergoeding van immateriële schade wegens overschrijding van de redelijke termijn te verkrijgen.
Eind 2023 wordt de nieuwe kostenverdeelmethode met de deelnemende gemeenten gedeeld.

Risico's (meerjarig)
BsGW houdt in de begroting rekening met risico's. Hiervoor is een weerstandsvermogen gevormd. Uitgangspunt is dat de risico's hiermee zijn afgedekt.

Rechtsgrond en overige deelnemers
De gemeenten Beek, Beekdaelen, Beesel, Bergen, Brunssum, Echt-Susteren, Eijsden-Margraten, Gennep, Gulpen-Wittem, Heerlen, Kerkrade, Landgraaf, Leudal, Maasgouw, Maastricht, Meerssen, Mook en Middelaar, Nederweert, Peel en Maas, Roerdalen, Roermond, Simpelveld, Sittard-Geleen, Stein, Vaals, Valkenburg, Venlo, Voerendaal, Weert en het Waterschap Limburg.

28. Gegevenshuis

bedragen x € 1.000	01.01.2024	31.12.2024		2024
Eigen vermogen	175.771	165.784		
Vreemd vermogen	1.060.973	1.060.974	**Resultaat**	0
Deelneming (%)	5%	5%		

Doelstelling / openbaar belang
Het ontzorgen van de deelnemers op het gebied van het opzetten en het beheren van object- en ruimtegerelateerde (basis-)registraties en geometrie teneinde te kunnen voldoen aan de wettelijke verplichtingen die voortvloeien uit het stelsel van basisregistraties, daarmee samenhangend beeldmateriaal en raadpleegsysteem. Met de GR Het Gegevenshuis wordt beoogd voor de deelnemers een shared service centre te realiseren voor locatiegebonden informatie.

Beleidsvoornemens / toekomstverwachting
De gemeenschappelijke regeling Het Gegevenshuis is een "open" gemeenschappelijke regeling. Het Gegevenshuis wil in de toekomst nieuwe producten en diensten aan de deelnemers aanbieden zoals bijv. geodata in het sociale domein, driedimensionaal, beheer openbare ruimte, statistiek en onderzoek.

Risico's (meerjarig)
Omdat Het Gegevenshuis begroot op basis van voorcalculatie (werkelijke salarissen en werkelijke contracten) en op basis van ontwikkelde kengetallen, is de kans op financiële risico's zeer klein.

Rechtsgrond en overige deelnemers
De gemeenschappelijke regeling is 1 juli 2015 opgericht door de Parkstad gemeenten en de gemeente Nuth. Huidige deelnemers zijn: Beekdaelen, Brunssum, Eijsden-Margraten, Heerlen, Kerkrade, Landgraaf, Simpelveld, Sittard-Geleen, Vaals, Voerendaal en het Waterschap Limburg.

29. Omnibuzz (doelgroepenvervoer)

bedragen x € 1.000	01.01.2024	31.12.2024		2024
Eigen vermogen	900	900		
Vreemd vermogen	1.419	1.447	**Resultaat**	0
Deelneming (%)	6,5%	6,5%		

Doelstelling/ openbaar belang
Omnibuzz is opgericht om doelgroepenvervoer (vervoer voor inwoners met een Wmo-indicatie) zo goed mogelijk met alle gemeenten samen te kunnen organiseren.

Beleidsvoornemens/ toekomstverwachting
Op basis van de visie "Goed, veilig, betrouwbaar en betaalbaar doelgroepenvervoer voor nu en later" geeft Omnibuzz invulling aan de ambitie om te groeien tot een professionele regiecentrale. De pijlers van deze visie zijn:

- Het kantelen van vervoer en het gebruik van openbaar vervoer (OV) stimuleren. Het is de bedoeling dat het reizen met het OV nog gemakkelijker wordt voor mensen met een Wmo-indicatie (pijler 1).
  Het aantal vervoerde mensen is niet meer gegroeid. De kosten voor vervoer stijgen desondanks door de bredere stijging van kosten, met name op het vlak van personeel en brandstof. Er wordt doorgegaan met samen met de provincie onderzoeken van de stijging van de directe en bijkomende kosten voor vervoer. Daarbij wordt bekeken of de eerdere stijging (vóór corona) te maken heeft met ontwikkelingen van de bevolking (aantal inwoners, leeftijd, inkomen), het feit dat mensen langer thuis (moeten) wonen en veranderingen in het OV.
  We proberen ervoor te zorgen dat het doelgroepenvervoer minder nodig is. Dan doen we door het gebruik van bus en trein (OV) aan te moedigen. De Voor Elkaar Pas zien we daarbij als een belangrijk instrument. Omnibuzz overlegt intensief met de provincie en Arriva om dit instrument nog beter af te stemmen op de doelgroep. In dit traject wordt de verbinding gemaakt met andere initiatieven zoals Kommee/Trendsportal en ikwilvervoer.nl, waarmee we actiever sturen op het gebruik van alternatief vervoer in bredere zin. Ook lokaal worden andere reismogelijkheden beter bekend gemaakt bij inwoners, zoals het ANWB Automaatje en de Boodschappenbus.

- Slimmer organiseren van doelgroepenvervoer (pijler 2).
  Verschillende werkgroepen hebben gekeken of ook andere groepen gebruik kunnen maken van Omnibuzz (zoals kinderen in het speciaal onderwijs of mensen die werken in de sociale werkvoorziening). Dit lukt niet in één keer, maar mogelijk zijn wel kleinere stappen hierin te maken. De continuïteit en kwaliteit in de dienstverlening is erg belangrijk. Deze punten worden meegenomen in de voorbereiding van een nieuwe aanbesteding (duurzaamheid, personeel en vervoersvolume).

- Omnibuzz als slimme organisatie (pijler 3).
  We willen vraagafhankelijk vervoer (vervoer op het moment dat mensen het nodig hebben) sneller en slimmer regelen. Dit doet Omnibuzz door nieuwe vormen van vervoer te bedenken zoals vraagspreiding, groepsritten en signalering ten aanzien verschillende vervoersspecificaties.

Het is niet duidelijk welke keuzes de gemeenten in de toekomst kunnen gaan maken als het gaat over doelgroepenvervoer. De ontwikkelingen binnen de 3 pijlers zijn hierin erg belangrijk.

De Provincie Limburg -verantwoordelijk voor het OV- en Omnibuzz praten vaak over de relatie tussen het aanbod aan OV en het gebruik van Omnibuzz vervoer. Het is duidelijk dat mensen (met een beperking) veiligheid zoeken hetgeen een gesloten systeem zoals Omnibuzz biedt. Ze gebruiken liever vervoer waarbij ze zonder of met minder andere mensen in een busje zitten (zoals bij Omnibuzz). Dat vinden ze fijner en veiliger. Hierdoor is het moeilijker om mensen te overtuigen vaker gebruik te maken van het gewone OV. We merken ook dat klanten steeds meer hulp nodig hebben bij het regelen van vervoer. Telefoongesprekken en ritten duren vaak langer. Dat komt doordat het moeilijker is om mensen die verward zijn goed te helpen. Een belangrijke oorzaak voor verwardheid is dementie. De mensen worden steeds ouder. Daardoor wordt de groep van mensen met dementie in de komende jaren snel groter.

Voor 2023 was het vervoersvolume, op basis van een tweede wijziging, gebaseerd op de gerealiseerde zones in 2019 (laatste volledige jaar voor corona), verminderd met een afslag van 7,5%. Voor 2024 hanteert Omnibuzz het vervoersvolume van 2019 met een afslag van 5%.

Er is eind 2022 een aanpassing van de afrekensystematiek doorgevoerd. Dat betekent een nieuwe verdeelsleutel voor beheerskosten: indirecte vervoerskosten op basis van het aantal ritten en overhead op basis van het aantal inwoners. Door deze aanpassing komen deze kosten beter overeen met de echte kosten die hiervoor gemaakt worden. Dezelfde totale kosten worden anders verdeeld over de deelnemende gemeenten. Ook is de afrekening van de vervoerskosten veranderd, namelijk door het omzetten van zones naar kilometers. De berekening van de kosten in de zones is namelijk gebaseerd op kilometers. Dit is een duidelijke eenheid die ook gebruikt wordt in het OV. Deze aanpassing geldt voorlopig alleen voor de afrekening van Omnibuzz naar de gemeenten toe. De gebruikers van Omnibuzz (=klanten) en de vervoersbedrijven merken nog niets van deze verandering. De aanpassing voor de klanten en vervoersbedrijven wordt in de komende jaren voorbereid. Deze gaat pas starten als er een nieuw contract wordt afgesloten met de vervoersbedrijven. Het huidige contract loopt nog tot 2025 en kan nog 3 keer met 1 jaar verlengd worden. De Gemeenschappelijke Regeling, waarin de afspraken tussen Omnibuzz en gemeenten zijn vastgelegd, is veranderd per 2023 in verband met de aanpassing van de afrekensystematiek. Hierbij is gewerkt aan de hand van de op 1 juli 2022 aangepaste Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr). De belangrijkste wijzigingen zijn:
- meer betrokkenheid gemeenteraden;
- positie rekenkamer(functie);
- betrokkenheid ingezetenen bij voorbereiding, uitvoering en evaluatie van beleid;
- evaluatiebepaling;
- uitgebreidere uittredingsregeling;

Bestuurlijk is ervoor gekozen om dit gezamenlijk met andere gemeenschappelijke regelingen op te pakken. Voor 1 juli 2024 moet dit proces geheel zijn doorlopen.

Risico's (meerjarig)
De belangrijkste risico's die in de aanpassing van de begroting vermeld worden, zijn:
1. Het kan gebeuren dat door veranderingen in de politiek (door verkiezingen) de gemeente het niet meer eens is met de doelen en de ideeën van Omnibuzz. Ook kan het gebeuren dat er niet genoeg geld meer is om deze ideeën en doelen waar te maken. Dit laatste geldt vooral voor het gaan gebruiken van nieuwe manieren van doelgroepenvervoer.
2. Het kan gebeuren dat door onverwachte gebeurtenissen minder mensen dan verwacht gebruik maken van doelgroepenvervoer. Corona was daarvan een duidelijk voorbeeld.
3. Een vervoersbedrijf kan failliet gaan (als er bijvoorbeeld te veel schulden zijn). Als dat gebeurt, kan dit leiden tot het uitvallen van ritten waardoor niet iedereen vervoerd kan worden als dat nodig is.
4. Te weinig kennis over nieuwe activiteiten, processen en/of projecten. Denk daarbij aan nieuwe soorten vervoer, zoals vervoer van deelnemers aan Wmo dagbesteding, het leerlingenvervoer en/of vervoer voor de Jeugdwet).

5. Door onvoldoende kennis of gebeurtenissen van buitenaf kan het gebeuren dat systemen niet of onvoldoende functioneren. Dat kan leiden tot het stoppen van processen.

Rechtsgrond, vestigingsplaats en overige deelnemers
GR te Sittard-Geleen, met als overige deelnemers gemeenten Beek, Beesel, Beekdaelen, Bergen, Brunssum, Echt-Susteren, Eijsden-Margraten, Gennep, Gulpen-Wittem, Heerlen, Horst aan de Maas, Landgraaf, Leudal, Maasgouw, Maastricht, Meerssen, Nederweert, Peel en Maas, Roerdalen, Roermond, Simpelveld, Sittard-Geleen, Stein, Vaals, Valkenburg aan de Geul, Venlo, Venray, Voerendaal en Weert.

33. Werkgeversservicepunt (WSP)

bedragen x € 1.000	01.01.2024	31.12.2024		2024
Eigen vermogen	0	0		
Vreemd vermogen	n.n.b.	n.n.b.	**Resultaat**	0
Deelneming (%)	n.v.t.	n.v.t.		

Doelstelling / openbaar belang
De GR WSP Parkstad zet zich vanuit haar visie in om mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt zo passend en duurzaam mogelijk te plaatsen op betaald werk. Het nieuwe denken vormt de rode draad in de aanpak van WSP Parkstad. De marktvraag (werk in plaats van vacatures) is leidend. Om aan de marktvraag te kunnen voldoen wordt door met werkgevers, sociale diensten en WSP Parkstad samengewerkt aan het vormgeven van werkgevers- en werknemersarrangementen. Hierbij wordt, waar mogelijk, bekeken hoe het werk passend gemaakt kan worden voor de doelgroep. Voor het plaatsen van mensen uit de Participatiewet wordt waar nodig gebruik gemaakt van een detacheringsconstruct. De samenwerking die plaatsvindt binnen de multidisciplinaire uitstroomteams is leidend, daar worden vraag en aanbod bij elkaar gebracht. Aan de hand van het In- Door- en Uitstroomproces worden mensen in kaart gebracht en ontwikkeld door de afzonderlijke gemeenten, met als doel doorstroom naar en uitstroom op de arbeidsmarkt.

Beleidsvoornemens / toekomstverwachting
Met de komst van de Participatiewet en op slot doen van de WSW, is de samenhang tussen deze doelgroepen alsmaar toegenomen. Vandaar dat voor een gebundelde uitvoering is gekozen middels het oprichten van de GR WSP Parkstad. Op deze manier kan het WSP deze taken voor zowel de WSW-doelgroep als de Participatiewet-doelgroep uitvoeren en wordt er een efficiencyslag in de bedrijfsvoering gemaakt. De GR WOZL kan zich daarmee concentreren op de organisatie van beschut werk en de uitvoering van het werkgeverschap WSW. Met deze ontwikkelingen binnen de governance structuur is de invulling van de GR WOZL en de GR WSP Parkstad gereed.
Het WSP Parkstad beoogt een hogere participatiegraad in de regio Parkstad te realiseren, alsmede lagere maatschappelijk kosten. Het inzetten op het versterken van de samenwerking tussen de sociale diensten en het WSP dient bij te dragen aan het realiseren van één kanaal naar de arbeidsmarkt namens de parkstadgemeenten.

Risico's (meerjarig)
Omdat de participatiemiddelen van rijkswege nog definitief dienen te worden vastgesteld en derhalve ook kunnen wijzigen, dient enige prudentie te worden betracht bij het meerjarig vertalen van de begrotingseffecten in de meerjarenraming.

Rechtsgrond, vestigingsplaats en overige deelnemers
GR, met daaronder nog de in 2017 opgerichte WSP Parkstad Detachering BV, Beschut OZL BV en WOZL 2 BV, gevestigd te Heerlen. Deelnemende gemeenten zijn Beekdaelen, Brunssum, Heerlen, Kerkrade, Landgraaf, Simpelveld en Voerendaal.

34. Coöperatieve 'T Westhoes u.a.

bedragen x € 1.000	01.01.2024	31.12.2024		2024
Eigen vermogen	n.n.b.	n.n.b.		
Vreemd vermogen	n.n.b.	n.n.b.	**Resultaat**	n.n.b.
Deelneming (%)	n.n.b.	n.n.b.		

Doelstelling / openbaar belang
Het oprichten, het overeenkomstig het zgn. sociaal model exploiteren, alsmede het verder ontwikkelen van een multifunctionele accommodatie 't Westhoes, zoals verwoord in de samenwerkingsovereenkomst, teneinde onder meer de gezondheid en zelfredzaamheid van de burgers in de wijk Kerkrade-West in hun eigen leefomgeving te bevorderen conform de nieuwe definitie van het WHO-begrip 'gezondheid', te weten: "gezondheid is het vermogen van mensen zich aan te passen en een eigen regie te voeren, in het licht van fysieke, emotionele en sociale uitdagingen van het leven (positieve gezondheid)".

Beleidsvoornemens / toekomstverwachting / risico's
De doelstellingen van het lokale programma sociaal domein zijn geconcretiseerd met gebruikmaking van de volgende kritieke prestatie-indicatoren:
- het gezondheidsgevoel van de inwoners neemt toe;
- de klantervaring en klantwaarden scoren positiever;
- de kosten voor de geleverde zorg en ondersteuning nemen af.

De multifunctionele accommodatie 't Westhoes vormt in de wijk West een belangrijk fundament van de wijkzorg- en welzijnsinfrastructuur. Als zodanig is 't Westhoes een essentieel hulpmiddel en instrument voor het realiseren van de sociale doelstellingen en de maatschappelijke opgaven in de wijk. 't Westhoes is een gemeenschapshuis van en voor de wijk, waarvan de exploitatie vervolgens ook nog door de leden van coöperatie, vrijwilligers en inwoners van de wijk, overeenkomstig het zgn. sociaal model, wordt uitgevoerd.

De gemeente heeft de periode van 5 jaren jaarlijkse financiële bijdrage in het nadelig exploitatiesaldo van € 135.000 recent met één jaar verlengd tot en met 2024. Tevens zijn de lopende exploitatieovereenkomst en huurovereenkomst verlengd tot en met 31 december 2024. Eventuele meerjarige meerkosten zijn afhankelijk van de uitkomsten van het project "uitwerking beleid gemeenschapshuizen", dat in het tweede kwartaal 2024 zal zijn afgerond en ook van de gemaakte bestuurlijke keuzen naar aanleiding hiervan.

Uit het lopende onderzoek in het kader van het project "uitwerking beleid gemeenschapshuizen" blijkt dat het beheer en de exploitatieopzet van het Westhoes in meerder opzichten goed functioneert. De wijze van beheer is volledig gericht op de maatschappelijke opgave en bereikt de inwoners, waardoor het maatschappelijke rendement als zeer hoog is aan te merken. Als gevolg van deze doelgerichtheid en het realiseren van een laagdrempelige toegang, door onder meer het hanteren van relatieve lage sociaal maatschappelijke tarieven, is het financieel rendement daarentegen lager. Bovendien kan de participatie van de inwoners nog beter.

De coöperatie twijfelt om een aantal redenen over de noodzaak van handhaving van de coöperatie in de huidige organisatie, inrichting en vorm. De uitkomsten van het project "uitwerking beleid gemeenschaps-huizen geven straks richting aan de aanpak, wijzen en randvoorwaarden van de voortzetting van de organisatie en inrichting van het beheer en de exploitatie van 't Westhoes.

Rechtsgrond, vestigingsplaats en overige deelnemers
De coöperatie is per 30 mei 2018 met ondertekening van de statuten en akte door drie leden van de coöperatie opgericht en ingeschreven bij de Kamer van Koophandel. De gemeente Kerkrade is na instemming door de gemeenteraad op 4 juli jl. op een later moment formeel aangesloten bij de coöperatie. Vestigingsplaats en adres is Anemonenstraat 16 Kerkrade-West. Naast de gemeente Kerkrade maken de voormalige "Samen Leven partners" Radar, LEVANTOgroep en Impuls formeel deel uit van de coöperatie.

De verenigingen en gebruikers van 't Westhoes sluiten vooralsnog op informele indirecte wijze aan bij de coöperatie.

Financiële gegevens
De coöperatie is per 30 mei 2018 opgericht en ingeschreven bij de Kamer van Koophandel. Het jaarresultaat over 2022 is vastgesteld op een financieel nadelig resultaat van €26.864.
De begroting 2023 en 2024 zijn, rekening houdend met de gemeentelijke exploitatiebijdrage van €135.000, financieel sluitend vastgesteld. Hierbij moet echter worden vermeld dat deze uitkomst nog geen rekening houdt met de stijgende tendens van de energiekosten. Voor het jaar 2023 is om deze reden reeds een verlieswaarschuwing van €90.000 op jaarbasis afgegeven.

35. Woonwijzerwinkel

bedragen x € 1.000	01.01.2024	31.12.2024		2024
Eigen vermogen	n.n.b.	n.n.b.		
Vreemd vermogen	n.n.b.	n.n.b.	**Resultaat**	n.n.b.
Deelneming (%)	n.n.b.	n.n.b.		

Doelstelling/ openbaar belang
Het verduurzamen (milieuvriendelijker maken) van (koop)woningen in Kerkrade.
Dit doen we door:
- Het woningaanbod en gebouwen sneller te verduurzamen
- Een echte winkel zijn waar mensen kunnen langskomen (functie energieloket). Inwoners van de gemeenten die meedoen in de WoonWijzerWinkel kunnen in de winkel kennis maken met duurzaamheidsmaatregelen. Duurzaamheidsmaatregelen zijn manieren om je huis milieuvriendelijker te maken.
- Een manier vinden om mensen die een huis huren en woningcorporaties (organisaties die huizen verhuren) te helpen met hun huis/huizen milieuvriendelijk te maken.

Kerkrade heeft één vertegenwoordiger in de Algemene vergadering van Aandeelhouders van de BV.

Beleidsvoornemens/ toekomstverwachting
De gemeente neemt deel aan de WoonWijzerWinkel. We doen dit om de doelen te halen die wij hebben op het gebied van klimaat en energiebeleid. Dit zijn de regels die er zijn om te zorgen voor een beter milieu. De gemeente heeft haar eigen doelen, maar er zijn ook doelen die alle gemeenten in de regio samen hebben.

Risico's (meerjarig)
Samen hebben de gemeenten die deelnemen aan de WoonWijzerWinkel € 20.000 hiervoor betaald. Kerkrade heeft € 3.559 betaald.

De gemeenten die deelnemen aan de WoonWijzerWinkel geven de eerste vijf jaar leningen die passen bij de markt.
De leningen die Kerkrade betaalt, zijn in:
- 2020: € 65.441
- 2021: € 47.000
- 2022: € 45.000
- 2023: € 33.000
- 2024: € 35.000

Het financiële risico voor de Gemeente Kerkrade is in totaal € 229.000 na vijf jaar (hier zitten ook de kosten voor de aandelen in 2020 van € 3.559 bij). Dat is het totale bedrag dat de gemeente in de eerste vijf jaar van het project aan leningen uitgeeft. We denken dat de WoonWijzerWinkel evenveel geld oplevert als dat ze kosten maakt (break-even) als in tien jaar tijd 15.000 koophuizen in Parkstad verduurzaamd worden.

Het risico bestaat echter dat de WoonWijzerWinkel meer geld kost dan het stimuleren van duurzaamheidsmaatregelen bij eigenaren van woningen oplevert. Als gemeente letten we hier op. Er zijn goede afspraken gemaakt over het geven van informatie in rapporten. We schatten het risico daarom klein in.

Rechtsgrond, vestigingsplaats en overige deelnemers
BV te Heerlen (fysieke vestiging te Kerkrade), met gemeenten Heerlen, Landgraaf, Brunssum, Beekdaelen, Voerendaal en Simpelveld.

Overige

Daarnaast zijn er nog enkele GR-en die op basis van het BBV formeel niet als verbonden partij gelden. Er is weliswaar sprake van een financieel belang, maar niet van een bestuurlijk belang. Er is nl. geen sprake van een vertegenwoordiging in een bestuur met beslisbevoegdheid. Eventueel wel van een vorm van "inbreng/inspraak" (bijv. via deelnemersraad), maar de besluitbevoegdheid ligt bij de centrumgemeente en de overige deelnemende gemeenten nemen diensten af op basis van bijvoorbeeld overeenkomsten.

Het betreft:
- GR centrumregeling verwerving jeugdhulp regio Zuid-Limburg 2019
Het geheel van activiteiten gericht op het aanbod aan jeugdhulp via privaatrechtelijke contractering van zorgaanbieders. Deelnemende gemeenten betalen op basis van feitelijk gebruik voor de ingekochte zorg. Deelnemende gemeenten betalen de centrumgemeente Maastricht een bijdrage in de kosten van de met de verwerving gepaard gaande werkzaamheden (op basis van jaarlijks uitvoeringsplan).

- Parkstad IT (PIT)
In maart 2020 is besloten om te stoppen met het Shared Service Centre Zuid-Limburg (SSCZL). Het SSCZL was oorspronkelijk een initiatief van de gemeenten Maastricht, Sittard-Geleen en Heerlen om één grote ICT organisatie op te richten.

Eind 2021 is het strategisch adviesrapport inzake Toekomst Parkstad-IT door adviesbureau Berenschot opgeleverd. Op hoofdlijn is de conclusie van Berenschot dat de gemeenten in zouden moeten zetten op:

- Een volwaardige gemeenschappelijke regeling in de vorm van een Bedrijfsvoeringsorganisatie (BVO) als juridische vorm voor Parkstad-IT;

- Een hybride model voor de komende 3 jaar en vervolgens ontwikkelen naar regie model;

- Samenwerking tussen betrokkenen op IT-taken.

Als startdatum voor de nieuwe GR Parkstad-IT was oorspronkelijke voorzien 1 januari 2024. Dit bleek achteraf een zeer ambitieus pad. Vanwege zorgvuldigheid van het proces zal dit traject opschuiven. De beslissing over de definitieve startdatum kan pas genomen worden nadat een aantal praktische zaken tijdig afgerond zijn. Dan gaat het vooral om het bedrijfsplan, een meerjarenbegroting en een transitieplan.

Het bestuur van de nieuwe bedrijfsvoeringsorganisatie zal bestaan uit leden die per deelnemende gemeente door het college uit zijn midden worden aangewezen (art. 14a Wgr).

De beslissing over welke leden van de colleges het bestuur gaan vormen van de nieuwe GR zal genomen dienen te worden vóór de startdatum. Om vaart te houden in dit traject treedt het Regionaal Management Team (RMT), het periodiek overleg gemeentesecretarissen van de Parkstad-gemeenten, op als regievoerder. Het RMT wordt daarbij in praktische en inhoudelijke zin ondersteund vanuit Parkstad-IT.

Voordat de nieuwe GR Parkstad-IT kan worden ingericht zal de gemeenteraad haar zienswijze gevraagd worden op het ontwerp van de nieuwe gemeenschappelijke regeling Parkstad-IT. Het RMT zal de zienswijzen van de gemeenteraden verwerken in het ontwerp van de nieuwe GR Parkstad-IT.

Vervolgens moet de gemeenteraad haar instemming worden gevraagd over de oprichting van de nieuwe gemeenschappelijke regeling Parkstad-IT.

Nadat alle colleges besloten hebben, moet de gemeenschappelijke regeling zelf bekendgemaakt worden in het Gemeenteblad van de plaats van vestiging, in dit geval via de gemeente Heerlen. Een evaluatie van de gemeenschappelijke regeling is verplicht op grond van artikel 11a van de Wgr en zal voorzien zijn binnen 2 jaar na oprichting.
In de begroting 2023 en verder is de bijdrage van de gemeente Kerkrade aan Parkstad-IT opgenomen. Hierin is nog niet geanticipeerd op mogelijke financiële gevolgen van de nieuwe GR.

De huidige kostenverdeling is gebaseerd op een 3-tal pijlers, namelijk: apparatuur, accounts/gebruikers, en beheer van applicaties (indeling per type). Voor iedere pijler zijn gedifferentieerde tarieven bepaald.

Door de toegenomen complexiteit van de informatievoorziening, de verplichte maatregelen rondom informatieveiligheid & privacy en de vergaande continuïteit zullen de kosten voor ICT als maar toenemen. De samenwerking in de regio onder de vlag van Parkstad-IT zorgen er in ieder geval voor dat de kostenstijging minder hoog zullen zijn. Zodra de financiële effecten van de nieuwe GR bekend zijn, zullen deze worden meegenomen in de verdere besluitvorming.

- GR Zorg- en Veiligheidshuis Parkstad
Het Zorg- en Veiligheidshuis Parkstad (afgekort ZVHP) is een samenwerking tussen de Parkstadgemeenten, met als vestigingsplaats Heerlen. Gemeenten, justitie-partners en zorgpartners werken samen om problemen aan te pakken die gerelateerd zijn aan individuele personen. De partners leggen daarbij de nadruk op personen die strafbare feiten en/of geweld hebben gepleegd of mensen die overlast veroorzaken, voor maatschappelijke onrust zorgen en/of de openbare veiligheid aantasten. Het ZVHP verbindt partners bij de aanpak van complexe problematiek. Daarnaast coördineert het ZVHP de nazorg aan ex-gedetineerden, adviseert het bij te nemen beslissingen over het verlengen van een huisverbod en levert (vanaf 1.1.2024) de voorzitter voor de Beschermingstafel Jeugd Parkstad.
De gemeente Kerkrade neemt deel aan de financiering van het ZVHP met een bedrag per inwoner dat over de bijgestelde begroting 2023 € 4,62 bedraagt. Dit betekent in totaal voor Kerkrade een bijdrage ad € 210.606 over het jaar 2023.
Voor 2023 staat een transitie van de organisatievorm op het programma waarbij het ZVHP wordt omgevormd van een in 2017 op privaatrechtelijke basis vastgestelde samenwerkingsovereenkomst tussen gemeenten naar een Gemeenschappelijke Regeling/Openbaar Lichaam. De besluitvorming hieromtrent wordt afgerond in oktober 2023. De financiële consequenties hiervan zijn meegenomen in de nog vast te stellen conceptbegroting van dit ZVHP en bedragen € 5,61 per inwoner vanaf 2024. Voor de gemeente Kerkrade betekent dit een bijdrage van € 255.757 in 2024. Het ZVHP is nog in gesprek met de gemeente Kerkrade over het inhuren van diensten op gebied van P&O en ICT, waarvoor de gemeente in jaarlijkse vergoeding gaat ontvangen (nog nader te bepalen).

- GR Anti Discriminatie Voorziening Limburg (ADV)
ADV Limburg is een onafhankelijke stichting die voor 27 Limburgse gemeenten, waaronder Kerkrade, de Wet op de antidiscriminatievoorzieningen uitvoert. In deze wet is geregeld dat elke gemeente een onafhankelijk meldpunt moet hebben waar burgers discriminatie kunnen melden. U kunt bij de ADV Limburg terecht voor advies of bijstand als u zich gediscrimineerd voelt of als u vindt dat anderen gediscrimineerd worden. Verder registreren zij meldingen van discriminatieklachten. Jaarlijks worden de resultaten gepresenteerd middels de jaarmonitor.

- GR Centrumregeling regionale samenwerking Parkstad opvang en beschermd wonen WMO 2015
Samenwerkingsverband tussen de 7 Parkstadgemeenten, met Heerlen als centrumgemeente. Uitoefenen van bevoegdheden op grond van de Wet maatschappelijke ondersteuning, meer specifiek te voorzien in de behoefte aan beschermd wonen en opvang.

De voor 2023 vanuit het Rijk beoogde doordecentralisatie is uitgesteld tot in elk geval 2025. Landelijk worden op dit moment door VWS, samen met de VNG, voorstellen uitgewerkt.
Regionaal is afgesproken om -ondanks het uitstel van de herverdeling van de middelen- op de ingeslagen weg door te gaan. Op 1 januari 2023 is op de nieuwe wijze vormgegeven aan de toegang (Loket Opvang en Beschermd wonen Parkstad) en aan de nieuwe vorm van financiering en uitvoering via één samenwerkingsverband van aanbieders, dat verantwoordelijk is voor alle cliënten. Dit is op de Raadsvergadering van 27 juni 2023 geactualiseerd.

§7. Grondbeleid

a. Visie op het grondbeleid

Het grondbeleid volgt het ruimtelijk beleid en richt zich daarmee op de ontwikkelingsprogramma's woningbouw en bedrijventerreinen. In deze paragraaf worden de visie en manier van uitvoering van het grondbeleid beschreven. Daarnaast wordt kort ingegaan op de verschillende projecten en de financiële aspecten daarvan.

Het 'ontwikkelingsprogramma woningbouw'

Bij programma 8 Wonen, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing zijn de opgaven met betrekking tot de woningmarkt beschreven. Hieronder wordt de concrete uitvoering van het beleid toegelicht.

Opgaven woningmarkt in 2024

- Balans in de woningvoorraad:
  Met het woonoffensief zorgen we voor vernieuwing in de woningvoorraad. Verouderde woonproducten waar geen vraag naar is zullen worden gesloopt en worden vervangen door nieuwe duurzame woningen. Kwaliteit en bouw naar vraag en behoefte staan hierbij voorop.
- Aanpak particuliere voorraad:
  Uit het Volkshuisvestingsfonds heeft de gemeente middelen gekregen om slechte particuliere woningen aan te kopen. Er is inmiddels gestart met de projecten Rolduckerveld, Bleijerheide, Hopel-Erensteinerveld, Akerstraat/Kremerstraat en Mucherveld. Voor het Volkshuisvestingsfonds 2.0 is eveneens een aanvraag gedaan voor deze gebieden. Zo kunnen we de ingeslagen weg van het verbeteren van de woningvoorraad voorzetten.
- Verduurzamen van de woningvoorraad:
  Met de energiecrisis van de winter 2022-2023 nog in ons achterhoofd is de bewustwording op het gebied van verduurzaming bij overheid, burgers en bedrijven versneld vergroot. Iedereen bespaart inmiddels op een bepaalde manier op hun energieverbruik. Sommige mensen nemen verduurzamingsmaatregelen. Corporaties zijn bezig om te bezien of ze versneld woningen kunnen isoleren. Daarnaast is voor een grote groep mensen energiearmoede ontstaan. Kerkrade probeert deze mensen zoveel mogelijk te helpen. De Woonwijzerwinkel is nog steeds een plek waar eenieder naar toe kan voor advies.
- Ongewenste plancapaciteit uit de markt halen c.q. kwalitatief verbeteren:
  We voeren actief het gesprek met ontwikkelaars om hun woningbouwplannen aan de eisen van de markt aan te passen. Hiermee verwachten we de zo gewenste versnelling in de nieuwbouw te kunnen

realiseren. Ook met eigenaren van (jarenlang) leegstaand vastgoed wordt actief overleg gevoerd om tot realisatie van nieuwe woningen te geraken. In 2023 is gestart met het intrekken van de bouwtitels voor een aantal woningbouwplannen.

- Realiseren van aantrekkelijke woonmilieus:
  Bij de herstructureringsplannen maken we onze wijken ruimer, groener, gevarieerder en bevorderen we de leefbaarheid. Het plan Rolduckerveld is een voorbeeld hiervan. Voor de wijk Bleijerheide-Nulland is naar verwachting eind 2023 het masterplan gereed. We continueren de aanpak van het inponden van leegstaand, verloederd en verouderd vastgoed. Er lopen diverse studies om deze gedateerde woonproducten te transformeren naar eigentijds vastgoed.
- Inzetten op kwalitatieve verbetering van de woningen:
  In 2022 is het Woonbehoefteonderzoek Parkstad Limburg vastgesteld. Tevens zijn er twee verdiepingsonderzoeken voor Kerkrade-Centrum en Eygelshoven uitgevoerd. Hieruit blijkt dat er in Kerkrade vooral behoefte is aan levensloopbestendige/nultredenwoningen, met name in de betaalbare huur- en koopcategorieën. Ook is er meer behoefte aan middeldure huur. In de nieuwe woonvisie 2023-2028 is e.e.a. verder uitgewerkt. Hoofddoel hierbij is te komen tot leefbare vitale gezonde woonwijken waar een mix van doelgroepen bewoners en woonproducten ontstaat.
- Aanpak leegstand historische linten:
  Wij bieden ruimte om van leegstaande commerciële ruimten woningen te maken. Ook in 2023 zijn er wederom veel initiatiefplannen ingediend en goedgekeurd voor omzetting van voormalige winkels, kantoren en/of cafés naar woningen. E.e.a. verloopt in afstemming met de aanpak Bleijerheide en de stratenaanpak St. Pieterstraat.
- Wonen en zorg:
  Voortvloeiende uit de Wet versterking regie Volkshuisvesting met het hierin opgenomen Volkshuisvestelijke programma is elke gemeente per 01-01-2026 verplicht te beschikken over een visie op wonen en zorg. Met deze Woonzorgvisie wordt de basis gelegd voor verdere prestatieafspraken en/of een toekomstbestendig uitvoeringsprogramma waarin concreet is vastgelegd welke plannen wanneer worden uitgevoerd om te voorzien in wonen, zorg en welzijn voor ouderen en andere kwetsbare doelgroepen, de aanpak 'Nationale woon- en bouwagenda'. Er zijn 2 uitwerkingen die gaan over wonen en zorg:
  - Programma 'Een thuis voor iedereen'
  - Programma 'Wonen en zorg voor ouderen'

  Het doel is dat er voldoende en geschikte woningen zijn voor de volgende doelgroepen:
  ouderen, mensen met een sociale of medische urgentie, mensen die uitstromen uit een intramurale (zorg)instelling of detentie, dak- en thuislozen, statushouders, arbeidsmigranten, studenten en woonwagenbewoners.
  Domein Burger is gestart met het opstellen van een inventarisatie van de doelgroepen/aandachtsgroepen en zal eind 2023 een woonzorgprogramma/agenda voorleggen aan de gemeenteraad. De andere domeinen inclusief wonen worden hier integraal bij betrokken.

Kerkrade-West

Transferium
Over de doortrekking van de Heuvellandlijn naar Kerkrade-West is door Gedeputeerde Staten een no-go besluit genomen. Over eventuele compensatie in welke vorm dan ook vindt nog overleg plaats. Het besluit heeft tot gevolg dat de ZLSM kan blijven rijden over het bestaande tracé tot haar eigen station. Over het doorrijden naar Kerrkade-Centrum wordt overlegd met ProRail, de provincie Limburg, ZLSM, Arriva en de gemeente Kerkrade. Voor de ontwikkeling van de locatie aan de Industriestraat is een voorlopig ontwerp gemaakt voor het realiseren van 20 grondgebonden huurwoningen door Wonen Zuid. Het plan wordt verder uitgewerkt en de afspraken met Wonen Zuid zullen in een projectontwikkelingsovereenkomst worden vastgelegd. De start van de bouw is gepand in de 2e helft van 2024. Het voormalige postkantoor wordt in de huidige staat in de markt gezet als een kluswoning. Het Wauwelpad wordt verbonden met de in aanleg zijnde recreatieve verbinding over het terrein van Wisosplit die aansluit op de Gaia-brug en de Leisure Lane. Het transferium wordt vormgegeven als een mobiliteitshub. Als locatie wordt gedacht aan de omgeving van de kerk.

Sportpark Kaalheide
In juli 2023 heeft de gemeenteraad gekozen voor voorkeursvariant 3. In deze variant wordt het concept van stichting Bruis gerealiseerd op sportpark Kaalheide, worden gebouwelijke voorzieningen voor Achilles-TOP

geïntegreerd in de gebouwen van stichting Bruis en wordt nieuwbouw voor Roda JC gerealiseerd in combinatie met zorgwoningen door een externe partij. In 2023 is het stedenbouwkundig plan verder vervolmaakt en vormen deze plannen en de verdere samenwerkingsvormen de basis voor een samenwerkingsovereenkomst.

Kerkrade-Oost
Voor het gebied Kerkrade Oost wordt een ambitieplan opgesteld dat begin 2024 gereed is. Dit ambitieplan wordt opgesteld samen met de partners HEEMwonen, Wonen Zuid, MeanderGroep en Impuls. In het ambitieplan worden doelstellingen geformuleerd voor de korte, middellange en lange termijn:

- Het verbeteren van de woon- en leefomgeving;
- Het uitvoeren van de transformatieopgave van de woningvoorraad (het slopen van woningen, waaronder in de particuliere sector);
- Het behoud van waarde van gebouwen;
- De aanpak van leegstand en braakliggende terreinen;
- Het optimaal benutten van de fraaie omgeving en de grensligging met Duitsland.

Voor het ambitieplan Kerkrade Oost wordt specifiek ingezoomd op Rolduckerveld, Mucherveld en Bleijerheide en de directe omgeving. Het project Superlocal in Bleijerheide is grotendeels gereed en de herstructurering van het Rolduckerveld is in gang gezet.

VIE
Het sport- en beweegcomplex VIE bestaande uit de parkeergarage, de sporthal en het zwembad is in 2022 opgeleverd en in gebruik genomen. De aanleg van de openbare ruimte zal op basis van de huidige inzichten in 2024 worden afgerond.

Herontwikkeling D'r Pool
In 2022 is voor de herontwikkeling van D'r Pool door de Raad het stedenbouwkundig plan met de bijbehorende grondexploitatie goedgekeurd. In 2023 is de bestemmingsplanprocedure gestart. De sloop van het complex is in augustus 2023 gestart en zal in het 2e kwartaal van 2024 zijn afgerond. Voor het realiseren van het bouwplan zullen 4 marktpartijen biedingen uitbrengen. De selectie en gunning zal eind 2023 plaatsvinden. Verkoop van de grond aan de gekozen marktpartij zal plaatsvinden na verkrijging van een onherroepelijke omgevingsvergunning. Naar verwachting zal de omgevingsvergunning, afhankelijk van een eventuele beroepsprocedure voor het bestemmingsplan, in het 3e kwartaal 2024 kunnen worden verleend. De start van de bouw van de woningen kan dan begin 2025 plaatsvinden.

Superlocal
De circulaire gebiedsontwikkeling Superlocal is zo goed als gereed. De voorbereidingen voor het laatste onderdeel, namelijk de verkoop van ca. 20 vrije-sector kavels, zijn gestart. Na de bouw van de woningen en het woonrijp maken van de openbare ruimte rondom deze woningen kan het project worden afgesloten. De start van de bouw is gepland in 2024.

Rolduckerveld
De 2 hoogbouwflats aan de Hertogenlaan, de kerk en de woningen rondom de kerk zijn gesloopt. In het noordelijk plangebied zijn de eerste bouwgronden overgedragen aan Wonen Zuid. Dit gebied wordt verder bouwrijp gemaakt. Het bestemmingsplan is door de raad vastgesteld. Vanwege een door een aantal omwonenden ingesteld beroep is het plan echter nog niet onherroepelijk. Het beroep zal bij de Raad van State worden behandeld. Nadat het bestemmingsplan onherroepelijk is en nadat de omgevingsvergunning voor de eerste 44 woningen onherroepelijk is, kan Wonen Zuid starten met de bouw van die woningen. De fysieke herontwikkeling van de overige delen van het hele plangebied Rolduckerveld zal verder gefaseerd worden opgestart.

De aankoop van particulier bezit in de beide hoogbouwflats Zonstraat door woningcorporatie Wonen Zuid verloopt goed. Op basis van een verkregen subsidie Volkhuisvestingsfonds kan een versnelde aankoop en sloop van de hoogbouwflats worden doorgevoerd. De sloop is nu voorzien in 2031 in plaats van 2035.

Woningcorporatie HEEMwonen is gestart met het onthuren van de hoogbouwflat aan de Mgr. Van Gilsstraat. Woningen die vrijkomen worden niet meer verhuurd. Wel worden deze woningen gebruikt om vluchtelingen uit o.a. Oekraïne tijdelijk op te vangen.

In 2022 is gestart met de uitwerking van een Meerjaren Uitvoeringsprogramma Rolduckerveld. Hierbij is nadrukkelijk gekeken naar eerder gestelde ambities voor Rolduckerveld en deze te herijken. Inzet is om verschillende programmalijnen zoals Wonen, Sociaal Programma, Voorzieningen en Openbare Ruimte opnieuw af te stemmen op de huidige inzichten en mogelijkheden. Inzet is om bijvoorbeeld het woonprogramma aan te passen en te differentiëren. Naast sociale huur zullen ook middenhuur, hogere huur en koopwoningen in het gebied gerealiseerd gaan worden.

Participatie met bewoners en stakeholders zal eveneens versterkt gaan worden bij de verdere planuitwerking. Bewoners, ondernemers en andere belanghebbenden in het gebied worden gevraagd mee te denken over allerlei zaken die met de herontwikkeling van het gebied te maken hebben.

De uitvoering van het sociaal programma verloopt volgens plan. Diverse projecten op het gebied van geboortezorg, kwetsbare gezinnen, de gezonde basisschool, welzijn op recept, vitaal Kerkrade en de voorzieningenwijzer zijn in uitvoering. De integratie van vitaliteit en gezondheid (programma VIE) krijgt volledige aandacht binnen de herontwikkeling. Rolduckerveld dient hierbij als proeftuin voor nieuwe initiatieven.

Omgevingswet
De invoering van de nieuwe Omgevingswet is op 1 januari 2024. In 2024 wordt de omgevingsvisie opgesteld om eind van het jaar te worden vastgesteld. Nieuwe thema's zoals positieve gezondheid, klimaatadaptatie, biodiversiteit, energietransitie en circulaire economie zullen de komende jaren in (regionale) samenwerking met andere partijen verder onderzocht worden en onderdeel uitmaken van de vast te stellen gemeentelijke omgevingsdocumenten (visie, programma en plan).

Herontwikkeling perceel Zonstraat-Clausstraat
Het pand op de hoek van de Zonstraat en de Clausstraat dat was afgebrand, is door de gemeente gekocht en gesloopt. Het perceel is verkocht aan Wonen Zuid. Ter plekke worden door Wonen Zuid 2 eengezins-woningen gerealiseerd. Als alles conform de planning verloopt, worden de woningen in het 1e kwartaal van 2024 opgeleverd.

Het 'ontwikkelingsprogramma bedrijventerreinen'
Alle gemeentelijke percelen op het bedrijvenpark Rodaboulevard zijn verkocht. Ook op de andere bedrijventerreinen heeft de gemeente geen uit te geven percelen. De gemeente zal zich blijven bezig houden met het herontwikkelen van de bestaande bedrijventerreinen. In dat kader worden door de gemeente in overleg met de eigenaren van grootschalige kavels op de bedrijventerreinen verkennende en concrete gesprekken gevoerd over de invulling en eventuele sloop van panden waar weinig of geen belangstelling voor is.

b. Uitvoering van het grondbeleid

Deze paragraaf gaat over de visie op het grondbeleid op basis van het ontwikkelingsprogramma woningbouw en bedrijfsterreinen. Ook wordt de raad door middel van deze paragraaf geïnformeerd over de manier van uitvoering van het grondbeleid en over de manier waarop de grondprijs wordt bepaald. Tot slot wordt ingegaan op het verloop van de reserve grondexploitatie OBK (Ontwikkelingsbedrijf Kerkrade) en de voortgang van de afzonderlijke projecten en gebiedsontwikkelingen in relatie tot het verloop van de reserve.
Ieder jaar stelt het college een grondnota vast, waarbij het grondbeleid verder concreet wordt gemaakt. Deze nota wordt ter kennisname gebracht aan de Commissie GEZ. In de Bestuursrapportage wordt de raad tussentijds geïnformeerd over de voortgang van de projecten.

In de stadsdeelvisies zijn ontwikkelingsgebieden aangegeven waar - in zeer beperkte mate - nieuwe woonmilieus kunnen worden gerealiseerd. Ook worden er herstructureringsgebieden aangegeven waar gesloopt moet worden. De opgaven in deze gebieden worden steeds vaker opgepakt in de vorm van integrale gebiedsontwikkelingen (groen, infra, woningbouw, voorzieningen, sociaal programma). Hiervoor worden gebiedsexploitaties opgesteld en ontwikkelingsovereenkomsten gesloten met ontwikkelaars en/of woningcorporaties. Het grootste deel van deze gebiedsexploitaties is niet kostendekkend of rendabel, zodat

extra gelden verworven dienen te worden. Een voorbeeld van een integrale gebiedsontwikkeling is de herstructurering van het Rolduckerveld.

In de beheersvoorschriften zijn de belangrijkste punten voor het bepalen van de grondprijs vastgelegd. De prijs voor bouwgrond die wordt verkocht aan een ontwikkelaar of woningcorporatie wordt residueel bepaald. Dit betekent dat de waarde van de grond afhankelijk is van het programma dat op die locatie wordt gerealiseerd. Door de enorme stijging van de bouwkosten kan het voorkomen dat de residuele waarde van de grond lager is dan de marktconforme waarde. Dat heeft met name te maken met de grote behoefte aan woningen en het aanbod van bouwgrond. Daarom wordt de waarde op basis van taxatie bepaald. Daarbij wordt gekeken naar de residuele waarde én naar de prijzen die in de regio voor bouwgrond (i.c. de marktwaarde) worden betaald.
Bij herstructureringen waarbij partijen samen optrekken wordt bij de kostenverdeling rekening gehouden met de belangrijkste verantwoordelijkheden van die partijen. De gemeente is in eerste instantie verantwoordelijk voor het inrichten van de openbare ruimte en de maatschappelijke voorzieningen. De private partijen (corporaties en/of marktpartijen) zijn op de eerste plaats verantwoordelijk voor de woningen en het commercieel vastgoed. De waarde van eventueel door partijen te kopen of te verkopen grond wordt op basis van de markt bepaald.
Het college heeft besloten dat bij de verkoop van vrije sector kavels door de gemeente de prijs op basis van taxaties wordt bepaald. De grondwaarde van bedrijfspercelen is afhankelijk van de markt. De ruimtelijke en financiële voorwaarden waaronder gemeentegrond wordt overgedragen aan andere partijen worden vastgelegd in een ontwikkelingsovereenkomst en door het college goedgekeurd. Van de zogenaamde “niet-in-productie genomen gronden” wordt periodiek getoetst of de prijs per m² nog goed is. Deze worden, wanneer dit mogelijk is, ingebracht in grondexploitaties.

Ten slotte is het juridisch kader belangrijk. Zo dient de bestemming van de grond via juridische procedures te worden geregeld en verhaalt de gemeente, als dat aan de orde is, op basis van de Omgevingswet kosten op de ontwikkelende partijen.

c. Prognose van de te verwachten resultaten van de totale grondexploitatie

Het meerjarig verloop van de ‘reserve grondexploitatie OBK’ is als volgt:

					bedragen x € 1.000
	2023	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**
Beginsaldo	**1.424**	**602**	**1.018**	**1.410**	**1.612**
Resultaten Grondbedrijf	45	203	203	-	-
Erfpachtcanon gronden centrum	146	146	146	146	146
Invoering omgevingswet	-18	-	-	-	-
Kosten exploitatie fietsenstalling	-26	-26	-13	-	-
Indienstneming medewerkers D'r Sjalter	-54	-23	-	-	-
Juridische kosten bestemmingsplan Holzkuil	-50	-	-	-	-
Klooster Bleijerheide	-334	-	-	-	-
Aankoop percelen Straterweg	-36	-	-	-	-
Afbouw Centrum	-	-260	-	-	-
Bijdrage inrichting Innovatie HUB VIE	-52	-	-	-	-
Project Carisborg	31	31	31	31	31
Aankoop pand Einderstraat	-406	-	-	-	-
Bijdrage Martin Buber i.r.t. pand Einderstraat	-	25	25	25	25
Opbrengst bouwleges 2024	-	320	-	-	-
WOP-projecten*	-68	-	-	-	-
Eindsaldo	**602**	**1.018**	**1.410**	**1.612**	**1.814**

** Dit betreft nog de uitvoering van oude projecten; er worden geen nieuwe Wijk Ontwikkelingsprojecten bekostigd uit de reserve.*

De resultaten van het Grondbedrijf bevatten de winsten en verliezen uit grondexploitaties. Deze worden verderop aangegeven. Bij deze schattingen moet rekening worden gehouden met een risicoprofiel. Vertragingen in juridische procedures, de oorlog in Oekraïne, de veranderende woningmarkt, de concretisering van het intrekkingsbeleid etc. zijn van invloed op deze schattingen.

De tabel hieronder laat de geraamde resultaten helder zien. Uit de tabel blijkt dat het Grondbedrijf slechts beperkt winsten uit grondexploitatie kan genereren.

Opeenvolgende realisaties en schattingen van de resultaten van het Grondbedrijf

bedragen x € 1.000

Resultaten	rekening 2021	begroting 2023	rekening 2022	begroting 2024
2022	229	320	252	
2023	103	103	248	45
2024			203	203
2025				203
2026				
2027				

d. Onderbouwing van de (geraamde) winst- of verliesneming

Op basis van een inschatting van de voortgang en resterende risico's van de grondexploitaties wordt een schatting gemaakt van de resultaten. Daarbij wordt rekening gehouden met de relevante verslagleggingsregels. Hieronder wordt een actueel overzicht gegeven van de geschatte resultaten van de verschillende grondexploitaties.

bedragen x € 1.000

Project	raming 2023	raming 2024	raming 2025	raming 2026	raming 2027
Rodaboulevard	-	100	100	-	-
Teutelebroekstraat-Kerkvoetpad	-	103	103	-	-
Afsluiten Centrumplan	45	-	-	-	-
Totaal	**45**	**203**	**203**	**-**	**-**

e. Beleidsuitgangspunten reserves in relatie tot de risico's van grondzaken

Beleidsuitgangspunten m.b.t. de reserves voor grondzaken
In de vorm van de algemene reserve OBK is er een specifieke reserve voor het opvangen van eventuele niet al voorziene/afgedekte risico's in de totale grondexploitatie. Deze reserve bedraagt € 1,25 mln. Vanuit de reserve grondexploitatie OBK worden niet verwachte verliezen uit grondexploitaties betaald. Winsten worden in de reserve gestort. Indien mogelijk worden subsidies in de grondexploitaties ingebracht. De reserve werkt op deze manier als "werkreserve" voor het Grondbedrijf. Aan het einde van 2022 was de reserve ca. € 1,42 mln.

Risico's van grondzaken
De risico's van het Grondbedrijf worden om de zoveel tijd bijgewerkt. Hieronder noemen we nog een aantal risico's of belangrijke ontwikkelingen van de grondexploitaties die eerder in deze paragraaf niet of onvoldoende zijn behandeld.

Juridische risico's
Eerder in deze paragraaf is bij het onderwerp 'Het ontwikkelingsprogramma woningbouw' de transformatieopgave van de woningmarkt in de gemeente Kerkrade uitgebreid besproken. We hebben het ook gehad over de grenzen waarbinnen het beleid wordt bepaald en over de uitvoering van dat beleid.

Op basis van de Omgevingswet is de gemeente verplicht bij ieder bouwplan kosten te verhalen. Bij voorkeur wordt dit geregeld in een overeenkomst die aan het begin van een project met de initiatiefnemer wordt gesloten. Als er geen overeenstemming wordt bereikt, worden de kosten publiekrechtelijk verhaald. Daardoor kan het project vertraging oplopen. De gemeente gaat ervan uit dat in de meeste gevallen overeenstemming zal worden bereikt. De uitvoering van projecten kan ook worden vertraagd als tegen deze projecten bezwaar wordt gemaakt.

Planschade/nadeelcompensatie
De risico's die gaan over planschade worden zo veel mogelijk bij de projectontwikkelaar gelegd. Bij projecten die de gemeente zelf uitvoert, kan de planschade niet bij een derde partij worden gelegd. Er zijn drie planschadeverzoeken in behandeling.

Marktrisico's
De gemeente verkoopt een aantal vrije sector kavels. Door de gevolgen van met name de oorlog in Oekraïne is er een marktrisico voor deze kavels.

PFAS
Uit onderzoeken blijkt dat er voor de grond- en gebiedsexploitaties geen risico's zijn door PFAS.

PAS
De stikstofuitspraak heeft geen gevolgen voor de uitvoering van de grond- en gebiedsexploitaties.

§8. Wet open overheid

Op 1 mei 2022 is de Wet open overheid (Woo) in werking getreden. De Woo vervangt de Wet openbaarheid van bestuur. Artikel 3.5 van de Woo schrijft voor dat een bestuursorgaan in de begroting aandacht besteed aan de beleidsvoornemens inzake de uitvoering van de wet. In de jaarstukken moeten we verslag doen van de uitvoering van de wet, mede in relatie tot de beleidsvoornemens.
Het onderdeel over de actieve openbaarmaking is nog niet in werking getreden. Deze verplichting treedt op een nader bij Koninklijk Besluit (KB) te bepalen tijdstip in werking. Overigens maken wij al diverse zaken actief openbaar. Denk aan de raadsstukken, vastgestelde verordeningen, beleidsregels, organisatiegegevens en dergelijke.
Naast het actief openbaar maken kan iedereen altijd vragen om bepaalde informatie (op verzoek) openbaar te maken. We constateren een lichte stijging van het aantal Woo-verzoeken.

Financiële begroting

1. Overzicht van lasten en baten

a. Totaaloverzicht begrotingssaldo

In het begin van dit document worden de financiële mutaties weergegeven. Deze mutaties wijzigen het begrotingssaldo. Een toelichting op de financiële mutaties is te vinden in de diverse programma's.

bedragen x € 1.000

	2023	2024	2025	2026	2027
Saldo begroting 2023	0	1.362	3.705	-3.158	-3.158
Financiële mutaties	0	-1.362	-3.705	524	1.336
Actueel begrotingssaldo 2024	**0**	**0**	**0**	**-2.634**	**-1.822**

De risico's die van invloed kunnen zijn op het begrotingssaldo zijn genoemd in §2. Weerstandsvermogen en risicobeheersing.

b. Overzicht lasten en baten

LASTEN EN BATEN PER TAAKVELD	REK.	BEGR.		MJR.		
	2022	Bijgesteld 2023	Primair 2024	2025	2026	2027
LASTEN						
0 Bestuur en ondersteuning						
0.1 Bestuur	3.427	3.903	3.322	3.360	3.396	3.433
0.2 Burgerzaken	1.503	1.542	1.649	1.577	1.727	1.727
0.3 Beheer ov. gebouwen en gronden	216	880	89	89	89	88
0.5 Treasury	246	270	275	161	61	-8
0.61 OZB woningen	0	0	0	0	0	0
0.62 OZB niet-woningen	0	0	0	0	0	0
0.63 Parkeerbelasting	39	39	39	39	39	39
0.64 Belastingen overig	802	1.086	1.010	1.037	1.055	1.070
0.7 Alg. uitk. e ov. uitk. gem.fonds	0	0	0	0	0	0
	6.233	**7.719**	**6.382**	**6.262**	**6.365**	**6.348**
1 Veiligheid						
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	3.526	3.716	3.794	3.794	3.794	3.794
1.2 Openbare orde en veiligheid	4.329	3.739	2.733	2.580	2.377	2.393
	7.855	**7.454**	**6.526**	**6.373**	**6.170**	**6.187**
2 Verkeer, vervoer en waterstaat						
2.1 Verkeer en vervoer	6.701	7.899	7.311	7.242	6.925	6.844
2.2 Parkeren	613	656	583	582	545	525
2.5 Openbaar vervoer	23	23	23	23	23	23
	7.337	**8.578**	**7.917**	**7.847**	**7.493**	**7.392**
3 Economie						
3.1 Economische ontwikkeling	1	1	1	1	1	1
3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	2.017	2.917	2.336	2.335	2.324	2.317
3.3 Bedr.loket en bedr.regelingen	189	261	245	240	240	240
3.4 Economische promotie	424	601	421	414	409	408
	2.631	**3.779**	**3.002**	**2.989**	**2.973**	**2.965**
4 Onderwijs						
4.2 Onderwijshuisvesting	2.874	4.190	2.952	3.432	3.406	3.364
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	3.147	3.694	1.598	1.598	1.598	1.598
	6.021	**7.885**	**4.550**	**5.029**	**5.004**	**4.962**
5 Sport, cultuur en recreatie						
5.1 Sportbeleid en activering	1.024	1.413	797	805	667	439
5.2 Sportaccommodaties	3.178	3.371	3.114	3.264	3.289	3.326
5.3 Cultuurpresentatie, prod.partic.	6.178	6.719	5.983	5.574	5.494	5.471
5.5 Cultureel erfgoed	387	506	175	162	155	153
5.6 Media	1.188	1.540	1.155	1.155	1.155	1.155
5.7 Openbaar groen en recreatie	3.507	4.394	4.484	4.510	3.984	3.923
	15.462	**17.942**	**15.707**	**15.470**	**14.743**	**14.467**
6 Sociaal domein						
6.1 Samenkracht en burgerparticip.	3.722	4.964	4.199	3.483	3.619	3.618

6.2 Wijkteams	5.387	3.923	3.135	3.133	3.033	3.033
6.3 Inkomensregelingen	37.506	37.712	32.090	33.300	30.960	30.960
6.4 Begeleide participatie	19.322	18.724	17.613	17.313	17.013	17.013
6.5 Arbeidsparticipatie	2.785	3.131	2.678	2.946	3.107	3.107
6.6 Maatwerkvoorzieningen (WMO)	2.433	4.968	4.565	4.556	4.513	4.405
6.71d Ov. maatwerkarrangem. (WMO)	16.871	16.818	16.907	17.290	16.834	16.560
6.72d Jeugdhulp zonder verblijf over	19.396	15.316	15.151	13.196	12.648	13.148
6.73c Jeugdhulp met verblijf overig	0	7.738	7.438	7.438	7.438	7.438
6.74b Jeugdhulp crisis/LTA/GGZ-verbl	0	777	777	777	777	777
6.81b Maatschap- en vrouwenopv.(WMO)	53	171	171	171	171	171
6.82b Jeugdreclassering	0	1.591	1.591	1.591	1.591	1.591
	107.474	**115.835**	**106.317**	**105.195**	**101.704**	**101.820**
7 Volksgezondheid en milieu						
7.1 Volksgezondheid	2.930	3.059	2.794	2.726	2.607	2.454
7.2 Riolering	3.114	3.163	3.193	3.185	3.193	3.197
7.3 Afval	4.645	4.408	5.506	5.489	5.491	5.499
7.4 Milieubeheer	2.436	3.912	1.170	1.128	1.122	1.117
7.5 Begraafplaatsen en crematoria	165	154	154	154	154	154
	13.291	**14.696**	**12.816**	**12.681**	**12.567**	**12.420**
8 Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing						
8.1 Ruimtelijke ordening	456	513	451	451	445	445
8.2 Grondexpl. (niet-bedr.terreinen)	697	1.644	981	168	23	23
8.3 Wonen en bouwen	7.266	6.437	3.316	3.291	3.239	3.227
	8.420	**8.594**	**4.747**	**3.909**	**3.706**	**3.695**
TOTAAL LASTEN	**174.724**	**192.482**	**167.964**	**165.755**	**160.725**	**160.257**

LASTEN EN BATEN PER TAAKVELD	REK.	BEGR.		MJR.		
	2022	Bijgesteld 2023	Primair 2024	2025	2026	2027
BATEN						
0 Bestuur en ondersteuning						
0.1 Bestuur	462	7	7	7	7	7
0.2 Burgerzaken	584	420	816	840	931	954
0.3 Beheer ov. gebouwen en gronden	120	410	164	175	176	177
0.5 Treasury	351	156	131	97	97	97
0.61 OZB woningen	8.062	7.885	8.000	8.114	8.224	8.340
0.62 OZB niet-woningen	6.247	5.971	6.046	6.141	6.238	6.313
0.63 Parkeerbelasting	417	497	497	627	627	627
0.64 Belastingen overig	441	511	226	226	226	226
0.7 Alg. uitk. e ov. uitk. gem.fonds	132.489	131.033	138.442	142.307	134.746	137.892
	149.173	**146.889**	**154.327**	**158.534**	**151.272**	**154.633**
1 Veiligheid						
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	12	0	0	0	0	0
1.2 Openbare orde en veiligheid	1.923	1.370	51	51	51	51
	1.936	**1.370**	**51**	**51**	**51**	**51**
2 Verkeer, vervoer en waterstaat						
2.1 Verkeer en vervoer	416	357	196	196	196	196
2.2 Parkeren	41	57	57	57	57	57
2.5 Openbaar vervoer	0	0	0	0	0	0
	457	**414**	**253**	**253**	**253**	**253**
3 Economie						
3.1 Economische ontwikkeling	0	0	0	0	0	0
3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	830	851	1.004	1.010	911	911
3.3 Bedr.loket en bedr.regelingen	116	131	129	129	129	129
3.4 Economische promotie	456	404	412	412	412	412
	1.402	**1.385**	**1.545**	**1.551**	**1.452**	**1.452**
4 Onderwijs						
4.2 Onderwijshuisvesting	459	436	117	117	117	117
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	1.955	2.267	316	316	316	316
	2.414	**2.703**	**433**	**433**	**433**	**433**
5 Sport, cultuur en recreatie						
5.1 Sportbeleid en activering	145	417	393	393	370	142
5.2 Sportaccommodaties	705	1.105	857	857	857	857
5.3 Cultuurpresentatie, prod.partic.	345	340	343	343	343	343
5.5 Cultureel erfgoed	10	1	1	1	1	1
5.6 Media	88	472	87	87	87	87
5.7 Openbaar groen en recreatie	315	723	62	62	62	62
	1.607	**3.058**	**1.743**	**1.743**	**1.720**	**1.492**
6 Sociaal domein						
6.1 Samenkracht en burgerparticip.	743	927	262	262	262	262
6.2 Wijkteams	299	96	0	0	0	0

6.3 Inkomensregelingen	30.795	28.796	25.249	26.149	26.149	26.149
6.4 Begeleide participatie	25	0	0	0	0	0
6.5 Arbeidsparticipatie	34	25	0	0	0	0
6.6 Maatwerkvoorzieningen (WMO)	18	351	349	349	315	211
6.71d Ov. maatwerkarrangem. (WMO)	1.028	660	660	660	639	365
6.72d Jeugdhulp zonder verblijf over	28	0	0	0	0	0
6.73c Jeugdhulp met verblijf overig	0	0	0	0	0	0
6.74b Jeugdhulp crisis/LTA/GGZ-verbl	0	0	0	0	0	0
6.81b Maatschap- en vrouwenopv.(WMO)	7	10	10	10	10	10
6.82b Jeugdreclassering	0	0	0	0	0	0
	32.977	**30.865**	**26.531**	**27.431**	**27.375**	**26.997**
7 Volksgezondheid en milieu						
7.1 Volksgezondheid	107	348	302	272	153	0
7.2 Riolering	5.428	5.639	5.705	5.710	5.730	5.738
7.3 Afval	6.298	5.894	6.715	7.003	7.006	7.022
7.4 Milieubeheer	1.518	2.374	220	220	220	220
7.5 Begraafplaatsen en crematoria	62	55	54	54	54	54
	13.414	**14.310**	**12.996**	**13.259**	**13.164**	**13.034**
8 Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing						
8.1 Ruimtelijke ordening	98	71	29	29	29	29
8.2 Grondexpl. (niet-bedr.terreinen)	1.069	1.797	1.229	416	168	168
8.3 Wonen en bouwen	4.899	3.144	545	550	516	521
	6.065	**5.011**	**1.802**	**995**	**713**	**718**
TOTAAL BATEN	**209.445**	**206.005**	**199.681**	**204.249**	**196.433**	**199.063**

SALDO LASTEN EN BATEN	**34.721**	**13.523**	**31.717**	**38.494**	**35.707**	**38.807**

LASTEN EN BATEN PER TAAKVELD	REK.	BEGR.		MJR.		
	2022	Bijgesteld 2023	Primair 2024	2025	2026	2027
DIVERSE LASTEN EN BATEN						
DIVERSE LASTEN						
0.4 Overhead	26.796	31.252	32.011	33.533	34.654	36.099
0.8 Overige baten en lasten	111	323	1.797	3.266	4.462	4.966
0.9 Vennootschapsbelasting (VpB)	-57	14	14	14	14	14
TOTAAL DIVERSE LASTEN	**26.850**	**31.589**	**33.822**	**36.813**	**39.130**	**41.079**
DIVERSE BATEN						
0.4 Overhead	792	274	126	74	74	74
0.8 Overige baten en lasten	1.076	1.502	857	992	992	992
0.9 Vennootschapsbelasting (VpB)	0	0	0	0	0	0
TOTAAL DIVERSE BATEN	**1.868**	**1.777**	**983**	**1.066**	**1.066**	**1.066**
SALDO DIVERSE LASTEN EN BATEN	**-24.982**	**-29.812**	**-32.839**	**-35.747**	**-38.064**	**-40.013**

RESERVES							
0.10	Vermeerderingen	16.834	12.222	3.481	5.984	3.234	3.234
0.10	Verminderingen	13.611	28.512	4.603	3.237	2.957	2.618
SALDO MUTATIES RESERVES		**-3.223**	**16.289**	**1.122**	**-2.747**	**-277**	**-616**

0.11	**RESULTAAT**	**6.516**	**0**	**0**	**0**	**-2.634**	**-1.822**

c. Totaaloverzicht programma (structureel/incidenteel)

Op grond van artikel 28, onderdeel c van het BBV bevat ook de toelichting op het overzicht van lasten en baten ten minste een overzicht van de incidentele lasten en baten per programma. Hier worden de belangrijkste posten per programma afzonderlijk gespecificeerd. De overige, minder belangrijke posten, kunnen als een totaalbedrag per programma worden opgenomen.

Bij de gemeente Kerkrade is het grensbedrag bepaald op € 50.000, en wordt een toelichting gegeven op de afzonderlijke posten die dit bedrag overstijgen.

In augustus 2021 is door de Provincie een handreiking verstrekt die verduidelijkt wanneer sprake is van structurele en incidentele lasten en baten. Bij de totstandkoming van onderstaande overzichten is deze handleiding geraadpleegd. Bij het beoordelen van de incidentele baten en lasten is de volgende volgorde aangehouden:

- de aard van de raming;
- de einddatum;
- de materiële beïnvloeding.

Om een post als incidenteel aan te kunnen merken moeten alle uitgangspunten van toepassing zijn. Dit is ook als zodanig door de gemeente Kerkrade toegepast.

*Bedragen * € 1.000*

		Begroting 2024 lasten			Begroting 2024 baten		
Nr.	Omschrijving	Totaal	Incidenteel	Structureel	Totaal	Incidenteel	Structureel
0	Bestuur en ondersteuning	6.382		6.382	154.327		154.327
1	Veiligheid	6.526	225	6.301	51		51

2	Verkeer, vervoer en waterstaat		7.917		7.917	253		253
3	Economie		3.002		3.002	1.545		1.545
4	Onderwijs		4.550		4.550	433		433
5	Sport, cultuur en recreatie		15.707	976	14.731	1.743	50	1.693
6	Sociaal domein		106.316	748	105.568	26.530	434	26.096
7	Volksgezondheid en milieu		12.816	326	12.490	12.996	263	12.733
8	Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing		4.747	996	3.751	1.802	996	806
	Totaal programma's		**167.963**	**3.271**	**164.692**	**199.680**	**1.743**	**197.937**
0	Overhead		32.011	150	31.861	126		126
0	Algem. dekkingsmiddel incl. onvoorzien		1.797		1.797	857		857
0	Vennootschapsbelasting		14		14	0		0
	Totaal diversen		**33.822**	**150**	**33.672**	**983**	**0**	**983**
0	**Mutatie reserves**		**3.481**	**3.481**	**0**	**4.603**	**4.603**	**0**
	Totaal generaal		**205.266**	**6.902**	**198.364**	**205.266**	**6.346**	**198.920**
	Saldo structurele baten - structurele lasten							**556**

Incidentele lasten

Progr. 0: *€ 3.631.000*

- Dotatie Algemene reserve € 750.000, Reserve exploitatie € 44.000, Reserve onderwijs
- € 2.215.000, Reserve grondexploitatie obk € 405.000, Reserve reeds bestemde nog uit te geven middelen i.v.m. lening Enexis € 51.000, Reserve speeltuinen € 9.000, Reserve plantsoenen € 7.000

Burgerparticipatie € 150.000

Progr. 1 € 225.000

- Project straatcoaches € 225.000

Progr. 5: *€ 976.000*

- Regeling sportakkoord € 50.000
- Exploitatiebijdrage Parkstad Limburg Theaters € 216.000
- Afbouw centrum € 260.000
- Groen openbare ruimte € 450.000

Progr. 6: *€ 748.000*

- Exploitatiebijdrage Sjevemethoes € 80.000 en het Westhoes € 114.000
- Spuk projecten versterken sociale basis, één tegen eenzaamheid, welzijn op recept, mantelzorg en valpreventie, in totaal € 434.000
- Pilot Wmo, Meander € 120.000

Progr. 7: *€ 326.000*

- Spuk projecten Gezondheidsachterstanden gids, kansrijke start, preventie accoord, aanpak overgewicht en obesitas en coördinatie regionale aanpak, in totaal € 263.000
- Werkbudget milieubeheer € 36.000
- Project duurzaamheid, Vattenfall groen stroom, € 27.000

Progr. 8 € 996.000

- Project herstructurering d'r Pool € 958.000
- Spuk leefomgeving € 38.000

Incidentele baten

Progr. 0: *€ 4.603.000*

- Onttrekking Reserve rbnutm € 933.000*, Reserve exploitatie € 827.000, Reserve onderwijs

€ 2.147.000, Reserve grondexploitatie obk € 309.000, Egalisatiereserve kosten afvalverwerking € 300.000, Reserve evenementen € 50.000 en Reserve sanering mijnterrein € 37.000.

***Progr. 5**: € 50.000*

- Regeling sportakkoord € 50.000

***Progr. 6**: € 434.000*

- Spuk projecten versterken sociale basis, één tegen eenzaamheid, welzijn op recept, mantelzorg en valpreventie, in totaal € 434.000

***Progr. 7**: € 263.000*

- Spuk projecten Gezondheidsachterstanden gids, kansrijke start, preventieaccoord, aanpak overgewicht en obesitas en coördinatie regionale aanpak, in totaal € 263.000

Progr. 8 € 996.000

- Project herstructurering d'r Pool € 958.000
- Spuk leefomgeving € 38.000

** Structurele onttrekking Reserve reeds bestemde nog uit te geven middelen (rbnutm) is o.a. voor de dekking van de kapitaallasten voor investeringen in met name HuB, muziekschool en Westhoes. Het betreft een tiental investeringen waarbij een gedeelte van de kapitaallasten zijn afgedekt door een onttrekking aan een reserve.*

*Bedragen * € 1.000*

		Begroting 2025 lasten			Begroting 2025 baten		
Nr.	**Omschrijving**	**Totaal**	**Incidenteel**	**Structureel**	**Totaal**	**Incidenteel**	**Structureel**
0	Bestuur en ondersteuning	6.262		6.262	158.534		158.534
1	Veiligheid	6.373	225	6.148	51		51
2	Verkeer, vervoer en waterstaat	7.847		7.847	253		253
3	Economie	2.989		2.989	1.551		1.551
4	Onderwijs	5.029		5.029	433		433
5	Sport, cultuur en recreatie	15.470	716	14.754	1.743	50	1.693
6	Sociaal domein	105.195	554	104.641	27.431	434	26.997
7	Volksgezondheid en milieu	12.681	260	12.421	13.259	233	13.026
8	Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	3.909	183	3.726	995	183	812
	Totaal programma's	**165.755**	**1.938**	**163.817**	**204.249**	**900**	**203.349**
0	Overhead	33.533		33.533	74		74
0	Algem. dekkingsmiddel incl. onvoorzien	3.266		3.266	992		992
0	Vennootschapsbelasting	14		14	0		0
	Totaal diversen	**36.813**	**0**	**36.813**	**1.066**	**0**	**1.066**
0	**Mutatie reserves**	**5.984**	**5.984**	**0**	**3.237**	**3.237**	**0**
	Totaal generaal	**208.552**	**7.922**	**200.630**	**208.552**	**4.137**	**204.415**
	Saldo structurele baten - structurele lasten						**3.785**

Incidentele lasten

***Progr. 0**: € 5.984.000*

- Dotatie Algemene reserve € 750.000, Reserve exploitatie € 2.547.000, Reserve onderwijs € 2.215.000, Reserve grondexploitatie obk € 405.000, Reserve reeds bestemde nog uit te geven middelen i.v.m. lening Enexis € 51.000, Reserve speeltuinen € 9.000 en Reserve plantsoenen € 7.000.

Progr. 1 € 225.000

- Project straatcoaches € 225.000

***Progr. 5**: € 716.000*

- Regeling sportakkoord € 50.000
- Exploitatiebijdrage Parkstad Limburg Theaters € 216.000
- Groen openbare ruimte € 450.000

***Progr. 6**: € 554.000*

- Spuk projecten versterken sociale basis, één tegen eenzaamheid, welzijn op recept, mantelzorg en valpreventie, in totaal € 434.000
- Pilot WMO, Meander € 120.000

***Progr. 7**: € 260.000*

- Spuk projecten Gezondheidsachterstanden gids, kansrijke start, preventie accoord, aanpak overgewicht en obesitas en coördinatie regionale aanpak, in totaal € 233.000
- Project duurzaamheid,Vattenfall groen stroom, € 27.000

Progr. 8 € 183.000

- Project herstructurering d'r Pool € 145.000
- Spuk leefomgeving € 38.000

Incidentele baten

***Progr. 0**: € 3.327.000*

- Reserve onderwijs € 2.741.000, Reserve reeds bestemde nog uit te geven middelen € 483.000 en Reserve grondexploitatie OBK € 13.000

***Progr. 5**: € 50.000*

- Regeling sportakkoord € 50.000

***Progr. 6**: € 434.000*

- Spuk projecten versterken sociale basis, één tegen eenzaamheid, welzijn op recept, mantelzorg en valpreventie, in totaal € 434.000

***Progr. 7**: € 233.000*

- Spuk projecten Gezondheidsachterstanden gids, kansrijke start, preventie accoord, aanpak overgewicht en obesitas en coördinatie regionale aanpak, in totaal € 233.000

Progr. 8 € 183.000

- Project herstructurering d'r Pool € 145.000
- Spuk leefomgeving € 38.000

*Bedragen * € 1.000*

		Begroting 2026 lasten			Begroting 2026 baten		
Nr.	Omschrijving	Totaal	Incidenteel	Structureel	Totaal	Incidenteel	Structureel
0	Bestuur en ondersteuning	6.365		6.365	151.272		151.272
1	Veiligheid	6.170		6.170	51		51
2	Verkeer, vervoer en waterstaat	7.493		7.493	253		253
3	Economie	2.973		2.973	1.452		1.452
4	Onderwijs	5.004		5.004	433		433
5	Sport, cultuur en recreatie	14.743	38	14.705	1.720	38	1.682
6	Sociaal domein	101.704	378	101.326	27.375	378	26.997
7	Volksgezondheid en milieu	12.567	153	12.414	13.164	153	13.011
8	Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	3.706		3.706	713		713
	Totaal programma's	**160.725**	**569**	**160.156**	**196.433**	**569**	**195.864**

0	Overhead	34.654		34.654	74		74
0	Algem. dekkingsmiddel incl. onvoorzien	4.462		4.462	992		992
0	Vennootschapsbelasting	14		14	0		0
	Totaal diversen	**39.130**	**0**	**39.130**	**1.066**	**0**	**1.066**
0	**Mutatie reserves**	**3.234**	**3.234**	**0**	**2.957**	**2.957**	**0**
	Totaal generaal	**203.089**	**3.803**	**199.286**	**200.455**	**3.526**	**196.929**
	Saldo structurele baten - structurele lasten						**-2.357**

Incidentele lasten

***Progr. 0**: € 3.234.000*

- Dotatie Algemene reserve € 750.000, Reserve onderwijs € 2.215.000, Reserve grondexploitatie obk € 202.000, Reserve reeds bestemde nog uit te geven middelen i.v.m. lening Enexis € 51.000, Reserve speeltuinen € 9.000 en Reserve plantsoenen € 7.000.

***Progr. 5**: € 38.000*

- Regeling sportakkoord € 38.000

***rogr. 6**: € 378.000*

- Spuk projecten versterken sociale basis, welzijn op recept, mantelzorg en valpreventie, in totaal € 378.000

***Progr. 7**: € 153.000*

- Project Gezondheidsachterstanden gids en Spuk kansrijke start, in totaal € 153.000

Incidentele baten

***Progr. 0**: € 2.957.000*

- Reserve onderwijs € 2.594.000 en Reserve reeds bestemde nog uit te geven middelen € 363.000.

***Progr. 5**: € 38.000*

- Regeling sportakkoord € 38.000

***Progr. 6**: € 378.000*

- Spuk projecten versterken sociale basis, welzijn op recept, mantelzorg en valpreventie, in totaal € 378.000

***Progr. 7**: € 153.000*

- Project Gezondheidsachterstanden gids en Spuk kansrijke start, in totaal € 153.000

*Bedragen * € 1.000*

		Begroting 2027 lasten			Begroting 2027 baten		
Nr.	Omschrijving	Totaal	Incidenteel	Structureel	Totaal	Incidenteel	Structureel
0	Bestuur en ondersteuning	6.348		6.348	154.633		154.633
1	Veiligheid	6.187		6.187	51		51
2	Verkeer, vervoer en waterstaat	7.392		7.392	253		253
3	Economie	2.965		2.965	1.452		1.452
4	Onderwijs	4.962		4.962	433		433
5	Sport, cultuur en recreatie	14.467		14.467	1.492		1.492
6	Sociaal domein	101.820		101.820	26.997		26.997
7	Volksgezondheid en milieu	12.420		12.420	13.034		13.034
8	Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	3.695		3.695	718		718

	Totaal programma's		**160.256**	**0**	**160.256**		**199.063**	**0**	**199.063**
0	Overhead		36.099		36.099		74		74
0	Algem. dekkingsmiddel incl. onvoorzien		4.966		4.966		992		992
0	Vennootschapsbelasting		14		14		0		0
	Totaal diversen		**41.079**	**0**	**41.079**		**1.066**	**0**	**1.066**
0	**Mutatie reserves**		**3.234**	**3.234**	**0**		**2.618**	**2.618**	**0**
	Totaal generaal		**204.569**	**3.234**	**201.335**		**202.747**	**2.618**	**200.129**
	Saldo structurele baten - structurele lasten								**-1.206**

Incidentele lasten

Progr. 0: *€ 3.234.000*

Dotatie Algemene reserve € 750.000, Reserve onderwijs € 2.215.000, Reserve grondexploitatie obk € 202.000, Reserve reeds bestemde nog uit te geven middelen i.v.m. lening Enexis € 51.000, Reserve speeltuinen € 9.000 en Reserve plantsoenen € 7.000.

Incidentele baten

Progr. 0: *€ 2.618.000*

Reserve onderwijs € 2.255.000, Reserve reeds bestemde nog uit te geven middelen € 363.000.

d. Analyse afwijkingen exploitatie

Vermelding van de incidentele lasten en baten voor wat betreft de jaren 2024 t/m 2027 is gebeurd in de Financiële begroting, 1. Overzicht van lasten en baten, b. Totaaloverzicht programma (structureel/ incidenteel).

Hierna volgen de belangrijkste structurele afwijkingen per programma.

0 Bestuur en ondersteuning

9010103 Reserve grondexploitatie OBK
Jaarlijks worden revenuen van grondexploitaties afgeroomd en toegevoegd aan de reserve grondexploitatie OBK. Deze bedragen fluctueren, in paragraaf 7 grondbeleid is het verloop van de reserve uitgebreid in beeld gebracht.

9010113 Algemene Reserve OBK
In 2022 is € 180.000 aan de Algemene reserve OBK onttrokken voor het project Rolduckerveld. In 2023 is dat bedrag weer aan de reserve toegevoegd waarmee het saldo van de algemene Reserve OBK per 1-1-2024 ca. € 1.250.000 bedraagt.

9010123 Egalisatiereserve afvalverwerking
In 2022 is het positieve resultaat ad € 195.000 van de afvalverwerking toegevoegd aan de egalisatiereserve afvalverwerking. Het saldo van de reserve bedraagt per 1-1-2023 € 1.184.000. Voor het jaar 2024 is een onttrekking aan de reserve begroot van € 300.000 ter compensatie van de gestegen kosten van de afvalverwerking.

9010203 Reserve liquidatie sanering mijnterreinen
Het saldo van de reserve bedraagt per 1-1-2023 € 36.500. Voor het jaar 2024 is een onttrekking aan de reserve begroot van € 36.500 als werkbudget.

9010133 Reserve gebouwen
In 2022 is € 300.000 van het rekeningresultaat 2021 toegevoegd aan de reserve gebouwen. Verder is het batig saldo van de exploitatie Flexiforum en Vie resp. € 72.500 en € 48.000 gestort. Voor het project Tiny Houses en vervanging CV ketels in het PLS (deels uitgevoerd) is € 13.000 en € 29.000 onttrokken aan de reserve. Voor 2023 is een onttrekking van € 75.800 voor CV-ketels PLS en inrichting kantoren raadhuis begroot.

9010163 Reserve Stadsvernieuwing
Voor het project klooster Bleijerheide is in 2022 een bijdrage van € 90.500 beschikbaar gesteld uit de reserve. In 2023 is € 650.000 van het rekeningresultaat 2022 voor het woonoffensief in de reserve gestort. Verder is een onttrekking aan de reserve begroot van € 718.300 voor de projecten gevelverbetering, Gebiedsontwikkeling Rolduckerveld, bijdrage Wonen Zuid project Zon- Clausstraat, woonoffensief Kaffebergsweg en aankoop pand Einderstraat 21. Het saldo van de reserve bedraagt thans € 312.000.

9010193 Reserve Ondernemersfonds
In 2022 is de reserve Ondernemersfonds gevoed met € 150.000 van het rekeningresultaat 2021. In 2022 is € 32.900 onttrokken aan de reserve voor activiteiten voor de ondernemers.
In 2023 is € 68.000 in de reserve gestort voor activiteiten ten goede van alle ondernemers.

9019083 IBA
In 2022 is de slottermijn ad € 56.000 verstrekt aan IBA en in 2023 is een bijdrage van € 23.700 begroot voor representatie oplevering IBA projecten.

9019111 Samenwerking Parkstad
De bijdrage aan de Stadsregio Parkstad is t.o.v. 2022 gestegen met € 71.000, t.o.v. de begroting 2023 met € 31.000.

9020101 Verkiezingen
Het verschil is te verklaren door de eenmalige kosten in 2022 die gepaard gingen met de externe inhuur van een projectleider voor de verkiezingen
Daarnaast worden in november 2023 onvoorziene extra Tweede Kamerverkiezingen georganiseerd.

9030013/23 overige gebouwen en gronden
In 2022 is € 85.400 begroot voor de sloop en herontwikkeling van het gebied bij de Eygelshovengracht 64. In 2023 is € 811.500 begroot voor de aankoop van het pand Einderstraat 21. In 2023 is de verkoopopbrengst van Sporthal Kerkrade - West begroot voor € 280.000.

9040013/ 9040353 bedrijfsvoering Domein Stad
Voor het inhuren van personeel i.v.m. uitstroom personeel, detachering en invulling i.v.m. ziekte is in 2022 € 167.000 besteed en voor 2023 € 104.000 begroot. Voor het jaar 2022 is € 164.000 begroot.
Voor de detachering van een medewerker bij IBA is in 2022 € 43.000 ontvangen. Voor het jaar 2022 is € 242.000 ontvangen als IVA uitkeringen van het UWV.Voor 2023 is een UWV bijdrage begroot van € 73.500.

9040103 gebouwenbeheer
Voor de realisatie van de innovatie-Hub Vie is in 2022 € 112.000 besteed en in 2023 € 52.100 begroot.

9040143 Activerium
In 2022 is aan huur en onderhoudskosten van het Activerium € 357.500 uitgegeven. Voor het jaar 2023 is € 352.700 begroot.

9040381 Communicatie
De contracten t.b.v. de gemeentelijke publicaties lopen tot 1 januari 2024. In 2024 zal worden bezien of publicaties op een andere wijze kunnen worden weggezet. Daarnaast wordt de huisstijl gereviseerd en worden meer digitale middelen ingezet.

9063013 Straatparkeren
In het overzicht zijn voor het jaar 2022 de werkelijk ontvangen parkeergelden en de ontvangen parkeerboetes in beeld gebracht.
Voor het jaar 2023 en 2024 zijn de begrote parkeergelden met € 130.000 neerwaarts bijgesteld.
De parkeergarage Vie is nog niet opgeleverd en derhalve zijn er ook in 2022/2023 nog een inkomsten ontvangen.

	2022	**2023**	**2024**
straatparkeren	€ 263.700	€ 357.000	€ 357.000
parkeerboetes	€ 98.400	€ 72.700	€ 72.700
abonnementen	€ 54.800	€ 57.000	€ 57.000
parkeergarage Vie	-	€ 10.000	€ 10.000

9064033 Reclamegelden
In 2021 en 2022 is i.v.m. de Corona pandemie besloten om de reclamebelasting aan horeca-exploitanten niet te heffen. Voor het jaar 2023 is de reclamebelasting gehalveerd naar € 27.000. Voor het jaar 2024 is € 54.000 begroot.

9064043 Hondenbeleid
In 2022 is € 440.300 ontvangen aan hondenbelasting. Voor het jaar 2023 is € 443.000 begroot. Voor het jaar 2024 en verder is de hondenbelasting neerwaarts bijgesteld naar € 89.000. De verordening van de hondenbelasting zal hiervoor bij de behandeling van de tarievennota 2024 worden aangepast.

9040010 Ingeleend personeel
Deze inkomstenpost varieert jaarlijks afhankelijk van de specifieke personele casuïstiek.

9040011 Ingeleend personeel
Voor ingeleend personeel is in de begroting 2024 € 101.200 opgenomen terwijl dat in de begroting 2023 nog € 224.900 bedroeg. Het verschil van € 123.700 vindt zijn oorzaak in een omvangrijkere en een gaandeweg het boekjaar groeiende behoefte aan personele capaciteit dan op dit moment voor 2024 wordt voorzien.
Het verschil ad € 279.309 tussen de daadwerkelijke uitgaven voor ingeleend personeel in 2022 ad € 380.500 en de raming voor 2024 ad € 101.200 is gelegen aan een verwachte afname van behoefte aan in te lenen personeel in 2024.

9040171 Afdrukapparatuur
Voor 2023 en verdere jaren heeft de gemeente Kerkrade voor zowel centrale- als decentrale afdrukapparatuur een overeenkomsten gesloten voor print-, kopieer- en scanfaciliteiten. De huurprijzen worden vanaf 2023 en verdere jaren wederom in rekening gebracht. Vandaar de afwijking tussen het rekeningresultaat 2022 en het begrote bedrag voor 2024 ter hoogte van € 96.500.

9061001, 9062011, 9062021 OZB
De OZB opbrengsten waren in 2022 ten gevolge van areaaluitbreiding hoger dan begroot. Daarnaast viel 2022 aanzienlijk hoger uit door afrekeningen van meerdere oude jaren en minder bezwaar en beroep. De OZB opbrengsten nemen door de voorgestelde mutaties geleidelijk toe richting 2027.

9064011 Belastingen en heffingen
De bijdrage aan de BsGW is conform de vastgestelde begroting 2024 van de BsGW verhoogd.

9070001 Algemene uitkering
De algemene uitkering is toegenomen volgens de berekeningen van de recente circulaires.

9080031 Deelnemingen
In 2023 is het begroot dividend van BNG en Enexis verhoogd met in totaal € 690.000. De verkoop van Enexis van dochtermaatschappij Fudura betekent een eenmalig extra dividend.

Kapitaallasten (diverse programma's)
De afschrijving- en toegerekende rentelasten van de tot en met 2022 geactiveerde investeringen stijgen in 2024 met € 400.000 t.o.v.2022. Ten opzichte van 2023 dalen deze met afgerond € 490.000 omdat de kapitaallasten van de daadwerkelijke investeringen in 2023 nog voor 2024 moeten worden geactualiseerd.

1 Veiligheid

9110031 Veiligheidsregio ZL
Het verschil op de post Crisisbeheersing en brandweer is tweeledig te verklaren. In de eerste plaats wordt de begroting van de VRZL conform geldende afspraken jaarlijks met een percentage verhoogd wegens loon- en prijsstijgingen. Daarnaast betalen de aan de VRZL deelnemende gemeenten vanaf 2023 een extra structurele bijdrage aan de VRZL ten behoeve van de FLO voorziening van de VRZL. Daarvan was in 2022 nog geen sprake. (De raad heeft in december 2022 nog een positieve zienswijze over deze extra bijdrage gegeven.)

9120001 Openbare orde en veiligheid
Als gevolg van het onvoorziene vertrek van een aantal medewerkers uit de gemeentelijke organisatie in 2022 en het niet kunnen invullen van een aantal vacatures in 2022 is incidenteel personeel ingehuurd. Dit wordt voor 2024 op dit moment voor niet voorzien.

9120011 Handhaving veiligheid
Het verschil op deze post is te verklaren door de hoge extra lasten van onregelmatigheidstoeslag en overwerktoeslagen die het cluster handhaving heeft gemaakt ten tijde van de Covid periode.

9120101 Zorg en Veiligheidshuis Parkstad
De verschillen op deze post hangen samen met toegenomen uitgaven vanwege

- gestegen loonkosten personeel als gevolg van recente cao-ontwikkelingen (voorjaar 2023),

- de exacte omvang van het inhuren van faciliteiten zoals de personeels- en salarisadministratie, die nog uit onderhandeld moet worden met de gemeente Kerkrade.

Met de directie van Kerkrade is afgesproken dat de kosten 2023 gewoon doorlopen tot 1/1/24.
Let wel: deze kostenstijgingen zijn geen gevolg van de transitie naar een GR maar betreffen autonome ontwikkelingen. Deze zouden zich ook hebben voorgedaan bij voortzetting van de huidige organisatievorm.

2 Verkeer, vervoer en waterstaat

9210093 Energie openbare verlichting
Door het conflict in de Oekraïne zijn de energie- en brandstofkosten explosief gestegen. In de bedrijfsvoering zijn de kosten van brandstof voor de voertuigen, energie voor straatverlichting, energie gemeentelijke gebouwen en inkoop materialen explosief gestegen. In 2022 is € 272.500 uitgegeven, voor 2023 en 2024 is respectievelijk € 557.500 en € 379.500 begroot.

9210123 onderhoud asfalt
In 2022 is € 909.000 besteed aan groot onderhoud aan wegen. Hiervoor is in 2022 € 175.700 uit de voorziening wegen beschikbaar gesteld. In 2023 is voor een inhaalslag aan onderhoud wegen € 986.200 begroot. Vanaf 2024 is voor onderhoud € 767.700 begroot.

9210153 degeneratie wegen
In 2023 is € 62.000 begroot voor het inhuren van personeel voor toezicht op glasvezelwerkzaamheden. Voor deze werkzaamheden is een vergoeding begroot van € 62.000 van de nutsbedrijven.

9210223 Gladheidsbestrijding
De kosten van gladheidsbestrijding zijn afhankelijk van de weersomstandigheden (aantal uitrukken). In 2022 is € 151.000 uitgegeven. Aan de hand van het werkelijke aantal uitrukken in het eerste kwartaal van 2023 zijn de kosten voor dit jaar begroot op € 207.000. Voor het jaar 2024 is € 176.000 begroot.

9210233 openbare verlichting
Voor het onderhoud van de openbare verlichting is in 2022 € 380.000 besteed. Door indexering stijgen deze kosten in 2023 naar € 400.000. Voor het jaar 2024 is er € 440.000 begroot.

9210253 zwerfvuil
In 2022 is van de Stichting Afvalfonds een bijdrage van € 52.000 ontvangen voor het opruimen van zwerfvuil. In 2023 is deze regeling afgeschaft en zijn er geen inkomsten begroot.

92100283 Verkeersmaatregelen Buitenring
Voor de bewegwijzering van de buitenring is in 2022 € 30.000 besteed. Voor 2023 is het restantbedrag ad € 84.300 begroot. Voor 2023 is hiervoor een provinciale bijdrage van € 74.700 begroot.

3 Economie

9320003 Bedrijfsinfrastructuur
In 2022 is een bijdrage van € 25.000 aan Parkstad Limburg verstrekt voor het versterken van ondernemerschap.
Voor economische stimulering is in 2023 € 388.600 begroot. Voor de jaren 2024 en verder is € 146.900 beschikbaar. In 2023 en 2024 zal voor het verbeteren van de bereikbaarheid van de bedrijventerreinen in het investeringsprogramma € 1.500.000 begroot. De kapitaallasten van deze investering worden met deze middelen verrekend.
Verder is in 2023 € 200.000 vrijgemaakt voor collectieve projecten (bijvoorbeeld voor gezamenlijke marketing, uitstraling, onderzoeken verkeer) op de bedrijventerreinen, om het ondernemingsklimaat op deze terreinen te verbeteren.

9320013 Stimuleringsregeling Kerkrade - Centrum
In 2022 is in het kader van de verordening stimuleringsregeling Kerkrade-Centrum een bijdrage van € 10.000 besteed. Voor het jaar 2023 is hiervoor € 86.200 begroot.

9320053 Flexiforum
In 2022 is € 385.000 aan huurpenningen ontvangen. Voor het jaar 2023 is € 414.000 aan inkomsten begroot. Dit bedrag zal door indexering in 2024 en volgende jaren verder stijgen.
Door het conflict in de Oekraïne zijn de energie- en brandstofkosten explosief gestegen. In 2022 is een bedrag van € 298.000 besteed aan energiekosten. Medio 2022 zijn er ca. 600 zonnepanelen op het dak van het Flexiforum geplaatst. Voor het jaar 2024 is een bedrag van € 300.000 begroot.
In 2022 zijn er voor een bedrag van € 128.000 maatregelen uitgevoerd voor het groot onderhoud. Voor 2023 is hiervoor een bedrag van € 185.500 begroot en voor 2024 en verder € 100.000. In 2022 is er een bedrag van € 186.000 besteed aan schoonmaakkosten. Na een uitgevoerde aanbesteding zijn deze kosten teruggebracht naar € 79.000 voor het jaar 2023. De kosten voor dagelijks onderhoud bedroegen in 2022 € 167.000. Voor de jaren 2023 en 2024 is hiervoor resp. € 160.000 en € 175.000 voor begroot.

9340013 Promotie toerisme
In 2022 is voor retributie van GaiaZoo en aan toeristenbelasting resp. € 100.000 en € 233.000 (incl. nog te ontvangen inkomsten 2021) ontvangen. Voor de jaren 2023 en verder is voor retributie en toeristenbelasting resp. € 199.400 en € 75.500 begroot.

4 Onderwijs

9420202 Huisvesting voortgezet onderwijs
Voor de verdere opstart en huisvestingskosten van HMB wordt € 250.000 gereserveerd.

9420302 Huisvesting speciaal onderwijs
In 2023 zullen voor het verplaatsen van de units St. Jan Baptist extra kosten gemaakt worden voor ongeveer € 150.000.

9430022 leerlingenvervoer
In 2023 € 100.000 extra begroot voor gestegen vervoerskosten

5 Sport, cultuur en recreatie

9510012 VIE
Voor het activiteiten programma VIE is vanaf 2023 een budget beschikbaar van € 1,2 miljoen, in 2022 kon de Gezonde basisschool van de toekomst als onderdeel van Vie niet opgestart worden i.v.m. Covid19, gelden worden jaarlijks doorgeschoven. Er is geen extra bijdrage uit de reserve sociaal domein meer.

9520123 MFC d'r Pool
In 2022 is het nieuwe zwembad in gebruik genomen. Om een nieuwe ontwikkeling op de locatie mogelijk te maken lopen contracten af en worden contracten opgezegd. De uitgaven en de inkomsten van het complex MFC d'r Pool zijn vanaf 2023 uit de begroting gehaald.
In 2022 is € 63.000 aan huurpenningen ontvangen en is een onderhoudsbudget van € 117.000 besteed.

9520173 Sportcomplex Vie
Vanaf september 2022 is € 191.000 begroot aan huurpenningen voor Vie. Voor 2023 en volgende jaren is € 650.000 begroot. Voor onderhoud is vanaf 2023 € 48.600 begroot en voor 2024 € 50.000.

9530002 Cultuur
In 2022 zijn Covid subsidie bijdrages uitbetaald aan instellingen en verenigingen voor € 286.000.

9530013 Cultuurcluster beheer
Voor het Centrum is in 2024 € 260.000 beschikbaar voor de afbouw van het dak van het HuB.

9530173 Wereld Muziek Concours
Voor beheer onderhoud van de openbare ruimte WMC is in 2022 € 93.000 besteed.

9550053 Klooster Bleijerheide
Aan het project klooster Bleijerheide is in 2022 € 214.000 besteed en voor 2023 € 329.000 begroot.

9570013 Openbaar groen
In 2022 is € 243.000 besteed en in 2023 is € 392.000 begroot. Vanaf 2023 is structureel € 370.000 begroot (extra beheerskosten groen, project Vie).
Aan verkoop openbaar groen grond is in 2022 € 133.000 ontvangen. Voor 2023 is € 362.000 begroot.

9570123 Detachering wozl-medewerkers
In 2022 is € 508.000 besteed en in 2023 is € 664.500 begroot. Vanaf 2024 is € 671.700 begroot.
Om de terugloop van de personele capaciteit uit de groepsdetachering WOZL/WSP te compenseren zijn er vanaf 2023 extra middelen beschikbaar.

9570193 Levensbomenbos
In 2022 is € 92.000 besteed aan de aankoop van gronden en realisatie van Levensbomenbos. Voor 2023 en verdere is jaarlijks € 23.800 begroot.

9570203 Botanische tuin
Met ingang van 2023 is de subsidie aan de Botanische tuin met € 50.000 verhoogd naar € 132.500.

9570243 Project Anstelvallei
In 2022 is € 9.000 besteed aan het Leefbaarheidsproject Anstelvallei. Voor de afronding van het project is in 2023 nog € 82.300 begroot en een Provinciale subsidie van € 82.300.

9570223 Doorsteek Wisosplit
Aan dit project is in 2022 € 83.200 besteed en voor 2023 is € 209.500 begroot en een bijdrage van € 209.500 van Parkstad.

9570233 Project Ik groen het/herinrichting gebied Holzkuil
Voor dit project is in 2023 € 50.000 begroot.

6 Sociaal domein

Wmo (diverse)
Ingeleend personeel
Het verschil ad € 102.000 voor ingeleend personeel in 2023 en de raming voor 2024 is gelegen in een verwachte lagere behoefte aan in te lenen personeel in 2024.
De kostenstijgingen Huishoudelijke verzorging, Begeleiding en Dagactiviteiten en hulpmiddelen worden veroorzaakt door de aanpassingen van de kostprijzen en volumestijgingen.
Bedragen die in voorgaande jaren nog niet besteed waren over VIE, zijn overgeheveld naar 2023.
Via het gemeentefonds is een subsidie ontvangen voor de uitvoering van het project versterking van onafhankelijke cliëntondersteuning.
Grote woningaanpassingen zorgen voor fluctuaties in de geraamde budgetten.

Impuls vitale jeugd/vitale burger
Door meer inzet op preventie is de opdracht aan Impuls uitgebreid met € 300.000 vanaf 2024.

Jeugd (diverse)
De kosten voor jeugdhulp bestaan uit verschillende, in de gemeentebegroting opgenomen, kosten.
Al deze kosten kennen een grillig verloop. Dit heeft te maken met de ontwikkelingen in de jeugdhulp. De complexiteit neemt toe, er vinden verschuivingen plaats tussen de verschillende vormen van jeugdhulp en ook de gemeentelijke organisatie ontwikkelt mee met als gevolg een verschuiving van kosten. De kosten over 2022 bedroegen bijna € 23 mln en de verwachting voor de komende jaren is dat deze kosten verder blijven stijgen. De huidige middelen zijn niet toereikend om de stijgingen op te vangen.

Vluchtelingen Oekraïne
Is gestart in 2022, realisatie is afhankelijk van het aantal opvangplekken in Kerkrade. 2024 wordt t.z.t. aangepast op basis van de aantallen vluchtelingen en de geldende vergoedingen. Vooralsnog is uitgangpunt dat de kosten volledig worden vergoed door het Rijk.

Participatie (diverse)
Als gevolg van Rijksbeleid (de korting per arbeidsjaar) en het gegeven dat instroom in de Wsw sinds 2015 niet meer mogelijk is, nemen de uitkeringen Wet Sociale Werkvoorziening af. Deze trend zet de komende jaren door. Omdat het aantal arbeidsjaren in Kerkrade sneller daalt dan het landelijk gemiddelde is het tekort minder groot dan bij andere Gemeenten. Vanaf 2023 is de verwachting dat het exploitatietekort GR WOZL/ GR WSP daalt omdat het door het Rijk vastgestelde macrobudget dan over minder arbeidsjaren verdeeld wordt en het bedrag per arbeidsjaar dus stijgt.
De overige verschillen inzake het participatiebudget zijn een gevolg van beleidsmatige keuzes. In 2022 bedroegen de uitgaven ruim 21 miljoen en voor 2023 en 2024 worden deze begroot op € 21 en 19 miljoen. De meerjarige ontwikkeling van het accres van het gemeentefonds inzake Participatie is toegevoegd aan het budget Participatie.

Inburgering (diverse)
De uitgaven en de inkomsten Inburgering zijn afhankelijk van de taakstelling van het Rijk. Daarnaast is er sprake van een na-ijleffect in volgende jaren voor de uitgaven van maatschappelijke begeleiding, integratie en participatie. De inkomsten van het COA en het Rijk bedoeld voor Inburgering zijn geoormerkt.

Armoede en Schulden (diverse)
De kosten van armoede en schulden zullen de komende jaren stijgen als gevolg van de beleidsmatige keuze om de aanpak van armoede en schulden te intensiveren. Hiertoe is het beleidsplan armoede en schulden opgezet. In 2022 bedroegen de uitgaven ruim € 1,6 mln en ook voor 2023 worden deze begroot op € 1,7 mln.

Energietoeslag
In 2022 zijn extra middelen ontvangen voor de uitbetaling van de energietoeslag. Deze zijn gerubriceerd bij het armoedebeleid. Ook in 2023 zijn extra middelen ontvangen. In 2024 zullen we geen middelen meer ontvangen van het Rijk.

Kwijtschelding
De kosten voor kwijtschelding worden bepaald op basis van de prognoses, die de BsGW hiervoor afgeeft.

7 Volksgezondheid en milieu

9710022 GGD
Vanaf 2020 valt de Jeugdgezondheidszorg volledig onder de GGD, de professionalisering van de medewerkers JGZ, indexering en wet en regelgeving zorgen vanaf 2023 voor een stijging van de lasten meerjarig met ongeveer € 235.000.

9710032 Project gezond in de stad
Bedragen die in voorgaande jaren nog niet besteed waren zijn overgeheveld naar 2023, meerjarig valt dit project tot 2026 onder de Brede SPUK sport en bewegen, cultuurparticipatie waarvoor een bedrag van 77.000 per jaar staat.

9720003 Riolen
Deze taak is budgettair neutraal in de begroting opgenomen. De kosten worden opgebracht door rioolrechten. De tarieven voor 2024 worden in de tarievennota in december 2023 vastgesteld.

9720103 Schade noodweer
In 2022 is voor € 26.000 besteed aan maatregelen a.g.v. het noodweer. In 2022 is de afrekening van het rijk ontvangen en is de bijdrage vastgesteld op € 199.000. Het teveel opgevoerde bedrag ad € 61.000 is in 2022 in de rekening verrekend.

9720003 Afval
Deze taak is budgettair neutraal in de begroting opgenomen. De kosten worden opgebracht door de afvalstoffenheffing. De tarieven voor 2024 worden in de tarievennota in december 2023 vastgesteld.

9740053 Saneren industriële schachten
De kosten van het saneren van industriële schachten wordt middels een subsidie door de Provincie vergoed. In 2022 is € 238.000 besteed en voor 2023 is € 883.500 begroot.

9740063 Saneren historische schachten
De kosten van het saneren van historische schachten wordt middels een subsidie door de Provincie vergoed. In 2022 is € 580.000 besteed en voor 2023 is € 482.500 begroot.

9740073 Ondiepe winning historische schachten
De kosten van ondiepe winning historische schachten wordt middels een subsidie door de Provincie vergoed. In 2022 is € 11.000 besteed en voor 2023 is € 340.600 begroot.

9740083 Opsporen van historische schachten
De kosten van het opsporen van historische schachten wordt middels een subsidie door de Provincie vergoed. In 2022 is € 176.700 besteed en voor 2023 is € 73.100 begroot.

9740093 Duurzaamheid
Aan duurzaamheid projecten is in 2022 € 287.200 besteed.Voor deze projecten is in 2022 een bijdrage van € 25.000 van het Rijke en Parkstad ontvangen. Voor het jaar 2023 is € 681.500 begroot voor uit te voeren projecten en een Rijks Parkstad bijdrage van € 359.700. Voor 2024 is een gemeentelijke bijdrage van € 151.500 beschikbaar.

9740113 klimaatakkoord duurzaamheid
Voor het jaar 2023 is € 300.000 begroot voor het klimaatakkoord.

9740133 energiearmoede
In 2022 is €€ 424.000 besteed aan energiearmoede hiervoor is een rijksbijdrage ontvangen van eveneens € 424.000.

9740143 duurzaamheid vastgoed
Voor duurzame maatregelen aan gemeentelijk vastgoed en sportaccommodaties (led) is in 2023 133.700 begroot.

8 Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing

9810013 Bestemmingsplannen
In 2022 is € 59.000 besteed aan bestemmingsplannen. Voor 2023 en 2024 is respectievelijk € 79.000 en € 56.800 begroot. H

9810033 Project Transferium
Aan dit project is in 2022 € 50.000 besteed deze middelen zijn uit het herstructureringsproject Heilust beschikbaar gesteld. In 2023 is voor dit project € 39.700 begroot.

98200** Grondexploitaties
Jaarlijks worden revenuen van grondexploitaties afgeroomd en toegevoegd aan de reserve grondexploitatie OBK. Deze bedragen fluctueren, in paragraaf 7 grondbeleid is het verloop van de reserve uitgebreid in beeld gebracht.

9810043 werkbudget wonen stedelijke ontwikkeling
In 2022 is € 29.000 besteed. Voor 2023 en 2024 is een werkbudget wonen beschikbaar van jaarlijks € 80.000.

9830013 leges vergunningen
In 2022 is € 1.850.000 aan leges ontvangen. Het op meerdere locaties bouwen van nieuwe woningen en het uitbreiden van bedrijfslocaties hebben hier in hoge mate aan bijgedragen. Voor 2023 is € 937.000 begroot en vanaf 2024 is € 386.700 geraamd.
Om het grote aantal vergunningen af te handelen is in 2022 € 328.000 besteed voor het inhuren van personeel. Voor 2023 is € 487.800 begroot voor het inhuren van personeel.

9830043 Stadsvernieuwing
In 2022 is € 93.300 besteed voor het herstellen van een gevel in de Akerstraat. Voor 2023 is € 47.300 beschikbaar voor gevelverbeteringen en een werkbudget van € 81.000 voor het Volkshuisvestingsfonds.

9830083 Gebiedsontwikkeling Rolduckerveld
Om knelpunten op te lossen is in 2023 een werkbudget van € 81.000 beschikbaar uit de reserve Stadsvernieuwing.

Stadsvernieuwing Bleijerheide
In 2022 is € 393.400 besteed en een rijksbijdrage van € 393.400 ontvangen. Voor 2023 is € 1.000.000 begroot aan de uitgaven- en inkomsten kant.

9830413 ambitieplan Kerkrade-Oost
Voor dit plan is in 2023 € 60.000 begroot en een bijdrage van stakeholders van € 45.000.

2. Financiële positie

a. Uitgangspunten Begroting

Bij het samenstellen van de meerjarenbegroting 2024-2027 zijn onder andere de volgende uitgangspunten gehanteerd:

Loonsom en prijspeil
De huidige cao loopt tot 1 januari 2024. De consequenties van een nieuwe cao zullen financieel vertaald worden zodra deze bekend zijn. Er is wel al geanticipeerd op een stijging van de loonsom als gevolg van toekomstige cao's. Wij gaan uit van een jaarlijkse stijging conform de indicator 'loonvoet sector overheid' in de septembercirculaire 2023, te weten 6,7% in 2024, 5,8% in 2025, 4,8% in 2026 en 4,2% in 2027. Daarmee is beschikbaar een bedrag van circa € 2,4 miljoen in 2024 oplopend naar bijna € 8,4 miljoen in 2027.

Kapitaallasten
Kapitaallasten zijn de rente en afschrijvingskosten van investeringen in bijvoorbeeld gebouwen en grond. Aan de hand van het investeringsprogramma worden de kapitaallasten per jaar berekend. Er wordt rekening gehouden met een gemiddelde investeringsdatum per 1 juli en de rekenrente. De kapitaallasten voldoen aan de provinciale eis. In de Financiële verordening gemeente Kerkrade ex. art.212 GW staan de regels over de afschrijvingen.

Algemene uitkering
De wijzigingen tot en met de septembercirculaire 2023 zijn meegenomen in de berekening van de algemene uitkering.

Egalisatiereserves
Lasten en baten kunnen sterk wisselen ieder jaar. Dit kan komen doordat bijvoorbeeld in een jaar meer onderhoud wordt uitgevoerd dan in het jaar daarvoor. Een egalisatiereserve voorkomt het effect van deze schommelingen op het resultaat.
In Kerkrade kennen wij de egalisatiereserves: afval, sociaal domein, huisvestingsvoorzieningen onderwijs, grondexploitatie ontwikkelingsbedrijf Kerkrade, gebouwen, speeltuinen, gaia, evenementen, plantsoenen en ondernemersfonds.

b. Geprognosticeerde balans

*Bedrag * € 1.000, per ultimo jaar*	2023	2024	2025	2026	2027
ACTIVA					
Vaste activa	230.285	249.832	248.303	236.561	235.218
Vlottende activa	15.442	17.090	17.090	17.090	17.090
Totaal	**245.727**	**266.922**	**265.393**	**253.651**	**252.308**
PASSIVA					
Eigen vermogen	34.886	33.764	36.511	36.788	37.065
Voorzieningen	10.601	10.691	10.771	10.841	10.912
Vreemd vermogen lang	135.201	154.234	140.106	129.643	119.180
Vlottende passiva	65.039	68.233	78.105	76.575	85.447
Totaal	**245.727**	**266.922**	**265.393**	**253.651**	**252.308**

c. Investeringen

Een toelichting op de investeringen is te vinden bij de diverse programma's. In onderstaande tabel is het investeringsprogramma opgenomen 2023-2027.

Pr.	Omschrijving	V/U[1]	E/M[2]	2023	2024	2025	2026	2027	2023 - 2027
I Reguliere investeringen									
0.4	ICT investeringen	v	e	469	298	327	327	327	1.748
0.4	Diverse transportmiddelen	v	e	174	174	174	174	174	870
0.4	Gemeentelijke gebouwen	v	e	2.870	1.050	1.050	1.050	1.050	7.070
0.6	Hondenbeleid	u	e	100	0	0	0	0	100
0.8	Onvermijdbaar	v	e/m	32	58	58	58	58	264
1.1	Voertuigen handhaving	v	e	0	55	55	55	55	220
1.2	Cameratoezicht Rodaboulevard	u	m	200	0	0	0	0	200
2.1	Verkeer en vervoer	v	m	0	270	270	270	270	1.080
2.1	Wegen, straten en pleinen	v	m	3.961	3.684	3.184	3.184	3.184	17.197
2.1	Civieltechnische kunstwerken	v	m	570	73	73	73	73	862
2.1	Openbare verlichting	v	m	350	300	300	300	300	1.550
2.1	Versnellingsagenda Rijk	u	m	200	3.450	1.000	1.000	1.000	6.650
2.1	Mobiliteitsplan	u	m	470	250	250	250	250	1.470
2.2	Parkeren	v	e	20	20	20	20	20	100
3.2	Bereikbaarheid bedrijventerreinen	v	m	400	1.100	0	0	0	1.500
4.2	het Martin Buber	u	e	0	2.000	0	0	0	2.000
5.2	Sportaccommodaties	v	e	2.810	620	875	575	300	5.180
5.5	Rolduc "kanjermonument"	u	m	0	1.000	0	0	0	1.000
5.7	IBA Parkstadroute	u	m	60	0	0	0	0	60
5.7	Openbaar groen	v	m	440	500	500	500	500	2.440
6.6	Wmo-hulpmiddelen	v	e	700	425	425	425	425	2.400
6.6	Wmo-trapliften	v	e	200	75	75	75	75	500
7.4	Klimaatadaptie	u	e	224	250	250	250	250	1.224
8.1	Proj. Volkshuisvestingfonds	u	m	280	280	280	280	280	1.400
8.3	Herinrichten woonwagenplaatsen	u	e	100	0	0	0	0	100
8.3	Transferium	u	e/m	0	600	0	0	0	600
8.3	Gbe Rolduckerveld	u	m	450	450	450	450	450	2.250
Totaal reguliere investeringen				**15.080**	**16.982**	**9.616**	**9.316**	**9.041**	**60.035**
II Overige investeringen									
3.2	Ontwikkeling Sancta Maria	u	e	2.131	0	0	0	0	2.131
4.2	Onderwijsvoorzieningen	v	e	400	200	200	200	200	1.200
4.2	IKC Droomhof	u	e	7.000	3.649	0	0	0	10.649
7.2	Riolen	v	e	3.100	2.400	2.300	2.300	2.300	12.400
Totaal overige investeringen				**12.631**	**6.249**	**2.500**	**2.500**	**2.500**	**26.380**
III Leningen									
7.4	Woonwijzerwinkel	u	-	33	35	0	0	0	68
7.4	Energie- en Klimaatfonds	u	-	1.033	0	0	0	0	1.033
Totaal leningen				**1.066**	**35**	**0**	**0**	**0**	**1.101**
Totaal investeringen				**28.777**	**23.266**	**12.116**	**11.816**	**11.541**	**87.516**

[1] *V = vervangingsinvestering, U = uitbreidingsinvestering*

[2] *E = investering met economisch nut, M = investering met maatschappelijk nut*

d. Financiering en schuldpositie

Meer informatie over de financiering en schuldpositie staat in §2. Weerstandsvermogen en risicobeheersing (d. Diverse kengetallen) en §4. Financiering (treasury).

e. Inzet reserves en voorzieningen

*bedragen * € 1.000*

STAAT VAN RESERVES EN VOORZIENINGEN BEGROTING 2023-2027 stand per ultimo						
Nr.	**Omschrijving**	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**
	ALGEMENE RESERVE					
01	Algemene reserve	7.215	7.965	8.715	9.465	10.215
02	Reserve exploitatie	3.508	2.724	5.271	5.271	5.271
11	Algemene reserve obk	1.250	1.250	1.250	1.250	1.250
	BESTEMMINGSRESERVES TER EGALISATIE VAN TARIEVEN					
12	Egalisatiereserve afvalverwerking	1.184	884	884	884	884
	OVERIGE BESTEMMINGSRESERVES					
03	Reserve reeds bestemde n.u.t.g.m.	9.314	8.432	8.000	7.688	7.377
06	Reserve HRM	24	24	24	24	24
07	Reserve sociaal domein	8.889	8.889	8.889	8.889	8.889
08	Reserve onderwijshuisvesting	1.249	1.316	790	411	370
09	Reserve verenigingen/vrijwilligers	27	27	27	27	27
10	Reserve grondexploitatie obk	607	703	1.095	1.297	1.499
13	Reserve gebouwen	608	608	608	608	608
14	Reserve speeltuinen	65	74	83	92	101
15	Reserve gaia	118	118	118	118	118
16	Reserve stadsvernieuwing	337	337	337	337	337
17	Reserve evenementen	100	50	50	50	50
18	Reserve plantsoenen	111	119	126	133	140
19	Reserve ondernemersfonds	245	245	245	245	245
20	Reserve liquidatie sanering mijnterreinen	36	-	-	-	-
	TOTAAL RESERVES	**34.886**	**33.765**	**36.511**	**36.788**	**37.404**
	VOORZIENINGEN VOOR VERPLCHTINGEN, VERLIEZEN EN RISICO'S					
01	Voorziening verkoop aandelen	26	26	26	26	26
02	Voorziening oninbare belastingdebiteuren	1.039	1.039	1.039	1.039	1.039
03	Voorziening pensioenverplichting wethouders	3.083	3.113	3.143	3.173	3.203
04	Voorziening dubieuze debiteuren sozawe	1.240	1.240	1.240	1.240	1.240
09	Voorziening wegen	156	156	156	156	156
10	Voorziening proj. Heerlenersteenweg	3	3	3	3	3
11	Voorziening proj. Zonstr.-Clausstr.	13	13	13	13	13
12	Voorziening herontwikkeling d'r Pool	1.500	1.500	1.500	1.500	1.500
13	Voorziening verlofsparen	59	59	59	59	59
	DOOR DERDEN BEKLEMDE MIDDELEN MET SPECIFIEKE AANWENDINGSRICHTING					
05	Voorziening dialect-activiteiten	27	27	27	27	27
08	Voorziening riolen	3.455	3.515	3.566	3.606	3.646
	TOTAAL VOORZIENINGEN	**10.601**	**10.691**	**10.771**	**10.841**	**10.912**
	TOTAAL RESERVES EN VOORZIENINGEN	**45.487**	**44.455**	**47.282**	**47.630**	**48.315**

Het betreft m.n. de volgende toevoegingen en onttrekkingen:

RESERVES

01 Algemene Reserve
Jaarlijks wordt € 750.000 toegevoegd aan de Algemene Reserve zodat het weerstandsvermogen geleidelijk versterkt wordt.

03 Reserve reeds bestemde nog uit te geven middelen
Het merendeel is gerelateerd aan BBV-verplichtingen in verband met investeringen die ten laste van reserves zijn gedaan. Vanuit deze reserve worden de afschrijvingslasten van deze investeringen gedekt. Het betreft m.n. investeringen in Hub, muziekschool, 't Westhoes, 't Sjevemethoes en Hybride werken.

07 Reserve Sociaal Domein
Voor de ontwikkelingen sociaal domein wordt verwezen naar programma 6 en de doorlopende informatieverstrekking in de commissie B&S.

08 Reserve huisvestingsvoorzieningen onderwijs
De structurele toevoeging bedraagt jaarlijks € 2,215 miljoen. De onderwijsuitgaven inclusief kapitaallasten van de onderwijsinvesteringen worden afgedekt uit deze reserve. Op basis van de feitelijke ontwikkelingen worden per jaareinde steeds de correcte bedragen onttrokken.

10 Reserve grondexploitatie obk
Via de erfpachtconstructie wordt de reserve jaarlijks aangevuld. De reserve wordt ook ingezet ter egalisatie van de kosten en opbrengsten van de grondexploitaties. De reserve laat een groei zien van € 0,607 miljoen begin 2024 naar € 1,50 miljoen eind 2027. Aanvullende informatie is opgenomen in de paragraaf grondexploitatie.

12 Egalisatiereserve afvalverwerking
Voor meer info zie paragraaf 1 Lokale lasten.

14 Reserve speeltuinen
Jaarlijks wordt € 9.000 gestort in de reserve speeltuinen.

17 Reserve evenementen
In 2023 wordt € 50.000 onttrokken uit deze reserve voor een openluchtconcert van het orkest van Guido Dieteren.

18 Reserve plantsoenen
Jaarlijks wordt € 7.100 gestort in deze reserve.

19 Reserve ondernemersfonds
In 2023 wordt een bedrag ad € 68.000 toegevoegd aan de reserve.

VOORZIENINGEN

02 Voorziening voor oninbare debiteuren
Dit betreft de belastingdebiteuren. Op basis van prognoses en rapportages van BsGW neemt de gemeente de betreffende bedragen op. Jaarlijks wordt € 300.000 aan de voorziening toegevoegd. De daadwerkelijk oninbare debiteuren worden vervolgens ten laste van de voorziening gebracht (raming vooralsnog ook € 300.000).

03 Voorziening pensioenverplichting wethouders
De maandelijkse premie-inhouding wordt gestort in de voorziening, op jaarbasis wordt hier € 30.000 voor geraamd. Overdrachten van pensioenen kunnen dit beïnvloeden. In 2023 is een bedrag ad € 460.000 toegevoegd uit het resultaat van 2022.

N.b.: Een nadere toelichting op het doel van de diverse reserves en voorzieningen is opgenomen in de bijlagen.

f. EMU-saldo

Onderstaande tabel laat de berekening van het EMU-saldo van de gemeente Kerkrade zien.

Omschrijving		2023	2024	2025	2026	2027
1	Exploitatiesaldo vóór toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves (zie BBV artikel 17c)	860	-9.388	-9.204	-6.089	-6.255
2	Mutatie (im)materiële vaste activa	17.295	18.998	18.824	15.719	12.885
3	Mutatie voorzieningen	845	390	380	370	370
4	Mutatie voorraden (incl. bouwgronden in exploitatie), zie exploitatie	0	0	0	0	0
5	Verwachte boekwinst bij verkoop effecten en verwachte boekwinst bij verkoop (im)materiële vaste activa	0	0	0	0	0
	EMU-saldo	**19.000**	**10.000**	**10.000**	**10.000**	**7.000**

Bijlagen

Lijst van afkortingen

AVV	Adviesdienst Verkeer en Vervoer
AWBZ	Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten
BAO	Besluit aanbestedingsregels voor overheidsopdrachten
BAG	Basisregistraties Adressen en Gebouwen
BBV	Besluit Begroting en Verantwoording
BCF	BTW Compensatiefonds
BIBOB	Bevordering Integriteitsbeoordeling door het Openbaar Bestuur
BNG	Bank Nederlandse Gemeenten
BOB	Beslissingen op Bezwaar
BTM	Bedrijventerreinenmanagement
BTW	Bruto Toegevoegde Waarde
BVE	Beroepsonderwijs en Volwasseneneducatie
CAO	Collectieve arbeidsovereenkomst
CAZ	Collectieve Aanvullende Ziektekostenverzekering
CBC	Centrale Bezwaarschriften Commissie
CISO	Chief Information Security Officer
CJG	Centrum voor Jeugd en Gezin
COELO	Centrum voor Onderzoek van de Economie van de Lagere Overheden
CVV	Collectief Vraagafhankelijk Vervoer
DUBO	Duurzaam Bouwen
ENSIA	Eenduidige Normatiek Single Information Audit
ETIL	Economisch Technologisch Instituut Limburg
FG-functionaris	Functionaris voor de Gegevensbescherming
FIDO	Financiering Decentrale Overheden (wet)
FPU	Flexibele Pensioen Uitkering
FWI	(landelijk) Fonds Werk en Inkomen
GBA	(wet) Gemeentelijke Basisadministratie Persoonsgegevens
GFT	Groente, Fruit en Tuin (afval)
GGD	Gemeentelijke Gezondheidsdienst
GHOR	Geneeskundige Hulpverlening bij Ongevallen en Rampen
GIDS	Gezond in de stad
GRP	Gemeentelijk Riolerings Plan
HRM	Human Resource Management
ICT	Informatie Communicatie Technologie
IKB	Individueel Keuze Budget
I-NUP	De overheidsbrede implementatie-agenda dienstverlening e-overheid
ITJ	Integraal Toezicht Jeugd
ISV	Investeringsbudget Stedelijke vernieuwing
JGZ	Jeugdgezondheidszorg
JOGG	Jeugd op gezond gewicht
JPP	Jeugd Preventie Plan
KCC	Klant Contact Centrum
KOV	Kinderopvang
LED	Light Emitted Diode
LED	Limburg Economic Development
MER	Milieu Effect Rapportage
MKB	Midden- en Kleinbedrijf
NJN	Najaarsnota
NOC/NSF	Nederlands Olympisch Comité / Nederlands Sport Federatie
NV	Naamloze Vennootschap
OBK	Ontwikkelingsbedrijf Kerkrade
OZB	Onroerende Zaakbelasting
POL	Provinciaal Ondernemingplan Limburg
POP	Persoonlijk Ontwikkelingsplan
PSZ	Peuterspeelzalen

PVVP	Provinciaal Verkeers- en Vervoersplan
RHCL	Regionaal Historisch Centrum Limburg
ROVL	Regionaal Orgaan Verkeersveiligheid Limburg
RUDDO	Regeling Uitzettingen en Derivaten Decentrale Overheden
RVVP	Regionaal Verkeers- en Vervoersplan
SSC-ZL	Shared Service Center - Zuid Limburg
SMK	Stichting Muziekschool Kerkrade
SUWI	Wet Structuur uitvoeringsorganisatie werk en inkomen
SW	Sociale Werkvoorziening
VAZOM	Vrije Academie Zuid Oostelijke Mijnstreek
VJN	Voorjaarsnota
VNG	Vereniging Nederlandse Gemeenten
VSV	Voortijdig Schoolverlaten
VVE	Voor- en vroegschoolse educatie
WCPV	Wet Collectieve Preventie Volksgezondheid
WGR	Wet Gemeenschappelijke Regelingen
WIN	Wet Inburgering Nieuwkomers
WIRA	Wet implementatie Rechtsbescherming richtlijnen Aanbesteden
WKR	Werkkostenregeling
Wmo	Wet maatschappelijke ondersteuning
Wob	Wet openbaarheid van bestuur
WOZ	Waardering Onroerende Zaken (wet)
WOZL	Werkvoorzieningschap Oostelijk Zuid Limburg
Wro	Wet ruimtelijke ordening
WSNP	Wet Schuldsanering Natuurlijke Personen
WSP	Werkgevers Service Punt
WSW	Wet Sociale Werkvoorziening
Wvg	Wet voorkeursrecht gemeenten
Wwnv	Wet Werken naar vermogen
WWB	Wet Werk en Bijstand
WWZ	Wonen Welzijn Zorg
ZMLK	Zeer moeilijk lerende kinderen (speciaal onderwijs)

Nadere toelichting reserves en voorzieningen

Nr.	Naam	Doel / omschrijving
	Algemene reserve	
01	Algemene reserve	De reserve dient als algemeen buffervermogen.
02	Reserve exploitatie (vrije deel)	Buffer vergelijkbaar met de algemene reserve, waarin meevallers en een positief rekeningresultaat tijdelijk kunnen worden geparkeerd totdat ze een andere bestemming krijgen. Van belang is het "vrije saldo", aangezien op de reserve soms ook al weer claims liggen. Het vrije saldo wordt betrokken bij de algemene reserve, het gedeelte waarop claims liggen bij de bestemmingsreserves.
11	Algemene reserve OBK	Door de activiteiten van het OBK en de daarmee verbonden risico's wordt een eigen reserve van enige omvang noodzakelijk geacht. Daarom is er specifiek voor het opvangen van niet voorziene/afgedekte risico's in de grondexploitaties een eigen reserve die als buffer dient.
	Bestemmingsreserves voor de egalisatie van tarieven	
12	Egalisatiereserve afvalverwerking	Het product afval is budgettair neutraal verwerkt in de begroting. De 'egalisatiereserve afvalverwerking' kan worden ingezet om externe schommelingen in de tariefstelling op te vangen. Hiertoe worden saldi bij de eindafrekening per dienstjaar toegevoegd of onttrokken aan de reserve.
	Bestemmingsreserves	
02	Reserve exploitatie	Gedeelte van de reserve waarop claims liggen. De raad kan besluiten om de middelen een andere aanwending te geven. Vanaf 2023 is er geen dichtverplicht deel reserve exploitatie meer; enkel een vrij deel. Het vrije saldo van de reserve wordt betrokken bij de algemene reserve.
03	Reserve reeds bestemde nog uit te geven middelen	Hierin zijn posten opgenomen met een sterk verplichtend karakter, waarbij echter nog geen opdrachtverstrekking aan derden heeft plaatsgevonden en die dus formeel niet op de staat Nog te Betalen horen. Het verplichtende karakter wordt aangegeven door bijv. wet- en regelgeving, of nog af te ronden uitvoering van een reeds genomen besluit.
06	Reserve HRM	Met deze reserve kan invulling worden gegeven aan trajecten op het personele vlak die vaak over de jaargrenzen heengaan (bijvoorbeeld Persoonlijke Ontwikkelings Plannen).
07	Reserve sociaal domein	Deze dient enerzijds ter egalisatie van kosten (tegengaan jaarlijkse fluctuaties), anderzijds is zij bedoeld ter afdekking van bedrijfsvoeringskosten sociaal domein. Als gevolg van de huidige integratie van het Sociaal Domein met de reguliere gemeentebegroting krijgt deze reserve deels een andere functie. De reserve dient dan nog slechts om onverwachte fluctuaties per jaareinde op te vangen (bijvoorbeeld de afrekeningen Jeugdzorg die vaak pas in mei van het jaar erna beschikbaar komen) of om tijd te winnen bij het vinden van oplossingen voor onverwachte tegenvallers. Zij behoudt daarmee haar egaliserende werking.
08	Reserve huisvestings-voorzieningen onderwijs	Uit deze post worden de kapitaallasten van onderwijsvoorzieningen en de overige kosten van onderwijsvoorzieningen afgedekt (budgettair neutraal). Het betreft hier dus eigen middelen.
09	Reserve verenigingen en vrijwilligers	Deze reserve dient om eventuele (extra) kosten van verenigingen en vrijwilligers te kunnen dekken.
10	Reserve grondexploitatie OBK	Dit is de "werkreserve" van het OBK van waaruit grondexploitaties worden bekostigd en opbrengsten worden geparkeerd ten behoeve van investeringen. Een groot deel is bestemd voor wijkontwikkelingsplannen en grote projecten. Periodiek wordt het meerjarig verloop van deze reserve bewaakt en geactualiseerd om tijdig in te kunnen spelen op ontwikkelingen.
13	Reserve gebouwen	Onderhoudskosten worden met name in de exploitatie verantwoord. De reserve kan worden gebruikt om eventuele (extra) kosten van gemeentelijke gebouwen op te vangen. Incidentele meevallers, bijvoorbeeld uit de verkoop van gebouwen, worden aan de reserve toegevoegd. Egaliserende werking.
14	Reserve speeltuinen	De reserve kan worden gebruikt om eventuele (extra) kosten van speeltuinen-, toestellen, e.d. op te vangen. Egaliserende werking.
15	Reserve Gaia	Deze reserve is bedoeld voor egalisatie van kosten / opbrengsten in relatie tot GaiaZOO. Wanneer de opbrengsten de kosten overtreffen kunnen de

Nr.	Naam	Doel / omschrijving
		voordelige saldi in de exploitatie worden opgenomen en kan de reserve vervallen.
16	Reserve stadsvernieuwing	Reserve ten behoeve van herstructureringsprojecten en aanpak verpaupering. Naar verwachting zal de zojuist benoemde problematiek mede door het krimpscenario in de komende jaren toenemen.
17	Reserve evenementen	Deze reserve dient om eventuele (extra) kosten van evenementen te kunnen dekken. Egaliserende werking.
18	Reserve plantsoenen	De reserve dient als buffer voor de groenvoorziening om onvoorziene uitgaven op te vangen.
19	Reserve ondernemersfonds	De opbrengsten reclamegelden worden hierin vooralsnog gestort ten behoeve van de ondernemers.
20	Reserve liquidatie sanering mijnterrein	De reserve wordt gebruikt voor bodemsanering van de terreinen in combinatie met de herinrichting ervan. De reserve is destijds gevoed door een ontvangen liquidatie-uitkering in verband met de beëindiging van de taakopdracht sanering mijnterrein. Vrij te besteden door gemeente. Op deze reserve wordt een uitsterfconstructie toegepast.
	Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's	
01	Voorziening verkoop aandelen	Bij de verkoop van de aandelen Essent en Attero was sprake van "rechten" van aandeelhouders op diverse garantiefondsen (vordering), die vooralsnog volledig in een voorziening werden gestort omdat de hoogte nog onzeker was. De manier van verwerking was verplicht voorgeschreven. De volledige financiële afwikkeling nadert zijn einde, waarbij ook verschillende tijdelijke rechtspersonen worden opgeheven. Tegenover het bedrag in de voorziening staat nu nog een vordering op op Attero voor een even groot bedrag.
02	Voorziening voor oninbare belastingdebiteuren	Deze voorziening dient om financiële consequenties van niet-geraamde afboekingen van oninbare belastingdebiteuren, niet-geraamde schuldsaneringen of andere debiteuren (niet zijnde sozawe) op te vangen. Sinds de overgang naar de BsGW, maakt de BsGW periodiek een inschatting ten behoeve van de deelnemende gemeenten. De daadwerkelijk oninbaar verklaarde posten worden vervolgens afgeboekt ten laste van de voorziening.
03	Voorziening pensioenverplichtingen	Deze voorziening dient ter dekking van de aan de gemeente overgedragen pensioenaanspraken van wethouders (Wet APPA). Deze voorziening wordt gevoed door de ingehouden premies op de loonsom in de voorziening te storten, de hoogte wordt jaarlijks opnieuw berekend.
04	Voorziening dubieuze debiteuren sozawe	In verband met destijds aangescherpte verslaggevingseisen is de manier van boekhouden veranderd met betrekking tot terugbetaling aan debiteuren. In 2007 is besloten om vanaf de jaarrekening 2006 een voorziening te creëren voor de risico's van eventuele oninbaarheid.
09	Voorziening wegen	Deze voorziening is gevormd op basis van BBV-regels en gerelateerd aan onderhoud van wegen.
10	Voorziening project Heerlenersteenweg	Deze voorziening is gevormd op basis van BBV-regels en gerelateerd aan de betreffende grondexploitatie.
11	Voorziening project Zonstraat-Clausstraat	Deze voorziening is gevormd op basis van BBV-regels en gerelateerd aan de betreffende grondexploitatie.
12	Voorziening herontwikkeling d'r Pool	Deze voorziening is gevormd op basis van BBV-regels en gerelateerd aan de betreffende grondexploitatie.
13	Voorziening verlofsparen	Deze voorziening is gevormd op basis van BBV-regels en gerelateerd aan de in de CAO geboden mogelijkheid om verlof te sparen (leidend tot een toekomstige financiële verplichting voor de werkgever).
	Door derden beklemde middelen met een specifieke aanwendingsrichting	
05	Voorziening dialect-activiteiten	De voorziening is gevoed door het liquidatiesaldo van de stichting Kirchröadsjer Dieksiejoneer en is bedoeld voor het organiseren van activiteiten die de instandhouding van het Kerkraads dialect bevorderen (met inachtneming van de relevante verordeningen).
08	Voorziening riolen	Het product "riolering" is budgettair neutraal verwerkt in de begroting. De voorziening dient om schommelingen in de tariefbepaling te kunnen opvangen. Uit het rioolbeheersplan blijken de noodzakelijke investeringen en wordt een verband gelegd met de tarieven. Tevens blijkt meerjarig het eventueel beroep dat op de voorziening moet worden gedaan.

Overige risico's

Bedrijfsvoering

Toelichting

Dit zijn risico's die spelen in het dagelijkse werk. Ook kunnen dit risico's zijn door veranderingen in wetten. Of omdat er bijvoorbeeld een procedure bij de rechter loopt of er nog word onderhandeld over een nieuw contract.

Bestaande maatregelen

Voor sommige risico's zijn verzekeringen afgesloten. Denk aan een verzekering voor brandschade of aansprakelijkheid. Ook kunnen voorzieningen zijn gevormd, zoals de voorziening oninbare debiteuren.
Binnen de gemeente worden deze risico's in de gaten gehouden. Voor projecten is het zo dat deze alleen kunnen starten als er budget voor is. Tot slot is in de begroting een jaarlijkse post “onvoorzien” (€ 282.000) en in het investeringsprogramma een jaarlijkse post “onvermijdbaar” (€ 58.000) voor het opvangen van risico’s opgenomen .

Kwantificering (rest)risico

Niet van toepassing.

Demografische ontwikkeling

Toelichting

Met demografische ontwikkeling wordt bedoeld dat in een stad onder andere het aantal inwoners of ouderen kan verschillen van jaar tot jaar. Dit zien we in Kerkrade ook. Het aantal inwoners daalt langzaam en het aantal oudere inwoners neemt toe. Dit heeft onder andere gevolgen voor de leegstand, arbeidsmarkt, publieke en recreatieve voorzieningen. Meer informatie staat in programma 8 van de begroting “Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing”.

Bestaande maatregelen

Dit gebeurt niet ineens maar duurt meerdere jaren. Bij de berekening van de algemene uitkering wordt hiermee rekening gehouden. Zo kunnen de aantallen inwoners, jongeren en woningen per jaar anders zijn. Ook als nieuw beleid gemaakt wordt, wordt hiermee rekening gehouden.

In regionaal verband is met het uitvoeringsprogramma's IBA, de Regio Deal Parkstad, het Volkshuisvestingfonds etcetera een financiële bijdrage gegeven aan onder meer het aanpakken van de (gevolgen van de) bevolkingskrimp, werken aan sociaaleconomische structuurversterking, het verbeteren van de woonkwaliteit en leefbaarheid in kwetsbare gebieden. Tot slot wordt bij nieuwe beleidsbeslissingen zoveel mogelijk rekening gehouden met de effecten van de bevolkingsontwikkeling.

Kwantificering (rest)risico

Het is een belangrijk onderwerp, maar het is geen risico.

Subsidies

Toelichting

Ook de gemeente Kerkrade ontvangt subsidies om haar plannen te realiseren. Dit kan bijvoorbeeld zijn van het Rijk, de Provincie of de Europese Unie. Een subsidie wordt niet zomaar gegeven. Er gelden voorwaarden waaraan de gemeente moet voldoen. Mogelijk wordt toch geen subsidie toegekend omdat er niet aan de voorwaarden voldaan wordt. Ook kan het een risico zijn dat een subsidie terugbetaald moet worden. Dit kan het geval zijn als de gemeente zich niet aan de subsidievoorwaarden blijkt te hebben gehouden.

Bestaande maatregelen

Subsidies worden pas opgenomen in de begroting als de subsidiebeschikking ontvangen is (hoge mate van zekerheid). Het naleven van de voorwaarden wordt steeds bewaakt.

Kwantificering (rest)risico

Niet van toepassing.

Financiering

Toelichting

Het risico bestaat dat de rente hoger uitvalt dan wat eerder gedacht was. Dit is dan een nadeel voor de begroting.

Bestaande maatregelen
Er is sprake van een evenwichtige opbouw van de leningenportefeuille. De renteontwikkelingen worden in de gaten gehouden en als het nodig is, wordt financiering veilig gesteld. De financiering voldoet aan de normen voor de kasgeldlimiet (korte financiering) én aan de renterisiconorm (zie ook de financieringsparagraaf in de begroting).
Als we de financiering van de komende jaren ook meetellen, heeft Gemeente Kerkrade zelfs nog veel ruimte onder de renterisiconorm. Er wordt daarnaast gewerkt met lange termijn financiering met looptijden van 20 of 25 jaar.
Het risico, als we herfinanciering nodig hebben, is daarmee minder geworden, omdat dit een langzaam proces is dat zich over vele jaren uitstrekt.
De leningenportefeuille is wel toegenomen, vooral door grote investeringen in de stad (zoals centrum, Kerkrade-West), maar er is in de begroting rekening gehouden met de kosten van de financiering die er nu is en van de financiering die we nog verwachten. Als laatste wordt in de begroting altijd gerekend met een rentepercentage dat elk jaar steeds een beetje hoger wordt. Zo maken we het risico van een stijging van de rente op de korte termijn kleiner. Deze percentages passen we steeds aan als er iets verandert of als we verwachten dat er iets gaat veranderen.

Kwantificering (rest)risico
Niet van toepassing.

Verbonden partijen (VP-en)
Toelichting
Onder de VP-en vallen onder andere de gemeenschappelijke regelingen (GR-en). De gemeente is deel van het algemeen bestuur van meerdere GR-en. Elk van deze hebben hun eigen boekhouding. Er kan zich bij een verbonden partij een risico voordoen.

Bestaande maatregelen
De VP-en proberen de risico's zelf te verkleinen. Als een risico werkelijkheid wordt, dan wordt eerst gekeken de VP dit zelf kan oplossen. Er is vaak contact met een VP. Dit kan zijn in de vorm van een overleg of een document zoals een begroting of jaarrekening. Er wordt dan ook aandacht besteed aan de risico's.
De gemeente betaalt een bijdrage aan de VP volgens de begroting van die VP. Deze bijdrage staat ook in de gemeentebegroting. De Raden kunnen iets vinden van de begroting van een VP. Dit wordt een zienswijze genoemd. Dit is een middel om te sturen op de VP.

Kwantificering (rest)risico
Niet van toepassing.

Gewaarborgde geldleningen

Toelichting

In het verleden zijn aan woningcorporaties en particulieren garanties verleend op hun sociale woningbezit. Dit was bepaald vanuit de wet. Het begrote totaalbedrag aan nog open garanties bedraagt eind 2022 voor de corporaties € 239 miljoen en voor de particulieren € 1,5 miljoen. Het risico bestaat dat de woningcorporaties of particulieren niet betalen doordat ze bijvoorbeeld failliet gaan.

Bestaande maatregelen

Een garantie wordt verleend voor een sociale woning. De woning is dan het onderpand. Dat betekent dat als niet betaald wordt, de gemeente dat pand krijgt. De afgelopen jaren is het bedrag aan uitstaande garanties gedaald. Door aflossingen wordt het risico kleiner en neemt de waarde van het onderpand ten opzichte van de garantie toe. Er is bovendien een landelijk waarborgfonds waar de gemeente terecht kant als niet wordt afgelost. De woningcorporaties voeden dit fonds. Tot slot hebben de drie woningcorporaties die in Kerkrade actief zijn, HeemWonen, Wonen Limburg en WonenZuid, een eigen vermogen van ruim € 4 miljard. Dit is aanzienlijk. Volgens BsGW bedroeg de WOZ-waarde van het woningbezit specifiek in Kerkrade van deze corporaties € 880 miljoen in 2021. Dit is ruim voldoende om de uitstaande garanties te dekken.

Kwantificering (rest)risico

Niet van toepassing.

Staat van Langlopende Leningen

bedragen x € 1.000

Lening-nummer	Bedrag lening	Rente%	Aflossing jaar	Restant lening per 1.1.2024	Aflossing 2024	Rente 2024	Restant lening per 1.1.2025
199904	€ 13.613	5,310	2024	€ 545	€ 545	€ 27	€ 0
200102	€ 9.076	5,470	2026	€ 1.089	€ 363	€ 43	€ 726
200201	€ 10.000	5,469	2027	€ 1.600	€ 400	€ 72	€ 1.200
200303	€ 17.500	4,855	2028	€ 3.500	€ 700	€ 166	€ 2.800
200501	€ 10.000	3,585	2030	€ 2.800	€ 400	€ 92	€ 2.400
200601	€ 11.000	3,798	2031	€ 3.520	€ 440	€ 119	€ 3.080
200901	€ 7.000	4,610	2034	€ 3.080	€ 280	€ 140	€ 2.800
201001	€ 5.000	4,610	2035	€ 2.400	€ 200	€ 102	€ 2.200
201301	€ 11.000	2,970	2038	€ 6.600	€ 440	€ 186	€ 6.160
2015-01	€ 11.000	1,220	2035	€ 6.600	€ 550	€ 77	€ 6.050
2016-01	€ 10.000	1,295	2036	€ 6.500	€ 500	€ 79	€ 6.000
2017-01	€ 6.000	1,395	2037	€ 4.200	€ 300	€ 55	€ 3.900
2017-02	€ 14.000	1,190	2037	€ 9.800	€ 700	€ 115	€ 9.100
2018-01	€ 12.000	1,360	2038	€ 9.000	€ 600	€ 115	€ 8.400
2018-02	€ 12.000	1,190	2038	€ 9.000	€ 600	€ 105	€ 8.400
2019-01	€ 10.000	1,200	2039	€ 8.000	€ 500	€ 90	€ 7.500
2019-02	€ 10.000	0,680	2044	€ 8.400	€ 400	€ 56	€ 8.000
2020-01	€ 10.000	0,585	2045	€ 8.800	€ 400	€ 50	€ 8.400
2020-02	€ 8.000	0,530	2040	€ 6.800	€ 400	€ 34	€ 6.400
2021-01	€ 15.000	0,190	2041	€ 13.500	€ 750	€ 24	€ 12.750
2022-01	€ 10.000	1,425	2042	€ 9.500	€ 500	€ 130	€ 9.000
2023-01	€ 8.000	3,150	2048	€ 8.000	€ 320	€ 243	€ 7.680
2023-02	€ 11.000	3,345	2048	€ 11.000	€ 440	€ 361	€ 10.560

Gemeente Kerkrade

Iv3 taakveld met omschrijving	productnummer met omschrijving	iv3 cat. met omschrijving kostensoort	rekening 2022	raming 2023	primaire raming 2024	meerjaren raming 2025	meerjaren raming 2026	meerjaren raming 2027
T01 Bestuur	9019010 College	4110 Salarissen en sociale lasten	794.760,98	713.000	713.000	713.000	713.000	713.000
T01 Bestuur	9019011 College	4380 Overige goederen en diensten	20.601,75	15.400	15.400	15.400	15.400	15.400
T01 Bestuur	9019011 College	4720 Mutatie voorzieningen	26.622,01	490.000	30.000	30.000	30.000	30.000
T01 Bestuur	9019020 Raad	4110 Salarissen en sociale lasten	539.211,09	535.000	535.000	535.000	535.000	535.000
T01 Bestuur	9019021 Raad	4380 Overige goederen en diensten	0,00	400	400	400	400	400
T01 Bestuur	9019034 Griffie	4110 Salarissen en sociale lasten	238.996,73	271.200	270.200	270.200	270.200	270.200
T01 Bestuur	9019034 Griffie	4351 Ingeleend personeel	4.837,60	55.300	0	0	0	0
T01 Bestuur	9019034 Griffie	4380 Overige goederen en diensten	71.518,91	48.400	103.700	103.700	103.700	103.700
T01 Bestuur	9019034 Griffie	4438 Ink.overdr. - ov. Instel./personen	18.145,21	7.000	7.000	7.000	7.000	7.000
T01 Bestuur	9019034 Griffie	4439 Ink.overdr. - onverdeeld	0,00	600	600	600	600	600
T01 Bestuur	9019044 Griffie presentiegelden	4380 Overige goederen en diensten	18.634,14	16.100	16.100	16.100	16.100	16.100
T01 Bestuur	9019051 Jaarrekening controle	4351 Ingeleend personeel	10.000,00	0	0	0	0	0
T01 Bestuur	9019051 Jaarrekening controle	4380 Overige goederen en diensten	123.880,00	72.300	72.300	72.300	72.300	72.300
T01 Bestuur	9019061 Ondersteuning B&W	4110 Salarissen en sociale lasten	57.000,00	57.000	57.000	57.000	57.000	57.000
T01 Bestuur	9019061 Ondersteuning B&W	4351 Ingeleend personeel	2.264,51	38.300	2.600	2.600	2.600	2.600
T01 Bestuur	9019061 Ondersteuning B&W	4380 Overige goederen en diensten	30.956,11	14.000	31.700	31.700	31.700	31.700
T01 Bestuur	9019061 Ondersteuning B&W	4438 Ink.overdr. - ov. Instel./personen	2.900,00	1.800	1.800	1.800	1.800	1.800
T01 Bestuur	9019071 Representatie B&W	4380 Overige goederen en diensten	82.021,60	40.100	22.800	22.800	22.800	22.800
T01 Bestuur	9019083 IBA	4110 Salarissen en sociale lasten	60.100,00	60.100	60.100	60.100	60.100	60.100
T01 Bestuur	9019083 IBA	4380 Overige goederen en diensten	56.228,34	5.000	0	0	0	0
T01 Bestuur	9019083 IBA	4436 Ink.overdr. - overige overheden	0,00	18.700	0	0	0	0
T01 Bestuur	9019091 Eurode	4380 Overige goederen en diensten	0,00	600	600	600	600	600
T01 Bestuur	9019091 Eurode	4433 Ink.overdr. - gemeenschap.regelingen	22.872,00	24.300	24.300	24.300	24.300	24.300
T01 Bestuur	9019101 Vereniging Nederlandse Gemeenten	4380 Overige goederen en diensten	69.271,56	72.100	65.800	65.800	65.800	65.800
T01 Bestuur	9019101 Vereniging Nederlandse Gemeenten	4436 Ink.overdr. - overige overheden	142.814,98	149.700	160.000	162.000	162.000	162.000
T01 Bestuur	9019111 Samenwerking Parkstad	4380 Overige goederen en diensten	233.048,00	243.000	245.000	250.000	237.000	237.000
T01 Bestuur	9019111 Samenwerking Parkstad	4433 Ink.overdr. - gemeenschap.regelingen	800.461,00	861.300	886.300	917.300	966.300	1.003.300
T01 Bestuur	9019121 Internationale samenw. en hulpverl.	4438 Ink.overdr. - ov. Instel./personen	0,00	92.000	0	0	0	0
		Totaal 4	3.427.146,52	3.902.700	3.321.700	3.359.700	3.395.700	3.432.700
T01 Bestuur	9019011 College	8380 Overige goederen en diensten	-2.389,48	-6.500	-6.500	-6.500	-6.500	-6.500
T01 Bestuur	9019011 College	8720 Mutatie voorzieningen	-460.000,00	0	0	0	0	0
T01 Bestuur	9019061 Ondersteuning B&W	8380 Overige goederen en diensten	0,00	-200	-200	-200	-200	-200
		Totaal 8	-462.389,48	-6.700	-6.700	-6.700	-6.700	-6.700
Totaal T01 Bestuur			**2.964.757,04**	**3.896.000**	**3.315.000**	**3.353.000**	**3.389.000**	**3.426.000**
T010 Mutaties reserves	9010010 Algemene reserve	4710 Mutatie reserves	750.000,00	750.000	750.000	750.000	750.000	750.000
T010 Mutaties reserves	9010020 Reserve exploitatie	4710 Mutatie reserves	2.986.490,16	6.763.500	44.000	2.547.000	0	0
T010 Mutaties reserves	9010030 Reserve reeds bestemde nutgm	4710 Mutatie reserves	5.445.236,51	1.358.300	51.000	51.000	51.000	51.000
T010 Mutaties reserves	9010072 Reserve sociaal domein	4710 Mutatie reserves	3.851.826,38	0	0	0	0	0
T010 Mutaties reserves	9010082 Reserve onderwijs	4710 Mutatie reserves	2.214.700,00	2.214.700	2.214.700	2.214.700	2.214.700	2.214.700
T010 Mutaties reserves	9010103 Reserve grondexploitatie obk	4710 Mutatie reserves	594.779,84	221.800	404.800	404.800	201.800	201.800
T010 Mutaties reserves	9010113 Reserve obk algemeen	4710 Mutatie reserves	0,00	180.000	0	0	0	0
T010 Mutaties reserves	9010123 Egalisatieres. kst. afvalverwerking	4710 Mutatie reserves	194.759,46	0	0	0	0	0
T010 Mutaties reserves	9010133 Reserve gebouwen	4710 Mutatie reserves	470.500,00	0	0	0	0	0
T010 Mutaties reserves	9010143 Reserve speeltuinen	4710 Mutatie reserves	9.000,00	9.000	9.000	9.000	9.000	9.000
T010 Mutaties reserves	9010153 Reserve Gaia	4710 Mutatie reserves	10.000,00	0	0	0	0	0
T010 Mutaties reserves	9010163 Reserve stadsvernieuwing	4710 Mutatie reserves	0,00	650.000	0	0	0	0
T010 Mutaties reserves	9010173 Reserve evenementen	4710 Mutatie reserves	150.000,00	0	0	0	0	0
T010 Mutaties reserves	9010183 Reserve plantsoenen	4710 Mutatie reserves	7.100,00	7.100	7.100	7.100	7.100	7.100
T010 Mutaties reserves	9010193 Reserve ondernemersfonds	4710 Mutatie reserves	150.000,00	68.000	0	0	0	0
		Totaal 4	16.834.392,35	12.222.400	3.480.600	5.983.600	3.233.600	3.233.600
T010 Mutaties reserves	9010000 Reserve saldo rekening	8710 Mutatie reserves	-2.986.490,16	-6.515.500	0	0	0	0
T010 Mutaties reserves	9010020 Reserve exploitatie	8710 Mutatie reserves	-3.524.400,00	-7.006.500	-827.200	0	0	0
T010 Mutaties reserves	9010030 Reserve reeds bestemde nutgm	8710 Mutatie reserves	-2.850.078,04	-9.342.100	-932.500	-483.300	-362.700	-362.700
T010 Mutaties reserves	9010072 Reserve sociaal domein	8710 Mutatie reserves	-1.000.000,00	-1.698.300	0	0	0	0
T010 Mutaties reserves	9010082 Reserve onderwijs	8710 Mutatie reserves	-1.955.900,00	-2.066.600	-2.147.800	-2.740.500	-2.593.800	-2.255.400
T010 Mutaties reserves	9010103 Reserve grondexploitatie obk	8710 Mutatie reserves	-736.980,96	-1.038.700	-308.600	-13.200	0	0
T010 Mutaties reserves	9010113 Reserve obk algemeen	8710 Mutatie reserves	-179.800,00	0	0	0	0	0
T010 Mutaties reserves	9010123 Egalisatieres. kst. afvalverwerking	8710 Mutatie reserves	0,00	0	-300.000	0	0	0
T010 Mutaties reserves	9010133 Reserve gebouwen	8710 Mutatie reserves	-95.290,05	-75.800	0	0	0	0
T010 Mutaties reserves	9010163 Reserve stadsvernieuwing	8710 Mutatie reserves	-90.500,00	-718.300	0	0	0	0

Iv3 taakveld met omschrijving	productnummer met omschrijving	iv3 cat. met omschrijving kostensoort	rekening 2022	raming 2023	primaire raming 2024	meerjaren raming 2025	meerjaren raming 2026	meerjaren raming 2027
T010 Mutaties reserves	9010173 Reserve evenementen	8710 Mutatie reserves	-158.900,00	-50.000	-50.000	0	0	0
T010 Mutaties reserves	9010193 Reserve ondernemersfonds	8710 Mutatie reserves	-32.900,00	0	0	0	0	0
T010 Mutaties reserves	9010203 Reserve liq.sanering mijnterrein	8710 Mutatie reserves	0,00	0	-36.500	0	0	0
		Totaal 8	-13.611.239,21	-28.511.800	-4.602.600	-3.237.000	-2.956.500	-2.618.100
Totaal T010 Mutaties reserves			**3.223.153,14**	**-16.289.400**	**-1.122.000**	**2.746.600**	**277.100**	**615.500**
T011 Resultaat van de rekening van baten en lasten	9011000 Resultaat	4439 Ink.overdr. - onverdeeld	0,00	0	0	0	-2.634.000	-1.822.000
		Totaal 4	0,00	0	0	0	-2.634.000	-1.822.000
Totaal T011 Resultaat van de rekening van baten en lasten			**0,00**	**0**	**0**	**0**	**-2.634.000**	**-1.822.000**
T02 Burgerzaken	9020010 Burgerzaken	4110 Salarissen en sociale lasten	25.000,00	25.000	25.000	25.000	25.000	25.000
T02 Burgerzaken	9020011 Burgerzaken	4110 Salarissen en sociale lasten	284.900,00	310.900	384.900	384.900	384.900	384.900
T02 Burgerzaken	9020021 Persoonsdocumenten	4380 Overige goederen en diensten	2.558,56	700	900	900	900	900
T02 Burgerzaken	9020031 Bevolkingsadministratie	4351 Ingeleend personeel	55.891,60	56.200	0	0	0	0
T02 Burgerzaken	9020031 Bevolkingsadministratie	4380 Overige goederen en diensten	4.779,22	15.400	16.400	16.400	16.400	16.400
T02 Burgerzaken	9020041 Reisdocumenten	4431 Inkomensoverdrachten - Rijk	100.462,86	44.600	238.500	245.500	270.500	270.500
T02 Burgerzaken	9020051 Rijdocumenten	4431 Inkomensoverdrachten - Rijk	49.622,90	108.200	115.800	115.800	135.800	135.800
T02 Burgerzaken	9020061 Burgerlijke stand	4110 Salarissen en sociale lasten	128.900,00	128.900	128.900	128.900	128.900	128.900
T02 Burgerzaken	9020061 Burgerlijke stand	4380 Overige goederen en diensten	8.140,24	5.900	5.900	5.900	5.900	5.900
T02 Burgerzaken	9020071 Publiekszaken	4110 Salarissen en sociale lasten	82.000,00	82.000	82.000	82.000	82.000	82.000
T02 Burgerzaken	9020071 Publiekszaken	4380 Overige goederen en diensten	7.331,69	9.200	9.200	9.200	9.200	9.200
T02 Burgerzaken	9020071 Publiekszaken	4432 Inkomensoverdrachten - gemeenten	21.257,72	19.000	19.000	19.000	19.000	19.000
T02 Burgerzaken	9020091 Naturalisaties	4431 Inkomensoverdrachten - Rijk	38.300,00	48.600	48.600	48.600	48.600	48.600
T02 Burgerzaken	9020101 Verkiezingen	4351 Ingeleend personeel	104.094,13	0	0	0	0	0
T02 Burgerzaken	9020101 Verkiezingen	4380 Overige goederen en diensten	120.210,84	208.900	93.900	3.900	93.900	93.900
T02 Burgerzaken	9020113 Geo-informatie	4110 Salarissen en sociale lasten	272.400,00	272.400	272.400	272.400	272.400	272.400
T02 Burgerzaken	9020113 Geo-informatie	4380 Overige goederen en diensten	23.562,56	42.500	42.500	42.500	42.500	42.500
T02 Burgerzaken	9020113 Geo-informatie	4433 Ink.overdr. - gemeenschap.regelingen	159.374,34	153.000	155.000	166.000	181.000	181.000
T02 Burgerzaken	9020121 Verklaringen omtrent gedrag	4380 Overige goederen en diensten	655,25	0	0	0	0	0
T02 Burgerzaken	9020121 Verklaringen omtrent gedrag	4431 Inkomensoverdrachten - Rijk	13.607,70	10.200	10.200	10.200	10.200	10.200
		Totaal 4	1.503.049,61	1.541.600	1.649.100	1.577.100	1.727.100	1.727.100
T02 Burgerzaken	9020021 Persoonsdocumenten	8370 Leges en andere rechten	-33.197,92	-35.000	-36.000	-37.000	-37.000	-38.000
T02 Burgerzaken	9020041 Reisdocumenten	8370 Leges en andere rechten	-211.085,25	-81.600	-455.900	-475.900	-530.900	-543.900
T02 Burgerzaken	9020051 Rijdocumenten	8370 Leges en andere rechten	-168.856,50	-151.600	-171.000	-172.000	-206.000	-211.000
T02 Burgerzaken	9020061 Burgerlijke stand	8370 Leges en andere rechten	-102.355,50	-71.700	-74.700	-75.700	-76.700	-78.700
T02 Burgerzaken	9020091 Naturalisaties	8370 Leges en andere rechten	-44.655,00	-58.600	-60.600	-61.600	-62.600	-64.600
T02 Burgerzaken	9020113 Geo-informatie	8370 Leges en andere rechten	-6.483,40	-4.100	-4.100	-4.100	-4.100	-4.100
T02 Burgerzaken	9020113 Geo-informatie	8433 Ink.overdr. - gemeenschap.regelingen	-5.395,00	-4.800	0	0	0	0
T02 Burgerzaken	9020121 Verklaringen omtrent gedrag	8370 Leges en andere rechten	-12.126,85	-12.400	-13.400	-13.400	-13.400	-13.400
		Totaal 8	-584.155,42	-419.800	-815.700	-839.700	-930.700	-953.700
Totaal T02 Burgerzaken			**918.894,19**	**1.121.800**	**833.400**	**737.400**	**796.400**	**773.400**
T03 Beheer overige gebouwen en gronden	9030013 Overige gebouwen en gronden	4320 Duurzame goederen	85.404,56	811.500	0	0	0	0
T03 Beheer overige gebouwen en gronden	9030013 Overige gebouwen en gronden	4351 Ingeleend personeel	322,50	0	0	0	0	0
T03 Beheer overige gebouwen en gronden	9030013 Overige gebouwen en gronden	4380 Overige goederen en diensten	503,59	0	0	0	0	0
T03 Beheer overige gebouwen en gronden	9030020 Leegstaande gebouwen	4730 Afschrijvingen	10.200,00	4.100	2.500	2.500	2.700	1.600
T03 Beheer overige gebouwen en gronden	9030020 Leegstaande gebouwen	4740 Toegerekende reële/bespaarde rente	273,04	200	100	100	100	0
T03 Beheer overige gebouwen en gronden	9030023 Leegstaande gebouwen	4110 Salarissen en sociale lasten	24.300,00	24.300	24.300	24.300	24.300	24.300
T03 Beheer overige gebouwen en gronden	9030023 Leegstaande gebouwen	4210 Belastingen	19.825,06	21.900	21.900	21.900	21.900	21.900
T03 Beheer overige gebouwen en gronden	9030023 Leegstaande gebouwen	4380 Overige goederen en diensten	65.287,40	11.500	31.500	31.500	31.500	31.500
T03 Beheer overige gebouwen en gronden	9030023 Leegstaande gebouwen	4439 Ink.overdr. - onverdeeld	0,00	0	2.300	2.300	2.300	2.300
T03 Beheer overige gebouwen en gronden	9030033 Verhuur bedrijfspanden	4210 Belastingen	6.437,64	2.800	2.800	2.800	2.800	2.800
T03 Beheer overige gebouwen en gronden	9030033 Verhuur bedrijfspanden	4380 Overige goederen en diensten	3.494,19	4.100	3.100	3.100	3.100	3.100
		Totaal 4	216.047,98	880.400	88.500	88.500	88.700	87.500
T03 Beheer overige gebouwen en gronden	9030013 Overige gebouwen en gronden	8330 Pachten	-57.705,93	-58.100	-58.100	-58.100	-58.100	-58.100
T03 Beheer overige gebouwen en gronden	9030013 Overige gebouwen en gronden	8380 Overige goederen en diensten	0,00	0	-25.000	-25.000	-25.000	-25.000
T03 Beheer overige gebouwen en gronden	9030023 Leegstaande gebouwen	8380 Overige goederen en diensten	-2.975,20	-280.500	0	0	0	0
T03 Beheer overige gebouwen en gronden	9030033 Verhuur bedrijfspanden	8330 Pachten	-11.078,17	-21.100	-31.100	-42.100	-43.100	-44.100
T03 Beheer overige gebouwen en gronden	9030033 Verhuur bedrijfspanden	8360 Huren	-48.023,41	-50.000	-50.000	-50.000	-50.000	-50.000
T03 Beheer overige gebouwen en gronden	9030033 Verhuur bedrijfspanden	8380 Overige goederen en diensten	-122,50	0	0	0	0	0
		Totaal 8	-119.905,21	-409.700	-164.200	-175.200	-176.200	-177.200
Totaal T03 Beheer overige gebouwen en gronden			**96.142,77**	**470.700**	**-75.700**	**-86.700**	**-87.500**	**-89.700**
T04 Overhead	9040010 Bedrijfsvoering algemeen	4110 Salarissen en sociale lasten	438.837,40	850.000	3.050.400	5.230.400	7.058.400	8.735.400

Iv3 taakveld met omschrijving	productnummer met omschrijving	iv3 cat. met omschrijving kostensoort	rekening 2022	raming 2023	primaire raming 2024	meerjaren raming 2025	meerjaren raming 2026	meerjaren raming 2027
T04 Overhead	9040010 Bedrijfsvoering algemeen	4380 Overige goederen en diensten	0,00	300.000	0	0	0	0
T04 Overhead	9040010 Bedrijfsvoering algemeen	4720 Mutatie voorzieningen	59.000,00	0	0	0	0	0
T04 Overhead	9040010 Bedrijfsvoering algemeen	4730 Afschrijvingen	38.000,00	38.000	38.100	26.500	26.500	26.500
T04 Overhead	9040010 Bedrijfsvoering algemeen	4740 Toegerekende reële/bespaarde rente	2.252,06	2.100	1.600	1.200	800	500
T04 Overhead	9040011 Bedrijfsvoering domein bestuur	4351 Ingeleend personeel	380.508,81	224.900	101.200	100.200	99.200	99.200
T04 Overhead	9040011 Bedrijfsvoering domein bestuur	4380 Overige goederen en diensten	23.083,92	70.500	23.500	23.500	23.500	23.500
T04 Overhead	9040011 Bedrijfsvoering domein bestuur	4439 Ink.overdr. - onverdeeld	0,00	0	28.300	28.300	28.300	28.300
T04 Overhead	9040012 Bedrijfsvoering domein burger	4351 Ingeleend personeel	83.892,00	183.500	25.000	25.000	25.000	25.000
T04 Overhead	9040012 Bedrijfsvoering domein burger	4380 Overige goederen en diensten	35.786,22	27.800	15.300	15.300	15.300	15.300
T04 Overhead	9040012 Bedrijfsvoering domein burger	4439 Ink.overdr. - onverdeeld	0,00	17.000	17.000	17.000	17.000	17.000
T04 Overhead	9040013 Bedrijfsvoering domein stad	4110 Salarissen en sociale lasten	20.800,00	36.300	36.300	36.300	36.300	36.300
T04 Overhead	9040013 Bedrijfsvoering domein stad	4351 Ingeleend personeel	167.351,05	104.200	114.200	114.200	114.200	114.200
T04 Overhead	9040013 Bedrijfsvoering domein stad	4380 Overige goederen en diensten	70.088,75	60.000	60.000	60.000	60.000	60.000
T04 Overhead	9040013 Bedrijfsvoering domein stad	4433 Ink.overdr. - gemeenschap.regelingen	15.361,92	0	0	0	0	0
T04 Overhead	9040021 Opleiding domein bestuur	4380 Overige goederen en diensten	76.628,25	84.900	39.900	39.900	39.900	39.900
T04 Overhead	9040022 Opleiding domein burger	4380 Overige goederen en diensten	63.291,51	52.800	42.800	42.800	42.800	42.800
T04 Overhead	9040023 Opleiding domein stad	4351 Ingeleend personeel	7.341,25	0	0	0	0	0
T04 Overhead	9040023 Opleiding domein stad	4380 Overige goederen en diensten	64.517,28	75.100	75.100	75.100	75.100	75.100
T04 Overhead	9040031 Reis en verblijf domein bestuur	4351 Ingeleend personeel	589,26	0	0	0	0	0
T04 Overhead	9040031 Reis en verblijf domein bestuur	4380 Overige goederen en diensten	10.923,16	23.200	23.200	23.200	23.200	23.200
T04 Overhead	9040032 Reis en verblijf domein burger	4380 Overige goederen en diensten	12.466,48	18.000	7.000	7.000	7.000	7.000
T04 Overhead	9040033 Reis en verblijf domein stad	4380 Overige goederen en diensten	28.334,74	30.000	30.000	30.000	30.000	30.000
T04 Overhead	9040041 Centraal Opleidingsbudget	4351 Ingeleend personeel	5.890,63	0	0	0	0	0
T04 Overhead	9040041 Centraal Opleidingsbudget	4380 Overige goederen en diensten	54.435,26	33.300	33.300	33.300	33.300	33.300
T04 Overhead	9040050 Alg. dir./Gemeentesecretaris	4110 Salarissen en sociale lasten	157.213,92	161.600	161.600	161.600	161.600	161.600
T04 Overhead	9040050 Alg. dir./Gemeentesecretaris	4380 Overige goederen en diensten	2.170,38	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000
T04 Overhead	9040060 Werkgeverspremies	4110 Salarissen en sociale lasten	103.965,13	48.300	48.300	48.300	48.300	48.300
T04 Overhead	9040070 Voormalig wethouders	4110 Salarissen en sociale lasten	317.172,52	297.000	297.000	297.000	297.000	297.000
T04 Overhead	9040070 Voormalig wethouders	4380 Overige goederen en diensten	3.869,39	3.000	3.000	3.000	3.000	3.000
T04 Overhead	9040081 Monitoring	4380 Overige goederen en diensten	-7.780,98	57.500	10.600	35.600	35.600	35.600
T04 Overhead	9040091 Kantoorinrichting	4380 Overige goederen en diensten	6.986,32	6.900	6.900	6.900	6.900	6.900
T04 Overhead	9040100 Gebouwenbeheer huisvesting	4730 Afschrijvingen	701.074,03	708.900	733.000	663.400	295.100	163.700
T04 Overhead	9040100 Gebouwenbeheer huisvesting	4740 Toegerekende reële/bespaarde rente	47.266,56	45.300	44.200	35.400	27.400	23.800
T04 Overhead	9040101 Gebouwenbeheer	4110 Salarissen en sociale lasten	302.600,00	302.600	302.600	302.600	302.600	302.600
T04 Overhead	9040101 Gebouwenbeheer	4210 Belastingen	5.331,50	6.500	6.500	6.500	6.500	6.500
T04 Overhead	9040101 Gebouwenbeheer	4351 Ingeleend personeel	43.160,65	77.000	42.000	42.000	42.000	42.000
T04 Overhead	9040101 Gebouwenbeheer	4380 Overige goederen en diensten	456.426,99	356.100	315.800	315.800	315.800	315.800
T04 Overhead	9040103 Gebouwenbeheer huisv. onderhoud	4210 Belastingen	4.553,46	0	0	0	0	0
T04 Overhead	9040103 Gebouwenbeheer huisv. onderhoud	4351 Ingeleend personeel	0,00	900	0	0	0	0
T04 Overhead	9040103 Gebouwenbeheer huisv. onderhoud	4380 Overige goederen en diensten	111.554,52	52.100	0	0	0	0
T04 Overhead	9040111 Gebouwenbeheer schoonmaak	4380 Overige goederen en diensten	236.963,06	162.400	162.400	162.400	162.400	162.400
T04 Overhead	9040121 Huisvesting gemeente electra	4380 Overige goederen en diensten	145.670,86	285.000	146.000	101.000	101.000	101.000
T04 Overhead	9040131 Huisvesting gemeente gas	4380 Overige goederen en diensten	61.988,91	172.000	127.000	64.000	64.000	64.000
T04 Overhead	9040143 Activerium	4210 Belastingen	9.001,20	4.700	4.700	4.700	4.700	4.700
T04 Overhead	9040143 Activerium	4351 Ingeleend personeel	1.815,60	400	0	0	0	0
T04 Overhead	9040143 Activerium	4380 Overige goederen en diensten	357.515,75	419.700	42.100	100	100	100
T04 Overhead	9040151 Facilitaire materialen	4380 Overige goederen en diensten	21.528,05	26.700	26.700	26.700	26.700	26.700
T04 Overhead	9040161 Facilitair, lease voertuigen	4380 Overige goederen en diensten	5.188,84	4.600	4.600	4.600	4.600	4.600
T04 Overhead	9040171 Repro apparatuur	4380 Overige goederen en diensten	53.002,17	114.500	149.500	149.500	149.500	149.500
T04 Overhead	9040181 Repro materialen	4380 Overige goederen en diensten	34.753,49	28.800	28.800	28.800	28.800	28.800
T04 Overhead	9040191 Registratuur en archief	4380 Overige goederen en diensten	83.888,84	88.500	79.300	79.300	79.300	79.300
T04 Overhead	9040201 Hybride werken	4351 Ingeleend personeel	0,00	5.000	0	0	0	0
T04 Overhead	9040201 Hybride werken	4380 Overige goederen en diensten	116.061,09	296.000	0	0	0	0
T04 Overhead	9040211 Bijdrage vakbonden	4380 Overige goederen en diensten	0,00	8.700	8.700	8.700	8.700	8.700
T04 Overhead	9040221 Doelgericht samenwerken	4351 Ingeleend personeel	61.835,90	106.000	0	0	0	0
T04 Overhead	9040221 Doelgericht samenwerken	4380 Overige goederen en diensten	3.673,35	18.000	0	0	0	0
T04 Overhead	9040301 Verzekeringen	4380 Overige goederen en diensten	406.355,42	488.000	567.000	612.000	560.000	586.000
T04 Overhead	9040311 Beheer telefonie	4380 Overige goederen en diensten	247.629,47	215.500	230.500	230.500	230.500	230.500
T04 Overhead	9040320 Beheer infrastructuur	4730 Afschrijvingen	480.479,42	488.600	371.300	258.600	181.100	72.900
T04 Overhead	9040320 Beheer infrastructuur	4740 Toegerekende reële/bespaarde rente	14.990,81	14.400	10.700	6.200	3.100	1.000

Iv3 taakveld met omschrijving	productnummer met omschrijving	iv3 cat. met omschrijving kostensoort	rekening 2022	raming 2023	primaire raming 2024	meerjaren raming 2025	meerjaren raming 2026	meerjaren raming 2027
T04 Overhead	9040321 Beheer infrastructuur	4351 Ingeleend personeel	0,00	100	0	0	0	0
T04 Overhead	9040321 Beheer infrastructuur	4380 Overige goederen en diensten	984.081,22	1.040.700	1.095.800	1.105.800	1.105.800	1.105.800
T04 Overhead	9040321 Beheer infrastructuur	4433 Ink.overdr. - gemeenschap.regelingen	1.500.574,58	1.760.700	1.760.700	1.760.700	1.666.700	1.666.700
T04 Overhead	9040321 Beheer infrastructuur	4439 Ink.overdr. - onverdeeld	0,00	0	-60.000	-60.000	-60.000	-60.000
T04 Overhead	9040331 Human resource management	4351 Ingeleend personeel	18.182,42	95.000	0	0	0	0
T04 Overhead	9040331 Human resource management	4380 Overige goederen en diensten	326.309,18	371.000	366.800	366.800	366.800	366.800
T04 Overhead	9040331 Human resource management	4431 Inkomensoverdrachten - Rijk	5.514,00	0	0	0	0	0
T04 Overhead	9040341 Centrale administratie	4351 Ingeleend personeel	7.172,60	10.000	0	0	0	0
T04 Overhead	9040341 Centrale administratie	4380 Overige goederen en diensten	13.514,20	24.900	24.900	24.900	24.900	24.900
T04 Overhead	9040351 Overhead domein Bestuur	4110 Salarissen en sociale lasten	7.044.289,09	8.413.400	8.717.600	8.554.600	8.555.600	8.555.600
T04 Overhead	9040351 Overhead domein Bestuur	4436 Ink.overdr. - overige overheden	17.266,25	18.700	17.900	17.900	17.900	17.900
T04 Overhead	9040352 Overhead domein Burger	4110 Salarissen en sociale lasten	5.533.553,60	6.299.200	6.584.700	6.467.600	6.467.600	6.467.600
T04 Overhead	9040352 Overhead domein Burger	4380 Overige goederen en diensten	789,60	0	0	0	0	0
T04 Overhead	9040353 Overhead domein Stad	4110 Salarissen en sociale lasten	2.716.258,88	3.865.300	3.777.800	3.732.400	3.719.200	3.719.200
T04 Overhead	9040361 Rechtsbelangen	4110 Salarissen en sociale lasten	87.500,00	87.500	87.500	87.500	87.500	87.500
T04 Overhead	9040361 Rechtsbelangen	4351 Ingeleend personeel	450,00	0	0	0	0	0
T04 Overhead	9040361 Rechtsbelangen	4380 Overige goederen en diensten	38.083,94	60.500	60.500	60.500	60.500	60.500
T04 Overhead	9040371 Presentiegelden	4380 Overige goederen en diensten	15.310,91	18.500	18.500	18.500	18.500	18.500
T04 Overhead	9040380 Com- diversen	4730 Afschrijvingen	8.900,00	8.400	0	0	0	0
T04 Overhead	9040380 Com- diversen	4740 Toegerekende reële/bespaarde rente	184,89	100	0	0	0	0
T04 Overhead	9040381 Com- diversen	4351 Ingeleend personeel	428.387,30	42.500	0	0	0	0
T04 Overhead	9040381 Com- diversen	4380 Overige goederen en diensten	162.358,19	22.200	49.200	49.200	49.200	49.200
T04 Overhead	9040381 Com- diversen	4438 Ink.overdr. - ov. Instel./personen	33.197,37	33.000	33.000	33.000	33.000	33.000
T04 Overhead	9040381 Com- diversen	4439 Ink.overdr. - onverdeeld	0,00	0	9.000	15.000	15.000	15.000
T04 Overhead	9040391 Com - video en fotografie	4380 Overige goederen en diensten	0,00	15.000	15.000	15.000	15.000	15.000
T04 Overhead	9040401 Promotie artikelen verkoop	4380 Overige goederen en diensten	0,00	1.300	1.300	1.300	1.300	1.300
T04 Overhead	9040411 Ondernemingsraad	4380 Overige goederen en diensten	12.390,15	10.900	10.900	10.900	10.900	10.900
T04 Overhead	9040421 Personeelsvereniging	4380 Overige goederen en diensten	10.600,00	11.400	11.400	11.400	11.400	11.400
T04 Overhead	9040431 Personeelsblad	4380 Overige goederen en diensten	0,00	3.200	3.200	3.200	3.200	3.200
T04 Overhead	9040441 Com - drukwerk & merchandise	4380 Overige goederen en diensten	0,00	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000
T04 Overhead	9040451 Com - publicaties print	4380 Overige goederen en diensten	0,00	110.000	110.000	110.000	110.000	110.000
T04 Overhead	9040461 Com - advertenties	4380 Overige goederen en diensten	0,00	13.000	15.000	15.000	15.000	15.000
T04 Overhead	9040471 Com - vormgeving	4380 Overige goederen en diensten	0,00	12.000	10.000	10.000	10.000	10.000
T04 Overhead	9040481 Com - projecten	4380 Overige goederen en diensten	0,00	0	40.000	40.000	40.000	40.000
T04 Overhead	9040510 Bedrijfsvoertuigen algemeen	4730 Afschrijvingen	132.430,14	133.700	132.000	94.600	45.500	34.200
T04 Overhead	9040510 Bedrijfsvoertuigen algemeen	4740 Toegerekende reële/bespaarde rente	4.295,38	4.800	4.000	2.500	1.300	800
T04 Overhead	9040513 Bedrijfsvoertuigen	4380 Overige goederen en diensten	94.027,52	99.600	99.600	99.600	89.600	89.600
T04 Overhead	9040523 Bedrijfsvoertuigen brandstof	4110 Salarissen en sociale lasten	2.100,00	2.100	2.100	2.100	2.100	2.100
T04 Overhead	9040523 Bedrijfsvoertuigen brandstof	4380 Overige goederen en diensten	155.850,78	155.300	145.300	139.300	139.300	139.300
T04 Overhead	9040533 Bedrijfsvoertuigen verz & bel	4380 Overige goederen en diensten	138.446,34	149.500	150.500	150.500	150.500	150.500
T04 Overhead	9040553 Stortkade	4380 Overige goederen en diensten	45.849,21	45.000	45.000	45.000	45.000	45.000
T04 Overhead	9040563 Stortkade, afvalstoffenbelasting	4380 Overige goederen en diensten	15.445,50	20.000	12.000	12.000	12.000	12.000
T04 Overhead	9040573 Stortkade transport	4380 Overige goederen en diensten	276.826,86	260.500	295.500	295.500	295.500	295.500
T04 Overhead	9040583 Stortkade, bedrijfsafval	4380 Overige goederen en diensten	42.618,88	40.300	40.300	40.300	40.300	40.300
T04 Overhead	9040600 Hulpmiddelen or	4730 Afschrijvingen	107.550,00	86.300	35.000	20.000	20.000	20.000
T04 Overhead	9040600 Hulpmiddelen or	4740 Toegerekende reële/bespaarde rente	3.299,44	2.400	1.400	1.000	700	500
T04 Overhead	9040603 Hulpmiddelen or	4380 Overige goederen en diensten	145.470,77	155.000	151.000	151.000	141.000	141.000
T04 Overhead	9040703 Magazijn	4110 Salarissen en sociale lasten	109.300,00	109.300	109.300	109.300	109.300	109.300
T04 Overhead	9040703 Magazijn	4380 Overige goederen en diensten	290.377,87	315.600	313.600	313.600	293.600	293.600
T04 Overhead	9040713 Calamiteiten beheer Openbare Ruimte	4380 Overige goederen en diensten	9.971,89	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000
		Totaal 4	26.796.015,52	31.251.700	32.011.300	33.532.900	34.653.800	36.099.200
T04 Overhead	9040010 Bedrijfsvoering algemeen	8438 Ink.overdr. - ov. instel./personen	-99.724,17	0	0	0	0	0
T04 Overhead	9040011 Bedrijfsvoering domein bestuur	8436 Ink.overdr. - overige overheden	-3.999,15	-8.700	0	0	0	0
T04 Overhead	9040011 Bedrijfsvoering domein bestuur	8750 Overige verrekeningen	-42.900,00	-57.100	0	0	0	0
T04 Overhead	9040012 Bedrijfsvoering domein burger	8438 Ink.overdr. - ov. instel./personen	-10.908,84	-15.000	-15.000	-15.000	-15.000	-15.000
T04 Overhead	9040013 Bedrijfsvoering domein stad	8380 Overige goederen en diensten	-43.215,24	0	0	0	0	0
T04 Overhead	9040013 Bedrijfsvoering domein stad	8431 Inkomensoverdrachten - Rijk	-42.117,59	0	0	0	0	0
T04 Overhead	9040013 Bedrijfsvoering domein stad	8438 Ink.overdr. - ov. instel./personen	-7.963,72	-9.300	-9.300	-9.300	-9.300	-9.300
T04 Overhead	9040081 Monitoring	8431 Inkomensoverdrachten - Rijk	0,00	-21.900	0	0	0	0
T04 Overhead	9040101 Gebouwenbeheer	8360 Huren	0,00	-400	-400	-400	-400	-400

Iv3 taakveld met omschrijving	productnummer met omschrijving	iv3 cat. met omschrijving kostensoort	rekening 2022	raming 2023	primaire raming 2024	meerjaren raming 2025	meerjaren raming 2026	meerjaren raming 2027
T04 Overhead	9040101 Gebouwenbeheer	8438 Ink.overdr. - ov. instel./personen	-19.571,90	0	0	0	0	0
T04 Overhead	9040101 Gebouwenbeheer	8442 Kapitaaloverdrachten - gemeenten	-3.038,11	0	0	0	0	0
T04 Overhead	9040143 Activerium	8360 Huren	-8.493,96	0	0	0	0	0
T04 Overhead	9040151 Facilitaire materialen	8370 Leges en andere rechten	-287,50	-300	-300	-300	-300	-300
T04 Overhead	9040191 Registratuur en archief	8380 Overige goederen en diensten	-193,60	-1.000	-1.000	-1.000	-1.000	-1.000
T04 Overhead	9040301 Verzekeringen	8380 Overige goederen en diensten	0,00	-6.400	-6.400	-6.400	-6.400	-6.400
T04 Overhead	9040331 Human resource management	8380 Overige goederen en diensten	-13.308,95	0	-35.000	-35.000	-35.000	-35.000
T04 Overhead	9040351 Overhead domein Bestuur	8352 Uitgeleend personeel	-64.401,12	0	0	0	0	0
T04 Overhead	9040351 Overhead domein Bestuur	8380 Overige goederen en diensten	0,00	-5.000	-5.000	-5.000	-5.000	-5.000
T04 Overhead	9040351 Overhead domein Bestuur	8438 Ink.overdr. - ov. instel./personen	-38.969,79	0	0	0	0	0
T04 Overhead	9040352 Overhead domein Burger	8352 Uitgeleend personeel	0,00	-41.000	-52.000	0	0	0
T04 Overhead	9040352 Overhead domein Burger	8431 Inkomensoverdrachten - Rijk	-817,00	0	0	0	0	0
T04 Overhead	9040352 Overhead domein Burger	8438 Ink.overdr. - ov. instel./personen	-110.254,89	-33.500	0	0	0	0
T04 Overhead	9040353 Overhead domein Stad	8431 Inkomensoverdrachten - Rijk	-765,00	0	0	0	0	0
T04 Overhead	9040353 Overhead domein Stad	8438 Ink.overdr. - ov. instel./personen	-199.095,40	-73.500	0	0	0	0
T04 Overhead	9040401 Promotie artikelen verkoop	8380 Overige goederen en diensten	-2.180,74	-1.300	-1.300	-1.300	-1.300	-1.300
T04 Overhead	9040431 Personeelsblad	8380 Overige goederen en diensten	-644,69	0	0	0	0	0
T04 Overhead	9040513 Bedrijfsvoertuigen	8380 Overige goederen en diensten	-17.900,00	0	0	0	0	0
T04 Overhead	9040603 Hulpmiddelen or	8380 Overige goederen en diensten	-4.800,00	0	0	0	0	0
T04 Overhead	9040703 Magazijn	8320 Duurzame goederen	-55.970,02	0	0	0	0	0
		Totaal 8	-791.521,38	-274.400	-125.700	-73.700	-73.700	-73.700
Totaal T04 Overhead			**26.004.494,14**	**30.977.300**	**31.885.600**	**33.459.200**	**34.580.100**	**36.025.500**
T05 Treasury	9050000 Treasury	4510 Rente	2.316.824,87	2.717.300	2.695.700	2.448.400	2.219.200	2.031.000
T05 Treasury	9050000 Treasury	4740 Toegerekende reële/bespaarde rente	-2.070.771,52	-2.446.900	-2.420.800	-2.287.000	-2.158.500	-2.038.900
		Totaal 4	246.053,35	270.400	274.900	161.400	60.700	-7.900
T05 Treasury	9050000 Treasury	8510 Rente	-351.185,52	-155.900	-130.900	-97.400	-97.400	-97.400
		Totaal 8	-351.185,52	-155.900	-130.900	-97.400	-97.400	-97.400
Totaal T05 Treasury			**-105.132,17**	**114.500**	**144.000**	**64.000**	**-36.700**	**-105.300**
T061 OZB woningen	9061001 OZB woningen, eigenaren	8221 Belastingen op producenten	-8.061.670,74	-7.885.400	-8.000.100	-8.114.200	-8.224.200	-8.340.200
		Totaal 8	-8.061.670,74	-7.885.400	-8.000.100	-8.114.200	-8.224.200	-8.340.200
Totaal T061 OZB woningen			**-8.061.670,74**	**-7.885.400**	**-8.000.100**	**-8.114.200**	**-8.224.200**	**-8.340.200**
T062 OZB niet-woningen	9062011 OZB niet-woningen, eigenaren	8221 Belastingen op producenten	-3.643.215,48	-3.667.100	-3.710.800	-3.773.400	-3.831.400	-3.877.400
T062 OZB niet-woningen	9062021 OZB niet-woningen, gebruikers	8221 Belastingen op producenten	-2.603.827,10	-2.303.400	-2.334.700	-2.368.000	-2.407.000	-2.436.000
		Totaal 8	-6.247.042,58	-5.970.500	-6.045.500	-6.141.400	-6.238.400	-6.313.400
Totaal T062 OZB niet-woningen			**-6.247.042,58**	**-5.970.500**	**-6.045.500**	**-6.141.400**	**-6.238.400**	**-6.313.400**
T063 Parkeerbelasting	9063013 Straatparkeren	4110 Salarissen en sociale lasten	38.500,00	38.500	38.500	38.500	38.500	38.500
		Totaal 4	38.500,00	38.500	38.500	38.500	38.500	38.500
T063 Parkeerbelasting	9063013 Straatparkeren	8370 Leges en andere rechten	-263.719,04	-357.000	-357.000	-487.000	-487.000	-487.000
T063 Parkeerbelasting	9063023 Parkeerboetes	8370 Leges en andere rechten	-98.439,66	-72.700	-72.700	-72.700	-72.700	-72.700
T063 Parkeerbelasting	9063033 Parkeer abonnees	8370 Leges en andere rechten	-54.817,30	-57.000	-57.000	-57.000	-57.000	-57.000
T063 Parkeerbelasting	9063043 Vie parkeergelden garage	8370 Leges en andere rechten	0,00	-8.000	-8.000	-8.000	-8.000	-8.000
T063 Parkeerbelasting	9063053 Vie garage abonnees	8370 Leges en andere rechten	0,00	-2.000	-2.000	-2.000	-2.000	-2.000
		Totaal 8	-416.976,00	-496.700	-496.700	-626.700	-626.700	-626.700
Totaal T063 Parkeerbelasting			**-378.476,00**	**-458.200**	**-458.200**	**-588.200**	**-588.200**	**-588.200**
T064 Belastingen overig	9064011 Belastingen en heffingen	4380 Overige goederen en diensten	1.979,01	6.800	6.800	6.800	6.800	6.800
T064 Belastingen overig	9064011 Belastingen en heffingen	4433 Ink.overdr. - gemeenschap.regelingen	391.923,00	619.200	531.000	559.000	588.000	604.000
T064 Belastingen overig	9064011 Belastingen en heffingen	4436 Ink.overdr. - overige overheden	10.300,00	10.800	11.000	11.000	11.000	11.000
T064 Belastingen overig	9064011 Belastingen en heffingen	4720 Mutatie voorzieningen	270.000,00	300.000	300.000	300.000	300.000	300.000
T064 Belastingen overig	9064040 Hondenbeleid	4439 Ink.overdr. - onverdeeld	0,00	2.000	14.000	13.000	12.000	11.000
T064 Belastingen overig	9064043 Hondenbeleid	4110 Salarissen en sociale lasten	28.800,00	28.800	28.800	28.800	28.800	28.800
T064 Belastingen overig	9064043 Hondenbeleid	4351 Ingeleend personeel	4.652,00	0	28.000	28.000	0	0
T064 Belastingen overig	9064043 Hondenbeleid	4380 Overige goederen en diensten	94.286,95	118.000	90.000	90.000	108.000	108.000
		Totaal 4	801.940,96	1.085.600	1.009.600	1.036.600	1.054.600	1.069.600
T064 Belastingen overig	9064011 Belastingen en heffingen	8380 Overige goederen en diensten	-1.041,28	0	0	0	0	0
T064 Belastingen overig	9064021 Precariorechten	8330 Pachten	-187,55	-41.000	-83.000	-83.000	-83.000	-83.000
T064 Belastingen overig	9064033 Reclamebelasting	8221 Belastingen op producenten	100,00	-27.000	-54.000	-54.000	-54.000	-54.000
T064 Belastingen overig	9064043 Hondenbeleid	8222 Belastingen op huishoudens	-440.352,51	-443.000	-89.000	-89.000	-89.000	-89.000
		Totaal 8	-441.481,34	-511.000	-226.000	-226.000	-226.000	-226.000
Totaal T064 Belastingen overig			**360.459,62**	**574.600**	**783.600**	**810.600**	**828.600**	**843.600**
T07 Algemene uitkering en overige uitkeringen geme	9070001 Algemene uitkering	8431 Inkomensoverdrachten - Rijk	-132.488.585,89	-131.033.300	-138.441.600	-142.306.600	-134.745.600	-137.891.600

Iv3 taakveld met omschrijving	productnummer met omschrijving	iv3 cat. met omschrijving kostensoort	rekening 2022	raming 2023	primaire raming 2024	meerjaren raming 2025	meerjaren raming 2026	meerjaren raming 2027
		Totaal 8	-132.488.585,89	-131.033.300	-138.441.600	-142.306.600	-134.745.600	-137.891.600
Totaal T07 Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds			**-132.488.585,89**	**-131.033.300**	**-138.441.600**	**-142.306.600**	**-134.745.600**	**-137.891.600**
T08 Overige baten en lasten	9080010 Onvoorzien	4439 Ink.overdr. - onverdeeld	0,00	78.200	137.000	137.000	137.000	137.000
T08 Overige baten en lasten	9080011 Onvoorzien	4439 Ink.overdr. - onverdeeld	0,00	34.000	34.000	34.000	34.000	34.000
T08 Overige baten en lasten	9080012 Onvoorzien	4439 Ink.overdr. - onverdeeld	0,00	23.000	23.000	23.000	23.000	23.000
T08 Overige baten en lasten	9080013 Onvoorzien	4439 Ink.overdr. - onverdeeld	0,00	59.100	88.100	88.100	88.100	88.100
T08 Overige baten en lasten	9080021 Bedrijfsvoering financiën	4351 Ingeleend personeel	24.358,16	0	0	0	0	0
T08 Overige baten en lasten	9080021 Bedrijfsvoering financiën	4380 Overige goederen en diensten	4.875,87	8.600	8.600	8.600	8.600	8.600
T08 Overige baten en lasten	9080021 Bedrijfsvoering financiën	4439 Ink.overdr. - onverdeeld	0,00	20.200	1.406.100	2.875.600	4.071.500	4.575.000
T08 Overige baten en lasten	9080030 Deelnemingen	4740 Toegerekende reële/bespaarde rente	65.040,54	66.700	66.700	66.700	66.700	66.700
T08 Overige baten en lasten	9080031 Deelnemingen	4380 Overige goederen en diensten	0,00	300	300	300	300	300
T08 Overige baten en lasten	9080040 Compensabele btw	4310 Grond	-0,43	0	0	0	0	0
T08 Overige baten en lasten	9080040 Compensabele btw	4380 Overige goederen en diensten	17.025,71	33.000	33.000	33.000	33.000	33.000
		Totaal 4	111.299,85	323.100	1.796.800	3.266.300	4.462.200	4.965.700
T08 Overige baten en lasten	9080021 Bedrijfsvoering financiën	8431 Inkomensoverdrachten - Rijk	-182.915,88	-123.300	-123.300	-123.300	-123.300	-123.300
T08 Overige baten en lasten	9080031 Deelnemingen	8520 Dividenden en winsten	-893.106,58	-1.378.800	-733.800	-868.800	-868.800	-868.800
		Totaal 8	-1.076.022,46	-1.502.100	-857.100	-992.100	-992.100	-992.100
Totaal T08 Overige baten en lasten			**-964.722,61**	**-1.179.000**	**939.700**	**2.274.200**	**3.470.100**	**3.973.600**
T09 Vennootschapsbelasting (VpB)	9090000 Vennootschapsbelasting	4431 Inkomensoverdrachten - Rijk	-57.479,00	14.000	14.000	14.000	14.000	14.000
		Totaal 4	-57.479,00	14.000	14.000	14.000	14.000	14.000
Totaal T09 Vennootschapsbelasting (VpB)			**-57.479,00**	**14.000**	**14.000**	**14.000**	**14.000**	**14.000**
T11 Crisisbeheersing en brandweer	9110011 Brandweer	4110 Salarissen en sociale lasten	48.100,00	48.100	48.100	48.100	48.100	48.100
T11 Crisisbeheersing en brandweer	9110021 Brandkranen	4380 Overige goederen en diensten	35.280,83	33.500	33.500	33.500	33.500	33.500
T11 Crisisbeheersing en brandweer	9110031 Veiligheidsregio ZL	4433 Ink.overdr. - gemeenschap.regelingen	3.339.770,32	3.543.800	3.621.800	3.621.800	3.621.800	3.621.800
T11 Crisisbeheersing en brandweer	9110031 Veiligheidsregio ZL	4438 Ink.overdr. - ov. Instel./personen	-0,49	0	0	0	0	0
T11 Crisisbeheersing en brandweer	9110041 Rampenbestrijding	4110 Salarissen en sociale lasten	16.600,00	16.600	16.600	16.600	16.600	16.600
T11 Crisisbeheersing en brandweer	9110041 Rampenbestrijding	4433 Ink.overdr. - gemeenschap.regelingen	86.473,00	73.600	73.600	73.600	73.600	73.600
		Totaal 4	3.526.223,66	3.715.600	3.793.600	3.793.600	3.793.600	3.793.600
T11 Crisisbeheersing en brandweer	9110031 Veiligheidsregio ZL	8433 Ink.overdr. - gemeenschap.regelingen	-12.273,03	0	0	0	0	0
		Totaal 8	-12.273,03	0	0	0	0	0
Totaal T11 Crisisbeheersing en brandweer			**3.513.950,63**	**3.715.600**	**3.793.600**	**3.793.600**	**3.793.600**	**3.793.600**
T12 Openbare orde en veiligheid	9120001 Openbare orde en veiligheid	4110 Salarissen en sociale lasten	368.100,00	407.100	407.100	407.100	407.100	407.100
T12 Openbare orde en veiligheid	9120001 Openbare orde en veiligheid	4351 Ingeleend personeel	99.102,53	55.000	225.000	225.000	0	0
T12 Openbare orde en veiligheid	9120001 Openbare orde en veiligheid	4380 Overige goederen en diensten	43.124,30	26.900	22.200	22.200	22.200	22.200
T12 Openbare orde en veiligheid	9120010 Handhaving veiligheid	4730 Afschrijvingen	15.900,00	15.800	6.100	6.100	6.000	0
T12 Openbare orde en veiligheid	9120010 Handhaving veiligheid	4740 Toegerekende reële/bespaarde rente	533,52	400	200	100	100	0
T12 Openbare orde en veiligheid	9120011 Handhaving veiligheid	4110 Salarissen en sociale lasten	1.103.500,00	1.037.500	1.000.500	827.500	827.500	827.500
T12 Openbare orde en veiligheid	9120011 Handhaving veiligheid	4380 Overige goederen en diensten	165.905,26	117.800	117.700	117.700	117.700	117.700
T12 Openbare orde en veiligheid	9120021 Criminaliteitspreventie	4110 Salarissen en sociale lasten	174.500,00	174.500	174.500	174.500	174.500	174.500
T12 Openbare orde en veiligheid	9120021 Criminaliteitspreventie	4380 Overige goederen en diensten	43.289,70	20.600	20.600	20.600	20.600	20.600
T12 Openbare orde en veiligheid	9120021 Criminaliteitspreventie	4432 Inkomensoverdrachten - gemeenten	51.664,44	51.000	51.000	51.000	51.000	51.000
T12 Openbare orde en veiligheid	9120021 Criminaliteitspreventie	4438 Ink.overdr. - ov. Instel./personen	27.856,00	28.100	28.100	28.100	28.100	28.100
T12 Openbare orde en veiligheid	9120031 Bijzondere wetten	4380 Overige goederen en diensten	0,00	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000
T12 Openbare orde en veiligheid	9120041 Dierenopvang	4110 Salarissen en sociale lasten	78.700,00	78.700	78.700	78.700	78.700	78.700
T12 Openbare orde en veiligheid	9120041 Dierenopvang	4380 Overige goederen en diensten	34.032,84	30.900	30.900	30.900	30.900	30.900
T12 Openbare orde en veiligheid	9120051 GGD forensische geneeskunde	4380 Overige goederen en diensten	34.707,15	35.900	35.900	35.900	35.900	35.900
T12 Openbare orde en veiligheid	9120061 Wijkgerichte aanpak ondermijning	4351 Ingeleend personeel	0,00	30.100	0	0	0	0
T12 Openbare orde en veiligheid	9120061 Wijkgerichte aanpak ondermijning	4439 Ink.overdr. - onverdeeld	0,00	97.900	0	0	0	0
T12 Openbare orde en veiligheid	9120095 Nazorg ex-gedetineerden	4351 Ingeleend personeel	1.073,00	7.000	0	0	0	0
T12 Openbare orde en veiligheid	9120095 Nazorg ex-gedetineerden	4380 Overige goederen en diensten	48.133,00	29.900	0	0	0	0
T12 Openbare orde en veiligheid	9120101 Zorg en Veiligheidshuis Parkstad	4433 Ink.overdr. - gemeenschap.regelingen	0,00	100.000	352.700	372.700	394.700	417.700
T12 Openbare orde en veiligheid	9120105 Zorg en Veiligheidshuis Parkstad	4110 Salarissen en sociale lasten	1.689.113,64	1.156.500	0	0	0	0
T12 Openbare orde en veiligheid	9120105 Zorg en Veiligheidshuis Parkstad	4351 Ingeleend personeel	63.844,25	22.000	0	0	0	0
T12 Openbare orde en veiligheid	9120105 Zorg en Veiligheidshuis Parkstad	4380 Overige goederen en diensten	180.854,83	33.600	0	0	0	0
T12 Openbare orde en veiligheid	9120121 Aanpak brievenbuspanden	4110 Salarissen en sociale lasten	85.500,00	85.500	85.500	85.500	85.500	85.500
T12 Openbare orde en veiligheid	9120121 Aanpak brievenbuspanden	4351 Ingeleend personeel	0,00	30.000	30.000	30.000	30.000	30.000
T12 Openbare orde en veiligheid	9120131 Camera project	4380 Overige goederen en diensten	0,00	35.000	35.000	35.000	35.000	35.000
T12 Openbare orde en veiligheid	9120131 Camera project	4439 Ink.overdr. - onverdeeld	0,00	30.000	30.000	30.000	30.000	30.000
T12 Openbare orde en veiligheid	9120175 Project daklozen	4351 Ingeleend personeel	14.349,06	0	0	0	0	0
T12 Openbare orde en veiligheid	9120183 Ruiming conventionele explosieven	4380 Overige goederen en diensten	5.470,00	0	0	0	0	0

Iv3 taakveld met omschrijving	productnummer met omschrijving	iv3 cat. met omschrijving kostensoort	rekening 2022	raming 2023	primaire raming 2024	meerjaren raming 2025	meerjaren raming 2026	meerjaren raming 2027
		Totaal 4	4.329.253,52	3.738.700	2.732.700	2.579.600	2.376.500	2.393.400
T12 Openbare orde en veiligheid	9120001 Openbare orde en veiligheid	8380 Overige goederen en diensten	-2.253,15	0	0	0	0	0
T12 Openbare orde en veiligheid	9120011 Handhaving veiligheid	8438 Ink.overdr. - ov. instel./personen	-17.148,00	-17.100	0	0	0	0
T12 Openbare orde en veiligheid	9120031 Bijzondere wetten	8370 Leges en andere rechten	-39.938,40	-51.200	-51.200	-51.200	-51.200	-51.200
T12 Openbare orde en veiligheid	9120061 Wijkgerichte aanpak ondermijning	8431 Inkomensoverdrachten - Rijk	-10.000,00	-122.500	0	0	0	0
T12 Openbare orde en veiligheid	9120061 Wijkgerichte aanpak ondermijning	8433 Ink.overdr. - gemeenschap.regelingen	0,00	-5.500	0	0	0	0
T12 Openbare orde en veiligheid	9120095 Nazorg ex-gedetineerden	8431 Inkomensoverdrachten - Rijk	-49.206,00	-36.900	0	0	0	0
T12 Openbare orde en veiligheid	9120105 Zorg en Veiligheidshuis Parkstad	8352 Uitgeleend personeel	-1.525,05	0	0	0	0	0
T12 Openbare orde en veiligheid	9120105 Zorg en Veiligheidshuis Parkstad	8431 Inkomensoverdrachten - Rijk	-185.617,34	-224.900	0	0	0	0
T12 Openbare orde en veiligheid	9120105 Zorg en Veiligheidshuis Parkstad	8432 Ink.overdr. - gemeenten	-1.645.590,13	-911.500	0	0	0	0
T12 Openbare orde en veiligheid	9120105 Zorg en Veiligheidshuis Parkstad	8438 Ink.overdr. - ov. instel./personen	-10.357,14	0	0	0	0	0
T12 Openbare orde en veiligheid	9120183 Ruiming conventionele explosieven	8431 Inkomensoverdrachten - Rijk	38.144,39	0	0	0	0	0
		Totaal 8	-1.923.490,82	-1.369.600	-51.200	-51.200	-51.200	-51.200
Totaal T12 Openbare orde en veiligheid			**2.405.762,70**	**2.369.100**	**2.681.500**	**2.528.400**	**2.325.300**	**2.342.200**
T21 Verkeer en vervoer	9210000 Verkeer en vervoer	4730 Afschrijvingen	115.800,00	149.400	129.000	125.200	125.900	111.400
T21 Verkeer en vervoer	9210000 Verkeer en vervoer	4740 Toegerekende reële/bespaarde rente	6.701,40	9.400	7.800	6.400	5.000	3.700
T21 Verkeer en vervoer	9210003 Verkeer en vervoer	4110 Salarissen en sociale lasten	157.800,00	157.800	157.800	157.800	157.800	157.800
T21 Verkeer en vervoer	9210003 Verkeer en vervoer	4380 Overige goederen en diensten	46.502,06	55.600	61.700	61.700	55.700	55.700
T21 Verkeer en vervoer	9210003 Verkeer en vervoer	4432 Inkomensoverdrachten - gemeenten	0,00	5.100	0	0	0	0
T21 Verkeer en vervoer	9210003 Verkeer en vervoer	4434 Inkomensoverdrachten - provincies	21.957,12	22.900	22.000	22.000	22.000	22.000
T21 Verkeer en vervoer	9210013 Schades, borden, beheer	4351 Ingeleend personeel	1.200,00	0	0	0	0	0
T21 Verkeer en vervoer	9210013 Schades, borden, beheer	4380 Overige goederen en diensten	13.181,10	19.600	16.700	16.700	16.700	16.700
T21 Verkeer en vervoer	9210013 Schades, borden, beheer	4438 Ink.overdr. - ov. Instel./personen	16.439,56	16.200	16.200	16.200	16.200	16.200
T21 Verkeer en vervoer	9210020 Verkeersregelinstallaties	4740 Toegerekende reële/bespaarde rente	0,00	0	2.500	2.300	2.200	2.000
T21 Verkeer en vervoer	9210023 Verkeersregelinstallaties	4110 Salarissen en sociale lasten	122.000,00	122.000	122.000	122.000	122.000	122.000
T21 Verkeer en vervoer	9210023 Verkeersregelinstallaties	4351 Ingeleend personeel	208,64	2.400	0	0	0	0
T21 Verkeer en vervoer	9210023 Verkeersregelinstallaties	4380 Overige goederen en diensten	41.047,66	42.600	62.000	62.000	61.000	61.000
T21 Verkeer en vervoer	9210023 Verkeersregelinstallaties	4439 Ink.overdr. - onverdeeld	0,00	0	5.500	5.500	5.500	5.500
T21 Verkeer en vervoer	9210033 Energie vri	4380 Overige goederen en diensten	4.392,46	12.000	12.000	6.000	6.000	6.000
T21 Verkeer en vervoer	9210043 Verkeersmeubilair	4380 Overige goederen en diensten	46.784,34	28.000	28.000	28.000	28.000	28.000
T21 Verkeer en vervoer	9210053 Bewegwijzering	4380 Overige goederen en diensten	3.082,44	11.000	11.000	11.000	11.000	11.000
T21 Verkeer en vervoer	9210070 Civieltechnische werken	4730 Afschrijvingen	50.700,00	62.800	63.700	59.300	59.100	50.900
T21 Verkeer en vervoer	9210070 Civieltechnische werken	4740 Toegerekende reële/bespaarde rente	7.079,42	7.900	7.700	6.900	6.200	5.500
T21 Verkeer en vervoer	9210073 Civieltechnische werken	4110 Salarissen en sociale lasten	31.400,00	31.400	31.400	31.400	31.400	31.400
T21 Verkeer en vervoer	9210073 Civieltechnische werken	4351 Ingeleend personeel	208,64	1.000	0	0	0	0
T21 Verkeer en vervoer	9210073 Civieltechnische werken	4380 Overige goederen en diensten	60.104,76	61.800	62.800	62.800	62.800	62.800
T21 Verkeer en vervoer	9210083 Vervangen lichtmasten	4380 Overige goederen en diensten	39.519,04	42.700	47.000	47.000	47.000	47.000
T21 Verkeer en vervoer	9210093 Energie openbare verlichting	4380 Overige goederen en diensten	272.581,58	684.500	409.500	385.500	385.500	385.500
T21 Verkeer en vervoer	9210100 Wegen, straten en plein	4730 Afschrijvingen	1.527.690,72	1.741.600	1.763.000	1.743.700	1.718.500	1.684.400
T21 Verkeer en vervoer	9210100 Wegen, straten en plein	4740 Toegerekende reële/bespaarde rente	348.320,64	441.900	454.100	433.000	412.000	391.400
T21 Verkeer en vervoer	9210103 Wegen, straten en plein	4110 Salarissen en sociale lasten	526.800,00	505.100	505.100	505.100	505.100	505.100
T21 Verkeer en vervoer	9210103 Wegen, straten en plein	4351 Ingeleend personeel	1.896,84	5.000	10.000	10.000	10.000	10.000
T21 Verkeer en vervoer	9210103 Wegen, straten en plein	4380 Overige goederen en diensten	19.243,83	23.300	18.300	18.300	18.300	18.300
T21 Verkeer en vervoer	9210113 Wegmarkeringen	4380 Overige goederen en diensten	19.511,10	21.900	21.900	21.900	21.900	21.900
T21 Verkeer en vervoer	9210123 Onderhoud asfalt	4380 Overige goederen en diensten	909.134,27	986.200	767.700	768.700	550.700	555.700
T21 Verkeer en vervoer	9210133 Onderhoud straatwerk	4351 Ingeleend personeel	180,86	0	0	0	0	0
T21 Verkeer en vervoer	9210133 Onderhoud straatwerk	4380 Overige goederen en diensten	273.395,41	288.800	286.800	285.800	273.800	268.800
T21 Verkeer en vervoer	9210143 Licensies	4380 Overige goederen en diensten	18.903,71	21.000	21.000	21.000	21.000	21.000
T21 Verkeer en vervoer	9210153 Degeneratie / diversen	4351 Ingeleend personeel	0,00	62.000	0	0	0	0
T21 Verkeer en vervoer	9210163 Straatreiniging	4110 Salarissen en sociale lasten	499.000,00	499.000	499.000	499.000	499.000	499.000
T21 Verkeer en vervoer	9210163 Straatreiniging	4351 Ingeleend personeel	118.368,33	58.300	38.300	38.300	38.300	38.300
T21 Verkeer en vervoer	9210163 Straatreiniging	4380 Overige goederen en diensten	50.243,95	142.900	166.900	166.900	165.900	165.900
T21 Verkeer en vervoer	9210173 Straatreiniging voertuigen	4380 Overige goederen en diensten	20.817,81	20.500	20.500	20.500	20.500	20.500
T21 Verkeer en vervoer	9210193 Veegmachine	4351 Ingeleend personeel	1.435,00	0	0	0	0	0
T21 Verkeer en vervoer	9210193 Veegmachine	4380 Overige goederen en diensten	301.507,00	303.000	335.000	335.000	335.000	335.000
T21 Verkeer en vervoer	9210203 Veegvuil / stortkosten	4380 Overige goederen en diensten	25.913,84	45.900	45.900	45.900	45.900	45.900
T21 Verkeer en vervoer	9210213 Onkruidbestrijding	4351 Ingeleend personeel	64.740,50	0	0	0	0	0
T21 Verkeer en vervoer	9210213 Onkruidbestrijding	4380 Overige goederen en diensten	46.656,72	144.800	126.300	126.300	120.300	120.300
T21 Verkeer en vervoer	9210223 Gladheidsbestrijding	4380 Overige goederen en diensten	151.371,38	207.000	176.000	176.000	166.000	166.000
T21 Verkeer en vervoer	9210230 Openbare verlichting	4730 Afschrijvingen	98.300,00	118.600	118.600	118.600	118.600	118.700

Iv3 taakveld met omschrijving	productnummer met omschrijving	iv3 cat. met omschrijving kostensoort	rekening 2022	raming 2023	primaire raming 2024	meerjaren raming 2025	meerjaren raming 2026	meerjaren raming 2027
T21 Verkeer en vervoer	9210230 Openbare verlichting	4740 Toegerekende reële/bespaarde rente	11.190,51	14.300	14.600	13.100	11.700	10.300
T21 Verkeer en vervoer	9210233 Openbare verlichting	4110 Salarissen en sociale lasten	66.600,00	66.600	66.600	66.600	66.600	66.600
T21 Verkeer en vervoer	9210233 Openbare verlichting	4380 Overige goederen en diensten	380.080,62	400.000	440.000	454.000	440.000	440.000
T21 Verkeer en vervoer	9210253 Zwerfvuil	4380 Overige goederen en diensten	0,00	5.500	5.500	5.500	5.500	5.500
T21 Verkeer en vervoer	9210263 Reguleren openbare ruimte	4110 Salarissen en sociale lasten	16.300,00	16.300	16.300	16.300	16.300	16.300
T21 Verkeer en vervoer	9210273 Bollards	4380 Overige goederen en diensten	31.395,41	39.200	27.200	27.200	27.200	27.200
T21 Verkeer en vervoer	9210283 Verkeersmaatregelen buitenring	4380 Overige goederen en diensten	30.170,54	84.300	0	0	0	0
T21 Verkeer en vervoer	9210323 Onderhoud bermen	4380 Overige goederen en diensten	82.666,14	90.000	90.000	90.000	90.000	90.000
		Totaal 4	6.700.525,35	7.899.100	7.310.900	7.242.400	6.925.100	6.844.200
T21 Verkeer en vervoer	9210003 Verkeer en vervoer	8370 Leges en andere rechten	0,00	-900	0	0	0	0
T21 Verkeer en vervoer	9210013 Schades, borden, beheer	8380 Overige goederen en diensten	-150,22	0	0	0	0	0
T21 Verkeer en vervoer	9210013 Schades, borden, beheer	8438 Ink.overdr. - ov. instel./personen	-2.264,75	-3.000	-100	-100	-100	-100
T21 Verkeer en vervoer	9210043 Verkeersmeubilair	8380 Overige goederen en diensten	-1.487,60	0	0	0	0	0
T21 Verkeer en vervoer	9210073 Civieltechnische werken	8434 Ink.overdr. - provincies	0,00	-3.000	-3.000	-3.000	-3.000	-3.000
T21 Verkeer en vervoer	9210083 Vervangen lichtmasten	8380 Overige goederen en diensten	-1.308,85	-2.200	-1.000	-1.000	-1.000	-1.000
T21 Verkeer en vervoer	9210083 Vervangen lichtmasten	8434 Ink.overdr. - provincies	0,00	-4.000	-4.000	-4.000	-4.000	-4.000
T21 Verkeer en vervoer	9210123 Onderhoud asfalt	8434 Ink.overdr. - provincies	0,00	-2.500	-2.500	-2.500	-2.500	-2.500
T21 Verkeer en vervoer	9210123 Onderhoud asfalt	8720 Mutatie voorzieningen	-175.773,96	0	0	0	0	0
T21 Verkeer en vervoer	9210133 Onderhoud straatwerk	8438 Ink.overdr. - ov. instel./personen	-6.811,48	0	0	0	0	0
T21 Verkeer en vervoer	9210153 Degeneratie / diversen	8380 Overige goederen en diensten	-31.664,83	-91.400	-29.400	-29.400	-29.400	-29.400
T21 Verkeer en vervoer	9210213 Onkruidbestrijding	8434 Ink.overdr. - provincies	0,00	-7.500	0	0	0	0
T21 Verkeer en vervoer	9210243 Essent - inconveniënten	8380 Overige goederen en diensten	-130.000,00	-130.000	-130.000	-130.000	-130.000	-130.000
T21 Verkeer en vervoer	9210253 Zwerfvuil	8380 Overige goederen en diensten	-52.006,80	-500	-500	-500	-500	-500
T21 Verkeer en vervoer	9210253 Zwerfvuil	8434 Ink.overdr. - provincies	0,00	-5.500	-5.500	-5.500	-5.500	-5.500
T21 Verkeer en vervoer	9210263 Reguleren openbare ruimte	8370 Leges en andere rechten	-7.603,00	-10.200	-10.200	-10.200	-10.200	-10.200
T21 Verkeer en vervoer	9210273 Bollards	8370 Leges en andere rechten	0,00	-12.000	0	0	0	0
T21 Verkeer en vervoer	9210273 Bollards	8380 Overige goederen en diensten	-6.879,75	0	0	0	0	0
T21 Verkeer en vervoer	9210283 Verkeersmaatregelen buitenring	8434 Ink.overdr. - provincies	0,00	-74.700	0	0	0	0
T21 Verkeer en vervoer	9210323 Onderhoud bermen	8434 Ink.overdr. - provincies	0,00	-10.000	-10.000	-10.000	-10.000	-10.000
		Totaal 8	-415.951,24	-357.400	-196.200	-196.200	-196.200	-196.200
Totaal T21 Verkeer en vervoer			**6.284.574,11**	**7.541.700**	**7.114.700**	**7.046.200**	**6.728.900**	**6.648.000**
T22 Parkeren	9220000 Parkeren	4730 Afschrijvingen	33.768,16	36.200	36.200	36.200	36.200	36.200
T22 Parkeren	9220000 Parkeren	4740 Toegerekende reële/bespaarde rente	2.958,59	3.100	2.800	2.300	1.900	1.500
T22 Parkeren	9220003 Parkeren	4110 Salarissen en sociale lasten	97.000,00	135.800	135.800	135.800	135.800	135.800
T22 Parkeren	9220003 Parkeren	4380 Overige goederen en diensten	119.543,28	134.700	129.700	129.700	123.700	123.700
T22 Parkeren	9220013 Parkeervergunningen	4110 Salarissen en sociale lasten	4.200,00	4.200	4.200	4.200	4.200	4.200
T22 Parkeren	9220020 Parkeerterreinen	4730 Afschrijvingen	39.599,00	35.000	24.400	24.600	10.800	4.800
T22 Parkeren	9220020 Parkeerterreinen	4740 Toegerekende reële/bespaarde rente	31.878,88	35.400	35.200	34.900	34.600	34.400
T22 Parkeren	9220023 Parkeerterreinen	4380 Overige goederen en diensten	29.200,00	32.200	32.200	32.200	32.200	32.200
T22 Parkeren	9220030 Beheer parkeergarages	4730 Afschrijvingen	103.139,56	103.900	50.500	50.500	35.900	22.900
T22 Parkeren	9220030 Beheer parkeergarages	4740 Toegerekende reële/bespaarde rente	4.140,29	3.400	2.200	1.600	900	500
T22 Parkeren	9220033 Beheer parkeergarages	4110 Salarissen en sociale lasten	4.200,00	4.200	4.200	4.200	4.200	4.200
T22 Parkeren	9220033 Beheer parkeergarages	4210 Belastingen	43.288,26	10.500	10.500	10.500	10.500	10.500
T22 Parkeren	9220033 Beheer parkeergarages	4380 Overige goederen en diensten	72.075,57	73.700	71.700	71.700	70.700	70.700
T22 Parkeren	9220033 Beheer parkeergarages	4420 Subsidies	2.530,62	4.000	4.000	4.000	4.000	4.000
T22 Parkeren	9220043 Invaliden parkeerplaatsen	4110 Salarissen en sociale lasten	18.200,00	18.200	18.200	18.200	18.200	18.200
T22 Parkeren	9220053 Parkeergarage Vie	4210 Belastingen	0,00	11.300	11.300	11.300	11.300	11.300
T22 Parkeren	9220053 Parkeergarage Vie	4380 Overige goederen en diensten	7.401,39	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000
		Totaal 4	613.123,60	655.800	583.100	581.900	545.100	525.100
T22 Parkeren	9220013 Parkeervergunningen	8370 Leges en andere rechten	-34.852,89	-51.000	-51.000	-51.000	-51.000	-51.000
T22 Parkeren	9220033 Beheer parkeergarages	8370 Leges en andere rechten	-25,00	0	0	0	0	0
T22 Parkeren	9220043 Invaliden parkeerplaatsen	8370 Leges en andere rechten	-1.567,50	-1.400	-2.400	-2.400	-2.400	-2.400
T22 Parkeren	9220043 Invaliden parkeerplaatsen	8380 Overige goederen en diensten	-4.864,00	-4.500	-3.500	-3.500	-3.500	-3.500
		Totaal 8	-41.309,39	-56.900	-56.900	-56.900	-56.900	-56.900
Totaal T22 Parkeren			**571.814,21**	**598.900**	**526.200**	**525.000**	**488.200**	**468.200**
T25 Openbaar vervoer	9250003 Openbaar vervoer	4110 Salarissen en sociale lasten	23.000,00	23.000	23.000	23.000	23.000	23.000
		Totaal 4	23.000,00	23.000	23.000	23.000	23.000	23.000
Totaal T25 Openbaar vervoer			**23.000,00**	**23.000**	**23.000**	**23.000**	**23.000**	**23.000**
T31 Economische ontwikkeling	9310043 VvE Markt 2	4110 Salarissen en sociale lasten	600,00	600	600	600	600	600
		Totaal 4	600,00	600	600	600	600	600

Iv3 taakveld met omschrijving	productnummer met omschrijving	iv3 cat. met omschrijving kostensoort	rekening 2022	raming 2023	primaire raming 2024	meerjaren raming 2025	meerjaren raming 2026	meerjaren raming 2027
Totaal T31 Economische ontwikkeling			**600,00**	**600**	**600**	**600**	**600**	**600**
T32 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	9320000 Bedrijfsinfrastructuur	4740 Toegerekende reële/bespaarde rente	619,14	700	700	700	700	700
T32 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	9320003 Bedrijfsinfrastructuur	4110 Salarissen en sociale lasten	120.200,00	120.200	120.200	120.200	120.200	120.200
T32 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	9320003 Bedrijfsinfrastructuur	4351 Ingeleend personeel	0,00	400	0	0	0	0
T32 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	9320003 Bedrijfsinfrastructuur	4380 Overige goederen en diensten	7.771,16	103.500	75.200	75.200	73.200	73.200
T32 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	9320003 Bedrijfsinfrastructuur	4433 Ink.overdr. - gemeenschap.regelingen	25.000,00	40.000	0	0	0	0
T32 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	9320003 Bedrijfsinfrastructuur	4438 Ink.overdr. - ov. Instel./personen	0,00	245.100	71.700	71.700	70.700	70.700
T32 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	9320003 Bedrijfsinfrastructuur	4439 Ink.overdr. - onverdeeld	0,00	200.000	0	0	0	0
T32 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	9320013 Centrummanagement	4210 Belastingen	8.444,12	12.500	12.500	12.500	12.500	12.500
T32 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	9320013 Centrummanagement	4351 Ingeleend personeel	93.056,98	43.500	20.700	20.700	20.700	20.700
T32 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	9320013 Centrummanagement	4380 Overige goederen en diensten	12.586,77	29.100	13.400	13.400	11.400	11.400
T32 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	9320013 Centrummanagement	4438 Ink.overdr. - ov. Instel./personen	10.000,00	86.200	0	0	0	0
T32 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	9320013 Centrummanagement	4439 Ink.overdr. - onverdeeld	0,00	66.100	89.200	89.200	89.200	89.200
T32 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	9320023 Bedrijvenpark Rodaboulevard	4320 Duurzame goederen	27.199,04	48.700	50.000	50.000	50.000	50.000
T32 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	9320023 Bedrijvenpark Rodaboulevard	4420 Subsidies	0,00	1.300	0	0	0	0
T32 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	9320043 Stimuleringsregeling centrum	4420 Subsidies	0,00	40.000	0	0	0	0
T32 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	9320050 Flexiforum	4730 Afschrijvingen	544.200,00	585.900	586.600	586.700	586.600	587.300
T32 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	9320050 Flexiforum	4740 Toegerekende reële/bespaarde rente	65.211,26	74.100	67.900	61.100	54.100	46.900
T32 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	9320053 Flexiforum	4110 Salarissen en sociale lasten	20.300,00	35.700	35.700	35.700	35.700	35.700
T32 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	9320053 Flexiforum	4210 Belastingen	84.688,93	80.200	80.200	80.200	80.200	80.200
T32 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	9320053 Flexiforum	4351 Ingeleend personeel	85,00	0	0	0	0	0
T32 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	9320053 Flexiforum	4439 Ink.overdr. - onverdeeld	0,00	81.200	191.000	183.000	170.000	170.000
T32 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	9320063 Flexiforum energie	4380 Overige goederen en diensten	297.760,70	300.000	300.000	300.000	300.000	300.000
T32 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	9320073 Flexiforum schoonmaak	4380 Overige goederen en diensten	186.199,62	79.000	58.000	63.000	68.000	68.000
T32 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	9320083 Flexiforum MC Advisory	4380 Overige goederen en diensten	87.652,44	60.000	50.000	50.000	50.000	50.000
T32 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	9320103 Flexiforum gymzaal	4380 Overige goederen en diensten	0,00	1.600	1.000	1.000	1.000	1.000
T32 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	9320113 FF diverse investeringen	4380 Overige goederen en diensten	128.486,44	185.500	100.000	100.000	100.000	100.000
T32 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	9320113 FF diverse investeringen	4750 Overige verrekeningen	0,00	7.000	0	0	0	0
T32 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	9320123 FF PR, Comm. Concerten Revi	4351 Ingeleend personeel	0,00	1.700	0	0	0	0
T32 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	9320123 FF PR, Comm. Concerten Revi	4380 Overige goederen en diensten	33.651,91	40.000	32.000	32.000	32.000	32.000
T32 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	9320133 Flexiforum ICT	4351 Ingeleend personeel	1.011,10	100	0	0	0	0
T32 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	9320133 Flexiforum ICT	4380 Overige goederen en diensten	12.299,61	15.400	16.500	17.500	18.500	18.500
T32 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	9320143 FF beveiliging algemeen	4351 Ingeleend personeel	30.024,76	15.000	32.000	32.000	32.000	32.000
T32 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	9320143 FF beveiliging algemeen	4380 Overige goederen en diensten	2.759,21	5.000	4.000	6.000	8.000	8.000
T32 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	9320153 FF dagelijks onderhoud	4380 Overige goederen en diensten	166.983,38	160.300	175.000	180.000	185.000	185.000
T32 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	9320163 FF overige organisatiekosten	4351 Ingeleend personeel	0,00	2.200	0	0	0	0
T32 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	9320163 FF overige organisatiekosten	4380 Overige goederen en diensten	8.307,05	7.800	10.000	11.000	12.000	12.000
T32 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	9320183 Flexiforum receptie	4110 Salarissen en sociale lasten	0,00	133.400	133.400	133.400	133.400	133.400
T32 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	9320183 Flexiforum receptie	4351 Ingeleend personeel	42.592,00	8.600	8.600	8.600	8.600	8.600
		Totaal 4	2.017.090,62	2.917.000	2.335.500	2.334.800	2.323.700	2.317.200
T32 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	9320013 Centrummanagement	8360 Huren	-6.409,77	-1.700	0	0	0	0
T32 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	9320013 Centrummanagement	8380 Overige goederen en diensten	-4.800,00	-1.200	0	0	0	0
T32 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	9320023 Bedrijvenpark Rodaboulevard	8438 Ink.overdr. - ov. instel./personen	-25.000,00	0	0	0	0	0
T32 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	9320023 Bedrijvenpark Rodaboulevard	8740 Toegerekende reele en besp.rente	-11.095,15	0	0	0	0	0
T32 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	9320023 Bedrijvenpark Rodaboulevard	8750 Overige verrekeningen	-21.103,89	-49.000	-149.000	-149.000	-49.000	-49.000
T32 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	9320053 Flexiforum	8360 Huren	-384.779,67	-414.000	-394.000	-399.000	-399.000	-399.000
T32 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	9320053 Flexiforum	8380 Overige goederen en diensten	-25.821,63	-25.000	-140.000	-140.000	-140.000	-140.000
T32 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	9320053 Flexiforum	8750 Overige verrekeningen	-119.787,25	-123.400	-111.000	-112.000	-113.000	-113.000
T32 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	9320063 Flexiforum energie	8360 Huren	0,02	0	0	0	0	0
T32 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	9320063 Flexiforum energie	8380 Overige goederen en diensten	-160.693,51	-180.000	-170.000	-170.000	-170.000	-170.000
T32 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	9320063 Flexiforum energie	8750 Overige verrekeningen	-27.342,03	-1.200	0	0	0	0
T32 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	9320093 Flexiforum onderhoud	8431 Inkomensoverdrachten - Rijk	-20.000,00	-20.000	0	0	0	0
T32 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	9320103 Flexiforum gymzaal	8360 Huren	-12.616,64	-18.100	-40.000	-40.000	-40.000	-40.000
T32 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	9320103 Flexiforum gymzaal	8750 Overige verrekeningen	-350,00	-12.500	0	0	0	0
T32 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	9320113 FF diverse investeringen	8380 Overige goederen en diensten	-10.400,00	0	0	0	0	0
T32 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	9320123 FF PR, Comm. Concerten Revi	8380 Overige goederen en diensten	0,00	-1.700	0	0	0	0
T32 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	9320153 FF dagelijks onderhoud	8380 Overige goederen en diensten	0,00	-2.800	0	0	0	0
		Totaal 8	-830.199,52	-850.600	-1.004.000	-1.010.000	-911.000	-911.000
Totaal T32 Fysieke bedrijfsinfrastructuur			**1.186.891,10**	**2.066.400**	**1.331.500**	**1.324.800**	**1.412.700**	**1.406.200**
T33 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	9330010 Markten	4730 Afschrijvingen	4.000,00	5.000	0	0	0	0

Iv3 taakveld met omschrijving	productnummer met omschrijving	iv3 cat. met omschrijving kostensoort	rekening 2022	raming 2023	primaire raming 2024	meerjaren raming 2025	meerjaren raming 2026	meerjaren raming 2027
T33 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	9330010 Markten	4740 Toegerekende reële/bespaarde rente	96,55	100	0	0	0	0
T33 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	9330011 Markten	4110 Salarissen en sociale lasten	73.000,00	73.000	73.000	73.000	73.000	73.000
T33 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	9330011 Markten	4351 Ingeleend personeel	3.649,88	11.000	46.000	46.000	46.000	46.000
T33 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	9330011 Markten	4380 Overige goederen en diensten	71.779,72	92.800	81.200	76.200	76.200	76.200
T33 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	9330013 Markten	4110 Salarissen en sociale lasten	3.800,00	3.800	3.800	3.800	3.800	3.800
T33 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	9330021 Marktpromotie	4351 Ingeleend personeel	0,00	5.200	0	0	0	0
T33 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	9330021 Marktpromotie	4380 Overige goederen en diensten	8.482,94	2.300	0	0	0	0
T33 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	9330021 Marktpromotie	4438 Ink.overdr. - ov. Instel./personen	0,00	36.500	10.000	10.000	10.000	10.000
T33 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	9330031 Markten reiniging	4380 Overige goederen en diensten	24.000,00	30.800	30.800	30.800	30.800	30.800
		Totaal 4	188.809,09	260.500	244.800	239.800	239.800	239.800
T33 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	9330011 Markten	8370 Leges en andere rechten	-102.883,15	-116.300	-114.700	-114.700	-114.700	-114.700
T33 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	9330011 Markten	8380 Overige goederen en diensten	-3.505,45	-4.500	-4.500	-4.500	-4.500	-4.500
T33 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	9330011 Markten	8750 Overige verrekeningen	-910,00	0	0	0	0	0
T33 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	9330021 Marktpromotie	8438 Ink.overdr. - ov. instel./personen	-8.738,80	-10.000	-10.000	-10.000	-10.000	-10.000
		Totaal 8	-116.037,40	-130.800	-129.200	-129.200	-129.200	-129.200
Totaal T33 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen			**72.771,69**	**129.700**	**115.600**	**110.600**	**110.600**	**110.600**
T34 Economische promotie	9340010 Promotie toerisme	4740 Toegerekende reële/bespaarde rente	61.303,06	66.100	65.000	63.900	62.900	61.800
T34 Economische promotie	9340013 Promotie toerisme	4110 Salarissen en sociale lasten	210.800,00	210.800	210.800	210.800	210.800	210.800
T34 Economische promotie	9340013 Promotie toerisme	4210 Belastingen	1.510,00	100	100	100	100	100
T34 Economische promotie	9340013 Promotie toerisme	4351 Ingeleend personeel	0,00	103.200	0	0	0	0
T34 Economische promotie	9340013 Promotie toerisme	4380 Overige goederen en diensten	102.331,19	42.100	12.300	9.300	8.300	8.300
T34 Economische promotie	9340013 Promotie toerisme	4439 Ink.overdr. - onverdeeld	0,00	104.000	75.500	78.500	75.500	75.500
T34 Economische promotie	9340021 Public relations en marketing	4438 Ink.overdr. - ov. Instel./personen	0,00	2.000	2.000	2.000	2.000	2.000
T34 Economische promotie	9340033 Infozuilen en reclameborden	4110 Salarissen en sociale lasten	3.800,00	3.800	3.800	3.800	3.800	3.800
T34 Economische promotie	9340033 Infozuilen en reclameborden	4380 Overige goederen en diensten	4.878,37	13.200	11.000	5.000	5.000	5.000
T34 Economische promotie	9340050 Kermissen	4730 Afschrijvingen	9.030,25	9.000	9.000	9.000	9.000	9.000
T34 Economische promotie	9340050 Kermissen	4740 Toegerekende reële/bespaarde rente	579,58	500	400	300	200	100
T34 Economische promotie	9340051 Kermissen	4110 Salarissen en sociale lasten	5.500,00	5.500	5.500	5.500	5.500	5.500
T34 Economische promotie	9340051 Kermissen	4351 Ingeleend personeel	1.461,08	300	0	0	0	0
T34 Economische promotie	9340051 Kermissen	4380 Overige goederen en diensten	20.794,96	18.100	18.400	18.400	18.400	18.400
T34 Economische promotie	9340061 Promotie kermissen	4380 Overige goederen en diensten	2.503,26	7.200	7.200	7.200	7.200	7.200
T34 Economische promotie	9340063 Project Baalsbruggermolen	4438 Ink.overdr. - ov. Instel./personen	0,00	15.000	0	0	0	0
		Totaal 4	424.491,75	600.900	421.000	413.800	408.700	407.500
T34 Economische promotie	9340013 Promotie toerisme	8221 Belastingen op producenten	-232.829,30	-199.400	-199.400	-199.400	-199.400	-199.400
T34 Economische promotie	9340013 Promotie toerisme	8370 Leges en andere rechten	-100.447,64	-75.500	-75.500	-75.500	-75.500	-75.500
T34 Economische promotie	9340033 Infozuilen en reclameborden	8380 Overige goederen en diensten	-98.557,98	-102.400	-100.200	-100.200	-100.200	-100.200
T34 Economische promotie	9340051 Kermissen	8330 Pachten	-2.731,08	-2.600	-2.600	-2.600	-2.600	-2.600
T34 Economische promotie	9340051 Kermissen	8370 Leges en andere rechten	-21.676,50	-24.100	-34.100	-34.100	-34.100	-34.100
		Totaal 8	-456.242,50	-404.000	-411.800	-411.800	-411.800	-411.800
Totaal T34 Economische promotie			**-31.750,75**	**196.900**	**9.200**	**2.000**	**-3.100**	**-4.300**
T42 Onderwijshuisvesting	9420002 Onderwijshuisvesting	4110 Salarissen en sociale lasten	30.000,00	30.000	30.000	30.000	30.000	30.000
T42 Onderwijshuisvesting	9420002 Onderwijshuisvesting	4380 Overige goederen en diensten	5.643,40	5.000	5.000	5.000	5.000	5.000
T42 Onderwijshuisvesting	9420100 Huisvesting Basisonderwijs	4439 Ink.overdr. - onverdeeld	0,00	0	149.000	552.000	546.000	539.000
T42 Onderwijshuisvesting	9420100 Huisvesting Basisonderwijs	4730 Afschrijvingen	818.021,53	783.800	692.900	660.600	657.000	635.600
T42 Onderwijshuisvesting	9420100 Huisvesting Basisonderwijs	4740 Toegerekende reële/bespaarde rente	99.070,37	101.300	91.900	83.600	75.700	67.800
T42 Onderwijshuisvesting	9420102 Huisvesting Basisonderwijs	4210 Belastingen	7.002,27	5.700	5.700	5.700	5.700	5.700
T42 Onderwijshuisvesting	9420102 Huisvesting Basisonderwijs	4380 Overige goederen en diensten	4.241,99	93.300	55.000	36.000	36.000	36.000
T42 Onderwijshuisvesting	9420102 Huisvesting Basisonderwijs	4420 Subsidies	129.724,44	84.500	143.500	143.500	143.500	143.500
T42 Onderwijshuisvesting	9420102 Huisvesting Basisonderwijs	4436 Ink.overdr. - overige overheden	172.757,49	205.800	161.100	161.100	161.100	161.100
T42 Onderwijshuisvesting	9420102 Huisvesting Basisonderwijs	4438 Ink.overdr. - ov. Instel./personen	4.011,64	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000
T42 Onderwijshuisvesting	9420102 Huisvesting Basisonderwijs	4750 Overige verrekeningen	42.459,00	0	0	0	0	0
T42 Onderwijshuisvesting	9420112 Vie, project GBT	4380 Overige goederen en diensten	0,00	773.700	450.000	450.000	450.000	450.000
T42 Onderwijshuisvesting	9420112 Vie, project GBT	4420 Subsidies	303.395,16	175.000	0	0	0	0
T42 Onderwijshuisvesting	9420122 NPO middelen	4436 Ink.overdr. - overige overheden	0,00	8.400	0	0	0	0
T42 Onderwijshuisvesting	9420122 NPO middelen	4438 Ink.overdr. - ov. Instel./personen	152.270,56	296.200	0	0	0	0
T42 Onderwijshuisvesting	9420200 Huisvesting Voortgezet onderwijs	4730 Afschrijvingen	95.800,00	95.800	0	0	0	0
T42 Onderwijshuisvesting	9420200 Huisvesting Voortgezet onderwijs	4740 Toegerekende reële/bespaarde rente	2.049,55	1.100	0	0	0	0
T42 Onderwijshuisvesting	9420202 Huisvesting Voortgezet onderwijs	4351 Ingeleend personeel	294.123,17	104.000	0	0	0	0
T42 Onderwijshuisvesting	9420202 Huisvesting Voortgezet onderwijs	4380 Overige goederen en diensten	89.898,17	161.000	41.800	65.800	65.800	65.800
T42 Onderwijshuisvesting	9420202 Huisvesting Voortgezet onderwijs	4420 Subsidies	0,00	64.100	0	0	0	0

Iv3 taakveld met omschrijving	productnummer met omschrijving	iv3 cat. met omschrijving kostensoort	rekening 2022	raming 2023	primaire raming 2024	meerjaren raming 2025	meerjaren raming 2026	meerjaren raming 2027
T42 Onderwijshuisvesting	9420202 Huisvesting Voortgezet onderwijs	4436 Ink.overdr. - overige overheden	47.696,67	57.700	57.700	57.700	57.700	57.700
T42 Onderwijshuisvesting	9420202 Huisvesting Voortgezet onderwijs	4438 Ink.overdr. - ov. Instel./personen	-1.000,00	7.500	7.500	7.500	7.500	7.500
T42 Onderwijshuisvesting	9420220 Het Martin Buber	4439 Ink.overdr. - onverdeeld	0,00	0	38.000	155.000	152.000	149.000
T42 Onderwijshuisvesting	9420222 Het Martin Buber	4351 Ingeleend personeel	0,00	75.000	0	0	0	0
T42 Onderwijshuisvesting	9420222 Het Martin Buber	4380 Overige goederen en diensten	0,00	153.000	0	0	0	0
T42 Onderwijshuisvesting	9420222 Het Martin Buber	4439 Ink.overdr. - onverdeeld	0,00	200.000	500.000	500.000	500.000	500.000
T42 Onderwijshuisvesting	9420300 Huisvesting Speciaal onderwijs	4730 Afschrijvingen	221.214,36	201.900	201.900	201.900	201.900	201.900
T42 Onderwijshuisvesting	9420300 Huisvesting Speciaal onderwijs	4740 Toegerekende reële/bespaarde rente	34.782,05	36.400	33.900	31.500	29.100	26.700
T42 Onderwijshuisvesting	9420302 Huisvesting Speciaal onderwijs	4380 Overige goederen en diensten	42.392,93	150.000	0	0	0	0
T42 Onderwijshuisvesting	9420302 Huisvesting Speciaal onderwijs	4420 Subsidies	36.826,41	34.900	46.800	46.800	46.800	46.800
T42 Onderwijshuisvesting	9420302 Huisvesting Speciaal onderwijs	4436 Ink.overdr. - overige overheden	48.446,87	45.800	45.800	45.800	45.800	45.800
T42 Onderwijshuisvesting	9420302 Huisvesting Speciaal onderwijs	4750 Overige verrekeningen	1.155,14	11.900	0	0	0	0
T42 Onderwijshuisvesting	9420400 Gymzalen	4730 Afschrijvingen	48.867,54	53.000	53.000	51.000	49.100	49.100
T42 Onderwijshuisvesting	9420400 Gymzalen	4740 Toegerekende reële/bespaarde rente	6.472,95	7.400	6.800	6.200	5.500	5.000
T42 Onderwijshuisvesting	9420403 Gymzalen	4110 Salarissen en sociale lasten	9.300,00	9.300	9.300	9.300	9.300	9.300
T42 Onderwijshuisvesting	9420403 Gymzalen	4210 Belastingen	3.356,46	0	0	0	0	0
T42 Onderwijshuisvesting	9420403 Gymzalen	4351 Ingeleend personeel	3.423,57	0	0	0	0	0
T42 Onderwijshuisvesting	9420403 Gymzalen	4380 Overige goederen en diensten	72.094,64	104.000	72.000	72.000	72.000	72.000
T42 Onderwijshuisvesting	9420403 Gymzalen	4420 Subsidies	9.696,84	3.000	3.000	3.000	3.000	3.000
T42 Onderwijshuisvesting	9420502 Schoolzwemmen	4380 Overige goederen en diensten	38.919,38	40.700	40.700	40.700	40.700	40.700
		Totaal 4	2.874.114,55	4.190.200	2.952.300	3.431.700	3.406.200	3.364.000
T42 Onderwijshuisvesting	9420112 Vie, project GBT	8436 Ink.overdr. - overige overheden	-151.700,00	-10.400	0	0	0	0
T42 Onderwijshuisvesting	9420122 NPO middelen	8431 Inkomensoverdrachten - Rijk	-152.270,56	-304.600	0	0	0	0
T42 Onderwijshuisvesting	9420403 Gymzalen	8360 Huren	-144.312,28	-107.200	-107.200	-107.200	-107.200	-107.200
T42 Onderwijshuisvesting	9420403 Gymzalen	8438 Ink.overdr. - ov. instel./personen	-10.541,62	-14.000	-10.000	-10.000	-10.000	-10.000
		Totaal 8	-458.824,46	-436.200	-117.200	-117.200	-117.200	-117.200
Totaal T42 Onderwijshuisvesting			**2.415.290,09**	**3.754.000**	**2.835.100**	**3.314.500**	**3.289.000**	**3.246.800**
T43 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	9430012 Logopedie	4110 Salarissen en sociale lasten	1.500,00	1.500	1.500	1.500	1.500	1.500
T43 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	9430012 Logopedie	4438 Ink.overdr. - ov. Instel./personen	0,00	0	59.900	59.900	59.900	59.900
T43 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	9430022 Leerlingenvervoer	4110 Salarissen en sociale lasten	28.000,00	28.000	28.000	28.000	28.000	28.000
T43 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	9430022 Leerlingenvervoer	4341 Sociale uitkeringen in natura	12.802,30	31.200	6.900	6.900	6.900	6.900
T43 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	9430022 Leerlingenvervoer	4432 Inkomensoverdrachten - gemeenten	783.682,07	857.000	777.000	777.000	777.000	777.000
T43 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	9430032 Onderwijsachterstanden beleid	4110 Salarissen en sociale lasten	79.400,00	39.000	39.000	39.000	39.000	39.000
T43 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	9430032 Onderwijsachterstanden beleid	4351 Ingeleend personeel	70.089,60	100.000	0	0	0	0
T43 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	9430032 Onderwijsachterstanden beleid	4380 Overige goederen en diensten	219.104,78	200.000	0	0	0	0
T43 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	9430032 Onderwijsachterstanden beleid	4436 Ink.overdr. - overige overheden	0,00	184.500	184.500	184.500	184.500	184.500
T43 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	9430032 Onderwijsachterstanden beleid	4438 Ink.overdr. - ov. Instel./personen	1.449.226,00	1.681.800	34.800	34.800	34.800	34.800
T43 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	9430032 Onderwijsachterstanden beleid	4750 Overige verrekeningen	58.967,03	35.000	35.000	35.000	35.000	35.000
T43 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	9430042 Onderwijsbegeleiding	4110 Salarissen en sociale lasten	1.500,00	1.500	1.500	1.500	1.500	1.500
T43 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	9430042 Onderwijsbegeleiding	4380 Overige goederen en diensten	5.965,24	52.300	52.300	52.300	52.300	52.300
T43 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	9430042 Onderwijsbegeleiding	4438 Ink.overdr. - ov. Instel./personen	52.100,00	6.100	6.100	6.100	6.100	6.100
T43 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	9430052 Leerplicht	4110 Salarissen en sociale lasten	1.500,00	1.500	1.500	1.500	1.500	1.500
T43 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	9430052 Leerplicht	4380 Overige goederen en diensten	219.293,01	227.500	234.500	234.500	234.500	234.500
T43 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	9430062 Peuterspeelzalen	4110 Salarissen en sociale lasten	13.500,00	13.500	13.500	13.500	13.500	13.500
T43 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	9430062 Peuterspeelzalen	4210 Belastingen	4.479,14	3.700	3.700	3.700	3.700	3.700
T43 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	9430062 Peuterspeelzalen	4438 Ink.overdr. - ov. Instel./personen	77.760,00	78.000	78.000	78.000	78.000	78.000
T43 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	9430072 Project laaggeletterdheid	4380 Overige goederen en diensten	67.913,85	74.800	40.000	40.000	40.000	40.000
T43 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	9430072 Project laaggeletterdheid	4436 Ink.overdr. - overige overheden	0,00	32.500	0	0	0	0
T43 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	9430072 Project laaggeletterdheid	4438 Ink.overdr. - ov. Instel./personen	0,00	24.900	0	0	0	0
T43 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	9430082 Project leesbevordering	4420 Subsidies	0,00	20.000	0	0	0	0
		Totaal 4	3.146.783,02	3.694.300	1.597.700	1.597.700	1.597.700	1.597.700
T43 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	9430022 Leerlingenvervoer	8432 Ink.overdr. - gemeenten	0,00	-4.300	0	0	0	0
T43 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	9430022 Leerlingenvervoer	8750 Overige verrekeningen	-87.311,10	-50.000	-50.000	-50.000	-50.000	-50.000
T43 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	9430032 Onderwijsachterstanden beleid	8431 Inkomensoverdrachten - Rijk	-1.837.787,41	-2.201.300	-254.300	-254.300	-254.300	-254.300
T43 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	9430062 Peuterspeelzalen	8360 Huren	-9.635,64	-11.300	-11.300	-11.300	-11.300	-11.300
T43 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	9430082 Project leesbevordering	8438 Ink.overdr. - ov. instel./personen	-20.000,00	0	0	0	0	0
		Totaal 8	-1.954.734,15	-2.266.900	-315.600	-315.600	-315.600	-315.600
Totaal T43 Onderwijsbeleid en leerlingzaken			**1.192.048,87**	**1.427.400**	**1.282.100**	**1.282.100**	**1.282.100**	**1.282.100**
T51 Sportbeleid en activering	9510002 Sportbeleid en activering	4110 Salarissen en sociale lasten	33.900,00	33.900	33.900	33.900	33.900	33.900
T51 Sportbeleid en activering	9510002 Sportbeleid en activering	4380 Overige goederen en diensten	18.868,73	23.900	17.900	17.900	17.900	17.900

Iv3 taakveld met omschrijving	productnummer met omschrijving	iv3 cat. met omschrijving kostensoort	rekening 2022	raming 2023	primaire raming 2024	meerjaren raming 2025	meerjaren raming 2026	meerjaren raming 2027
T51 Sportbeleid en activering	9510002 Sportbeleid en activering	4438 Ink.overdr. - ov. Instel./personen	76.302,77	92.000	92.000	92.000	92.000	92.000
T51 Sportbeleid en activering	9510012 Vie, innovatiehub en overig	4351 Ingeleend personeel	216.012,94	170.000	0	0	0	0
T51 Sportbeleid en activering	9510012 Vie, innovatiehub en overig	4380 Overige goederen en diensten	283.209,21	336.800	100.000	100.000	100.000	100.000
T51 Sportbeleid en activering	9510012 Vie, innovatiehub en overig	4438 Ink.overdr. - ov. Instel./personen	0,00	2.500	0	0	0	0
T51 Sportbeleid en activering	9510012 Vie, innovatiehub en overig	4750 Overige verrekeningen	42.900,00	57.100	0	0	0	0
T51 Sportbeleid en activering	9510022 Sportstimulering	4438 Ink.overdr. - ov. Instel./personen	0,00	21.500	0	0	0	0
T51 Sportbeleid en activering	9510022 Sportstimulering	4439 Ink.overdr. - onverdeeld	0,00	0	11.600	11.600	11.600	11.600
T51 Sportbeleid en activering	9510032 Regeling Sportakkoord	4380 Overige goederen en diensten	37.384,75	49.900	49.800	49.800	38.300	0
T51 Sportbeleid en activering	9510052 Combinatiefunctionaris sport/cultuur	4110 Salarissen en sociale lasten	30.500,00	0	0	0	0	0
T51 Sportbeleid en activering	9510052 Combinatiefunctionaris sport/cultuur	4380 Overige goederen en diensten	285.404,98	570.900	437.800	445.700	319.700	130.000
T51 Sportbeleid en activering	9510052 Combinatiefunctionaris sport/cultuur	4436 Ink.overdr. - overige overheden	0,00	54.000	54.000	54.000	54.000	54.000
		Totaal 4	1.024.483,38	1.412.500	797.000	804.900	667.400	439.400
T51 Sportbeleid en activering	9510002 Sportbeleid en activering	8438 Ink.overdr. - ov. instel./personen	-6.000,00	-6.000	0	0	0	0
T51 Sportbeleid en activering	9510012 Vie, innovatiehub en overig	8380 Overige goederen en diensten	0,00	-4.300	0	0	0	0
T51 Sportbeleid en activering	9510012 Vie, innovatiehub en overig	8432 Ink.overdr. - gemeenten	0,00	-13.300	0	0	0	0
T51 Sportbeleid en activering	9510012 Vie, innovatiehub en overig	8438 Ink.overdr. - ov. instel./personen	-10.000,00	0	0	0	0	0
T51 Sportbeleid en activering	9510032 Regeling Sportakkoord	8431 Inkomensoverdrachten - Rijk	-124.288,23	-49.900	-49.800	-49.800	-38.300	0
T51 Sportbeleid en activering	9510052 Combinatiefunctionaris sport/cultuur	8431 Inkomensoverdrachten - Rijk	0,00	-343.300	-343.300	-343.300	-331.700	-142.000
T51 Sportbeleid en activering	9510052 Combinatiefunctionaris sport/cultuur	8438 Ink.overdr. - ov. instel./personen	-5.000,00	0	0	0	0	0
		Totaal 8	-145.288,23	-416.800	-393.100	-393.100	-370.000	-142.000
Totaal T51 Sportbeleid en activering			**879.195,15**	**995.700**	**403.900**	**411.800**	**297.400**	**297.400**
T52 Sportaccommodaties	9520010 Binnensport accommodaties	4730 Afschrijvingen	58.540,98	64.100	55.600	49.400	49.100	44.800
T52 Sportaccommodaties	9520010 Binnensport accommodaties	4740 Toegerekende reële/bespaarde rente	3.637,41	4.000	3.300	2.600	2.000	1.300
T52 Sportaccommodaties	9520012 Binnensport accommodaties	4110 Salarissen en sociale lasten	16.800,00	16.800	16.800	16.800	16.800	16.800
T52 Sportaccommodaties	9520012 Binnensport accommodaties	4210 Belastingen	18.709,39	4.500	4.500	4.500	4.500	4.500
T52 Sportaccommodaties	9520012 Binnensport accommodaties	4380 Overige goederen en diensten	59.951,51	30.100	57.700	57.700	57.700	57.700
T52 Sportaccommodaties	9520012 Binnensport accommodaties	4420 Subsidies	2.953,08	0	0	0	0	0
T52 Sportaccommodaties	9520012 Binnensport accommodaties	4432 Inkomensoverdrachten - gemeenten	0,00	14.000	0	0	0	0
T52 Sportaccommodaties	9520012 Binnensport accommodaties	4438 Ink.overdr. - ov. Instel./personen	2.500,00	0	0	0	0	0
T52 Sportaccommodaties	9520013 Binnensport accommodaties	4110 Salarissen en sociale lasten	9.300,00	9.300	9.300	9.300	9.300	9.300
T52 Sportaccommodaties	9520013 Binnensport accommodaties	4210 Belastingen	596,06	0	0	0	0	0
T52 Sportaccommodaties	9520013 Binnensport accommodaties	4380 Overige goederen en diensten	61.371,49	28.300	54.300	54.300	52.300	52.300
T52 Sportaccommodaties	9520020 Buitensport accommodaties	4439 Ink.overdr. - onverdeeld	0,00	0	42.000	300.000	370.000	425.000
T52 Sportaccommodaties	9520020 Buitensport accommodaties	4730 Afschrijvingen	194.568,52	206.800	206.800	142.900	143.000	143.000
T52 Sportaccommodaties	9520020 Buitensport accommodaties	4740 Toegerekende reële/bespaarde rente	13.845,53	17.600	15.200	12.500	10.600	8.800
T52 Sportaccommodaties	9520023 Buitensport accommodaties	4110 Salarissen en sociale lasten	37.400,00	37.400	37.400	37.400	37.400	37.400
T52 Sportaccommodaties	9520023 Buitensport accommodaties	4210 Belastingen	3.218,87	7.000	7.000	7.000	7.000	7.000
T52 Sportaccommodaties	9520023 Buitensport accommodaties	4351 Ingeleend personeel	0,00	1.700	0	0	0	0
T52 Sportaccommodaties	9520023 Buitensport accommodaties	4380 Overige goederen en diensten	17.486,57	22.800	14.600	14.600	13.600	13.600
T52 Sportaccommodaties	9520033 Buitensport onderhoud	4351 Ingeleend personeel	822,80	0	0	0	0	0
T52 Sportaccommodaties	9520033 Buitensport onderhoud	4380 Overige goederen en diensten	111.338,73	78.100	58.600	58.600	55.600	55.600
T52 Sportaccommodaties	9520043 Verlichting	4380 Overige goederen en diensten	5.563,97	50.500	10.500	10.500	9.500	9.500
T52 Sportaccommodaties	9520053 Maaien sportvelden	4380 Overige goederen en diensten	22.366,57	27.000	29.200	29.200	28.200	28.200
T52 Sportaccommodaties	9520063 Entourage, paden, afrast.buitensport	4351 Ingeleend personeel	252,16	0	0	0	0	0
T52 Sportaccommodaties	9520063 Entourage, paden, afrast.buitensport	4380 Overige goederen en diensten	33.074,80	26.400	26.400	26.400	26.400	26.400
T52 Sportaccommodaties	9520073 Drainage	4380 Overige goederen en diensten	14.581,25	16.200	18.200	18.200	17.200	17.200
T52 Sportaccommodaties	9520083 Kunststofbaan Achilles Top	4380 Overige goederen en diensten	0,00	14.800	15.500	15.500	14.500	14.500
T52 Sportaccommodaties	9520093 Bemesten	4380 Overige goederen en diensten	16.672,45	19.000	19.000	19.000	18.000	18.000
T52 Sportaccommodaties	9520100 Kunstgrasvelden	4439 Ink.overdr. - onverdeeld	0,00	6.000	43.000	41.000	40.000	39.000
T52 Sportaccommodaties	9520100 Kunstgrasvelden	4730 Afschrijvingen	217.500,00	218.800	217.600	199.500	191.200	191.200
T52 Sportaccommodaties	9520100 Kunstgrasvelden	4740 Toegerekende reële/bespaarde rente	19.080,79	19.300	16.800	14.300	11.900	9.600
T52 Sportaccommodaties	9520103 Kunstgrasvelden	4380 Overige goederen en diensten	23.439,48	26.000	26.000	26.000	25.000	25.000
T52 Sportaccommodaties	9520113 Sportpark Kaalheide	4110 Salarissen en sociale lasten	31.000,00	31.000	31.000	31.000	31.000	31.000
T52 Sportaccommodaties	9520113 Sportpark Kaalheide	4210 Belastingen	4.418,70	5.100	5.100	5.100	5.100	5.100
T52 Sportaccommodaties	9520113 Sportpark Kaalheide	4380 Overige goederen en diensten	39.736,51	24.500	28.500	28.500	28.500	28.500
T52 Sportaccommodaties	9520120 Mfc d'r Pool	4730 Afschrijvingen	282.805,53	0	0	0	0	0
T52 Sportaccommodaties	9520120 Mfc d'r Pool	4740 Toegerekende reële/bespaarde rente	2.989,73	0	0	0	0	0
T52 Sportaccommodaties	9520123 Mfc d'r Pool	4110 Salarissen en sociale lasten	19.500,00	19.500	19.500	19.500	19.500	19.500
T52 Sportaccommodaties	9520123 Mfc d'r Pool	4210 Belastingen	32.346,46	25.100	800	800	800	800
T52 Sportaccommodaties	9520123 Mfc d'r Pool	4380 Overige goederen en diensten	116.798,79	22.700	600	600	600	600

Iv3 taakveld met omschrijving	productnummer met omschrijving	iv3 cat. met omschrijving kostensoort	rekening 2022	raming 2023	primaire raming 2024	meerjaren raming 2025	meerjaren raming 2026	meerjaren raming 2027
T52 Sportaccommodaties	9520130 Parkstad Limburg Stadion	4730 Afschrijvingen	66.600,00	76.100	76.200	76.100	71.800	68.900
T52 Sportaccommodaties	9520130 Parkstad Limburg Stadion	4740 Toegerekende reële/bespaarde rente	207.538,22	232.700	232.900	228.900	224.600	220.300
T52 Sportaccommodaties	9520131 Parkstad Limburg Stadion	4420 Subsidies	18.000,00	35.000	35.000	35.000	35.000	35.000
T52 Sportaccommodaties	9520133 Parkstad Limburg stadion	4110 Salarissen en sociale lasten	14.700,00	14.700	14.700	14.700	14.700	14.700
T52 Sportaccommodaties	9520133 Parkstad Limburg stadion	4420 Subsidies	92.671,05	88.800	57.000	57.000	55.000	55.000
T52 Sportaccommodaties	9520143 Tennisaccommodaties	4380 Overige goederen en diensten	17.424,73	17.000	17.000	17.000	17.000	17.000
T52 Sportaccommodaties	9520152 Project mbvs	4380 Overige goederen en diensten	3.500,00	0	0	0	0	0
T52 Sportaccommodaties	9520162 Sportfondsen Kerkrade	4320 Duurzame goederen	0,00	51.700	0	0	0	0
T52 Sportaccommodaties	9520162 Sportfondsen Kerkrade	4380 Overige goederen en diensten	948.870,82	515.400	515.400	515.400	515.400	515.400
T52 Sportaccommodaties	9520163 Sportfondsen Kerkrade	4380 Overige goederen en diensten	49.500,29	0	0	0	0	0
T52 Sportaccommodaties	9520172 Sportcomplex Vie	4320 Duurzame goederen	0,00	183.600	0	0	0	0
T52 Sportaccommodaties	9520172 Sportcomplex Vie	4380 Overige goederen en diensten	0,00	3.800	3.800	3.800	3.800	3.800
T52 Sportaccommodaties	9520172 Sportcomplex Vie	4420 Subsidies	263.569,32	908.000	934.000	926.000	918.000	918.000
T52 Sportaccommodaties	9520172 Sportcomplex Vie	4438 Ink.overdr. - ov. Instel./personen	0,00	10.000	0	0	0	0
T52 Sportaccommodaties	9520173 Sportcomplex Vie	4210 Belastingen	0,00	86.900	86.900	86.900	86.900	86.900
T52 Sportaccommodaties	9520173 Sportcomplex Vie	4380 Overige goederen en diensten	0,00	4.400	0	0	0	0
T52 Sportaccommodaties	9520173 Sportcomplex Vie	4439 Ink.overdr. - onverdeeld	0,00	48.600	50.000	50.000	50.000	50.000
		Totaal 4	3.177.542,56	3.371.100	3.113.700	3.263.500	3.288.500	3.326.200
T52 Sportaccommodaties	9520012 Binnensport accommodaties	8330 Pachten	0,00	-300	-300	-300	-300	-300
T52 Sportaccommodaties	9520013 Binnensport accommodaties	8360 Huren	-90.256,83	-87.400	-87.400	-87.400	-87.400	-87.400
T52 Sportaccommodaties	9520022 Buitensport accommodaties	8360 Huren	-40.769,29	-54.000	-54.000	-54.000	-54.000	-54.000
T52 Sportaccommodaties	9520023 Buitensport accommodaties	8360 Huren	0,00	-500	-500	-500	-500	-500
T52 Sportaccommodaties	9520023 Buitensport accommodaties	8380 Overige goederen en diensten	0,00	500	500	500	500	500
T52 Sportaccommodaties	9520023 Buitensport accommodaties	8431 Inkomensoverdrachten - Rijk	-45.007,53	0	0	0	0	0
T52 Sportaccommodaties	9520113 Sportpark Kaalheide	8360 Huren	-57.777,00	-57.800	-57.800	-57.800	-57.800	-57.800
T52 Sportaccommodaties	9520113 Sportpark Kaalheide	8431 Inkomensoverdrachten - Rijk	-6.953,89	0	0	0	0	0
T52 Sportaccommodaties	9520122 Mfc d'r Pool	8436 Ink.overdr. - overige overheden	-6.200,00	-7.600	-7.600	-7.600	-7.600	-7.600
T52 Sportaccommodaties	9520123 Mfc d'r Pool	8360 Huren	-62.910,80	-7.000	0	0	0	0
T52 Sportaccommodaties	9520123 Mfc d'r Pool	8380 Overige goederen en diensten	2.475,51	-2.600	0	0	0	0
T52 Sportaccommodaties	9520123 Mfc d'r Pool	8438 Ink.overdr. - ov. instel./personen	-7.387,19	0	0	0	0	0
T52 Sportaccommodaties	9520162 Sportfondsen Kerkrade	8431 Inkomensoverdrachten - Rijk	43.104,00	-51.700	0	0	0	0
T52 Sportaccommodaties	9520162 Sportfondsen Kerkrade	8438 Ink.overdr. - ov. instel./personen	-43.104,00	0	0	0	0	0
T52 Sportaccommodaties	9520163 Sportfondsen Kerkrade	8360 Huren	-199.160,62	0	0	0	0	0
T52 Sportaccommodaties	9520172 Sportcomplex Vie	8431 Inkomensoverdrachten - Rijk	0,00	-183.600	0	0	0	0
T52 Sportaccommodaties	9520173 Sportcomplex Vie	8360 Huren	-191.176,39	-650.000	-650.000	-650.000	-650.000	-650.000
T52 Sportaccommodaties	9520173 Sportcomplex Vie	8380 Overige goederen en diensten	0,00	-3.000	0	0	0	0
		Totaal 8	-705.124,03	-1.105.000	-857.100	-857.100	-857.100	-857.100
Totaal T52 Sportaccommodaties			**2.472.418,53**	**2.266.100**	**2.256.600**	**2.406.400**	**2.431.400**	**2.469.100**
T53 Cultuurpresentatie, -productie en -participatie	9530002 Cultuur	4110 Salarissen en sociale lasten	96.400,00	96.400	96.400	96.400	96.400	96.400
T53 Cultuurpresentatie, -productie en -participatie	9530002 Cultuur	4438 Ink.overdr. - ov. Instel./personen	285.945,35	45.200	0	0	0	0
T53 Cultuurpresentatie, -productie en -participatie	9530002 Cultuur	4439 Ink.overdr. - onverdeeld	0,00	206.200	6.300	6.300	6.300	6.300
T53 Cultuurpresentatie, -productie en -participatie	9530010 Cultuurcluster	4730 Afschrijvingen	787.700,00	796.500	805.900	804.100	804.100	804.100
T53 Cultuurpresentatie, -productie en -participatie	9530010 Cultuurcluster	4740 Toegerekende reële/bespaarde rente	174.647,58	186.800	182.000	172.400	162.700	153.100
T53 Cultuurpresentatie, -productie en -participatie	9530012 Cultuurcluster	4210 Belastingen	68.479,76	70.100	70.100	70.100	70.100	70.100
T53 Cultuurpresentatie, -productie en -participatie	9530012 Cultuurcluster	4380 Overige goederen en diensten	697.749,85	747.600	587.600	547.600	497.600	497.600
T53 Cultuurpresentatie, -productie en -participatie	9530012 Cultuurcluster	4438 Ink.overdr. - ov. Instel./personen	11.466,00	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000
T53 Cultuurpresentatie, -productie en -participatie	9530013 Cultuurcluster, beheer	4110 Salarissen en sociale lasten	22.800,00	22.800	22.800	22.800	22.800	22.800
T53 Cultuurpresentatie, -productie en -participatie	9530013 Cultuurcluster, beheer	4380 Overige goederen en diensten	98.102,43	123.100	119.000	119.000	114.000	114.000
T53 Cultuurpresentatie, -productie en -participatie	9530013 Cultuurcluster, beheer	4439 Ink.overdr. - onverdeeld	0,00	0	260.000	0	0	0
T53 Cultuurpresentatie, -productie en -participatie	9530022 Wijngrachttheater	4110 Salarissen en sociale lasten	2.700,00	2.700	2.700	2.700	2.700	2.700
T53 Cultuurpresentatie, -productie en -participatie	9530022 Wijngrachttheater	4420 Subsidies	765.919,75	866.400	866.400	866.400	866.400	866.400
T53 Cultuurpresentatie, -productie en -participatie	9530030 Rodahal	4730 Afschrijvingen	398.695,14	399.300	398.900	396.800	396.800	396.700
T53 Cultuurpresentatie, -productie en -participatie	9530030 Rodahal	4740 Toegerekende reële/bespaarde rente	54.205,05	56.200	51.500	46.600	41.900	37.100
T53 Cultuurpresentatie, -productie en -participatie	9530033 Rodahal	4110 Salarissen en sociale lasten	14.100,00	14.100	14.100	14.100	14.100	14.100
T53 Cultuurpresentatie, -productie en -participatie	9530033 Rodahal	4210 Belastingen	35.954,63	35.200	35.200	35.200	35.200	35.200
T53 Cultuurpresentatie, -productie en -participatie	9530033 Rodahal	4380 Overige goederen en diensten	56.271,36	47.800	52.200	52.200	52.200	52.200
T53 Cultuurpresentatie, -productie en -participatie	9530042 Culturele organisaties	4438 Ink.overdr. - ov. Instel./personen	204.475,23	217.700	274.700	274.700	274.700	274.700
T53 Cultuurpresentatie, -productie en -participatie	9530052 Culturele activiteiten	4380 Overige goederen en diensten	2.000,00	0	0	0	0	0
T53 Cultuurpresentatie, -productie en -participatie	9530052 Culturele activiteiten	4438 Ink.overdr. - ov. Instel./personen	23.995,47	34.800	47.300	47.300	47.300	47.300
T53 Cultuurpresentatie, -productie en -participatie	9530052 Culturele activiteiten	4750 Overige verrekeningen	910,00	0	0	0	0	0

Iv3 taakveld met omschrijving	productnummer met omschrijving	iv3 cat. met omschrijving kostensoort	rekening 2022	raming 2023	primaire raming 2024	meerjaren raming 2025	meerjaren raming 2026	meerjaren raming 2027
T53 Cultuurpresentatie, -productie en -participatie	9530062 Kunstzinnige vorming	4110 Salarissen en sociale lasten	4.500,00	4.500	4.500	4.500	4.500	4.500
T53 Cultuurpresentatie, -productie en -participatie	9530062 Kunstzinnige vorming	4210 Belastingen	13.438,53	13.000	13.000	13.000	13.000	13.000
T53 Cultuurpresentatie, -productie en -participatie	9530062 Kunstzinnige vorming	4436 Ink.overdr. - overige overheden	77.264,00	112.300	112.300	112.300	112.300	112.300
T53 Cultuurpresentatie, -productie en -participatie	9530073 Service Kunstzinnige Vorming	4380 Overige goederen en diensten	33.659,05	30.500	19.000	19.000	19.000	19.000
T53 Cultuurpresentatie, -productie en -participatie	9530083 VvE Martin Buberplein	4110 Salarissen en sociale lasten	1.200,00	1.200	1.200	1.200	1.200	1.200
T53 Cultuurpresentatie, -productie en -participatie	9530083 VvE Martin Buberplein	4420 Subsidies	25.969,02	27.500	28.500	28.500	28.500	28.500
T53 Cultuurpresentatie, -productie en -participatie	9530092 Stimuleringsbudget	4380 Overige goederen en diensten	150,00	5.000	0	0	0	0
T53 Cultuurpresentatie, -productie en -participatie	9530092 Stimuleringsbudget	4438 Ink.overdr. - ov. Instel./personen	55.174,57	56.100	61.100	61.100	61.100	61.100
T53 Cultuurpresentatie, -productie en -participatie	9530102 Muziekonderwijs	4210 Belastingen	7.210,61	0	0	0	0	0
T53 Cultuurpresentatie, -productie en -participatie	9530102 Muziekonderwijs	4436 Ink.overdr. - overige overheden	709.198,00	722.200	722.200	722.200	722.200	722.200
T53 Cultuurpresentatie, -productie en -participatie	9530103 Muziekonderwijs	4110 Salarissen en sociale lasten	1.200,00	1.200	1.200	1.200	1.200	1.200
T53 Cultuurpresentatie, -productie en -participatie	9530103 Muziekonderwijs	4380 Overige goederen en diensten	10.303,08	21.000	21.000	21.000	21.000	21.000
T53 Cultuurpresentatie, -productie en -participatie	9530112 Ontwikkelingssamenwerking	4438 Ink.overdr. - ov. Instel./personen	375,00	700	700	700	700	700
T53 Cultuurpresentatie, -productie en -participatie	9530123 Ondernemersfonds centrum	4110 Salarissen en sociale lasten	6.800,00	6.800	6.800	6.800	6.800	6.800
T53 Cultuurpresentatie, -productie en -participatie	9530123 Ondernemersfonds centrum	4380 Overige goederen en diensten	76.499,43	57.700	60.000	60.000	60.000	60.000
T53 Cultuurpresentatie, -productie en -participatie	9530123 Ondernemersfonds centrum	4438 Ink.overdr. - ov. Instel./personen	15.300,00	43.900	37.500	37.500	37.500	37.500
T53 Cultuurpresentatie, -productie en -participatie	9530123 Ondernemersfonds centrum	4439 Ink.overdr. - onverdeeld	0,00	3.000	6.100	6.100	6.100	6.100
T53 Cultuurpresentatie, -productie en -participatie	9530133 Marketing Beleef Kerkrade	4110 Salarissen en sociale lasten	40.800,00	40.800	40.800	40.800	40.800	40.800
T53 Cultuurpresentatie, -productie en -participatie	9530133 Marketing Beleef Kerkrade	4380 Overige goederen en diensten	80.703,71	110.100	30.100	30.100	30.100	30.100
T53 Cultuurpresentatie, -productie en -participatie	9530133 Marketing Beleef Kerkrade	4438 Ink.overdr. - ov. Instel./personen	3.000,00	0	0	0	0	0
T53 Cultuurpresentatie, -productie en -participatie	9530140 Culturele verenigingen	4740 Toegerekende reële/bespaarde rente	1.008,03	900	800	600	400	300
T53 Cultuurpresentatie, -productie en -participatie	9530142 Culturele verenigingen	4110 Salarissen en sociale lasten	2.100,00	2.100	2.100	2.100	2.100	2.100
T53 Cultuurpresentatie, -productie en -participatie	9530152 Kunst	4110 Salarissen en sociale lasten	6.800,00	6.800	6.800	6.800	6.800	6.800
T53 Cultuurpresentatie, -productie en -participatie	9530152 Kunst	4380 Overige goederen en diensten	6.057,30	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000
T53 Cultuurpresentatie, -productie en -participatie	9530152 Kunst	4438 Ink.overdr. - ov. Instel./personen	8.000,00	0	0	0	0	0
T53 Cultuurpresentatie, -productie en -participatie	9530162 Exposities	4380 Overige goederen en diensten	818,40	2.100	2.100	2.100	2.100	2.100
T53 Cultuurpresentatie, -productie en -participatie	9530170 Wereld Muziek Concours	4720 Mutatie voorzieningen	0,00	342.000	0	0	0	0
T53 Cultuurpresentatie, -productie en -participatie	9530170 Wereld Muziek Concours	4740 Toegerekende reële/bespaarde rente	0,00	4.700	4.100	3.500	2.900	2.300
T53 Cultuurpresentatie, -productie en -participatie	9530172 Wereld Muziek Concours	4380 Overige goederen en diensten	19.000,00	0	0	0	0	0
T53 Cultuurpresentatie, -productie en -participatie	9530172 Wereld Muziek Concours	4436 Ink.overdr. - overige overheden	122.685,60	122.700	122.700	122.700	122.700	122.700
T53 Cultuurpresentatie, -productie en -participatie	9530173 Wereld Muziek Concours	4380 Overige goederen en diensten	93.267,71	0	0	0	0	0
T53 Cultuurpresentatie, -productie en -participatie	9530182 Emancipatiewerk	4110 Salarissen en sociale lasten	1.600,00	1.600	1.600	1.600	1.600	1.600
T53 Cultuurpresentatie, -productie en -participatie	9530182 Emancipatiewerk	4438 Ink.overdr. - ov. Instel./personen	800,00	1.100	1.100	1.100	1.100	1.100
T53 Cultuurpresentatie, -productie en -participatie	9530192 Emancipatiewerk, Impuls	4436 Ink.overdr. - overige overheden	0,00	3.600	3.600	3.600	3.600	3.600
T53 Cultuurpresentatie, -productie en -participatie	9530192 Emancipatiewerk, Impuls	4438 Ink.overdr. - ov. Instel./personen	3.380,00	0	0	0	0	0
T53 Cultuurpresentatie, -productie en -participatie	9530202 Culturele evenementen	4110 Salarissen en sociale lasten	96.700,00	96.700	96.700	96.700	96.700	96.700
T53 Cultuurpresentatie, -productie en -participatie	9530202 Culturele evenementen	4380 Overige goederen en diensten	30.970,48	19.000	19.000	19.000	19.000	19.000
T53 Cultuurpresentatie, -productie en -participatie	9530211 Evenementen	4380 Overige goederen en diensten	8.264,46	0	0	0	0	0
T53 Cultuurpresentatie, -productie en -participatie	9530211 Evenementen	4439 Ink.overdr. - onverdeeld	0,00	0	4.800	4.800	4.800	4.800
T53 Cultuurpresentatie, -productie en -participatie	9530213 Evenementen	4110 Salarissen en sociale lasten	206.800,00	206.800	206.800	206.800	206.800	206.800
T53 Cultuurpresentatie, -productie en -participatie	9530213 Evenementen	4351 Ingeleend personeel	397,50	0	0	0	0	0
T53 Cultuurpresentatie, -productie en -participatie	9530213 Evenementen	4380 Overige goederen en diensten	1.590,00	0	0	0	0	0
T53 Cultuurpresentatie, -productie en -participatie	9530221 Winter evenement	4380 Overige goederen en diensten	18.840,00	80.000	20.000	20.000	20.000	20.000
T53 Cultuurpresentatie, -productie en -participatie	9530223 Winter evenement	4380 Overige goederen en diensten	52.284,00	0	0	0	0	0
T53 Cultuurpresentatie, -productie en -participatie	9530232 Guido Dieteren	4380 Overige goederen en diensten	33.333,00	100.000	0	0	0	0
T53 Cultuurpresentatie, -productie en -participatie	9530232 Guido Dieteren	4420 Subsidies	0,00	0	100.000	50.000	50.000	50.000
T53 Cultuurpresentatie, -productie en -participatie	9530261 Veteranendag	4438 Ink.overdr. - ov. Instel./personen	0,00	3.500	3.500	3.500	3.500	3.500
T53 Cultuurpresentatie, -productie en -participatie	9530263 Veteranendag	4438 Ink.overdr. - ov. Instel./personen	3.500,00	0	0	0	0	0
T53 Cultuurpresentatie, -productie en -participatie	9530271 Intocht Sint	4380 Overige goederen en diensten	0,00	7.000	7.000	7.000	7.000	7.000
T53 Cultuurpresentatie, -productie en -participatie	9530273 Intocht Sint	4351 Ingeleend personeel	496,80	0	0	0	0	0
T53 Cultuurpresentatie, -productie en -participatie	9530273 Intocht Sint	4380 Overige goederen en diensten	11.858,19	0	0	0	0	0
T53 Cultuurpresentatie, -productie en -participatie	9530273 Intocht Sint	4438 Ink.overdr. - ov. Instel./personen	4.500,00	0	0	0	0	0
T53 Cultuurpresentatie, -productie en -participatie	9530283 VvE Verdipassage	4420 Subsidies	2.358,29	1.300	1.300	1.300	1.300	1.300
T53 Cultuurpresentatie, -productie en -participatie	9530292 Abdijcross	4438 Ink.overdr. - ov. Instel./personen	0,00	15.000	15.000	15.000	15.000	15.000
T53 Cultuurpresentatie, -productie en -participatie	9530301 Carnaval in Kirchroa	4438 Ink.overdr. - ov. Instel./personen	0,00	24.000	24.000	24.000	24.000	24.000
T53 Cultuurpresentatie, -productie en -participatie	9530303 Carnaval in Kirchroa	4380 Overige goederen en diensten	2.383,34	0	0	0	0	0
T53 Cultuurpresentatie, -productie en -participatie	9530303 Carnaval in Kirchroa	4438 Ink.overdr. - ov. Instel./personen	27.620,00	0	0	0	0	0
T53 Cultuurpresentatie, -productie en -participatie	9530311 Colonia i Kirchroa	4438 Ink.overdr. - ov. Instel./personen	0,00	4.000	2.000	2.000	2.000	2.000
T53 Cultuurpresentatie, -productie en -participatie	9530313 Colonia i Kirchroa	4438 Ink.overdr. - ov. Instel./personen	24.000,00	0	0	0	0	0
T53 Cultuurpresentatie, -productie en -participatie	9530321 City of Love	4438 Ink.overdr. - ov. Instel./personen	0,00	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000
T53 Cultuurpresentatie, -productie en -participatie	9530331 Blow!	4380 Overige goederen en diensten	0,00	1.500	1.500	1.500	1.500	1.500

Iv3 taakveld met omschrijving	productnummer met omschrijving	iv3 cat. met omschrijving kostensoort	rekening 2022	raming 2023	primaire raming 2024	meerjaren raming 2025	meerjaren raming 2026	meerjaren raming 2027
T53 Cultuurpresentatie, -productie en -participatie	9530331 Blow!	4438 Ink.overdr. - ov. Instel./personen	0,00	18.500	18.500	18.500	18.500	18.500
T53 Cultuurpresentatie, -productie en -participatie	9530343 Open up beleef Kerkrade	4380 Overige goederen en diensten	2.500,00	0	0	0	0	0
T53 Cultuurpresentatie, -productie en -participatie	9530343 Open up beleef Kerkrade	4438 Ink.overdr. - ov. Instel./personen	58.159,00	0	0	0	0	0
T53 Cultuurpresentatie, -productie en -participatie	9530351 White Thursday	4438 Ink.overdr. - ov. Instel./personen	0,00	20.000	20.000	20.000	20.000	20.000
T53 Cultuurpresentatie, -productie en -participatie	9530353 White Thursday	4438 Ink.overdr. - ov. Instel./personen	19.793,39	0	0	0	0	0
T53 Cultuurpresentatie, -productie en -participatie	9530362 Eurode omloop	4438 Ink.overdr. - ov. Instel./personen	17.500,00	17.500	0	0	0	0
T53 Cultuurpresentatie, -productie en -participatie	9530371 J. Koole toernooi	4438 Ink.overdr. - ov. Instel./personen	0,00	7.500	0	0	0	0
T53 Cultuurpresentatie, -productie en -participatie	9530381 Bevrijdingsfestival	4438 Ink.overdr. - ov. Instel./personen	0,00	5.000	5.000	5.000	5.000	5.000
T53 Cultuurpresentatie, -productie en -participatie	9530383 Bevrijdingsfestival	4438 Ink.overdr. - ov. Instel./personen	5.000,00	0	0	0	0	0
T53 Cultuurpresentatie, -productie en -participatie	9530391 Koningsdag	4438 Ink.overdr. - ov. Instel./personen	0,00	5.000	5.000	5.000	5.000	5.000
T53 Cultuurpresentatie, -productie en -participatie	9530393 Koningsdag	4380 Overige goederen en diensten	2.500,00	0	0	0	0	0
T53 Cultuurpresentatie, -productie en -participatie	9530393 Koningsdag	4438 Ink.overdr. - ov. Instel./personen	2.500,00	0	0	0	0	0
T53 Cultuurpresentatie, -productie en -participatie	9530401 Stadsparkfestival	4438 Ink.overdr. - ov. Instel./personen	0,00	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000
T53 Cultuurpresentatie, -productie en -participatie	9530403 Stadsparkfestival	4380 Overige goederen en diensten	6.004,00	0	0	0	0	0
T53 Cultuurpresentatie, -productie en -participatie	9530411 11-11 Kirchroa	4438 Ink.overdr. - ov. Instel./personen	0,00	5.000	5.000	5.000	5.000	5.000
T53 Cultuurpresentatie, -productie en -participatie	9530413 11-11 Kirchroa	4438 Ink.overdr. - ov. Instel./personen	5.224,36	0	0	0	0	0
T53 Cultuurpresentatie, -productie en -participatie	9530422 Beach volleybal	4438 Ink.overdr. - ov. Instel./personen	0,00	8.000	4.000	4.000	4.000	4.000
T53 Cultuurpresentatie, -productie en -participatie	9530432 Stadsloop	4438 Ink.overdr. - ov. Instel./personen	0,00	2.000	2.000	2.000	2.000	2.000
T53 Cultuurpresentatie, -productie en -participatie	9530442 Muziekrally	4438 Ink.overdr. - ov. Instel./personen	0,00	0	3.000	3.000	3.000	3.000
T53 Cultuurpresentatie, -productie en -participatie	9530462 Tieëkezinge	4438 Ink.overdr. - ov. Instel./personen	12.500,00	14.500	0	0	0	0
T53 Cultuurpresentatie, -productie en -participatie	9530481 Programma van de stad	4380 Overige goederen en diensten	24.929,00	127.400	139.000	109.000	109.000	109.000
T53 Cultuurpresentatie, -productie en -participatie	9530481 Programma van de stad	4438 Ink.overdr. - ov. Instel./personen	38.500,00	75.100	0	0	0	0
T53 Cultuurpresentatie, -productie en -participatie	9530483 Programma van de stad	4380 Overige goederen en diensten	150.979,69	0	0	0	0	0
T53 Cultuurpresentatie, -productie en -participatie	9530483 Programma van de stad	4438 Ink.overdr. - ov. Instel./personen	5.500,00	0	0	0	0	0
T53 Cultuurpresentatie, -productie en -participatie	9530493 Madammecour on Tour	4438 Ink.overdr. - ov. Instel./personen	20.000,00	0	0	0	0	0
T53 Cultuurpresentatie, -productie en -participatie	9530502 Accommotiebeleid culturele instell.	4438 Ink.overdr. - ov. Instel./personen	31.395,00	34.100	23.600	15.700	7.800	0
T53 Cultuurpresentatie, -productie en -participatie	9530522 Canta Rode festival	4438 Ink.overdr. - ov. Instel./personen	18.750,00	45.500	21.000	19.000	17.000	17.000
T53 Cultuurpresentatie, -productie en -participatie	9530532 Project beleidsnota cultuur	4380 Overige goederen en diensten	0,00	30.000	0	0	0	0
		Totaal 4	6.178.410,14	6.718.900	5.982.700	5.573.600	5.493.500	5.470.500
T53 Cultuurpresentatie, -productie en -participatie	9530002 Cultuur	8380 Overige goederen en diensten	-1.087,91	-1.300	-500	-500	-500	-500
T53 Cultuurpresentatie, -productie en -participatie	9530002 Cultuur	8438 Ink.overdr. - ov. instel./personen	-5.834,86	-2.800	0	0	0	0
T53 Cultuurpresentatie, -productie en -participatie	9530012 Cultuurcluster	8360 Huren	-74.985,32	0	0	0	0	0
T53 Cultuurpresentatie, -productie en -participatie	9530012 Cultuurcluster	8380 Overige goederen en diensten	-90.100,00	-90.100	-90.100	-90.100	-90.100	-90.100
T53 Cultuurpresentatie, -productie en -participatie	9530013 Cultuurcluster, beheer	8360 Huren	0,00	-87.700	-87.700	-87.700	-87.700	-87.700
T53 Cultuurpresentatie, -productie en -participatie	9530013 Cultuurcluster, beheer	8380 Overige goederen en diensten	0,00	-300	0	0	0	0
T53 Cultuurpresentatie, -productie en -participatie	9530033 Rodahal	8360 Huren	-65.124,36	-51.700	-61.700	-61.700	-61.700	-61.700
T53 Cultuurpresentatie, -productie en -participatie	9530033 Rodahal	8380 Overige goederen en diensten	-20.363,14	-19.700	-17.600	-17.600	-17.600	-17.600
T53 Cultuurpresentatie, -productie en -participatie	9530073 Service Kunstzinnige Vorming	8380 Overige goederen en diensten	-11.136,00	-11.100	-11.100	-11.100	-11.100	-11.100
T53 Cultuurpresentatie, -productie en -participatie	9530103 Muziekonderwijs	8360 Huren	-59.667,93	-64.000	-64.000	-64.000	-64.000	-64.000
T53 Cultuurpresentatie, -productie en -participatie	9530103 Muziekonderwijs	8380 Overige goederen en diensten	-9.999,96	-10.000	-10.000	-10.000	-10.000	-10.000
T53 Cultuurpresentatie, -productie en -participatie	9530123 Ondernemersfonds centrum	8380 Overige goederen en diensten	-3.168,73	-1.000	0	0	0	0
T53 Cultuurpresentatie, -productie en -participatie	9530152 Kunst	8380 Overige goederen en diensten	-3.087,45	0	0	0	0	0
		Totaal 8	-344.555,66	-339.700	-342.700	-342.700	-342.700	-342.700
Totaal T53 Cultuurpresentatie, -productie en -participatie			**5.833.854,48**	**6.379.200**	**5.640.000**	**5.230.900**	**5.150.800**	**5.127.800**
T55 Cultureel Erfgoed	9550010 Monumenten	4730 Afschrijvingen	16.053,43	29.300	29.300	29.300	29.300	28.300
T55 Cultureel Erfgoed	9550010 Monumenten	4740 Toegerekende reële/bespaarde rente	747,60	1.200	2.700	2.300	2.000	1.600
T55 Cultureel Erfgoed	9550013 Monumenten	4110 Salarissen en sociale lasten	14.700,00	14.700	14.700	14.700	14.700	14.700
T55 Cultureel Erfgoed	9550013 Monumenten	4210 Belastingen	517,65	1.600	1.600	1.600	1.600	1.600
T55 Cultureel Erfgoed	9550013 Monumenten	4380 Overige goederen en diensten	12.152,72	8.200	2.200	2.200	2.200	2.200
T55 Cultureel Erfgoed	9550020 Schacht Nulland	4730 Afschrijvingen	8.400,00	8.400	8.400	8.400	1.400	1.400
T55 Cultureel Erfgoed	9550020 Schacht Nulland	4740 Toegerekende reële/bespaarde rente	438,53	400	300	200	100	100
T55 Cultureel Erfgoed	9550023 Schacht Nulland	4110 Salarissen en sociale lasten	17.300,00	17.300	17.300	17.300	17.300	17.300
T55 Cultureel Erfgoed	9550023 Schacht Nulland	4210 Belastingen	1.174,76	1.200	1.200	1.200	1.200	1.200
T55 Cultureel Erfgoed	9550023 Schacht Nulland	4380 Overige goederen en diensten	25.600,01	26.000	26.000	14.000	14.000	14.000
T55 Cultureel Erfgoed	9550031 Historisch archief	4380 Overige goederen en diensten	10.774,89	13.100	13.100	13.100	13.100	13.100
T55 Cultureel Erfgoed	9550042 Archeologie	4110 Salarissen en sociale lasten	3.100,00	3.100	3.100	3.100	3.100	3.100
T55 Cultureel Erfgoed	9550042 Archeologie	4380 Overige goederen en diensten	15.741,42	9.300	9.300	9.300	9.300	9.300
T55 Cultureel Erfgoed	9550042 Archeologie	4433 Ink.overdr. - gemeenschap.regelingen	24.132,00	29.500	44.500	44.500	44.500	44.500
T55 Cultureel Erfgoed	9550053 Klooster Bleijerheide	4210 Belastingen	0,00	800	800	800	800	800
T55 Cultureel Erfgoed	9550053 Klooster Bleijerheide	4320 Duurzame goederen	135.000,00	0	0	0	0	0

Iv3 taakveld met omschrijving	productnummer met omschrijving	iv3 cat. met omschrijving kostensoort	rekening 2022	raming 2023	primaire raming 2024	meerjaren raming 2025	meerjaren raming 2026	meerjaren raming 2027
T55 Cultureel Erfgoed	9550053 Klooster Bleijerheide	4380 Overige goederen en diensten	88.908,23	29.000	0	0	0	0
T55 Cultureel Erfgoed	9550053 Klooster Bleijerheide	4420 Subsidies	0,00	300.000	0	0	0	0
T55 Cultureel Erfgoed	9550063 Kerkenvisie	4439 Ink.overdr. - onverdeeld	12.410,00	12.600	0	0	0	0
		Totaal 4	387.151,24	505.700	174.500	162.000	154.600	153.200
T55 Cultureel Erfgoed	9550013 Monumenten	8360 Huren	-5,25	-100	-100	-100	-100	-100
T55 Cultureel Erfgoed	9550013 Monumenten	8380 Overige goederen en diensten	-78,51	-100	-100	-100	-100	-100
T55 Cultureel Erfgoed	9550031 Historisch archief	8370 Leges en andere rechten	0,00	-400	-400	-400	-400	-400
T55 Cultureel Erfgoed	9550053 Klooster Bleijerheide	8438 Ink.overdr. - ov. instel./personen	-9.513,00	0	0	0	0	0
		Totaal 8	-9.596,76	-600	-600	-600	-600	-600
Totaal T55 Cultureel Erfgoed			**377.554,48**	**505.100**	**173.900**	**161.400**	**154.000**	**152.600**
T56 Media	9560012 Bibliotheek	4110 Salarissen en sociale lasten	13.200,00	13.200	13.200	13.200	13.200	13.200
T56 Media	9560012 Bibliotheek	4210 Belastingen	718,22	0	0	0	0	0
T56 Media	9560012 Bibliotheek	4436 Ink.overdr. - overige overheden	1.171.383,00	1.524.600	1.139.400	1.139.400	1.139.400	1.139.400
T56 Media	9560023 Bibliotheek hub	4110 Salarissen en sociale lasten	1.600,00	1.600	1.600	1.600	1.600	1.600
T56 Media	9560023 Bibliotheek hub	4380 Overige goederen en diensten	1.121,60	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000
		Totaal 4	1.188.022,82	1.540.400	1.155.200	1.155.200	1.155.200	1.155.200
T56 Media	9560012 Bibliotheek	8360 Huren	-66.562,16	0	0	0	0	0
T56 Media	9560012 Bibliotheek	8380 Overige goederen en diensten	-21.000,00	-21.000	-21.000	-21.000	-21.000	-21.000
T56 Media	9560012 Bibliotheek	8431 Inkomensoverdrachten - Rijk	0,00	-385.200	0	0	0	0
T56 Media	9560023 Bibliotheek hub	8360 Huren	0,00	-66.100	-66.100	-66.100	-66.100	-66.100
		Totaal 8	-87.562,16	-472.300	-87.100	-87.100	-87.100	-87.100
Totaal T56 Media			**1.100.460,66**	**1.068.100**	**1.068.100**	**1.068.100**	**1.068.100**	**1.068.100**
T57 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	9570010 Openbaar groen	4730 Afschrijvingen	225.000,00	289.900	311.900	311.900	310.200	292.700
T57 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	9570010 Openbaar groen	4740 Toegerekende reële/bespaarde rente	45.698,62	60.400	64.600	60.800	57.000	53.300
T57 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	9570013 Openbaar groen	4110 Salarissen en sociale lasten	631.600,00	876.200	905.200	905.200	905.200	905.200
T57 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	9570013 Openbaar groen	4210 Belastingen	914,23	7.100	7.100	7.100	7.100	7.100
T57 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	9570013 Openbaar groen	4310 Grond	0,00	45.000	0	0	0	0
T57 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	9570013 Openbaar groen	4351 Ingeleend personeel	207.503,62	243.000	243.000	243.000	231.000	231.000
T57 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	9570013 Openbaar groen	4380 Overige goederen en diensten	34.349,38	22.000	18.200	18.200	18.200	18.200
T57 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	9570013 Openbaar groen	4438 Ink.overdr. - ov. Instel./personen	0,00	4.500	4.500	4.500	4.500	4.500
T57 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	9570013 Openbaar groen	4439 Ink.overdr. - onverdeeld	0,00	70.900	547.900	550.900	104.900	104.900
T57 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	9570023 Regie onderhoud stedelijk groen	4351 Ingeleend personeel	52.800,00	0	0	0	0	0
T57 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	9570023 Regie onderhoud stedelijk groen	4380 Overige goederen en diensten	28.668,31	59.300	59.300	59.300	56.300	56.300
T57 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	9570033 Inboet	4380 Overige goederen en diensten	46.697,85	32.100	32.100	32.100	32.100	32.100
T57 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	9570043 Zomergoed	4380 Overige goederen en diensten	7.155,99	6.000	6.000	6.000	6.000	6.000
T57 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	9570053 Monumentale bomen	4380 Overige goederen en diensten	18.226,04	3.500	6.000	6.000	6.000	6.000
T57 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	9570053 Monumentale bomen	4438 Ink.overdr. - ov. Instel./personen	2.500,00	3.500	1.000	1.000	1.000	1.000
T57 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	9570063 Onderhoud bosbeheer	4380 Overige goederen en diensten	13.107,31	19.000	19.000	19.000	19.000	19.000
T57 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	9570063 Onderhoud bosbeheer	4438 Ink.overdr. - ov. Instel./personen	36.057,53	16.000	1.000	1.000	1.000	1.000
T57 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	9570073 Onderhoud natuur	4380 Overige goederen en diensten	6.119,82	7.300	7.300	7.300	7.300	7.300
T57 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	9570083 Openlucht recreatie	4380 Overige goederen en diensten	8.279,95	15.700	15.700	15.700	15.700	15.700
T57 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	9570093 Bomenbeheer	4351 Ingeleend personeel	25.668,50	19.000	0	0	0	0
T57 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	9570093 Bomenbeheer	4380 Overige goederen en diensten	70.324,34	82.000	76.000	76.000	71.000	71.000
T57 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	9570100 Speeltuinen	4730 Afschrijvingen	5.900,00	5.900	5.900	5.900	5.900	5.900
T57 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	9570100 Speeltuinen	4740 Toegerekende reële/bespaarde rente	526,39	500	400	400	300	200
T57 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	9570102 Speeltuinen	4438 Ink.overdr. - ov. Instel./personen	19.011,00	19.000	19.000	19.000	19.000	19.000
T57 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	9570103 Speeltuinen onderhoud	4110 Salarissen en sociale lasten	32.100,00	32.100	32.100	32.100	32.100	32.100
T57 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	9570103 Speeltuinen onderhoud	4351 Ingeleend personeel	0,00	2.400	0	0	0	0
T57 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	9570103 Speeltuinen onderhoud	4380 Overige goederen en diensten	18.561,86	22.100	24.000	24.000	24.000	24.000
T57 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	9570113 Openbare speelvoorzieningen	4110 Salarissen en sociale lasten	2.300,00	2.300	2.300	2.300	2.300	2.300
T57 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	9570113 Openbare speelvoorzieningen	4380 Overige goederen en diensten	27.552,76	33.500	34.000	34.000	34.000	34.000
T57 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	9570123 Fiets- en wandelpaden	4110 Salarissen en sociale lasten	12.200,00	12.200	12.200	12.200	12.200	12.200
T57 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	9570123 Fiets- en wandelpaden	4380 Overige goederen en diensten	0,00	7.600	7.600	7.600	7.600	7.600
T57 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	9570133 Detachering wozl-medewerkers	4110 Salarissen en sociale lasten	80.900,00	60.700	56.000	56.000	56.000	56.000
T57 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	9570133 Detachering wozl-medewerkers	4351 Ingeleend personeel	508.132,08	664.500	671.700	671.700	631.700	631.700
T57 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	9570133 Detachering wozl-medewerkers	4380 Overige goederen en diensten	30.553,34	45.000	40.200	40.200	40.200	40.200
T57 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	9570143 Maaien openbaar groen	4351 Ingeleend personeel	1.996,50	0	0	0	0	0
T57 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	9570143 Maaien openbaar groen	4380 Overige goederen en diensten	161.446,83	220.500	220.500	220.500	210.500	210.500
T57 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	9570153 Stadspark	4110 Salarissen en sociale lasten	63.900,00	63.900	63.900	63.900	63.900	63.900
T57 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	9570153 Stadspark	4380 Overige goederen en diensten	4.068,03	7.000	7.000	7.000	7.000	7.000

Iv3 taakveld met omschrijving	productnummer met omschrijving	iv3 cat. met omschrijving kostensoort	rekening 2022	raming 2023	primaire raming 2024	meerjaren raming 2025	meerjaren raming 2026	meerjaren raming 2027
T57 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	9570163 Fonteinen	4110 Salarissen en sociale lasten	4.800,00	4.800	4.800	4.800	4.800	4.800
T57 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	9570163 Fonteinen	4380 Overige goederen en diensten	26.295,40	39.200	39.200	39.200	38.200	38.200
T57 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	9570163 Fonteinen	4438 Ink.overdr. - ov. Instel./personen	1.500,00	1.800	1.800	1.800	1.800	1.800
T57 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	9570173 Vijvers	4110 Salarissen en sociale lasten	6.600,00	6.600	6.600	6.600	6.600	6.600
T57 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	9570173 Vijvers	4380 Overige goederen en diensten	1.405,44	3.200	3.200	3.200	3.200	3.200
T57 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	9570183 Bestrijding eikenprocessierups	4380 Overige goederen en diensten	14.150,53	15.500	15.500	15.500	15.500	15.500
T57 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	9570193 Levensbomenbos	4380 Overige goederen en diensten	91.715,55	23.800	23.800	23.800	23.800	23.800
T57 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	9570200 Botanische tuin	4730 Afschrijvingen	15.561,58	14.300	14.300	12.500	900	700
T57 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	9570200 Botanische tuin	4740 Toegerekende reële/bespaarde rente	624,02	500	300	200	0	0
T57 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	9570203 Botanische tuin	4110 Salarissen en sociale lasten	105.500,00	105.500	105.500	105.500	105.500	105.500
T57 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	9570203 Botanische tuin	4210 Belastingen	3.142,34	200	200	200	200	200
T57 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	9570203 Botanische tuin	4380 Overige goederen en diensten	16.977,82	32.200	18.200	18.200	18.200	18.200
T57 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	9570203 Botanische tuin	4438 Ink.overdr. - ov. Instel./personen	85.000,00	122.500	132.500	132.500	132.500	132.500
T57 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	9570223 Doorsteek wisosplit	4310 Grond	46.387,50	0	0	0	0	0
T57 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	9570223 Doorsteek wisosplit	4380 Overige goederen en diensten	36.822,41	209.500	0	0	0	0
T57 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	9570233 Project Ik groen het	4380 Overige goederen en diensten	0,00	50.000	0	0	0	0
T57 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	9570243 Project Anstelvallei	4351 Ingeleend personeel	5.940,00	13.500	0	0	0	0
T57 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	9570243 Project Anstelvallei	4380 Overige goederen en diensten	2.891,60	68.800	0	0	0	0
T57 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	9570263 Project Carisborg	4210 Belastingen	0,00	400	400	400	400	400
T57 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	9570263 Project Carisborg	4380 Overige goederen en diensten	18.100,30	3.300	0	0	0	0
T57 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	9570273 Onderhoud uitbesteed groen	4110 Salarissen en sociale lasten	156.600,00	217.700	234.400	234.400	234.400	234.400
T57 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	9570273 Onderhoud uitbesteed groen	4351 Ingeleend personeel	284.105,49	110.000	0	0	0	0
T57 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	9570273 Onderhoud uitbesteed groen	4380 Overige goederen en diensten	49.339,05	110.000	220.000	220.000	210.000	210.000
T57 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	9570273 Onderhoud uitbesteed groen	4439 Ink.overdr. - onverdeeld	0,00	109.800	100.200	130.200	148.200	148.200
T57 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	9570283 Project Prickbos	4380 Overige goederen en diensten	54.630,69	0	0	0	0	0
T57 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	9570300 Recreatieve voorzieningen	4730 Afschrijvingen	46.800,00	46.800	38.700	38.700	38.600	0
T57 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	9570300 Recreatieve voorzieningen	4740 Toegerekende reële/bespaarde rente	2.129,75	2.000	1.400	900	500	0
		Totaal 4	3.506.839,75	4.393.500	4.483.600	4.510.400	3.983.500	3.922.900
T57 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	9570013 Openbaar groen	8310 Grond	-133.145,00	-362.000	-8.200	-8.200	-8.200	-8.200
T57 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	9570013 Openbaar groen	8370 Leges en andere rechten	-11.312,00	-2.500	-2.500	-2.500	-2.500	-2.500
T57 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	9570013 Openbaar groen	8431 Inkomensoverdrachten - Rijk	-10.144,18	-9.100	-9.100	-9.100	-9.100	-9.100
T57 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	9570013 Openbaar groen	8438 Ink.overdr. - ov. instel./personen	-295,00	-100	-100	-100	-100	-100
T57 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	9570063 Onderhoud bosbeheer	8434 Ink.overdr. - provincies	0,00	-15.000	0	0	0	0
T57 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	9570193 Levensbomenbos	8380 Overige goederen en diensten	-2.130,00	0	0	0	0	0
T57 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	9570193 Levensbomenbos	8434 Ink.overdr. - provincies	-46.377,72	-10.800	-10.800	-10.800	-10.800	-10.800
T57 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	9570203 Botanische tuin	8360 Huren	-16.109,68	-18.400	-18.400	-18.400	-18.400	-18.400
T57 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	9570203 Botanische tuin	8380 Overige goederen en diensten	0,00	-200	-200	-200	-200	-200
T57 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	9570223 Doorsteek wisosplit	8438 Ink.overdr. - ov. instel./personen	-40.109,11	-209.500	0	0	0	0
T57 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	9570223 Doorsteek wisosplit	8750 Overige verrekeningen	-26.700,00	0	0	0	0	0
T57 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	9570243 Project Anstelvallei	8434 Ink.overdr. - provincies	-8.831,60	-82.300	0	0	0	0
T57 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	9570263 Project Carisborg	8360 Huren	-2.211,24	-13.300	-13.000	-13.000	-13.000	-13.000
T57 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	9570273 Onderhoud uitbesteed groen	8436 Ink.overdr. - overige overheden	-17.280,00	0	0	0	0	0
		Totaal 8	-314.645,53	-723.200	-62.300	-62.300	-62.300	-62.300
Totaal T57 Openbaar groen en (openlucht) recreatie			**3.192.194,22**	**3.670.300**	**4.421.300**	**4.448.100**	**3.921.200**	**3.860.600**
T61 Samenkracht en burgerparticipatie	9610002 Sociaal domein	4439 Ink.overdr. - onverdeeld	0,00	0	180.300	-192.700	0	0
T61 Samenkracht en burgerparticipatie	9610010 Project Westhoes	4730 Afschrijvingen	202.000,00	202.000	202.000	202.000	202.000	202.000
T61 Samenkracht en burgerparticipatie	9610010 Project Westhoes	4740 Toegerekende reële/bespaarde rente	41.066,13	43.600	41.200	38.800	36.400	33.900
T61 Samenkracht en burgerparticipatie	9610012 Project Westhoes	4110 Salarissen en sociale lasten	18.000,00	18.000	18.000	18.000	18.000	18.000
T61 Samenkracht en burgerparticipatie	9610012 Project Westhoes	4380 Overige goederen en diensten	0,00	1.300	1.300	1.300	1.300	1.300
T61 Samenkracht en burgerparticipatie	9610012 Project Westhoes	4420 Subsidies	93.403,00	135.800	135.000	20.800	20.800	20.800
T61 Samenkracht en burgerparticipatie	9610012 Project Westhoes	4436 Ink.overdr. - overige overheden	0,00	136.000	0	0	0	0
T61 Samenkracht en burgerparticipatie	9610012 Project Westhoes	4438 Ink.overdr. - ov. Instel./personen	129.355,99	0	0	0	0	0
T61 Samenkracht en burgerparticipatie	9610013 Westhoes energie	4110 Salarissen en sociale lasten	3.900,00	3.900	3.900	3.900	3.900	3.900
T61 Samenkracht en burgerparticipatie	9610013 Westhoes energie	4380 Overige goederen en diensten	52.972,28	102.800	60.800	60.800	60.800	60.800
T61 Samenkracht en burgerparticipatie	9610023 Westhoes onderhoud	4210 Belastingen	9.369,15	9.600	9.600	9.600	9.600	9.600
T61 Samenkracht en burgerparticipatie	9610023 Westhoes onderhoud	4380 Overige goederen en diensten	28.014,00	36.900	44.900	44.900	44.900	44.900
T61 Samenkracht en burgerparticipatie	9610030 Buurt- en clubhuizen	4740 Toegerekende reële/bespaarde rente	0,00	0	100	0	0	0
T61 Samenkracht en burgerparticipatie	9610033 Buurt- en clubhuizen	4110 Salarissen en sociale lasten	21.600,00	21.600	21.600	21.600	21.600	21.600
T61 Samenkracht en burgerparticipatie	9610033 Buurt- en clubhuizen	4210 Belastingen	23.720,66	33.600	33.600	33.600	33.600	33.600
T61 Samenkracht en burgerparticipatie	9610033 Buurt- en clubhuizen	4380 Overige goederen en diensten	47.900,17	55.100	43.800	37.800	37.800	37.800

Iv3 taakveld met omschrijving	productnummer met omschrijving	iv3 cat. met omschrijving kostensoort	rekening 2022	raming 2023	primaire raming 2024	meerjaren raming 2025	meerjaren raming 2026	meerjaren raming 2027
T61 Samenkracht en burgerparticipatie	9610040 Sjevemethoes	4730 Afschrijvingen	53.686,67	51.700	51.700	51.700	43.700	38.900
T61 Samenkracht en burgerparticipatie	9610040 Sjevemethoes	4740 Toegerekende reële/bespaarde rente	3.519,60	3.300	2.700	2.100	1.400	900
T61 Samenkracht en burgerparticipatie	9610042 Sjevemethoes	4436 Ink.overdr. - overige overheden	60.000,00	80.000	80.000	0	0	0
T61 Samenkracht en burgerparticipatie	9610043 Sjevemethoes	4210 Belastingen	908,56	10.100	10.100	10.100	10.100	10.100
T61 Samenkracht en burgerparticipatie	9610043 Sjevemethoes	4380 Overige goederen en diensten	22.241,13	22.400	14.900	14.900	14.900	14.900
T61 Samenkracht en burgerparticipatie	9610060 Steltloper kinderopvang	4730 Afschrijvingen	5.600,00	5.600	5.600	5.600	4.400	4.400
T61 Samenkracht en burgerparticipatie	9610060 Steltloper kinderopvang	4740 Toegerekende reële/bespaarde rente	138,48	400	500	400	300	300
T61 Samenkracht en burgerparticipatie	9610063 Steltloper kinderopvang	4110 Salarissen en sociale lasten	1.200,00	1.200	1.200	1.200	1.200	1.200
T61 Samenkracht en burgerparticipatie	9610063 Steltloper kinderopvang	4380 Overige goederen en diensten	33.469,48	8.200	8.200	8.200	8.200	8.200
T61 Samenkracht en burgerparticipatie	9610063 Steltloper kinderopvang	4420 Subsidies	26.868,24	17.300	18.300	18.300	18.300	18.300
T61 Samenkracht en burgerparticipatie	9610070 Jeugdwerk	4730 Afschrijvingen	43.700,00	44.200	44.200	27.400	27.600	27.600
T61 Samenkracht en burgerparticipatie	9610070 Jeugdwerk	4740 Toegerekende reële/bespaarde rente	2.973,39	3.200	2.600	2.100	1.800	1.500
T61 Samenkracht en burgerparticipatie	9610072 Jeugdwerk	4110 Salarissen en sociale lasten	109.200,00	109.200	109.200	109.200	109.200	109.200
T61 Samenkracht en burgerparticipatie	9610072 Jeugdwerk	4351 Ingeleend personeel	0,00	1.400	0	0	0	0
T61 Samenkracht en burgerparticipatie	9610072 Jeugdwerk	4380 Overige goederen en diensten	21.512,72	24.400	22.200	22.200	22.200	22.200
T61 Samenkracht en burgerparticipatie	9610072 Jeugdwerk	4438 Ink.overdr. - ov. Instel./personen	29.320,00	8.300	8.300	8.300	8.300	8.300
T61 Samenkracht en burgerparticipatie	9610072 Jeugdwerk	4439 Ink.overdr. - onverdeeld	0,00	13.800	0	0	0	0
T61 Samenkracht en burgerparticipatie	9610082 Jeugdwerk, Impuls	4380 Overige goederen en diensten	100,00	0	0	0	0	0
T61 Samenkracht en burgerparticipatie	9610082 Jeugdwerk, Impuls	4436 Ink.overdr. - overige overheden	0,00	723.300	873.300	873.300	873.300	873.300
T61 Samenkracht en burgerparticipatie	9610082 Jeugdwerk, Impuls	4438 Ink.overdr. - ov. Instel./personen	573.251,96	0	0	0	0	0
T61 Samenkracht en burgerparticipatie	9610092 Scouting subsidies	4438 Ink.overdr. - ov. Instel./personen	13.135,05	13.200	13.200	13.200	13.200	13.200
T61 Samenkracht en burgerparticipatie	9610102 Jongerenaccommodaties	4110 Salarissen en sociale lasten	6.000,00	6.000	6.000	6.000	6.000	6.000
T61 Samenkracht en burgerparticipatie	9610102 Jongerenaccommodaties	4436 Ink.overdr. - overige overheden	0,00	54.000	54.000	54.000	54.000	54.000
T61 Samenkracht en burgerparticipatie	9610102 Jongerenaccommodaties	4438 Ink.overdr. - ov. Instel./personen	64.869,73	0	0	0	0	0
T61 Samenkracht en burgerparticipatie	9610112 Kinderopvang	4110 Salarissen en sociale lasten	9.900,00	9.900	9.900	9.900	9.900	9.900
T61 Samenkracht en burgerparticipatie	9610112 Kinderopvang	4210 Belastingen	4.097,20	3.700	3.700	3.700	3.700	3.700
T61 Samenkracht en burgerparticipatie	9610112 Kinderopvang	4380 Overige goederen en diensten	0,00	5.300	5.300	5.300	5.300	5.300
T61 Samenkracht en burgerparticipatie	9610112 Kinderopvang	4420 Subsidies	0,00	0	169.300	169.300	125.600	133.400
T61 Samenkracht en burgerparticipatie	9610112 Kinderopvang	4433 Ink.overdr. - gemeenschap.regelingen	43.513,47	52.000	52.000	52.000	52.000	52.000
T61 Samenkracht en burgerparticipatie	9610112 Kinderopvang	4438 Ink.overdr. - ov. Instel./personen	-2.659,89	0	0	0	0	0
T61 Samenkracht en burgerparticipatie	9610120 Gemeenschapshuizen	4730 Afschrijvingen	53.000,00	54.500	54.500	54.500	54.500	54.600
T61 Samenkracht en burgerparticipatie	9610120 Gemeenschapshuizen	4740 Toegerekende reële/bespaarde rente	7.245,93	7.800	7.200	6.400	5.700	5.000
T61 Samenkracht en burgerparticipatie	9610122 Gemeenschapshuizen	4110 Salarissen en sociale lasten	19.500,00	19.500	19.500	19.500	19.500	19.500
T61 Samenkracht en burgerparticipatie	9610122 Gemeenschapshuizen	4210 Belastingen	12.295,44	15.100	15.100	15.100	15.100	15.100
T61 Samenkracht en burgerparticipatie	9610122 Gemeenschapshuizen	4380 Overige goederen en diensten	5.178,89	19.000	0	0	0	0
T61 Samenkracht en burgerparticipatie	9610122 Gemeenschapshuizen	4420 Subsidies	91.341,73	245.000	64.000	64.000	64.000	64.000
T61 Samenkracht en burgerparticipatie	9610122 Gemeenschapshuizen	4439 Ink.overdr. - onverdeeld	0,00	29.300	0	0	0	0
T61 Samenkracht en burgerparticipatie	9610133 Gemeenschapshuizen	4110 Salarissen en sociale lasten	6.000,00	6.000	6.000	6.000	6.000	6.000
T61 Samenkracht en burgerparticipatie	9610133 Gemeenschapshuizen	4380 Overige goederen en diensten	18.513,87	28.500	28.500	28.500	28.500	28.500
T61 Samenkracht en burgerparticipatie	9610142 Ouderenwerk	4438 Ink.overdr. - ov. Instel./personen	23.052,20	23.700	23.700	23.700	23.700	23.700
T61 Samenkracht en burgerparticipatie	9610152 Ouderenwerk, Impuls	4436 Ink.overdr. - overige overheden	0,00	73.400	73.400	73.400	73.400	73.400
T61 Samenkracht en burgerparticipatie	9610152 Ouderenwerk, Impuls	4438 Ink.overdr. - ov. Instel./personen	73.172,30	0	0	0	0	0
T61 Samenkracht en burgerparticipatie	9610162 Ouderenwerk flankerende voorz.	4380 Overige goederen en diensten	0,00	5.100	0	0	0	0
T61 Samenkracht en burgerparticipatie	9610162 Ouderenwerk flankerende voorz.	4436 Ink.overdr. - overige overheden	35.000,00	11.700	0	0	0	0
T61 Samenkracht en burgerparticipatie	9610162 Ouderenwerk flankerende voorz.	4438 Ink.overdr. - ov. Instel./personen	23.622,70	28.600	45.400	45.400	45.400	45.400
T61 Samenkracht en burgerparticipatie	9610172 Sociaal cultureel werk	4380 Overige goederen en diensten	0,00	200	200	200	200	200
T61 Samenkracht en burgerparticipatie	9610182 Sociaal cultureel werk, Impuls	4436 Ink.overdr. - overige overheden	0,00	173.400	173.400	173.400	173.400	173.400
T61 Samenkracht en burgerparticipatie	9610182 Sociaal cultureel werk, Impuls	4438 Ink.overdr. - ov. Instel./personen	172.375,00	0	0	0	0	0
T61 Samenkracht en burgerparticipatie	9610192 Hulpverlening, Impuls	4436 Ink.overdr. - overige overheden	0,00	67.700	67.700	67.700	67.700	67.700
T61 Samenkracht en burgerparticipatie	9610192 Hulpverlening, Impuls	4438 Ink.overdr. - ov. Instel./personen	67.350,00	0	0	0	0	0
T61 Samenkracht en burgerparticipatie	9610212 Maatschappelijk werk, Impuls	4380 Overige goederen en diensten	15.000,00	0	0	0	0	0
T61 Samenkracht en burgerparticipatie	9610212 Maatschappelijk werk, Impuls	4436 Ink.overdr. - overige overheden	0,00	813.300	813.300	813.300	813.300	813.300
T61 Samenkracht en burgerparticipatie	9610212 Maatschappelijk werk, Impuls	4438 Ink.overdr. - ov. Instel./personen	801.260,00	0	0	0	0	0
T61 Samenkracht en burgerparticipatie	9610222 Vrijwilligersorganisaties	4110 Salarissen en sociale lasten	50.400,00	50.400	50.400	50.400	50.400	50.400
T61 Samenkracht en burgerparticipatie	9610222 Vrijwilligersorganisaties	4380 Overige goederen en diensten	15.175,15	6.700	6.700	6.700	6.700	6.700
T61 Samenkracht en burgerparticipatie	9610222 Vrijwilligersorganisaties	4438 Ink.overdr. - ov. Instel./personen	75,80	23.700	23.700	23.700	23.700	23.700
T61 Samenkracht en burgerparticipatie	9610232 Inburgering maatsch. begeleiding	4341 Sociale uitkeringen in natura	0,00	852.500	187.900	102.900	102.900	102.900
T61 Samenkracht en burgerparticipatie	9610232 Inburgering maatsch. begeleiding	4351 Ingeleend personeel	301,57	0	0	0	0	0
T61 Samenkracht en burgerparticipatie	9610232 Inburgering maatsch. begeleiding	4380 Overige goederen en diensten	59.876,32	46.500	10.000	4.000	4.000	4.000
T61 Samenkracht en burgerparticipatie	9610232 Inburgering maatsch. begeleiding	4436 Ink.overdr. - overige overheden	57.210,45	96.300	0	0	0	0
T61 Samenkracht en burgerparticipatie	9610232 Inburgering maatsch. begeleiding	4438 Ink.overdr. - ov. Instel./personen	108.606,00	0	0	0	0	0

Iv3 taakveld met omschrijving	productnummer met omschrijving	iv3 cat. met omschrijving kostensoort	rekening 2022	raming 2023	primaire raming 2024	meerjaren raming 2025	meerjaren raming 2026	meerjaren raming 2027
T61 Samenkracht en burgerparticipatie	9610242 Scouting huisvesting	4438 Ink.overdr. - ov. Instel./personen	25.272,90	25.000	25.000	25.000	25.000	25.000
T61 Samenkracht en burgerparticipatie	9610250 Gemeenschapshuis Bleijerheide	4730 Afschrijvingen	30.200,00	30.200	30.200	30.200	30.200	30.300
T61 Samenkracht en burgerparticipatie	9610250 Gemeenschapshuis Bleijerheide	4740 Toegerekende reële/bespaarde rente	4.007,39	4.100	3.800	3.400	3.000	2.700
T61 Samenkracht en burgerparticipatie	9610252 Patronaat Bleijerheide	4380 Overige goederen en diensten	17.853,10	52.600	45.000	15.000	15.000	15.000
T61 Samenkracht en burgerparticipatie	9610262 Vie, project inburgering	4380 Overige goederen en diensten	0,00	0	50.000	50.000	50.000	50.000
T61 Samenkracht en burgerparticipatie	9610262 Vie, project inburgering	4436 Ink.overdr. - overige overheden	0,00	50.000	0	0	0	0
T61 Samenkracht en burgerparticipatie	9610262 Vie, project inburgering	4438 Ink.overdr. - ov. Instel./personen	50.000,25	0	0	0	0	0
T61 Samenkracht en burgerparticipatie	9610302 Sociaal domein West	4110 Salarissen en sociale lasten	12.000,00	12.000	12.000	12.000	12.000	12.000
T61 Samenkracht en burgerparticipatie	9610302 Sociaal domein West	4380 Overige goederen en diensten	21.000,75	0	0	0	0	0
T61 Samenkracht en burgerparticipatie	9610303 Kansenwinkels	4420 Subsidies	48.000,00	20.000	0	0	0	0
		Totaal 4	3.721.734,91	4.964.100	4.199.100	3.483.200	3.618.600	3.617.500
T61 Samenkracht en burgerparticipatie	9610012 Project Westhoes	8360 Huren	-101.239,98	0	0	0	0	0
T61 Samenkracht en burgerparticipatie	9610012 Project Westhoes	8380 Overige goederen en diensten	-162.855,99	-136.000	0	0	0	0
T61 Samenkracht en burgerparticipatie	9610013 Westhoes energie	8380 Overige goederen en diensten	-41.382,40	-74.800	-32.800	-32.800	-32.800	-32.800
T61 Samenkracht en burgerparticipatie	9610023 Westhoes onderhoud	8360 Huren	-9.187,10	-51.500	-51.500	-51.500	-51.500	-51.500
T61 Samenkracht en burgerparticipatie	9610023 Westhoes onderhoud	8380 Overige goederen en diensten	-20.928,94	-16.000	-25.000	-25.000	-25.000	-25.000
T61 Samenkracht en burgerparticipatie	9610033 Buurt- en clubhuizen	8360 Huren	-43.691,25	-46.800	-46.800	-46.800	-46.800	-46.800
T61 Samenkracht en burgerparticipatie	9610033 Buurt- en clubhuizen	8380 Overige goederen en diensten	-7.015,80	-25.800	-6.300	-6.300	-6.300	-6.300
T61 Samenkracht en burgerparticipatie	9610043 Sjevemethoes	8360 Huren	-6.432,12	-7.400	-7.400	-7.400	-7.400	-7.400
T61 Samenkracht en burgerparticipatie	9610043 Sjevemethoes	8380 Overige goederen en diensten	0,00	-6.500	0	0	0	0
T61 Samenkracht en burgerparticipatie	9610063 Steltloper kinderopvang	8360 Huren	-61.287,66	-65.500	-65.500	-65.500	-65.500	-65.500
T61 Samenkracht en burgerparticipatie	9610063 Steltloper kinderopvang	8380 Overige goederen en diensten	-3.165,00	-1.200	-1.200	-1.200	-1.200	-1.200
T61 Samenkracht en burgerparticipatie	9610063 Steltloper kinderopvang	8438 Ink.overdr. - ov. instel./personen	-21.225,55	0	0	0	0	0
T61 Samenkracht en burgerparticipatie	9610122 Gemeenschapshuizen	8360 Huren	-2.991,24	-6.600	-6.600	-6.600	-6.600	-6.600
T61 Samenkracht en burgerparticipatie	9610122 Gemeenschapshuizen	8380 Overige goederen en diensten	6.134,00	0	0	0	0	0
T61 Samenkracht en burgerparticipatie	9610122 Gemeenschapshuizen	8438 Ink.overdr. - ov. instel./personen	0,00	-4.000	-4.000	-4.000	-4.000	-4.000
T61 Samenkracht en burgerparticipatie	9610133 Gemeenschapshuizen	8438 Ink.overdr. - ov. instel./personen	-5.634,14	0	0	0	0	0
T61 Samenkracht en burgerparticipatie	9610232 Inburgering maatsch. begeleiding	8380 Overige goederen en diensten	-150,00	0	0	0	0	0
T61 Samenkracht en burgerparticipatie	9610232 Inburgering maatsch. begeleiding	8431 Inkomensoverdrachten - Rijk	-225.844,34	-468.400	0	0	0	0
T61 Samenkracht en burgerparticipatie	9610252 Patronaat Bleijerheide	8360 Huren	-15.002,92	-16.900	-15.000	-15.000	-15.000	-15.000
T61 Samenkracht en burgerparticipatie	9610302 Sociaal domein West	8433 Ink.overdr. - gemeenschap.regelingen	-21.000,75	0	0	0	0	0
		Totaal 8	-742.901,18	-927.400	-262.100	-262.100	-262.100	-262.100
Totaal T61 Samenkracht en burgerparticipatie			**2.978.833,73**	**4.036.700**	**3.937.000**	**3.221.100**	**3.356.500**	**3.355.400**
T62 Wijkteams	9620012 Jeugdzorg eerste lijn	4351 Ingeleend personeel	32.135,97	0	0	0	0	0
T62 Wijkteams	9620012 Jeugdzorg eerste lijn	4380 Overige goederen en diensten	1.141.750,89	68.200	400.000	400.000	400.000	400.000
T62 Wijkteams	9620012 Jeugdzorg eerste lijn	4432 Inkomensoverdrachten - gemeenten	1.834.903,96	0	0	0	0	0
T62 Wijkteams	9620012 Jeugdzorg eerste lijn	4438 Ink.overdr. - ov. Instel./personen	0,00	156.800	0	0	0	0
T62 Wijkteams	9620022 Uitvoering Lokaal	4351 Ingeleend personeel	387.561,46	591.900	450.000	450.000	350.000	350.000
T62 Wijkteams	9620022 Uitvoering Lokaal	4380 Overige goederen en diensten	26.302,75	45.600	24.000	24.000	24.000	24.000
T62 Wijkteams	9620022 Uitvoering Lokaal	4432 Inkomensoverdrachten - gemeenten	467.014,33	380.000	400.000	400.000	400.000	400.000
T62 Wijkteams	9620052 WMO eerste lijn	4351 Ingeleend personeel	237.153,22	297.800	195.800	193.800	193.800	193.800
T62 Wijkteams	9620052 WMO eerste lijn	4380 Overige goederen en diensten	153.661,81	156.600	156.600	156.600	156.600	156.600
T62 Wijkteams	9620062 WMO representatie	4380 Overige goederen en diensten	130,50	5.000	5.000	5.000	5.000	5.000
T62 Wijkteams	9620072 Uitvoering WMO	4341 Sociale uitkeringen in natura	275.350,00	300.000	320.000	320.000	320.000	320.000
T62 Wijkteams	9620072 Uitvoering WMO	4351 Ingeleend personeel	0,00	116.500	0	0	0	0
T62 Wijkteams	9620072 Uitvoering WMO	4380 Overige goederen en diensten	17.608,97	28.500	6.000	6.000	6.000	6.000
T62 Wijkteams	9620072 Uitvoering WMO	4436 Ink.overdr. - overige overheden	0,00	151.000	151.000	151.000	151.000	151.000
T62 Wijkteams	9620072 Uitvoering WMO	4438 Ink.overdr. - ov. Instel./personen	163.887,00	80.000	0	0	0	0
T62 Wijkteams	9620082 Uitvoering WMO, Impuls	4436 Ink.overdr. - overige overheden	0,00	200.000	200.000	200.000	200.000	200.000
T62 Wijkteams	9620082 Uitvoering WMO, Impuls	4438 Ink.overdr. - ov. Instel./personen	140.000,00	0	0	0	0	0
T62 Wijkteams	9620092 Integraal kindcentrum	4380 Overige goederen en diensten	507,18	232.500	0	0	0	0
T62 Wijkteams	9620102 POH-GGZ Jeugd	4351 Ingeleend personeel	186.433,62	212.000	213.000	213.000	213.000	213.000
T62 Wijkteams	9620102 POH-GGZ Jeugd	4380 Overige goederen en diensten	1.000,00	1.000	0	0	0	0
T62 Wijkteams	9620112 Uitvoering Taskforce 2.0	4351 Ingeleend personeel	53.714,38	3.400	0	0	0	0
T62 Wijkteams	9620112 Uitvoering Taskforce 2.0	4380 Overige goederen en diensten	7.576,71	138.300	0	0	0	0
T62 Wijkteams	9620112 Uitvoering Taskforce 2.0	4420 Subsidies	100.987,15	0	0	0	0	0
T62 Wijkteams	9620112 Uitvoering Taskforce 2.0	4432 Inkomensoverdrachten - gemeenten	159.197,97	0	0	0	0	0
T62 Wijkteams	9620112 Uitvoering Taskforce 2.0	4436 Ink.overdr. - overige overheden	0,00	107.500	0	0	0	0
T62 Wijkteams	9620122 Centrum voor Jeugd en Gezin	4110 Salarissen en sociale lasten	0,00	15.000	15.000	15.000	15.000	15.000
T62 Wijkteams	9620122 Centrum voor Jeugd en Gezin	4380 Overige goederen en diensten	0,00	21.000	21.000	21.000	21.000	21.000

Iv3 taakveld met omschrijving	productnummer met omschrijving	iv3 cat. met omschrijving kostensoort	rekening 2022	raming 2023	primaire raming 2024	meerjaren raming 2025	meerjaren raming 2026	meerjaren raming 2027
T62 Wijkteams	9620122 Centrum voor Jeugd en Gezin	4432 Inkomensoverdrachten - gemeenten	0,00	35.800	35.800	35.800	35.800	35.800
T62 Wijkteams	9620132 Project Veilig Thuis	4110 Salarissen en sociale lasten	0,00	15.000	15.000	15.000	15.000	15.000
T62 Wijkteams	9620132 Project Veilig Thuis	4433 Ink.overdr. - gemeenschap.regelingen	0,00	563.700	527.000	527.000	527.000	527.000
		Totaal 4	5.386.877,87	3.923.100	3.135.200	3.133.200	3.033.200	3.033.200
T62 Wijkteams	9620022 Uitvoering Lokaal	8352 Uitgeleend personeel	-298.566,39	-95.500	0	0	0	0
		Totaal 8	-298.566,39	-95.500	0	0	0	0
Totaal T62 Wijkteams			**5.088.311,48**	**3.827.600**	**3.135.200**	**3.133.200**	**3.033.200**	**3.033.200**
T63 Inkomensregelingen	9630002 Inkomensregelingen	4110 Salarissen en sociale lasten	2.284.100,00	2.284.100	2.371.100	2.371.100	2.371.100	2.371.100
T63 Inkomensregelingen	9630002 Inkomensregelingen	4351 Ingeleend personeel	177.337,50	295.400	395.400	269.400	269.400	269.400
T63 Inkomensregelingen	9630002 Inkomensregelingen	4380 Overige goederen en diensten	59.396,67	140.000	40.000	40.000	40.000	40.000
T63 Inkomensregelingen	9630002 Inkomensregelingen	4438 Ink.overdr. - ov. Instel./personen	11.500,00	11.500	11.500	11.500	11.500	11.500
T63 Inkomensregelingen	9630002 Inkomensregelingen	4750 Overige verrekeningen	4.439,63	0	0	0	0	0
T63 Inkomensregelingen	9630012 Armoedebeleid	4110 Salarissen en sociale lasten	30.000,00	30.000	30.000	30.000	30.000	30.000
T63 Inkomensregelingen	9630012 Armoedebeleid	4210 Belastingen	0,00	1.300	1.300	1.300	1.300	1.300
T63 Inkomensregelingen	9630012 Armoedebeleid	4351 Ingeleend personeel	29.682,70	82.000	0	0	0	0
T63 Inkomensregelingen	9630012 Armoedebeleid	4380 Overige goederen en diensten	8.318,98	51.900	18.900	570.900	570.900	570.900
T63 Inkomensregelingen	9630012 Armoedebeleid	4411 Sociale uitkeringen in geld	5.308.400,00	700.000	0	0	0	0
T63 Inkomensregelingen	9630012 Armoedebeleid	4438 Ink.overdr. - ov. Instel./personen	515.361,00	264.000	24.000	24.000	24.000	24.000
T63 Inkomensregelingen	9630012 Armoedebeleid	4439 Ink.overdr. - onverdeeld	0,00	0	4.000	4.000	4.000	4.000
T63 Inkomensregelingen	9630012 Armoedebeleid	4750 Overige verrekeningen	2.200,00	0	0	0	0	0
T63 Inkomensregelingen	9630021 Kwijtscheldingsbeleid	4448 Kap.overdr. - ov. instel./ personen	933.151,99	1.048.000	1.058.000	1.068.000	1.078.000	1.078.000
T63 Inkomensregelingen	9630032 Bijstand voor zelfstandigen Bbz	4351 Ingeleend personeel	0,00	1.000	0	0	0	0
T63 Inkomensregelingen	9630032 Bijstand voor zelfstandigen Bbz	4380 Overige goederen en diensten	49.699,40	99.000	100.000	100.000	100.000	100.000
T63 Inkomensregelingen	9630032 Bijstand voor zelfstandigen Bbz	4411 Sociale uitkeringen in geld	109.945,24	181.400	145.000	145.000	145.000	145.000
T63 Inkomensregelingen	9630042 Bijzondere Bijstand	4411 Sociale uitkeringen in geld	22.141.922,37	21.823.800	21.383.100	21.683.100	20.433.100	20.433.100
T63 Inkomensregelingen	9630052 Kinderopvang smi	4341 Sociale uitkeringen in natura	0,00	17.500	17.500	17.500	17.500	17.500
T63 Inkomensregelingen	9630062 BB - incidenteel	4411 Sociale uitkeringen in geld	2.260.281,17	2.239.200	2.239.200	3.139.200	2.239.200	2.239.200
T63 Inkomensregelingen	9630072 BB - soc. Cult. activiteiten	4341 Sociale uitkeringen in natura	331.765,49	323.800	323.800	323.800	323.800	323.800
T63 Inkomensregelingen	9630082 Loonkostensubsidies	4420 Subsidies	499.655,28	500.400	564.400	564.400	564.400	564.400
T63 Inkomensregelingen	9630092 IOAW	4380 Overige goederen en diensten	374,00	3.200	0	0	0	0
T63 Inkomensregelingen	9630092 IOAW	4411 Sociale uitkeringen in geld	566.938,61	560.800	500.000	500.000	500.000	500.000
T63 Inkomensregelingen	9630102 IOAZ	4411 Sociale uitkeringen in geld	62.665,77	58.000	58.000	58.000	58.000	58.000
T63 Inkomensregelingen	9630112 Fraudebestrijding	4110 Salarissen en sociale lasten	203.700,00	203.700	203.700	203.700	203.700	203.700
T63 Inkomensregelingen	9630112 Fraudebestrijding	4380 Overige goederen en diensten	15.640,31	80.000	80.000	80.000	80.000	80.000
T63 Inkomensregelingen	9630122 BB - collectieve verzekering ziekte	4411 Sociale uitkeringen in geld	83.036,30	100.000	100.000	100.000	100.000	100.000
T63 Inkomensregelingen	9630132 Preventie vroegsignalering	4380 Overige goederen en diensten	126,50	0	0	0	0	0
T63 Inkomensregelingen	9630172 Inrichting Tonk	4411 Sociale uitkeringen in geld	404,00	0	0	0	0	0
T63 Inkomensregelingen	9630182 Vie, project armoedebeleid	4110 Salarissen en sociale lasten	121.500,00	121.500	121.500	121.500	121.500	121.500
T63 Inkomensregelingen	9630182 Vie, project armoedebeleid	4351 Ingeleend personeel	126.075,00	0	0	0	0	0
T63 Inkomensregelingen	9630182 Vie, project armoedebeleid	4380 Overige goederen en diensten	69.317,72	117.000	128.500	128.500	128.500	128.500
T63 Inkomensregelingen	9630182 Vie, project armoedebeleid	4438 Ink.overdr. - ov. Instel./personen	42.699,84	26.900	0	0	0	0
T63 Inkomensregelingen	9630192 Vie, project soc. cult. activiteiten	4380 Overige goederen en diensten	75.988,60	83.000	50.000	50.000	50.000	50.000
T63 Inkomensregelingen	9630202 Toeslagenaffaire	4380 Overige goederen en diensten	14.058,86	0	0	0	0	0
T63 Inkomensregelingen	9630202 Toeslagenaffaire	4411 Sociale uitkeringen in geld	1.053,52	0	0	0	0	0
T63 Inkomensregelingen	9630202 Toeslagenaffaire	4448 Kap.overdr. - ov. instel./ personen	10.652,30	0	0	0	0	0
T63 Inkomensregelingen	9630212 Vluchtelingen Oekraïne	4210 Belastingen	0,00	18.200	-1.800	-1.800	-1.800	-1.800
T63 Inkomensregelingen	9630212 Vluchtelingen Oekraïne	4351 Ingeleend personeel	186.194,70	400.000	0	0	0	0
T63 Inkomensregelingen	9630212 Vluchtelingen Oekraïne	4380 Overige goederen en diensten	975.092,03	827.700	0	0	0	0
T63 Inkomensregelingen	9630212 Vluchtelingen Oekraïne	4438 Ink.overdr. - ov. Instel./personen	0,00	300.000	0	0	0	0
T63 Inkomensregelingen	9630222 Vluchtelingen Oekraïne Rodahal	4380 Overige goederen en diensten	8.376,54	0	0	0	0	0
T63 Inkomensregelingen	9630232 Vluchtelingen Oekraïne Rolduc	4351 Ingeleend personeel	17.782,38	0	0	0	0	0
T63 Inkomensregelingen	9630232 Vluchtelingen Oekraïne Rolduc	4380 Overige goederen en diensten	167.258,64	0	0	0	0	0
T63 Inkomensregelingen	9630240 Schuldhulpverlening	4740 Toegerekende reële/bespaarde rente	0,00	1.100	1.100	1.100	1.100	1.100
T63 Inkomensregelingen	9630242 Schuldhulpverlening	4110 Salarissen en sociale lasten	0,00	90.000	90.000	90.000	90.000	90.000
T63 Inkomensregelingen	9630242 Schuldhulpverlening	4351 Ingeleend personeel	0,00	20.000	20.000	20.000	20.000	20.000
T63 Inkomensregelingen	9630252 Schuldhulpverlening nc	4380 Overige goederen en diensten	0,00	15.000	15.000	15.000	15.000	15.000
T63 Inkomensregelingen	9630262 Schuldhulp - Impuls	4351 Ingeleend personeel	0,00	46.000	0	0	0	0
T63 Inkomensregelingen	9630262 Schuldhulp - Impuls	4436 Ink.overdr. - overige overheden	0,00	54.000	100.000	100.000	100.000	100.000
T63 Inkomensregelingen	9630272 Schuldhulpmaatje	4438 Ink.overdr. - ov. Instel./personen	0,00	125.300	125.300	125.300	125.300	125.300
T63 Inkomensregelingen	9630282 Kredietbank Limburg	4433 Ink.overdr. - gemeenschap.regelingen	0,00	1.771.700	1.771.700	1.345.700	1.145.700	1.145.700

Iv3 taakveld met omschrijving	productnummer met omschrijving	iv3 cat. met omschrijving kostensoort	rekening 2022	raming 2023	primaire raming 2024	meerjaren raming 2025	meerjaren raming 2026	meerjaren raming 2027
T63 Inkomensregelingen	9630292 Noodfonds stille ramp	4380 Overige goederen en diensten	0,00	47.700	0	0	0	0
T63 Inkomensregelingen	9630292 Noodfonds stille ramp	4438 Ink.overdr. - ov. Instel./personen	0,00	2.245.000	0	0	0	0
T63 Inkomensregelingen	9630292 Noodfonds stille ramp	4439 Ink.overdr. - onverdeeld	0,00	302.300	0	0	0	0
		Totaal 4	37.506.093,04	37.712.400	32.090.200	33.300.200	30.960.200	30.960.200
T63 Inkomensregelingen	9630002 Inkomensregelingen	8342 Eig.bijdr./verh. soc. uitk. in natura	-81.702,29	-60.000	-60.000	-60.000	-60.000	-60.000
T63 Inkomensregelingen	9630012 Armoedebeleid	8431 Inkomensoverdrachten - Rijk	-246.004,00	0	0	0	0	0
T63 Inkomensregelingen	9630032 Bijstand voor zelfstandigen Bbz	8412 Verhaal sociale uitkeringen in geld	-13.839,64	-123.300	-123.300	-123.300	-123.300	-123.300
T63 Inkomensregelingen	9630032 Bijstand voor zelfstandigen Bbz	8431 Inkomensoverdrachten - Rijk	30.361,66	-36.400	0	0	0	0
T63 Inkomensregelingen	9630042 Bijzondere Bijstand	8412 Verhaal sociale uitkeringen in geld	-279.140,17	-250.000	-250.000	-250.000	-250.000	-250.000
T63 Inkomensregelingen	9630042 Bijzondere Bijstand	8431 Inkomensoverdrachten - Rijk	-25.517.515,00	-26.778.100	-24.816.000	-25.716.000	-25.716.000	-25.716.000
T63 Inkomensregelingen	9630082 Loonkostensubsidies	8610 Financiële transacties	-1.943,47	0	0	0	0	0
T63 Inkomensregelingen	9630092 IOAW	8412 Verhaal sociale uitkeringen in geld	-1.373,31	0	0	0	0	0
T63 Inkomensregelingen	9630152 BBZ levensonderhoud Tozo	8412 Verhaal sociale uitkeringen in geld	-4.154,01	0	0	0	0	0
T63 Inkomensregelingen	9630162 Bedrijfskrediet Tozo	8412 Verhaal sociale uitkeringen in geld	-3.308,58	0	0	0	0	0
T63 Inkomensregelingen	9630162 Bedrijfskrediet Tozo	8431 Inkomensoverdrachten - Rijk	-70.000,00	0	0	0	0	0
T63 Inkomensregelingen	9630202 Toeslagenaffaire	8431 Inkomensoverdrachten - Rijk	-122.698,97	0	0	0	0	0
T63 Inkomensregelingen	9630212 Vluchtelingen Oekraïne	8380 Overige goederen en diensten	-9.960,55	0	0	0	0	0
T63 Inkomensregelingen	9630212 Vluchtelingen Oekraïne	8431 Inkomensoverdrachten - Rijk	-4.160.901,00	-1.547.700	0	0	0	0
T63 Inkomensregelingen	9630222 Vluchtelingen Oekraïne Rodahal	8433 Ink.overdr. - gemeenschap.regelingen	-8.376,54	0	0	0	0	0
T63 Inkomensregelingen	9630232 Vluchtelingen Oekraïne Rolduc	8433 Ink.overdr. - gemeenschap.regelingen	-304.023,93	0	0	0	0	0
		Totaal 8	-30.794.579,80	-28.795.500	-25.249.300	-26.149.300	-26.149.300	-26.149.300
Totaal T63 Inkomensregelingen			**6.711.513,24**	**8.916.900**	**6.840.900**	**7.150.900**	**4.810.900**	**4.810.900**
T64 Begeleide participatie	9640012 Wet sociale werkvoorziening	4433 Ink.overdr. - gemeenschap.regelingen	19.286.660,65	18.687.200	17.576.200	17.276.200	16.976.200	16.976.200
T64 Begeleide participatie	9640022 Scholing - act. doelgroepen Impuls	4436 Ink.overdr. - overige overheden	0,00	37.200	37.200	37.200	37.200	37.200
T64 Begeleide participatie	9640022 Scholing - act. doelgroepen Impuls	4438 Ink.overdr. - ov. Instel./personen	35.178,00	0	0	0	0	0
		Totaal 4	19.321.838,65	18.724.400	17.613.400	17.313.400	17.013.400	17.013.400
T64 Begeleide participatie	9640012 Wet sociale werkvoorziening	8433 Ink.overdr. - gemeenschap.regelingen	-25.106,00	0	0	0	0	0
		Totaal 8	-25.106,00	0	0	0	0	0
Totaal T64 Begeleide participatie			**19.296.732,65**	**18.724.400**	**17.613.400**	**17.313.400**	**17.013.400**	**17.013.400**
T65 Arbeidsparticipatie	9650002 Arbeidsparticipatie	4110 Salarissen en sociale lasten	918.400,00	1.012.400	1.019.800	1.019.800	1.019.800	1.019.800
T65 Arbeidsparticipatie	9650002 Arbeidsparticipatie	4351 Ingeleend personeel	250.763,17	0	0	0	0	0
T65 Arbeidsparticipatie	9650002 Arbeidsparticipatie	4380 Overige goederen en diensten	44.926,86	0	0	0	0	0
T65 Arbeidsparticipatie	9650002 Arbeidsparticipatie	4432 Inkomensoverdrachten - gemeenten	0,00	247.000	180.000	113.000	29.000	29.000
T65 Arbeidsparticipatie	9650022 Stichting Werkcorporatie Kerkrade	4341 Sociale uitkeringen in natura	423.499,92	360.000	10.000	10.000	10.000	10.000
T65 Arbeidsparticipatie	9650042 Re-integratie PSB	4411 Sociale uitkeringen in geld	9.577,23	50.000	50.000	50.000	50.000	50.000
T65 Arbeidsparticipatie	9650052 Re-integratie nieuwe doelgroep	4341 Sociale uitkeringen in natura	21.821,28	25.000	25.000	25.000	25.000	25.000
T65 Arbeidsparticipatie	9650052 Re-integratie nieuwe doelgroep	4380 Overige goederen en diensten	6.067,95	0	0	0	0	0
T65 Arbeidsparticipatie	9650072 Re-integratie WIW/ID adm.	4380 Overige goederen en diensten	27.463,09	8.000	8.000	8.000	8.000	8.000
T65 Arbeidsparticipatie	9650092 Re-integratie overig	4341 Sociale uitkeringen in natura	80.818,22	41.900	35.300	69.900	69.900	69.900
T65 Arbeidsparticipatie	9650092 Re-integratie overig	4351 Ingeleend personeel	6.790,44	2.400	0	0	0	0
T65 Arbeidsparticipatie	9650092 Re-integratie overig	4380 Overige goederen en diensten	475.181,53	857.600	906.800	1.205.800	1.449.800	1.449.800
T65 Arbeidsparticipatie	9650092 Re-integratie overig	4438 Ink.overdr. - ov. Instel./personen	0,00	24.900	0	0	0	0
T65 Arbeidsparticipatie	9650092 Re-integratie overig	4750 Overige verrekeningen	96.875,51	123.400	111.000	112.000	113.000	113.000
T65 Arbeidsparticipatie	9650101 Grensoverschrijdende arbeidsbemid.	4110 Salarissen en sociale lasten	132.000,00	132.000	132.000	132.000	132.000	132.000
T65 Arbeidsparticipatie	9650102 Grensoverschrijdende arbeidsbemid.	4110 Salarissen en sociale lasten	40.000,00	0	0	0	0	0
T65 Arbeidsparticipatie	9650102 Grensoverschrijdende arbeidsbemid.	4380 Overige goederen en diensten	37.154,25	25.000	0	0	0	0
T65 Arbeidsparticipatie	9650142 Vie, project reïntegratie	4351 Ingeleend personeel	57.352,87	121.000	0	0	0	0
T65 Arbeidsparticipatie	9650142 Vie, project reïntegratie	4380 Overige goederen en diensten	155.697,39	100.000	200.000	200.000	200.000	200.000
T65 Arbeidsparticipatie	9650142 Vie, project reïntegratie	4750 Overige verrekeningen	350,00	600	0	0	0	0
		Totaal 4	2.784.739,71	3.131.200	2.677.900	2.945.500	3.106.500	3.106.500
T65 Arbeidsparticipatie	9650101 Grensoverschrijdende arbeidsbemid.	8380 Overige goederen en diensten	-10.000,00	0	0	0	0	0
T65 Arbeidsparticipatie	9650102 Grensoverschrijdende arbeidsbemid.	8380 Overige goederen en diensten	-11.412,47	-25.000	0	0	0	0
T65 Arbeidsparticipatie	9650102 Grensoverschrijdende arbeidsbemid.	8434 Ink.overdr. - provincies	-5.741,78	0	0	0	0	0
T65 Arbeidsparticipatie	9650142 Vie, project reïntegratie	8436 Ink.overdr. - overige overheden	-6.980,00	0	0	0	0	0
		Totaal 8	-34.134,25	-25.000	0	0	0	0
Totaal T65 Arbeidsparticipatie			**2.750.605,46**	**3.106.200**	**2.677.900**	**2.945.500**	**3.106.500**	**3.106.500**
T66 Maatwerkvoorzieningen (WMO)	9660002 Maatwerkvoorzieningen (WMO)	4110 Salarissen en sociale lasten	1.015.700,00	998.600	989.600	991.600	991.600	991.600
T66 Maatwerkvoorzieningen (WMO)	9660010 Hulpmiddelen WMO	4730 Afschrijvingen	390.826,20	366.100	281.100	216.800	143.600	82.100
T66 Maatwerkvoorzieningen (WMO)	9660010 Hulpmiddelen WMO	4740 Toegerekende reële/bespaarde rente	11.445,84	13.100	8.600	5.400	2.700	1.000
T66 Maatwerkvoorzieningen (WMO)	9660012 Hulpmiddelen WMO	4341 Sociale uitkeringen in natura	610.882,86	718.700	758.700	748.700	748.700	748.700

Iv3 taakveld met omschrijving	productnummer met omschrijving	iv3 cat. met omschrijving kostensoort	rekening 2022	raming 2023	primaire raming 2024	meerjaren raming 2025	meerjaren raming 2026	meerjaren raming 2027
T66 Maatwerkvoorzieningen (WMO)	9660020 Voorziening vanuit de WMO	4730 Afschrijvingen	163.628,72	161.100	144.400	118.400	93.800	93.700
T66 Maatwerkvoorzieningen (WMO)	9660020 Voorziening vanuit de WMO	4740 Toegerekende reële/bespaarde rente	8.789,25	9.800	8.200	6.500	5.100	4.000
T66 Maatwerkvoorzieningen (WMO)	9660022 Voorziening vanuit de WMO	4341 Sociale uitkeringen in natura	185.729,67	730.600	348.600	348.600	348.600	348.600
T66 Maatwerkvoorzieningen (WMO)	9660022 Voorziening vanuit de WMO	4351 Ingeleend personeel	9.441,95	0	0	0	0	0
T66 Maatwerkvoorzieningen (WMO)	9660022 Voorziening vanuit de WMO	4380 Overige goederen en diensten	24.212,58	11.200	1.200	1.200	1.200	1.200
T66 Maatwerkvoorzieningen (WMO)	9660032 Gehandicaptenbeleid	4380 Overige goederen en diensten	2.661,70	3.000	3.000	3.000	3.000	3.000
T66 Maatwerkvoorzieningen (WMO)	9660032 Gehandicaptenbeleid	4438 Ink.overdr. - ov. Instel./personen	9.617,00	9.600	9.600	9.600	9.600	9.600
T66 Maatwerkvoorzieningen (WMO)	9660042 Vervoer WMO	4380 Overige goederen en diensten	0,00	40.100	40.100	40.100	40.100	40.100
T66 Maatwerkvoorzieningen (WMO)	9660052 Vervoer WMO ondernemer	4341 Sociale uitkeringen in natura	0,00	1.766.000	1.834.000	1.928.000	2.021.000	2.081.000
T66 Maatwerkvoorzieningen (WMO)	9660062 SPUK versterken sociale basis	4380 Overige goederen en diensten	0,00	140.000	138.100	138.100	103.500	0
		Totaal 4	2.432.935,77	4.967.900	4.565.200	4.556.000	4.512.500	4.404.600
T66 Maatwerkvoorzieningen (WMO)	9660032 Gehandicaptenbeleid	8370 Leges en andere rechten	-18.163,50	-11.000	-11.000	-11.000	-11.000	-11.000
T66 Maatwerkvoorzieningen (WMO)	9660052 Vervoer WMO ondernemer	8380 Overige goederen en diensten	0,00	-200.000	-200.000	-200.000	-200.000	-200.000
T66 Maatwerkvoorzieningen (WMO)	9660062 SPUK versterken sociale basis	8431 Inkomensoverdrachten - Rijk	0,00	-140.000	-138.100	-138.100	-103.500	0
		Totaal 8	-18.163,50	-351.000	-349.100	-349.100	-314.500	-211.000
Totaal T66 Maatwerkvoorzieningen (WMO)			**2.414.772,27**	**4.616.900**	**4.216.100**	**4.206.900**	**4.198.000**	**4.193.600**
T671 Maatwerkdienstverlening 18+	9671010 Schuldhulpverlening	4740 Toegerekende reële/bespaarde rente	974,54	0	0	0	0	0
T671 Maatwerkdienstverlening 18+	9671012 Schuldhulpverlening	4110 Salarissen en sociale lasten	90.000,00	0	0	0	0	0
T671 Maatwerkdienstverlening 18+	9671012 Schuldhulpverlening	4351 Ingeleend personeel	400,00	0	0	0	0	0
T671 Maatwerkdienstverlening 18+	9671022 Schuldhulpverlening nc	4351 Ingeleend personeel	3.509,00	0	0	0	0	0
T671 Maatwerkdienstverlening 18+	9671022 Schuldhulpverlening nc	4380 Overige goederen en diensten	15.739,96	0	0	0	0	0
T671 Maatwerkdienstverlening 18+	9671032 Schuldhulp - Impuls	4438 Ink.overdr. - ov. Instel./personen	217.450,29	0	0	0	0	0
T671 Maatwerkdienstverlening 18+	9671042 Schuldhulpmaatje	4438 Ink.overdr. - ov. Instel./personen	76.500,00	0	0	0	0	0
T671 Maatwerkdienstverlening 18+	9671052 Kredietbank Limburg	4433 Ink.overdr. - gemeenschap.regelingen	1.450.351,48	0	0	0	0	0
T671 Maatwerkdienstverlening 18+	9671062 Vervoer WMO	4380 Overige goederen en diensten	18.011,33	0	0	0	0	0
T671 Maatwerkdienstverlening 18+	9671072 Vervoer WMO ondernemer	4341 Sociale uitkeringen in natura	1.535.138,41	0	0	0	0	0
T671 Maatwerkdienstverlening 18+	9671082 Huishoudelijke verzorging	4341 Sociale uitkeringen in natura	6.443.964,27	0	0	0	0	0
T671 Maatwerkdienstverlening 18+	9671082 Huishoudelijke verzorging	4380 Overige goederen en diensten	1.710,00	0	0	0	0	0
T671 Maatwerkdienstverlening 18+	9671092 Thuis- en mantelzorg	4432 Inkomensoverdrachten - gemeenten	132.980,00	0	0	0	0	0
T671 Maatwerkdienstverlening 18+	9671112 Begeleiding basis	4341 Sociale uitkeringen in natura	952.887,62	0	0	0	0	0
T671 Maatwerkdienstverlening 18+	9671122 Begeleiding extra	4341 Sociale uitkeringen in natura	1.949.373,97	0	0	0	0	0
T671 Maatwerkdienstverlening 18+	9671132 Begeleiding gespecialiseerd	4341 Sociale uitkeringen in natura	248.851,14	0	0	0	0	0
T671 Maatwerkdienstverlening 18+	9671142 Begeleiding (WMO)	4341 Sociale uitkeringen in natura	16.200,00	0	0	0	0	0
T671 Maatwerkdienstverlening 18+	9671142 Begeleiding (WMO)	4380 Overige goederen en diensten	29.293,39	0	0	0	0	0
T671 Maatwerkdienstverlening 18+	9671142 Begeleiding (WMO)	4432 Inkomensoverdrachten - gemeenten	15.922,57	0	0	0	0	0
T671 Maatwerkdienstverlening 18+	9671142 Begeleiding (WMO)	4438 Ink.overdr. - ov. Instel./personen	10.111,00	0	0	0	0	0
T671 Maatwerkdienstverlening 18+	9671152 Dagbesteding basis	4341 Sociale uitkeringen in natura	798.478,16	0	0	0	0	0
T671 Maatwerkdienstverlening 18+	9671162 Dagbesteding midden	4341 Sociale uitkeringen in natura	1.531.707,92	0	0	0	0	0
T671 Maatwerkdienstverlening 18+	9671172 Dagbesteding zwaar	4341 Sociale uitkeringen in natura	91.589,60	0	0	0	0	0
T671 Maatwerkdienstverlening 18+	9671182 Dagbesteding vervoer	4341 Sociale uitkeringen in natura	123.100,43	0	0	0	0	0
T671 Maatwerkdienstverlening 18+	9671192 Chronisch Zieken	4438 Ink.overdr. - ov. Instel./personen	78.901,00	0	0	0	0	0
T671 Maatwerkdienstverlening 18+	9671212 PGB - WMO -HH	4341 Sociale uitkeringen in natura	103.400,00	0	0	0	0	0
T671 Maatwerkdienstverlening 18+	9671222 PGB - WMO -BG	4341 Sociale uitkeringen in natura	637.700,00	0	0	0	0	0
T671 Maatwerkdienstverlening 18+	9671232 Project eenzaamheid	4351 Ingeleend personeel	10.502,11	10.000	0	0	0	0
T671 Maatwerkdienstverlening 18+	9671232 Project eenzaamheid	4380 Overige goederen en diensten	7.610,84	187.200	0	0	0	0
T671 Maatwerkdienstverlening 18+	9671232 Project eenzaamheid	4420 Subsidies	2.500,00	75.000	0	0	0	0
T671 Maatwerkdienstverlening 18+	9671232 Project eenzaamheid	4436 Ink.overdr. - overige overheden	0,00	3.400	0	0	0	0
T671 Maatwerkdienstverlening 18+	9671232 Project eenzaamheid	4438 Ink.overdr. - ov. Instel./personen	2.500,00	0	0	0	0	0
T671 Maatwerkdienstverlening 18+	9671262 Koploperproj. onafh. cliëntonderst.	4380 Overige goederen en diensten	2.763,76	27.000	0	0	0	0
T671 Maatwerkdienstverlening 18+	9671262 Koploperproj. onafh. cliëntonderst.	4438 Ink.overdr. - ov. Instel./personen	219.737,92	183.500	0	0	0	0
T671 Maatwerkdienstverlening 18+	9671282 Vie, project eenzaamheid	4380 Overige goederen en diensten	48.538,96	0	0	0	0	0
T671 Maatwerkdienstverlening 18+	9671282 Vie, project eenzaamheid	4438 Ink.overdr. - ov. Instel./personen	2.500,00	0	0	0	0	0
T671 Maatwerkdienstverlening 18+	9671302 Hulp bij huishouden	4341 Sociale uitkeringen in natura	0,00	6.328.100	5.850.100	5.825.100	5.825.100	5.825.100
T671 Maatwerkdienstverlening 18+	9671302 Hulp bij huishouden	4380 Overige goederen en diensten	0,00	1.393.000	2.550.000	2.828.000	2.578.000	2.578.000
T671 Maatwerkdienstverlening 18+	9671302 Hulp bij huishouden	4439 Ink.overdr. - onverdeeld	0,00	0	120.000	120.000	0	0
T671 Maatwerkdienstverlening 18+	9671312 Thuis- en mantelzorg	4380 Overige goederen en diensten	0,00	400	0	0	0	0
T671 Maatwerkdienstverlening 18+	9671312 Thuis- en mantelzorg	4438 Ink.overdr. - ov. Instel./personen	0,00	134.600	140.000	140.000	140.000	140.000
T671 Maatwerkdienstverlening 18+	9671322 WMO hv communicatie	4380 Overige goederen en diensten	0,00	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000
T671 Maatwerkdienstverlening 18+	9671332 Begeleiding basis	4341 Sociale uitkeringen in natura	0,00	875.000	805.000	805.000	805.000	805.000
T671 Maatwerkdienstverlening 18+	9671332 Begeleiding basis	4439 Ink.overdr. - onverdeeld	0,00	45.900	4.900	194.900	194.900	194.900

Iv3 taakveld met omschrijving	productnummer met omschrijving	iv3 cat. met omschrijving kostensoort	rekening 2022	raming 2023	primaire raming 2024	meerjaren raming 2025	meerjaren raming 2026	meerjaren raming 2027
T671 Maatwerkdienstverlening 18+	9671342 Begeleiding extra	4341 Sociale uitkeringen in natura	0,00	2.170.800	2.461.400	2.461.400	2.461.400	2.461.400
T671 Maatwerkdienstverlening 18+	9671352 Begeleiding gespecialiseerd	4341 Sociale uitkeringen in natura	0,00	349.000	349.000	349.000	349.000	349.000
T671 Maatwerkdienstverlening 18+	9671362 Begeleiding (WMO)	4341 Sociale uitkeringen in natura	0,00	50.000	82.200	82.200	82.200	82.200
T671 Maatwerkdienstverlening 18+	9671362 Begeleiding (WMO)	4380 Overige goederen en diensten	0,00	22.800	4.900	4.900	4.900	4.900
T671 Maatwerkdienstverlening 18+	9671362 Begeleiding (WMO)	4432 Inkomensoverdrachten - gemeenten	0,00	14.600	0	0	0	0
T671 Maatwerkdienstverlening 18+	9671372 Dagbesteding basis	4341 Sociale uitkeringen in natura	0,00	742.000	742.000	742.000	742.000	742.000
T671 Maatwerkdienstverlening 18+	9671382 Dagbesteding Midden	4341 Sociale uitkeringen in natura	0,00	1.580.000	1.580.000	1.520.000	1.520.000	1.520.000
T671 Maatwerkdienstverlening 18+	9671392 Dagbesteding Zwaar	4341 Sociale uitkeringen in natura	0,00	129.000	129.000	129.000	129.000	129.000
T671 Maatwerkdienstverlening 18+	9671402 Dagbesteding Vervoer	4341 Sociale uitkeringen in natura	0,00	200.000	200.000	200.000	200.000	200.000
T671 Maatwerkdienstverlening 18+	9671412 Chronisch Zieken	4411 Sociale uitkeringen in geld	0,00	35.000	35.000	35.000	35.000	35.000
T671 Maatwerkdienstverlening 18+	9671412 Chronisch Zieken	4432 Inkomensoverdrachten - gemeenten	0,00	105.000	105.000	105.000	105.000	105.000
T671 Maatwerkdienstverlening 18+	9671432 PGB - WMO -HH	4341 Sociale uitkeringen in natura	0,00	270.000	270.000	270.000	270.000	270.000
T671 Maatwerkdienstverlening 18+	9671432 PGB - WMO -HH	4380 Overige goederen en diensten	0,00	12.000	12.000	12.000	12.000	12.000
T671 Maatwerkdienstverlening 18+	9671442 PGB - WMO -BG	4341 Sociale uitkeringen in natura	0,00	1.150.000	1.070.000	1.070.000	1.005.000	1.005.000
T671 Maatwerkdienstverlening 18+	9671452 Project eenzaamheid	4380 Overige goederen en diensten	0,00	50.000	0	0	0	0
T671 Maatwerkdienstverlening 18+	9671452 Project eenzaamheid	4420 Subsidies	0,00	74.000	0	0	0	0
T671 Maatwerkdienstverlening 18+	9671462 Vie, project eenzaamheid	4380 Overige goederen en diensten	0,00	304.400	100.000	100.000	100.000	100.000
T671 Maatwerkdienstverlening 18+	9671472 SPUK een tegen eenzaamheid	4380 Overige goederen en diensten	0,00	38.400	38.400	30.700	0	0
T671 Maatwerkdienstverlening 18+	9671482 SPUK welzijn op recept	4380 Overige goederen en diensten	0,00	21.100	36.400	44.100	51.800	0
T671 Maatwerkdienstverlening 18+	9671492 SPUK mantelzorg	4380 Overige goederen en diensten	0,00	38.400	38.400	38.400	34.500	0
T671 Maatwerkdienstverlening 18+	9671502 SPUK valpreventie	4380 Overige goederen en diensten	0,00	197.600	182.200	182.200	187.900	0
		Totaal 4	16.870.899,67	16.818.200	16.906.900	17.289.900	16.833.700	16.559.500
T671 Maatwerkdienstverlening 18+	9671022 Schuldhulpverlening nc	8380 Overige goederen en diensten	-671,20	0	0	0	0	0
T671 Maatwerkdienstverlening 18+	9671072 Vervoer WMO ondernemer	8380 Overige goederen en diensten	-338.558,19	0	0	0	0	0
T671 Maatwerkdienstverlening 18+	9671122 Begeleiding extra	8432 Ink.overdr. - gemeenten	-13.503,06	0	0	0	0	0
T671 Maatwerkdienstverlening 18+	9671162 Dagbesteding midden	8432 Ink.overdr. - gemeenten	-11.838,24	0	0	0	0	0
T671 Maatwerkdienstverlening 18+	9671162 Dagbesteding midden	8438 Ink.overdr. - ov. instel./personen	-36.468,07	0	0	0	0	0
T671 Maatwerkdienstverlening 18+	9671182 Dagbesteding vervoer	8432 Ink.overdr. - gemeenten	-1.092,15	0	0	0	0	0
T671 Maatwerkdienstverlening 18+	9671202 Eigen bijdragen maatwerk	8342 Eig.bijdr./verh. soc. uitk. in natura	-623.428,29	0	0	0	0	0
T671 Maatwerkdienstverlening 18+	9671212 PGB - WMO -HH	8432 Ink.overdr. - gemeenten	-1.335,92	0	0	0	0	0
T671 Maatwerkdienstverlening 18+	9671282 Vie, project eenzaamheid	8432 Ink.overdr. - gemeenten	-1.479,78	0	0	0	0	0
T671 Maatwerkdienstverlening 18+	9671422 Eigen bijdragen maatwerk	8342 Eig.bijdr./verh. soc. uitk. in natura	0,00	-364.600	-364.600	-364.600	-364.600	-364.600
T671 Maatwerkdienstverlening 18+	9671472 SPUK een tegen eenzaamheid	8431 Inkomensoverdrachten - Rijk	0,00	-38.400	-38.400	-30.700	0	0
T671 Maatwerkdienstverlening 18+	9671482 SPUK welzijn op recept	8431 Inkomensoverdrachten - Rijk	0,00	-21.100	-36.400	-44.100	-51.800	0
T671 Maatwerkdienstverlening 18+	9671492 SPUK mantelzorg	8431 Inkomensoverdrachten - Rijk	0,00	-38.400	-38.400	-38.400	-34.500	0
T671 Maatwerkdienstverlening 18+	9671502 SPUK valpreventie	8431 Inkomensoverdrachten - Rijk	0,00	-197.600	-182.200	-182.200	-187.900	0
		Totaal 8	-1.028.374,90	-660.100	-660.000	-660.000	-638.800	-364.600
Totaal T671 Maatwerkdienstverlening 18+			**15.842.524,77**	**16.158.100**	**16.246.900**	**16.629.900**	**16.194.900**	**16.194.900**
T672 Maatwerkdienstverlening 18-	9672012 Regionaal transitie arr. jeugdzorg	4110 Salarissen en sociale lasten	609.700,00	648.700	655.400	656.400	581.800	561.400
T672 Maatwerkdienstverlening 18-	9672012 Regionaal transitie arr. jeugdzorg	4380 Overige goederen en diensten	10.791,30	0	0	0	0	0
T672 Maatwerkdienstverlening 18-	9672012 Regionaal transitie arr. jeugdzorg	4432 Inkomensoverdrachten - gemeenten	17.327.874,63	0	0	0	0	0
T672 Maatwerkdienstverlening 18-	9672012 Regionaal transitie arr. jeugdzorg	4438 Ink.overdr. - ov. Instel./personen	98.057,30	0	0	0	0	0
T672 Maatwerkdienstverlening 18-	9672012 Regionaal transitie arr. jeugdzorg	4750 Overige verrekeningen	28.344,07	0	0	0	0	0
T672 Maatwerkdienstverlening 18-	9672022 PGB jeugd	4341 Sociale uitkeringen in natura	108.000,00	0	0	0	0	0
T672 Maatwerkdienstverlening 18-	9672032 Bovenregionaal jeugdzorg plus	4432 Inkomensoverdrachten - gemeenten	395.955,00	0	0	0	0	0
T672 Maatwerkdienstverlening 18-	9672042 Landelijk transitie arr. jeugdzorg	4351 Ingeleend personeel	6.606,54	0	0	0	0	0
T672 Maatwerkdienstverlening 18-	9672042 Landelijk transitie arr. jeugdzorg	4380 Overige goederen en diensten	1.458,60	0	0	0	0	0
T672 Maatwerkdienstverlening 18-	9672042 Landelijk transitie arr. jeugdzorg	4432 Inkomensoverdrachten - gemeenten	273.127,00	0	0	0	0	0
T672 Maatwerkdienstverlening 18-	9672072 Fonds Jeugd Lokaal	4380 Overige goederen en diensten	0,00	54.000	0	0	0	0
T672 Maatwerkdienstverlening 18-	9672082 Jeugd doelgroep arrangementen	4432 Inkomensoverdrachten - gemeenten	460.039,76	310.000	0	0	0	0
T672 Maatwerkdienstverlening 18-	9672092 Wijkgericht werken	4380 Overige goederen en diensten	0,00	11.000	0	0	0	0
T672 Maatwerkdienstverlening 18-	9672092 Wijkgericht werken	4420 Subsidies	76.000,00	0	0	0	0	0
T672 Maatwerkdienstverlening 18-	9672092 Wijkgericht werken	4432 Inkomensoverdrachten - gemeenten	0,00	86.500	0	0	0	0
T672 Maatwerkdienstverlening 18-	9672092 Wijkgericht werken	4436 Ink.overdr. - overige overheden	0,00	202.500	0	0	0	0
T672 Maatwerkdienstverlening 18-	9672092 Wijkgericht werken	4439 Ink.overdr. - onverdeeld	0,00	0	300.000	300.000	300.000	300.000
T672 Maatwerkdienstverlening 18-	9672102 Jeugdzorg begeleiding	4432 Inkomensoverdrachten - gemeenten	0,00	6.297.000	1.785.000	1.785.000	1.285.000	1.385.000
T672 Maatwerkdienstverlening 18-	9672102 Jeugdzorg begeleiding	4436 Ink.overdr. - overige overheden	0,00	111.000	0	0	0	0
T672 Maatwerkdienstverlening 18-	9672102 Jeugdzorg begeleiding	4439 Ink.overdr. - onverdeeld	0,00	0	4.628.000	4.628.000	4.628.000	4.628.000
T672 Maatwerkdienstverlening 18-	9672102 Jeugdzorg begeleiding	4750 Overige verrekeningen	0,00	20.000	15.000	15.000	15.000	15.000

Iv3 taakveld met omschrijving	productnummer met omschrijving	iv3 cat. met omschrijving kostensoort	rekening 2022	raming 2023	primaire raming 2024	meerjaren raming 2025	meerjaren raming 2026	meerjaren raming 2027
T672 Maatwerkdienstverlening 18-	9672112 Jeugdzorg behandeling	4432 Inkomensoverdrachten - gemeenten	0,00	6.504.400	0	0	0	0
T672 Maatwerkdienstverlening 18-	9672112 Jeugdzorg behandeling	4439 Ink.overdr. - onverdeeld	0,00	0	7.557.900	5.601.400	5.908.700	6.408.700
T672 Maatwerkdienstverlening 18-	9672122 Jeugdhulp zonder verblijf overig	4380 Overige goederen en diensten	0,00	795.500	0	0	0	0
T672 Maatwerkdienstverlening 18-	9672122 Jeugdhulp zonder verblijf overig	4432 Inkomensoverdrachten - gemeenten	0,00	75.500	50.000	50.000	124.600	145.000
T672 Maatwerkdienstverlening 18-	9672122 Jeugdhulp zonder verblijf overig	4439 Ink.overdr. - onverdeeld	0,00	0	-40.000	-40.000	-395.000	-495.000
T672 Maatwerkdienstverlening 18-	9672132 PGB jeugd	4341 Sociale uitkeringen in natura	0,00	200.000	0	0	0	0
T672 Maatwerkdienstverlening 18-	9672132 PGB jeugd	4439 Ink.overdr. - onverdeeld	0,00	0	200.000	200.000	200.000	200.000
		Totaal 4	19.395.954,20	15.316.100	15.151.300	13.195.800	12.648.100	13.148.100
T672 Maatwerkdienstverlening 18-	9672012 Regionaal transitie arr. jeugdzorg	8432 Ink.overdr. - gemeenten	-27.622,52	0	0	0	0	0
T672 Maatwerkdienstverlening 18-	9672022 PGB jeugd	8432 Ink.overdr. - gemeenten	-121,35	0	0	0	0	0
		Totaal 8	-27.743,87	0	0	0	0	0
Totaal T672 Maatwerkdienstverlening 18-			**19.368.210,33**	**15.316.100**	**15.151.300**	**13.195.800**	**12.648.100**	**13.148.100**
T673a Maatwerkdienstverlening 18-	9673012 Pleegzorg	4432 Inkomensoverdrachten - gemeenten	0,00	1.778.000	0	0	0	0
T673a Maatwerkdienstverlening 18-	9673012 Pleegzorg	4439 Ink.overdr. - onverdeeld	0,00	0	1.778.000	1.778.000	1.778.000	1.778.000
		Totaal 4	0,00	1.778.000	1.778.000	1.778.000	1.778.000	1.778.000
Totaal T673a Maatwerkdienstverlening 18-			**0,00**	**1.778.000**	**1.778.000**	**1.778.000**	**1.778.000**	**1.778.000**
T673b Maatwerkdienstverlening 18-	9673022 Gezinsgericht	4432 Inkomensoverdrachten - gemeenten	0,00	190.000	0	0	0	0
T673b Maatwerkdienstverlening 18-	9673022 Gezinsgericht	4439 Ink.overdr. - onverdeeld	0,00	0	190.000	190.000	190.000	190.000
		Totaal 4	0,00	190.000	190.000	190.000	190.000	190.000
Totaal T673b Maatwerkdienstverlening 18-			**0,00**	**190.000**	**190.000**	**190.000**	**190.000**	**190.000**
T673c Maatwerkdienstverlening 18-	9673032 Jeugdhulp met verblijf overig	4380 Overige goederen en diensten	0,00	700.000	0	0	0	0
T673c Maatwerkdienstverlening 18-	9673032 Jeugdhulp met verblijf overig	4432 Inkomensoverdrachten - gemeenten	0,00	5.070.000	0	0	0	0
T673c Maatwerkdienstverlening 18-	9673032 Jeugdhulp met verblijf overig	4439 Ink.overdr. - onverdeeld	0,00	0	5.470.000	5.470.000	5.470.000	5.470.000
		Totaal 4	0,00	5.770.000	5.470.000	5.470.000	5.470.000	5.470.000
Totaal T673c Maatwerkdienstverlening 18-			**0,00**	**5.770.000**	**5.470.000**	**5.470.000**	**5.470.000**	**5.470.000**
T674b Maatwerkdienstverlening 18-	9674012 Jeugdhulp crisis / GGZ verblijf	4432 Inkomensoverdrachten - gemeenten	0,00	467.000	0	0	0	0
T674b Maatwerkdienstverlening 18-	9674012 Jeugdhulp crisis / GGZ verblijf	4439 Ink.overdr. - onverdeeld	0,00	0	467.000	467.000	467.000	467.000
T674b Maatwerkdienstverlening 18-	9674022 LTA	4432 Inkomensoverdrachten - gemeenten	0,00	200.000	0	0	0	0
T674b Maatwerkdienstverlening 18-	9674022 LTA	4439 Ink.overdr. - onverdeeld	0,00	0	200.000	200.000	200.000	200.000
T674b Maatwerkdienstverlening 18-	9674032 Behandeling GGZ zonder verblijf	4432 Inkomensoverdrachten - gemeenten	0,00	110.000	0	0	0	0
T674b Maatwerkdienstverlening 18-	9674032 Behandeling GGZ zonder verblijf	4439 Ink.overdr. - onverdeeld	0,00	0	110.000	110.000	110.000	110.000
		Totaal 4	0,00	777.000	777.000	777.000	777.000	777.000
Totaal T674b Maatwerkdienstverlening 18-			**0,00**	**777.000**	**777.000**	**777.000**	**777.000**	**777.000**
T681 Geëscaleerde zorg 18+	9681012 Maatschappelijke opvang	4380 Overige goederen en diensten	27.898,50	0	0	0	0	0
T681 Geëscaleerde zorg 18+	9681012 Maatschappelijke opvang	4436 Ink.overdr. - overige overheden	25.500,00	0	0	0	0	0
		Totaal 4	53.398,50	0	0	0	0	0
T681 Geëscaleerde zorg 18+	9681012 Maatschappelijke opvang	8438 Ink.overdr. - ov. instel./personen	-7.431,48	0	0	0	0	0
		Totaal 8	-7.431,48	0	0	0	0	0
Totaal T681 Geëscaleerde zorg 18+			**45.967,02**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
T681b Maatwerkdienstverlening 18-	9681032 Maatschappelijke opvang	4432 Inkomensoverdrachten - gemeenten	0,00	135.400	135.400	135.400	135.400	135.400
T681b Maatwerkdienstverlening 18-	9681032 Maatschappelijke opvang	4436 Ink.overdr. - overige overheden	0,00	25.500	25.500	25.500	25.500	25.500
T681b Maatwerkdienstverlening 18-	9681042 Stichting Slachtofferhulp	4438 Ink.overdr. - ov. Instel./personen	0,00	10.500	10.500	10.500	10.500	10.500
		Totaal 4	0,00	171.400	171.400	171.400	171.400	171.400
T681b Maatwerkdienstverlening 18-	9681032 Maatschappelijke opvang	8438 Ink.overdr. - ov. instel./personen	0,00	-10.000	-10.000	-10.000	-10.000	-10.000
		Totaal 8	0,00	-10.000	-10.000	-10.000	-10.000	-10.000
Totaal T681b Maatwerkdienstverlening 18-			**0,00**	**161.400**	**161.400**	**161.400**	**161.400**	**161.400**
T682a Jeugdbescherming	9682012 Jeugdbescherming	4432 Inkomensoverdrachten - gemeenten	0,00	1.437.000	0	0	0	0
T682a Jeugdbescherming	9682012 Jeugdbescherming	4439 Ink.overdr. - onverdeeld	0,00	0	1.437.000	1.437.000	1.437.000	1.437.000
		Totaal 4	0,00	1.437.000	1.437.000	1.437.000	1.437.000	1.437.000
Totaal T682a Jeugdbescherming			**0,00**	**1.437.000**	**1.437.000**	**1.437.000**	**1.437.000**	**1.437.000**
T682b Jeugdreclassering	9682022 Jeugdreclassering	4432 Inkomensoverdrachten - gemeenten	0,00	154.000	0	0	0	0
T682b Jeugdreclassering	9682022 Jeugdreclassering	4439 Ink.overdr. - onverdeeld	0,00	0	154.000	154.000	154.000	154.000
		Totaal 4	0,00	154.000	154.000	154.000	154.000	154.000
Totaal T682b Jeugdreclassering			**0,00**	**154.000**	**154.000**	**154.000**	**154.000**	**154.000**
T71 Volksgezondheid	9710012 Gezondheidszorg	4110 Salarissen en sociale lasten	63.000,00	63.000	63.000	63.000	63.000	63.000
T71 Volksgezondheid	9710012 Gezondheidszorg	4380 Overige goederen en diensten	10.093,15	14.500	14.500	14.500	14.500	14.500
T71 Volksgezondheid	9710012 Gezondheidszorg	4433 Ink.overdr. - gemeenschap.regelingen	534.071,00	624.000	698.000	698.000	698.000	698.000
T71 Volksgezondheid	9710012 Gezondheidszorg	4438 Ink.overdr. - ov. Instel./personen	2.400,00	2.400	2.400	2.400	2.400	2.400
T71 Volksgezondheid	9710022 Centrum voor Jeugd en Gezin	4110 Salarissen en sociale lasten	15.000,00	0	0	0	0	0

Iv3 taakveld met omschrijving	productnummer met omschrijving	iv3 cat. met omschrijving kostensoort	rekening 2022	raming 2023	primaire raming 2024	meerjaren raming 2025	meerjaren raming 2026	meerjaren raming 2027
T71 Volksgezondheid	9710022 Centrum voor Jeugd en Gezin	4380 Overige goederen en diensten	20.879,97	0	0	0	0	0
T71 Volksgezondheid	9710022 Centrum voor Jeugd en Gezin	4432 Inkomensoverdrachten - gemeenten	67.803,00	0	0	0	0	0
T71 Volksgezondheid	9710032 Gezondheidsachterstanden gids	4110 Salarissen en sociale lasten	54.000,00	54.000	54.000	54.000	54.000	54.000
T71 Volksgezondheid	9710032 Gezondheidsachterstanden gids	4380 Overige goederen en diensten	101.583,00	398.700	76.700	76.700	76.700	0
T71 Volksgezondheid	9710032 Gezondheidsachterstanden gids	4420 Subsidies	0,00	6.000	0	0	0	0
T71 Volksgezondheid	9710032 Gezondheidsachterstanden gids	4432 Inkomensoverdrachten - gemeenten	13.928,00	0	0	0	0	0
T71 Volksgezondheid	9710042 Project Veilig Thuis	4110 Salarissen en sociale lasten	15.000,00	0	0	0	0	0
T71 Volksgezondheid	9710042 Project Veilig Thuis	4433 Ink.overdr. - gemeenschap.regelingen	533.133,00	0	0	0	0	0
T71 Volksgezondheid	9710052 SPUK kansrijke start	4380 Overige goederen en diensten	0,00	57.500	61.400	61.400	76.700	0
T71 Volksgezondheid	9710052 SPUK kansrijke start	4433 Ink.overdr. - gemeenschap.regelingen	21.211,00	0	0	0	0	0
T71 Volksgezondheid	9710062 Programma JGZ-GGD	4433 Ink.overdr. - gemeenschap.regelingen	1.416.697,50	1.654.400	1.660.100	1.622.100	1.622.100	1.622.100
T71 Volksgezondheid	9710072 Vie, project GGD trendbreuk	4433 Ink.overdr. - gemeenschap.regelingen	43.100,00	0	0	0	0	0
T71 Volksgezondheid	9710082 Project preventie accoord	4380 Overige goederen en diensten	18.308,16	30.000	30.000	0	0	0
T71 Volksgezondheid	9710092 SPUK aanpak overgewicht en obesitas	4380 Overige goederen en diensten	0,00	67.100	67.100	67.100	0	0
T71 Volksgezondheid	9710102 SPUK mentale gezondheid	4380 Overige goederen en diensten	0,00	26.800	19.200	19.200	0	0
T71 Volksgezondheid	9710112 SPUK OKO	4380 Overige goederen en diensten	0,00	9.600	9.600	9.600	0	0
T71 Volksgezondheid	9710122 SPUK coördinatie regionale aanpak	4380 Overige goederen en diensten	0,00	34.100	28.000	28.000	0	0
T71 Volksgezondheid	9710122 SPUK coördinatie regionale aanpak	4433 Ink.overdr. - gemeenschap.regelingen	0,00	7.400	0	0	0	0
T71 Volksgezondheid	9710132 SPUK versterken kennis GGD	4380 Overige goederen en diensten	0,00	9.600	9.600	9.600	0	0
		Totaal 4	2.930.207,78	3.059.100	2.793.600	2.725.600	2.607.400	2.454.000
T71 Volksgezondheid	9710022 Centrum voor Jeugd en Gezin	8433 Ink.overdr. - gemeenschap.regelingen	-2.910,00	0	0	0	0	0
T71 Volksgezondheid	9710032 Gezondheidsachterstanden gids	8431 Inkomensoverdrachten - Rijk	0,00	-76.700	-76.700	-76.700	-76.700	0
T71 Volksgezondheid	9710042 Project Veilig Thuis	8433 Ink.overdr. - gemeenschap.regelingen	-78.581,00	0	0	0	0	0
T71 Volksgezondheid	9710052 SPUK kansrijke start	8431 Inkomensoverdrachten - Rijk	0,00	-57.500	-61.400	-61.400	-76.700	0
T71 Volksgezondheid	9710062 Programma JGZ-GGD	8433 Ink.overdr. - gemeenschap.regelingen	-7.332,75	-29.000	0	0	0	0
T71 Volksgezondheid	9710082 Project preventie accoord	8431 Inkomensoverdrachten - Rijk	-18.308,16	-30.000	-30.000	0	0	0
T71 Volksgezondheid	9710092 SPUK aanpak overgewicht en obesitas	8431 Inkomensoverdrachten - Rijk	0,00	-67.100	-67.100	-67.100	0	0
T71 Volksgezondheid	9710102 SPUK mentale gezondheid	8431 Inkomensoverdrachten - Rijk	0,00	-26.800	-19.200	-19.200	0	0
T71 Volksgezondheid	9710112 SPUK OKO	8431 Inkomensoverdrachten - Rijk	0,00	-9.600	-9.600	-9.600	0	0
T71 Volksgezondheid	9710122 SPUK coördinatie regionale aanpak	8431 Inkomensoverdrachten - Rijk	0,00	-41.500	-28.000	-28.000	0	0
T71 Volksgezondheid	9710132 SPUK versterken kennis GGD	8431 Inkomensoverdrachten - Rijk	0,00	-9.600	-9.600	-9.600	0	0
		Totaal 8	-107.131,91	-347.800	-301.600	-271.600	-153.400	0
Totaal T71 Volksgezondheid			**2.823.075,87**	**2.711.300**	**2.492.000**	**2.454.000**	**2.454.000**	**2.454.000**
T72 Riolering	9720000 Riolering	4730 Afschrijvingen	1.001.393,64	1.045.200	1.057.700	1.050.900	1.051.000	1.047.300
T72 Riolering	9720000 Riolering	4740 Toegerekende reële/bespaarde rente	333.892,43	391.300	392.100	379.300	366.700	354.200
T72 Riolering	9720003 Riolering	4110 Salarissen en sociale lasten	268.100,00	268.100	268.100	268.100	268.100	268.100
T72 Riolering	9720003 Riolering	4210 Belastingen	80.348,66	88.800	86.200	87.200	88.200	88.200
T72 Riolering	9720003 Riolering	4380 Overige goederen en diensten	31.611,31	63.200	62.200	63.200	64.200	64.200
T72 Riolering	9720003 Riolering	4433 Ink.overdr. - gemeenschap.regelingen	164.000,00	164.000	177.000	180.000	182.000	186.000
T72 Riolering	9720003 Riolering	4438 Ink.overdr. - ov. Instel./personen	16.042,91	17.000	17.000	0	0	0
T72 Riolering	9720003 Riolering	4439 Ink.overdr. - onverdeeld	0,00	120.100	106.800	126.400	138.900	155.100
T72 Riolering	9720003 Riolering	4720 Mutatie voorzieningen	102.134,42	55.300	60.300	50.300	40.300	40.300
T72 Riolering	9720033 Riolen recognities	4380 Overige goederen en diensten	31.825,71	42.000	43.000	43.000	43.000	43.000
T72 Riolering	9720043 Rioolinspectie-filmen	4380 Overige goederen en diensten	151.988,30	70.000	72.000	73.000	74.000	74.000
T72 Riolering	9720053 Riolen en waterlopen	4380 Overige goederen en diensten	691.272,19	571.700	620.000	630.000	640.000	640.000
T72 Riolering	9720053 Riolen en waterlopen	4432 Inkomensoverdrachten - gemeenten	0,00	40.800	0	0	0	0
T72 Riolering	9720053 Riolen en waterlopen	4438 Ink.overdr. - ov. Instel./personen	8.810,62	15.000	15.000	15.000	15.000	15.000
T72 Riolering	9720063 Rioolgemalen (flygt)	4380 Overige goederen en diensten	13.700,63	20.000	21.000	21.500	22.000	22.000
T72 Riolering	9720073 Rd4 - kolkenzuigen	4380 Overige goederen en diensten	66.113,41	63.300	65.200	66.000	67.000	67.000
T72 Riolering	9720083 Ongediertebestrijding	4380 Overige goederen en diensten	37.004,93	57.600	58.600	59.000	60.000	60.000
T72 Riolering	9720093 Zl bassins	4380 Overige goederen en diensten	89.630,90	70.000	71.000	72.000	73.000	73.000
T72 Riolering	9720103 Schade noodweer	4380 Overige goederen en diensten	26.243,68	0	0	0	0	0
		Totaal 4	3.114.113,74	3.163.400	3.193.200	3.184.900	3.193.400	3.197.400
T72 Riolering	9720003 Riolering	8380 Overige goederen en diensten	-78.855,77	-9.600	-2.000	-2.000	-2.000	-2.000
T72 Riolering	9720003 Riolering	8438 Ink.overdr. - ov. instel./personen	0,00	-200	-200	-200	-200	-200
T72 Riolering	9720013 Rioolheffing op niet-woningen	8221 Belastingen op producenten	-353.321,51	-390.000	-390.000	-390.000	-390.000	-390.000
T72 Riolering	9720023 Rioolheffing op woningen	8222 Belastingen op huishoudens	-5.042.543,78	-5.236.900	-5.312.800	-5.317.500	-5.338.000	-5.346.000
T72 Riolering	9720053 Riolen en waterlopen	8380 Overige goederen en diensten	-14.549,00	-2.500	0	0	0	0
T72 Riolering	9720103 Schade noodweer	8431 Inkomensoverdrachten - Rijk	61.117,80	0	0	0	0	0
		Totaal 8	-5.428.152,26	-5.639.200	-5.705.000	-5.709.700	-5.730.200	-5.738.200

Iv3 taakveld met omschrijving	productnummer met omschrijving	iv3 cat. met omschrijving kostensoort	rekening 2022	raming 2023	primaire raming 2024	meerjaren raming 2025	meerjaren raming 2026	meerjaren raming 2027
Totaal T72 Riolering			**-2.314.038,52**	**-2.475.800**	**-2.511.800**	**-2.524.800**	**-2.536.800**	**-2.540.800**
T73 Afval	9730000 Afval overig	4740 Toegerekende reële/bespaarde rente	237,95	300	300	300	300	300
T73 Afval	9730003 Afval overig	4110 Salarissen en sociale lasten	196.500,00	196.500	196.500	196.500	196.500	196.500
T73 Afval	9730003 Afval overig	4351 Ingeleend personeel	36.174,39	0	0	0	0	0
T73 Afval	9730003 Afval overig	4380 Overige goederen en diensten	2.632,99	700	0	0	0	0
T73 Afval	9730013 Afval Rd4	4380 Overige goederen en diensten	4.146.803,83	3.942.800	4.982.800	4.982.800	4.982.800	4.982.800
T73 Afval	9730023 Afval bsgw	4433 Ink.overdr. - gemeenschap.regelingen	263.000,00	268.000	326.000	309.000	311.000	319.000
		Totaal 4	4.645.349,16	4.408.300	5.505.600	5.488.600	5.490.600	5.498.600
T73 Afval	9730003 Afval overig	8370 Leges en andere rechten	-6.240.231,62	-5.814.600	-6.684.100	-6.972.100	-6.975.100	-6.991.100
T73 Afval	9730003 Afval overig	8520 Dividenden en winsten	-57.877,00	-79.200	-31.000	-31.000	-31.000	-31.000
		Totaal 8	-6.298.108,62	-5.893.800	-6.715.100	-7.003.100	-7.006.100	-7.022.100
Totaal T73 Afval			**-1.652.759,46**	**-1.485.500**	**-1.209.500**	**-1.514.500**	**-1.515.500**	**-1.523.500**
T74 Milieubeheer	9740000 Milieubeheer	4740 Toegerekende reële/bespaarde rente	59.234,73	73.900	85.900	77.500	69.000	60.500
T74 Milieubeheer	9740003 Milieubeheer	4110 Salarissen en sociale lasten	108.200,00	108.200	198.200	201.200	204.200	207.200
T74 Milieubeheer	9740003 Milieubeheer	4320 Duurzame goederen	0,00	0	36.500	0	0	0
T74 Milieubeheer	9740003 Milieubeheer	4351 Ingeleend personeel	4.699,50	7.800	0	0	0	0
T74 Milieubeheer	9740003 Milieubeheer	4380 Overige goederen en diensten	17.726,92	14.100	20.900	20.900	20.900	20.900
T74 Milieubeheer	9740013 Milieu handhaving RUD	4110 Salarissen en sociale lasten	89.800,00	89.800	89.800	89.800	89.800	89.800
T74 Milieubeheer	9740013 Milieu handhaving RUD	4380 Overige goederen en diensten	9.144,20	0	0	0	0	0
T74 Milieubeheer	9740013 Milieu handhaving RUD	4433 Ink.overdr. - gemeenschap.regelingen	227.872,11	285.700	245.800	245.800	245.800	245.800
T74 Milieubeheer	9740023 Bodemsanering	4380 Overige goederen en diensten	12.443,00	11.500	11.500	11.500	11.500	11.500
T74 Milieubeheer	9740033 Geluidhinder	4110 Salarissen en sociale lasten	17.900,00	17.900	17.900	17.900	17.900	17.900
T74 Milieubeheer	9740033 Geluidhinder	4380 Overige goederen en diensten	76.532,40	176.100	4.600	4.600	4.600	4.600
T74 Milieubeheer	9740043 Opruimen drugsafval	4380 Overige goederen en diensten	8.578,98	0	0	0	0	0
T74 Milieubeheer	9740053 Saneren industriële schachten	4110 Salarissen en sociale lasten	20.500,00	20.500	20.500	20.500	20.500	20.500
T74 Milieubeheer	9740053 Saneren industriële schachten	4380 Overige goederen en diensten	238.489,11	883.500	0	0	0	0
T74 Milieubeheer	9740063 Saneren historische schachten	4110 Salarissen en sociale lasten	20.500,00	20.500	20.500	20.500	20.500	20.500
T74 Milieubeheer	9740063 Saneren historische schachten	4380 Overige goederen en diensten	580.494,58	482.500	0	0	0	0
T74 Milieubeheer	9740073 Ondiepe winning histor. schachten	4351 Ingeleend personeel	257,92	0	0	0	0	0
T74 Milieubeheer	9740073 Ondiepe winning histor. schachten	4380 Overige goederen en diensten	10.370,29	340.600	0	0	0	0
T74 Milieubeheer	9740083 Opsporen historische schachten	4110 Salarissen en sociale lasten	20.500,00	20.500	20.500	20.500	20.500	20.500
T74 Milieubeheer	9740083 Opsporen historische schachten	4351 Ingeleend personeel	2.452,28	500	0	0	0	0
T74 Milieubeheer	9740083 Opsporen historische schachten	4380 Overige goederen en diensten	174.337,18	72.600	0	0	0	0
T74 Milieubeheer	9740093 Duurzaamheid	4110 Salarissen en sociale lasten	0,00	164.700	218.900	218.900	218.900	218.900
T74 Milieubeheer	9740093 Duurzaamheid	4351 Ingeleend personeel	34.520,45	335.000	0	0	0	0
T74 Milieubeheer	9740093 Duurzaamheid	4380 Overige goederen en diensten	240.378,87	249.300	26.700	26.700	0	0
T74 Milieubeheer	9740093 Duurzaamheid	4433 Ink.overdr. - gemeenschap.regelingen	12.316,98	38.700	0	0	0	0
T74 Milieubeheer	9740093 Duurzaamheid	4438 Ink.overdr. - ov. Instel./personen	0,00	10.000	0	0	0	0
T74 Milieubeheer	9740093 Duurzaamheid	4439 Ink.overdr. - onverdeeld	0,00	48.500	151.500	151.500	178.200	178.200
T74 Milieubeheer	9740103 Project warmtetransitie	4380 Overige goederen en diensten	5.025,00	0	0	0	0	0
T74 Milieubeheer	9740113 Klimaataccoord duurzaamheid	4439 Ink.overdr. - onverdeeld	0,00	300.000	0	0	0	0
T74 Milieubeheer	9740123 Mijngas	4380 Overige goederen en diensten	19.565,00	5.400	0	0	0	0
T74 Milieubeheer	9740133 Energiearmoede	4432 Inkomensoverdrachten - gemeenten	423.925,00	0	0	0	0	0
T74 Milieubeheer	9740143 Duurzaamheid vastgoed	4320 Duurzame goederen	0,00	133.700	0	0	0	0
		Totaal 4	2.435.764,50	3.911.500	1.169.700	1.127.800	1.122.300	1.116.800
T74 Milieubeheer	9740003 Milieubeheer	8380 Overige goederen en diensten	-6.522,80	-1.000	0	0	0	0
T74 Milieubeheer	9740013 Milieu handhaving RUD	8433 Ink.overdr. - gemeenschap.regelingen	-23.920,60	0	0	0	0	0
T74 Milieubeheer	9740023 Bodemsanering	8370 Leges en andere rechten	0,00	-900	-900	-900	-900	-900
T74 Milieubeheer	9740023 Bodemsanering	8434 Ink.overdr. - provincies	0,00	-39.600	0	0	0	0
T74 Milieubeheer	9740033 Geluidhinder	8380 Overige goederen en diensten	0,00	-5.000	0	0	0	0
T74 Milieubeheer	9740033 Geluidhinder	8431 Inkomensoverdrachten - Rijk	0,00	-66.100	0	0	0	0
T74 Milieubeheer	9740033 Geluidhinder	8434 Ink.overdr. - provincies	0,00	-93.600	0	0	0	0
T74 Milieubeheer	9740043 Opruimen drugsafval	8438 Ink.overdr. - ov. instel./personen	-8.578,98	0	0	0	0	0
T74 Milieubeheer	9740053 Saneren industriële schachten	8434 Ink.overdr. - provincies	-238.489,11	-883.500	0	0	0	0
T74 Milieubeheer	9740063 Saneren historische schachten	8434 Ink.overdr. - provincies	-580.494,58	-482.500	0	0	0	0
T74 Milieubeheer	9740073 Ondiepe winning histor. schachten	8434 Ink.overdr. - provincies	-10.628,21	-340.600	0	0	0	0
T74 Milieubeheer	9740083 Opsporen historische schachten	8434 Ink.overdr. - provincies	-176.789,46	-73.100	0	0	0	0
T74 Milieubeheer	9740093 Duurzaamheid	8380 Overige goederen en diensten	-56,87	-23.300	0	0	0	0
T74 Milieubeheer	9740093 Duurzaamheid	8431 Inkomensoverdrachten - Rijk	-4.499,16	-239.700	-218.900	-218.900	-218.900	-218.900
T74 Milieubeheer	9740093 Duurzaamheid	8436 Ink.overdr. - overige overheden	0,00	-120.000	0	0	0	0

Iv3 taakveld met omschrijving	productnummer met omschrijving	iv3 cat. met omschrijving kostensoort	rekening 2022	raming 2023	primaire raming 2024	meerjaren raming 2025	meerjaren raming 2026	meerjaren raming 2027
T74 Milieubeheer	9740093 Duurzaamheid	8438 Ink.overdr. - ov. instel./personen	-19.499,01	0	0	0	0	0
T74 Milieubeheer	9740103 Project warmtetransitie	8431 Inkomensoverdrachten - Rijk	-5.185,00	0	0	0	0	0
T74 Milieubeheer	9740123 Mijngas	8434 Ink.overdr. - provincies	-19.565,00	-5.400	0	0	0	0
T74 Milieubeheer	9740133 Energiearmoede	8441 Kapitaaloverdrachten - rijk	-423.925,00	0	0	0	0	0
		Totaal 8	-1.518.153,78	-2.374.300	-219.800	-219.800	-219.800	-219.800
Totaal T74 Milieubeheer			**917.610,72**	**1.537.200**	**949.900**	**908.000**	**902.500**	**897.000**
T75 Begraafplaatsen en crematoria	9750003 Begraafplaatsen en crematoria	4110 Salarissen en sociale lasten	41.200,00	41.200	41.200	41.200	41.200	41.200
T75 Begraafplaatsen en crematoria	9750003 Begraafplaatsen en crematoria	4380 Overige goederen en diensten	64.331,87	35.600	36.000	36.000	36.000	36.000
T75 Begraafplaatsen en crematoria	9750013 Uitbesteding beheer begraafplaatsen	4210 Belastingen	397,06	400	400	400	400	400
T75 Begraafplaatsen en crematoria	9750013 Uitbesteding beheer begraafplaatsen	4351 Ingeleend personeel	47.741,76	62.800	20.000	20.000	20.000	20.000
T75 Begraafplaatsen en crematoria	9750013 Uitbesteding beheer begraafplaatsen	4380 Overige goederen en diensten	11.596,31	14.100	56.000	56.000	56.000	56.000
		Totaal 4	165.267,00	154.100	153.600	153.600	153.600	153.600
T75 Begraafplaatsen en crematoria	9750003 Begraafplaatsen en crematoria	8370 Leges en andere rechten	-61.499,48	-54.800	-54.300	-54.300	-54.300	-54.300
T75 Begraafplaatsen en crematoria	9750003 Begraafplaatsen en crematoria	8380 Overige goederen en diensten	-458,40	0	0	0	0	0
		Totaal 8	-61.957,88	-54.800	-54.300	-54.300	-54.300	-54.300
Totaal T75 Begraafplaatsen en crematoria			**103.309,12**	**99.300**	**99.300**	**99.300**	**99.300**	**99.300**
T81 Ruimtelijke ordening	9810013 Bestemmingsplannen	4110 Salarissen en sociale lasten	314.000,00	314.000	314.000	314.000	314.000	314.000
T81 Ruimtelijke ordening	9810013 Bestemmingsplannen	4351 Ingeleend personeel	14.852,18	50.000	0	0	0	0
T81 Ruimtelijke ordening	9810013 Bestemmingsplannen	4380 Overige goederen en diensten	44.136,07	29.000	56.800	56.800	53.800	53.800
T81 Ruimtelijke ordening	9810023 Project Auw Noeëdkirch	4380 Overige goederen en diensten	3.032,01	0	0	0	0	0
T81 Ruimtelijke ordening	9810033 Project transferium	4380 Overige goederen en diensten	50.153,72	39.700	0	0	0	0
T81 Ruimtelijke ordening	9810043 Centrumplan cultuurcluster	4351 Ingeleend personeel	975,00	0	0	0	0	0
T81 Ruimtelijke ordening	9810043 Centrumplan cultuurcluster	4380 Overige goederen en diensten	29.217,50	80.000	80.000	80.000	77.000	77.000
		Totaal 4	456.366,48	512.700	450.800	450.800	444.800	444.800
T81 Ruimtelijke ordening	9810013 Bestemmingsplannen	8330 Pachten	-25.832,17	-28.800	-28.800	-28.800	-28.800	-28.800
T81 Ruimtelijke ordening	9810013 Bestemmingsplannen	8380 Overige goederen en diensten	-3.780,00	-2.200	0	0	0	0
T81 Ruimtelijke ordening	9810013 Bestemmingsplannen	8438 Ink.overdr. - ov. instel./personen	-15.307,50	0	0	0	0	0
T81 Ruimtelijke ordening	9810023 Project Auw Noeëdkirch	8433 Ink.overdr. - gemeenschap.regelingen	-3.032,01	0	0	0	0	0
T81 Ruimtelijke ordening	9810033 Project transferium	8310 Grond	-8.994,70	0	0	0	0	0
T81 Ruimtelijke ordening	9810033 Project transferium	8433 Ink.overdr. - gemeenschap.regelingen	-41.159,02	-39.700	0	0	0	0
		Totaal 8	-98.105,40	-70.700	-28.800	-28.800	-28.800	-28.800
Totaal T81 Ruimtelijke ordening			**358.261,08**	**442.000**	**422.000**	**422.000**	**416.000**	**416.000**
T82 Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	9820063 Niet in produktie genomen gronden	4320 Duurzame goederen	4.085,00	5.000	5.000	5.000	5.000	5.000
T82 Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	9820063 Niet in produktie genomen gronden	4351 Ingeleend personeel	2.927,00	0	0	0	0	0
T82 Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	9820063 Niet in produktie genomen gronden	4750 Overige verrekeningen	0,00	17.800	17.800	17.800	17.800	17.800
T82 Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	9820193 Project Heerlenersteenweg	4310 Grond	0,00	590.100	0	0	0	0
T82 Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	9820303 Project Centrumplan	4320 Duurzame goederen	3.798,49	0	0	0	0	0
T82 Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	9820303 Project Centrumplan	4351 Ingeleend personeel	8.702,50	0	0	0	0	0
T82 Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	9820303 Project Centrumplan	4740 Toegerekende reële/bespaarde rente	7.706,75	0	0	0	0	0
T82 Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	9820393 Project Pastoor Theelenstraat	4320 Duurzame goederen	35.000,00	0	0	0	0	0
T82 Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	9820403 Project Kloosterpark Pannesheide	4750 Overige verrekeningen	27,75	0	0	0	0	0
T82 Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	9820413 Project Teutelebroekstraat	4320 Duurzame goederen	0,00	5.000	0	0	0	0
T82 Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	9820413 Project Teutelebroekstraat	4351 Ingeleend personeel	1.502,55	5.000	0	0	0	0
T82 Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	9820413 Project Teutelebroekstraat	4380 Overige goederen en diensten	4.024,50	5.000	0	0	0	0
T82 Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	9820413 Project Teutelebroekstraat	4740 Toegerekende reële/bespaarde rente	1.552,58	0	0	0	0	0
T82 Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	9820413 Project Teutelebroekstraat	4750 Overige verrekeningen	158.197,23	0	0	0	0	0
T82 Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	9820513 Project Rolduckerstraat	4320 Duurzame goederen	16.291,30	0	0	0	0	0
T82 Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	9820543 Project Grachterheide	4310 Grond	1,00	0	0	0	0	0
T82 Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	9820543 Project Grachterheide	4320 Duurzame goederen	58.353,95	0	0	0	0	0
T82 Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	9820683 Project herstructurering Heilust	4320 Duurzame goederen	46.867,51	0	0	0	0	0
T82 Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	9820723 Project Superlocal	4320 Duurzame goederen	137.527,75	62.500	0	0	0	0
T82 Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	9820723 Project Superlocal	4351 Ingeleend personeel	0,00	10.000	0	0	0	0
T82 Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	9820723 Project Superlocal	4380 Overige goederen en diensten	0,00	5.000	0	0	0	0
T82 Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	9820723 Project Superlocal	4740 Toegerekende reële/bespaarde rente	2.966,10	0	0	0	0	0
T82 Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	9820723 Project Superlocal	4750 Overige verrekeningen	0,00	492.500	0	0	0	0
T82 Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	9820733 Project Zonstraat-Clausstraat	4320 Duurzame goederen	509,00	0	0	0	0	0
T82 Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	9820733 Project Zonstraat-Clausstraat	4438 Ink.overdr. - ov. Instel./personen	0,00	38.000	0	0	0	0
T82 Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	9820733 Project Zonstraat-Clausstraat	4740 Toegerekende reële/bespaarde rente	368,23	0	0	0	0	0
T82 Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	9820733 Project Zonstraat-Clausstraat	4750 Overige verrekeningen	0,00	28.000	0	0	0	0
T82 Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	9820743 Project herstructurering d'r Pool	4320 Duurzame goederen	153.432,95	266.600	125.000	120.000	0	0

Iv3 taakveld met omschrijving	productnummer met omschrijving	iv3 cat. met omschrijving kostensoort	rekening 2022	raming 2023	primaire raming 2024	meerjaren raming 2025	meerjaren raming 2026	meerjaren raming 2027
T82 Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	9820743 Project herstructurering d'r Pool	4351 Ingeleend personeel	41.266,90	23.700	35.000	25.000	0	0
T82 Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	9820743 Project herstructurering d'r Pool	4438 Ink.overdr. - ov. Instel./personen	0,00	90.000	0	0	0	0
T82 Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	9820743 Project herstructurering d'r Pool	4750 Overige verrekeningen	11.954,96	0	797.700	0	0	0
		Totaal 4	697.064,00	1.644.200	980.500	167.800	22.800	22.800
T82 Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	9820063 Niet in produktie genomen gronden	8330 Pachten	-174.805,57	-168.300	-168.300	-168.300	-168.300	-168.300
T82 Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	9820063 Niet in produktie genomen gronden	8448 Kap.overdr. - ov. Instel./ personen	-1.125,00	0	0	0	0	0
T82 Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	9820193 Project Heerlenersteenweg	8310 Grond	0,00	-590.100	0	0	0	0
T82 Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	9820303 Project Centrumplan	8434 Ink.overdr. - provincies	-20.207,74	0	0	0	0	0
T82 Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	9820303 Project Centrumplan	8750 Overige verrekeningen	0,00	-45.000	0	0	0	0
T82 Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	9820393 Project Pastoor Theelenstraat	8448 Kap.overdr. - ov. Instel./ personen	2.500,00	0	0	0	0	0
T82 Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	9820393 Project Pastoor Theelenstraat	8740 Toegerekende reele en besp.rente	-1.140,75	0	0	0	0	0
T82 Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	9820393 Project Pastoor Theelenstraat	8750 Overige verrekeningen	-86.420,21	0	0	0	0	0
T82 Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	9820403 Project Kloosterpark Pannesheide	8740 Toegerekende reele en besp.rente	-27,75	0	0	0	0	0
T82 Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	9820413 Project Teutelebroekstraat	8310 Grond	-162.776,86	0	0	0	0	0
T82 Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	9820413 Project Teutelebroekstraat	8448 Kap.overdr. - ov. Instel./ personen	-2.500,00	0	0	0	0	0
T82 Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	9820413 Project Teutelebroekstraat	8750 Overige verrekeningen	0,00	-15.000	-103.000	-103.000	0	0
T82 Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	9820513 Project Rolduckerstraat	8740 Toegerekende reele en besp.rente	-2.147,89	0	0	0	0	0
T82 Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	9820513 Project Rolduckerstraat	8750 Overige verrekeningen	-148.643,41	0	0	0	0	0
T82 Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	9820543 Project Grachterheide	8438 Ink.overdr. - ov. instel./personen	-38.400,00	0	0	0	0	0
T82 Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	9820543 Project Grachterheide	8740 Toegerekende reele en besp.rente	-450,71	0	0	0	0	0
T82 Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	9820543 Project Grachterheide	8750 Overige verrekeningen	-34.144,75	0	0	0	0	0
T82 Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	9820563 Project Kaffebergsweg	8740 Toegerekende reele en besp.rente	-43,77	0	0	0	0	0
T82 Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	9820563 Project Kaffebergsweg	8750 Overige verrekeningen	-3.316,03	0	0	0	0	0
T82 Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	9820683 Project herstructurering Heilust	8433 Ink.overdr. - gemeenschap.regelingen	-36.020,01	0	0	0	0	0
T82 Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	9820683 Project herstructurering Heilust	8438 Ink.overdr. - ov. instel./personen	-10.847,50	0	0	0	0	0
T82 Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	9820723 Project Superlocal	8310 Grond	0,00	-570.000	0	0	0	0
T82 Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	9820723 Project Superlocal	8750 Overige verrekeningen	-140.493,85	0	0	0	0	0
T82 Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	9820733 Project Zonstraat-Clausstraat	8310 Grond	0,00	-28.000	0	0	0	0
T82 Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	9820733 Project Zonstraat-Clausstraat	8438 Ink.overdr. - ov. instel./personen	-509,00	0	0	0	0	0
T82 Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	9820733 Project Zonstraat-Clausstraat	8750 Overige verrekeningen	-368,23	0	0	0	0	0
T82 Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	9820743 Project herstructurering d'r Pool	8310 Grond	0,00	0	-957.700	0	0	0
T82 Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	9820743 Project herstructurering d'r Pool	8750 Overige verrekeningen	-206.654,81	-380.300	0	-145.000	0	0
		Totaal 8	-1.068.543,84	-1.796.700	-1.229.000	-416.300	-168.300	-168.300
Totaal T82 Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)			**-371.479,84**	**-152.500**	**-248.500**	**-248.500**	**-145.500**	**-145.500**
T83 Wonen en bouwen	9830003 Wonen en bouwen	4110 Salarissen en sociale lasten	781.300,00	781.300	781.300	781.300	781.300	781.300
T83 Wonen en bouwen	9830003 Wonen en bouwen	4351 Ingeleend personeel	0,00	75.000	0	0	0	0
T83 Wonen en bouwen	9830003 Wonen en bouwen	4439 Ink.overdr. - onverdeeld	0,00	5.000	27.000	27.000	27.000	27.000
T83 Wonen en bouwen	9830013 Vergunningen	4110 Salarissen en sociale lasten	195.000,00	122.900	175.000	175.000	175.000	175.000
T83 Wonen en bouwen	9830013 Vergunningen	4351 Ingeleend personeel	256.191,30	487.800	25.700	25.700	25.700	25.700
T83 Wonen en bouwen	9830013 Vergunningen	4380 Overige goederen en diensten	71.834,94	9.300	9.300	9.300	9.300	9.300
T83 Wonen en bouwen	9830020 Verhuur woningen	4730 Afschrijvingen	3.800,00	3.800	3.800	3.700	2.200	2.200
T83 Wonen en bouwen	9830020 Verhuur woningen	4740 Toegerekende reële/bespaarde rente	213,26	200	200	200	100	100
T83 Wonen en bouwen	9830023 Verhuur woningen	4110 Salarissen en sociale lasten	3.000,00	3.000	3.000	3.000	3.000	3.000
T83 Wonen en bouwen	9830023 Verhuur woningen	4210 Belastingen	633,09	9.700	9.700	9.700	9.700	9.700
T83 Wonen en bouwen	9830023 Verhuur woningen	4380 Overige goederen en diensten	10.842,29	17.500	17.500	17.500	17.500	17.500
T83 Wonen en bouwen	9830030 Pand Hoofdstraat 24	4730 Afschrijvingen	3.446,74	1.600	1.600	1.500	900	900
T83 Wonen en bouwen	9830030 Pand Hoofdstraat 24	4740 Toegerekende reële/bespaarde rente	116,24	100	100	100	0	0
T83 Wonen en bouwen	9830033 Pand Hoofdstraat 24	4110 Salarissen en sociale lasten	5.100,00	5.100	5.100	5.100	5.100	5.100
T83 Wonen en bouwen	9830033 Pand Hoofdstraat 24	4210 Belastingen	2.867,52	3.300	3.300	3.300	3.300	3.300
T83 Wonen en bouwen	9830033 Pand Hoofdstraat 24	4380 Overige goederen en diensten	28.237,81	28.200	30.700	16.700	16.700	16.700
T83 Wonen en bouwen	9830040 Stadsvernieuwing	4730 Afschrijvingen	63.697,00	183.800	191.800	191.900	191.900	191.900
T83 Wonen en bouwen	9830040 Stadsvernieuwing	4740 Toegerekende reële/bespaarde rente	70.727,93	110.500	118.800	116.200	113.800	111.200
T83 Wonen en bouwen	9830043 Stadsvernieuwing	4351 Ingeleend personeel	317,80	0	0	0	0	0
T83 Wonen en bouwen	9830043 Stadsvernieuwing	4380 Overige goederen en diensten	93.342,41	134.600	3.400	3.400	3.400	3.400
T83 Wonen en bouwen	9830043 Stadsvernieuwing	4420 Subsidies	0,00	47.300	0	0	0	0
T83 Wonen en bouwen	9830043 Stadsvernieuwing	4720 Mutatie voorzieningen	1.500.000,00	0	0	0	0	0
T83 Wonen en bouwen	9830050 Woonwagenzaken	4730 Afschrijvingen	1.440,86	1.100	1.100	1.100	1.100	1.100
T83 Wonen en bouwen	9830050 Woonwagenzaken	4740 Toegerekende reële/bespaarde rente	1.135,47	1.300	1.200	1.200	1.200	1.200
T83 Wonen en bouwen	9830053 Woonwagenzaken	4110 Salarissen en sociale lasten	7.200,00	7.200	7.200	7.200	7.200	7.200
T83 Wonen en bouwen	9830053 Woonwagenzaken	4210 Belastingen	8.411,18	5.900	5.900	5.900	5.900	5.900

Iv3 taakveld met omschrijving	productnummer met omschrijving	iv3 cat. met omschrijving kostensoort	rekening 2022	raming 2023	primaire raming 2024	meerjaren raming 2025	meerjaren raming 2026	meerjaren raming 2027
T83 Wonen en bouwen	9830053 Woonwagenzaken	4351 Ingeleend personeel	0,00	2.400	0	0	0	0
T83 Wonen en bouwen	9830053 Woonwagenzaken	4380 Overige goederen en diensten	34.450,50	14.600	18.000	18.000	18.000	18.000
T83 Wonen en bouwen	9830062 SPUK leefomgeving	4380 Overige goederen en diensten	0,00	38.400	38.400	38.400	0	0
T83 Wonen en bouwen	9830073 Project super circular estate	4320 Duurzame goederen	103.515,25	54.900	0	0	0	0
T83 Wonen en bouwen	9830073 Project super circular estate	4351 Ingeleend personeel	8.356,00	10.000	0	0	0	0
T83 Wonen en bouwen	9830073 Project super circular estate	4380 Overige goederen en diensten	4.256,44	5.000	0	0	0	0
T83 Wonen en bouwen	9830073 Project super circular estate	4432 Inkomensoverdrachten - gemeenten	33.382,25	0	0	0	0	0
T83 Wonen en bouwen	9830073 Project super circular estate	4433 Ink.overdr. - gemeenschap.regelingen	145.722,62	0	0	0	0	0
T83 Wonen en bouwen	9830073 Project super circular estate	4438 Ink.overdr. - ov. Instel./personen	1.562.028,93	0	0	0	0	0
T83 Wonen en bouwen	9830083 Gebiedsontwikkeling Rolduckerveld	4110 Salarissen en sociale lasten	190.300,00	190.300	190.300	190.300	190.300	190.300
T83 Wonen en bouwen	9830083 Gebiedsontwikkeling Rolduckerveld	4210 Belastingen	2.178,49	2.900	2.900	2.900	2.900	2.900
T83 Wonen en bouwen	9830083 Gebiedsontwikkeling Rolduckerveld	4439 Ink.overdr. - onverdeeld	0,00	81.000	0	0	0	0
T83 Wonen en bouwen	9830083 Gebiedsontwikkeling Rolduckerveld	4446 Kap.overdr. - overige overheden	279.800,00	100.000	100.000	100.000	100.000	100.000
T83 Wonen en bouwen	9830103 Implementatie omgevingswet	4351 Ingeleend personeel	0,00	49.000	0	0	0	0
T83 Wonen en bouwen	9830103 Implementatie omgevingswet	4380 Overige goederen en diensten	55.828,01	264.200	49.800	49.800	49.800	49.800
T83 Wonen en bouwen	9830113 Rolduckerveld facilitaire grex	4320 Duurzame goederen	197.516,03	471.100	0	0	0	0
T83 Wonen en bouwen	9830113 Rolduckerveld facilitaire grex	4351 Ingeleend personeel	27.613,13	50.000	0	0	0	0
T83 Wonen en bouwen	9830121 Super Local facilitaire grex	4110 Salarissen en sociale lasten	22.500,00	0	0	0	0	0
T83 Wonen en bouwen	9830123 Super Local facilitaire grex	4110 Salarissen en sociale lasten	125.800,00	0	0	0	0	0
T83 Wonen en bouwen	9830123 Super Local facilitaire grex	4380 Overige goederen en diensten	0,00	15.000	0	0	0	0
T83 Wonen en bouwen	9830203 Wijkbeheer	4110 Salarissen en sociale lasten	24.700,00	24.700	24.700	24.700	24.700	24.700
T83 Wonen en bouwen	9830213 Wijkbudget leefbaarheid oost	4438 Ink.overdr. - ov. Instel./personen	0,00	12.900	3.500	3.500	3.500	3.500
T83 Wonen en bouwen	9830223 Wijkbudget leefbaarheid west	4380 Overige goederen en diensten	0,00	5.000	0	0	0	0
T83 Wonen en bouwen	9830223 Wijkbudget leefbaarheid west	4438 Ink.overdr. - ov. Instel./personen	0,00	13.500	5.000	5.000	5.000	5.000
T83 Wonen en bouwen	9830233 Wijkbudget leefbaarheid noord	4438 Ink.overdr. - ov. Instel./personen	200,00	13.400	4.500	4.500	4.500	4.500
T83 Wonen en bouwen	9830253 Ondernemersklimaat Aker- Carboonstr.	4380 Overige goederen en diensten	3.142,02	6.000	0	0	0	0
T83 Wonen en bouwen	9830253 Ondernemersklimaat Aker- Carboonstr.	4438 Ink.overdr. - ov. Instel./personen	450,00	15.900	6.000	6.000	6.000	6.000
T83 Wonen en bouwen	9830263 Proces wijkontwikkeling	4110 Salarissen en sociale lasten	285.000,00	285.000	285.000	285.000	285.000	285.000
T83 Wonen en bouwen	9830263 Proces wijkontwikkeling	4380 Overige goederen en diensten	661,47	4.900	3.000	3.000	3.000	3.000
T83 Wonen en bouwen	9830273 Opbouwwerk	4351 Ingeleend personeel	0,00	14.200	7.000	7.000	7.000	7.000
T83 Wonen en bouwen	9830273 Opbouwwerk	4380 Overige goederen en diensten	306,98	2.700	1.000	1.000	1.000	1.000
T83 Wonen en bouwen	9830273 Opbouwwerk	4438 Ink.overdr. - ov. Instel./personen	3.250,00	3.000	0	0	0	0
T83 Wonen en bouwen	9830273 Opbouwwerk	4439 Ink.overdr. - onverdeeld	0,00	17.500	25.000	25.000	25.000	25.000
T83 Wonen en bouwen	9830283 Ondersteuning bewoners platform	4380 Overige goederen en diensten	0,00	2.000	2.000	2.000	2.000	2.000
T83 Wonen en bouwen	9830283 Ondersteuning bewoners platform	4438 Ink.overdr. - ov. Instel./personen	0,00	12.000	5.000	5.000	5.000	5.000
T83 Wonen en bouwen	9830293 Beheer wijk noord	4110 Salarissen en sociale lasten	38.100,00	38.100	38.100	38.100	38.100	38.100
T83 Wonen en bouwen	9830293 Beheer wijk noord	4380 Overige goederen en diensten	0,00	1.500	1.500	1.500	1.500	1.500
T83 Wonen en bouwen	9830303 Beheer wijk oost	4110 Salarissen en sociale lasten	5.800,00	5.800	5.800	5.800	5.800	5.800
T83 Wonen en bouwen	9830303 Beheer wijk oost	4380 Overige goederen en diensten	1.865,99	4.500	4.500	4.500	4.500	4.500
T83 Wonen en bouwen	9830313 Beheer wijk west	4110 Salarissen en sociale lasten	22.900,00	22.900	22.900	22.900	22.900	22.900
T83 Wonen en bouwen	9830313 Beheer wijk west	4380 Overige goederen en diensten	43.504,00	0	0	0	0	0
T83 Wonen en bouwen	9830323 Buurtkamer Gracht	4380 Overige goederen en diensten	677,51	1.000	0	0	0	0
T83 Wonen en bouwen	9830323 Buurtkamer Gracht	4420 Subsidies	1.530,00	0	0	0	0	0
T83 Wonen en bouwen	9830333 Volksfeesten	4351 Ingeleend personeel	0,00	4.500	0	0	0	0
T83 Wonen en bouwen	9830333 Volksfeesten	4380 Overige goederen en diensten	13.595,89	31.100	35.600	35.600	35.600	35.600
T83 Wonen en bouwen	9830343 Infopunt Noord	4380 Overige goederen en diensten	520,00	1.500	1.000	1.000	1.000	1.000
T83 Wonen en bouwen	9830350 Vie - leven in beweging	4730 Afschrijvingen	51.000,00	725.200	725.200	725.200	725.200	725.200
T83 Wonen en bouwen	9830350 Vie - leven in beweging	4740 Toegerekende reële/bespaarde rente	179.657,59	256.200	247.500	238.800	230.100	221.400
T83 Wonen en bouwen	9830351 Vie - fysiek	4110 Salarissen en sociale lasten	4.400,00	0	0	0	0	0
T83 Wonen en bouwen	9830353 Vie - fysiek	4351 Ingeleend personeel	103.989,90	197.600	0	0	0	0
T83 Wonen en bouwen	9830353 Vie - fysiek	4380 Overige goederen en diensten	174.167,54	170.200	0	0	0	0
T83 Wonen en bouwen	9830363 Facilitaire evenementen	4380 Overige goederen en diensten	8.743,45	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000
T83 Wonen en bouwen	9830373 Toegankelijkheid	4380 Overige goederen en diensten	0,00	30.000	30.000	30.000	30.000	30.000
T83 Wonen en bouwen	9830383 Stadsvernieuwing Bleijerheide	4320 Duurzame goederen	46.787,57	50.600	0	0	0	0
T83 Wonen en bouwen	9830383 Stadsvernieuwing Bleijerheide	4351 Ingeleend personeel	1.323,00	44.400	0	0	0	0
T83 Wonen en bouwen	9830383 Stadsvernieuwing Bleijerheide	4380 Overige goederen en diensten	0,00	5.000	0	0	0	0
T83 Wonen en bouwen	9830383 Stadsvernieuwing Bleijerheide	4438 Ink.overdr. - ov. Instel./personen	345.274,56	900.000	0	0	0	0
T83 Wonen en bouwen	9830393 Stadsvernieuwing Mucherveld	4320 Duurzame goederen	780,45	20.000	0	0	0	0
T83 Wonen en bouwen	9830393 Stadsvernieuwing Mucherveld	4351 Ingeleend personeel	1.978,35	20.000	0	0	0	0
T83 Wonen en bouwen	9830403 Buurtcamping Kerkrade-West	4380 Overige goederen en diensten	0,00	9.500	0	0	0	0
T83 Wonen en bouwen	9830413 Ambitieplan Kerkrade-Oost	4380 Overige goederen en diensten	0,00	60.000	0	0	0	0

Iv3 taakveld met omschrijving	productnummer met omschrijving	iv3 cat. met omschrijving kostensoort	rekening 2022	raming 2023	primaire raming 2024	meerjaren raming 2025	meerjaren raming 2026	meerjaren raming 2027
		Totaal 4	7.266.409,76	6.436.600	3.315.900	3.290.500	3.238.700	3.227.400
T83 Wonen en bouwen	9830013 Vergunningen	8370 Leges en andere rechten	-1.850.487,70	-936.700	-386.700	-391.700	-396.700	-401.700
T83 Wonen en bouwen	9830023 Verhuur woningen	8360 Huren	-35.523,62	-36.400	-36.400	-36.400	-36.400	-36.400
T83 Wonen en bouwen	9830023 Verhuur woningen	8380 Overige goederen en diensten	-184,00	-300	-300	-300	-300	-300
T83 Wonen en bouwen	9830033 Pand Hoofdstraat 24	8360 Huren	-17.238,00	-6.800	-9.300	-9.300	-9.300	-9.300
T83 Wonen en bouwen	9830033 Pand Hoofdstraat 24	8380 Overige goederen en diensten	-5.214,96	-3.800	-3.800	-3.800	-3.800	-3.800
T83 Wonen en bouwen	9830053 Woonwagenzaken	8360 Huren	-69.667,29	-69.600	-69.600	-69.600	-69.600	-69.600
T83 Wonen en bouwen	9830053 Woonwagenzaken	8438 Ink.overdr. - ov. instel./personen	-300,00	0	0	0	0	0
T83 Wonen en bouwen	9830062 SPUK leefomgeving	8431 Inkomensoverdrachten - Rijk	0,00	-38.400	-38.400	-38.400	0	0
T83 Wonen en bouwen	9830073 Project super circular estate	8437 Ink.overdrachten - Europese Unie	-1.857.261,49	-69.900	0	0	0	0
T83 Wonen en bouwen	9830113 Rolduckerveld facilitaire grex	8310 Grond	0,00	-21.100	0	0	0	0
T83 Wonen en bouwen	9830113 Rolduckerveld facilitaire grex	8448 Kap.overdr. - ov. Instel./ personen	-225.129,16	-500.000	0	0	0	0
T83 Wonen en bouwen	9830123 Super Local facilitaire grex	8437 Ink.overdrachten - Europese Unie	-148.300,00	0	0	0	0	0
T83 Wonen en bouwen	9830313 Beheer wijk west	8438 Ink.overdr. - ov. instel./personen	-10.842,25	0	0	0	0	0
T83 Wonen en bouwen	9830353 Vie - fysiek	8433 Ink.overdr. - gemeenschap.regelingen	-132.157,44	-367.800	0	0	0	0
T83 Wonen en bouwen	9830353 Vie - fysiek	8434 Ink.overdr. - provincies	-150.400,00	0	0	0	0	0
T83 Wonen en bouwen	9830383 Stadsvernieuwing Bleijerheide	8441 Kapitaaloverdrachten - rijk	0,00	-500.000	0	0	0	0
T83 Wonen en bouwen	9830383 Stadsvernieuwing Bleijerheide	8443 Kap.overdr. - gem.schap. Regel.	-393.385,13	-500.000	0	0	0	0
T83 Wonen en bouwen	9830393 Stadsvernieuwing Mucherveld	8441 Kapitaaloverdrachten - rijk	0,00	-40.000	0	0	0	0
T83 Wonen en bouwen	9830393 Stadsvernieuwing Mucherveld	8443 Kap.overdr. - gem.schap. Regel.	-2.758,80	0	0	0	0	0
T83 Wonen en bouwen	9830403 Buurtcamping Kerkrade-West	8380 Overige goederen en diensten	0,00	-8.000	0	0	0	0
T83 Wonen en bouwen	9830413 Ambitieplan Kerkrade-Oost	8380 Overige goederen en diensten	0,00	-45.000	0	0	0	0
		Totaal 8	-4.898.849,84	-3.143.800	-544.500	-549.500	-516.100	-521.100
Totaal T83 Wonen en bouwen			**2.367.559,92**	**3.292.800**	**2.771.400**	**2.741.000**	**2.722.600**	**2.706.300**

1. Leerlingenvervoer. Er is in 2023 een compensatie voor hogere vervoerskosten ingeboekt, maar dit staat niet in de begroting en meerjarenraming. Is die compensatie eenmalig te verwachten en inderdaad niet jaarlijks? Wat is de reden van deze stijging?
2. De voorziening oninbare debiteuren is met € 342.000,- in 2023 toegenomen en dit lijkt een eenmalige mutatie. Wat is de achtergrond hiervan?
3. De lastendruk is in 2024 voor Kerkrade gemiddeld €1.003,-. Dat is nagenoeg gelijk aan 2023. Is er zicht op een provinciale of regionale vergelijking om te peilen hoe dit zich verhoudt tot andere gemeenten?
4. Investeringen zijn noodzakelijk, maar brengen ook kapitaallasten met zich mee en verlagen reserves.
   Met name in de ontwikkeling in de reserve onderwijshuisvesting zien we een fikse daling gelet op de investeringen in met name IKC Droomhof. Dat was uiteraard ook bekend. Heeft het college plannen om deze reserve voor te bereiden op toekomstige investeringen in onderwijshuisvesting?

Technische vragen begroting 2024

Twee algemene vragen:

1. We missen een Nota van Toelichting bij de begroting. Een nota van toelichting is belangrijk omdat daarin, - als het goed is – de voornemens voor nieuw beleid staan uitgelegd. De raad moet immers precies weten waar ze ja tegen zegt als ze instemt met de begroting.
2. Kunt u aangeven welke concrete besluiten, inclusief nieuw beleid, we nemen als we instemmen met deze begroting?

Onderstaand de vragen per pagina.

Pag. 8 Martin Buber.

1. Wat gaat er in 2024 precies gedaan worden met de beoogde investering van het Martin Buber voor een bedrag van 2 miljoen euro?
2. Waarom groeien de komen 4 jaar *de additionele kosten* en kunt u iets concreter specificeren waar dat geld voor bestemd is?

WMC

3. Klopt het dat het bedrag bij 'oninbare debiteuren' van 342.000 de kwijtgescholden lening aan het WMC betreft? Zo ja, dan graag uw toelichting over het volgende: Bij raadsbesluit van 25 oktober is besloten dat de raad de lening aan het WMC (onder voorwaarde dat de andere subsidieverstrekkers hun subsidie blijven verstrekken) gefaseerd kwijtscheldt. Nu wordt het totale bedrag in 2023 afgeschreven. Hoe kan dat aangezien we ook in 2024 twee maal 114.000 euro weggeven?

Pag 11. Inkomsten

4. Van de 41,1 miljoen aan inkomsten, is er ongeveer een kwart niet gespecificeerd. Waaruit bestaan de €9,5 miljoen *overige inkomsten*?

0 Bestuur en ondersteuning

Pagina 18.

5. Bij overige belastingen zien we ongeveer €1 miljoen kosten en baten ongeveer €250.000,-. Graag een toelichting. Tevens graag een toelichting wat onder overige belastingen wordt verstaan.
6. Kunt U uitleggen waarom u in 2022 voor het jaar 2023 nog een bedrag van 641.000 aan parkeerinkomsten verwachtte, maar dat dit bij lange na niet gehaald is? De parkeerinkomsten worden al jaren te hoog begroot, waarom is dat?
7. Kunt u uitleggen waarom u voor de jaren 2025 t/m 27 weer ruim 200.000 meer aan inkomsten verwacht?

Pag. 20.

8. Kunt U uitleggen waarom de bijdrage aan stadsregio Parkstad in vier jaar tijd vervijfvoudigd, namelijk van 31.000 in 2023 naar 152.000 in 2027?

Pagina 23.

9. Kunt U uitleggen waarom de afgelopen jaren de vergelijkende cijfers inzake overzicht beleidsindicatoren voor Nederland en Limburg ontbreken? We willen graag weten of we gemiddeld gezien meer of minder geld uitgeven aan personeel en apparaatskosten?
10. Kunt u aangeven hoe de berekening van de apparaatskosten van €1125,- kosten per inwoner is samengesteld? Hoe hoog is dat bedrag dan in het totaal en waar op de begroting vinden we dat terug (onder welk kopje?)
11. Kunt u uitleggen wat het precies betekent, dat de raad akkoord is gegaan met resultaatbestemmingen ten gunste van 2023? De jaarrekening van 2022 is op IBABS niet te vinden. Graag uitvoerig toelichten (mag ook mondeling) wat dan precies (bedragen) wordt verwerkt in de desbetreffende budgetten 2023.
12. Kunt U ons de Sisa Bijlagen doen toekomen? (liefst ook 1 papieren versie) omdat hierin staat wat we per taak van het rijk krijgen. De accountant vertelde dat het zijn/haar taak is om te controleren of het geld dat ontvangen is voor een bepaalde taak ook daaraan wordt uitgegeven. We nemen aan dat de accountant daar ook een verslag over heeft opgesteld eventueel voorzien van conclusies en aanbevelingen. Kunt u ons beide documenten verstrekken?

1.Veiligheid

Pag. 29.

13. Naar aanleiding van Uitbreiding Camera toezicht: Hoelang worden de camerabeelden bewaard. Zijn de camera's zichtbaar opgehangen zodat mensen weten dat ze gefilmd worden als ze daar lopen?

1.Verkeer, vervoer en waterstaat

Pag. 35.

14. Klopt het dat mensen in 2021 een 3,4 gaven voor de verkeersdrukte in hun buurt, dus een dikke onvoldoende? Indien het niet klopt wat is dan de betekenis van dat getal? Hoe zit het in 2022 en 2023? Indien dit niet onderzocht is waarom niet. Graag toelichten.

1.Economie

Pag. 38.

15. Kunnen we de begroting krijgen van het Flexiforum het Sancta- Maria gebouw. (dus overzicht baten en lasten met specifiek de verschillende huurinkomsten en kosten onderhoud etc.)

Pag. 39.

16. Wat wordt bedoeld met 'fysieke bedrijfscultuur' en klopt het dat er bijna een miljoen meer is uitgegeven dan begroot? Indien ja, graag een uitleg over de oorzaak.
17. Idem voor economische promotie. Ook hier lijkt 200.000 meer uitgegeven dan begroot.

5. Sport, cultuur en recreatie

Pag. 51 en pag.53.

18. Kunnen we een overzicht krijgen van de kosten per sportaccommodatie?

19. Valt onder de sportaccommodaties ook de kosten voor het PLS stadion? Indien dit het geval is om welk bedrag gaat het dan? indien niet graag een uitleg waarom niet, aangezien het PLS toch een sportaccommodatie is die eigendom is van de gemeente?
20. Indien niet, waar kunnen we dan de kosten voor het onderhoud van het PLS Stadion vinden in de begroting?

Pag. 52

21. Sportfondsen. Graag een specificatie per binnensportaccommodatie van de opbrengsten (huur etc.) en de exploitatiebijdrage.
22. Graag een kosten-baten overzicht krijgen van het Sportcomplex VIE voor de jaren 2024 t/m 2027.

6. Sociaal Domein

Pag. 60.

23. Meedenkersnetwerk. Welke 7 vrijwillige partijen vormen naast Impuls en Mee het meedenkersnetwerk?
24. Hoeveel personen zijn bij deze 9 partijen hierbij betrokken en hoe vaak wordt hiervan gebruik gemaakt?

Pag. 61.

25. Hoeveel financiële steun heeft ieder gemeenschapshuis van de gemeente ontvangen in 2022?

Pag. 62.

26. Herstellen van de sociale samenhang in de wijken. Kunt u ons aangeven welke concrete activiteiten hiervoor worden ontplooid?

7. Volksgezondheid en milieu

Pag.70.

27. Afval: De baten bedragen jaarlijks ongeveer €7 miljoen en de lasten ongeveer €5,5 miljoen jaarlijks. Graag toelichting en een uitsplitsing over 2022.

Pag. 79.

28. Nieuw gebouwde woningen. In Kerkrade is dit in 2022; 2 promille, terwijl dit in Nederland 9,3 pro mille is en in Limburg 6,3 promille bedraagt. Kunt u de gegevens verstrekken per jaar van nieuw gebouwde woningen over de jaren 2016 tot en met 2022?

Gemiddelde woningwaarde en gemiddelde woonlasten voor een eerpersoonshuishouden:

29. Klopt onze conclusie dat gemiddeld, een meerpersoonshuishouden in Kerkrade voor een woning van gemiddeld €200.000,- in 2023 per jaar aan woonlasten € 969 kwijt is?
30. Klopt het de gemiddelde woningwaarde in Kerkrade voor 2024 is gestegen van 2023 €200.000, naar 2024 €245.000,-? Zo nee, wat was dan gemiddelde woningwaarde voor 2023 en 2024?

8. Wonen, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing.

Pag. 82.

31. Kunt u concreet aangeven welke voorstellen er in de begroting worden gedaan voor een aantal belastingen en heffingen en welke bedragen hiermee zijn gemoeid?

PARAGRAFEN

Pag. 94. Onderhoud wegen.

32. Graag een globale inschatting van het bedrag dat gemoeid is met het inhalen van deze achterstand. Welk bedrag wordt hiervoor in 2024 extra ingezet boven het structurele onderhoud?

Pag. 95. Riolen.

33. Is er bij het onderwerp riolen ook sprake van achterstand? Zo ja graag een inschatting.

Pag. 95 Waterkwantiteit.

34. We constateren dat bij een stevige, echter niet zeer bijzonder sterke regenbui op diverse plaatsen grote waterplassen ontstaan, die telkens weer tot verkeersoverlast leiden. Op welke plaatsen komt dit voor? Hoe, en op welke termijn worden deze problemen aangepakt?

Pag. 97.

Gaarne een overzicht van de zes eengezinswoningen die in het bezit zijn van de gemeente.

35. Wat is de huuropbrengst per woning?
36. Behoren deze woningen tot het strategisch vastgoed? Zo ja, waarom?

Pag. 98.

37. Wanneer zijn alle fluorescentie (PL) lampen uit gefaseerd en vervangen door in het gebruik goedkope Led verlichting die bovendien beter voor het milieu zijn?

Pag. 101

38. Twee laagrentende leningen in 2023 afgesloten. Waren deze leningen, samen €19 miljoen, noodzakelijk voor de bedrijfsvoering? Of zit hier ook een overschot in, dat we volgende jaren pas nodig hebben?

Pag. 102 Kredietrisico's

39. Holding Stadion BV

Kerkrade heeft een vordering van €18,44 miljoen op stadion BV. Deze vordering is ontstaan door de hypotheek voor het verwerven van het stadion (resteert nu nog ongeveer €12 miljoen) en anderzijds voor aan Roda verstrekte leningen (restant schuld nu nog ongeveer €6,5 miljoen). (We hebben het hier alleen over de aflossing van déze schuld en dus niet over de kwijtgescholden huurschuld). Voor het aflossen van deze schuld en de rente over dat bedrag was per jaar nodig ongeveer €800.000,- euro nodig. (In ieder geval tot het jaar 2046). Afgelopen jaar is er op deze schuld slechts €92.000 euro afgelost. Dat wil zeggen, zoals in de toelichting staat: *''ervan uitgaande dat partijen hun geraamde aflossingsverplichtingen 2023 nakomen"*

A. Is de Stadion BV haar aflossingsverplichting richting de gemeente zoals afgesproken nagekomen? Indien niet graag een toelichting welk bedrag ontbreekt en hoe en waar we dat terugzien op de gemeentelijke begroting.

B. De rentelasten over 18,5 miljoen tegen 3% zijn dit jaar ongeveer €550.000,- terwijl slechts een zeer beperkt bedrag hiervan terugkomt via Stadion BV.. Kunt U aangeven wat het verwachtte tekort hierin is en waar we dit op de begroting van de gemeente terug kunnen vinden?
C. Blijft Stadion BV de afgesproken (lage) hypotheekrentelasten terugbetalen? Kan dit tot gevolg hebben dat nu de rente stijgt, de gemeente de kosten voor de rentestijging op de leningen voor haar rekening moet nemen terwijl de Stadion BV slechts de lage rente betaald? Waar vinden we dat verschil terug in de begroting?
D. De wethouder heeft aangegeven dat de huuropbrengsten van de nieuwe huurders moeilijk in te schatten zijn, maar naar verwachting niet meer dan €400.000,- zal bedragen. Stadion BV zal dan echter nooit in staat zijn om de schuld van €18,5 tot 2046 af te lossen. Klopt dat? Zo ja, welke gevolgen heeft dit dan voor de begroting van de Stadion BV c.q. de gemeentelijke begroting?
E. De BVO RJC / Stadion BV betaalde slechts over de hypotheek een jaarlijks aflopend bedrag rente, dat vanaf 2026 terug is gelopen tot nihil. De rest kwam voor rekening van de gemeente. Vervalt In de nieuwe situatie door het raadsbesluit van april 2023 ook deze rentebetaling door Roda/Stadion BV geheel?
F. We nemen aan dat de BVO de betalingen over oude achterstallige OZB-belastingen (periode 2004 tot 2007) ook in de nieuwe situatie blijft voldoen totdat de hele vordering is voldaan. Klopt dat? Zo nee, waarom niet? Antwoord graag toelichten; welke gevolgen dit heeft voor de gemeentelijke begroting?
G. Waar in de begroting kunnen we vinden welke kosten de gemeente heeft aan het PLS Stadion?
H. Kunt u tevens aangeven welke bedragen hiervoor in de begroting 2024 van de gemeente en de stadion BV voorkomen en waar die zijn terug te vinden?
I. Wie, we bedoelen de gemeente of de Stadion B.V., - betaalt de volgende bedragen:

- De aflossing van €18,5 miljoen (jaarlijks €800.000,)
- De rente over dit bedrag (naar schatting €550.000,-)
- Het onderhoud van het stadion (gemiddeld €300.000,- per jaar?)
- Overige eigenaarslasten (€150.000,- verzekeringen, winstbelasting, OZB enz.)
- Verouderingskosten Stadion (naar schatting ongeveer €500.000 tot € €800.000, toekomstige afschrijving)

<u>Pag. 138. Wet open overheid</u>.

40. Deze wet is 1 mei 2022 in werking getreden. Hoeveel verzoeken om informatie heeft Kerkrade sindsdien ontvangen?
41. Zijn aan alle verzoeken binnen de wettelijke termijn voldaan? Zo nee, graag een toelichting per verzoek waarom niet.

<u>Pag. 156 WMC</u>

42. Wat wordt bedoeld met ‘beheer en onderhoud openbare ruimte WMC waar in 2022 in totaal €93.000 is besteed. Komt dit bovenop de in 2022 uitgegeven subsidies en verstrekte leningen?
43. Flexiforum. Wat zijn de totale baten en de totale lasten van dit gebouw over 2022?

<u>Pag. 173. Langlopende leningen</u>

44. Hoeveel moet Kerkrade de jaren 2024 tot en met 2028, naar verwachting langlopend lenen?
45. Kunt u ook de totalen geven van de verwachtte totale leningen van 2024, de totalen van de betaalde hoeveelheid rentelasten per jaar, de totale bedragen die afgelost worden per jaar

En het totaal van de restant leningen. Een tabel op deze wijze, zonder totaalbedragen heeft niet zoveel zin. S.v.p. graag toevoegen.

Vragen begroting 2024 Burgerbelangen Kerkrade

Pagina 20:

Hier wordt aangegeven dat de kosten voor reisdocumenten aan de balie hoger zijn dan digitaal. Is dit niet discriminerend t.o.v. van ouderen en mensen zonder kennis van digitale middelen en eventueel leesproblemen.

Pagina 27:

Kunt u het fenomeen spookburgers nader toelichten en kunt u een toelichting geven over successen de afgelopen jaren indien mogelijk onderbouwt met cijfers

Pagina 37:

Hier wordt gewag gemaakt dat de leerwerklijn plaats biedt aan 15 jongeren. Worden deze geheel ingevuld?

Pagina 52:

Is er een onderzoek gedaan om meer exploitatie uit de Botanische Tuin te halen? Welke mogelijke andere aanpak is nodig om een rendabele onderneming te krijgen?

Hoeveel vrijwilligers zijn in de Botanische Tuin werkzaam?

Pagina 153:

Contracten omtrent communicatie lopen per 1 januari 2024 af. In 2024 gaan jullie bezien of publicaties op een andere wijze kunnen worden weggezet. Tevens wordt de huisstijl gereviseerd en worden meer digitale middelen ingezet. Had dit niet al moeten gebeuren als de contracten op 1-1-2024 aflopen?

Lokaal Alternatief
Lokaal raakt ons allemaal

Kerkrade, 4 november 2023

Vragen n.a.v. Begroting 2024

Pagina 5/6 Wonen, openbare ruimte, mobiliteit en duurzaamheid

In deze samenvatting wordt aangegeven dat extra geïnvesteerd wordt in de kwaliteit van wegen en veiligheid voor fietsers. Worden de wandelpaden en trottoirs waar door wortelgroei van bomen een onveilige situatie voor voetgangers bestaat ook aangepakt?

Pagina 26 Drugsoverlast

In de toelichting wordt gesproken over afspraken met de politie over de gezamenlijke aanpak van drugsoverlast.

Hoe wordt dit gerealiseerd met de wetenschap dat onze politie onderbezet is?

Pagina 28 exploitatie overzicht 1. Veiligheid

Veiligheid in Kerkrade is een belangrijk aandachtspunt. Hoe is het dan te verklaren dat de lasten voor Openbare orde en veiligheid (onder 1.2) substantieel afnemen?

Pagina 45 exploitatie overzicht 4. Onderwijs

In dit overzicht zijn substantiële afnames bij de lasten en baten Onderwijsbeleid en leerlingzaken opgenomen. In de tekst is niet terug te vinden waardoor deze grote wijzigingen ontstaan.

Graag een nadere toelichting.

Pagina 49 Verankeren van het gedachtengoed VIE in de wijken

Welke keuzes zijn in het afgelopen jaar gemaakt om de verankering van VIE in de wijken te realiseren en wat zijn de resultaten van die keuzes geweest?

Pagina 52 Evenementen

Onder dit kopje wordt aangegeven dat de subsidiebijdrage aan muzikale en vocale verenigingen met ingang van 2024 wordt afgebouwd.

Twee vragen;

Geldt de afbouw van deze subsidie uitsluitend voor evenementen of raakt het ook de structurele subsidie aan muzikale en vocale verenigingen?

Wordt de ondersteuningssubsidie bij de huur van het Parkstad Limburg Theater à € 900,00 per voorstelling ook door deze afbouw verlaagd?

Namens de fractie van Lokaal Alternatief,

Marc Charlier,

Fractievoorzitter

Kerkrade 8 november 2023

Betreft: vragen inzake begroting 2024

Namens de fractie VVD Kerkrade de navolgende vragen inzake de begroting 2024:

- Pagina 5: “Sterke schouders onder stijgende lasten”

  Hier wordt aangegeven dat, daar waar de lasten stijgen, ervoor gekozen is de sterkste schouders de zwaarste lasten te laten dragen. Graag ontvangen we een overzicht van de lastenstijgingen voor burgers en ondernemers waar gekozen is om dit volgens bovengenoemde methodiek van “Sterkste Schouders onder stijgende lasten” te doen met daarbij de stijging in procentuele als ook absolute zin per lastenstijging/onderdeel.

- Pagina 6: “Een sluitende begroting maar…..”

  Het college heeft de Ambtelijke organisatie opdracht gegeven in het “Studiejaar” (2024) in kaart te brengen welke beleidskeuzes (en gevolgen daarvan) gemaakt kunnen worden om de begroting bij onvoldoende rijksbijdrage sluitend te krijgen. Is het mogelijk om gedurende 2024 al tussenrapportages te krijgen in bijvoorbeeld de Financiële Cie? Waarbij er ook vanuit de politiek mogelijk te onderzoeken beleidsopties ingebracht kunnen worden?

- Pagina 8: “Investeringen sportvelden”

  We constateren dat er sprake is van een enorme stijging van de kapitaallasten voor kunstgrasvelden in 2026 en 2027 t.g.v. van de geplande investeringen tussen 2024 en 2026. Dit betreft met name vervangingen van velden (KVC Oranje, FC Kerkrade-West en HAC). Is hier rekening gehouden met de ontwikkeling van ledenaantallen en daarmee gepaard gaande benodigde capaciteit van de verschillende verenigingen?

- Pagina 21: “Verkoop Sporthal Kerkrade-West”

  We begrijpen dat de verkoop van dit object definitief is afgerond. Kunnen we er daarmee vanuit gaan dat de koper de toetsing conform wet Bibob heeft doorstaan?

- Pagina 22: “Parkeeropbrengsten”

  Er wordt aangegeven dat de verwachte parkeeropbrengsten per 2026 fors stijgen en dat dit na het studiejaar 2024 verder onderbouwd wordt. Kunt u toelichten welke zaken er exact onderzocht worden en waarom verwacht wordt dat de opbrengsten zullen stijgen? Wordt er een stijging van de tarieven overwogen?

- Pagina 23: “Basisset beleidsindicatoren”

  Hier ontbreken de benchmark cijfers voor Nederland en Limburg. We begrijpen dat deze data voor 2024 waarschijnlijk nog niet voorhanden is. Graag ontvangen we de benchmarkcijfers voor de meest recente wel beschikbare periode.

- Pagina 28: “Exploitatie Openbare Veiligheid”

  We zien een sterke daling van de lasten voor openbare orde en veiligheid van € 4.3k in 2022 naar € 2.4k in 2027 bij anderzijds ambitieuze doelstellingen. Hoe luidt de onderbouwing van deze daling en welke beleidskeuzes liggen hieraan ten grondslag?

- Pagina 83: “Parkeerboetes”

  Er wordt aangegeven dat de parkeerboetes worden verhoogd naar het wettelijk maximum. Kunt u aangeven hoeveel deze stijging in procentuele alsook absolute zin is voor een parkeerovertreding?

- Pagina 84: “Kwijtscheldingen lokale lasten”

  Er wordt door het College gekozen voor kwijtschelding bij 100% van de bijstandsnorm terwijl de Landelijke norm 90% is. Hoeveel extra belastingopbrengsten zou de Gemeente Kerkrade genereren als de landelijke norm van 90% wordt aangehouden en wat betekent dit aan potentiële verlaging van de lokale lasten voor de overige huishoudens in Kerkrade op jaarbasis?

Alvast dank voor de beantwoording van deze vragen.

Fractie VVD Kerkrade

Roger Creusen
Fractrievoorzitter

Beantwoording vragen Begroting 2024 e.v.

Vragen naar aanleiding van informatiebijeenkomst 24-10:

1. Specificatie risico Parkstad Limburg Stadion/ Roda JC Kerkrade

In de begrotingstekst zelf is op pagina 89/90 het risico en de berekening verder toegelicht. Aan de basis ligt een notitie uit 2019 die in de commissie AZM is behandeld en die destijds ook was afgestemd met de Provincie en met de accountant.

In de informatiebijeenkomst is door de SP gevraagd naar meer informatie over de berekening.
De berekening is nog steeds gebaseerd op het uitgangspunt dat de vaste kosten een aantal jaren doorlopen totdat een nieuwe bestemming is gevonden. Deze doorlopende vaste kosten zouden dan voor rekening gemeente komen in plaats van voor Stadion. Voor het vinden van een nieuwe bestemming kon van de Provincie een periode van 4 jaar worden uitgetrokken. In de berekening nemen we ook nog het jaar van de begroting mee, dus in dit geval de jaren 2024 t/m 2028 (1+4 jaar). Zoals ook toegelicht in de begroting gaan we vooralsnog uit van de huidige situatie, in afwachting van de feitelijke ontwikkelingen 'Kaalheide Bruist / ontwikkeling sportpark Kaalheide' volgens het raadsbesluit van 12 juli 2023.

In de beantwoording van vragen commissie GEZ van 28 juni 2023 mbt agendapunt 6. 'Kaalheide Bruist/ontwikkeling sportpark Kaalheide', onderdeel 'Spoedvragen SP Kerkrade kaalheide juni 2023', vraag 6B is een opstelling gegeven van de verwachte uitgaven en inkomsten Stadion.
Kortheidshalve wordt voor een nadere specificatie daarnaar verwezen.

Samengevat werden hierin voor Stadion de volgende kosten c.q. vaste lasten voor 2023 onderscheiden:
- Rente en aflossing (€ 150.000)
- Belastingen gemeente en waterschap (€ 63.000; vanaf 2024 inschatting + € 32.000 in verband met vervallen corona-effect waardering = € 95.000)
- Verzekering (€ 45.000), vennootschapsbelasting (€ 15.000) en diverse overige kosten zoals accountant, fiscalist, bankkosten (€ 12.000) (in totaal € 75.000)

Opgemerkt werd nog dat de gemeentelijke belastingen via BsGW ten gunste komen aan de gemeentekas.

Verder is in de gemeentebegroting rekening gehouden met een structurele bijdrage aan Stadion van € 35.000 ter dekking van de in de loop der tijd gestegen vaste eigenaarslasten Stadion. Dit bedrag kan voor de berekening van de kosten worden afgetrokken, dit gemeentelijk uitgavenbudget blijft immers beschikbaar in een situatie dat Stadion geen inkomsten meer zou hebben. Het eigenaarsonderhoud loopt al via de gemeente, ook hier is dus geen sprake van extra kosten voor de gemeente in een situatie dat Stadion geen inkomsten meer zou hebben.

De verdere uitgangspunten voor de berekening zijn als volgt:
- Rente en aflossing blijft in totaal € 150.000 per jaar.
- De gemeentelijke en waterschapsbelastingen stijgen vanaf 2024 met 1,5% jaarlijks.
- De kosten van verzekering, vennootschapsbelasting en diverse overige kosten stijgen vanaf 2024 met 3% jaarlijks.

De berekening ziet er dan als volgt uit (bedragen afgerond):

	Rente/aflossing	Gem.Belastingen	Overige	Gem.bijdrage	Totaal
2024	150	96	74	-35	286
2025	150	98	76	-35	289
2026	150	99	79	-35	293
2027	150	101	81	-35	297
2028	150	102	83	-35	301
Totaal vaste lasten PLS					1.466
Restant schuld Roda OZB oude jaren eind 2023					66
Afronding en onvoorzien					68
Totaal bedrag voor risico conform paragraaf weerstandsvermogen					1.600

De berekening zal jaarlijks worden geactualiseerd. Afhankelijk van de voortgang van de verbetering van de exploitatie en de ontwikkeling van de kosten betekent dit de komende jaren een hogere of lagere gemeentelijke bijdrage.

2. Specificatie reserves 2023

Overzicht reserves			
Vermeerderingen			
Naam	**Begr Huidig Jr**		**Specificatie**
Algemene reserve	-750.000,00		Jaarlijkse toevoeging
Reserve exploitatie	-6.763.500,00	-6.515.000,00	rekening resultaat 2022
Reserve reeds bestemde nutgm	-1.358.300,00	-1.000.000,00	begrotingsmutaties
Reserve onderwijs	-2.214.700,00	-2.214.700,00	primair
Reserve grondexploitatie obk	-221.800,00		Diverse projecten (zie ook 8010103.4710)
Reserve obk algemeen	-180.000,00	-180.000,00	resultaatbestemming
Reserve speeltuinen	-9.000,00		Jaarlijkse toevoeging
Reserve stadsvernieuwing	-650.000,00	-650.000,00	resultaatbestemming
Reserve plantsoenen	-7.100,00		Jaarlijkse toevoeging
Reserve ondernemersfonds	-74.100,00		primair
	-12.228.500,00		
Verminderingen			
Naam	**Begr Huidig Jr**		**Specificatie**
Reserve exploitatie	7.006.500,00	2.245.000,00	resultaatbestemming
		4.000.000,00	begrotingsmutaties
Reserve reeds bestemde nutgm	9.342.100,00	2.345.000,00	Noodfonds stille ramp
		1.331.500,00	vie niet-fysiek
		1.051.000,00	armoedebeleid
		700.000,00	duurzaamheid
		399.600,00	project eenzaamheid
		328.000,00	gezond in de stad
		300.000,00	inburgering
		249.200,00	Jeugd taskforce 2.0
		245.500,00	Implementatie omgevingswet
		242.100,00	ontsluiting bedrijventerreinen
		214.900,00	coronamiddelen cultuur
		210.500,00	Koploperproject
		180.400,00	investeringen
Reserve Sociaal Domein	1.698.300,00	250.000,00	Noodfonds stille ramp
		659.000,00	woningaanpassing
		789.300,00	primair
Reserve onderwijs	2.066.600,00		primair
Reserve grondexploitatie obk	1.038.700,00		Diverse projecten, o.a. klooster Pannesheide, aankoop pand Einderstraat, inrichting innovatie Hub
Reserve gebouwen	75.800,00		Upgrade Raadhuis
Reserve stadsvernieuwing	718.300,00		Aankoop Einderstraat, Rolduckerveld, Volkshuisvestingsfonds, Gevelverbetering etc.
Reserve evenementen	50.000,00		primair
Saldo van de rekening	6.515.500,00		Saldo rekening 2022
	28.511.800,00		

Beantwoording vragen fracties PvdA, SP en CDA, Burgerbelangen en Lokaal Alternatief
(op volgorde van ontvangst)

PvdA

1. Leerlingenvervoer. Er is in 2023 een compensatie voor hogere vervoerskosten ingeboekt, maar dit staat niet in de begroting en meerjarenraming. Is die compensatie eenmalig te verwachten en inderdaad niet jaarlijks? Wat is de reden van deze stijging?
   Antwoord college: Onder leerlingenvervoer vallen alle vervoersvoorzieningen die worden verstrekt vanuit de Verordening leerlingenvervoer Gemeente Kerkrade 2014. Eén van de voorzieningen is aangepast vervoer (vervoer per besloten (school)busvervoer, taxi, taxibus, treintaxi of bustaxi). In verband met duurdere brandstofprijzen en de Nea-index is een compensatie voor hogere kosten hiervoor ingeboekt. Deze is vooralsnog incidenteel ingeboekt omdat nog niet duidelijk is hoe de (brandstof)prijzen zich blijven ontwikkelen. Dit wordt volgend jaar opnieuw bekeken.
2. De voorziening oninbare debiteuren is met € 342.000,- in 2023 toegenomen en dit lijkt een eenmalige mutatie. Wat is de achtergrond hiervan?
   Antwoord college: Omdat we nu weten, dat de lening van het WMC naar alle waarschijnlijkheid wordt kwijtgescholden en de vordering die wij op het WMC hebben, daarmee niet zal worden voldaan, dienen we nu op basis van de besluitvorming raad van 25 oktober j.l. een voorziening voor het totale bedrag te treffen. Bij de daadwerkelijke kwijtschelding wordt de vordering ten laste van de voorziening geboekt.
3. De lastendruk is in 2024 voor Kerkrade gemiddeld €1.003,-. Dat is nagenoeg gelijk aan 2023. Is er zicht op een provinciale of regionale vergelijking om te peilen hoe dit zich verhoudt tot andere gemeenten?
   Antwoord college: Jaarlijks worden door COELO de belastingtarieven van alle gemeenten verzameld. Dit gebeurt meestal tussen november en februari. Wanneer COELO alle gegevens compleet heeft, wordt de atlas lokale lasten samengesteld, waarin de lokale lasten per afzonderlijke gemeente worden opgenomen. Na gereedkomen van de atlas is een vergelijk gemakkelijk te maken.
4. Investeringen zijn noodzakelijk, maar brengen ook kapitaallasten met zich mee en verlagen reserves.
   Met name in de ontwikkeling in de reserve onderwijshuisvesting zien we een fikse daling gelet op de investeringen in met name IKC Droomhof. Dat was uiteraard ook bekend. Heeft het college plannen om deze reserve voor te bereiden op toekomstige investeringen in onderwijshuisvesting?
   Antwoord college: De reserve wordt gebruikt zoals die bedoeld is en raakt daardoor uitgeput. Er zijn momenteel geen specifieke plannen voor toekomstige versterking van de onderwijsreserve. Het college is zich ervan bewust dat daardoor toekomstige onderwijsinvesteringen meer direct de begroting zullen gaan belasten. Het specifiek versterken van de onderwijsreserve zou de begroting overigens ook extra gaan belasten. In het studiejaar zal ook het taakveld onderwijs worden bezien.

SP

Twee algemene vragen:

1. We missen een Nota van Toelichting bij de begroting. Een nota van toelichting is belangrijk omdat daarin, - als het goed is – de voornemens voor nieuw beleid staan uitgelegd. De raad moet immers precies weten waar ze ja tegen zegt als ze instemt met de begroting.
   Antwoord college: De Nota van Toelichting is op 31 oktober op iBabs geplaatst.
2. Kunt u aangeven welke concrete besluiten, inclusief nieuw beleid, we nemen als we instemmen met deze begroting?
   Antwoord college: Een samenvatting van de financiële mutaties 2023-2027 is te vinden op pagina 7 en 8 van de begroting

Onderstaand de vragen per pagina.

Pag. 8 Martin Buber.

1. Wat gaat er in 2024 precies gedaan worden met de beoogde investering van het Martin Buber voor een bedrag van 2 miljoen euro?
   Antwoord college: Deze reservering is voor de verwerving van de definitieve locatie. Momenteel kan Het Martin Buber gebruik maken van het voormalig Activerium. Dit is voor een periode van max 3 jaar met mogelijkheid tot 4 jaar. Uiteraard streven wij naar een definitieve locatie. Vandaar deze reservering.

2. Waarom groeien de komen 4 jaar de additionele kosten en kunt u iets concreter specificeren waar dat geld voor bestemd is?
   Antwoord college: De additionele kosten groeien de komende 4 jaar ieder jaar omdat er ieder jaar sprake is van leerlingengroei. Het eerste jaar wordt gestart met 180 kinderen. Ieder jaar komen hier 180 kinderen bij gedurende 4 jaar. Er dient dus ieder jaar extra financiering te zijn.
   Daarnaast is de gemeente verantwoordelijk voor de eerste inrichtingskosten indien er sprake is van een volledig nieuwe school zoals Het Martin Buber.

WMC

3. Klopt het dat het bedrag bij ‘oninbare debiteuren’ van 342.000 de kwijtgescholden lening aan het WMC betreft? Zo ja, dan graag uw toelichting over het volgende: Bij raadsbesluit van 25 oktober is besloten dat de raad de lening aan het WMC (onder voorwaarde dat de andere subsidieverstrekkers hun subsidie blijven verstrekken) gefaseerd kwijtscheldt. Nu wordt het totale bedrag in 2023 afgeschreven. Hoe kan dat aangezien we ook in 2024 twee maal 114.000 euro weggeven?
   Antwoord college: Ja, dat is correct. Naar huidige inzichten zal aan de voorwaarden worden voldaan. Dat betekent dat de lening van het WMC (gefaseerd) zal worden kwijtgescholden. Daarmee wordt de vordering die wij op het WMC hebben niet voldaan. Op basis van de besluitvorming raad van 25 oktober j.l. moeten wij daarom een voorziening voor het totale bedrag treffen. Bij de daadwerkelijke (gefaseerde) kwijtschelding wordt de vordering (gefaseerd) ten laste van de voorziening geboekt, deels zal dit in 2023 nog zijn (1/3^{e}) en deels in 2024 (2x1/3^{e}).

Pag 11. Inkomsten

4. Van de 41,1 miljoen aan inkomsten, is er ongeveer een kwart niet gespecificeerd. Waaruit bestaan de €9,5 miljoen *overige inkomsten*?
   Antwoord college: Het grootste deel, 4,8 mln heeft betrekking op mutaties in reserves. De rest bestaat uit eigen bijdragen in het kader van o.a. de WMO,, verhaal (van bijvoorbeeld bijstand op ex-partner) verrekeningen, zoals leerlingenvervoer voor jeugdigen uit de jeugdzorg e.d.

0 Bestuur en ondersteuning

Pagina 18.

5. Bij overige belastingen zien we ongeveer €1 miljoen kosten en baten ongeveer €250.000,-. Graag een toelichting. Tevens graag een toelichting wat onder overige belastingen wordt verstaan.
   Antwoord college: Overige belastingen bestaan uit de baten van hondenbelasting, reclamebelasting en precariorechten. De lasten bestaan grotendeels uit een toevoeging aan de voorziening oninbare

debiteuren van € 300.000 en € 631.000 zijnde een deel van de bijdrage aan de BsGW (excl. de bijdrage voor afvalstoffenheffing en rioolrecht).

6. Kunt U uitleggen waarom u in 2022 voor het jaar 2023 nog een bedrag van 641.000 aan parkeerinkomsten verwachtte, maar dat dit bij lange na niet gehaald is? De parkeerinkomsten worden al jaren te hoog begroot, waarom is dat?
   Antwoord college: Het betaald parkeren in parkeergarage Vie wordt in 2023 nog niet in gebruik genomen en er worden hier dus ook geen inkomsten gegenereerd. Hierdoor is er een onvolledig beeld op de opbrengsten van het betaald parkeren, mede ook omdat het parkeerterrein Atrium reeds enige jaren is onttrokken. De parkeerinkomsten blijven in 2023 en 2024 naar verwachting met € 130.000 achter. Na het in bedrijf nemen van de parkeergarage Vie zal er in 2024 een beter beeld komen. De te verwachten parkeerinkomsten in 2024 en verder zullen in het studiejaar nader onderbouwd worden. De resultaten hiervan zullen worden betrokken bij de begroting 2025 c.q. bijstelling van de jaarschijf 2024.

   Er wordt een nieuwe parkeernota opgesteld met daarin onderwerpen zoals de geactualiseerde parkeernormen en vergunningen/ontheffingenbeleid. Het parkeerbeleid wordt medio 2024 geëvalueerd, hierin wordt de parkeergarage VIE meegenomen. Mocht dit eerder nodig zijn zal hier maatwerk op verricht worden.

7. Kunt u uitleggen waarom u voor de jaren 2025 t/m 27 weer ruim 200.000 meer aan inkomsten verwacht?
   Antwoord college: Zie het antwoord op vraag 6. Na de parkeerevaluatie kan een reëel beeld worden gegeven van de te verwachte inkomsten.

Pag. 20.

8. Kunt U uitleggen waarom de bijdrage aan stadsregio Parkstad in vier jaar tijd vervijfvoudigd, namelijk van 31.000 in 2023 naar 152.000 in 2027?
   Antwoord college: De bijdrage aan de stadsregio Parkstad bedraagt € 1.100.000 in 2023, oplopend naar € 1.240.000 in 2027. De hiervoor genoemde bedragen betreffen de, grotendeels door indexering veroorzaakte stijging van de in de begroting 2023 begrote bedragen.

Pagina 23.

9. Kunt U uitleggen waarom de afgelopen jaren de vergelijkende cijfers inzake overzicht beleidsindicatoren voor Nederland en Limburg ontbreken? We willen graag weten of we gemiddeld gezien meer of minder geld uitgeven aan personeel en apparaatskosten?
   Antwoord college: De basisset beleidsindicatoren is een voorgeschreven set, die verplicht bij ieder programma moet worden overgenomen in een vast format. Helaas bevat de basisset voor deze 5 indicatoren geen cijfers over Nederland en Limburg. Deze zijn dan ook niet beschikbaar.
   De overige indicatoren en de vergelijking zijn te vinden op www.waarstaatjegemeente.nl.

10. Kunt u aangeven hoe de berekening van de apparaatskosten van €1125,- kosten per inwoner is samengesteld? Hoe hoog is dat bedrag dan in het totaal en waar op de begroting vinden we dat terug (onder welk kopje?)
    Antwoord college: De apparaatskosten is het totaal aan bedrijfsvoeringskosten (zie tabel bedrijfsvoeringskosten in de paragraaf bedrijfsvoering, pagina 107) gedeeld door het aantal inwoners.

11. Kunt u uitleggen wat het precies betekent, dat de raad akkoord is gegaan met resultaatbestemmingen ten gunste van 2023? De jaarrekening van 2022 is op IBABS niet te vinden. Graag uitvoerig toelichten (mag ook mondeling) wat dan precies (bedragen) wordt verwerkt in de desbetreffende budgetten 2023.
    Antwoord college: De resultaatbestemming is te vinden op pagina 11 van de jaarstukken 2022. Voor de volledigheid zijn hieronder de resultaatbestemmingen 2022 t.g.v. 2023 opgenomen.

Saldo rekening	6.516

Opmerking:
- Nagenoeg alle voordelen zijn incidenteel van aard

RESULTAATBESTEMMING (voorgesteld)		
Stad (inhuur i.v.m. vergunningen nota 22n00561 350 relatie opbrengsten leges, 70	-420	
Stadsvernieuwing woonoffensief 22n00561	-650	
Aanvullen reserve grondexploitatie obk ivm Rolduckerveld 22n00423 (afgerond)	-180	
Vrijval voorziening wethouderspensioenen reserveren (buffer voor schommelingen in	-460	*
Vrijval voorziening wegen t.g.v. budget wegen	-175	*
Doorontwikkeling bedrijfsvoering	-300	
Inzet straatcoaches	-60	

** deze posten zijn inbegrepen in resultaat van € 6.516 mln.*

TOTAAL RESULTAATBESTEMMING (voorgesteld)	-2.245

SALDO REK 2022 NA RESULTAATBESTEMMING	4.271

12. Kunt U ons de Sisa Bijlagen doen toekomen? (liefst ook 1 papieren versie) omdat hierin staat wat we per taak van het rijk krijgen. De accountant vertelde dat het zijn/haar taak is om te controleren of het geld dat ontvangen is voor een bepaalde taak ook daaraan wordt uitgegeven. We nemen aan dat de accountant daar ook een verslag over heeft opgesteld eventueel voorzien van conclusies en aanbevelingen. Kunt u ons beide documenten verstrekken?
    Antwoord college: De Sisabijlage is als bijlage 12 bij deze beantwoording gevoegd. Een papieren versie is, vanwege de omvang en daarmee samenhangende leesbaarheid niet toegevoegd.
    Het accountantsverslag is als bijlage 12.1 aan deze beantwoording toegevoegd.

1.Veiligheid
Pag. 29.

13. Naar aanleiding van Uitbreiding Camera toezicht: Hoelang worden de camerabeelden bewaard. Zijn de camera's zichtbaar opgehangen zodat mensen weten dat ze gefilmd worden als ze daar lopen?
    Antwoord college: Camerabeelden die niet worden gebruikt voor opsporing worden na 28 dagen vernietigd. Indien beelden worden gebruikt voor opsporing, worden deze langer opgeslagen. Termijnen zijn gebonden aan de duur van het opsporingsonderzoek.
    Ook worden beelden langer opgeslagen indien deze beelden dienen ter bewijsvoering.
    Hierbij worden ze opgeslagen als bewijsmateriaal conform de wet politiegegevens.
    Camera's zijn altijd zichtbaar in de openbare ruimte en mensen worden middels bebording gewezen op het cameratoezicht gebied.

1.Verkeer, vervoer en waterstaat
Pag. 35.

14. Klopt het dat mensen in 2021 een 3,4 gaven voor de verkeersdrukte in hun buurt, dus een dikke onvoldoende? Indien het niet klopt wat is dan de betekenis van dat getal? Hoe zit het in 2022 en 2023? Indien dit niet onderzocht is waarom niet. Graag toelichten.
    Antwoord college: In onderstaande tabel staan de volledige resultaten van deze vraag in het Burgeronderzoek:

Verkeersdrukte op wegen en straten - - 2021 - Kerkrade		
	Gemeente Kerkrade	Parkstad
tevreden	32%	35%
niet tevreden/niet ontevreden	33%	33%
ontevreden	29%	26%
weet niet/geen mening		
nvt	6%	6%

De 34% is het resultaat van 32% gedeeld door 94% (dus het totaal minus de 6% non-respons).
Je kan dus niet stellen dat deze 34% voor een 3,4 staat. Een even grote groep is niet tevreden, maar ook niet ontevreden. En een iets kleiner deel is ontevreden. Als gekeken wordt naar het gemiddelde in Parkstad, is min of meer en vergelijkbare verdeling te zien.
De cijfers komen uit het Burgeronderzoek, dat tweejaarlijks wordt uitgevoerd. Vandaar dat voor 2022 geen cijfers bekend zijn. Voor 2023 is het Burgeronderzoek nog in voorbereiding, en zijn dus ook nog geen cijfers bekend.

1.Economie

Pag. 38.

15. Kunnen we de begroting krijgen van het Flexiforum het Sancta- Maria gebouw. (dus overzicht baten en lasten met specifiek de verschillende huurinkomsten en kosten onderhoud etc.)
Antwoord college: In april 2023 heeft de raad ingestemd met het beschikbaar stellen van een investeringsbudget van € 2.131.000 voor het ontwikkelingsplan Sancta Maria. In november 2023 starten de verbouwwerkzaamheden en in gebruik name is voorzien in 2024/2025. De insteek is dat het gebouw budgettair neutraal zal worden geëxploiteerd waarbij de uitgaven (exploitatiekosten en kapitaallasten) worden opgebracht met de te ontvangen huurpenningen.

Pag. 39.

16. Wat wordt bedoeld met 'fysieke bedrijfscultuur' en klopt het dat er bijna een miljoen meer is uitgegeven dan begroot? Indien ja, graag een uitleg over de oorzaak.
Antwoord college: Op pagina 39 zijn conform BBV de kosten van 3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur opgenomen. Bij de rekening 2022 bedroegen de totale uitgaven € 2.017.000 en het bijgestelde begrote bedrag van 2023 bedraagt € 2.917.000 een verschil van € 900.000. Dat verschil wordt veroorzaakt door incidentele middelen voor collectieve bedrijventerreinen € 200.000, ontsluiting bedrijventerreinen € 242.000, Stimuleringssubsidie centrum aanloopstraten en terrassenbeleid € 120.000 in totaal € 562.000. Verder zijn er vanaf 2023 extra middelen € 50.000 voor Centrummanagement begroot. Kosten bedrijvenpark Rodaboulevard € 50.000, kapitaallasten investeringen Flexiforum € 51.000, loonkosten 2 medewerkers Flexiforum € 133.000 en overige kosten indexering € 54.000.

17. Idem voor economische promotie. Ook hier lijkt 200.000 meer uitgegeven dan begroot.
Antwoord college: Op pagina 39 zijn conform BBV de kosten van 3.4 Economische promotie opgenomen. Bij de rekening 2022 bedroegen de totale uitgaven € 424.000 en het bijgestelde begrote bedrag van 2023 bedraagt € 601.000 een verschil van € 177.000. Dat verschil wordt veroorzaakt door incidentele middelen welke gereserveerd zijn voor knopen lopen € 36.000, bijdrage Parkstadroute € 24.000 en inhuur van een toeristische medewerker € 102.000 en een bijdrage voor de Baalsbruggermolen € 15.000.

5. Sport, cultuur en recreatie

Pag. 51 en pag.53.

18. Kunnen we een overzicht krijgen van de kosten per sportaccommodatie?
    Antwoord college: 5.2 is een verzamelpost voor de exploitatiekosten van de binnen en buitensportaccommodaties conform de begrotingssystematiek. In deze post zijn onder andere huur-, loon-, afschrijving, sportfondsen en onderhoudskosten opgenomen. Een uitsplitsing per accommodatie is niet beschikbaar. Er is bijvoorbeeld een post voor het maaien van sportvelden.
    Onderdeel van 5.2 is het beheer van de buitensportaccommodaties, hiervoor is in de jaarschijf 2024 een bedrag van € 218.500 opgenomen (blz. 53).
    Additioneel zijn de investeringskosten voor de buitensportaccommodaties inzichtelijk gemaakt voor de jaarschijven 2024-2027 (blz. 53).

19. Valt onder de sportaccommodaties ook de kosten voor het PLS stadion? Indien dit het geval is om welk bedrag gaat het dan? indien niet graag een uitleg waarom niet, aangezien het PLS toch een sportaccommodatie is die eigendom is van de gemeente?
    Antwoord college: Het Parkstad Limburg Stadion, exploitatiekosten maken onderdeel uit van post 5.2. Afgezien van de verplichte administratieve toerekeningen van een aantal gemeentebrede kosten naar de diverse producten, gaat het om de u inmiddels bekende raming bijdrage van de gemeente in de exploitatie Stadion in verband met de in de loop der tijd gestegen eigenaarslasten (€ 35.000) en raming onderhoudskosten (thans 2024 en 2025: € 57.000, 2026 e.v.: € 55.000).

20. Indien niet, waar kunnen we dan de kosten voor het onderhoud van het PLS Stadion vinden in de begroting?
    Antwoord college: Zie beantwoording vraag 19.

Pag. 52

21. Sportfondsen. Graag een specificatie per binnensportaccommodatie van de opbrengsten (huur etc.) en de exploitatiebijdrage.
    Antwoord college: De bedragen voor de huur en de exploitatiebijdrage zijn gebaseerd op de bedragen in 2023. Per 1 maart 2024 zal een indexering plaatsvinden op zowel de huur en de exploitatiebijdrage.

Accommodatie	Huur	Exploitatiebijdrage
Sporthal Rolduc en bovenzaal	€ 78.621,11	€ 238.670,60
Turnhal	€ 22.410,26	€ 48.801,65
Gymzaal Singelweg	€ 39.836,61	€ 62.734,56
Gymzaal Spoorzoeker	€ 16.231,87	€ 35.406,64
Gymzaal Leliestraat	€ 16.139,28	€ 37.710,36
Gymzaal Bleijerheidestraat	€ 36.429,12	€ 62.015,67
Gymzaal Geurtsstraat	€ 8.222,42	€ 18.057,74
Gymzaal Haanrade	€ 7.451,57	€ 30.133,10
Totalen	€ 225.342,26	€ 533.530,33

22. Graag een kosten-baten overzicht krijgen van het Sportcomplex VIE voor de jaren 2024 t/m 2027.
    Antwoord college: Zie het overzicht hieronder:

Kosten baten Sportcomplex VIE

Lasten

Bal/Prod	Kostensoort	Naam	Naam kostensoort	Begroot 2024	Begroot 2025	Begroot 2026	Begroot 2027
7310242	8730	Vie - leven in beweging	Afschrijvingen	725.200,00	725.200,00	725.200,00	725.200,00
9520172	4380	Sportcomplex Vie	Overige goederen en diensten	3.800,00	3.800,00	3.800,00	3.800,00
9520172	4420	Sportcomplex Vie	Subsidies	934.000,00	926.000,00	918.000,00	918.000,00
9520173	4210	Sportcomplex Vie	Belastingen	86.900,00	86.900,00	86.900,00	86.900,00
9520173	4439	Sportcomplex Vie	Ink.overdr. - onverdeeld	50.000,00	50.000,00	50.000,00	50.000,00
Totale lasten				**1.799.900,00**	**1.791.900,00**	**1.783.900,00**	**1.783.900,00**

Baten

Bal/Prod	Kostensoort	Naam	Naam kostensoort	Begroot 2024	Begroot 2025	Begroot 2026	Begroot 2027
9520173	8360	Sportcomplex Vie	Huren	650.000,00	650.000,00	650.000,00	650.000,00
Totale baten				**650.000,00**	**650.000,00**	**650.000,00**	**650.000,00**

6. Sociaal Domein

Pag. 60.

23. Meedenkersnetwerk. Welke 7 vrijwillige partijen vormen naast Impuls en Mee het meedenkersnetwerk?
Antwoord college: Het Steunpunt voor Mantelzorgers en Ruggesteun, Geüniformeerden Ontmoetingscentrum (G.O.C.),
KBO Kerkrade, Seniorenraad Kerkrade, Cliëntenraad SWI, Stichting Mentorschap Limburg. Meer informatie is op te halen via Meedenkers | KerkradeWijzer

24. Hoeveel personen zijn bij deze 9 partijen hierbij betrokken en hoe vaak wordt hiervan gebruik gemaakt?
Antwoord college: In totaal zijn in Kerkrade ongeveer 60 Meedenkers actief. Gemiddeld ondersteunen zij 280 personen per maand.

Pag. 61.

25. Hoeveel financiële steun heeft ieder gemeenschapshuis van de gemeente ontvangen in 2022?
Antwoord college: De financiële ondersteuning aan de diverse gemeenschapshuizen was in 2022 als volgt:

Westhoes	€ 135.000
Sjevemethoes	€ 60.000
Patronaat	€ 12.000
Catharinahoes	€ 27.600
Sjtaaterhoes	€ 0
Socioproject	€ 0

De hoogte van de financiële ondersteuning is te allen tijde maatwerk en is afhankelijk van vele factoren, zoals het exploitatiemodel, het uitvoeringsprogramma, de functies en diensten, de mate van openstelling, en de specifieke locatiegebonden kosten.
Tijdens de informatiebijeenkomst van 21 november 2023 zal tevens dieper worden ingegaan op de financiële positie van de gemeenschapshuizen.

Pag. 62.

26. Herstellen van de sociale samenhang in de wijken. Kunt u ons aangeven welke concrete activiteiten hiervoor worden ontplooid?
Antwoord college: Als voorbeeld van concrete activiteiten wordt verwezen naar de activiteitenprogramma's van de diverse gemeenschapshuizen waar veelal op initiatief en onder begeleiding van Impuls, andere wijkpartners, wijkteams en/of eigen inwoners uit de buurt activiteiten worden georganiseerd.

Actuele informatie hieromtrent is verzameld en terug te vinden op de Facebookpagina's van Impuls of de wijkpunten:
Facebook Impuls
Facebook 't Sjevemethoes
Facebook 't Westhoes

Facebook Wijkpunt Noord
Facebook Bleijerhoes

7. Volksgezondheid en milieu
Pag.70.

27. Afval: De baten bedragen jaarlijks ongeveer €7 miljoen en de lasten ongeveer €5,5 miljoen jaarlijks. Graag toelichting en een uitsplitsing over 2022.
Antwoord college: In paragraaf 1.lokale heffingen is op blz. 83 een uitsplitsing weergegeven van de uitsplitsing van directe kosten * voor afval ad € 5,5 miljoen en de doorbelastingen vanuit andere taken ** ad € 1,5 miljoen. Deze specificatie ziet er als volgt uit:

* Directe uren (€ 196.500), kosten Rd4 (€ 4.982.800), kosten BSGW (€ 326.000) en overige kosten (€ 300)
** Overhead (€ 237.000), straatreiniging (€ 151.800), kwijtschelding (€ 477.900) en (toerekening) compensabele btw (€ 642.800)

Pag. 79.

28. Nieuw gebouwde woningen. In Kerkrade is dit in 2022; 2 promille, terwijl dit in Nederland 9,3 pro mille is en in Limburg 6,3 promille bedraagt. Kunt u de gegevens verstrekken per jaar van nieuw gebouwde woningen over de jaren 2016 tot en met 2022?
Antwoord college: Zie overzicht hieronder:

jaar	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Aantal nieuwbouw woningen	28	93	23	59	32	71	159
Aantal verbouw woningen*	19	8	11	6	87	9	11

*betreft aantal nieuwe woningen ontstaan door o.a. verbouwing /woningsplitsing etc. van bestaand vastgoed.

Gemiddelde woningwaarde en gemiddelde woonlasten voor een eerpersoonshuishouden:

29. Klopt onze conclusie dat gemiddeld, een meerpersoonshuishouden in Kerkrade voor een woning van gemiddeld €200.000,- in 2023 per jaar aan woonlasten € 969 kwijt is?
Antwoord college: De gemiddelde woonlasten bestaan naast OZB uit afvalstoffenheffing en rioolrecht. De gemiddelde woningwaarde heeft daarom slechts voor een deel invloed op de gemiddelde woonlasten. Bij de basisset beleidsindicatoren op pagina 79 wordt uitgegaan van de gemiddelde woningwaarde van alle woningen (dat is € 200.000). In de overzichten van Coelo (zie blz. 85) wordt sinds 2022 uitgegaan van de gemiddelde waardes van koopwoningen (dat is € 247.000). De berekening van de gemiddelde woonlasten van € 969 is gebaseerd op de uitgangspunten van Coelo en dus op de gemiddelde waarde van € 247.000. Een herrekening o.b.v. de gemiddelde woningwaarde van alle woningen (€200.000) levert een gemiddelde woonlast van € 880 op.

30. Klopt het de gemiddelde woningwaarde in Kerkrade voor 2024 is gestegen van 2023 €200.000, naar 2024 €245.000,-? Zo nee, wat was dan gemiddelde woningwaarde voor 2023 en 2024?
Antwoord college: De gemiddelde woningwaarde van koopwoningen (zoals hierboven aangegeven) was in 2023 € 247.000 en voor alle woningen € 200.000.
Op basis van de gegevens van dit moment zou de gemiddelde woningwaarde in 2024 voor alle woningen uitkomen op € 201.000. Over de gemiddelde woningwaarde voor koopwoningen zijn voor 2024 (nog) geen gegevens voorhanden.

8. Wonen, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing.
Pag. 82.

31. Kunt u concreet aangeven welke voorstellen er in de begroting worden gedaan voor een aantal belastingen en heffingen en welke bedragen hiermee zijn gemoeid?
Antwoord college: De opbrengst OZB wordt verhoogd met 1,5 % indexatie en de hogere bijdrage BsGW. Dit betekent een stijging van de lastendruk met ca. € 7,50 per jaar. De leges persoonsdocumenten, burgerlijke stand en rij-en reisdocumenten worden op het door het Rijk vastgestelde maximumtarief gesteld. De tarieven voor afvalstoffenheffing en rioolrecht worden op basis van 100% kostendekkendheid gesteld, hierbij wordt de hogere bijdrage BsGW meegenomen, dit betekent een stijging van de lastendruk met ca. € 26 per jaar.

PARAGRAFEN

Pag. 94. Onderhoud wegen.

32. Graag een globale inschatting van het bedrag dat gemoeid is met het inhalen van deze achterstand. Welk bedrag wordt hiervoor in 2024 extra ingezet boven het structurele onderhoud?
Antwoord college: In 2024 is er € 3.684.000 voor het reconstrueren van wegen. In dit bedrag is reeds de extra investering van € 1.000.000 inbegrepen.

Pag. 95. Riolen.

33. Is er bij het onderwerp riolen ook sprake van achterstand? Zo ja graag een inschatting.
Antwoord college: Bij onderhoud riolen is er geen achterstand.

Pag. 95 Waterkwantiteit.

34. We constateren dat bij een stevige, echter niet zeer bijzonder sterke regenbui op diverse plaatsen grote waterplassen ontstaan, die telkens weer tot verkeersoverlast leiden. Op welke plaatsen komt dit voor? Hoe, en op welke termijn worden deze problemen aangepakt?
Antwoord college: Het ontstaan van waterplassen kan diverse oorzaken hebben, verzakkingen in het wegdek, verstopte kolken, bladval etc. Als dergelijke klachten worden gemeld of gesignaleerd door onze medewerkers wordt er alles aangedaan om de overlast op te heffen.
Daarnaast is in 2023 het actieplan “voorkomen wateroverlast” opgesteld waar een groot aantal knelpunten worden aangepakt. Ter uitvoering van dit plan is in 2023 € 475.00 gevoteerd en voor 2024 is er in het riooldekkingsplan € 500.000 beschikbaar.

Pag. 97.

Gaarne een overzicht van de zes eengezinswoningen die in het bezit zijn van de gemeente.

35. Wat is de huuropbrengst per woning?
Antwoord college: Onderstaande eengezinswoningen maken onderdeel uit van gemeentelijke vastgoedportefeuille;
Oud Erensteinerweg 2
Oud Erensteinerweg 4
Oud Erensteinerweg 8
Oud Erensteinerweg 12
Hammijnstraat 36
Hammijnstraat 42

De totale huuropbrengst van voornoemde woningen bedraagt ca. € 36.000 op jaarbasis.

36. Behoren deze woningen tot het strategisch vastgoed? Zo ja, waarom?
Antwoord college: Met uitzondering van de woning aan de Hammijnstraat maken de eengezinswoningen aan de Oud Erensteinerweg onderdeel uit van de gemeentelijke strategische vastgoedvoorraad. Strategisch vastgoedmanagemeent draait in de kern om het zo optimaal mogelijk inzetten van de totale vastgoedportefeuille. Het doel is om de panden op zo efficiënt en effectief mogelijke wijze te laten renderen en de kosten te reduceren. Voornoemde woningen maken hier onderdeel van uit en worden dan ook ingezet voor de reguliere verhuur.

Pag. 98.

37. Wanneer zijn alle fluorescentie (PL) lampen uit gefaseerd en vervangen door in het gebruik goedkope Led verlichting die bovendien beter voor het milieu zijn?
Antwoord college: In 2023 worden ca. 500 Fluorescentielampen (PL) vervangen door nieuwe armaturen met daarin LED verlichting. Omdat 50 % van alle lichtmasten (in totaal 10.000 lichtmasten) in Kerkrade voorzien is van Fluorescentielampen betekent dit dat dit met de huidige investeringen ca. 10 jaar in beslag zal nemen.
In 2023 zal er € 50.000 extra worden ingezet om het vervangingsproces te versnellen.

Pag. 101

38. Twee laagrentende leningen in 2023 afgesloten. Waren deze leningen, samen €19 miljoen, noodzakelijk voor de bedrijfsvoering? Of zit hier ook een overschot in, dat we volgende jaren pas nodig hebben?
Antwoord college: Gedurende het jaar maken we meermaals een inschatting van de (in dat jaar) benodigde middelen voor geplande investeringen en andere uitgaven gemeente breed. Tevens houden we de rente en de relevante ontwikkelingen in de gaten.

Pag. 102 Kredietrisico's

39. Holding Stadion BV
Antwoord college:
Algemeen: Wij willen vooraf opmerken dat diverse soortgelijke vragen of onderwerpen al vaak zijn beantwoord of aan de orde zijn gekomen in verdiepingssessies/informatiebijeenkomsten. Inmiddels mag bijvoorbeeld bekend worden verondersteld dat de leningen betrekking hadden op de relatie Stadion - Gemeente, dat aan Roda geen leningen zijn verstrekt, dat Roda 'slechts' huur moet betalen, dat er geen hypotheek meer rust op Stadion, dat de door Roda later in te halen huur niet is kwijtgescholden en is eerder al uitleg gegeven over de afschrijvingen en waarde stadion. Nog afgezien van de herhaling van vragen, blijkt uit uw vraagstellingen hierna wederom vaak een weergave die niet strookt met de werkelijkheid en de eerdere beantwoordingen. Het steeds weer zorgvuldig beantwoorden van uw vragen wordt een tamelijk zinloze en onnodig tijdrovende bezigheid als u toch niets doet met de gegeven antwoorden. Wij zien er dan ook van af om steeds de onjuistheden in uw vraagstellingen te blijven corrigeren.
Dat het hebben van een Stadion nu eenmaal geld kost en dat méér huur ontvangen beter zou zijn dan de huidige situatie in relatie tot de kosten en aflossingen zijn ook geen nieuwe inzichten. Het doel van sommige vragen gericht op allerlei kosten of vermeende kosten die Stadion of gemeente hebben ontgaat ons dan ook. De huidige situatie is het gevolg van historische besluiten die de raad genomen heeft met de inzichten van destijds, welke steeds in de begroting en boekhouding zijn verwerkt. Zowel de gemeentelijke jaarrekening en de jaarrekening van Stadion zijn steeds van een verklaring van de accountant voorzien en eventuele vragen daarover van u of van andere fracties zijn steeds beantwoord. Wij noemen onder andere uw 'vervolgvragen SP raad 12 juli 2023', 'art.38 vragen mei 2023', 'cie GEZ juni 2023 spoedvragen', 'vragen voorbereiding raad juni 2020', 'art.38 vragen dec 2018'.

Uiteraard geven wij wel antwoord op uw nieuwe vragen.

Kerkrade heeft een vordering van €18,44 miljoen op stadion BV. Deze vordering is ontstaan door de hypotheek voor het verwerven van het stadion (resteert nu nog ongeveer €12 miljoen) en anderzijds voor aan Roda verstrekte leningen (restant schuld nu nog ongeveer €6,5 miljoen). (We hebben het hier alleen over de aflossing van déze schuld en dus niet over de kwijtgescholden huurschuld). Voor het aflossen van deze schuld en de rente over dat bedrag was per jaar nodig ongeveer €800.000,- euro nodig. (In ieder geval tot het jaar 2046). Afgelopen jaar is er op deze schuld slechts €92.000 euro afgelost. Dat wil zeggen, zoals in de toelichting staat: *''ervan uitgaande dat partijen hun geraamde aflossingsverplichtingen 2023 nakomen"*
Antwoord college: Vraagstelling bevat onjuistheden, zie algemeen.

A. Is de Stadion BV haar aflossingsverplichting richting de gemeente zoals afgesproken nagekomen? Indien niet graag een toelichting welk bedrag ontbreekt en hoe en waar we dat terugzien op de gemeentelijke begroting.
Antwoord college: T/m heden (begin november) zijn er geen achterstanden.
Uiteraard rekening houdend met de afspraken die ten aanzien van de verlaagde huurbetaling zijn gemaakt op basis van raadsbesluit van 2020 en verwerkt in de cessie met de KNVB.

B. De rentelasten over 18,5 miljoen tegen 3% zijn dit jaar ongeveer €550.000,- terwijl slechts een zeer beperkt bedrag hiervan terugkomt via Stadion BV.. Kunt U aangeven wat het verwachtte tekort hierin is en waar we dit op de begroting van de gemeente terug kunnen vinden?
Antwoord college: U noemt hier in de eerste plaats een fictief percentage. Verder werken wij zoals bekend met totaalfinanciering. Er is dan ook geen 'tekort', met de gemeentebrede financieringslasten is in de gemeentebegroting rekening gehouden. En deze worden conform de regels toegerekend naar alle activa/producten waar ze betrekking op hebben. In dit geval bij taakveld 5.2. De werkelijke rente-inkomsten worden verplicht verantwoord bij de baten van de treasury (taakveld 0.5), samen met alle andere rentebaten gemeentebreed.
Daarnaast is het zo dat toen Deutsche Bank de gemeente eind 2011 aansprak op de in 2005 aan Stadion verleende garantie (kosten circa 12,5 miljoen) er omstreeks die tijd in de context van en passend in de totaalfinanciering door de gemeente een 10-jaarslening is aangetrokken van € 11 miljoen. Deze gemeentelening is dus al lang afgelost bij onze bank waardoor er geen rentelasten meer zijn voor de gemeente. Zie in dit verband ook de beantwoording van uw vragen ter voorbereiding van raad juni 2020.

C. Blijft Stadion BV de afgesproken (lage) hypotheekrentelasten terugbetalen? Kan dit tot gevolg hebben dat nu de rente stijgt, de gemeente de kosten voor de rentestijging op de leningen voor haar rekening moet nemen terwijl de Stadion BV slechts de lage rente betaald? Waar vinden we dat verschil terug in de begroting?
Antwoord college: Vraagstelling bevat onjuistheden, zie algemeen.
In de opstelling van lasten Stadion en in de gemeentebegroting wordt rekening gehouden met de afnemende reeks rente zoals al eerder aangegeven.
Wij werken met totaalfinanciering. Met de lasten van onze huidige geldleningen én verwachte toekomstige leningen is rekening gehouden naar de meest actuele inzichten waaronder een stijgende rente. De gemeentebrede rentelasten en rentebaten worden (verplicht) verwerkt op het taakveld Treasury (0.5).
Het zou overigens ook geen doel hebben om gemeente rijk te rekenen ten koste van Stadion, waarvan wij zelf de grootaandeelhouder/eigenaar zijn.

D. De wethouder heeft aangegeven dat de huuropbrengsten van de nieuwe huurders moeilijk in te schatten zijn, maar naar verwachting niet meer dan €400.000,- zal bedragen. Stadion BV zal dan echter nooit in staat zijn om de schuld van €18,5 tot 2046 af te lossen. Klopt dat? Zo ja, welke gevolgen heeft dit dan voor de begroting van de Stadion BV c.q. de gemeentelijke begroting?
Antwoord college: Dat is inderdaad de (voorzichtige) inschatting voor de komende tijd. Gaandeweg zal hier meer duidelijkheid over komen.
Het zal inderdaad langer duren voordat Stadion de schuld aan de gemeente heeft afgelost, dat werd ook al opgemerkt in de nota van toelichting bij het raadsbesluit van Kaalheide Bruist van 12 juli j.l. (scenario 3).
Het opschuiven van de einddatum heeft ten opzichte van de huidige situatie geen effect voor Stadion of voor de gemeentelijke begroting, anders dan dat de schuld resp. vordering langer blijft open staan omdat de aflossingen minder snel gaan. In de beoogde nieuwe situatie echter altijd minder lang dan bij een huur van € 250.000.

E. De BVO RJC / Stadion BV betaalde slechts over de hypotheek een jaarlijks aflopend bedrag rente, dat vanaf 2026 terug is gelopen tot nihil. De rest kwam voor rekening van de gemeente. Vervalt In de nieuwe situatie door het raadsbesluit van april 2023 ook deze rentebetaling door Roda/Stadion BV geheel?
Antwoord college: Vraagstelling bevat onjuistheden, zie algemeen.
Nee, deze vervalt niet. De rentereeks loopt af, Stadion zal die aflopende reeks nog moeten betalen. Hier is rekening mee gehouden.

F. We nemen aan dat de BVO de betalingen over oude achterstallige OZB-belastingen (periode 2004 tot 2007) ook in de nieuwe situatie blijft voldoen totdat de hele vordering is voldaan. Klopt dat?
Antwoord college: Dat is juist. In de loop van 2026 zal naar verwachting de vordering voldaan zijn.
Zo nee, waarom niet? Antwoord graag toelichten; welke gevolgen dit heeft voor de gemeentelijke begroting?
Antwoord college: Niet van toepassing.

G. Waar in de begroting kunnen we vinden welke kosten de gemeente heeft aan het PLS Stadion?

Antwoord college: De kosten komen deels in de jaarrekening Stadion terecht, deels in de gemeentebegroting (onderhoud en bijdrage gemeente aan eigenaarslasten), zie ook beantwoording van vraag 19.

H. Kunt u tevens aangeven welke bedragen hiervoor in de begroting 2024 van de gemeente en de stadion BV voorkomen en waar die zijn terug te vinden?
Antwoord college: Een overzicht van de kosten Stadion incl. doorkijk 2024 is reeds eerder gegeven, laatst nog bij vervolgvragen SP raad 12 juli'. Voor het gedeelte gemeente (onderhoud en bijdrage gemeente aan eigenaarslasten), zie ook beantwoording van vraag 19.

I. Wie, we bedoelen de gemeente of de Stadion B.V., - betaalt de volgende bedragen:

- De aflossing van €18,5 miljoen (jaarlijks €800.000,)

Antwoord college: Stadion lost haar schuld aan gemeente af, als gevolg van de genomen raadsbesluiten is dit jaarlijks geen € 800.000.
Gemeente werkt met totaalfinanciering gemeentebreed en lost haar eigen leningen af, hiermee is rekening gehouden in de begroting.

- De rente over dit bedrag (naar schatting €550.000,-)

Antwoord college: Stadion betaalt alleen de geraamde aflopende rentereeks, zie verder het antwoord op vraag B.
Gemeente werkt met totaalfinanciering gemeentebreed en betaalt de daarover verschuldigde rente, hiermee is rekening gehouden in de begroting.

- Het onderhoud van het stadion (gemiddeld €300.000,- per jaar?)

Antwoord college: Onduidelijk waar u dit bedrag op baseert, zie ook het antwoord op vraag 19.
Het eigenaarsonderhoud komt voor rekening gemeente (gemeente verstrekt hiervoor een bijdrage aan Stadion) en het gebruikersonderhoud voor de gebruiker, zie ook eerdere beantwoordingen.

- Overige eigenaarslasten (€150.000,- verzekeringen, winstbelasting, OZB enz.)

Antwoord college: Stadion, waarbij de gemeente voor een deel van de eigenaarslasten een bijdrage verleent in verband met de in de loop der tijd gestegen eigenaarslasten, zie verder eerdere beantwoordingen (ook voor de juiste bedragen). Opgemerkt wordt nog dat de OZB via de BsGW weer ten gunste komt van de gemeente.

- Verouderingskosten Stadion (naar schatting ongeveer €500.000 tot € €800.000, toekomstige afschrijving)

Antwoord college: Er bestaat geen post 'verouderingskosten'. Hieraan nauw gerelateerd zijn uw eerdere vragen over afschrijvingen, waarde, etcetera.

<u>Pag. 138. Wet open overheid</u>.

40. Deze wet is 1 mei 2022 in werking getreden. Hoeveel verzoeken om informatie heeft Kerkrade sindsdien ontvangen?
Antwoord college: Vanaf 1 mei 2022 t/m heden (31 oktober 2023) hebben we 42 Woo-verzoeken ontvangen.

41. Zijn aan alle verzoeken binnen de wettelijke termijn voldaan? Zo nee, graag een toelichting per verzoek waarom niet.
Antwoord college: Twee verzoeken zijn met akkoord van de verzoeker later dan binnen de wettelijke termijn beantwoord in verband met de grote omvang van het verzoek. Wegens prioritering van andere werkzaamheden zijn 2 verzoeken niet binnen de termijn afgehandeld. Dit heeft verder niet geleid tot procedures of extra kosten

<u>Pag. 156 WMC</u>

42. Wat wordt bedoeld met 'beheer en onderhoud openbare ruimte WMC waar in 2022 in totaal €93.000 is besteed. Komt dit bovenop de in 2022 uitgegeven subsidies en verstrekte leningen?
Antwoord college: Elke 4 jaar wordt een apart budget begroot voor beheer en onderhoud openbare ruimte tijdens het WMC. Ten behoeve van het WMC 2022 zijn de volgende zaken ten laste van dit budget gebracht: plaatsen en onderhoud (watergeven) piramide-bloembakken in WMC-gebied en bij alle invalswegen in Kerkrade; faciliteren diverse tijdelijke verkeersmaatregelen (borden, etc.); inhuur dranghekken; aanbrengen tijdelijke verlichting en aankleden locaties in de openbare ruimte. Het budget is volledig aangewend voor het bestemde doel. De werkzaamheden zijn uitgevoerd door of in opdracht van de gemeentelijke afdeling Stedelijk Beheer

43. Flexiforum. Wat zijn de totale baten en de totale lasten van dit gebouw over 2022?
Antwoord college: De totale baten en lasten bedroegen in 2022 respectievelijk € 1.155.659 en € 1.077.913.

Pag. 173. Langlopende leningen

44. Hoeveel moet Kerkrade de jaren 2024 tot en met 2028, naar verwachting langlopend lenen?
Antwoord college: In de tabel op pagina 102 met de leningenportefeuille kunt u op de 2e regel (nieuwe leningen) terugvinden, wat wij denken de komende jaren aan financiering nodig te hebben.

45. Kunt u ook de totalen geven van de verwachtte totale leningen van 2024, de totalen van de betaalde hoeveelheid rentelasten per jaar, de totale bedragen die afgelost worden per jaar En het totaal van de restant leningen. Een tabel op deze wijze, zonder totaalbedragen heeft niet zoveel zin. S.v.p. graag toevoegen.
Antwoord college: Per abuis zijn de totalen van de tabel weggevallen.
Hieronder de totalen:

restant lening per 1.1.2024	aflossing 2024	rente 2024	restant lening per 1.1.2025
144.234	10.728	2.483	133.506

CDA

Pagina 5: Het jaar van het onderwijs

1. Hoe staat het met de realisatie van "Gezonde Basisschool van de Toekomst" en hoeveel basisscholen nemen momenteel deel?
   Antwoord college: Op dit moment zijn er 2 scholen in Kerkrade die volledig functioneren als Gezonde Basisscholen van de Toekomst. Dit loopt naar tevredenheid. Een derde school is op dit moment bezig met de implementatie van het programma.
   De voortgang wordt continue gemonitord en indien nodig vinden er bijstellingen plaats. Via de processen rondom VIE wordt de gemeenteraad hierover met regelmaat geïnformeerd.
2. Gaan nog meer basisscholen deelnemen aan de "Gezonde Basisschool van de Toekomst"?
   Antwoord college: Inhoudelijk is dat wel de wens, maar dit is ook afhankelijk van het draagvlak bij de school (en de ouders) en van de financiële middelen die hiervoor beschikbaar zijn.
   In ieder geval zijn we ook met de scholen waar de GBT-ontwikkeling (nog) niet is ingezet, in gesprek over het bevorderen van de gezondheidssituatie van leerlingen. Denk bv. aan scholen die inzetten op de Gezonde School vignetten, scholen waar een ontbijt, fruit of groente wordt aangeboden of scholen waar extra aanbod is voor sport en beweging.
   Gezondheid is ook op regionaal niveau onderwerp van gesprek met de scholen. In de Lokaal Educatieve Agenda Parkstad die op dit moment in ontwikkeling is, zullen in dit kader op Parkstad-niveau afspraken worden gemaakt.
3. Is de financiering gewaarborgd van de "Gezonde Basisschool van de Toekomst"?
   Antwoord college: Voor de huidige scholen is de financiering gewaarborgd voor de komende periode, deels vanuit VIE en deels van de Regiodeal. Daarnaast lopen er op landelijk niveau kansrijke initiatieven rondom de financiële inbedding van de GBT op de lange termijn, zoals bijvoorbeeld de ontwikkelingen rondom Schoolmaaltijden en School en Omgeving.

Pagina 6: Sociaal domein en gezondheid

4. Hoe ziet de aanpak van kinderarmoede er op dit moment en naar de toekomst gezien uit?
   Antwoord college: Om deel te nemen aan het maatschappelijk leven subsidieert de gemeente:
   Stichting Leergeld Parkstad
   Jeugdfonds Sport en Cultuur

   Dit is voor kinderen in de leeftijd van 4 t/m 18 jaar. Beide instellingen worden ondersteund op basis van de werkelijke kosten. Voor Leergeld Parkstad is voor 2023 geraamd € 206.000 en voor het Jeugdfonds Sport en Cultuur een bedrag van € 273.000.
   Ouders waarvan de kinderen deelnemen in een of beide instellingen, ontvangen op basis van de regeling Sociale en Culturele Activiteiten een extra bijdrage van € 148 per gezin per kalenderjaar.

   Overige onderdelen
   Stichting babyspullen
   Stichting Babyspullen zamelt in heel Nederland nieuwe en gebruikte babyspullen in. Daar maken zij babystartpakketten van die zij gratis verstrekken aan (aanstaande) ouders in Nederland die het financieel moeilijk hebben. Dit doen zij uitsluitend op indicatie van een hulpverlener.
   Stop Kinderarmoede
   Sinds 2021 kunnen inwoners met een uitkering in aanmerking komen voor een winterkledingpakket. De uitgaven hiervoor zijn jaarlijks geraamd op circa € 30.000.
   Jeugdeducatiefonds
   Bij het Jeugdeducatiefonds heeft de gemeente drie scholen aangemeld.
   Zommersjpas Impuls
   Vanuit het armoedebeleid wordt jaarlijks een bijdrage verstrekt van € 7.500 voor het organiseren van diverse activiteiten in de zomervakantie van de kinderen.
   Winktersjpas Rodahal
   Ook hieraan wordt vanuit het armoedebeleid jaarlijks een bijdrage verstrekt en wel een bedrag van € 5.000.

   Overige voorzieningen
   Wellicht niet direct en ook niet specifiek voor alleen kinderen behoren de volgende onderdelen.
   Ruilwinkel Kerkrade/Flexiforum € 60.000
   Menstruatiearmoede, menstruatieproducten worden verstrekt via de Ruilwinkel Kerkrade.

Ruilwinkel Eygelshoven € 50.000
Voedselbank € 17.500
Caritas 045 € 17.500
Kledingbank € 7.500

Rode Kruis district Limburg. Met deze organisatie is de gemeente in gesprek om gebruik te gaan maken van hun mogelijkheid tot het verstrekken van voedselbonnen.
Samen Delen € 15.000

Naast de zaken die in het minimabeleid zijn geregeld, heeft de gemeente ook in bredere zin aandacht voor kansengelijkheid bij kinderen. Denk hierbij aan initiatieven als de Gezonde Basisschool voor de toekomst, projecten vanuit de regeling School en Omgeving (voorheen Rijke Schooldag), het naschools sportaanbod en de activiteiten van JOGG (jongeren op gezond gewicht).

Pagina 16:

5. Wat is de status van de Eurode-werkgroep? In Hoeverre kunnen initiatieven die uit de Eurode-werkgroep ontstaan in het besluitvormingsproces worden opgevolgd?
6. Wat zijn de 'bevoegdheden' van dit de Eurode-werkgroep en hoe verhoudt zich dit tot de Euroderaad?
   Antwoord college: De Eurode-werkgroep is in 2021 ingesteld. Het is een adviserende werkgroep waarin wordt meegedacht over de toekomstige positie en koers van Eurode.
   De aanleiding hiervoor was een brief van 29 april 2021 van de Duitse fracties CDU, FDP en UBL.
   Tijdens de Eurode DB vergadering van 31 mei 2021 heeft de heer Paffen een toelichting op deze brief gegeven. De heer Gronowski heeft de brief en de motivatie waarom de brief is opgesteld verder toegelicht tijdens de Euroderaadsvergadering in juni 2021. Hij is hierbij ingegaan op de bijzonderheden van Eurode, en heeft hierbij het EBC en de Nieuwstraat benoemd. Zij wensen hiermee een impuls te geven aan het uitvoeren van gedachten en ideeën over Eurode. Voorgesteld werd om met een aantal personen een werkgroep samen te stellen en erover van gedachten te wisselen.

   De Eurode-werkgroep is in 2021 en 2022 meerdere keren als gehele groep bij elkaar gekomen, waarbij thema's en subgroepen zich hebben gevormd. Op dit moment wordt aan 2 thema's in subgroepen verder gewerkt, te weten:
   1. Spiel ohne Grenzen/Spel zonder grenzen
   2. Grenzüberschreitende Bildung/Grensoverschrijdend onderwijs en stages

   Tijdens de komende Euroderaad wordt hierover een terugkoppeling gegeven.

Pagina 17: regionale en Euregoniale samenwerking

7. Wordt het Eurode magazine tweetalig aangeboden? Zo nee, waarom niet?
   Antwoord college: Op dit moment wordt het Eurode Magazin niet tweetalig aangeboden. Het Eurode Magazin is een onderdeel van Aachener Zeitung en valt daarmee onder een Duitse reactie, en komt 4x per jaar uit. Niet alleen het Openbaar Lichaam Eurode levert teksten aan, maar bijvoorbeeld ook Beleef Kerkrade, die door de Duitse reactie gepubliceerd worden.

8. Wordt het Eurode magazine digitaal aangeboden? Zo nee, waarom niet?
   Antwoord college: Het Eurode Magazin wordt niet meer digitaal aangeboden. Voorheen was het ook digitaal beschikbaar als PDF. Het Eurode Magazin is niet van het Openbaar Lichaam Eurode, derhalve is niet bekend waarom het niet meer online te raadplegen is.

Pagina 18: *Exploitatie*

9. Wat is veranderd in de baten bij 0.1 bestuur t.o.v. 2022?
   Antwoord college: In 2022 bleek op basis van de actuariële eindejaar berekening dat de voorziening pensioenverplichting wethouders te hoog was. Dit is in de jaarrekening 2022 toegelicht. O.b.v. genoemde berekening is in 2022 een bedrag van € 460.000 (incidenteel) vrijgevallen.

Pagina 21: Activerium

10. We zien een vrijval van €203.000 bij het Activerium. Waar kunnen wij de onderhoudskosten van het Martin Buber, dat gaat vestigingen in het voormalig Activerium, terugvinden en hoe hoog zijn deze kosten begroot?

Groot onderhoud is voor de eigenaar, klein onderhoud gebruikelijk in de verhouding tussen huurder – verhuurder is voor rekening van de huurder (Martin Buber). Hiervoor is € 10.000 opgenomen in de begroting Martin Buber.

Pagina 23: Gemeentelijke gebouwen

11. Energiebesparende maatregelen worden genoemd, wat is het verwachte rendement en de terugverdientijd?
    Antwoord college: Rendement en terugverdientijd zijn sterk afhankelijk van de energiekosten. Hoe minder er verbruikt wordt bij hogere energiekosten hoe korter de terugverdientijden. Het is moeilijk om betrouwbaar te voorspellen hoe de energietarieven zich de komende jaren zullen ontwikkelen. Uitspraken over terugverdientijden zijn daarom per definitie met een onzekerheid te beschouwen. De energietarieven 2023 als uitgangspunt nemend, liggen de terugverdientijden tussen de 5 en 10 jaar. De verwachte energietarieven 2024 bedragen ongeveer de helft van de tarieven 2023. De terugverdientijden liggen hierdoor tussen de 10 en 20 jaar. Echter zijn rendement en terugverdientijd niet de enige elementen die bepalend zijn bij een keuze om maatregelen te treffen. Zo voldoen bijvoorbeeld de huidige verlichtingsarmaturen niet meer aan de benodigde lichtsterkte die vanuit Arbo-regelgeving wordt voorgeschreven. Tevens hebben de nieuwe armaturen een langere levensduur en geen aparte lichtbronnen, waardoor deze langer meegaan en geen onderhoud meer nodig hebben.

Pagina 26: veiligheidsbeleving

12. Ambitie om binnen 20 jaar tot de top 5 veiligste Zuid-Limburgse Steden te behoren, waar staan we nu en graag de complete lijst toesturen?
    Antwoord college: Vooropgesteld moet worden dat er geen centrale en allesomvattende “ranglijst” is van (on)veiligste (Zuid-)Limburgse gemeenten. Er zijn wel diverse instrumenten en onderzoeken die inzicht geven in de gesteldheid van de leefbaarheid en veiligheid in gemeente en die dit afzetten tegen de leefbaarheid en veiligheid in andere gemeenten. Voorbeelden daarvan zijn:
    - de “Leefbarometer” (www.leefbarometer.nl);
    - de “Parkstadmonitor” (www.parkstadinzicht.nl);
    - de “AD misdaadmeter” (www.ad.nl/misdaadmeter);
    - de “Onderwereld kaart” van RTL nieuws

    (https://www.rtlnieuws.nl/onderzoek/artikel/5350780/onderwereldkaart-kwetsbaar-gemeenten-criminaliteit-georganiseerde-misdaad)

    Helaas komt de gemeente Kerkrade te veel in negatieve zin voor in dit soort lijsten. Met de ambitie om binnen 20 jaar tot de top 5 veiligste Zuid-Limburgse Steden te behoren wordt beoogd om binnen 20 jaar niet meer in negatieve zin op dergelijke lijstjes op te vallen en om daarmee een substantieel veiligere en leefbaardere gemeente te worden.

Pagina 31: verbeteren van vervoersvoorzieningen

13. Blijft Eygelshoven-Markt een halte van de Drielandentrein? Wat wordt de frequentie (hoe vaak stopt deze daar)? Graag ook toelichting.
    Antwoord college: Ja, Markt Eygelshoven blijft onderdeel van de Drielandentrein.
    Vanaf 10 december rijdt de 3-Landentrein RE18 2 x per uur Maastricht – Heerlen – Aachen v.v.
    Medio 2024 (Q2) rijdt de RE18 1 x per uur door naar Luik v.v.

    Medio november 2023 zal alle dienstregeling-informatie ook online te raadplegen zijn via de gebruikelijke reisinformatieapps.

14. Blijft de gemeente in gesprek met de provincie en andere relevante partijen m.b.t. de verbinding/frequentie/overstap richting Heerlen, Sittard, Maastricht? Graag ook toelichting.
    Antwoord college: Arriva stuurt jaarlijks de concept dienstregeling naar de gemeenten. In deze dienstregeling zijn zo ver als mogelijk de wensen opgenomen die vanuit de gemeente en burgers worden aangedragen bij Arriva. Uiteindelijk is de Provincie de concessieverlener, Arriva kijkt of de wensen passen binnen de huidige concessie. Indien wij opmerkingen hebben op dienstregeling gaan we daarover met de provincie/Arriva in gesprek.

15. Gaat de gemeente in gesprek met de nieuwe vervoersaanbieder/ provincie na overname van Arriva? Graag ook toelichting.

Antwoord college: Het is op dit moment niet bekend wat de mogelijke overname van Arriva door I Squared Capital voor gevolgen heeft. We blijven, zoals we nu ook al doen, onze wensen kenbaar maken. Uiteindelijk blijft Provinciale Staten als opdrachtgever verantwoordelijk voor het openbaar vervoer in Limburg.

Pagina 32: verbeteren van vervoersvoorzieningen

16. Zijn de Kerkraadse bedrijventerreinen goed bereikbaar (anders dan per auto)? Mede gezien de tekst onder Programma 3 Economie, B, Bedrijventerreinen en D, Investeringen bereikbaarheid bedrijventerreinen. Graag toelichting.
    Antwoord college: In het uitvoeringsplan horend bij het Mobiliteitsplan staat opgenomen dat jaarlijks één bedrijventerrein verkeerskundig wordt onderzocht. Hierbij wordt naast de bereikbaarheid voor het gemotoriseerde verkeer ook gekeken naar het OV, de voetganger en fietser. Voor Dentgenbach is dit onderzoek reeds uitgevoerd, er wordt nu bekeken welke maatregelen verder geïmplementeerd kunnen worden. Dit heeft met name te maken met de fysieke bereikbaarheid.

    Daarnaast draait binnen het programmabureau Zuid-Limburg Bereikbaar het programma Werkgeversaanpak. Middels dit programma worden bedrijven gestimuleerd alternatieve vervoersmiddelen voor hun werknemers te promoten. Ook wordt jaarlijks het Velocity-netwerk uitgebreid waarbij ook de bedrijventerreinen worden meegenomen.

Pagina 33: *Exploitatie, Baten, 2.2 parkeren*

17. Waar zijn de verhoogde opbrengsten bij parkeren t.o.v. 2022 op gebaseerd?
    Antwoord college: Tijdens het maken van de begroting 2022 was niet bekend hoe lang de coronamaatregelen zouden duren. Daarom is dit bedrag destijds naar beneden bijgesteld.

Pagina 36: stimuleren van de lokale economie….

18. Hoeveel heeft de gemeente Kerkrade de afgelopen 5 jaar geïnvesteerd in Streetwise? Graag een overzicht en specificatie waarvoor dit is geweest.
    Antwoord college: Het subsidiebedrag wordt door de gemeente betaald via (additionele) financiële bijdragen aan Parkstad, waarna Parkstad de betaling aan Streetwise coördineert. In de jaren 2018 tot en met 2022 is elk jaar via Parkstad Limburg door de gemeente Kerkrade een subsidiebedrag van € 25.000,- beschikbaar gesteld.

19. Welke afspraken liggen er met Streetwise? Ligt hier een contract of samenwerkingsovereenkomst aan ten grondslag? Is er een abonnementsvorm of betaling op basis van resultaat of projectbasis?
    Antwoord college: Er is sprake van een subsidierelatie met Streetwise, via de Stadsregio Parkstad. Streetwise dient jaarlijks een subsidiebedrag in, vervolgens besluit de Bestuurscommissie Economie en Toerisme (BC) van de Stadsregio in hoeverre deze wordt toegekend. Bij een toekenning geeft de BC een subsidiebeschikking af met concrete resultaatsverplichtingen. Er vindt periodieke afstemming tussen Streetwise met individuele gemeenten plaats.

Pagina 37: programma Medlands

20. Graag “etc” achter Boston Scientific aanvullen met alle partijen die aangesloten zijn.
    Antwoord college: Vooralsnog zijn de bedrijven Boston Scientific, Abbott en Medtronic aangesloten. Verder lopen er gesprekken om nog meer bedrijven te laten aansluiten.

21. Is dit een Euregionaal project gezien de ligging van Med gerelateerde bedrijven op Avantis? Zo nee, waarom niet?
    Antwoord college: Vooralsnog wordt ingezet op het opzetten van een triple helix organisatie in Parkstad Limburg. Het valt echter niet uit te sluiten dat in de toekomst ook Med bedrijven in de Euregio ook kunnen aansluiten.

Pagina 37: onder aandacht brengen bij bedrijfsleven…..

22. Doelgroep 80-100. Wat wordt hiermee bedoeld? Gaat dit om B.V. om %? Graag nader toelichten.
    Antwoord college: De doelgroep 80-100 is de doelgroep mensen met een loonwaarde van 80 tot 100%. Dit is de groep mensen die gezien wordt als direct bemiddelbaar naar werk.

Pagina 38: Flexiforum

23. Graag ontvangen wij een overzicht van alle inkomsten en uitgaven van Flexiforum, de huurovereenkomsten en (onderliggende) afspraken die met partijen zijn gemaakt?
Antwoord college: Het overzicht van inkomsten en uitgaven over 2022 ziet er als volgt uit:

Inkomsten:		
Huurpenningen	€	384.780
Huren maatschappelijke partijen		119.787
Aanpassing afschrijvingstermijn na bouwkundige aanpassingen		265.000
Bijdrage huurders internet / Ozb		25.189
Bijdrage energiekosten huurders		188.036
Huur gymzaal		12.967
Diverse bijdrage		22.400
Bijdrage energie gemeente en nog te ontvangen btw		137.500
	€	1.155.659

Uitgaven:		
Energiekosten	€	297.761
Schoonmaakkosten		186.200
Loonkosten personeel		134.844
Groot onderhoud		128.486
Bijdrage Revi concert		50.000
PR communicatie		33.652
ICT		13.311
Beveiliging		32.784
Dagelijks onderhoud		166.983
Diverse kapitaallasten		33.892
	€	1.077.913

Onderlinge afspraken tussen huurders en de gemeente omtrent de huur, additionele kosten en gebruik van ruimten in het Flexiforum zijn contractueel opgenomen en verwerkt in de afgesloten huurovereenkomst.
De huurovereenkomst(en) tussen de huurder(s) en de gemeente liggen ter inzage bij de griffie.

24. Wat is op dit moment het rendement (positief/ negatief) op de inkomsten van Flexiforum?
Antwoord college: De totale baten en lasten bedroegen in 2022 respectievelijk € 1.155.659 en € 1.077.913.
Het positieve saldo over 2022 bedroeg € 77.746.

Pagina 44: stimuleren van bewegen en cultuur in het onderwijs

25. Welke scholen participeren in het programma “pijler gezonde jeugd”?
Antwoord college: De Pijler Gezonde Jeugd van VIE bestaat uit diverse programma’s die allemaal bijdragen aan de gezondheid van de jongste inwoners van Kerkrade. Dit zijn o.a. de programma’s Kansrijke Start, Gezonde Basisschool van de Toekomst, Keigezond en Shuffle Sports. Uit uw vraagstelling maken wij op dat u doelt op het project de Gezonde Basisschool van de Toekomst (GBT). Vanuit VIE zijn er op dit moment 2 scholen actief als Gezonde Basisschool van de Toekomst. Een derde school is inmiddels ook aangehaakt bij dit programma, maar hierbij komt de financiering uit landelijke middelen (School en Omgeving, voorheen Rijke Schooldag).
Zoals gezegd, bestaat de pijler Gezonde Jeugd echter uit een groot aantal programma’s en niet alleen uit de Gezonde Basisschool voor de Toekomst. Voor Keigezond en de aanpak van eenzaamheid jongeren geldt bijvoorbeeld dat er kinderen kunnen deelnemen van alle scholen uit Kerkrade.

26. Wat is het verschil met de "Gezonde basisschool van de toekomst"? Zou hiermee een koppeling gemaakt kunnen worden? en zo nee, waarom niet?
Antwoord college: Het programma Gezonde Basisschool van de Toekomst is één van de interventie die binnen de pijler Gezonde Jeugd wordt ingezet en daarmee is deze verbinding al nadrukkelijk gemaakt.

Pagina 45: laaggeletterdheid

27. Graag een toelichting op wat de regionale dekkingsmogelijkheden inhoudt.

Antwoord college: Op grond van de Wet educatie en beroepsonderwijs (WEB) ontvangen contactgemeenten jaarlijks een specifieke uitkering volwasseneneducatie (voor laaggeletterden). Deze worden centraal beheerd door de hele regio.

Pagina 46: leerlingenvervoer

28. Welk leerlingenvervoer wordt hier bedoeld? Graag een toelichting geven op de hogere vervoerskosten €100.000,-.
    Antwoord college: Onder leerlingenvervoer vallen alle vervoersvoorzieningen die worden verstrekt vanuit de Verordening leerlingenvervoer Gemeente Kerkrade 2014. Eén van de voorzieningen is aangepast vervoer (vervoer per besloten (school)busvervoer, taxi, taxibus, treintaxi of bustaxi). In verband met duurdere brandstofprijzen en de Nea-index is een compensatie voor hogere kosten hiervoor ingeboekt. Deze is vooralsnog incidenteel ingeboekt omdat nog niet duidelijk is hoe de (brandstof)prijzen zich blijven ontwikkelen. Dit wordt volgend jaar opnieuw bekeken.

Pagina 46: overige indicatoren

29. Wat betekent 'Vrijstellingen wv. schoolbezoek buitenland (schooljaar eindigend in)'?
    Antwoord college: De Leerplichtwet kent een drietal gronden voor vrijstelling van de Leerplichtwet. Ouders kunnen een beroep doen op vrijstelling van de verplichting tot schoolinschrijving, indien:
    - Art. 5 onder a: een jongere op lichamelijke of psychische gronden niet geschikt is om op een school te worden toegelaten.
    - Art. 5 onder b: ouders bezwaar hebben tegen de richting van het onderwijs.
    - **Art. 5 onder c: een jongere onderwijs volgt op een school buiten Nederland.**

    Het aantal vrijstellingen in bijvoorbeeld 2022 heeft dan betrekking op de vrijstellingen in het schooljaar 2021-2022 (=eindigend in 2022).

Pagina 50:

30. Klopt het dat Kerkrade nog steeds is aangesloten bij Via Belgica en zijn hier kosten aan verbonden (zo ja, hoe hoog zijn deze kosten)?
    Antwoord college: Kerkrade neemt nog steeds deel in het project Via Belgica. Het huidige convenant loopt nog tot en met 31 december 2023. De deelnamekosten in de huidige convenantperiode waren: €8.796,75 (2021), €5.960,62 (2022) en €4.784,02 in 2023. De vervolg deelname in de nieuwe convenantperiode is afhankelijk van wat de provincie in dat kader gaat doen. De raad zal hierover tijdig geïnformeerd worden.

31. Hoe verbinden wij dit in Kerkrade met ons eigen archeologisch erfgoed?
    Antwoord college: Het tracé van de Via Belgica in Kerkrade is archeologisch niet 100% vastgesteld. Verondersteld wordt dat de weg ergens in Eygelshoven enkele meters over Kerkraads grondgebied loopt. De relatie met het project Via Belgica ligt niet direct voor de hand. Binnen het project zelf wordt nauwelijks aandacht aan Romeins Kerkrade besteed. Via het project Archeoroute Limburg zijn voor wat betreft het romeins verleden, twee Speerpunten geplaatst. Te weten bij de Villa Holkuil en bij De Locht (Via Traiana). Bij beide speerpunten wordt verwezen naar de Via Belgica. Dit gaat ook gebeuren bij de Villa Kaalheide.

Pagina 52: *Verkoop openbaar groen en onderhoud openbaar groen*

32. Op welk beleid is extra verkoop openbaar groen gestoeld en welke consequenties heeft dit voor de gemeentelijke opgaven/ openbare ruimte?
    Antwoord college: Bij elk verzoek voor huur of aankoop van openbaar groen wordt bekeken of dit mogelijk is, enerzijds vanuit het perspectief van de verzoeker, anderzijds vanuit het perspectief van de gemeente. Daar waar mogelijk wordt openbaar groen verkocht.

33. Hoe wordt gewaarborgd dat dit (openbaar) groen in de toekomst naar behoren wordt onderhouden? Welke afspraken zijn daarover gemaakt?
    Antwoord college: Voor de jaren 2024 en 2025 is jaarlijks € 450.000,00 aanvullend op het reguliere budget beschikbaar voor het onderhoud en beheer van openbaar groen om de kwaliteit hiervan naar een hoger niveau te tillen.

Pagina 52: evenementen

34. Graag uitleg op basis waarvan evenementen wel/geen financiële ondersteuning krijgen. In de beantwoording ook meenemen welke criteria daarbij gelden.
Antwoord college: Het bepalen van de gemeentelijke bijdrage voor een evenement is maatwerk. Bij elk verzoek wordt gekeken vanuit de uitgangspunten kwaliteit, sfeer en beleving. Verder wordt gekeken naar de mate waarin het aansluit op geformuleerde beleidsdoelen (zoals vitaliteit en duurzaamheid etc.) en de te verwachten output voor de stad (aantal bezoekers, impuls omzet lokale ondernemers, media-aandacht etc.)

35. Graag nadere uitleg over de afbouw van de subsidiebijdrage aan muzikale en vocale verenigingen. In de beantwoording ook meenemen of wij de tekst moeten lezen als dat we geen subsidie meer mogen leveren (bv. volgens genoemde Awb) of is dit nog een (deels) beïnvloedbare eigen beslissing van de gemeente? Graag ook uitleggen wat bedoeld wordt met 'Awb (75%-50%-25%-0)'.
Antwoord college: De beslissing of er subsidie wordt verleend of niet meer is een bestuurlijke keuze. Bij beëindiging van langlopende subsidiëring worden de regels van de Algemene wet bestuursrecht gevolgd.

36. Graag ontvangen wij een overzicht van evenementen subsidies (direct, indirect, natura, dienstverlening gemeente, etc.) van de jaren 2020, 2021, 2022 en 2023 (t/m nu).
Antwoord college: In de jaren 2020 en 2021 waren er in verband met coronabeperkingen weinig evenementen.
Alle gesubsidieerde evenementen uit de genoemde periode zijn terug te vinden in het subsidieregister op de gemeentelijke website (Subsidieregister gemeente Kerkrade | Gemeente Kerkrade). Het gaat dan om evenementen waarvoor de organisator bij de gemeente een subsidie aanvraagt.

Naast de gesubsidieerde evenementen zijn er ook evenementen waarvoor de gemeente vanuit stadsmarketing (Beleef Kerkrade) een opdracht verstrekt.
Het betreft de onderstaande evenementen en bedragen (excl. BTW).

	2020 (corona)	2021 (corona)	2022	2023
Vasteloavend i Kirchroa	27.620	0	43.490	53.700
White Thursday	4.000 (uitstel)	0	29.400	40.200
Open Up evenement	0	0	95.000	0
Kerst excl. versiering stad	0		67.500	67.000

De gemeente levert naast financiële ondersteuning ook nog facilitaire ondersteuning bij deze evenementen:
1. Beschikbaar stellen faciliteiten (o.a. ondersteuning marketing, leveren materialen waaronder dranghekken, vlaggen, beschikbaar stellen ruimtes in gemeentelijke gebouwen.
2. Ondersteuning van organisatoren: advies (o.a. over subsidieaanvraag, vergunning, PR, etc.)

De kosten van de inzet van de gemeentelijke materialen en ruimtes worden niet per evenement apart geadministreerd en zijn daardoor niet inzichtelijk te maken. De ureninzet van de ambtelijke organisatie wordt ook niet apart per evenement geregistreerd.

37. Graag ontvangen wij een overzicht van de evenementen die gemeente Kerkrade/ Beleef Kerkrade zelf organiseert, inclusief kosten & baten.
Antwoord college: Beleef Kerkrade organiseert één evenement zelf: dat is de Beleef Kerkrade Sinterklaas Optocht. Dit evenementenconcept is in de Coronaperiode met succes ingevoerd en is de opvolger van de traditionele Sinterklaasintocht. De totale kosten hiervan bedragen in 2023 € 16.500.
Het evenement kan rekenen op grote publieke belangstelling en levert een vol stadscentrum op.
Het evenement wordt volledig in samenwerking met lokale verenigingen en bedrijven uitgevoerd.

Pagina 52: sportfondsen
38. Gaat de gemeente nu wel/niet indexeren (zie laatste zin 5.2)?
Antwoord college: De huurprijs wordt jaarlijks per 1 maart aangepast overeenkomstig de techniek als beschreven in 9.1. t/m 9.4 algemene bepalingen, waarbij indexatie plaatsvindt op basis van de Consumenten Prijs Index, reeks alle huishoudens, categorie 09416 (huur sportaccommodatie) als

gepubliceerd door het Centraal Bureau voor de Statistiek. Indexering vindt plaats op basis van het prijsindexcijfer van oktober in het voorafgaande jaar. Voor 2023 was de indexering dusdanig hoog dat t.b.v. partijen een lagere indexering is toegepast. Voor 2024 zal indexering plaatsvinden zoals opgenomen in de huurovereenkomst.

39. Zijn er noodzakelijke investeringen bij sportaccommodaties de komende jaren?
    Antwoord college: Ja, op pagina 53 van de begroting is de volgende doorkijk gegeven voor de jaren 2024-2027.
    Vanaf 2024 is voor kleine maatregelen aan buitensportaccommodaties structureel € 45.000 begroot.
    Na een inventarisatie en doorberekening van uit te voeren maatregelen (renovatiekunstgrasvelden KVC Oranje, FC Kerkrade – West en Hac, alsmede vervanging verlichting door Led verlichting, renovatie tennisbanen TCK en TCLE, vervangen aanpassingen Cruijffcoart en groot onderhoud aan grasvelden is vanaf 2024 de volgende reeks opgenomen in het investeringsprogramma:
    2024 € 620.000
    2025 - 875.000
    2026 - 575.000
    2027 - 300.000

Pagina 75: i*nzetten op een verantwoorde mix van woningaanbod*

40. Is er al zicht op het effect van de recente 'bouwen in Zuid-Limburg' uitspraak van de minister op de Woondeal Limburg? Zo ja, wat is het effect, zo nee, wordt dit effect nog onderzocht?
    Antwoord college: De komende jaren moeten er honderdduizenden woningen worden gebouwd in Nederland. Hieronder vallen ook de in de Woondeal Limburg opgenomen 26.500 woningen (Parkstad Limburg 6.775 woningen).
    Er zijn echter meer grootschalige woningbouwlocaties nodig om toekomstige woningtekorten op te lossen. Demissionair Minister Hugo de Jonge van Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening gaat daarom op zoek naar locaties voor nieuwe gebieden voor grootschalige woningbouwprojecten. Hierbij wordt verkend of (Zuid-) Limburg een extra bijdrage kan leveren op het gebied van grootschalige woningbouwproject en als zodanig kan fungeren.

    In de Woondeal Limburg is reeds een plus ambitie van 20.000 woningen voorzien. De Provincie Limburg onderzoekt met gemeenten en stadsregio Parkstad Limburg de komende periode wat de (on-) mogelijkheden zijn als het gaat om concretiseren van woningbouwlocaties om deze plusambitie inhoudelijk vorm te geven. Hierbij speelt voor Parkstad Limburg ook nadrukkelijk de herstructurerings- en (kwalitatieve) transformatie opgave. Een verdere concretisering is thans nog niet aan de orde.

41. Zet Kerkrade op basis van deze uitspraak van de minister in op extra woningbouw in Kerkrade (boven op de Woondeal Limburg)?
    Antwoord college: In afstemming met de stadsregio Parkstad Limburg en Provincie Limburg zullen we zoals vorenstaand reeds vermeld de (on-) mogelijkheden in kaart brengen en gezamenlijk een visie vormen. Voor Kerkrade geldt dat we – binnen onze mogelijkheden en de regionaal nog samen af te stemmen en bepalen visie dienaangaande - zeker ons aandeel willen leveren in de plus ambitie.

Pagina 77 *Herinvulling ruimte voormalig complex D'r Pool*

42. Vaststelling Bestemmingsplan begin 4^{e} kwartaal in de gemeenteraad. Begin 4^{e} kwartaal is echter al verstreken. Wanneer wordt de behandeling wel verwacht?
    Antwoord college: De redenen waarom de behandeling van het bestemmingsplan D'r Pool in de Raad niet begin 4e kwartaal 2023 mogelijk was, is gelegen in het feit dat er een door het Ministerie verplicht gestelde nieuwe stikstofdepositieberekening gemaakt moest worden waarvan het rekenmodel uiteindelijk pas 5 oktober jl. beschikbaar is gesteld door het Ministerie. Op basis daarvan is in de afgelopen periode een nieuwe berekening gemaakt. Vervolgens heeft het Ministerie in het door haar verstrekte rekenmodel een rekenfout ontdekt. Vorige week (week 44) heeft het Ministerie dit bekend gemaakt hetgeen betekent dat gemaakte berekeningen niet correct zijn en dat deze op basis van een inmiddels gecorrigeerd rekenmodel opnieuw gemaakt moeten worden. Indien de nieuwe berekening tijdig wordt ontvangen, kan deze worden verwerkt in het alsdan op 20 december ter goedkeuring voor te leggen bestemmingsplan. Mocht dit niet lukken dan zal behandeling pas plaats vinden in de raadsvergadering van 6 maart 2024.

Pagina 89: PLS / Roda JC

43. Graag ontvangen wij de actuele huurovereenkomst en de huurovereenkomsten die tussen 2013 en 2023 van toepassing waren, van RJC met de stadion BV.
    Antwoord college: De overeenkomst betreffende de periode 01 januari 2009 tot 01 juli 2023 ligt reeds ter inzage bij de griffie.
    Er is thans geen actuele huurovereenkomst. Er wordt thans gehandeld conform de oude overeenkomst, het gestelde in het raadsbesluit van 12 juli 2023 en de vaststellingsovereenkomst. Er wordt een nieuwe overeenkomst opgesteld aan de hand van de oude overeenkomst. De verwachting is dat deze overeenkomst voor 01-01-2024 gereed zal zijn.

    Pagina 97: belangrijke zaken voor 2024
44. Is er al interesse uit de markt voor voormalig Sancta Maria (potentiële huurders)?
    Antwoord college: Ja, er is ruime interesse in het huren van een ruimte in het voormalig Sancta Maria gebouw. Voor een gedeelte betreft het hier uitbreidingen van bestaande Flexiforum huurders. Het gedeelte nieuwe huurders betreft grotendeels marktconforme huurders.

    Pagina 132: sportpark Kaalheide
45. Zijn er al kosten/investeringen verbonden aan het project Kaalheide Bruist, en zo ja, hoeveel?
    Antwoord college: Ja, er zijn reeds kosten voor verschillende onderzoeken gemaakt (o.a. stedenbouwkundige studie en bouwkostenonderzoek). In totaliteit bedragen de gemaakte kosten een bedrag van € 63.320 excl. BTW

    Pagina 162:
46. We lezen in de begroting een investering/ reservering van €2.000.000 voor Martin Buber, graag ontvangen wij een specificatie waarvoor dit is.
    Antwoord college: Deze reservering is voor de verwerving van de definitieve locatie. Momenteel kan Het Martin Buber gebruik maken van het voormalig Activerium. Dit is voor een periode van max 3 jaar met mogelijkheid tot 4 jaar. Uiteraard streven wij naar een definitieve locatie. Vandaar deze reservering.

Burgerbelangen

Pagina 20:
Hier wordt aangegeven dat de kosten voor reisdocumenten aan de balie hoger zijn dan digitaal. Is dit niet discriminerend t.o.v. van ouderen en mensen zonder kennis van digitale middelen en eventueel leesproblemen.
Antwoord college: De tariefdifferentiatie geldt alleen voor uittreksels en niet voor reisdocumenten. Uittreksels zoals uittreksel gemeentelijke basisadministratie, bewijs van Nederlanderschap, bewijs van inwoning, etc. kunnen volledig digitaal aangevraagd en afgehandeld worden. De gemeente maakt dan minder kosten, waardoor ook de kostprijs voor de inwoner minder is. Bij reisdocumenten moeten de inwoners deze zelf aanvragen en afhalen aan de balie en hanteren wij 1 tarief. Vanuit het KCC helpen wij iedereen op weg om digitaal zijn aanvraag te kunnen doen. De inwoners die onvoldoende 'digivaardig' zijn kunnen hun netwerk aanspreken of gebruik maken van de faciliteiten die de HuB.Kerkrade (HuB.) gelegen in het centrum van Kerkrade biedt. Wij werken samen met de HuB. en verwijzen iedereen die dit nodig heeft naar de cursus 'digisterker' of het Informatiepunt Digitale Overheid (IDO) in de HuB. Bij de cursus leer je om zelfstandig overheidszaken via internet te regelen, wat weer de zelfredzaamheid versterkt. Als je direct ondersteuning nodig hebt bij het digitaal regelen van overheidszaken kan je iedere vrijdagochtend terecht bij het IDO in de HuB. Deze diensten worden gratis door de HuB. aan de inwoners van Kerkrade aangeboden.

Pagina 27:
Kunt u het fenomeen spookburgers nader toelichten en kunt u een toelichting geven over successen de afgelopen jaren indien mogelijk onderbouwt met cijfers
Antwoord college: Spookbewoners zijn mensen die zich niet inschrijven (meestal moedwillig) op het adres waar ze daadwerkelijk verblijven/wonen.
Bij bevolkingscontrole of flexteamcontrole wordt dit dan ontdekt. Deze controles vinden meestal plaats op basis van meldingen.
Wij beschikken nog niet over concrete cijfers, maar wij zijn wel voornemens de aanpak projectmatig vorm te geven. De voorbereidingen hiervoor moeten nog starten.

Pagina 37:
Hier wordt gewag gemaakt dat de leerwerklijn plaats biedt aan 15 jongeren. Worden deze geheel ingevuld?
Antwoord college: Ja, de 15 beschikbare plekken binnen de leerwerklijn op de Hammolenweg zijn alle 15 ingevuld.

Pagina 52:
Is er een onderzoek gedaan om meer exploitatie uit de Botanische Tuin te halen? Welke mogelijke andere aanpak is nodig om een rendabele onderneming te krijgen?
Antwoord college: De Botanische Tuin wordt geëxploiteerd door de Stichting Botanische Tuin. Het is daarom aan de Stichting om een dergelijk onderzoek te doen. Het is de gemeente bekend dat de stichting momenteel inderdaad werkt aan een dergelijk onderzoek. De uitkomsten daarvan moeten nog met de gemeente worden gedeeld.

Hoeveel vrijwilligers zijn in de Botanische Tuin werkzaam?
Antwoord college: Momenteel zijn 44 vrijwilligers in de Tuin (gastvrouwen en tuinmedewerkers) actief.

Pagina 153:
Contracten omtrent communicatie lopen per 1 januari 2024 af. In 2024 gaan jullie bezien of publicaties op een andere wijze kunnen worden weggezet. Tevens wordt de huisstijl gereviseerd en worden meer digitale middelen ingezet. Had dit niet al moeten gebeuren als de contracten op 1-1-2024 aflopen?
Antwoord college: Het contract voor de gemeentepagina in de VIA loopt tot 1 januari 2024. De gesprekken met uitgevers over de gemeentelijke publicaties in 2024 lopen op dit moment, zodat dit tijdig voor 1 januari geregeld is.

Lokaal alternatief

Pagina 5/6 Wonen, openbare ruimte, mobiliteit en duurzaamheid
In deze samenvatting wordt aangegeven dat extra geïnvesteerd wordt in de kwaliteit van wegen en veiligheid voor fietsers. Worden de wandelpaden en trottoirs waar door wortelgroei van bomen een onveilige situatie voor voetgangers bestaat ook aangepakt?
Antwoord college: In situaties waarin wortelgroei leidt tot schades aan de bestrating, zoekt de gemeente naar oplossingen die de toegankelijkheid voor voetgangers waarborgen. Te nemen maatregelen zijn afhankelijk van onder meer de soort bestrating, de ondergrond, het wortelgestel en de vitaliteit van de betreffende boom. Op deze wijze wordt, in overleg tussen de vakdisciplines 'bestratingen' en 'groen' zoveel als mogelijk maatwerk geleverd.

Pagina 26 Drugsoverlast
In de toelichting wordt gesproken over afspraken met de politie over de gezamenlijke aanpak van drugsoverlast.
Hoe wordt dit gerealiseerd met de wetenschap dat onze politie onderbezet is?
Antwoord college: Het klopt dat politiecapaciteit op dit moment schaars is. Niettemin blijft de gezamenlijke aanpak van drugsoverlast een gezamenlijk geprioriteerd thema. Periodiek wordt via de lokale driehoek deze prioritering gewogen, waarbij bepaald wordt of bijstelling of intensivering nodig en mogelijk is. De aanpak van drugsoverlast is overigens niet enkel afhankelijk van politiecapaciteit, maar wordt ook via de bestuurlijke aanpak vormgegeven.

Pagina 28 exploitatie overzicht 1. Veiligheid
Veiligheid in Kerkrade is een belangrijk aandachtspunt. Hoe is het dan te verklaren dat de lasten voor Openbare orde en veiligheid (onder 1.2) substantieel afnemen?
Antwoord college: Dit overzicht geeft een enigszins vertekend beeld. De tabel laat zien dat we vanaf 2024 niet alleen minder lasten, maar ook minder baten hebben. Dit wordt veroorzaakt door het feit, dat het Zorg- en Veiligheidshuis een aparte GR wordt en de lasten en baten vanaf 2024 niet meer meelopen in de lasten en baten van Kerkrade. Anderzijds is deze daling te verklaren doordat de middelen voor de wijkboa's wel zijn meegenomen voor de jaren 2022 en 2023, maar er nog niet is voorzien in structurele financiering. In de toelichting kunt u teruglezen dat na (positieve) evaluatie in 2024 een voorstel voor structurele financiering aan uw raad zal worden voorgelegd.

Pagina 45 exploitatie overzicht 4. Onderwijs
In dit overzicht zijn substantiële afnames bij de lasten en baten Onderwijsbeleid en leerlingzaken opgenomen. In de tekst is niet terug te vinden waardoor deze grote wijzigingen ontstaan.
Graag een nadere toelichting.
Antwoord college: Dit komt voornamelijk door het nog niet bekend zijn van de onderwijsachterstand middelen die het Rijk beschikbaar stelt, het voorlopige budget is voor 2024 net pas bekend geworden en bedraagt 2.205.800 terwijl meerjarig maar 254.000 is meegenomen.

Pagina 49 Verankeren van het gedachtengoed VIE in de wijken
Welke keuzes zijn in het afgelopen jaar gemaakt om de verankering van VIE in de wijken te realiseren en wat zijn de resultaten van die keuzes geweest?
Antwoord college: De verankering van het gedachtegoed van Vie in de wijken is een speerpunt waaraan op diverse manieren vorm wordt gegeven. Diverse programma's vinden letterlijk plaats in de wijk, zo dicht mogelijk bij de inwoners. Denk daarbij aan de boodschappen(plus)bus, de Ontmoetingsbus, de Kwiek beweegroute of het Lief en leedpotje.

Naast deze meer op (doel)groepen gerichte programma's is de pilot Gelukkig ouder worden/buurtschakels een voorbeeld waar in de wijk Rolduckerveld/Chevremont inwoners worden ondersteund om zo lang en gelukkig mogelijk de eigen regie over het leven te voeren. Waar het streven was om in 2 jaar tijd hulp te bieden aan 80 personen was het aantal deelnemers in 1,5 jaar al 116.

Voor de resultaten van deze programma's verwijzen we graag naar de rapportage van Vie van oktober 2023/ die te vinden is via Vie Kerkrade | Professionals | Leven in beweging (vie-kerkrade.nl)

Verder is het gedachtengoed van Vie ook structureel onderdeel in de wijkontwikkeling. Zo is Vie verankerd in het MeerjarenUitvoeringsProgramma Rolduckerveld. Het Sociaal Programma Rolduckerveld

dat maakt deel uit van Vie, is het gedachtegoed van Vie staat mede aan de basis van het in ontwikkeling zijnde ambitieplan Kerkrade Oost. Mede in relatie tot de tweede regiodeal Parkstad Limburg.

Daarnaast vertaalt het Vie-gedachtegoed zich in een steeds verdere vorm van samenwerking tussen verschillende partners én inwoners via een integrale wijkaanpak. Nog dit jaar hopen we te kunnen starten met een pilot 'pluswijken', op initiatief van zorgverzekeraar CZ. In de volgende rapportage van Vie zult u hierover nader geïnformeerd worden.

Met Roda JC is een partnerschap opgebouwd dat nog dit jaar wordt geformaliseerd. Zo is de Roda Wijktoer succesvol opgezet. In Kerkrade-West zijn op tien woensdagen bijeenkomsten door Roda JC, i.s.m. diverse partners, met veel enthousiasme georganiseerd. De Wijktoer is voor de jonge doelgroep een succes. Via de jonge voetballertjes worden ook de ouders en grootouders bereikt die langs het veld staan. De Wijktoer wordt dan ook gecontinueerd en waar mogelijk uitgebreid in andere wijken. Een en ander is mede het gevolg van een intensievere samenwerking tussen Roda JC (Gezond in Mijn Streek) en Vie, leven in beweging.

Vie heeft zich in 2023 nadrukkelijk gepositioneerd binnen de community van wijkontwikkeling. Dat werd onderstreept door de netwerkconferentie 'Spil in de Wijk', die in juni in de Hub. In Kerkrade plaatsvond. Dé Limburgse community van mensen die midden in de wijk staan en hun veranderkracht op verschillende manieren willen bundelen ontmoetten elkaar in Kerkrade.

Pagina 52 Evenementen
Onder dit kopje wordt aangegeven dat de subsidiebijdrage aan muzikale en vocale verenigingen met ingang van 2024 wordt afgebouwd.
Twee vragen;
Geldt de afbouw van deze subsidie uitsluitend voor evenementen of raakt het ook de structurele subsidie aan muzikale en vocale verenigingen?
Wordt de ondersteuningssubsidie bij de huur van het Parkstad Limburg Theater à € 900,00 per voorstelling ook door deze afbouw verlaagd?
Antwoord college: Muzikale en vocale verenigingen kunnen jaarlijks op grond van de beleidsregel 'Tegemoetkoming huisvestingskosten' een aanvraag indienen om een tegemoetkoming in de huisvestingskosten van de repetitieruimte. Deze tegemoetkoming bedraagt €1.365,-. Alleen dit onderdeel van de beleidsregel 'Tegemoetkoming huisvestingskosten' wordt afgebouwd. Aan de structurele subsidie wordt niets gewijzigd.
De bijdrage in de huur van Theater Kerkrade valt hier niet onder.

Sisa (Single Information Single Audit)

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2022 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 14-2-2023

Verstrekker	Uitkeringscode	Specifieke uitkering / Juridische grondslag / Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
JenV	A16	**Bekostigingsregeling opvang ontheemden Oekraine** Gemeenten	Vul in totaal cumulatief te ontvangen normbedrag per gerealiseerde plek per dag (GOO) 1 maart tot en met 14 oktober 2022 *Aard controle R* *Indicator: A16/01*	Vul in totaal cumulatief te ontvangen normbedrag per gerealiseerde plek per dag (GOO) met ingang van 15 oktober 2022 (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: A16/02*	Vul in verschil werkelijke bestedingen ten opzichte van de gecombineerde uitkomst van A16/01 en A16/02 (jaar T) - uitzonderingsbepaling (GOO) *Aard controle R* *Indicator: A16/03*	Besteding (jaar T) tbv de transitie - uitgezonderd uitvoeringkosten *Aard controle R* *Indicator: A16/04*	Besteding (jaar T) uitvoeringskosten tbv de transitie *Aard controle R* *Indicator: A16/05*	Besteding (jaar T) uitgekeerde verstrekkingen (POO) *Aard controle R* *Indicator: A16/06*
			€ 2.878.100	€ 1.124.816	€ 0	€ 0	€ 0	€ 97.085
			Totaal bedrag vorderingen uitgekeerde verstrekkingen (jaar T) POO *Aard controle R* *Indicator: A16/07*	Vul in totaal te ontvangen normbedrag uitvoeringskosten per geregistreerde persoon waaraan in een maand een verstrekking is gedaan (POO) in (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: A16/08*	Berekening totale besteding (jaar T) Som indicatoren 01 t/m 08 *Aard controle n.v.t.* *Indicator: A16/09*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: A16/10*	Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: A16/11*	
			€ 0	€ 60.900	€ 4.160.901	€ 4.160.901	Nee	

JenV	A18B	**Bekostiging eerste opvang ontheemden Oekraïne door Veiligheidsregio's (SiSa tussen medeoverheden)** SiSa tussen medeoverheden	Naam veiligheidsregio *Aard controle n.v.t.* *Indicator: A18B/01*	Naam kostensoort *Aard controle n.v.t.* *Indicator: A18B/02*	Besteding per kostensoort (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: A18B/03*
			1 050706 Veiligheidsregio Zuid-Limburg	Meerkosten coördinerende gemeente	€ 118.983
			2 050706 Veiligheidsregio Zuid-Limburg	Hotels/centra	€ 24.084
			3 050706 Veiligheidsregio Zuid-Limburg	Overige specifieke meerkosten	€ 575
			4 050706 Veiligheidsregio Zuid-Limburg	Overige Meerkosten	€ 72.312
			Project afgerond in jaar T? (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: A18B/04*	Eventuele toelichting als bij de vorige indicator "nee" is *Aard controle n.v.t.* *Indicator: A18B/05*	
			Ja		

FIN	B2	**Regeling specifieke uitkering gemeentelijke hulp gedupeerden toeslagenproblematiek** Gemeenten	Aantal (potentieel) gedupeerden die in aanmerking komt voor ondersteuning (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: B2/01*	Cumulatief aantal (potentieel) gedupeerden die in aanmerking komt voor ondersteuning (t/m jaar T) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: B2/02*	Aantal uitgewerkte plannen van aanpak in (jaar T) *Aard controle D2* *Indicator: B2/03*	Cumulatief aantal uitgewerkte plannen van aanpak (t/m jaar T) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: B2/04*	Normbedragen voor a, b, d en f (ja/nee)(vanaf 2021) Nee: reeks 1 / Ja: reeks 2 *Aard controle n.v.t.* *Indicator: B2/05*	Normbedragen voor e (ja/nee) (vanaf 2021) Nee: reeks 1/ Ja: reeks 2 *Aard controle n.v.t.* *Indicator: B2/06*
			4	94	1	1	Ja	Ja
			Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: B2/07*	**Reeks 1** Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel a, b, d en f (artikel 3) **Keuze werkelijke kosten** *Aard controle R* *Indicator: B2/08*	**Reeks 1** Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdelen a, b, d en f (artikel 3) **Keuze werkelijke kosten** *Aard controle n.v.t.* *Indicator: B2/09*			
			Nee					
			Reeks 1 Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel c (artikel 3) **Werkelijke kosten** *Aard controle R* *Indicator: B2/10*	**Reeks 1** Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdeel c (artikel 3) **Werkelijke kosten** *Aard controle R* *Indicator: B2/11*	**Reeks 1** Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e (artikel 3) **Keuze werkelijke kosten** *Aard controle R* *Indicator: B2/12*	**Reeks 1** Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e (artikel 3) **Keuze werkelijke kosten** *Aard controle R* *Indicator: B2/13*	**Reeks 1** Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e met betrekking tot de kindregeling (artikel 3) **Werkelijke kosten** *Aard controle R* *Indicator: B2/14*	**Reeks 1** Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e met betrekking tot de kindregeling (artikel 3) **Werkelijke kosten** *Aard controle R* *Indicator: B2/15*
			€ 7.009	€ 7.009			€ 0	€ 0
			Reeks 2 Normbedrag onderdeel a x aantal (potentieel) gedupeerden (jaar T) (artikel 3) **Keuze normbedragen** *Aard controle R* *Indicator: B2/16*	**Reeks 2** Normbedrag onderdeel a x aantal (potentieel) gedupeerde cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3) **Keuze normbedragen** *Aard controle R* *Indicator: B2/17*	**Reeks 2** Normbedrag onderdeel b x aantal plannen van aanpak (jaar T) (artikel 3) **Keuze normbedragen** *Aard controle R* *Indicator: B2/18*	**Reeks 2** Normbedrag onderdeel b x aantal plannen van aanpak cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3) **Keuze normbedragen** *Aard controle R* *Indicator: B2/19*	**Reeks 2** Normbedrag onderdeel d x aantal nazorgtrajecten (jaar T) (artikel 3) **Keuze normbedragen** *Aard controle R* *Indicator: B2/20*	**Reeks 2** Normbedrag onderdeel d x aantal nazorgtrajecten cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3) **Keuze normbedragen** *Aard controle R* *Indicator: B2/21*
			€ 1.520	€ 35.720	€ 3.468	€ 3.468	€ 2.244	€ 2.244
			Reeks 2 Normbedrag onderdeel e (afhankelijk van aantal (potentieel) gedupeerden), indien nog niet eerder opgegeven (jaar T) (artikel 3) **Keuze normbedragen** *Aard controle R* *Indicator: B2/22*	**Reeks 2** Normbedrag onderdeel e (afhankelijk van aantal (potentieel) gedupeerden), indien nog niet eerder opgegeven (t/m jaar T) (artikel 3) **Keuze normbedragen** *Aard controle R* *Indicator: B2/23*	**Reeks 2** Normbedrag onderdeel f x aantal driegesprekken (jaar T) (artikel 3) **Keuze normbedragen** *Aard controle R* *Indicator: B2/24*	**Reeks 2** Normbedrag onderdeel f x aantal driegesprekken cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3) **Keuze normbedragen** *Aard controle R* *Indicator: B2/25*	**Totaal** Totale verantwoording (jaar T) voor de SPUK B2 regeling *Aard controle n.v.t.* *Indicator: B2/26*	
			€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 7.232	

Deloitte Accountants B.V.
Voor identificatiedoeleinden.
Behorend bij controleverklaring
d.d. 7 juli 2023

BZK	C55	**Aanpak energiearmoede**	Het aantal huishoudens in huurwoningen aan wie energiebesparende voorzieningen zijn verstrekt die kunnen leiden tot vermindering van energiegebruik/de energierekening *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C55/01*	Besteding (jaar T) van de onder indicator 01 gemoeide kosten *Aard controle R* *Indicator: C55/02*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van de onder indicator 01 gemoeide kosten *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C55/03*	Het aantal huishoudens in koopwoningen aan wie energiebesparende voorzieningen zijn verstrekt die kunnen leiden tot vermindering van energiegebruik/de energierekening *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C55/04*	Besteding (jaar T) van de onder indicator 04 gemoeide kosten *Aard controle R* *Indicator: C55/05*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van de onder indicator 04 gemoeide kosten *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C55/06*
			1.804	€ 339.678	€ 339.678	235	€ 40.049	€ 40.049
			Het aantal huishoudens dat ondersteuning –bijvoorbeeld via advies aan huis- heeft gekregen in de vorm van advies over vermindering van het energiegebruik voor zijn specifieke woningen waar de bewoner direct zijn/haar energieverbruik mee heeft kunnen verminderen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C55/07*	Besteding (jaar T) van de onder indicator 07 gemoeide kosten *Aard controle R* *Indicator: C55/08*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van de onder indicator 07 gemoeide kosten *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C55/09*			
			451	€ 44.198	€ 44.198			
			Het aantal kleine gasbesparende maatregelen (w.o. radiatorfolie en tochtstrips) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C55/10*	Het aantal kleine elektriciteitsbesparende maatregelen (w.o. LED-lampen) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C55/11*	Het aantal grote(re) gasbesparende maatregelen (w.o. dakisolatie, vloerisolatie, spouwmuurisolatie etc.) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C55/12*	Het aantal grote(re) elektriciteitsbesparende maatregelen (w.o. vervangen koelkasten. wasmachines etc.) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C55/13*	Het aantal gegeven adviezen met directe verlaging energieverbruik/energierekening tot gevolg. *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C55/14*	Het aantal overige energierekening verlagende maatregelen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C55/15*
			0	0	0	0	0	0

BZK	C62	**Specifieke uitkering aan gemeenten voor de bekostiging van de kwijtschelding van gemeentelijke belastingen van gedupeerden door de toeslagenaffaire**	Gederfde opbrengsten (jaar T) die voortvloeien uit het kwijtschelden van gemeentelijke belastingen *Aard controle R* *Indicator: C62/03*	Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C62/04*
			€ 10.591	Nee

OCW	D8	**Onderwijsachterstandenbeleid 2019-2022 (OAB)** Gemeenten	Besteding (jaar T) aan voorzieningen voor voorschoolse educatie die voldoen aan de wettelijke kwaliteitseisen (conform artikel 159, eerste lid WPO) *Aard controle R* *Indicator: D8/01*	Besteding (jaar T) aan overige activiteiten (naast VVE) voor leerlingen met een grote achterstand in de Nederlandse taal (conform artikel 158 WPO) *Aard controle R* *Indicator: D8/02*	Besteding (jaar T) aan afspraken over voor- en vroegschoolse educatie met bevoegde gezagsorganen van scholen, houders van kindcentra en peuterspeelzalen (conform *Aard controle R* *Indicator: D8/03*	Correctie besteding (jaar T-1) *Aard controle R* *Indicator: D8/04*	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1) *Aard controle R* *Indicator: D8/05*	
			€ 1.376.666	€ 497.116	€ 14.607	-€ 50.601	€ 1.105.312	
			Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: D8/06*	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (lasten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid **Bedrag** *Aard controle R* *Indicator: D8/07*	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: D8/08*	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (baten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid **Bedrag** *Aard controle R* *Indicator: D8/09*	In 2022 opgebouwde reserve om mee te nemen naar volgende vierjarige periode **Bedrag** *Aard controle R* *Indicator: D8/10*	

OCW	D14	**Regeling specifieke uitkering inhalen COVID-19 gerelateerde onderwijsvertragingen**	Besteding (jaar T) maatregelen artikel 3, lid 2, a t/m e samen opgeteld *Aard controle R* *Indicator: D14/01*	Besteding (jaar T) voor tijdelijke extra huur van bestaande huisvesting indien deze extra huisvesting nodig is voor de uitvoering van maatregelen die scholen of gemeenten in het kader van het Nationaal Programma Onderwijs nemen *Aard controle R* *Indicator: D14/02*	Besteding (jaar T) voor ambtelijke capaciteit van de gemeente of inkoop van expertise voor de uitvoering van het Nationaal Programma Onderwijs *Aard controle R* *Indicator: D14/03*	Correctie besteding (jaar T-1) *Aard controle R* *Indicator: D14/04*	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1) *Aard controle R* *Indicator: D14/05*	
			€ 152.271	€ 0	€ 0	€ 0	€ 84.678	
			Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: D14/06*	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (lasten) uit de specifieke uitkering gemeenten t.b.v. het Nationaal Programma Onderwijs *Aard controle R* *Indicator: D14/07*	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: D14/08*	Van andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (baten) uit de specifieke uitkering gemeenten t.b.v. het Nationaal Programma Onderwijs *Aard controle R* *Indicator: D14/09*		

IenW	E3	**Subsidieregeling sanering verkeerslawaai** **Subsidieregeling sanering verkeerslawaai** Provincies, gemeenten en gemeenschappelijke regelingen (Wgr)		Hieronder per regel één beschikkingsnummer en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E3/01*	Besteding (jaar T) ten laste van Rijksmiddelen *Aard controle R* *Indicator: E3/02*	Overige bestedingen (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: E3/03*	Besteding (jaar T) door meerwerk dat o.b.v. art. 126 Wet geluidshinder ten laste van het Rijk komt *Aard controle R* *Indicator: E3/04*	Correctie over besteding (t/m jaar T) *Aard controle R* *Indicator: E3/05*	Kosten ProRail (jaar T) als bedoeld in artikel 25 lid 4 van deze regeling ten laste van Rijksmiddelen *Aard controle R* *Indicator: E3/06*
			1	BSV/22/00047	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			2	BSV/22/00055	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
				Kopie beschikkingsnummer *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E3/07*	Cumulatieve bestedingen ten laste van Rijksmiddelen (t/m jaar T) Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E3/08*	Cumulatieve overige bestedingen (t/m jaar T) Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E3/09*	Cumulatieve Kosten ProRail (t/m jaar T) als bedoeld in artikel 25 lid 4 van deze regeling ten laste van Rijksmiddelen Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E3/10*	Correctie over besteding kosten ProRail (t/m jaar T) *Aard controle R* *Indicator: E3/11*	Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E3/12*
			1	BSV/22/00047	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Nee
			2	BSV/22/00055	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Nee

Deloitte Accountants B.V.
Voor identificatiedoeleinden.
Behorend bij controleverklaring
d.d. 7 juli 2023

IenW	**E44B**	**Tijdelijke impulsregeling klimaatadaptatie 2021-2027 (SiSa tussen medeoverheden)**	Hieronder per regel één CBS(code) uit (jaar T) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die medeoverheid *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E44ER01*	Besteding (jaar T) ten laste van de verstrekker *Aard controle R* *Indicator: E44ER02*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) ten laste van de verstrekker *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E44ER03*	Besteding ten laste van cofinanciering (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: E44ER04*	Besteding cofinanciering cumulatief (t/m jaar T) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E44ER05*	Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E44ER06*
		1	060917 Gemeente Heerlen	0	0	0	0	Nee
			Kopie CBS(code) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E44ER07*	Naam/nummer maatregel *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E44ER08*	Maatregel afgerond in (jaar T)? (Ja/Nee) - per maatregel *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E44ER09*			
		1		Nog niet van toepassing	Nee			
IenW	**E84**	**Regeling stimulering verkeersveiligheidsmaatregelen 2022-2023** Provincies en Gemeenten	Besteding (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: E84K01*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E84K02*	Cumulatieve eigen bijdrage en externe financiering (t/m jaar T) *Aard controle R* *Indicator: E84K03*	Project afgerond (alle maatregelen) in (jaar T) (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E84K04*		
			0	0	0	Nee		
			Naam/nummer per maatregel *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E84K05*	Per maatregel, maatregel afgerond in (jaar T)? (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E84K06*	De hoeveelheid opgeleverde verkeersveiligheids-maatregelen per type maatregel (stuks, meters) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E84K07*	Eventuele toelichting, mits noodzakelijk *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E84K08*		
		1	301 Aanleg van openbare verlichtinglaantal in Meters	Nee				
		2	330 Aanleg van een kruispuntplateau ETW-ETW 30km/hlaantal in Stuks	Nee				
		47	332 Wegversmallinglaantal in Stuks	Nee				
		48	333 As-verspringinglaantal in Stuks	Nee				
		49	336 Inrichten van schoolzone met snelheidsverlagende	Nee				
EZK	**F9**	**Regeling specifieke uitkering Extern Advies Warmtetransitie**	Projectnaam/nummer *Aard controle n.v.t.* *Indicator: F9K01*	Besteding (jaar T) ten laste van Rijksmiddelen *Aard controle R* *Indicator: F9K02*	Cumulatieve besteding ten laste van Rijksmiddelen (t/m jaar T) Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie *Aard controle n.v.t.* *Indicator: F9K03*	Project afgerond in (jaar T)? (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: F9K04*	Toelichting *Aard controle n.v.t.* *Indicator: F9K05*	
		1	TVW-Kerkrade	5.025	20.500	Ja		
			Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: F9K06*					
			Ja					

SZW	**G2**	**Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet gemeentedeel 2022** Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wor	Besteding (jaar T) algemene bijstand Gemeente I.1 Participatiewet (**PW**) *Aard controle R* *Indicator: G2/01*	Baten (jaar T) algemene bijstand (exclusief Rijk) Gemeente I.1 Participatiewet (**PW**) *Aard controle R* *Indicator: G2/02*	Besteding (jaar T) **IOAW** Gemeente I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (**IOAW**) *Aard controle R* *Indicator: G2/03*	Baten (jaar T) **IOAW** (exclusief Rijk) Gemeente I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (**IOAW**) *Aard controle R* *Indicator: G2/04*	Besteding (jaar T) **IOAZ** Gemeente I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (**IOAZ**) *Aard controle R* *Indicator: G2/05*	Baten (jaar T) **IOAZ** (exclusief Rijk) Gemeente I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (**IOAZ**) *Aard controle R* *Indicator: G2/06*
			€ 22.141.922	€ 279.140	€ 566.938	€ 1.373	€ 62.665	€ 0
			Besteding (jaar T) **Bbz 2004** levensonderhoud Gemeente I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (**Bbz 2004**) *Aard controle R* *Indicator: G2/07*	Baten (jaar T) **Bbz 2004** levensonderhoud Gemeente I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (**Bbz 2004**) *Aard controle R* *Indicator: G2/08*	Baten (jaar T) **WWIK** (exclusief Rijk) Gemeente I.6 Wet werk en inkomen kunstenaars (**WWIK**) *Aard controle R* *Indicator: G2/09*	Besteding (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet Gemeente I.7 Participatiewet (**PW**) *Aard controle R* *Indicator: G2/10*	Baten (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet (excl. Rijk) Gemeente I.7 Participatiewet (**PW**) *Aard controle R* *Indicator: G2/11*	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden gebundelde uitkering Participatiewet in (jaar T) i.v.m. kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente Participatiewet (**PW**) *Aard controle R* *Indicator: G2/12*
			€ 109.945	€ 5.253	€ 0	€ 499.655	€ 1.943	€ 0
			Mutaties (dotaties en vrijval) voorziening dubieuze debiteuren als gevolg van kwijt te schelden schulden gebundelde uitkering Participatiewet (jaar T) i.v.m. kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente Participatiewet (**PW**) *Aard controle R2* *Indicator: G2/13*	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G2/14*				
			€ 0	Ja				

SZW	**G3**	**Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (uitsluitend kapitaalverstrekking)_gemeentedeel 2022** **Besluit bijstandverlening zelfstandigen (Bbz) 2004** Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wor.	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G3/01*	Baten (jaar T) vanwege vanaf 1 januari 2020 verstrekt kapitaal (exclusief Rijk) Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G3/02*	Baten vanwege vóór 1 januari 2020 verstrekt kapitaal (exclusief Rijk) Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G3/03*	Besteding (jaar T) Bob Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G3/04*	Baten (jaar T) Bob (exclusief Rijk) Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G3/05*	Besteding (jaar T) onderzoekskosten artikel 52, eerste lid, onderdeel b. Bbz 2004 (Bob) Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G3/06*
			€ 0	€ 0	€ 13.839	€ 0	€ 0	€ 0
			BBZ vóór 2020 – levensonderhoud (exclusief BOB) Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ in (jaar T) (exclusief BOB) i.v.m. kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G3/07*	BBZ vóór 2020 – kapitaalverstrekking (exclusief BOB) Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen kapitaalverstrekkingen BBZ in (jaar T) (exclusief BOB) i.v.m. kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G3/08*	BBZ vóór 2020 – levensonderhoud en kapitaalverstrekkingen (BOB) Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ en achterstallige betalingen kapitaalverstrekkingen BOB in (jaar T) i.v.m. Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G3/09*	BBZ vanaf 2020 – kapitaalverstrekking Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen kapitaalverstrekkingen BBZ in (jaar T) i.v.m. kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G3/10*	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G3/11*	
			€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Ja	

Deloitte Accountants B.V.
Voor identificatiedoeleinden.
Behorend bij controleverklaring
d.d. 7 juli 2023

SZW	G4	**Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo) gemeentedeel 2022** Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over Tozo (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wor		Welke regeling betreft het? *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G4/01*	Besteding (jaar T) levensonderhoud Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G4/02*	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G4/03*	Baten (jaar T) levensonderhoud Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G4/04*	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (aflossing) Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G4/05*	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (overig) Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G4/06*
			1	Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			2	Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			3	Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			4	Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			5	Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)	€ 0	€ 0	€ 4.154	€ 70.000	€ 3.309
			6	Totaal	€ 0	€ 0	€ 4.154	€ 70.000	€ 3.309
				Kopie regeling *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G4/07*	Aantal besluiten levensonderhoud (jaar T) Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G4/08*	Aantal besluiten kapitaalverstrekking (jaar T) Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G4/09*	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) Gemeente *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G4/10*		
			1	Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	0	0	Ja		
			2	Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	0	0	Ja		
			3	Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	0	0	Ja		
			4	Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)	0	0	Ja		
			5	Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)	0	0	Ja		
			6	Totaal	0	0			
				Kopie regeling *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G4/11*	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht) *Aard controle R* *Indicator: G4/12*	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht), aflossing *Aard controle R* *Indicator: G4/13*	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht), overig *Aard controle R* *Indicator: G4/14*	Uitvoeringskosten (jaar T) uitvoering Tozo buitenland (gemeente Maastricht) *Aard controle R* *Indicator: G4/15*	
			6	Totaal	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	
				Kopie regeling *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G4/16*	Levensonderhoud - Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud Tozo in jaar T i.v.m. kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G4/17*	Levensonderhoud- Mutaties (dotaties en vrijval) voorziening dubieuze debiteuren (jaar T) als gevolg van kwijt te schelden schulden levensonderhoud Tozo i.v.m. kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente *Aard controle D2* *Indicator: G4/18*	Kapitaalverstrekkingen - Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen op kapitaalverstrekkingen Tozo in jaar T i.v.m. kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G4/19*	
			1	Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	€ 0	€ 0	€ 0		
			2	Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	€ 0	€ 0	€ 0		
			3	Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	€ 0	€ 0	€ 0		
			4	Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)	€ 0	€ 0	€ 0		
			5	Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)	€ 0	€ 0	€ 0		
			6	Totaal	0	0	0		
SZW	G10	**Wet inburgering 2021_ gemeentedeel 2022** Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over Wet inburgering 2021 (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wor		Besteding (jaar T) Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G10/01*	Baten (jaar T) Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G10/02*	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) Gemeente *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G10/03*			
				€ 225.692	€ 150	Ja			

SZW	G12	**Kwijtschelden publieke schulden SZW-domein hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire_ gemeentedeel** Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wor		Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Bijzondere bijstand in (jaar T) Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G12/01*	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Wet Inburgering van 13 september 2012 in (jaar T) Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G12/02*	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) Gemeente *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G12/04*			
				€ 0	€ 0	Ja			
SZW	G13	**Onderwijsroute 2022_ deel gemeente** Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel (jaar T),ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wor		Bestedingen onderwijsroute (jaar T) Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G13/01*	Baten onderwijsroute (jaar T) Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G13/02*	Bestedingen overige voorzieningen (jaar T) Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G13/03*	Baten overige voorzieningen (jaar T) Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G13/04*	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G13/05*	
				€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Ja	

VWS	H4	**Regeling specifieke uitkering stimulering sport** Gemeenten		Ontvangen Rijksbijdrage (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: H4/01*	Totale werkelijke berekende subsidie *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H4/02*				
				€ 317.329	€ 90.384				
				Activiteiten *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H4/03*	Totale werkelijke berekende subsidie per project (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: H4/04*	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 17,5% (jaar T) **Onroerende zaken** *Aard controle R* *Indicator: H4/05*	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 17,5% (jaar T) **roerende zaken** *Aard controle R* *Indicator: H4/06*	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 17,5% (jaar T) **overige kosten** *Aard controle R* *Indicator: H4/07*	Toelichting - Verplicht als het een activiteit betreft welke NIET in de toekenning meegenomen is *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H4/08*
			1	Gemeentelijk Sportpark	€ 6.954	€ 6.954			
			2	Sporting H.A.C.	€ 0	€ 0			
			3	Achilles Top	€ 13.260	€ 13.260			
			4	RKTSV	€ 1.821	€ 1.821			
			5	vv Heillust	€ 2.059	€ 2.059			
			6	Onderhoud tennisaccomodaties	€ 3.049	€ 3.049			
			7	Buitensportaccommodaties	€ 3.060	€ 3.060			
			8	Buitensport onderhoud	€ 19.484	€ 19.484			
			9	buitensport onderhoud - ingeleend pesoneel	€ 144	€ 144			
			10	Verlichting	€ 974	€ 974			
			11	Maaien sportvelden	€ 3.914	€ 3.914			
			12	Entourage, paden, afrastering	€ 5.788	€ 5.788			
			13	Entourage, paden, -ingeleend personeel	€ 44	€ 44			
			14	Drainage	€ 2.552	€ 2.552			
			15	Kunstofbaan Achilles Top	€ 0	€ 0			
			16	Bemesten	€ 2.918	€ 2.918			
			17	Kunstgrasvelden	€ 4.102	€ 4.102			
			18	Machine sportvelden	€ 20.261	€ 20.261			

Deloitte Accountants B.V.
Voor identificatiedoeleinden.
Behorend bij controleverklaring
d.d. 7 juli 2023

VWS	H8	Regeling Sportakkoord 2020-2022	Beschikkingsnummer *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H8/01*	Totaal bedrag volgens beschikking *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H8/02*	Besteding aanstellen sportformateur (jaar T) **Gerealiseerd** *Aard controle R* *Indicator: H8/03*	Besteding uitvoering sportakkoord (jaar T) **Gerealiseerd** *Aard controle R* *Indicator: H8/04*	Cumulatieve besteding aanstellen sportformateur (t/m jaar T) **Gerealiseerd** *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H8/05*	Cumulatieve besteding uitvoering sportakkoord (t/m jaar T) **Gerealiseerd** *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H8/06*
		1	1042927	€ 56.575	€ 0	€ 57.276	€ 0	€ 57.276
		2	1036647	€ 127.713	€ 0	€ 68.006	€ 0	€ 128.006
			Kopie beschikkingsnummer *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H8/07*	Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H8/08*				
		1	1042927	Ja				
		2	1036647	Ja				
VWS	H12	Regeling specifieke uitkering lokale preventieakkoorden of preventieaanpakken	Besteding (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: H12/01*	Is voldaan aan de uitvoering van het lokale preventieakkoord of aanpak? *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H12/02*	Eindverantwoording? (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H12/03*			
			€ 18.309	Ja	Nee			
VWS	H16	Regeling Specifieke uitkering ijsbanen en zwembaden	Betreft jaar *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H16/01*	Beschikkingsnummer / naam *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H16/02*	Totale cumulatieve besteding *Automatisch berekend* *Aard controle R* *Indicator: H16/03*			
		1	2020	SPUKUZ21157	€ 0			
		2	2021	SPUKUZ21R2047	€ 114.553			
			Naam locatie *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H16/04*	Totale toezegging per locatie *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H16/05*	Besteding (jaar T) per locatie *Aard controle R* *Indicator: H16/06*	Cumulatieve besteding per locatie (t/m jaar T) *Aard controle n.v.t* *Indicator: H16/07*	Verschil toezegging vs. Besteding per locatie (automatisch berekend) *Aard controle n.v.t* *Indicator: H16/08*	Betreft jaar? *Aard controle R* *Indicator: H16/09*
		1	Sportfondsen Kerkrader BV	€ 53.657	€ 0	€ 0	€ 53.657	2020
		2	Sportfondsen Kerkrader BV	€ 104.000	€ 2.085	€ 114.553	-€ 10.553	2021

VWS	H25	Regeling Specifieke uitkering ijsbanen en zwembaden (ronde 3)	Beschikkingsnummer / kenmerk *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H25/01*	Ontvangen Rijksbijdrage (Jaar T) *Automatisch berekend* *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H25/02*	Totale definitieve exploitatietekort *Automatisch berekend* *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H25/03*	Totale cumulatieve besteding *Automatisch berekend* *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H25/04*	Eindverantwoording *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H25/05*	
		1	*Spukijz21-22029*	-€ 12.000	€ 12.000	€ 0	Nee	
			Naam locatie *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H25/06*	Betreft periode Nov + dec 2021 of Jan 2022? *Aard controle R* *Indicator: H25/07*	Totale toezegging per locatie *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H25/08*	Hoogte definitief exploitatietekort per locatie *Aard controle R* *Indicator: H25/09*	Besteding per locatie *Aard controle R* *Indicator: H25/10*	Cumulatieve besteding per locatie (t/m jaar T) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H25/11*
		1	*Sportfondsen Kerkrade BV*	*jan-22*	€ 12.000	€ 12.000	€ 0	€ 0

Deloitte Accountants B.V.
Voor identificatiedoeleinden.
Behorend bij controleverklaring
d.d. 7 juli 2023

Deloitte.

Accountantsverslag 2022

Gemeente Kerkrade

7 juli 2023

Deloitte.

Deloitte Accountants B.V.
Amerikalaan 110
6199 AE Maastricht Airport
Postbus 1864
6201 BW Maastricht
Nederland

Tel: 088 288 2888
Fax: 088 288 9901
www.deloitte.nl

Aan de leden van de
gemeenteraad van
de gemeente Kerkrade
Postbus 600
6460 AP KERKRADE

Datum
7 juli 2023

Ons kenmerk
2307648D77/EP

Behandeld door

drs. R.M.J. van Vugt RA
Audit Partner
Tel: 06 1100 2352
rvanvugt@deloitte.nl

drs. C.C.J. Honings RA
Audit Sr. Manager
Tel: 06 8201 2272
chonings@deloitte.nl

L. Tholen MSc
Audit Manager
Tel: 06 2394 0148
ltholen@deloitte.nl

Geachte leden van de raad,

Graag bieden wij u hierbij ons accountantsverslag aan met betrekking tot de controle van de jaarrekening 2022 van de gemeente Kerkrade. Deze rapportage beschrijft op hoofdlijnen onze controleaanpak en de belangrijkste aangelegenheden die wij tijdens onze controle in overweging hebben genomen. Wij zijn van mening dat de reikwijdte van onze werkzaamheden en de resultaten daarvan een deugdelijke basis vormen voor ons oordeel over de jaarrekening 2022 van de gemeente Kerkrade.

Bij de jaarrekening 2022 van de gemeente Kerkrade hebben wij een goedkeurende controleverklaring verstrekt

De jaarrekening 2022 is opgesteld onder verantwoordelijkheid van het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Kerkrade. Wij hebben bij deze jaarrekening een goedkeurende controleverklaring verstrekt voor het getrouwe beeld en de rechtmatigheid.

Onze controle is uitgevoerd in overeenstemming met onze opdrachtbevestiging van 9 december 2022.

Wij bespreken onze bevindingen met de financiële commissie

Wij bespreken dit verslag op 5 juli 2023 tijdens de bijeenkomst met de financiële commissie en zullen dan ook uw vragen beantwoorden. De inhoud van dit accountantsverslag is door ons afgestemd met het bestuur en de ambtelijke organisatie.

Hoogachtend,

Deloitte Accountants B.V.

Was getekend: drs. R.M.J. van Vugt RA

Op alle opdrachten verricht door Deloitte, behoudens M&A Diensten, zijn de Algemene Voorwaarden Dienstverlening Deloitte Nederland, januari 2020 gedeponeerd bij de Kamer van Koophandel onder nummer 24362837 van toepassing.
Deloitte Accountants B.V. is ingeschreven in het handelsregister van de Kamer van Koophandel te Rotterdam onder nummer 24362853. Deloitte Accountants B.V. is een zogenoemde affiliate van Deloitte NSE LLP en maakt onderdeel uit van het internationale netwerk van Deloitte Touche Tohmatsu Limited.

Inhoudsopgave

Bestuurlijke samenvatting 4

- Belangrijkste bevindingen, conclusies en aanbevelingen 5
- Onze belangrijkste conclusies als basis voor de controleverklaring 7

Bevindingen jaarrekening 9

- De financiële positie van uw gemeente 10
- De belangrijkste bevindingen naar aanleiding van onze controle 14

Interne beheersing 21

- De belangrijkste bevindingen inzake de interne beheersing 22

Overige aangelegenheden 24

- Overige aangelegenheden 25

Bijlagen 26

- Bijlage A1 - Niet-gecorrigeerde controleverschillen 27
- Bijlage A2 - Onzekerheden in de controle 28
- Bijlage A3 - Tekortkomingen in de toelichtingen 29
- Bijlage B - Bevindingen controle SiSa-bijlage 2022 30
- Bijlage C - Onafhankelijkheidsbevestiging 32

Add text

Bestuurlijke samenvatting

Bestuurlijke samenvatting

Belangrijkste bevindingen, conclusies en aanbevelingen

Getrouwheid en rechtmatigheid	• Wij hebben een goedkeurende controleverklaring verstrekt inzake het getrouwe beeld van de jaarrekening en de rechtmatigheid ervan. Er bestaan geen verschillen van inzicht met het college van burgemeester en wethouders over de gehanteerde grondslagen, de verslaggeving, of de uitkomsten van onze controlewerkzaamheden. • De gehanteerde materialiteit voor fouten en onzekerheden bedraagt € 2,2 miljoen, respectievelijk € 6,6 miljoen.
Financiële positie	• De financiële positie ultimo 2022, uitgedrukt in de solvabiliteit (eigen vermogen/totaal vermogen), is gestegen ten opzichte van 2021 (van 17,6% naar 19,7%). Verder is ook het kengetal voor de netto schuldquote verbeterd (2022: 67,4% en 2021:74,5%). De structurele exploitatieruimte is positief en bedraagt 0,9 (2021: 4,7). • De beschikbare weerstandscapaciteit ultimo 2022 bedraagt € 10,8 miljoen (2021: € 10,9 miljoen). Deze weerstandscapaciteit is hoger dan de door de gemeente Kerkrade onderkende en aanwezige risico's van € 7,7 miljoen (2021: € 7,1 miljoen). De weerstandsratio 2022 bedraagt 1,4 (2021: 1,5). Conform het model geeft dit de score 'voldoende'. Deze score valt binnen de gewenste bandbreedte. • U heeft primair een gerealiseerd saldo begroot van nihil en realiseert over 2022 een positief saldo van € 6,5 miljoen. Dit wordt met name veroorzaakt door incidentele meevallers. Voor een nadere toelichting verwijzen wij naar de pagina's 10 en 11 van de jaarrekening 2022.
Interne beheersing	In de afgelopen jaren is er veel op de gemeente Kerkrade afgekomen en in de komende jaren zullen de taken nog verder toenemen. Denk hierbij aan: de duurzaamheidsopgaven, de opvang van vluchtelingen, de implementatie van de Omgevingswet, de gevolgen van de Wet open overheid, de rechtmatigheidsverantwoording vanaf 2023, regionale samenwerkingsverbanden en outscourcing, de energietransitie, krapte op de arbeidsmarkt, digitalisering en toenemende cyberrisico's, vergrijzing, en steeds striktere verantwoordingseisen met betrekking tot onder andere het inzetten van specifieke uitkeringen, de beveiliging inzake ICT en persoonsgegevens. Ook de complexiteit van de opgaven van de gemeente neemt toe en vraagt om een integrale, gemeentebrede, aanpak. Dit heeft een enorme impact op de wijze waarop de ondersteunende activiteiten/processen, zoals financiën, informatiemanagement en applicatiebeheer, ICT, personeelszaken – gelet op deze ontwikkelingen – nu en straks kunnen blijven bijdragen aan het realiseren van de doelen. Bedrijfsvoering is een kerntaak en vormt een integraal onderdeel van het realiseren van uw doelstellingen en activiteiten. Vanaf eind 2021 is de gemeente Kerkrade bezig met het concreet invulling geven aan het herijken van de visie op de bedrijfsvoering en met het formuleren van acties om de bedrijfsvoering toekomstbestendig te houden. Hiervoor is binnen de gemeente Kerkrade een ontwikkelgroep bezig met het uitwerken van adviezen voor een plan van aanpak. Het belangrijkste aandachtspunt bij het realiseren van vervolgstappen is de uitvoeringskracht (capaciteit). Tijdens de interim-controle hebben wij opgemerkt dat deze een impuls nodig heeft. De organisatie heeft de handen vol aan het realiseren van alle opgaven, doelen en activiteiten, en komt feitelijk nog te weinig toe aan het versterken en verbeteren van de aandachtspunten en risico's in de bedrijfsvoering. Gezien de essentie van een ook in de toekomst bestendige bedrijfsvoering is de expliciete en voortdurende aandacht hiervoor op zowel ambtelijk als bestuurlijk niveau blijvend van groot belang.
Kwaliteit verslaggeving	Tijdens de controle hebben wij het door het management toegepaste proces met betrekking tot belangrijke verslaggevingsvraagstukken geëvalueerd. Hierbij valt te denken aan het proces rondom de verbonden partijen en aan schattingen (bijvoorbeeld inzake de voorzieningen). Een voorbeeld hiervan is het beoordelen van de toepassing van de juiste methodiek, de aannames, de berekeningen en het consistent toepassen van de hierbij betrokken modellen en/of de van toepassing zijnde financiële verslaggeving. Wij zijn van mening dat de verslaggevingsvraagstukken en de toegepaste inschattingen redelijk zijn en consistent worden gebruikt.

Bestuurlijke samenvatting

Belangrijkste bevindingen, conclusies en aanbevelingen

Betrouwbaarheid geautomatiseerde gegevensverwerking en cybersecurity	Onze controle heeft geen aangelegenheden geïdentificeerd die op het gebied van de betrouwbaarheid en de continuïteit van uw geautomatiseerde gegevensverwerking aan u gerapporteerd zouden moeten worden. Wij maken u erop attent dat de controle van de jaarrekening 2022 primair gericht is op het geven van een oordeel over de jaarrekening, en naar zijn aard niet bedoeld is om uitspraken te doen over de betrouwbaarheid en de continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking als geheel of van onderdelen daarvan. Daarbij is het tevens van belang dat wij ten behoeve van de jaarrekeningcontrole vooralsnog slechts in beperkte mate gebruikmaken van de geautomatiseerde gegevensverwerking binnen de gemeente Kerkrade, omdat wij onze controlebevindingen overwegend baseren op de binnen uw organisatie aanwezige brondocumenten, zoals facturen, bankafschriften en overeenkomsten.
Naleving van de Europese aanbestedingsregels	Wij constateren naar aanleiding van de door ons uitgevoerde controlewerkzaamheden onrechtmatigheden als gevolg van het niet naleven van de Europese aanbestedingsregels. Uit de controle 2022 is een rechtmatigheidsfout gebleken van €105.000. In hoofdstuk 'De belangrijkste bevindingen naar aanleiding van onze controle' – pagina 19 - is de casus nader toegelicht. De geconstateerde formele onrechtmatigheid in boekjaar 2021 met betrekking tot Wet maatschappelijke ondersteuning is niet meer van toepassing voor 2022, aangezien de gemeente het collegebesluit om geen nieuwe aanbieders meer toe te laten, heeft ingetrokken.
Begrotings-rechtmatigheid	Wij verwijzen voor een inhoudelijke analyse van de begrotingsrechtmatigheid naar de in het jaarverslag opgenomen analyse (financiële samenvatting, onderdeel d). Hiermee legt het college van burgemeester en wethouders verantwoording af over de rechtmatigheid van de lasten over 2022. Op basis van onze controle zijn er lastenoverschrijdingen geconstateerd van € 216.000 bij programma 01 Veiligheid. De overschrijding van de lasten op het programma Veiligheid wordt gecompenseerd door direct gerelateerde baten en is hiermee formeel onrechtmatig, maar telt niet mee voor het oordeel in het kader van de rechtmatigheid.
Frauderisicoanalye	Tijdens onze controle geeft de gemeente Kerkrade ons jaarlijks inzicht in de inschatting van het risico dat de jaarrekening een materiële afwijking kan bevatten als gevolg van fraude en in het proces dat u hanteert bij het onderkennen van eventuele frauderisico's. Hierbij analyseren de directeuren en afdelingshoofden jaarlijks de eerder vastgestelde frauderisicoanalyse op significante wijzigingen en acuut aan te pakken frauderisico's voor de onder hen ressorterende processen en functies. We merken op dat uw organisatie zich bewust is van frauderisico's, waaronder het belang van corporate compliance en de analyse van corruptievraagstukken. Kerkrade heeft een - in de basis - behoorlijke set van instrumenten om frauderisico's zo veel als mogelijk te voorkomen. In algemene zin zijn de basisnormen inzake integriteit geïmplementeerd. De resultaten overziend, kan worden gesteld dat het instrumentarium in alle redelijkheid op orde is. De gemeente Kerkrade heeft geen specifieke verhoogde, significante fraude risico's geïdentificeerd. Wij hebben geen aanvullende fraude risico's geïdentificeerd en kunnen ons vinden in de resultaten van de interne analyse van de gemeente Kerkrade. Volledigheidshalve vermelden wij dat wij geen signalen van (het vermoeden van) fraude hebben ontvangen gedurende onze controle.
Samenwerking	Ook dit jaar heeft de controle van de jaarrekening gelukkig weer deels op locatie bij de gemeente Kerkrade kunnen plaatsvinden. Hoewel wij vaker fysiek samenkomen, was de controle over boekjaar 2022 wederom uitdagend, zowel voor de gemeente als voor Deloitte. De oorzaken hiervan hebben met name gelegen in het toenemende aantal SiSa-regelingen, capaciteitsdruk als gevolg van onder andere de nasleep van de coronacrisis, en de opvang van Oekraïense vluchtelingen. Door een flexibele inzet van beide kanten hebben wij de controle over 2022 nu kunnen afronden en presenteren wij voorliggend accountantsverslag. Wij danken de medewerkers van de gemeente Kerkrade voor de samenwerking.

Bestuurlijke samenvatting

Onze belangrijkste conclusies als basis voor de controleverklaring

Onze opdracht is ongewijzigd uitgevoerd

Met de opdrachtbevestiging heeft u ons opdracht gegeven tot het controleren van de jaarrekening 2022. Naast de opdrachtbevestiging zijn bepalend (geweest) voor onze controle:

- Het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado).
- Het Normenkader rechtmatigheid 2022, dat op 29 maart 2023 is vastgesteld door de gemeenteraad van de gemeente Kerkrade.

De reikwijdte van onze controle staat omschreven in de opdrachtbevestiging. Er is gedurende het verloop van de controle op geen enkele wijze sprake geweest van een beperking of wijziging in de reikwijdte van onze controle. Wij achten de reikwijdte van onze controle voor 2022 voldoende voor de doelstelling van onze controle.

Toelichting uitgebreide controleverklaring

De controleverklaring bij de jaarrekening vervult een belangrijke maatschappelijke functie. Hierin geeft de accountant namelijk weer of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de resultaten en de financiële positie, en of de baten, lasten en balansmutaties rechtmatig tot stand zijn gekomen. De gebruikers van jaarrekeningen hebben aangegeven behoefte te hebben aan meer inzicht in de door de accountant ter zake uitgevoerde werkzaamheden. Dit heeft, in combinatie met een wijziging in de Nadere Voorschriften Controle- en Overige Standaarden (de voorschriften voor het uitvoeren van een accountantscontrole) geresulteerd in een uitgebreidere tekst van de controleverklaring bij uw jaarrekening 2022. In het hoofdstuk 'Informatie ter ondersteuning van ons oordeel' doen wij aanvullend verslag van onze controleaanpak met betrekking tot frauderisico's, het naleven van de wet- en regelgeving, en de veronderstellingen inzake de financiële risico's in relatie tot de financiële positie.

Bij de jaarrekening 2022 van de gemeente Kerkrade hebben wij een goedkeurende controleverklaring te verstrekt

Wij hebben de controle van de jaarrekening 2022 van de gemeente Kerkrade uitgevoerd en hebben een goedkeurende controleverklaring verstrekt voor zowel getrouwheid als rechtmatigheid.

De in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties over 2022, zijn in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in het door de gemeenteraad vastgestelde Normenkader 2022.

Wij hebben twee niet-gecorrigeerde controleverschillen geïdentificeerd met betrekking tot het vermogen en het resultaat en één onrechtmatigheid

Wij hebben tijdens onze controle twee niet-gecorrigeerde feitelijke afwijkingen geïdentificeerd, van in totaal € 757.000. Deze hebben betrekking op de terugbetalingsverplichting van de BBZ-debiteuren voor € 220.000 en op een te lage voorziening debiteuren sociale zaken van € 537.000. Voor een nadere toelichting verwijzen wij naar pagina 18. Daarnaast hebben wij een onrechtmatigheid van € 105.000 geconstateerd in de aanbestedingen. Voor een nadere toelichting verwijzen wij naar pagina 19.

Wij hebben een tweetal onzekerheden in de controle geïdentificeerd

Uit de controle zijn twee onzekerheden gebleken, van in totaal € 631.000. Deze onzekerheden hebben betrekking op een onzekere uitkomst van het bezwaar van de gemeente Kerkrade op de eindafrekening van de Provinciale subsidie van het Centrumplan, onderdeel C-City (€ 400.000), en op een drietal onverklaarbare verschillen in de aansluiting tussen de uitkeringen-administratie (X-Works) en de financiële administratie (€ 231.000). Voor een nadere toelichting verwijzen wij naar de pagina's 15 en 17 van dit verslag. De geconstateerde ongecorrigeerde getrouwheids- en rechtmatigheidsfouten (totaal € 862.000) en onzekerheden (totaal € 631.000) vallen binnen de materialiteitsgrenzen (€ 2.200.000 voor fouten en € 6.600.000 voor onzekerheden) van de jaarrekening 2022, zodat deze geen invloed hebben op de strekking van de controleverklaring.

Wij hebben (geringe) onzekerheden in de SiSa-bijlage geconstateerd

Wij hebben onzekerheden in de SiSa-bijlage 2022 geconstateerd voor in totaal een bedrag van € 231.000, dat wij hebben opgenomen in bijlage 2, en nader hebben toegelicht op pagina 17.

Geen feitelijke, niet-gecorrigeerde controleverschillen geïdentificeerd met betrekking tot de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT)

Wij hebben tijdens onze controle geen niet-gecorrigeerde feitelijke afwijkingen geïdentificeerd, groter dan onze rapporteringstolerantie, die van invloed zijn op de WNT. Voor de controle van de WNT hebben wij onze interne specialisten ingezet.

Er is geen sprake van belangrijke wijzigingen in de verslaggevingsregels

Significante verslaggevingsgrondslagen en de toepassing hiervan zijn belangrijk voor de presentatie van de financiële positie en de resultaten van uw gemeente. Daarnaast vereisen zij van het management het toepassen van oordeelsvorming ten aanzien van moeilijke, subjectieve en complexe posities, vaak vanwege de noodzaak om inschattingen te moeten maken over het effect van zaken die inherent onzeker zijn.

Bestuurlijke samenvatting

Onze belangrijkste conclusies als basis voor de controleverklaring

De belangrijkste verslaggevingsgrondslagen van de gemeente zijn uiteengezet in de toelichting op de jaarrekening 2022, bij het onderdeel “Waarderings-grondslagen”, en zijn niet in belangrijke mate gewijzigd.

Wij hebben het door het college van burgemeester en wethouders en het ambtelijk management toegepaste proces met betrekking tot belangrijke verslaggevings-praktijken geëvalueerd, en hebben gegevensgerichte controlewerkzaamheden uitgevoerd.

Wij zijn van mening dat de verslaggevingsvraagstukken en de toegepaste inschattingen goed onderbouwd en redelijk zijn, en dat deze consistent zijn gebruikt.

Wij zijn onafhankelijk van de gemeente Kerkrade

Ons zijn geen relaties bekend tussen Deloitte Accountants B.V. en haar zuster- en/of dochter-ondernemingen of de member firms van Deloitte Touche Tohmatsu Limited en hun respectievelijke zuster- en/of dochterondernemingen en de gemeente, die naar ons professionele oordeel mogelijk van invloed kunnen zijn op onze onafhankelijkheid.

Onze volledige onafhankelijkheidsbevestiging is te vinden in Bijlage C - Onafhankelijkheidsbevestiging.

De grondslagen van de jaarrekening voldoen aan de daaraan te stellen eisen

De belangrijkste verslaggevingsgrondslagen van de gemeente zijn uiteengezet in de toelichting op de jaarrekening 2022, bij het onderdeel “Waarderings-grondslagen”. De grondslagen zijn toegepast met inachtneming van de voorschriften zoals opgenomen in het Besluit Begroting en Verantwoording. De grondslagen voldoen aan de daaraan te stellen eisen.

Het jaarverslag is verenigbaar met de jaarrekening.

De jaarstukken 2022 van uw gemeente bestaan uit:

- Het jaarverslag 2022 (programmaverantwoording en verplichte paragrafen).
- De jaarrekening 2022 (balans met toelichting, overzicht van baten en lasten, met toelichting en SiSa-bijlage).
- Bijlagen.

De programmaverantwoording vormt samen met de verplicht voorgeschreven paragrafen (over onder andere weerstandsvermogen en risicobeheersing, bedrijfsvoering en verbonden partijen) het jaarverslag.

Op basis van de Nederlandse wetgeving en de Nadere Voorschriften Controle- en Overige Standaarden (NVCOS) 720 is de accountant verplicht bepaalde werkzaamheden uit te voeren met betrekking tot het jaarverslag en tot de andere informatie die in de jaarstukken is opgenomen. Als onderdeel van dit vereiste hebben wij de volgende werkzaamheden uitgevoerd:

- Wij hebben vastgesteld dat het jaarverslag de vereiste informatie bevat op basis van artikel 24 lid 2, artikel 25 en artikel 26 BBV.
- Wij hebben, voor zover wij kunnen beoordelen, vastgesteld dat de verklaringen van het college van burgemeester en wethouders in het jaarverslag, en de andere informatie zoals opgenomen in de jaarstukken, verenigbaar zijn met de beweringen en verklaringen die in de jaarrekening zijn opgenomen.
- Wij hebben vastgesteld dat de verklaringen in het jaarverslag overeenstemmen met de resultaten van de door ons uitgevoerde controlewerkzaamheden.

Bevindingen jaarrekening

De financiële positie van uw gemeente

Samenvatting van ontwikkelingen in het vermogen en het resultaat van uw gemeente

De vermogenspositie van uw gemeente is wederom toegenomen

Het BBV, de verslaggevingsregels voor gemeenten, maakt een duidelijk onderscheid tussen resultaatbepaling en resultaatbestemming. Alle baten en lasten dienen via het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening te lopen. Er mogen geen baten of lasten rechtstreeks in het eigen vermogen worden gemuteerd. De mutaties in het eigen vermogen vinden plaats door middel van de resultaatbestemming.

Het gerealiseerde totaalsaldo van baten en lasten over het boekjaar 2022 bedraagt € 6,5 miljoen voordelig. Per saldo is tussentijds € 3,2 miljoen aan de reserves toegevoegd, zodat het uiteindelijk gerealiseerde resultaat over 2022 € 9,7 miljoen voordelig bedraagt. Dit resultaat is afzonderlijk vermeld onder het eigen vermogen in de balans.

In het overzicht hiernaast hebben wij de ontwikkeling van het eigen vermogen opgenomen. De omvang van het eigen vermogen, exclusief het gerealiseerde resultaat, bedraagt ultimo 2022 circa 19,7% van het balanstotaal (ultimo 2021: 17,6% van het balanstotaal) en is toegenomen met circa € 9,7 miljoen ten opzichte van 2021.

Saldo baten en lasten

Het feitelijke saldo van baten en lasten in een jaar is weergegeven als het gerealiseerde totaalsaldo van baten en lasten. Daarnaast kent de gemeente het gerealiseerde resultaat. Dit is het gerealiseerde totaalsaldo van baten en lasten, plus of min de mutaties in de reserves (tussentijdse resultaatbestemming). Deze mutaties in de reserves bestaan uit de onttrekkingen aan en stortingen in de reserves gedurende het boekjaar. Deze mutaties worden doorgevoerd op basis van de door de gemeenteraad genomen besluiten. Het gerealiseerde resultaat is dus mede het gevolg van eerdere politieke besluitvorming.

Wat het voorgaande concreet betekent voor uw gemeente, hebben wij in het overzicht hiernaast weergegeven.

Eigen vermogen (x € 1.000)	2022	2021	2020
Eigen vermogen per 1 januari	**41.437**	**31.934**	**25.963**
Mutaties reserves - goedgekeurd door de raad	3.223	6.517	3.721
Gerealiseerd resultaat	6.516	2.986	2.250
Eigen vermogen per 31 december	**51.176**	**41.437**	**31.934**

Exploitatieresultaat (x € 1.000)	
Totale baten	211.313
Totale lasten	201.574
Gerealiseerd totaalsaldo baten en lasten	**9.739**
Af: stortingen in reserves	-16.834
Bij: onttrekkingen aan reserves	13.611
Saldo mutaties reserves - goedgekeurd door de raad	-3.223
Gerealiseerd resultaat	**6.516**

De financiële positie van uw gemeente

Samenvatting van ontwikkelingen in het vermogen en het resultaat van uw gemeente

Het overzicht van baten en lasten over het boekjaar 2022 laat een positief gerealiseerd totaalsaldo van baten en lasten van € 9,7 miljoen zien, ten opzichte van een begroot saldo van nihil.

De jaarrekening 2022 sluit – na het verwerken van de mutaties in de reserves – met een voordelig gerealiseerd resultaat van € 6,5 miljoen.

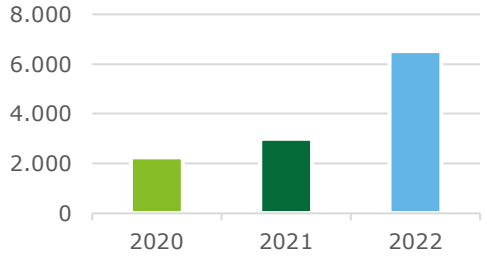
De grootste voordelen ten opzichte van de begroting worden veroorzaakt door:

1. Compensatie Oekraïne/vluchtelingen (€ 3,3 miljoen)
2. Bouwleges (€ 1,4 miljoen)
3. Decembercirculaire (€ 0,5 miljoen)
4. Rekenrente voorziening APPA (€ 0,5 miljoen)

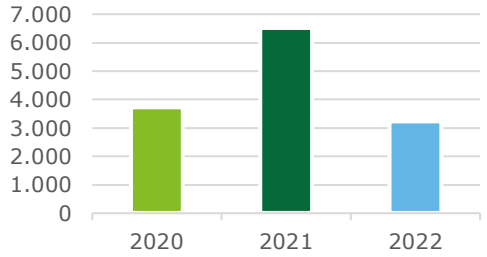
De gemeente Kerkrade heeft de verschillen tussen realisatie en begroting toegelicht en heeft de belangrijkste financiën in kaart gebracht in de programma-verantwoording. Voor nadere (detail) informatie verwijzen wij naar de pagina's 10 en 11 van het jaarverslag van de gemeente Kerkrade.

In de paragraaf Begrotingsrechtmatigheid van onze rapportage gaan wij nader in op de verschillen tussen de begrote en de werkelijke lasten in het kader van de begrotingsrechtmatigheid.

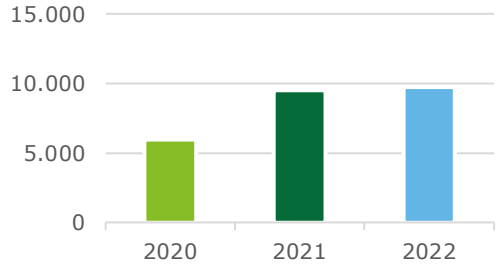
Gerealiseerd totaalsaldo baten en lasten (x € 1.000)

Saldo mutaties in reserves (x € 1.000)

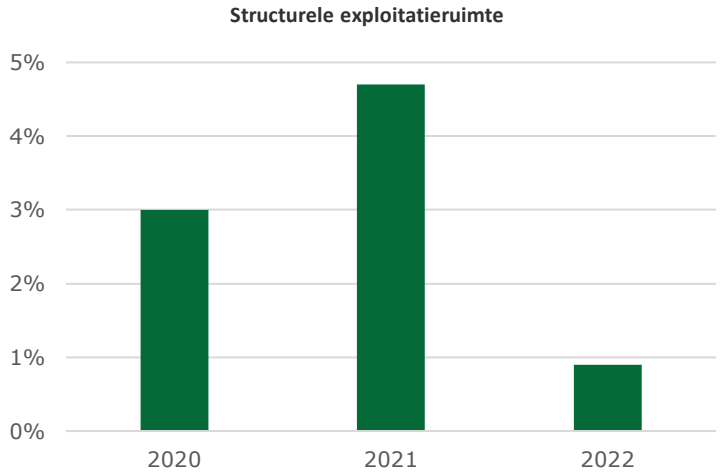
Gerealiseerd resultaat (x € 1.000)

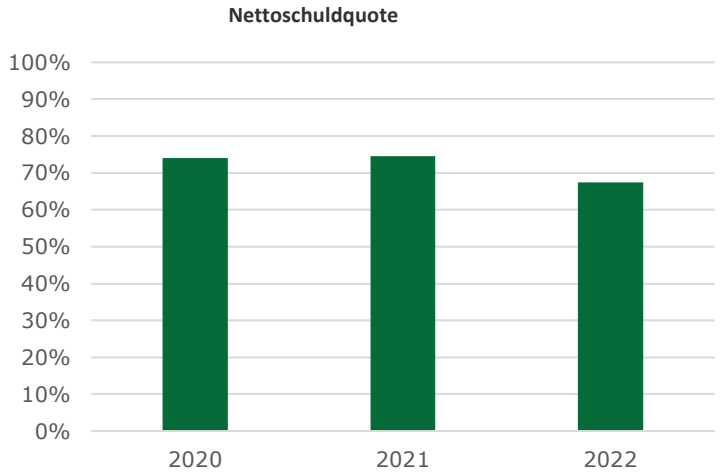

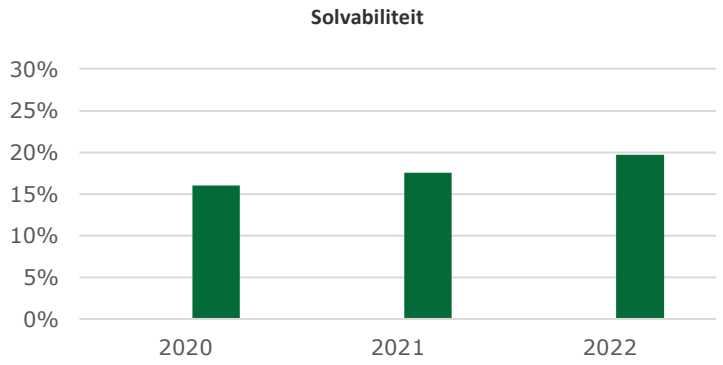
De financiële positie van uw gemeente

Samenvatting van ontwikkelingen in het vermogen en het resultaat van uw gemeente

Kengetallen voor de gemeente Kerkrade (werkelijk over de periode 2020-2022)

Uit bijgaande grafieken blijkt dat de situatie voor de gemeente wat betreft deze kengetallen weinig risicovol is als deze cijfers worden afgezet tegen de normen van de VNG. De structurele exploitatieruimte bedraagt 0,9% en ligt hiermee ruim boven de norm van 0%. De solvabiliteit bedraagt 19,7%. Indien de solvabiliteit groter wordt dan 20%, valt deze in de categorie ‘goed’. Positief is tevens de daling in de nettoschuldquote. De nettoschuldquote weerspiegelt het niveau van de schuldenlast van de gemeente ten opzichte van de eigen middelen en geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie. Aangezien deze lager is dan 90%, wordt deze op basis van de VNG-normen als ‘minst risicovol’ gezien.

De financiële positie van uw gemeente

Samenvatting van ontwikkelingen in het vermogen en het resultaat van uw gemeente

Het weerstandsvermogen

Het weerstandsvermogen weerspiegelt de relatie tussen de beschikbare weerstandscapaciteit en de benodigde weerstandscapaciteit op basis van de door de gemeente geschatte risico's. Beide zijn gemuteerd in 2022 en worden hieronder nader toegelicht.

Beschikbare weerstandscapaciteit

De door uw gemeente berekende beschikbare weerstandscapaciteit bedraagt € 10,8 miljoen (2021: € 10,9 miljoen). De beschikbare weerstandscapaciteit is daarmee stabiel gebleven ten opzichte van voorgaand jaar.

Benodigde weerstandscapaciteit

De inventarisatie van de risico's–die in de paragraaf "Weerstandsvermogen en risicobeheersing" van het jaarverslag is opgenomen–geeft een indicatie van de financiële omvang van de belangrijkste (specifieke) risico's, inclusief een schatting van de kans dat het geïdentificeerde risico zich voordoet, om daarmee de benodigde weerstandscapaciteit te kunnen bepalen. Daarbij geeft het college van burgemeester en wethouders een doorlopend inzicht in de grootste risico's (qua financiële impact en kans) voor uw gemeente. Ook is er een inhoudelijke toelichting gegeven op de geïdentificeerde risico's en op de eventuele financiële impact daarvan.

Uw gemeente heeft op basis van deze risico-inventarisatie berekend wat de benodigde weerstandscapaciteit is. Het berekende bedrag voor specifieke risico's bedraagt € 7,7 miljoen (2021: € 7,1 miljoen). Ten opzichte van 2021 is hiermee sprake van een toename van de gekwantificeerde risico's met € 0,6 miljoen. Deze toename wordt voor € 0,4 miljoen veroorzaakt door de gekwantificeerde risico's ten aanzien van de algemene uitkering.

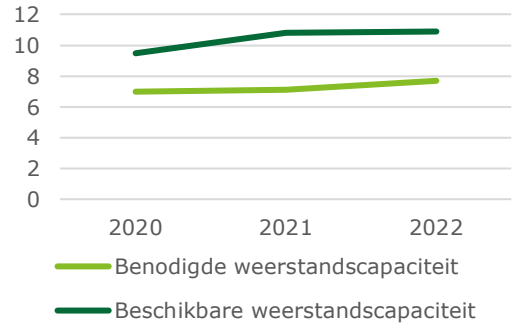
Hierbij heeft de gemeente Kerkrade het risico bepaald op 2% van de meest recente algemene uitkering, exclusief het sociaal domein. Voor het sociaal domein is het geïdentificeerde risico met € 0,2 miljoen verhoogd ten opzichte van 2021.

De ratio 'weerstandsvermogen' bedraagt op basis van deze cijfers 1,4. Dit wordt veroorzaakt doordat de beschikbare weerstandscapaciteit hoger is dan de ingeschatte risico's. Hiermee is de weerstandscapaciteit >1 en is deze 'voldoende' te noemen. Daarnaast concludeert de provincie Limburg dat de gemeente Kerkrade tot en met 2023 onder repressief toezicht valt. Dat is de lichtste vorm van toezicht.

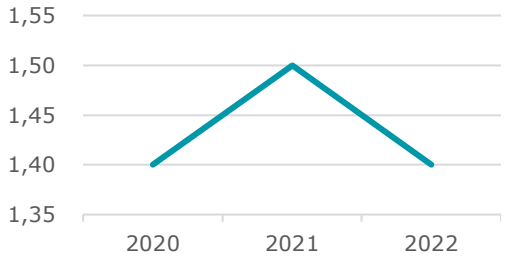
De huidige financiële positie is momenteel stabiel en gezond. Echter, we leven in een onzekere tijd (denk aan: de inflatie, een oplopende rente, de ontwikkeling van algemene uitkering vanaf 2026, een mogelijke recessie, en maatschappelijke spanningen (zoals met betrekking tot woningbouw, milieu en de opvang van asielzoekers). Daarnaast constateren wij dat het positieve resultaat over 2022 met name voorkomt uit incidentele baten. Het blijft een uitdaging om in een tijd met veel onzekerheden en een kwetsbare sociaal-economische structuur de financiële huishouding op orde te houden. Wij vragen in dit kader onder andere uw aandacht voor het blijven beheersen van de risico's in de ramingen, vanwege de na-ijleffecten van de coronacrisis, de onderhoudslasten openbare ruimte en gebouwen, overheadkosten/inhuur, waardering stadion, inflatie en het sociaal domein.

Wij geven u in overweging om, in samenwerking met de financiële commissie, de kaders rondom de financiële positie te actualiseren. Zoals ook is aangegeven tijdens de informatieavond van 18 oktober 2022 over de gemeentelijke financiën, zijn de kengetallen van de gemeente een graadmeter voor haar financiële gezondheid. Hierbij kunnen streefwaarden en/of bandbreedtes zinvol zijn bij het trekken van een conclusie over het geheel van kengetallen ten aanzien van de totale financiële positie. Het is in dat geval van belang om de bandbreedtes niet afzonderlijk te beoordelen, maar als één geheel, en in relatie tot elkaar. Deze streefwaardes of bandbreedtes zijn dan specifiek toegespitst op het beleid van de gemeente Kerkrade, waarbij er toezicht op kan worden gehouden. Uiteraard zullen wij ook jaarlijks een reflectie geven op de ontwikkeling van uw financiële positie.

Weerstandscapaciteit (x € 1 miljoen)

Ratio weerstandsvermogen

De belangrijkste bevindingen naar aanleiding van onze controle

Begrotingsrechtmatigheid en grondexploitaties

De begrotingsoverschrijdingen zijn adequaat toegelicht in de jaarrekening

Naast de controle op de rechtmatige totstandkoming van de baten, lasten en balansmutaties in de jaarrekening 2022 hebben wij een controle uitgevoerd op de begrotingsrechtmatigheid. De toe te passen normen voor het begrotingscriterium zijn gebaseerd op de artikelen 189, 190 en 191 van de Gemeentewet en moeten door de gemeenteraad zelf nader worden ingevuld en geconcretiseerd. Dit gebeurt met het vaststellen van de begroting en via de financiële verordening ex artikel 212 van de Gemeentewet.

Het systeem van budgetbeheer en -bewaking moet waarborgen dat de lasten binnen de begroting blijven en dat het college van burgemeester en wethouders belangrijke wijzigingen of dreigende overschrijdingen tijdig meldt aan de gemeenteraad, zodat deze hierover tijdig (binnen het begrotingsjaar) een besluit kan nemen. Een systeem met onvoldoende waarborgen voor het tijdig melden van budgetoverschrijdingen aan de gemeenteraad heeft het risico in zich dat het college van burgemeester en wethouders inbreuk maakt op het budgetrecht van de gemeenteraad.

Het begrotingscriterium is verder verfijnd en uitgewerkt in de Kadernota rechtmatigheid 2018 en in de addenda hierop voor de jaren 2021 en 2022 van de Commissie BBV. Het overschrijden van de begroting is altijd onrechtmatig, maar hoeft door de accountant niet in alle gevallen te worden meegewogen in zijn rechtmatig-heidsoordeel. De kostenoverschrijdingen moeten dan wel goed herkenbaar in de jaarrekening zijn opgenomen. Ze zijn in te delen in de categorieën zoals genoemd in de eerdergenoemde kadernota en in de addenda hierop.

Wij verwijzen voor een inhoudelijke analyse naar de paragraaf Begrotingsbijstellingen na eerste begrotingswijziging 2022 (financiële samenvatting, onderdeel c) in de jaarstukken 2022.

Hiermee legt het college van burgemeester en wethouders verantwoording af over de rechtmatigheid van de lasten over 2022. Op basis van de controle zijn er lastenoverschrijdingen geconstateerd van € 216.000 bij programma 01 Veiligheid. De overschrijding van de lasten op het programma Veiligheid wordt gecompenseerd door direct gerelateerde baten en is hiermee onrechtmatig, maar telt niet mee voor het oordeel in het kader van de rechtmatigheid.

Bij het beoordelen van de investeringskredieten hebben wij vastgesteld dat er geen overschrijdingen hebben plaatsgevonden. Alle overschrijdingen die hebben plaatsgevonden zijn tijdig gemeld. Derhalve hebben wij geen onrechtmatigheden geconstateerd inzake de investeringskredieten.

Grondexploitaties

De grondexploitaties zijn door de gemeente Kerkrade opnieuw doorgerekend (geactualiseerd) met het oog op de jaarrekening 2022. Tijdens onze controle van de grondexploitaties hebben wij specifieke aandacht gehad voor een actuele onderbouwing van de verwachte inflatie, de kosten- en opbrengstenindexatie, de (potentiële) effecten van de stikstofproblematiek op de grondexploitaties (programma en planning) en de (potentiële) effecten van het tekort aan bouwmate-rialen. Hierbij hebben wij tevens verhoogde aandacht gehad voor de waardering van de op 17 november 2022 geopende grondexploitatie ‘D’r Pool’, waarbij wij gebruik hebben gemaakt van interne specialisten op het gebied van vastgoed en aan vastgoed gerelateerde zaken.

Onze conclusie hierbij is dat de parameters en uitgangspunten in de waardering van de grondexploitaties evenwichtig zijn bepaald.

De balanswaarde van de grondexploitatie bedraagt ca. € 1,8 miljoen negatief (2021: -/- € 0,8 miljoen), inclusief de voorziening van € 1,5 miljoen (2021: € 17.000) . Een negatief saldo op de grondexploitaties betekent dat er meer ontvangsten dan uitgaven hebben plaatsgevonden, hetgeen vanuit een risicoperspectief positief is. De toename van de voorziening heeft betrekking op onrendabele top van de nieuwe grondexploitatie ‘D’r Pool’.

De gemeente Kerkrade heeft de gerealiseerde tussentijds winsten gereserveerd in een ‘algemene reserve OBK’ en in de bestemmingsreserve ‘reserve grondexploitatie OBK’. De algemene reserve OBK is een specifieke reserve voor het opvangen van eventuele niet al voorziene/afgedekte risico’s binnen de totale grondexploitatie. Deze reserve zal middels de resultaatbestemming 2022 worden aangevuld tot het ‘oorspronkelijke’ niveau van € 1,25 miljoen. Het bedrag van deze reserve is apart betrokken bij de weerstands-capaciteit. Vanuit de bestemmingsreserve ‘reserve grondexploitatie OBK’ worden de niet-verwachte verliezen uit de grondexploitaties betaald. De reserve werkt op deze manier als ‘werkreserve’ voor het Grondbedrijf.

De resterende stille reserve over alle grondexploitaties is ingeschat binnen een bandbreedte van circa € 0,3 – € 0,7 miljoen positief. Deze eventuele winst is een inschatting van de toekomstige winsten op de grondexploitaties en is derhalve nog niet gerealiseerd. De gemeente Kerkrade houdt vooralsnog, vanuit een voorzichtigheidsprincipe, rekening met € 0,3 miljoen in het meerjarige verloop van de ‘reserve grondexploitatie OBK’.

De belangrijkste bevindingen naar aanleiding van onze controle

Vastgoed en voorzieningen

Tijdens de controle hebben wij een onzekerheid van € 400.000 geïdentificeerd met betrekking tot de afwikkeling van de grondexploitatie 'Centrumplan'. Deze onzekerheid heeft betrekking op de afrekening van de subsidie voor het onderdeel 'C-City'. Op basis van de goedkeurende controleverklaring bij deze subsidie heeft de gemeente in maart 2023 de eindbeschikking ontvangen. De subsidie blijkt te zijn vastgesteld op € 1,4 miljoen, terwijl de gemeente had gerekend met € 1,8 miljoen. Volgens de gemeente is de vaststelling van de subsidie op een foutieve wijze bepaald. Daarom heeft zij d.d. 2 mei 2023 een bezwaar ingediend. Mocht het bezwaar door de provincie Limburg worden afgewezen, dan bedraagt het financiële risico € 400.000. Momenteel is de gemeente nog in afwachting van de uitspraak van de provincie Limburg.

Gegeven de bestemmingsreserve, de stille reserve, de verantwoorde voorziening op de grondexploitatie 'D'r Pool', onze controlewerkzaamheden en de resterende bedragen in de grondexploitaties zien wij geen verdere verhoogde risico's in de grondexploitaties. Wij hebben geen aanvullende bevindingen te melden.

Vastgoed

Eind 2022 bedraagt de boekwaarde van de materiële vaste activa van de gemeente Kerkrade € 158,3 miljoen (2021: € 149,0 miljoen). De materiële vaste activa zijn conform het BBV opgesplitst in investeringen met een economisch nut, investeringen met een economisch nut waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden opgelegd, en investeringen in de openbare ruimte met uitsluitend maatschappelijk nut. De grootste componenten binnen de materiële vaste activa betreffen de gebouwen (€ 61,1 miljoen) en de grond-, weg- en waterbouwkundige werken, inclusief de riolen (€ 66,3 miljoen).

Binnen het gemeentelijk vastgoed wordt steeds opnieuw een onderverdeling gemaakt in strategisch en niet-strategisch vastgoed. Objecten die specifiek worden aangemerkt als 'strategische kernvoorraad', worden als zodanig belangrijk beschouwd dat ze (op korte termijn) niet vervreemd mogen worden. Ze worden op een goed onderhoudsniveau gehouden. De overige gebouwen staan op de nominatie om te worden vervreemd of gesloopt. Deze gebouwen worden in principe marginaal onderhouden op basis van alleen klachtenonderhoud. De totale boekwaarde van het niet-strategisch vastgoed, van in totaal 18 objecten, is nagenoeg geheel afgeschreven en bedraagt in totaal € 0,2 miljoen. Het (bedrag aan) niet-strategisch vastgoed bestaat uit de aangekochte kerk, de pastorie en de woningen met betrekking tot de gebiedsontwikkeling Rolduckerveld. Deze panden zullen worden gesloopt en er worden in het plangebied nieuwe infra en groen gerealiseerd. Het verwerven was nood-zakelijk voor het later kunnen realiseren van de investeringen in infra en groen. Voor de gemeente zijn de verwervings- en sloopkosten daarom bijkomende kosten. Deze kosten zijn geactiveerd onder de materiële vaste activa. Analoog aan het verwerven van gronden om een weg te kunnen aanleggen, worden deze aankopen niet in één keer afgewaardeerd ten laste van het resultaat, maar worden ze afgeschreven in ca. 25 jaar. De verwervingskosten zijn dan ook toegevoegd aan het krediet voor het slopen en voor het aanleggen van infrastructuur en groenvoorzieningen, en zijn meegenomen in de afschrijving van die investering.

Indien de gebouwen niet als strategisch vastgoed worden aangemerkt en daarmee geen functie meer vervullen voor de aan de gemeente gerelateerde taken, indiceert dit dat er wellicht een boekwaardecorrectie vanwege een duurzame waardevermindering aan de orde is. Wij kunnen ons vinden in het standpunt van de gemeente Kerkrade dat er geen sprake is van een (materiële) duurzame waardevermindering ten aanzien van het niet-strategisch vastgoed.

Voorzieningen

De gemeente Kerkrade heeft voorzieningen gevormd voor de mogelijke verliezen, risico's of verplichtingen en voor beklemde middelen van derden. Het saldo van de voorzieningen is mede gebaseerd op schattingen. Vanwege de subjectiviteit die hier inherent aan is, hebben wij tijdens de jaarrekeningcontrole aandacht besteed aan de onderbouwing en de plausibiliteit van de uitgangspunten en veronderstellingen die ten grondslag liggen aan het berekenen van de voorzieningen.

Een nieuwe voorziening ten opzichte van 2021 is de voorziening verlofsparen. Met het ingaan van de nieuwe cao gemeenten per 1 januari 2022 wordt ambtenaren de mogelijkheid geboden om verlof om te zetten in spaarverlof. Dit spaarverlof kent geen eindtermijn en vervalt dan ook niet. Hiervoor dient een voorziening te worden gevormd. De gemeente heeft in dit kader een voorziening gevormd van € 59.000.

Bij de grootste voorziening, de voorziening riolen, ter hoogte van € 3,4 miljoen, is geen sprake van een schattingselement. De voorziening is namelijk gebaseerd op de overschotten of tekorten op de producten riolering (conform artikel 44, lid 2 BBV).

Daarnaast zijn er voorzieningen gevormd voor verplichtingen, verliezen en risico's, voor een bedrag van € 2,8 miljoen. Deze voorzieningen bestaan voor € 2,6 miljoen uit de voorziening voor de pensioenen van wethouders, ad € 2,6 miljoen. Hierbij is het schattings-element van een beperkte omvang. Dit betreft namelijk de pensioenvoorziening wethouders, die bestaat uit de berekeningen van de toekomstige pensioenlasten. Een schattingselement vormen de hierbij vastgestelde sterftetabellen, die landelijk worden bepaald door het Koninklijk Actuarieel Genootschap. De voorziening kent in 2022 een vrijval, vanwege de gestegen rente.

De belangrijkste bevindingen naar aanleiding van onze controle

Financiële vaste activa – Lening Stadion

Waardering financiële vaste activa - Lening Stadion

De gemeente Kerkrade heeft per 31 december 2022 een vordering, in de vorm van een uitgegeven lening, op Holding Stadion Kerkrade BV (hierna: Stadion) van € 18,5 miljoen. Momenteel wordt de directie van Stadion gevormd door een directeur van de gemeente Kerkrade. De STAK van Stadion bestaat uit drie wethouders. De gemeente Kerkrade houdt 87,495% van de aandelen, de Stadsregio Parkstad Limburg 8,1%, de gemeente Heerlen 4,27% en overige 0,135%. Het stadion heeft een maatschappelijke functie voor de gemeente Kerkrade.

De inkomsten van Stadion zijn afhankelijk van de huur voor het Parkstad Limburg Stadion (hierna: PLS) door de voetbalclub Roda JC (hierna: RJC).

De basisafspraak inzake het aflossen van de lening is dat Stadion jaarlijks € 800.000 (marktconforme) huur int van RJC en dat daarvan € 700.000 aan rente/aflossing aan de gemeente Kerkrade wordt betaald. Hiermee zou de lening ultimo 2046 in zijn geheel zijn afgelost. Echter, de raad heeft diverse besluiten genomen ten aanzien van de huur voor de jaren 2018-2023, vanwege de financiële positie van RJC. Zo is de huur in de periode 2018- 2020 tijdelijk verlaagd naar € 400.000 per jaar en in 2021-2023 naar € 250.000 per jaar, met de bedoeling het gemiste bedrag later (binnen de resterende looptijd van de lening t/m 2046) in te halen via een opslag op de toekomstige huur. Hierover wordt een marktconforme rente berekend. Op basis van deze afspraken de in te halen huur eind 2023 zijn opgelopen tot € 2,85 miljoen. Het inhalen hiervan gebeurt mede op basis van de nog te bepalen aflossingscapaciteit van RJC. Voor de periode na 2023 moeten hier nieuwe afspraken over worden gemaakt.

Er is sprake van een cessie-overeenkomst waarbij Stadion rechtstreeks van de KNVB gelden ontvangt ter hoogte van de huur en de rente over de tijdelijk verlaagde, later in te halen huur.

Er is geen sprake van achterstanden in de afgesproken te betalen bedragen t/m heden. Omdat de rente steeds betaald wordt, loopt het bedrag van € 2,85 miljoen ook niet verder op. De € 2,85 miljoen heeft betrekking op de relatie Roda-Stadion en is dus inbegrepen in de totale schuld die Stadion nog aan gemeente heeft (ad € 18,5 miljoen).

De inbaarheid van de lening van € 18,5 miljoen is momenteel dus afhankelijk van de huur voor het PLS door RJC. Gezien de omvang van de lening is het van belang de waardering van de inbaarheid van de lening aan Stadion steeds kritisch te beoordelen.

Momenteel inventariseert de gemeente Kerkrade diverse scenario's die impact kunnen hebben op het risicoprofiel van de uitgegeven lening. Wij hebben vernomen dat de raad in de raadscyclus van juni/juli zal worden gevraagd om in te stemmen met de keuze voor een scenario. Deze keuze zal invloed hebben op de toekomstige waardering van de uitgegeven lening.

Per heden is er nog geen sprake van aanvullend genomen (raads- en college) besluiten, en is de gemeente Kerkrade van mening dat er weliswaar sprake is en blijft van financiële risico's, maar dat er, naar de huidige inzichten en gezien de lange looptijd van de uitgegeven lening, geen sprake is van een directe duurzame waardevermindering.

In het weerstandsvermogen heeft de gemeente Kerkrade wel, conform voorgaande jaren, reeds rekening gehouden met een bedrag van € 1,6 miljoen, voor het geval RJC failliet zou gaan.

Dit bedrag is voorzien om binnen de meerjarenraming, oftewel een periode van vier jaar, een nieuwe invulling voor het stadion te vinden. Voor een nadere toelichting verwijzen wij naar de risicoparagraaf in de gemeentebegroting en de jaarrekening.

Wij kunnen ons vinden in het standpunt van de gemeente Kerkrade dat er nog geen **direct** risico is wat betreft een eventuele duurzame waardevermindering van de lening op korte termijn.

Hieraan liggen de volgende (voornaamste) argumenten aan ten grondslag:

- Er sprake is van een ruime looptijd en van vernieuwde betalingsregelingen (tot en met 2046). Conform de nieuwe afspraken heeft Roda JC voldaan aan haar betalingsverplichtingen over 2021-2023 (tot en met juni).
- De gemeente inventariseert momenteel alternatieve scenario's die mogelijk leiden tot een afname van het huidige risicoprofiel, waarbij de inbaarheid van de lening sterk afhankelijk is van één huurder.
- Tot slot geldt er een hypothecair recht op het stadion, dat de gemeente kan uitoefenen. Gezien de potentiële waarde hiervan is er op het moment geen sprake van een majeure onderdekking van de waardering van de lening.

Uiteraard adviseren wij u de ontwikkelingen te blijven volgen en bij een eventuele wijziging in de omstandigheden de financiële consequenties hiervan in kaart te brengen.

Hierbij dient te worden nagegaan of de toekomstige kasstromen voldoende zijn de lening op termijn af te kunnen lossen. Ook geven wij u mee om bij de keuze tussen de verschillende scenario's rekening te houden met de eventuele risico's met betrekking tot staatssteun.

De belangrijkste bevindingen naar aanleiding van onze controle

Sociaal domein

Sociaal domein

Lasten Jeugd

De totale lasten Jeugd, zoals opgenomen in de jaarrekening 2022, bedragen circa € 19,4 miljoen. De grootste financiële stromen voor de lasten Jeugd betreffen de Zorg in Natura (€ 18,0 miljoen) en het Gedwongen Kader (€ 1,3 miljoen). De inkoop van jeugdzorg en de financiële verwerking daarvan zijn uitbesteed aan centrumgemeente Maastricht.

Op 25 april 2023 hebben wij van de accountant van de gemeente Maastricht de gewaarmerkte verantwoording lasten jeugd 2022 ontvangen. Hierbij hebben wij vastgesteld dat de (gewaarmerkte) lasten overeen-komen met de door de gemeente Kerkrade in de definitieve jaarrekening verantwoorde lasten.

Daarnaast hebben wij vastgesteld dat het afwikkelen van oude jaren (2017 tot en met 2021) geen materiële impact heeft op de jaarrekening 2022 van de gemeente Kerkrade. Het gecumuleerde effect hiervan bedraagt namelijk afgerond € 0,7 miljoen voordelig en is ook als zodanig in de jaarrekening 2022 verwerkt.

Lasten Wmo

Ten aanzien van de lasten inzake de Wet maatschappelijke ondersteuning hebben wij geen getrouwheids- en/of rechtmatigheidsfouten geconstateerd als gevolg van de uitgevoerde controlewerkzaamheden. Wel hebben wij op basis van de door de gemeente uitgevoerde interne-controlewerkzaamheden vastgesteld dat er kwalitatieve bevindingen zijn ten aanzien van de zwaarte van de toegekende Hulp bij het Huishouden. Dit valt buiten de scope van de accountantscontrole, aangezien dit niet leidt tot een financiële rechtmatigheidsfout.

Wij geven de gemeente mee om het proces inzake de totstandkoming van besluiten en de uitgevoerde kwaliteitstoets hierop interne te herevalueren, om voornoemde kwalitatieve bevindingen in de toekomst te voorkomen.

PGB-gelden

Voor alle cliënten die een PGB ontvangen, worden door de gemeente beschikkingen verstrekt. De Sociale Verzekeringsbank (SVB) verzorgt het administratieproces en legt daarover verantwoording af, maar controleert niet of de prestatie is geleverd voor de gedeclareerde zorgkosten.

Evenals in voorgaande jaren heeft de gemeente Kerkrade aanvullende werkzaamheden op de prestatielevering PGB uitgevoerd. Hieruit volgen geen bevindingen.

Sociale zaken (uitkeringen)

Vanaf 1 november 2021 worden de uitkeringen (waaronder de Participatiewet, IAOW, BBZ, Bijzondere bijstand, loonkostensubsidie, Tozo en IAOZ) verwerkt en geadministreerd in de (sub) administratie X-Works.

Middels detailcontroles hebben wij de uitkeringen en de bijbehorende baten getoetst op getrouwheid en rechtmatigheid.

Tevens hebben wij voor de genoemde uitkeringen de interne integrale aansluitingen getoetst tussen de (sub) administratie X-Works, de financiële administratie Coda en de jaarrekening. Uit deze aansluitingen komen financiële onzekerheden naar voren in de vorm van aansluitverschillen. De gemeente Kerkrade zal samen met de leverancier van X-Works onderzoeken waar de verschillen door worden veroorzaakt en zal eventueel een aanpassing in de inrichting van de administratie (laten) doorvoeren. Voor de geconstateerde aansluitverschillen verwijzen wij naar de onderstaande tabel. De geconstateerde onzekerheden vallen binnen de gestelde materialiteitsgrenzen, zodat deze geen invloed hebben op de strekking van de controle-verklaring. Daarnaast hebben wij in het primaire proces rondom uitkeringen verbeterpunten geconstateerd, waarvoor wij verwijzen naar het hoofdstuk ‘Interne beheersing’.

Constatering	Soort uitkering	Fout/ onzekerheid	Bedrag
Onverklaard aansluitverschil tussen Coda en X-Works ten aanzien van de bestedingen Participatiewet (meer lasten in de SiSa verantwoord)	Participatiewet (G2/01)	Onzekerheid	€ 54.000
Onverklaard aansluitverschil tussen Coda en X-Works ten aanzien van de baten van de Participatiewet (minder baten in de SiSa verantwoord)	Participatiewet (G2/02)	Onzekerheid	€ 105.000
Onverklaard aansluitverschil tussen Coda en X-Works ten aanzien van de baten kapitaalverstrekking (exclusief Rijk)	Kapitaal-verstrekking (G3/02)	Onzekerheid	€ 72. 000

De belangrijkste bevindingen naar aanleiding van onze controle

Overlopende posten, BBZ-debiteuren en de situatie Rusland en Oekraïne

Cyberaanval administratie sociaal domein

De softwareleverancier van de gemeente Kerkrade is getroffen door een cyberaanval. De aanval werd gedaan op 27 juli 2022 op het administratiesysteem van het sociaal domein. Het systeem is vervolgens onderzocht door een gespecialiseerd bureau voor cybersecurity. Wij hebben vernomen dat daarbij er geen aanwijzingen zijn gevonden die erop duiden dat er sprake is geweest van datadiefstal. Wij hebben het rapport van deze externe partij ontvangen en hebben vanuit onze rol als externe accountant de opvolging en inhoud hiervan beoordeeld met behulp van interne IT-specialisten. Daarbij is vastgesteld dat de gemeente en de leverancier van X-Works (Blinqt) het voorval hebben gemeld bij de Autoriteit Persoonsgegevens. Tevens heeft de gemeente de gegijzelde data kunnen terughalen via back-ups. Op basis van onze werkzaamheden hebben wij vastgesteld dat de juiste stappen zijn ondernomen en dat de informatiebeveiliging verder is verbeterd, om deze situaties in de toekomst zo veel mogelijk te voorkomen. De cyberaanval heeft geen directe impact gehad op onze controleaanpak.

Opvolging Tozo IB-signalen

De gemeente Kerkrade heeft integrale opvolging van de IB-signalen in het primaire proces ingericht. Hierbij is zichtbaar dat de IB-signalen zijn opgevolgd op basis van uitgezette acties of ingerichte werkprocessen. Er zijn geen vervolgacties nodig.

Actualiseren terugbetaling BBZ-debiteuren

Tijdens onze werkzaamheden hebben wij geconstateerd dat de terugbetalingsverplichting aan het Rijk ten aanzien van de BBZ-debiteuren te laag lijkt te zijn verantwoord voor een bedrag van € 220.000. Deze bevinding is niet gecorrigeerd in de jaarrekening 2022, omdat de gemeente Kerkrade dit verschil eerst zelfstandig wenst te onderzoeken voordat de boekingen in de administratie zullen worden gemaakt.

Statische toets voorziening debiteuren sociale zaken

De gemeente Kerkrade bepaalt de voorziening voor de debiteuren sociale zaken door middel van historische ervaringen (dynamische methode). Hierbij bepaalt de gemeente Kerkrade een percentage (in casu 24%) over het totaal aan openstaande vorderingen debiteuren sociale zaken dat wordt voorzien. Dit is toegestaan, echter dient de gemeente conform wet- en regelgeving deze methode te verifiëren middels een statische toets op de openstaande posities per einde boekjaar. Deze statische toets was bij aanvang van de controle niet met voldoende kwaliteit uitgevoerd voor het boekjaar 2022. De genoemde statische toets is alsnog uitgevoerd en dit heeft geresulteerd in een ongecorrigeerd controleverschil van € 537.000. In dit verband adviseren wij om deze statische toets tijdig en met voldoende diepgang uit te voeren voor het komende boekjaar. Met name voor wat betreft de onderbouwing voor de terugvorderingen die reeds langer dan 10 jaar open staan.

Budgetoverheveling en overlopende posten

De wettelijke grondslag van het financieel toezicht is neergelegd in de 'Gemeentewet', het 'Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten', en het 'Gemeenschappelijk Financieel Toezichtkader'. Gemeenten zijn in eerste instantie zelf verantwoordelijk voor hun financiële huishouding. Een structureel en reëel sluitende begroting is daarbij essentieel.

Indien dit niet het geval is, dient in de meerjaren-begroting aannemelijk te worden gemaakt dat dit evenwicht alsnog tot stand wordt gebracht. Met het toezicht wordt beoogd een gezonde financiële situatie bij gemeenten te bevorderen. Repressief toezicht is de regel, en preventief toezicht is uitzondering. Elke gemeente krijgt vóór 1 januari bericht over het toezichtregime voor het komende begrotingsjaar. De gemeente Kerkrade valt onder repressief toezicht.

In het belang van het imago kan de tendentie bestaan dat de gemeente richting de maatschappij een bepaald resultaat wil kunnen tonen (conform de door de raad goedgekeurde begroting). Als gevolg van politieke beslissingen en een veranderlijke regelgeving in de sector kan er derhalve sprake zijn van (prestatie)druk. Wanneer de gemeente een zeer positief resultaat behaalt, geeft dit in de maatschappij een tegenstrijdig beeld van de problematiek in de sector. Een te negatief resultaat drukt echter op de financiële positie van de gemeente Kerkrade.

Derhalve betreft dit een mogelijke prikkel voor het al dan niet toepassen van budgetoverheveling.

Naar aanleiding van dit risico hebben wij extra aandacht besteed aan de overlopende posten in de jaarrekening. Hierbij is namelijk het risico van budgetoverheveling en van het vormen van 'potjes' het grootst. Dit betreft zowel de overlopende activa als de overlopende passiva.

Middels uitgebreide detailcontroles hebben wij de overlopende activa en passiva gecontroleerd. Wij hebben geen indicaties gehad die erop duiden dat er sprake is geweest van het vormen van 'potjes' of van budgetoverheveling.

Situatie Rusland en Oekraïne

De Oekraïne-crisis heeft in 2022, en in 2023, belangrijke maatschappelijke en financiële gevolgen. Heel concreet en bekend is de opvang van vluchtelingen uit Oekraïne. Ook is sprake van een hoge inflatie en zijn de energie-prijzen sterk gestegen als gevolg hiervan. Dit heeft invloed gehad op de gemeente zelf, maar ook op haar burgers.

Ondanks deze feiten heeft de crisis voor de gemeente Kerkrade geen gevolgen voor de continuïteit. De gemeente verricht bovendien geen activiteiten in/in samenwerking met Rusland en/of Oekraïne.

De belangrijkste bevindingen naar aanleiding van onze controle

Fraude, integriteit en naleving wet- en regelgeving

De beoordeling van het risico op materiële fouten in de jaarrekening als gevolg van fraude of van het overtreden van wet- en regelgeving

Tijdens onze controle geeft de gemeente Kerkrade ons jaarlijks inzicht in de inschatting van het risico dat de jaarrekening een materiële afwijking kan bevatten als gevolg van fraude of van het overtreden van wet- en regelgeving en het proces dat de gemeente Kerkrade hanteert bij het onderkennen van eventuele fraude- risico's.

Hierbij analyseren de directeuren en de afdelingshoofden jaarlijks de eerder vastgestelde frauderisico-analyse op significante wijzigingen en acuut aan te pakken frauderisico's in de onder hen ressorterende processen en functies. Wij merken op dat uw organisatie zich bewust is van frauderisico's, waaronder het belang van corporate compliance en de analyse van corruptievraagstukken. Kerkrade heeft een - in de basis - behoorlijke set van instrumenten om de frauderisico's zo veel als mogelijk te voorkomen. In algemene zin zijn de basisnormen voor integriteit geïmplementeerd. De resultaten overziend, kan worden gesteld dat het instrumentarium in alle redelijkheid op orde is.

De gemeente Kerkrade heeft geen specifieke verhoogde, significante frauderisico's geïdentificeerd. Wij hebben geen aanvullende frauderisico's geïdentificeerd en zijn het eens met de resultaten van de interne analyse van de gemeente Kerkrade. Volledigheidshalve vermelden wij dat wij geen signalen van (het vermoeden van) fraude hebben ontvangen gedurende onze controle. De frauderisicoanalyse is - onder geheimhouding - ter inzage beschikbaar voor de raad.

Geen wijzigingen in onze initiële inschatting van het frauderisico en geen aanwijzingen voor fraude

De primaire verantwoordelijkheid voor het voorkomen en detecteren van fraude berust bij het college van burgemeester en wethouders, inclusief het invoeren en onderhouden van interne-beheersingsmaatregelen ten behoeve van de betrouwbaarheid van de financiële verslaggeving, de werking en efficiency van de bedrijfsvoering, en de naleving van de van toepassing zijnde wet- en regelgeving. Als accountant verkrijgen wij een redelijke, maar geen absolute, zekerheid dat de jaarrekening als geheel geen afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fraude of fouten.

Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten, doordat er sprake kan zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen of verkeerd voorstellen van zaken, of het doorbreken van de interne beheersing. Onze controle is uitgevoerd met een hoge, maar geen absolute, mate van zekerheid, waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle fouten en fraudes hebben ontdekt.

Wij hebben de accountantscontrole professioneel-kritisch uitgevoerd en hebben professionele oordeels-vorming toegepast, in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen.

Fraude en integriteit

Jaarlijks verkrijgen wij inzicht in de integriteitsmeldingen, die wij vervolgens doorspreken met uw organisatie. Wij hebben op basis van onze controle en naar aanleiding van deze besprekingen geen fraudegevallen geconstateerd.

Naleving van de Europese aanbestedingsregels

Uw gemeente voert in het kader van de controle op de naleving van de Europese aanbestedingsregels jaarlijks als onderdeel van de interne-controlewerkzaamheden dossiercontroles uit.

Wij constateren op basis van onze controlewerkzaam-heden over 2022 een rechtmatigheidsfout van € 105.000 (impact voorgaande jaren € 203.919) als gevolg van het niet naleven van de Europese aanbestedingsregels. Dit heeft betrekking op de uitgaven ten aanzien van één aanbestedingsdossier. De oorzaak van het niet naleven van de Europese aanbestedingsregels is gelegen in de wisselingen in personele bezetting op de betreffende gemeentelijke afdeling die de afgelopen jaren hebben plaatsgevonden.

De gemeente heeft een passende vervolgactie uitgevoerd aangezien het contract met de betreffende partij is beëindigd per 31 december 2022. Tevens zit de gemeenten momenteel in de voorbereidingsfase voor een nieuwe Europese aanbesteding vanwege het cumulatieve opdrachtvolume. Als gevolg hiervan heeft betreffende onrechtmatigheid geen effect op 2023 en is de onrechtmatigheid inmiddels opgelost.

Ondanks de getroffen maatregelen kan achteraf blijken dat uw gemeente in de praktijk, als gevolg van de complexiteit van de materie en de regelgeving, in combinatie met de hoeveelheid bij dit proces betrokken personen, toch per abuis voor een verkeerde aanbestedingsprocedure heeft gekozen. Hierdoor blijft een uitvoerige repressieve controle van belang. Naar analogie van onze eerdere adviezen, benadrukken wij dan ook het belang van een jaarlijkse spendanalyse waarbij alle bestedingen die de Europese aanbestedingsgrens overschrijden nader worden gecontroleerd. Op deze wijze kan er tijdig actie worden ondernomen richting de toekomst.

De belangrijkste bevindingen naar aanleiding van onze controle

Overige bevindingen

Wij hebben (geringe) onzekerheden in de SiSa-bijlage geconstateerd

De procedure die uw gemeente moet naleven bij het aanleveren van de bestanden aan het CBS is ten opzichte van vorig jaar niet wezenlijk gewijzigd. Uw gemeente dient in een vast, voorgeschreven stramien de SiSa-documenten aan het CBS aan te leveren.

Wij hebben de SiSa-bijlage gecontroleerd op basis van de Nota verwachtingen accountantscontrole SiSa 2022. Hierbij controleren en evalueren wij de getrouwheid en de rechtmatigheid van de in de SiSa-bijlage verantwoorde gegevens (indicatoren).

Wij constateren dat de Rijksoverheid eind 2022 en begin 2023 wederom veel nieuwe SiSa-regelingen in het leven heeft geroepen. Bij uw gemeente heeft dit geleid tot in totaal 22 SiSa-regelingen. De toename van het aantal SiSa-regelingen en de (ver)late communicatie hierover vanuit de Rijksoverheid hebben geleid tot een extra druk en tijdbesteding met betrekking tot zowel het opstel- als het controleproces van de jaarrekening. Desondanks is de controle van de SiSa-bijlage tijdig afgerond.

Wij benadrukken dat u zelf verantwoordelijk bent voor de volledigheid van de te verantwoorden indicatoren zoals opgenomen in de SiSa-bijlage. Indien een ‘0’ is ingevuld, zijn wij volledigheidshalve wel bij uw organisatie nagegaan of deze ‘0’ terecht is ingevuld. U hebt deze aanpak aan ons bevestigd.

Wij hebben onzekerheden in de SiSa-bijlage 2022 geconstateerd voor een bedrag van € 231.000, dat wij hebben opgenomen in bijlage 2.

Wet normering topinkomens

Tijdens de jaarrekeningcontrole hebben wij de naleving van de voorschriften met betrekking tot de Wet normering topinkomens (verder: de WNT) beoordeeld. De maximale bezoldiging voor topfunctionarissen van een gemeente bedraagt over boekjaar 2022 € 216.000. Voor de gemeente Kerkrade geldt dat de gemeente-secretaris en de griffier als topfunctionaris worden aangemerkt. Op grond hiervan concluderen wij dat de bezoldigingen van de gemeentesecretaris en de griffier voldoen aan de WNT.

In 2022 zijn er geen ontslagvergoedingen aan topfunctionarissen uitgekeerd die hun weerslag hebben op de WNT-verantwoording. De bezoldiging van deze topfunctionarissen is toereikend in de jaarrekening toegelicht. Daarnaast dienen gemeenten de salarissen openbaar te maken van overige medewerkers (inclusief - mits aan bepaalde voorwaarden is voldaan - ingehuurd personeel) die een bezoldiging ontvangen boven deze norm.

Ten slotte stelt de WNT een aantal overige eisen, zoals een maximale ontslagvergoeding voor topfunctionarissen van € 75.000. In 2022 hebben wij geen overschrijding van de grensbedragen voor topfunctionarissen en overige medewerkers geconstateerd. Zie voor de toelichting op de WNT pagina 203 en verder van de jaarrekening.

Interne beheersing

Interne beheersing

De belangrijkste bevindingen inzake de interne beheersing op basis van de controle van het boekjaar 2022

Geen significante tekortkomingen in de interne (financiële) beheersing

In de afgelopen jaren is er veel op de gemeente Kerkrade afgekomen en in de komende jaren zullen deze taken nog verder toenemen. Denk hierbij aan: de duurzaam-heidsopgaven, de opvang van vluchtelingen, de implementatie van de Omgevingswet, de gevolgen van de Wet open overheid, de rechtmatigheidverant-woording vanaf 2023, regionale samenwerkings-verbanden en outscourcing, de energietransitie, krapte op de arbeidsmarkt, digitalisering en toenemende cyberrisico's, vergrijzing, en steeds striktere verantwoordingseisen met betrekking tot onder andere het inzetten van specifieke uitkeringen, beveiliging ICT, en persoonsgegevens. Ook de complexiteit van de opgaven in de gemeente neemt toe en vraagt om een integrale – gemeentebrede – aanpak.

Dit heeft een enorme impact op de wijze waarop de ondersteunende activiteiten/processen, zoals financiën, informatiemanagement en applicatiebeheer, ICT en, personeelszaken – gelet op deze ontwikkelingen – nu en straks kunnen blijven bijdragen aan de realisatie van de doelen. Bedrijfsvoering is een kerntaak en een integraal onderdeel van het realiseren van de doelstellingen en activiteiten.

Vanaf eind 2021 geeft de gemeente Kerkrade concreet invulling aan het herijken van de visie op de bedrijfs-voering en formuleert zij acties om de bedrijfsvoering toekomstbestendig te maken en te houden. Hiervoor is binnen de gemeente Kerkrade een ontwikkelgroep bezig met het uitwerken van adviezen voor een plan van aanpak. Het belangrijkste aandachtspunt bij het realiseren van de vervolgstappen hierin is de uitvoeringskracht (capaciteit). Tijdens de interim-controle hebben wij opgemerkt dat deze uitvoerings-kracht een impuls nodig heeft.

De organisatie heeft de handen vol aan het realiseren van opgaven, doelen en activiteiten, en komt feitelijk nog te weinig toe aan het versterken en verbeteren van de aandachtspunten en risico's in de bedrijfsvoering. Gezien het belang van een toekomstig bestendige bedrijfsvoering, is de expliciete en voortdurende aandacht hiervoor op zowel ambtelijk als bestuurlijk niveau blijvend van groot belang.

Geen significante tekortkomingen in de interne (financiële) beheersing

Als onderdeel van de jaarrekeningcontrole hebben wij in het najaar van 2022 een interim-controle uitgevoerd.

Deze interim-controle was primair gericht op de opzet, het bestaan en de werking van maatregelen van administratieve organisatie en interne beheersing (AO/IB), voor zover van belang voor onze controle van de betrouwbaarheid en de rechtmatigheid van de in de jaarrekening opgenomen gegevens.

Wij hebben geen onvervangbare of significante tekortkomingen in de interne beheersing geconstateerd.

Wel hebben wij enkele verbeterpunten geconstateerd. De belangrijkste hiervan betreffen: het proces sociale zaken, de Wmo, subsidies (o.a. SiSa-verantwoording), en inkoop en aanbestedingen. Deze zaken zullen wij onderstaand nader toelichten.

Verbeterpunten in proces sociale zaken

Ten aanzien van sociale zaken zijn er naar aanleiding van de interne-controlewerkzaamheden verbeterpunten geïdentificeerd ten aanzien van de getrouwheid en de rechtmatigheid van de lasten.

Deze verbeterpunten hebben met name betrekking op de volgende zaken:

- Heronderzoeken worden niet (tijdig) door de betreffende consulenten uitgevoerd.
- Er is sprake van onvoldoende onderzoeksdocumentatie en dossiervorming waaruit o.a. blijkt dat de vermogens- en inkomenstoets (adequaat) is uitgevoerd en dat de voorschotten terecht zijn verstrekt. Hierdoor is er sprake van het risico dat uitkeringen onrechtmatig zijn verstrekt.
- Fraudesignalen worden niet (tijdig) onderzocht.
- Er is sprake van foutieve berekeningen van terug-vorderingen.

Bovengenoemde bevindingen zijn bij de uitvoering teruggelegd, zodat hieraan opvolging kan worden gegeven. In april/mei hebben er met de gemeente diverse overleggen plaatsgevonden over de ondernomen vervolgacties. Naar aanleiding hiervan heeft de gemeente de onzekerheden kunnen wegnemen middels het uitvoeren van aanvullende controlewerkzaamheden.

Verder merken wij op dat de gemeente geen gebruik maakt van een 4-ogenprincipe voor de controle op de afgegeven beschikkingen van de uitkeringen Participatiewet. Ons is te kennen gegeven dat dit een bewuste keuze is van de gemeente, op basis van een risico-inschatting. Deze afweging is gemaakt op basis van ervaringen uit het verleden met de afgifte van beschikkingen in het kader van de Participatiewet en de intensieve begeleiding van werknemers. Tevens zijn er onafhankelijke kwaliteitsmedewerkers die steekproefs-gewijs de uitkeringen controleren. Wij hebben vastgesteld dat deze controle over boekjaar 2022 volledig heeft plaatsgevonden. Wij kunnen de uitgangspunten van de gemeente volgen, maar adviseren u wel om de toegevoegde waarde van collegiale toetsing binnen het primaire proces kritisch te revalueren.

Interne beheersing

De belangrijkste bevindingen inzake de interne beheersing op basis van de controle van het boekjaar 2022

Wij hebben vernomen dat dit punt expliciet onderdeel zal zijn van het ontwikkelen van een toekomstbestendige bedrijfsvoering. Wij blijven hierbij nauw contact onderhouden met de sleutelfunctionarissen in het betreffende proces.

Constateringen in het Wmo-proces

Wij merken op dat de gemeente bij de Wmo wordt geconfronteerd met achterstanden. Om deze achterstanden in te lopen, is er ten aanzien van HBH een verkorte procedure opgesteld, die inhoudt dat 15% van de besluiten op basis van deze verkorte procedure getoetst zouden moeten worden. Deze toetsing vindt plaats en het opvolgen van de eventuele bevindingen wordt direct opgepakt door de uitvoering.

Verbeterpunten proces subsidieverantwoordingen

Incidenteel komt het bij afrekeningen van subsidie-projecten voor dat er (achteraf) nog tekortkomingen in de aantoonbare naleving van alle gestelde subsidie-voorwaarden blijken. Dit is tevens geconstateerd tijdens onze controle van de subsidies in de SiSa-verantwoording over boekjaar 2022. Deze moeten dan worden hersteld. Dit vereist soms een welwillende medewerking van de subsidiegever. Soms leidt het ook tot een langere doorlooptijd en tot hogere kosten voor de subsidiecontrole. Wij adviseren u daarom om bij alle subsidieprojecten van de gemeente nog scherper vóóraf aandacht te hebben voor het aantoonbaar kunnen maken van de naleving van álle gestelde subsidie-voorwaarden. Dit kan effect hebben op de vereiste inrichting van het projectdossier en op de vorm en inhoud van de 'bewijslast' die bij de subsidieafrekening moet worden opgeleverd. Wij begrijpen dat dit inmiddels ook meer aandacht krijgt.

Verbeterpunten in inkoop en aanbesteden

Wij hebben de gemeente Kerkrade geadviseerd om een spendanalyse te implementeren, om zo de rechtmatig-heid van de aanbestedingen te waarborgen in het kader van de rechtmatigheidsverantwoording.

De gemeente heeft ons te kennen gegeven dat een externe partij de opdracht heeft gekregen om een inkoopanalyse voor de gemeente Kerkrade op te stellen. De meer frequent uitgevoerde spendanalyse zal in eigen beheer worden verricht.

Betrouwbaarheid en continuïteit van de automatiseringsomgeving

Onze controle heeft geen aangelegenheden geïdentificeerd die op het gebied van de betrouwbaar-heid en de continuïteit van uw geautomatiseerde gegevensverwerking aan u gerapporteerd zouden moeten worden.

Wij maken u erop attent dat de controle van de jaarrekening 2022 primair gericht is op het geven van een oordeel over de jaarrekening, en naar zijn aard niet bedoeld is om uitspraken te doen over de betrouwbaar-heid en de continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking als geheel of van onderdelen daarvan. Daarbij is het tevens van belang dat wij ten behoeve van de jaarrekeningcontrole vooralsnog slechts in beperkte mate gebruikmaken van de geautomati-seerde gegevensverwerking binnen de gemeente Kerkrade, omdat wij onze controlebevindingen overwegend baseren op de binnen uw organisatie aanwezige brondocumenten, zoals facturen, bankafschriften en overeenkomsten.

Cyberrisico's

Cyber is een onlosmakelijk onderdeel geworden van onze samenleving. Dagelijks werken we met digitale oplossingen, zowel privé als zakelijk. Door gebruik van internet, interne netwerken en bedrijfsapplicaties hebben alle organisaties, ongeacht hun omvang, te maken met aan cyber gerelateerde risico's, zoals cybercrime. Als cyberrisico's zich voordoen, kunnen deze een (significante) impact hebben op de financiële systemen, op de interne-beheersingsmaatregelen, en op de jaarrekeningcontrole.

Daarnaast kunnen deze leiden tot reputatie- en imagoschade voor uw organisatie.

Aangezien iedere organisatie waardevolle informatie heeft te verliezen of ernstige schade kan lijden als de IT-infrastructuur (tijdelijk) niet meer beschikbaar is, benadrukken wij het belang van een cyberrisicoanalyse als vast onderdeel van het interne-controlesysteem dat erop is gericht bedrijfsrisico's te onderkennen, het belang en de waarschijnlijkheid daarvan in te schatten, en de interne beheersing daarop toe te spitsen.

Tijdens gesprekken (o.a. met Parkstad IT) heeft het management aangegeven zich bewust te zijn van cyberrisico's en zijn er voorbeelden gegeven van de manier waarop men deze beheerst, zoals het periodiek laten uitvoeren van zogenaamde 'penetratietesten' (een toets van een of meer computersystemen op kwetsbaarheden, waarbij deze kwetsbaarheden ook werkelijk gebruikt worden om in deze systemen in te breken). De cyberaanval op de administratie van het sociaal domein (zie pagina 18) heeft er tevens toe bijgedragen dat de informatiebeveiliging verder is verbeterd.

Overige aangelegenheden

Overige aangelegenheden

Samenvatting overige aangelegenheden en bepaalde vereiste communicaties

Onze communicatie met het management

Wij hebben het management ter confirmatie een aantal schriftelijke bevestigingen gevraagd aangaande zijn verantwoordelijkheden inzake de financiële verslaggeving.

Wij ontvangen bij de definitieve afronding van onze controle van het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Kerkrade een ondertekende schriftelijke bevestiging bij de jaarrekening.

Geen meningsverschil met het college en het ambtelijk management, of beperking in de reikwijdte van de controle

Er zijn geen meningsverschillen met het management geweest en er waren geen beperkingen tijdens het uitvoeren van onze controle.

Naar onze mening is ons tijdens het uitvoeren van onze controleopdracht door het management en de medewerkers van de gemeente de volledige medewerking verleend en hebben wij volledige toegang tot de benodigde informatie gehad.

Bijlagen

Bijlage A1 - Niet-gecorrigeerde controleverschillen

In de onderstaande tabel is een overzicht opgenomen van alle niet-gecorrigeerde controleverschillen groter dan de rapporteringstolerantie.

Aard van de controleverschillen	Rechtmatigheid	Getrouwheid
Effect niet-gecorrigeerde controleverschillen huidige periode		
- Ongecorrigeerd controleverschil ten aanzien van de terugbetalingsverplichting aan het Rijk ten aanzien van de BBZ-debiteuren (€ 220.000). Zie voor een toelichting pagina 18. - Ongecorrigeerd controleverschil ten aanzien van de voorziening debiteuren sociale zaken (€ 537.000). Zie voor een toelichting pagina 18. - Onrechtmatig aanbestedingsdossier (€ 105.000). Zie voor een toelichting pagina 19.	**€ 757.000**	**€ 757.000**
(Sub)totaal getrouwheidsfouten	**€ 757.000**	**€ 757.000**
Extra absolute waarde rechtmatigheidsfouten	€ 0	€ 0
Extra foutieve financiële beheershandelingen zonder direct financieel effect vanuit externe regels (EU-aanbesteding, Fido, etc.)	€ 105.000	€ 0
Extra foutieve financiële beheershandelingen zonder direct financieel effect vanuit interne regels (gedoogbeleid)	€ 0	€ 0
Overige rechtmatigheidsfouten	€ 0	€ 0
Totaal rechtmatigheidsfouten	**€ 862.000**	**€ 757.000**

- Het kader voor de controle op de financiële rechtmatigheid is opgenomen in het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado), de Kadernota Rechtmatigheid 2018, het Addendum Kadernota rechtmatigheid 2021 en 2022, en het normenkader rechtmatigheid 2022, dat op 29 maart 2023 is vastgesteld door de gemeenteraad.
- Wij ontvangen bij het definitief afronden van onze controle van het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Kerkrade een ondertekende schriftelijke bevestiging bij de jaarrekening, waarin het college het bovenstaande bevestigt. Dit houdt in dat eventuele niet-geconstateerde, en daardoor niet-gecorrigeerde, afwijkingen, zowel individueel als in totaal, in het kader van de jaarrekening niet materieel zijn. Het college van burgemeester en wethouders heeft tevens bevestigd geen kennis te hebben van andere niet-gecorrigeerde afwijkingen.

Bijlage A2 - Onzekerheden in de controle

In de onderstaande tabel is een overzicht opgenomen van alle onzekerheden in de controle, groter dan de rapporteringstolerantie.

Aard van de onzekerheden	Rechtmatigheid	Getrouwheid
Onzekerheid rechtmatigheid betreft tevens getrouwheid	€ 0	€ 0
Onzekerheid rechtmatigheid is per saldo ook een onzekerheid inzake getrouwheid Betreft: - Onzekerheid inzake bezwaar eindafrekening subsidie centrumplan – onderdeel C-City (€ 400.000). Zie voor een toelichting pagina 15. - Onzekerheid inzake aansluitverschillen tussen subadministratie uitkeringenadministratie X-Works en financiële administratie (€ 231.000). Zie voor een toelichting pagina 17.	€ 631.000	€ 631.000
(Sub)totaal onzekerheden in de getrouwheidscontrole	**€ 631.000**	**€ 631.000**
Extra absolute waarde onzekerheden rechtmatigheid	€ 0	€ 0
Extra financiële beheershandelingen met een onzeker direct financieel effect vanuit externe regels (EU-aanbesteding, Fido, etc.)	€ 0	€ 0
Extra financiële beheershandelingen met een onzeker direct financieel effect vanuit interne regels (gedoogbeleid)	€ 0	€ 0
Overige onzekerheden inzake rechtmatigheid	€ 0	€ 0
Totaal onzekerheden in de rechtmatigheidscontrole	**€ 631.000**	**€ 631.000**

- Het kader voor de controle op de financiële rechtmatigheid is opgenomen in het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado), de Kadernota Rechtmatigheid 2018, het Addendum Kadernota rechtmatigheid 2021 en 2022 en het normenkader rechtmatigheid 2022, dat op 29 maart 2023 is vastgesteld door de gemeenteraad.
- Wij ontvangen bij het definitief afronden van onze controle van het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Kerkrade een ondertekende schriftelijke bevestiging bij de jaarrekening waarin het college het bovenstaande bevestigt. Dit houdt in dat eventuele niet-geconstateerde, en daardoor niet-gecorrigeerde, afwijkingen, zowel individueel als in totaal, in het kader van de jaarrekening niet materieel zijn. Het college van burgemeester en wethouders heeft tevens bevestigd geen kennis te hebben van andere niet-gecorrigeerde afwijkingen.

Bijlage A3 - Tekortkomingen in de toelichtingen

Onze controlestandaarden vereisen dat wij afwijkingen van materieel belang in de toelichting signaleren, om de gemeenteraad in staat te stellen een inschatting te maken van de gevolgen daarvan voor de jaarrekening.

De tabel hierna bevat een weergave van díe onderwerpen uit de toelichting waarvan wij denken dat de gemeenteraad deze nader dient te beoordelen.

Toelichting	Bron van de toelichtingsvereiste	Kwantitatieve of kwalitatieve overwegingen
Diverse vermeerderingen cq. verminderingen met betrekking tot de vooruitontvangen bijdragen van de EU, Rijk en overige overheid in de toelichting op de balans zijn niet juist weergegeven. Voorgenoemde heeft echter geen impact op de eindsaldi.	BBV	Op basis van kwantitatieve en kwalitatieve overwegingen niet materieel in het kader van de jaarrekeningcontrole 2022.

Bijlage B - Bevindingen controle SiSa-bijlage 2022

Op grond van het Besluit accountantscontrole decentrale overheden, artikel 5, lid 4, rapporteren wij in dit accountantsverslag over de strekking van ons getrouwheids- en rechtmatigheidsoordeel bij de jaarrekening 2022, evenals over de fouten en onzekerheden betreffende de specifieke uitkeringen die onder SiSa vallen.

De strekking van de controleverklaring bij de jaarrekening is als volgt:

- Getrouwheidsoordeel: goedkeurend
- Rechtmatigheidsoordeel: goedkeurend

Per regeling geven wij in de volgende tabel aan of er, en zo ja welke, financiële fouten of onzekerheden zijn geconstateerd.

SiSa-code	SiSa-regeling	Fout of onzekerheid	Financiële omvang	Toelichting
BZK C55	Aanpak energiearmoede	N.v.t.	€ 0	N.v.t
BZK C62	Regeling specifieke uitkering kwijtschelding gemeentelijke belastingen	N.v.t.	€ 0	N.v.t
OCW D8	Onderwijsachterstandenbeleid 2019-2022 (OAB)	N.v.t.	€ 0	N.v.t
OCW D14	Regeling specifieke uitkering inhalen COVID-19 gerelateerde onderwijsvertragingen	N.v.t.	€ 0	N.v.t
IenW23 E3	Subsidieregeling sanering verkeerslawaai	N.v.t.	€ 0	N.v.t
IenW E44B	Tijdelijke impulsregeling klimaatadaptatie 2021–2027 (SiSa tussen medeoverheden)	N.v.t.	€ 0	N.v.t
IenW E84	Regeling stimulering verkeersveiligheidsmaatregelen 2022-2023	N.v.t.	€ 0	N.v.t
EZK F9	Regeling specifieke uitkering Extern Advies Warmtetransitie	N.v.t.	€ 0	N.v.t
SZW G2	Gebundelde uitkering o.g.v. art 69 Participatiewet_gemeentedeel 2022	Onzekerheid	€ 54.000 (lasten, G2/01) € 105.000 (baten, G2/02)	Zie toelichting op pagina 17
SZW G2	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden gebundelde uitkering Participatiewet in jaar T_gemeentedeel 2022	N.v.t.	€ 0	N.v.t.
SZW G3	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004_gemeentedeel 2022	N.v.t.	€ 0	N.v.t.
SZW G3	BBZ vóór 2020 - Gederfde baten die voorvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ in jaar T (exclusief BOB)_gemeentedeel 2022	N.v.t.	€ 0	N.v.t.
SZW G3	BBZ vóór 2020 - Gederfde baten die voorvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen kapitaalverstrekkingen BBZ in jaar T (exclusief BOB)_gemeentedeel 2022	N.v.t.	€ 0	N.v.t.
SZW G3	BBZ vóór 2020 - Gederfde baten die voorvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ en achterstallige betalingen kapitaalverstrekkingen BOB in jaar T_gemeentedeel 2022	N.v.t.	€ 0	N.v.t.
Subtotaal			**€ 159.000**	

Bijlage B - Bevindingen controle SiSa-bijlage 2022

Vervolg van de tabel met bevindingen controle SiSa-bijlage 2022:

SiSa-code	SiSa-regeling	Fout of onzekerheid	Financiële omvang	Toelichting
SZW G3	BBZ vanaf 2020 - Gederfde baten die voorvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen kapitaalverstrekkingen BBZ in jaar T_gemeentedeel 2022	Onzekerheid	€ 72.000 (baten G3/02)	Zie toelichting op pagina 17
SZW G4	Tozo 1_fundamentele rechtmatigheidseisen _gemeentedeel 2022	N.v.t.	€ 0	N.v.t.
SZW G4	Tozo 1_belangrijke rechtmatigheidseisen _gemeentedeel 2022	N.v.t.	€ 0	N.v.t.
SZW G4	Tozo 2_ gemeentedeel 2022	N.v.t.	€ 0	N.v.t.
SZW G4	Tozo 3_gemeentedeel 2022	N.v.t.	€ 0	N.v.t.
SZW G4	Tozo 4_gemeentedeel 2022	N.v.t.	€ 0	N.v.t.
SZW G4	Tozo 5_gemeentedeel 2022	N.v.t.	€ 0	N.v.t.
SZW G4	Kwijtschelding schulden Tozo in het kader van de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire - gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud in jaar T_gemeentedeel 2022	N.v.t.	€ 0	N.v.t.
SZW G4	Kwijtschelding schulden Tozo in het kader van de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire - gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen op kapitaalverstrekking in jaar T_gemeentedeel 2022	N.v.t.	€ 0	N.v.t.
SZW G10	Wet inburgering_ gemeentedeel 2022	N.v.t.	€ 0	N.v.t.
SZW G12	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Bijzondere bijstand in jaar T_ gemeentedeel 2022	N.v.t.	€ 0	N.v.t.
SZW G12	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Wet Inburgering van 13 september 2012 in jaar T_gemeentedeel 2022	N.v.t.	€ 0	N.v.t.
SZW G13	Besteding/baten onderwijsroute_gemeentedeel 2022	N.v.t.	€ 0	N.v.t.
SZW G13	Bestedingen/baten overige voorzieningen_ gemeentedeel 2022	N.v.t.	€ 0	N.v.t.
VWS H4	Regeling specifieke uitkering stimulering sport	N.v.t.	€ 0	N.v.t.
VWS H8	Regeling Sportakkoord 2020–2022	N.v.t.	€ 0	N.v.t.
VWS H12	Regeling specifieke uitkering lokale preventieakkoorden of preventieaanpakken	N.v.t.	€ 0	N.v.t.
VWS H16	Regeling specifieke uitkering ijsbanen en zwembaden	N.v.t.	€ 0	N.v.t
VWS H25	Regeling Specifieke uitkering ijsbanen en zwembaden (ronde 3)	N.v.t.	€ 0	N.v.t.
JenV A16	Bekostigingsregeling opvang ontheemden Oekraïne	N.v.t.	€ 0	N.v.t.
JenV A18B	Bekostiging eerste opvang ontheemden Oekraïne door Veiligheidsregio's (SiSa tussen medeoverheden)	N.v.t.	€ 0	N.v.t.
FIN B2	Regeling specifieke uitkering gemeentelijke hulp gedupeerden toeslagenproblematiek	N.v.t.	€ 0	N.v.t.
Subtotaal			**€ 231.000**	

Bijlage C - Onafhankelijkheidsbevestiging

Wij zijn onafhankelijk van de gemeente Kerkrade

Bevestiging onafhankelijkheid

De voorschriften in het kader van onafhankelijkheid zijn binnen de Koninklijke Nederlandse Beroepsorganisatie van Accountants (de NBA) opgenomen in de 'Verordening inzake Onafhankelijkheid (ViO)', en vormen een belangrijk onderdeel van het 'normenkader' waaraan een accountant moet voldoen. De naleving van de ViO is binnen de organisatie van Deloitte ingebed.

Wij bevestigen dat onze onafhankelijke positie ten opzichte van de gemeente Kerkrade in overeenstemming met de Nederlandse wettelijke en beroepsvoorschriften is gewaarborgd. Wij zijn van mening dat onze objectiviteit gedurende het afgelopen jaar niet is aangetast.

Stelsel van maatregelen om onze onafhankelijke positie te waarborgen

Deloitte beschikt over een stelsel van maatregelen om haar onafhankelijke positie bij controlecliënten te waarborgen. Dit stelsel van maatregelen is een integraal onderdeel van de bestuurlijke organisatie en van het voor de gehele organisatie van toepassing zijnde stelsel van kwaliteitsbeheersingsmaatregelen.

Bijgaande niet-limitatieve opsomming geeft u een indruk van de maatregelen die bijdragen aan het waarborgen van onze onafhankelijke positie:

- Schriftelijke onafhankelijkheidsbepalingen waarin alle bestaande onafhankelijkheidsvereisten en de risico's ten aanzien van de bedreiging van de onafhankelijkheid en de daaraan gerelateerde waarborgen zijn verwerkt.
- Procedures voor tijdige bekendmaking van de voorschriften en de daarin aangebrachte wijzigingen aan alle gevolmachtigden en werknemers bij Deloitte.
- Procedures voor de organisatie van periodieke trainingen inzake de toepassing van de onafhankelijkheidsvoorschriften.
- Procedures die erop gericht zijn dat onze gevolmachtigden en werknemers in specifieke casussen en omstandigheden de onafhankelijkheidsvoorschriften naleven.
- De benoeming van professionals op seniorniveau die verantwoordelijk zijn voor het continu actualiseren van de procedures en voorschriften, de tijdige bekendmaking ervan en het adequaat functioneren van het gehele stelsel van waarborgen.
- Procedures voor een schriftelijke rapportage per controlecliënt waarin is vastgelegd of er sprake is van omstandigheden die de onafhankelijkheid van de accountant die de controleopdracht uitvoert bedreigen, op welke wijze met potentiële bedreigingen is omgegaan en, indien er bedreigingen zijn gesignaleerd, welke maatregelen dan zijn genomen om deze bedreigingen voor de onafhankelijkheid weg te nemen. De vastlegging van deze beoordeling, inclusief een gemotiveerde conclusie (de zogenoemde 'onafhankelijkheids-evaluatie'), wordt in het dossier opgenomen.
- Procedures die vereisen dat een daartoe geëigende afdeling binnen Deloitte wordt geconsulteerd als er sprake is van een mogelijke aantasting van de onafhankelijkheid in relatie tot een specifieke cliënt. Indien de bestuursstructuur van de controlecliënt voorziet in een gemeenteraad, college van burgemeester en wethouders of auditcommissie, overwegen wij ook een van deze instanties te raadplegen.
- Procedures voor het interne toezicht in relatie tot de toetsing en bewaking van de naleving van de onafhankelijkheidsvoorschriften.

De opzet en werking van ons stelsel van maatregelen wordt periodiek door de externe toezichthouder getoetst.

Interne roulatie

Een te grote mate van vertrouwdheid of vertrouwen kan een bedreiging vormen voor de onafhankelijkheid van de accountant wanneer bepaalde leden van het controleteam geregeld en voor lange tijd aan de wettelijke controle van een controlecliënt meewerken.

Wij beoordelen de bedreiging voor de onafhankelijkheid die kan voortvloeien uit de langdurige betrokkenheid van andere leden van het controleteam bij de controleopdracht. Waar nodig nemen wij maatregelen om deze bedreiging weg te nemen.

Op basis van onze beoordeling is Claudia Honings het aankomende controlejaar langdurig betrokken in een senior rol. Dit betekent dat Claudia een 'afkoelings-periode' van twee jaar in acht zal nemen of dat er aanvullende kwaliteitsmaatregelen worden genomen om de bedreiging van een te grote mate van vertrouwdheid weg te nemen. Een van die maatregelen is het toevoegen van een onafhankelijke kwaliteitsreviewer aan het controleteam. Wij zullen dit bespreken voor aanvang van de controle over boekjaar 2023.

Bijlage C - Onafhankelijkheidsbevestiging

Wij zijn onafhankelijk van de gemeente Kerkrade

Persoonlijke, zakelijke of financiële relaties met de gemeente Kerkrade

Wij hebben een evaluatie gemaakt van de persoonlijke, zakelijke en financiële relaties tussen Deloitte, haar gevolmachtigden en haar medewerkers en de gemeente, die van invloed kunnen zijn op onze onafhankelijkheid. Tijdens deze evaluatie zijn ons geen zaken gebleken die aan u gerapporteerd dienen te worden.

Geschenken en persoonlijke uitingen van gastvrijheid

De Nederlandse onafhankelijkheidsregels vereisen dat de eindverantwoordelijke accountant de met governance belaste organen informeert over geschenken en persoonlijke uitingen van gastvrijheid die Deloitte, een bestuurder of interne toezichthouder van Deloitte of een lid van het controleteam, heeft ontvangen van of verstrekt aan de gemeente of aan een bij de gemeente betrokken persoon. Hierbij is een drempel van € 100 opgenomen in de regels.

Wij hebben geen geschenken en persoonlijke uitingen van gastvrijheid met een (geschatte) waarde van meer dan € 100 ontvangen of verstrekt, en zijn daarom van mening dat er geen sprake is van een bedreiging voor de onafhankelijke uitvoering van de controleopdracht.

Deloitte.

Onder Deloitte wordt verstaan één of meer van Deloitte Touche Tohmatsu Limited (“DTTL”), haar wereldwijde netwerk van member firms en aan hen verbonden entiteiten (tezamen, de “Deloitte organisatie”). DTTL (hierna ook te noemen “Deloitte Global”) haar wereldwijde netwerk van member firms en aan hen verbonden entiteiten zijn juridisch gescheiden en onafhankelijke entiteiten, die elkaar niet kunnen verplichtingen of binden ten aanzien van derden. DTTL en iedere DTTL member firm en aan hen verbonden entiteit is aansprakelijk voor hun eigen handelen en nalaten, en niet voor het handelen of nalaten van een andere entiteit. DTTL verleent geen diensten aan cliënten. Raadpleeg www.deloitte.com/about voor meer informatie.

Deloitte levert toonaangevende audit- en assurance-, belasting- en juridische diensten, consulting, financial advisory, and risk advisory diensten aan bijna 90% van de Fortune Global 500® en duizenden particuliere bedrijven. Onze professionals leveren meetbare en blijvende resultaten die het vertrouwen van het publiek in kapitaalmarkten helpen versterken, klanten in staat stellen te transformeren en bloeien, en de weg wijzen naar een sterkere economie, een meer rechtvaardige samenleving en een duurzame wereld. Voortbouwend op zijn meer dan 175-jarige geschiedenis, omvat het bereik van Deloitte meer dan 150 landen en gebieden. Ontdek hoe de meer dan 345.000 mensen van Deloitte wereldwijd een impact maken die ertoe doet op www.deloitte.com.

Deze communicatie bevat louter algemene informatie en noch DTTL, noch haar wereldwijde netwerk van member firms of aan hen verbonden entiteiten verleent door middel van deze communicatie professioneel advies of diensten. Voordat u een beslissing neemt of actie onderneemt die van invloed kan zijn op uw financiën of uw bedrijf, dient u een gekwalificeerde professionele adviseur te raadplegen. Geen enkele entiteit in de Deloitte organisatie is verantwoordelijk voor enig verlies dat wordt geleden door een persoon die op deze communicatie vertrouwt.

© 2023. Neem voor informatie contact op met Deloitte Nederland.

Beantwoording vragen begroting 2024 e.v.

VVD

- Pagina 5: “Sterke schouders onder stijgende lasten”

  Hier wordt aangegeven dat, daar waar de lasten stijgen, ervoor gekozen is de sterkste schouders de zwaarste lasten te laten dragen. Graag ontvangen we een overzicht van de lastenstijgingen voor burgers en ondernemers waar gekozen is om dit volgens bovengenoemde methodiek van “Sterkste Schouders onder stijgende lasten” te doen met daarbij de stijging in procentuele als ook absolute zin per lastenstijging/onderdeel.
  Antwoord college: In dit onderdeel hebben wij proberen aan te geven, dat wij onze meest kwetsbare inwoners zo veel mogelijk ontzien. Dit doen we door de lokale lastenstijging daar waar mogelijk te beperken en bestaande minimaregelingen in stand te houden.
  De opbrengst OZB wordt verhoogd met 1,5 % indexatie en de hogere bijdrage BsGW. Dit betekent een stijging van de lastendruk met ca. € 7,50 per jaar. De leges persoonsdocumenten, burgerlijke stand en rij-en reisdocumenten worden op het door het Rijk vastgestelde maximumtarief gesteld.
  De tarieven voor afvalstoffenheffing en rioolrecht worden op basis van 100% kostendekkendheid gesteld, hierbij wordt de hogere bijdrage BsGW meegenomen, dit betekent een stijging van de lastendruk met ca. € 26 per jaar.
  De reclamegelden en de marktpromotiegelden (opbrengst bestemd voor ondernemers) blijven gelijk.
  Alle overige tarieven worden (voor zover van toepassing) verhoogd met 1,5% indexatie.

  Pagina 6: “Een sluitende begroting maar…..”

  Het college heeft de Ambtelijke organisatie opdracht gegeven in het “Studiejaar” (2024) in kaart te brengen welke beleidskeuzes (en gevolgen daarvan) gemaakt kunnen worden om de begroting bij onvoldoende rijksbijdrage sluitend te krijgen. Is het mogelijk om gedurende 2024 al tussenrapportages te krijgen in bijvoorbeeld de Financiële Cie? Waarbij er ook vanuit de politiek mogelijk te onderzoeken beleidsopties ingebracht kunnen worden?
  Antwoord college: Momenteel is niet voorzien in een dergelijke tussenrapportage ten behoeve van de Financiële Commissie omdat besluitvorming vooralsnog nog niet aan de orde is. Een resultaat zal allereerst worden afgezet tegen de dan actuele financiële ontwikkelingen en daarna pas – voor zover noodzakelijk - worden betrokken in de afwegingen van de toekomstige begroting. Het delen van een - per definitie onvolledige - tussenrapportage lijkt dan ook prematuur. Wel kan de financiële commissie bijvoorbeeld op hoofdlijnen op de hoogte worden gehouden van de voortgang indien zij dit wenst.
  Het vanuit de politiek inbrengen van te onderzoeken beleidsopties is in de gekozen opzet niet van toepassing. Immers, de hele begroting en álle (reële) beleidsopties boven op de wettelijke taken die binnen de meerjarenraming te realiseren zijn maken deel uit van het onderzoek in het studiejaar. Daarnaast is er bewust voor gekozen om dit een ambtelijk-technische inventarisatie te laten zijn. Eventuele voorstellen die hieruit volgen zijn te zijner tijd uiteraard wel aan politieke besluitvorming onderhevig.

- Pagina 8: “Investeringen sportvelden”

  We constateren dat er sprake is van een enorme stijging van de kapitaallasten voor kunstgrasvelden in 2026 en 2027 t.g.v. van de geplande investeringen tussen 2024 en 2026. Dit betreft met name vervangingen van velden (KVC Oranje, FC Kerkrade-West en HAC). Is hier rekening gehouden met de ontwikkeling van ledenaantallen en daarmee gepaard gaande benodigde capaciteit van de verschillende verenigingen?
  Antwoord college: De kapitaalslasten stijgen in deze periode omdat er diverse investeringen in de planning zijn opgenomen voor deze jaarschijven. Onder andere de renovatie van een aantal kunstgrasvelden, de renovatie van baansegmenten bij de tennisverenigingen maar ook

vervanging van traditionele verlichting op sportcomplexen door LED-verlichting.
Voordat overgegaan wordt tot de voorbereiding voor investering worden diverse zaken bekeken. Bijvoorbeeld voor een kunstgrasveld wordt gekeken of vervanging daadwerkelijk noodzakelijk is of dat door specialistisch onderhoud de levensduur verlengd kan worden, uiteraard met een goedkeuring van de KNVB. Een ander aspect dat bekeken wordt is de stabiliteit van een vereniging, wijzigingen in teams, krimp of groei van het aantal leden wordt hier in meegenomen. Indien er grote wijzigingen zijn wordt gekeken naar een passende oplossing.

- Pagina 21: "Verkoop Sporthal Kerkrade-West"

  We begrijpen dat de verkoop van dit object definitief is afgerond. Kunnen we er daarmee vanuit gaan dat de koper de toetsing conform wet Bibob heeft doorstaan?

  Antwoord college: Een Bibob-onderzoek maakt onderdeel uit van de verkoopprocedure.
  Op basis van een doorgevoerde toets op compleetheid en na screening van het vragenformulier en alle aangeleverde documenten, is geconcludeerd dat voor wat betreft de Wet Bibob geen onregelmatigheden zijn aangetroffen en er dus op grond van de Wet Bibob geen bezwaren bestaan tegen het aangaan van de transactie. Op grond van bovenstaande is een positief advies verstrekt aangaande de vastgoedtransactie met betrekking tot de Schoolstraat 90 te Kerkrade..

- Pagina 22: "Parkeeropbrengsten"

  Er wordt aangegeven dat de verwachte parkeeropbrengsten per 2026 fors stijgen en dat dit na het studiejaar 2024 verder onderbouwd wordt. Kunt u toelichten welke zaken er exact onderzocht worden en waarom verwacht wordt dat de opbrengsten zullen stijgen? Wordt er een stijging van de tarieven overwogen?
  Antwoord college: Het betaald parkeren in parkeergarage Vie wordt in 2023 nog niet in gebruik genomen en er worden hier dus ook geen inkomsten gegenereerd. Hierdoor is er een onvolledig beeld op de opbrengsten van het betaald parkeren, mede ook omdat het parkeerterrein Atrium reeds enige jaren is onttrokken. De parkeerinkomsten blijven in 2023 en 2024 naar verwachting met € 130.000 achter. Na het in bedrijf nemen van de parkeergarage Vie zal er in 2024 een beter beeld komen. De te verwachten parkeerinkomsten in 2024 en verder zullen in het studiejaar nader onderbouwd worden. De resultaten hiervan zullen worden betrokken bij de begroting 2025 c.q. bijstelling van de jaarschijf 2024.

  Er wordt een nieuwe parkeernota opgesteld met daarin onderwerpen zoals de geactualiseerde parkeernormen en vergunningen/ontheffingenbeleid. Het parkeerbeleid wordt medio 2024 geëvalueerd, hierin wordt de parkeergarage VIE meegenomen. Middels deze evaluatie kan een reële lange termijn-begroting voor de parkeerinkomsten worden gemaakt.

- Pagina 23: "Basisset beleidsindicatoren"

  Hier ontbreken de benchmark cijfers voor Nederland en Limburg. We begrijpen dat deze data voor 2024 waarschijnlijk nog niet voorhanden is. Graag ontvangen we de benchmarkcijfers voor de meest recente wel beschikbare periode.
  Antwoord college: De basisset beleidsindicatoren is een voorgeschreven set, die verplicht bij ieder programma moet worden overgenomen in een vast format. Helaas bevat de basisset voor deze 5 indicatoren geen cijfers over Nederland en Limburg. Deze zijn dan ook niet beschikbaar. De overige indicatoren en de vergelijking zijn te vinden op www.waarstaatjegemeente.nl.

Pagina 28: "Exploitatie Openbare Veiligheid"

We zien een sterke daling van de lasten voor openbare orde en veiligheid van € 4.3k in 2022

naar € 2.4k in 2027 bij anderzijds ambitieuze doelstellingen. Hoe luidt de onderbouwing van deze daling en welke beleidskeuzes liggen hieraan ten grondslag?
Antwoord college: Dit overzicht geeft een enigszins vertekend beeld. De tabel laat zien dat we vanaf 2024 niet alleen minder lasten, maar ook minder baten hebben. Dit wordt veroorzaakt door het feit, dat het Zorg- en Veiligheidshuis een aparte GR wordt en de lasten en baten vanaf 2024 niet meer meelopen in de lasten en baten van Kerkrade. Anderzijds is deze daling te verklaren doordat de middelen voor de wijkboa's wel zijn meegenomen voor de jaren 2022 en 2023, maar er nog niet is voorzien in structurele financiering. In de toelichting kunt u teruglezen dat na (positieve) evaluatie in 2024 een voorstel voor structurele financiering aan uw raad zal worden voorgelegd.

- Pagina 83: "Parkeerboetes"

  Er wordt aangegeven dat de parkeerboetes worden verhoogd naar het wettelijk maximum. Kunt u aangeven hoeveel deze stijging in procentuele alsook absolute zin is voor een parkeerovertreding?
  Antwoord college: Op dit moment is het bedrag voor een naheffingsaanslag €66,50. Het wettelijke maximum is €76,70. De stijging is dus €10,20 (circa 15%). Sinds de corona-periode is dit bedrag gelijk gebleven, terwijl het wettelijke maximum ieder jaar is gestegen.

- Pagina 84: "Kwijtscheldingen lokale lasten"

  Er wordt door het College gekozen voor kwijtschelding bij 100% van de bijstandsnorm terwijl de Landelijke norm 90% is. Hoeveel extra belastingopbrengsten zou de Gemeente Kerkrade genereren als de landelijke norm van 90% wordt aangehouden en wat betekent dit aan potentiële verlaging van de lokale lasten voor de overige huishoudens in Kerkrade op jaarbasis?
  Antwoord college: 90% van de bijstandsnorm is de minimale wettelijke norm voor kwijtschelding en niet de landelijk gebruikelijke norm. Het grootste deel van de gemeentes en waterschappen hanteert namelijk de norm van 100% (info BsGW). In ieder geval hanteren alle Limburgse gemeentes 100%.
  De gegevens m.b.t. de consequenties van verlaging van de bijstandsnorm van 100% naar 90% zijn niet voorhanden. Deze gegevens zouden enkel o.b.v. een herbeoordeling door BsGW (tegen 90%) van de individuele kwijtscheldingsverzoeken, waarvan het aantal de afgelopen jaren tussen de 3000 en de 5000 lag, mogelijk zijn.
  Verder dient hier nog te worden opgemerkt, dat het toegepaste percentage (90% of 100%) weinig zegt over de resterende woonlasten (na kwijtschelding). In een deel van de gemeentes (53%) wordt de afvalstoffenheffing volledig kwijtgescholden. In 47% van de gemeentes, waaronder ook Kerkrade, wordt slechts kwijtschelding voor het vastrecht verleend.
  Tot slot is nog relevant te melden dat BsGW in dit geval alleen de norm van 100% kan uitvoeren omdat de waterschapsheffingen samen met de gemeentelijke belastingen worden opgelegd. Het waterschap hanteert ook 100%. Bij de toetreding tot BsGW zijn daar afspraken over gemaakt.

Technische Vragen Begroting 2023
CDA Kerkrade

Pagina 5: Het jaar van het onderwijs

1. Hoe staat het met de realisatie van "Gezonde Basisschool van de Toekomst" en hoeveel basisscholen nemen momenteel deel?
2. Gaan nog meer basisscholen deelnemen aan de "Gezonde Basisschool van de Toekomst”?
3. Is de financiering gewaarborgd van de "Gezonde Basisschool van de Toekomst”?

Pagina 6: Sociaal domein en gezondheid

4. Hoe ziet de aanpak van kinderarmoede er op dit moment en naar de toekomst gezien uit?

Pagina 16:

5. Wat is de status van de Eurode-werkgroep? In Hoeverre kunnen initiatieven die uit de Eurode-werkgroep ontstaan in het besluitvormingsproces worden opgevolgd?
6. Wat zijn de 'bevoegdheden' van dit de Eurode-werkgroep en hoe verhoudt zich dit tot de Euroderaad?

Pagina 17: regionale en Euregoniale samenwerking

7. Wordt het Eurode magazine tweetalig aangeboden? Zo nee, waarom niet?
8. Wordt het Eurode magazine digitaal aangeboden? Zo nee, waarom niet?

Pagina 18: *Exploitatie*

9. Wat is veranderd in de baten bij 0.1 bestuur t.o.v. 2022?

Pagina 21: Activerium

10. We zien een vrijval van €203.000 bij het Activerium. Waar kunnen wij de onderhoudskosten van het Martin Buber, dat gaat vestigingen in het voormalig Activerium, terugvinden en hoe hoog zijn deze kosten begroot?

Pagina 23: Gemeentelijke gebouwen

11. Energiebesparende maatregelen worden genoemd, wat is het verwachte rendement en de terugverdientijd?

Pagina 26: veiligheidsbeleving

12. Ambitie om binnen 20 jaar tot de top 5 veiligste Zuid-Limburgse Steden te behoren, waar staan we nu en graag de complete lijst toesturen?

Pagina 31: verbeteren van vervoersvoorzieningen

13. Blijft Eygelshoven-Markt een halte van de Drielandentrein? Wat wordt de frequentie (hoe vaak stopt deze daar)? Graag ook toelichting.
14. Blijft de gemeente in gesprek met de provincie en andere relevante partijen m.b.t. de verbinding/frequentie/overstap richting Heerlen, Sittard, Maastricht? Graag ook toelichting.
15. Gaat de gemeente in gesprek met de nieuwe vervoersaanbieder/ provincie na overname van Arriva? Graag ook toelichting.

Pagina 32: verbeteren van vervoersvoorzieningen

16. Zijn de Kerkraadse bedrijventerreinen goed bereikbaar (anders dan per auto)? Mede gezien de tekst onder Programma 3 Economie, B, Bedrijventerreinen en D, Investeringen bereikbaarheid bedrijventerreinen. Graag toelichting.

Fractie CDA Kerkrade

www.cdakerkrade.nl
email: fractiesecretaris@cdakerkrade.nl

Technische Vragen Begroting 2023
CDA Kerkrade

Pagina 33: *Exploitatie, Baten, 2.2 parkeren*

17. Waar zijn de verhoogde opbrengsten bij parkeren t.o.v. 2022 op gebaseerd?

Pagina 36: stimuleren van de lokale economie….

18. Hoeveel heeft de gemeente Kerkrade de afgelopen 5 jaar geïnvesteerd in Streetwise? Graag een overzicht en specificatie waarvoor dit is geweest.
19. Welke afspraken liggen er met Streetwise? Ligt hier een contract of samenwerkingsovereenkomst aan ten grondslag? Is er een abonnementsvorm of betaling op basis van resultaat of projectbasis?

Pagina 37: programma Medlands

20. Graag “etc” achter Boston Scientific aanvullen met alle partijen die aangesloten zijn.
21. Is dit een Euregionaal project gezien de ligging van Med gerelateerde bedrijven op Avantis? Zo nee, waarom niet?

Pagina 37: onder aandacht brengen bij bedrijfsleven…..

22. Doelgroep 80-100. Wat wordt hiermee bedoeld? Gaat dit om B.V. om %? Graag nader toelichten.

Pagina 38: Flexiforum

23. Graag ontvangen wij een overzicht van alle inkomsten en uitgaven van Flexiforum, de huurovereenkomsten en (onderliggende) afspraken die met partijen zijn gemaakt?
24. Wat is op dit moment het rendement (positief/ negatief) op de inkomsten van Flexiforum?

Pagina 44: stimuleren van bewegen en cultuur in het onderwijs

25. Welke scholen participeren in het programma “pijler gezonde jeugd”?
26. Wat is het verschil met de "Gezonde basisschool van de toekomst"? Zou hiermee een koppeling gemaakt kunnen worden? en zo nee, waarom niet?

Pagina 45: laaggeletterdheid

27. Graag een toelichting op wat de regionale dekkingsmogelijkheden inhoudt.

Pagina 46: leerlingenvervoer

28. Welk leerlingenvervoer wordt hier bedoeld? Graag een toelichting geven op de hogere vervoerskosten €100.000,-.

Pagina 46: overige indicatoren

29. Wat betekent ’Vrijstellingen wv. schoolbezoek buitenland (schooljaar eindigend in)’?

Pagina 50:

30. Klopt het dat Kerkrade nog steeds is aangesloten bij Via Belgica en zijn hier kosten aan verbonden (zo ja, hoe hoog zijn deze kosten)?
31. Hoe verbinden wij dit in Kerkrade met ons eigen archeologisch erfgoed?

Pagina 52: *Verkoop openbaar groen en onderhoud openbaar groen*

Fractie CDA Kerkrade

www.cdakerkrade.nl
email: fractiesecretaris@cdakerkrade.nl

32. Op welk beleid is extra verkoop openbaar groen gestoeld en welke consequenties heeft dit voor de gemeentelijke opgaven/ openbare ruimte?
33. Hoe wordt gewaarborgd dat dit (openbaar) groen in de toekomst naar behoren wordt onderhouden? Welke afspraken zijn daarover gemaakt?

Pagina 52: evenementen

34. Graag uitleg op basis waarvan evenementen wel/geen financiële ondersteuning krijgen. In de beantwoording ook meenemen welke criteria daarbij gelden.
35. Graag nadere uitleg over de afbouw van de subsidiebijdrage aan muzikale en vocale verenigingen. In de beantwoording ook meenemen of wij de tekst moeten lezen als dat we geen subsidie meer mogen leveren (bv. volgens genoemde Awb) of is dit nog een (deels) beïnvloedbare eigen beslissing van de gemeente? Graag ook uitleggen wat bedoeld wordt met 'Awb (75%-50%-25%-0)'.
36. Graag ontvangen wij een overzicht van evenementen subsidies (direct, indirect, natura, dienstverlening gemeente, etc.) van de jaren 2020, 2021, 2022 en 2023 (t/m nu).
37. Graag ontvangen wij een overzicht van de evenementen die gemeente Kerkrade/ Beleef Kerkrade zelf organiseert, inclusief kosten & baten.

Pagina 52: sportfondsen

38. Gaat de gemeente nu wel/niet indexeren (zie laatste zin 5.2)?
39. Zijn er noodzakelijke investeringen bij sportaccommodaties de komende jaren?

Pagina 75: i*nzetten op een verantwoorde mix van woningaanbod*

40. Is er al zicht op het effect van de recente 'bouwen in Zuid-Limburg' uitspraak van de minister op de Woondeal Limburg? Zo ja, wat is het effect, zo nee, wordt dit effect nog onderzocht?
41. Zet Kerkrade op basis van deze uitspraak van de minister in op extra woningbouw in Kerkrade (boven op de Woondeal Limburg)?

Pagina 77 *Herinvulling ruimte voormalig complex D'r Pool*

42. Vaststelling Bestemmingsplan begin 4e kwartaal in de gemeenteraad. Begin 4e kwartaal is echter al verstreken. Wanneer wordt de behandeling wel verwacht?

Pagina 89: PLS / Roda JC

43. Graag ontvangen wij de actuele huurovereenkomst en de huurovereenkomsten die tussen 2013 en 2023 van toepassing waren, van RJC met de stadion BV.

Pagina 97: belangrijke zaken voor 2024

44. Is er al interesse uit de markt voor voormalig Sancta Maria (potentiële huurders)?

Pagina 132: sportpark Kaalheide

45. Zijn er al kosten/investeringen verbonden aan het project Kaalheide Bruist, en zo ja, hoeveel?

Pagina 162:

46. We lezen in de begroting een investering/ reservering van €2.000.000 voor Martin Buber, graag ontvangen wij een specificatie waarvoor dit is.

Fractie CDA Kerkrade

www.cdakerkrade.nl
email: fractiesecretaris@cdakerkrade.nl

nr. 23it01644

Kerkrade, 13 november 2023

Amendement CDA Kerkrade inzake investeren in programmering VIE

Overwegende dat:

- Kerkrade in veel negatieve lijsten voorkomt, zeker op het gebied van gezondheid en vitaliteit;
- VIE niet om de stenen maar juist om de programmering gaat en dit ook een vereiste was bij de realisatie van VIE;
- Structurele verankering van het VIE-gedachtegoed in de wijken van belang is en hier dan ook structureel in geïnvesteerd moet worden;

Toelichting:
Investeren in burgers op het gebied van vitaliteit, gezondheid en bewegen vergt een lange adem. Dit dient en is een prioriteit van gemeente Kerkrade. Dit is niet van vandaag op morgen gerealiseerd, hier gaan jaren overheen. Helaas is na 2 jaar het programma VIE-experimenten, waarmee jaarlijks €500.000 geïnvesteerd werd, gestopt. Als gemeente Kerkrade vooruitgang wil boeken zal meer geïnvesteerd dienen te worden in deze programmeringen.

De raad besluit:

- Om in de begroting 2024 een investering te doen van €250.000,- voor VIE experimenten/ programmering;
- Ter dekking een onttrekking te doen aan de reserve evenementen van €50.000,-;
- Ter dekking een onttrekking te doen van €200.000,- uit het budget evenementen;
- Onderzoek te doen naar samenwerkingsmogelijkheden met bedrijven en organisaties die geïnteresseerd zijn in het bevorderen van gezondheid en bewegen in de stad;
- Oproep aan het College dat het kritisch kijkt of meer dekking gevonden kan worden en meer geïnvesteerd kan worden in de programmering VIE.

en gaat over tot de orde van de dag.

Fractie CDA Kerkrade

Mark Meijer — mark.meijer@gemeenteraadkerkrade.nl — 06-111190371

Roger Hoofs — roger.hoofs@gemeenteraadkerkrade.nl — 06-21517561

Roger Creusen
fractievoorzitter VVD Kirchroa

Marianne Laumann
fractievoorzitter SP Kerkrade

Voor	8 (CDA (2), LA (3), SP (2) en VVD (1)
Tegen	20
Resultaat	Verworpen 13-11-2023

nr. 23it01645

MOTIE inzake lobby hoofdkwartier Einstein telescoop in de regio

Ontwerpbesluit begroting 2024

De raad van de gemeente Kerkrade in vergadering bijeen d.d. 13 november 2023;

Overwegende dat:

- De gemeenteraad van Heerlen een oproep aan het college van Heerlen heeft gedaan om een lobby te starten;
- De komst van de Einstein telescoop van essentieel belang is voor de regio Zuid Limburg;
- Dat de economische belangen vooral voor de oostelijke mijnstreek groot zijn;
- Dat er momenteel keihard gewerkt wordt door de regionale en landelijke overheid om de komst voor elkaar te krijgen;
- Dat Maastricht door velen (onterecht) als vanzelfsprekend wordt gezien als vestigingslocatie voor het hoofdkwartier van de Einstein telescoop;
- Dat onze provinciehoofdstad al gezegend is met menige faciliteiten dat een positieve uitstraling heeft op deze stad;
- Dat de oostelijke mijnstreek in dat opzicht er karig vanaf komt;
- Dat de samenwerking tussen regio Parkstad en de stad Aken in de afgelopen periode versterkt is;

Is van mening dat:

- een gezamenlijke lobby met o.a. Heerlen en de stad Aken noodzakelijk is om de kans te vergroten om het hoofdkwartier van het toekomstige project Einstein telescoop in de regio Parkstad/Aken te vestigen.
- dit project een enorme uitstraling zal hebben naar de buitenwereld, hetgeen vergeleken kan worden met de naamsbekendheid van het CERN project in Geneve;
- dit een bijdrage zal leveren aan onder andere de stimulering van de regionale economie, de bevordering van wetenschappelijk onderzoek en de versterking van de internationale reputatie van onze regio.

Roept het College van B &W op:
Om direct te starten met een, met andere belanghebbenden, afgestemd (inter)nationaal lobbytraject om de regio Parkstad/Aken in positie te brengen met als uiteindelijk doel, het vestigen van het hoofdkwartier in de regio Parkstad/Aken.

en gaat over tot de orde van de dag.

Aldus vastgesteld door de raad van de gemeente Kerkrade tijdens de raadsvergadering van 13 november 2023

Nettie Paul – Ubachs
Fractievoorzitter Burgerbelangen

Noud Krasovec
Fractievoorzitter Ons Kerkrade

Marc Charlier
Fractievoorzitter Lokaal Alternatief

Anne Marie Fischer-Otten
Fractievoorzitter Ouderenpartij Kerkrade

Roger Creusen
Fractievoorzitter VVD

Sander Gorissen
Fractie PvdA Kerkrade

Voor	24
Tegen	4 (CDA (2) en SP (2)
Resultaat	Aangenomen 13-11-2023

nr. 23it01646

Motie ex. Art. 34 regelement van orde voor de vergaderingen van de raad van de gemeente Kerkrade

Onderwerp:
Stimuleringsregeling gevel- en dakvergroening

De gemeenteraad van Kerkrade in openbare raadsvergadering op 13 november 2023 bijeen,

Constaterende dat:

- Kerkrade in het centrum en in de wijken veelal een hoge bebouwingsdichtheid kent;
- Verschillende straten in Kerkrade een tamelijk stenig karakter hebben;
- Veel straten in de lintbebouwing weinig ruimte bieden voor openbaar groen, daar waar gevels direct aan het trottoir grenzen;
- Door de klimaatverandering steeds extremere weersomstandigheden optreden (enerzijds warmte en droogte, anderzijds hevige regenval in korte tijd);
- Delen van Kerkrade in het recente verleden bij hevige regenval geconfronteerd zijn met de nodige wateroverlast.

Overwegende dat:

- Er een gemeentelijke opgave en ambitie ligt om de luchtkwaliteit in de stad te verbeteren, meer stedelijk groen te realiseren, de biodiversiteit te vergroten en hittestress en wateroverlast tegen te gaan;
- Groen in de straat bijdraagt aan meer leefbaarheid, meer gezonde lucht, opname van schadelijke stoffen, meer biodiversiteit, minder hitte en meer wateropvang danwel langzamer wegstromen van water;
- Groene gevels en daken positief bijdragen aan de kwaliteit van de openbare ruimte en daarmee aan een leefbare en aantrekkelijke stad;
- Groene gevels en daken bewezen effectief zijn aangezien ze een isolerende, verkoelende, geluid dempende, lucht zuiverende en diversiteit verhogende werking hebben;
- Inwoners vaak wel een steentje willen bijdragen, maar niet altijd weten hoe dit aan te pakken en/of niet beschikken over (financiële) middelen of informatie;
- De gemeente hierin een voortrekkersrol dient te nemen;
- In meerdere Nederlandse en Limburgse gemeenten reeds succesvolle subsidieregelingen bestaan om de aanleg van groene gevels en daken te bevorderen.

Verzoekt het College:

1. Te onderzoeken of een subsidieregeling voor vergroening van gevels en daken kan worden ontworpen;
2. *In dit onderzoek rekening te houden met een maximaal aantal vierkante meter per object per aanvraag om te borgen dat particulieren en kleinere ondernemers voldoende toegang hebben tot de regeling;*
3. In overleg te gaan met partners, als het waterschap en de provincie, voor cofinanciering van deze subsidie en ervaringen op te halen bij andere (Limburgse) gemeenten waar vergelijkbare initiatieven zijn genomen;
4. In kaart te brengen welke straten/straatgedeelten geschikt zijn voor gevelvergroening en aan te geven op welke plekken inwoners in principe een klein deel van het trottoir kunnen 'claimen' om een geveltuin aan te leggen;
5. De Raad binnen zes maanden op de hoogte te stellen van de uitkomsten van het onderzoek, inclusief een indicatie van de kosten;
6. Inwoners te betrekken bij het vooronderzoek naar de mogelijkheden van een subsidieregeling;
7. Te onderzoeken welke panden/objecten uit het gemeentelijk vastgoed (b.v. sporthal Rolduc, maar ook bushokjes) geschikt zijn voor gevel- en/of dakvergroening;
8. Te onderzoeken of het mogelijk is om als gemeente het goede voorbeeld te geven door het vergroenen van gevels en/of daken van het gemeentelijk vastgoed. Dit kan mogelijk in de vorm van een pilot geschieden;
9. Te onderzoeken of de gevel- en dakvergroening van gemeentelijk vastgoed te bekostigen is uit de duurzaamheidsmiddelen voor gemeentelijk vastgoed.

En gaat over tot de orde van de dag.

Fractie CDA Kerkrade

Mark Meijer — mark.meijer@gemeenteraadkerkrade.nl — 06-111190371

Roger Hoofs — roger.hoofs@gemeenteraadkerkrade.nl — 06-21517561

Sander Gorissen,
Fractievoorzitter PvdA Kerkrade

Roger Creusen
Fractievoorzitter VVD Kirchroa

Voor	28
Tegen	0
Resultaat	Unaniem aangenomen Gorissen - griffier 13-11-2023

nr. 23it01647

Motie ex. Art. 34 regelement van orde voor de vergaderingen van de raad van de gemeente Kerkrade

Onderwerp:
Schoolzwemmen

De gemeenteraad van Kerkrade in openbare raadsvergadering op 13 november 2023 bijeen,

Constaterende dat:

- Het schoolzwemmen een belangrijke bijdrage levert aan de zwemvaardigheid, waterbewustzijn en zwemveiligheid van kinderen, vooral van kwetsbare groepen;
- Het schoolzwemmen in veel gemeenten onder druk staat door bezuinigingen, capaciteitsproblemen en vervoerskosten;
- Het nuttig is om de mogelijkheden en kosten van de herinvoering van schoolzwemmen in de gemeente Kerkrade nader te onderzoeken.

Overwegende dat:

- Schoolzwemmen een potentiële positieve impact op de fysieke gezondheid en veiligheid van de jeugd heeft.
- Het rijk de afgelopen jaren meerdere moties heeft aangenomen op het gebied van schoolzwemmen en hiermee ook het belang van schoolzwemmen aangeeft;

Verzoekt het College:

1. Een onderzoek uit te voeren naar de haalbaarheid en effecten van het herinvoeren van schoolzwemmen in de gemeente Kerkrade;
2. De kosten van dit programma in kaart te brengen, inclusief dekking door gemeente, provincie, rijk of andere subsidiemogelijkheden;
3. In het onderzoek alle relevante stakeholders te betrekken, zoals scholen en het zwembad;
4. De raad te informeren over de stand van zaken en de resultaten van dit onderzoek en het streven om het onderzoek binnen 6 maanden af te ronden.

En gaat over tot de orde van de dag.

Fractie CDA Kerkrade

Fractie CDA Kerkrade
[redacted]
www.cdakerkrade.nl
email: fractiesecretaris@cdakerkrade.nl

Mark Meijer
mark.meijer@gemeenteraadkerkrade.nl
06-111190371

Roger Hoofs
roger.hoofs@gemeenteraadkerkrade.nl
06-21517561

Sander Gorissen
Fractievoorzitter PvdA Kerkade

Marianne Laumann
Fractievoorzitter SP Kerkrade

Anne Marie Fischer-Otten
Fractievoorzitter Ouderenpartij Kerkrade

Voor	27
Tegen	1 (VVD)
Resultaat	Aangenomen griffier 13-11-2023

de kracht van KERKRADE

nr. 23it01648

Motie ex. Art. 34 regelement van orde voor de vergaderingen van de raad van de gemeente Kerkrade

Onderwerp:
Verhuiswensen eigen inwoners faciliteren.

De gemeenteraad van Kerkrade in openbare raadsvergadering op 13 november 2023 bijeen,

Constaterende dat:

- De woningbehoefte in Kerkrade onverminderd hoog is;
- Bepaalde doelgroepen geen geschikte huisvesting vinden in Kerkrade.

Overwegende dat:

- Veel inwoners geen passende woning kunnen vinden binnen de gemeente en zij daardoor de gemeente noodgedwongen verlaten of jongeren langer thuis blijven wonen;
- Het wenselijk is dat inwoners die een lokale (maatschappelijk/ economisch) binding hebben met Kerkrade hier kunnen blijven wonen;
- Op basis van artikel 14 van de Huisvestingswet 2014 het voor gemeenten mogelijk is om te sturen op de woonruimteverdeling, zowel voor sociale huurwoningen als ook voor nieuwbouwwoningen.

Verzoekt het College:

1. De sturingsmogelijkheden die artikel 14 van de Huisvestingswet voor Kerkrade biedt in kaart te brengen en middels een (huisvestings)verordening voor te leggen aan de raad.

en gaat over tot de orde van de dag.

Fractie CDA Kerkrade

Mark Meijer — mark.meijer@gemeenteraadkerkrade.nl — 06-111190371

Roger Hoofs — roger.hoofs@gemeenteraadkerkrade.nl — 06-21517561

Motie aangehouden 13-11-2023

nr. 23it01655

Motie ex. Art. 34 regelement van orde voor de vergaderingen van de raad van de gemeente Kerkrade

Onderwerp:
Toeristisch openbaar vervoer

De gemeenteraad van Kerkrade in openbare raadsvergadering op 13 november 2023 bijeen,

Constaterende dat:

- De gemeente het nodige te bieden heeft op toeristisch gebied;
- Veel toeristen buiten Kerkrade overnachten tijdens hun bezoek aan Zuid-Limburg;
- Visit Zuid-Limburg op haar website de OV-Toerpas Zuid-Limburg aanprijst;
- De gemeente op de websites GemeenteKerkrade, Beleefkerkrade en KerkradeWijzer niets vermeld over deze OV-Toerpas Zuid-Limburg.

Overwegende dat:

- De gemeente inzet op het aantrekken van toeristen naar de attracties en bezienswaardigheden in Kerkrade;
- Openbaar vervoer voor toeristen een prima mogelijkheid is om zich in Zuid-Limburg te verplaatsen;
- Toeristisch bezoek aan Kerkrade per openbaar vervoer bijdraagt aan de leefbaarheid in Kerkrade;
- Er nationale en internationale voorbeelden zijn waar toeristen bij hun verblijf, al dan niet tegen betaling een regionale toeristische openbaar vervoerkaart krijgen (zoals bv touristdaytickets.nl).

Verzoekt het College:

1. De OV-Toerpas Zuid-Limburg op de drie genoemde websites (GemeenteKerkrade, Beleefkerkrade en KerkradeWijzer) aan te prijzen;
2. De toeristenbranche in Kerkrade te wijzen op de OV-Toerpas Zuid-Limburg en hun te verzoeken deze ook actief in hun communicatiemiddelen zoals websites op te nemen;
3. In Parkstadverband met Visit Zuid-Limburg, openbaar vervoerders en andere betrokken partijen te onderzoeken welke mogelijkheden er zijn voor een 'meer dagen vakantie ticket' voor toeristen in Zuid-Limburg, naar voorbeeld van regio's in binnen- en buitenland;
4. In het onderzoek in elk geval te richten op de haalbaarheid, kosten en baten van een dergelijk ticket en de mogelijke samenwerkingspartners;
5. De uitkomsten van het onderzoek voor te leggen aan de gemeenteraad.

Fractie CDA Kerkrade
Fractiesecretaris: Eline & Jelle Schurer
Schifferheidestraat 166, 6466 EN Kerkrade

www.cdakerkrade.nl
email: fractiesecretaris@cdakerkrade.nl

En gaat over tot de orde van de dag.

Fractie CDA Kerkrade

Mark Meijer — mark.meijer@gemeenteraadkerkrade.nl — 06-111190371

Roger Hoofs — roger.hoofs@gemeenteraadkerkrade.nl — 06-21517561

Roger Creusen
Fractievoorzitter VVD Kirchroa

Nettie Paul-Ubachs
Fractievoorzitter Burgerbelangen

Voor	28
Tegen	0
Resultaat	Unaniem aangenomen 13-11-2023

SP KERKRADE

Lokaal Alternatief
Lokaal raakt ons allemaal

nr. 23it01649

Motie ex artikel 34 reglement van orde voor de vergaderingen van de Raad der gemeente Kerkrade

Datum: **13-11-2023**
Aan : **gemeenteraad**
Via : **voorzitter gemeenteraad**

Onderwerp: **Motie mijnschade**

Geachte voorzitter,
Hierbij treft u namens de fractie SP een motie aan inzake melden van mijnschade.
Wij verzoeken u deze motie in stemming te brengen tijdens de raadsvergadering van 13 november 2023.

De raad van de gemeente Kerkrade

Constaterende dat:
- Door het stijgende mijnwater, de bodem op sommige plaatsen omhoog gedrukt wordt - Daardoor op meerdere plaatsen schade ontstaat aan woningen

Overwegende dat:
- Er tot oktober 2023 mijnschade alleen vergoed werd, als er acuut gevaar dreigde voor bewoners van een pand - Dat er in oktober 2023 een overeenkomst is getekend met het Rijk, waarin vastgelegd is dat voortaan ALLE mijnschade gemeld kan worden voor een vergoeding, ook als deze geen acuut gevaar oplevert voor de bewoners van een pand - Dit belangrijk is voor de toekomst van het woningbestand, want zo blijft het aantrekkelijk om in Zuid-Limburg te gaan wonen

Draagt het college op:
- om via de gemeentesite en andere kanalen, uitgebreid en actief aandacht te besteden aan dit onderwerp - mensen, die mijnschade hebben, op te roepen om dit vooral te melden vanaf volgend jaar - mensen, die hulp nodig hebben bij een melding van mijnschade, hulp hierbij aan te bieden

Aldus vastgesteld door de raad der gemeente Kerkrade, tijdens de raadsvergadering d.d. 13-11-2023 en gaat over tot de orde van de dag.

namens SP Kerkrade,
Marianne Laumann, fractievoorzitter

Carin Wevers, raadslid

Marc Charlier
Fractievoorzitter Lokaal Alternatief

Voor	25
Tegen	3 (OPK (2) + VVD (1))
Resultaat	Aangenomen griffier 13-11-2023

nr. 23it01b50

Motie ex artikel 34 reglement van orde voor de vergaderingen van de Raad der gemeente Kerkrade

Datum: **13-11-2023**
Aan : **gemeenteraad**
Via : **voorzitter gemeenteraad**

Onderwerp: **Motie mijnsluiting 50 jaar geleden**

Geachte voorzitter,
Hierbij treft u namens de fractie SP een motie aan inzake de mijnsluiting 50 jaar geleden.
Wij verzoeken u deze motie in stemming te brengen tijdens de raadsvergadering van 13 november 2023.

De raad van de gemeente Kerkrade

Constaterende dat:
- In 2024, het 50 jaar geleden is dat de laatste mijn is gesloten - Kerkrade een imposant mijnverleden heeft

Overwegende dat:
- De geschiedenis van de mijnen en de belangrijke bijdrage hiervan voor Kerkrade, niet vergeten mag worden - Er nog maar enkele mijnwerkers in leven zijn, die bijgedragen hebben aan de bloeiende economie van Kerkrade in die periode en deze mensen ook niet vergeten mogen worden - Kerkrade het mijnverleden een warm hart toedraagt, dat zichtbaar is door bijv. d'r Joep op de markt, de schacht van Nulland enz.

Draagt het college op:
- Het initiatief te nemen om met andere gemeenten met een mijnverleden in gesprek te gaan, om gezamenlijk een herdenkingsdag te organiseren, waarin de geschiedenis van de mijnen een centrale rol spelen - Om ook de nog in leven zijnde oud-mijnwerkers een plek te geven in deze dag

Aldus vastgesteld door de raad der gemeente Kerkrade, tijdens de raadsvergadering d.d. 13-11-2023 en gaat over tot de orde van de dag.

namens SP Kerkrade,

Marianne Laumann, fractievoorzitter

Carin Wevers, raadslid

Mark Meijer
fractievoorzitter CDA Kerkrade

Voor	24
Tegen	4 (LA (3) + VVD (1))
Resultaat	Aangenomen 13-11-2023

nr. 23it01651

Motie ex artikel 34 reglement van orde voor de vergaderingen van de Raad der gemeente Kerkrade

Datum: **13 november 2023**
Aan **: gemeenteraad**
Onderwerp: **Motie WMC huurvrijstelling bij gebruik van het PLS stadion**

De raad van de gemeente Kerkrade

Constaterende dat:

- Het WMC van groot belang is voor de gemeente Kerkrade en de regio
- Het WMC met de nieuwe organisatiestructuur en het vertrek van de voorzitter een nieuwe koers wil inzetten om de toekomst van het WMC veilig te stellen.
- De gemeente wenst bij te dragen aan het herstelplan voor het WMC
- Het PLS-stadion eigendom is van gemeente Kerkrade
- De BVO Roda JC (gedeelten van) het stadion huurt van de gemeente.
- Het WMC tijdens het 4 jaarlijkse festival en mogelijk andere evenementen gebruik maakt van het Parkstad Limburg Stadion.
- Het WMC voor gebruik van het PLS stadion in het verleden *gemiddeld* 120.000 euro huur betaalde aan de BVO Roda JC
- De gemeente Kerkrade de afgelopen jaren aan het WMC gemiddeld 120.000 euro subsidie per jaar heeft verstrekt.
- De gemeente dus via de subsidie aan het WMC indirect de BVO-Roda JC subsidieerde. (minimaal 1 x per 4 jaar).

Overwegende dat:

- Het Parkstad Limburg Stadion eigendom is van de gemeente
- De BVO Roda JC volgens de plannen vastgesteld in het ontwerpbesluit "Kaalheide bruist" de exploitatieopbrengsten van het Stadion dient af te dragen aan de gemeente.
- De BVO Roda JC heeft toegezegd om in ruil voor de kwijtschelding van de huurschuld van 2,85 miljoen euro op verschillende manieren te willen bijdragen aan cultureel maatschappelijke activiteiten.
- Het WMC een cultureel maatschappelijke activiteit is die van groot belang is voor de gemeente Kerkrade.

Spreekt uit:
- Dat de Stichting WMC wordt vrijgesteld van het betalen van huur voor het gebruik van het PLS stadion zolang het stadion eigendom is van de gemeente Kerkrade. - Dat ook bij het niet doorgaan van de plannen "Kaalheide bruist" het WMC in de toekomst huurvrijstelling krijgt voor het gebruik van het Parkstad Limburg Stadion.

Aldus vastgesteld door de raad der gemeente Kerkrade, tijdens de raadsvergadering d.d. 13 november 2023 en gaat over tot de orde van de dag.

Marianne Laumann, fractievoorzitter SP Kerkrade

Carin Wevers, raadslid SP

Voor	2 (SP)
Tegen	26
Resultaat	Verworpen griffier 13-11-2023

nr. 23it01652

Motie ex artikel 34 reglement van orde voor de vergaderingen van de Raad der gemeente Kerkrade

Datum: **13 november 2023**
Aan : **gemeenteraad**
Via : **voorzitter gemeenteraad**

Onderwerp: Motie geen vrijkaarten voor het college- en de raadsleden voor maatschappelijk culturele evenementen

De raad van de gemeente Kerkrade

Constaterende dat:
• College- en raadsleden in het verleden regelmatig vrijkaarten ontvingen voor maatschappelijk en culturele evenementen. • De organisaties die van deze evenementen organiseren doorgaans volledig afhankelijk zijn van subsidies en giften, waaronder gemeentelijke subsidies

Overwegende dat:
- Raadsleden een maandelijkse vergoeding van ruim 1100 euro krijgen voor het raadswerk. - Collegeleden naast hun salaris maandelijks een ruime onkostenvergoeding krijgen. - De onkostenvergoeding bedoeld is voor kosten die gemaakt worden uit hoofde van de functie. - Het totaal aantal verstrekte vrijkaarten bij sommige evenementen meer dan 100 bedraagt. - Elke extra verkochte entreekaart bijdraagt aan de omzet van het evenement. - Burgers niet nog eens extra hoeven te betalen voor de vrijkaarten van collegeleden. - We als gemeente met het verstrekken van vrijkaarten een verkeerd signaal afgeven. - Het gebruik maken van vrijkaarten in strijd kan zijn met art. 1.1. en 2.2. van de gedragscode voor raadsleden.

Besluit:
Dat college- en raadsleden niet langer gebruik zullen maken van gratis toegangskaarten voor maatschappelijke en/of culturele evenementen in de gemeente Kerkrade

Aldus vastgesteld door de raad der gemeente Kerkrade, tijdens de raadsvergadering d.d. 13 november 2023 en gaat over tot de orde van de dag.

Marianne Laumann, fractievoorzitter SP Kerkrade

Carin Wevers, raadslid SP

Voor	5 (SP (2), CDA (2), VVD (1))
Tegen	23
Resultaat	Verworpen Bussen griffier 13-11-2023

nr. 23it01b53

Motie ex artikel 34 reglement van orde voor de vergaderingen van de Raad der gemeente Kerkrade

Datum: **13 november 2023**
Aan : **gemeenteraad**
Via : **voorzitter gemeenteraad**
Onderwerp: **Tegemoetkoming chronisch zieken.**

De raad van de gemeente Kerkrade

Constaterende dat:

- De gemeente Kerkrade in 2018 de tegemoetkoming chronisch zieken heeft afgeschaft om toen de tekorten van dat jaar in de jeugdzorg mee te financieren.
- De tegemoetkoming chronisch zieken nadien niet meer is ingevoerd
- Ons omringende gemeente wel een tegemoetkoming voor deze groep verstrekt. Zo verstrekt Heerlen geeft 125, Sittard-Geleen 150 en Roermond 200 euro per jaar.
- Kerkrade relatief gezien veel mensen heeft die kampen met structurele gezondheidsklachten.
- We het project VIE hebben ingevoerd om de gezondheid en vitatliteit van burgers van Kerkrade te bevorderen.

Overwegende dat:

- Het algemeen bekend is dat mensen die chronisch ziek zijn vaak in de categorie van de laagste inkomens vallen omdat ze bijvoorbeeld niet full-time kunnen werken vanwege hun ziekte of handicap
- Financiele problemen van invloed zijn op positieve gezondheid van mensen.
- We van de chronisch zieken niet kunnen verwachten dat ze structureel bijdragen aan de tekorten in de jeugdzorg
- Het in het kader van ons VIE-project niet te verklaren valt om de chronisch zieken de tegemoetkoming te onthouden.

Draagt het college van burgemeester en wethouders op:

- Om de vergoeding voor de chronisch zieken met ingang van 1 januari 2024 opnieuw in te voeren en voor een bedrag van 150 euro per persoon.
- Voldoende kenbaar te maken dat de vergoeding opnieuw wordt ingevoerd en de chronisch zieken zich kunnen melden bij de gemeente of de geldwijzerwinkel.

Aldus vastgesteld door de raad der gemeente Kerkrade, tijdens de raadsvergadering d.d. 13 november 2023 en gaat over tot de orde van de dag.

Marianne Laumann, Fractievoorzitter SP Kerkrade

Carin Wevers, raadslid SP

Voor	3 (SP(2), OK(dhr. Knesovec)
Tegen	25
Resultaat	Verworpen griffier 13-11-2023

MOTIE

nr. 23it01b54

Aan	College van Burgemeester & Wethouders Gemeente Kerkrade
Betreft	Motie inzake betrekken financiële commissie bij het opstellen van beleidsmatige keuzes door ambtelijke organisatie met betrekking tot situatie van beduidend minder rijksinkomsten (ravijnjaar 2026).
Datum	13-11-2023

Geacht college,

Hieronder treft u namens de fractie VVD Kerkrade een motie aan inzake 'betrekken financiële commissie bij het opstellen van beleidsmatige keuzes door ambtelijke organisatie met betrekking tot situatie van beduidend minder rijksinkomsten (ravijnjaar 2026)'.
Wij verzoeken u deze motie in stemming te brengen tijdens de gemeenteraadsvergadering van 13 november 2023.

De Raad van de gemeente Kerkrade in vergadering bijeen op 13 november 2023

Overwegende dat:

- decentrale overheden, dus gemeenten en provincies, in 2026 ('ravijnjaar') hun bekostiging vanuit het rijk flink zien kelderen;
- het ministerie van Binnenlandse Zaken gemeenten adviseert om een tijdelijke financiële buffer aan te leggen om gemeenten door het magere jaar 2026 heen te helpen;
- het college op een situatie van beduidend minder rijksinkomsten wenst te anticiperen;
- het college omwille van dit anticiperen de ambtelijke organisatie de opdracht heeft gegeven, om middels een 'studiejaar' voor de hele begroting inzichtelijk te maken welke beleidsmatige keuzes eventueel gemaakt kunnen worden en wat daar de consequenties van kunnen zijn;
- er een commissie is ingesteld op grond van het bepaalde in de artikelen 82 Gemeentewet en artikel 2 Reglement van Orde voor de vergaderingen van de raadscommissies Kerkrade. Deze commissie is genaamd 'Financiële commissie';
- deze financiële commissie als doel heeft aan de raad advies uit te brengen over die onderwerpen waarop haar werkzaamheden betrekking hebben en voert overleg met het college ten aanzien van deze onderwerpen;
- deze financiële commissie adviseert op verzoek van de raad, college of eigenstandig over andere financieel technische thema's.

MOTIE

VVD Kerkrade

Verzoekt het college:

- de financiële commissie van de gemeente Kerkrade te betrekken bij de ambtelijke inventarisatie 'studiejaar 2024' en middels tussenevaluaties/rapportages om ook vanuit politiek perspectief beleidsmatige keuzes voor onderzoek in te brengen;
- deze door de ambtelijke organisatie en financiële commissie voorgedragen beleidsmatige keuzes te delen met de gemeenteraad in het eerste kwartaal van 2025.

Aldus vastgesteld door de raad der gemeente Kerkrade, in zijn openbare vergadering d.d. 13 november 2023 en gaat over tot de orde van de dag.

Met vriendelijke groet,

VVD Kerkrade

Roger Creusen
Fractievoorzitter

Roger Scheeren
Burgercommissielid

Motie aangehouden 13-11-2023

Voorzitter, overige leden van het College en raad, kijkers thuis,

Ons gezamenlijk doel ‘Samen verder bouwen aan een vitaal en uitdagend Kerkrade!’ krijgt steeds meer gestalte. Om onze ambities uit ons coalitieakkoord te realiseren is er de afgelopen periode fors geïnvesteerd. Geïnvesteerd in een veiliger en vitaler Kerkrade. Een Kerkrade waar het goed leven en ondernemen is!

2024 wordt het jaar van het Martin Buber!
Het Martin Buber is nu realiteit: schooljaar 2024/2025 verwelkomen wij de eerste leerlingen van het Martin Buber. Wij hebben allemaal kennis kunnen nemen van het onderwijsconcept en de uitvoeringslocatie Martin Buber. De algemene indruk is zeer positief en verwachtingsvol. Ook landelijk is er veel interesse voor dit vernieuwende concept. Persoonlijk ben ik trots dat de VVD in 2019 mede het zaadje heeft gepland om dit te realiseren. Ook wijs ik naar de lijntjes die wij als partij hebben met de provincie en Den Haag. Het waren immers onze VVD Tweede Kamerleden Mariëlle Paul, nu minister van primair en voortgezet onderwijs, en Silvio Erkens die ons geholpen hebben met het ondersteunen van de aanvraag voor het Martin Buber.

Economie en infra
Ook op economisch vlak gebeurt er veel. Het voormalig Santa Maria wordt toegevoegd aan het Flexiforum, een succesverhaal. Wie had dit ook gedacht naar het debacle Campus? Hiermee komen wij tegemoet aan de behoefte van ondernemers naar meer ruimte voor hun onderneming. Deze uitbreiding van het Flexiforum staat voor 2024 in de steigers.

Het mobiliteitsplan is in 2023 vastgesteld. Nog dit kalenderjaar wordt het uitvoeringsplan voorgelegd. Een plan gericht op het verbeteren van de verkeersveiligheid door herinrichting van de openbare ruimte; een plan gericht op de aanleg van fietspaden en, nu komt het: de verbinding met het intercity-station in Herzogenrath. Het niet doorgaan van het station Kerkrade West is een enorme teleurstelling. Maar met dit mobiliteitsplan komt er een alternatief. Er komt een onderzoek naar een mobiliteitshub in Kerkrade West. Een mobiliteitshub gericht op het verbeteren van de bereikbaarheid van Kerkrade West. En…in dit plan wordt ook de bereikbaarheid van het bedrijventerrein Avantis onderzocht met andere vervoersmiddelen dan de auto.

Veiligheid
Voorzitter, voorwaardelijk voor een Kerkrade waar het goed leven en ondernemen is, is een veilig leefklimaat. En veiligheid, of beter gezegd het gebrek eraan, is nu juist een aspect dat de VVD nog steeds zorgen baart. Van hufterig gedrag op straat tot ondermijnende criminaliteit. Dit jaar hebben wij een integraal veiligheidsplan vastgesteld. In het kader van dit plan is in 2023 gestart met een onderzoek naar de effectiviteit van acties en interventies in relatie tot onze ambities. De uitkomsten van dit onderzoek, die gebuikt worden voor een integrale heroverweging voor de werkwijze in 2024, zien wij dan ook met belangstelling tegemoet.

Ten aanzien van personen die overlast veroorzaken en de openbare veiligheid aantasten zijn wij ingenomen met de komst van de gemeenschappelijke regeling Zorg- en Veiligheidshuis Parkstad. Binnen dit Zorg- en Veiligheidshuis werken gemeenten, justitie en zorg samen om

problemen aan te pakken die gerelateerd zijn aan individuele personen. Deze aanpak reikt verder dan de uitdrukkelijke VVD-wens en inmiddels toegezegde uitbreiding van het aantal boa's en camera's voor toezicht.

Wij vinden het een prima idee dat de inzet van straatcoaches gecontinueerd en zelfs uitgebreid wordt. Door vroegsignalering en intensievere samenwerking met de politie, maar ook met scholen, steken wij in op een persoonsgerichte aanpak.

Stedenbouwkundige ontwikkelingen en herinvulling
Wat onze stedelijke vernieuwing betreft, hebben wij de afgelopen jaren een flinke sprong vooruit gemaakt. Sportpark Kaalheide ondergaat een metamorfose. Diverse partners gaan samen aan de slag om sportpark Kaalheide een nieuwe stedenbouwkundige invulling te geven. Voorzieningen van Achilles-TOP worden geïntegreerd in de gebouwen van stichting Bruis en nieuwbouw voor Roda JC in combinatie met zorgwoningen. Hierbij doen wij als VVD de oproep dat Bruis, Vie, scholen en alle andere belanghebbenden nog meer integraal gaan samenwerken om de gezondheid en vitaliteit van onze inwoners te verbeteren. Nu het fysieke deel gerealiseerd wordt en deels is, moet alle aandacht gericht zijn op de inhoudelijke programma's. Hier moeten nog grote stappen gezet worden.

Verder is er aandacht voor het centrum. Complex d'r Pool wordt nu gesloopt en naar verwachting wordt begin 2025 gestart met de nieuwbouw van 50 woningen. En op de valreep gaat de gemeente ook investeren in de Einderstraat. Hierbij zullen wij ons moeten buigen welke functies aanlooproutes, waaronder de Einderstraat en de Marktstraat, in de toekomst zullen krijgen.

Tenslotte is nu eindelijk de financiering geregeld voor de afhandeling van de mijnschade in onze regio. Hierbij gaat het om een substantiële verhoging van het budget voor de afhandeling van mijnschade en de oprichting van een centrum Mens, Milieu en Mijnbouw Limburg. Met dit centrum kunnen gemeenten hun expertise bundelen en worden inwoners bij één loket geholpen. Dit allemaal dankzij een amendement van ons Tweede Kamerlid Silvio Erkens.

Kortom…
Mooie plannen die om investeringen vragen. Investeringen voor de toekomst: voor een Kerkrade waar het goed leven en ondernemen is. Plannen die getuigen van lef, innovatie en ontwikkeling. Zo zien wij het graag als VVD. Maar, elke euro kun je maar een keer uitgeven. Het effect van al deze investeringen zien wij terug in de begroting. Door onverwachte tegenvallers (o.a. stijgende kosten, inflatie) teren wij in op onze reserves.

Als VVD roepen wij op tot herbezinning van onze gemeentelijke uitgaven. Te meer met de ongewisse financiële situatie na 2026 in het vooruitzicht. De vooruitzichten zijn somber. In 2026 zien de decentrale overheden, dus gemeenten en provincies, hun bekostiging vanuit het rijk flink kelderen. Men spreekt zelfs van een 'ravijnjaar'. Volgens het ministerie van Binnenlandse Zaken doen gemeenten er goed aan een spaarpotje aan te leggen. De opbouw van zo'n tijdelijke financiële buffer kan ons door het magere jaar 2026 heen helpen.

Het college wenst op een situatie van minder rijksinkomsten te anticiperen. Wij ondersteunen dan ook de opdracht van het college om de ambtelijke organisatie een inventarisatie op te laten stellen. Een inventarisatie van beleidsmatige keuzes om op het scenario 'ravijnjaar 2026' te anticiperen. Het college spreekt van een 'studiejaar' en een ambtelijke inventarisatie. Maar waarom kiest het college voor een uitsluitend ambtelijke inventarisatie?

Dit is voor ons aanleiding om vandaag een motie in te dienen. In deze motie wordt door ons voorgesteld om de financiële commissie bij deze inventarisatie te betrekken. Dit biedt de raad de mogelijkheid om ook vanuit politiek perspectief beleidsopties voor onderzoek in te brengen. Als VVD doen wij tevens de oproep om vooral opties in kaart te brengen die voorkomen dat de lasten van inwoners en ondernemers stijgen. Lastenverzwaringen zijn voor ons geen optie. Ombuigingen daarentegen wel.

Tot slot

Voorzitter, onze uitdagingen zijn ongekend en vereisen veel lef, creativiteit, flexibiliteit en vooral samenwerking. Met elkaar, raad, college, ambtenaren, inwoners en ondernemers maken wij onze stad mooier, krachtiger en beter dan die nu is. Wij danken het college en de betrokken ambtenaren voor hun grote inzet bij de totstandkoming van deze begroting. Wij zien uit naar de beantwoording van vragen en de gedachtewisseling.

Met al onze huidige én toekomstige uitdagingen voor ogen citeer ik graag Winston Churchill, Brits staatsman en Nobelprijswinnaar literatuur:

"Een pessimist ziet de moeilijkheid bij elke gelegenheid; een optimist ziet kansen in elke moeilijkheid."

Namens de fractie VVD Kerkrade,
Roger Creusen, fractievoorzitter.
Kerkrade, 13 november 2023

Algemene Beschouwingen CDA Kerkrade
Begroting 2024

Voorzitter, Kerkradenaren,

We zitten bijna weer op de helft van deze bestuursperiode en de tweede algemene beschouwingen. Afgelopen jaar heb ik aangeven dat Kerkrade, Nederland en de wereld behoefte heeft aan minder ik en meer wij, dat is op de dag van vandaag nog steeds het geval. Dat is een opgave voor iedereen.

Kerkrade staat voor veel uitdagingen, of dit nu op het gebied van woningaanbod, overlast, het Martin Buber, WMC, Roda JC, Kaalheide Bruist is of de duurzaamheidsopgave waar we als stad voor staan.

Als CDA Kerkrade vragen wij ons wel eens af of Kerkrade zich niet voorbijstreeft. Het ene grote project is nog niet afgerond of het andere staat alweer voor de deur. Wij vinden het mooi als een stad ambitieus is maar de belasting op het ambtelijk apparaat en eigenlijk de hele gemeentelijke organisatie is hoog. En als de boog te lang gespannen is kan men focus verliezen. Als voorbeeld, moties die afgelopen jaar bij de begroting zijn ingediend, worden nauwelijks goed opgevolgd en zouden eigenlijk opnieuw ingediend kunnen worden. Dat kan een keuze zijn van de wethouders door tijdgebrek of een andere reden. Wij vernemen graag wat het is. Het moge duidelijk zijn dat de raad zich hierdoor minder serieus genomen voelt en het lijkt wel alsof wethouders weglopen voor deze verantwoordelijkheid.

Ook vragen wij ons af of dit College zich bewust is van de consequenties van de keuzes die gemaakt worden. Neem het plan Kaalheide Bruist en het plots verschijnen van een tweede stedenbouwkundig plan door Roda JC. We zijn bijna weer een half jaar verder na het moment dat opeens alle zeilen werden bijgezet, extra informatiesessies last minute werden gepland en besloten bijeenkomsten werden georganiseerd want er moest echt doorgepakt worden. Ons bekruipt toch steeds meer het gevoel dat dit nodig was om de voetballicentie van Roda JC te redden, nu die druk van de ketel is is het namelijk weer verdacht stil. In de wandelgangen horen wij zelfs geruchten dat de extra geplande zorgwoningen, als garantie voor de ontwikkelaar, niet meer passen in het plan. Is dit bekend bij de wethouder en hoe ziet dit nu verder uit? Immers er ligt een afspraak/ overeenkomst. Wij zijn benieuwd hoe dit opgelost gaat worden. Wij vinden het plan Bruis, zorg voor elkaar, meer samen, heel belangrijk en wij hopen dan ook dat dit krachtige concept snel land op Kaalheide.

Voorzitter, hoe kunnen wij het realiseren van geschikte woningen versnellen. Bepaalde doelgroepen, denk aan starters en jonge gezinnen, vinden geen geschikte koopwoning. Maar ook gepensioneerden die liever een ruim appartement met voldoende buitenruimte zouden willen, missen dit in Kerkrade. Wij zien dit niet terug bij de huidige wooneenheden die gebouwd worden of bij nieuw plannen. Ook zien wij een mismatch in oppervlakte – prijs – doelgroep. Meer sturingsmogelijkheden op het gebied van verdelen van woonruimte zou een bijdrage leveren, wij dienen daarom een motie in om inwoners met een maatschappelijke of economische binding met Kerkrade voorrang te geven op toewijzing van een woning.

Algemene Beschouwingen CDA Kerkrade
Begroting 2024

Het percentage sociale woningbouw in Kerkrade is volgens de landelijke norm veel te hoog, namelijk meer dan 40% t.o.v. de norm 30%. Er zijn omliggende gemeente die op 20% zitten. Hier ligt dus een opgave voor de wethouder om een lange termijnvisie neer leggen. Wij zijn benieuwd of de wethouder hiervan op de hoogte is en wanneer hij hiermee aan de slag gaat. Deelt de wethouder onze mening dat het percentage naar beneden moet en de woningmarkt in evenwicht hersteld dient te worden. Begrijp ons niet verkeerd voorzitter, wij vinden sociale woningbouw zeker belangrijk maar we zien ook een groot tekort in de andere segmenten en Kerkrade kan als gemeente niet alle lasten dragen. Ook de middenstand heeft hier behoefte aan, immers het bestedingsniveau in de stad gaat er dan op vooruit.
Zeker door de verruiming van de openingstijden/dagen van winkels is dit wenselijk. Om hier even op door te gaan: CDA Kerkrade was geen voorstander van deze verruiming. Het lijkt erop dat de wethouder in het eerste jaar is bezweken onder de druk van enkele grote retailers. Wij zijn benieuwd naar de reactie van de wethouder op de column van dhr. Clement in “De Limburger” waarin nogmaals argumenten als “druk bij kleine ondernemers, personeelsschaarste, reductie energiebehoefte en beperking samen met gezin en verenigingsleven” de revue passeren.

Voorzitter, CDA Kerkrade heeft er serieus over nagedacht om de tekst van vorig jaar voor te lezen. Niet om tijd te besparen maar om een statement te maken. Want als we op de weegschaal gaan leggen wat we het afgelopen jaar nu echt voor de burger van Kerkrade hebben gedaan, hebben we dan wel stappen gezet op gebied van leegstand, de negatieve lijstjes, gezondheid, beweging en het aanpakken van laaggeletterdheid? Wij worden wekelijks op straat aangesproken over deze onderwerpen. Er gaan misschien wel duizenden tot miljoenen naar bepaalde projecten, maar het zichtbare resultaat blijft uit. En wat ziet de burger wel: kwijtschelding lening WMC, kwijtschelding schulden Roda JC, honderdduizenden euro’s naar evenementen en minder transparantie. Als CDA Kerkrade krijgen wij het vaak niet meer uitgelegd. Wij zijn benieuwd hoe de wethouders met deze geluiden omgaan, want wij kunnen ons niet voorstellen dat dit bij het College niet bekend is.
Wij vinden in ieder geval dat de burger meer verdient, een echte visie voor onze stad, een stip op de horizon die duidelijkheid geeft en zekerheid biedt. Waar bedrijven op durven te investeren en burgers houvast door krijgen.

Op gebied van duurzaamheid zijn ook nog stappen te zetten. Het wordt steeds minder aantrekkelijk om zonnepanelen te plaatsen en warmtepompen zijn niet overal geschikt. Het elektriciteitsnet in Nederland is op veel plekken overbelast. Wij hebben vernomen dat dit ook het geval is bij IKC Droomhof, waar blijkbaar niet tijdig is geanticipeerd op de verruiming van de energiecapaciteit en hierdoor een grote uitdaging ligt op basis van het huidige plan. Wij horen graag van de wethouder of dit klopt, hoe dit heeft kunnen gebeuren, wat de status is, of het plan aangepast dient te worden en of er sprake is van meerkosten en vertraging.

Algemene Beschouwingen CDA Kerkrade
Begroting 2024

Onze motie voor het plaatsen van zonnedekken boven parkeerplaatsen was in 2022 niet nodig, de wethouder had dit zelf op het netvlies, een half jaar later was een motie van zijn eigen partij blijkbaar nodig om hem eraan te herinneren en weer een half jaar later hebben wij helaas nog geen resultaat gezien.
Commercieel vastgoed dient vanaf 1 januari 2023 energielabel C te hebben, indien dit niet het geval is dient een gemeente te handhaven, wij horen graag of al het vastgoed dat de gemeente in verhuur heeft minimaal energielabel C of beter heeft. Ook doen we een appèl om de verduurzaamingsslag bij het gemeentelijk vastgoed te versnellen. Tijdens het Congres Limburg verduurzaamt in het Parkstad Limburg Stadion constateerden wij dat de publieksruimte helaas nog steeds door halogeen i.p.v. led wordt verlicht. Het plan om de Rodaboulevard om te turnen naar een green boulevard juichen wij toe waarbij zonnedekken en meer groen duidelijk zichtbaar dienen te worden. Laten wij nu de handschoen oppakken en niet de duurzaamheidsopgave doorschuiven naar een volgende generatie. Wij refereren hier graag aan onze motie over vergroenen van gevels en daken.

Wij als CDA hopen dat meer geïnvesteerd wordt in ons rijke verenigingsleven, van muziekschool tot sportvereniging. Een rijk verenigings- en vrijwilligersleven is het tovermiddel tegen individualisering en zorgt voor meer verbondenheid. Ook gemeenschapshuizen zijn hier van belang, wij zien dat investeringen pas in 2025 plaatsvinden terwijl de toekomst van deze huizen op de tocht staat.
Ons cultureel erfgoed is ook belangrijk, van rijk mijnverleden tot de prachtige monumenten. Wij lezen over het masterplan Rolduc alwaar een investering van 1 miljoen euro mee gemoeid is, wij zijn benieuwd naar de status hiervan.

Aandacht voor de wijken en de leegstand wordt ook niet als speerpunt van dit College omarmd. Althans wij zien en horen hier weinig over. Er dient er een betere en andere aanpak op het gebied van leegstand te komen. Hopelijk helpt de aanstelling van de nieuwe centrummanager hierbij maar wij verwachten ook een daadkrachtig College dat durft door te pakken en out of the box wil denken.

Dan VIE. Afgelopen jaar hebben wij al benoemd dat wij verbaasd zijn dat gestopt werd met de investering in de VIE programmering/ experimenten. Onbegrijpelijk dat de evenementen-schatkist overloopt en op VIE in de wijken gekort wordt. Vandaar dat wij nu ook een amendement indienen om meer te investeren in de VIE Programmering en een motie om herinvoering schoolzwemmen te onderzoeken. Begrijp ons niet verkeerd, wij vinden de aanpak van Beleef Kerkrade goed en zijn voorstander van mooie evenementen, maar we zitten in een tijd waarin een accentverschuiving noodzakelijk is. Aandacht voor de sociale samenhang in onze stad, aandacht voor elke burger.

Op het gebied van veiligheid en bereikbaarheid zijn ook nog stappen te zetten. Wij blijven een goede openbaar vervoer en langzaam verkeer verbinding tussen Kerkrade – Avantis en Aachen van groot belang vinden en hopen daarnaast dat Kerkrade een stevig lobby blijft uitvoeren voor een stabiele en sterke politiecapaciteit voor deze regio. Immers de grensregio brengt extra uitdagingen met zich mee.

Algemene Beschouwingen CDA Kerkrade
Begroting 2024

Voorzitter, ik ga afsluiten.
De begroting van 2024 die hier voor ons ligt is wat CDA Kerkrade betreft niet bevredigend. Er zou meer geïnvesteerd moeten worden in de burgers, in een langere termijnplan in een duidelijke visie waar we als stad willen staan. Dit zien wij te weinig terug en de burgers voelen er te weinig van. Vandaar ook ons amendement om de eerste stap te zetten, enkele moties die kunnen leiden tot een accentverschuiving en wij zullen zeker het komend jaar ons geluid laten horen. Wij houden van Kerkrade, vertoeven er graag, maar de burger van Kerkrade verdient meer. Stap voor stap naar een krachtiger Kerkrade.

Mark Meijer
Fractievoorzitter CDA Kerkrade

Voorzitter,
De titel van dit collegeprogramma “samen verder bouwen aan een vitaal en uitdagend Kerkrade” dekt wat de Ouderenpartij Kerkrade betreft zeker de lading.
Zelfs de accountant gaf tijdens zijn inspirerende uitleg over de cijfers aan dat Kerkrade op allerlei gebied veel ambitie toont!
Bijna op de helft is het een goed moment voor een tussenbalans.
De begroting laat zien dat ze nog enkele jaren in evenwicht is maar, ook wij stevenen op het “ravijn jaar” 2026 af. Van het rijk zal dan veel minder geld ter beschikking staan.
Veel van taken die het rijk op ons bordje gelegd heeft zullen dan moeilijk of bijna niet meer uit te voeren zijn. Hier denken wij aan de zo broodnodige jeugdzorg. `Gelukkig heeft de2e kamer pas nog twee moties aangenomen die ervoor moeten zorgen dat het niet zo extreem zal worden.

Wat de Ouderenpartij Kerkrade betreft kunnen we trots zijn op de stappen die wij als gemeente gezet hebben en op de plannen die steeds concreter worden.
Trots op Martin Buber!
Heel veel mensen hebben keihard gewerkt aan volwaardig middelbaar onderwijs in Kerkrade en met succes!
Een kleine kanttekening: we moeten er wel voor waken dat het Beroeps College Holz niet onderbelicht blijft. We hebben iedereen hard nodig, denkers en doeners!
Dan is er ook het Integrale Kindcentrum Droomhof waar we kinderen in Kerkrade een kansrijke start bieden.
IKC, basisschool, beroepscollege Holz, Martin Buber we kunnen in Kerkrade een prima fundament leggen dat later ook voor meer werkgelegenheid zal zorgen.
Het aantal inwoners van Kerkrade is afgelopen jaar weer met 244 personen gedaald, Volgens de ouderenpartij Kerkrade is goed en volwaardig onderwijs een van de belangrijkste investeringen om dit af te remmen.
Maar er is meer nodig. Een aantrekkelijk centrum en een goed woningaanbod zijn heel belangrijk., zo trek je ook nieuwe inwoners aan. De gebiedsontwikkeling Rolduckerveld is hier een voorbeeld van. Op het gebied van burgerparticipatie is dit ook een goed voorbeeld. Deze burgerparticipatiegroep zouden we een keer uit moeten nodigen bij een commissievergadering.

In dit kader kunnen we “zorg” niet vergeten.
Mantelzorg, collega’s is niet zo vanzelfsprekend. We leven helaas in een tijd waar het “ik” gekoesterd wordt. En dan, grote gezinnen zijn er niet veel meer

en de kinderen vliegen uit, meestal niet echt in de buurt van de ouders. De zorg komt veelal op één stel schouders neer áls dat er al is.
Wij vormen hier in de raad ook een soort van samenleving. Kijk nu eens eerlijk naar uw eigen situatie, ……en?

Kerkrade heeft een inclusieagenda (inclusie betekent overigens niet alleen voor mensen met een functiebeperking!!)
We kunnen lezen wat er gedaan is en wat men nog wil bereiken. Neem als voorbeeld mobiliteit: De rolstoelwandeling wordt aangekondigd en er is een beweegroute.
Wat men nog wil bereiken is meer, 4 bullets.
Bijvoorbeeld : het trottoirs mag geen hindernis zijn, ik nodig graag iemand uit om dat te ervaren! Er staan in de agenda veel werkwoorden maar wie, wat, waar en wanneer lezen wij niet.
Veel te vrijblijvend dus, die Lokale inclusie agenda. De Ouderenpartij Kerkrade had graag binnen 6 maanden duidelijkheid hierover.

Voorzitter, een van de grootste investeringen van de laatste jaren is VIE. Er is door ons veel gesproken over de “harde`’ en “zachte” kant. Klopt het dat de gezondheidsprogramma’s in de wijken achter blijven bij de gestelde doelen en ambities?
Ook hier zouden wij graag regelmatig van op de hoogte gehouden worden.
In West gaat Kaalheide Bruist ontstaan, een super project dat duidelijk laat zien wat samenwerken door verschillende partijen kan betekenen.
Verder is de Ouderenpartij blij dat in de hele gemeente steun werd gegeven aan de actie voor behoud van een volwaardig ziekenhuis in Heerlen. Het zou toch ook te gek zijn als in een gemeenschap van 257000 inwoners geen eigen ziekenhuis meer heeft. Die aktie was op 23 september jl
Laten we samen met andere gemeenten en belanghebbenden blijven doen wat kan om ervoor te zorgen dat onze kinderen straks ook nog goede zorg dichtbij hebben. Binnenkort gaan gedeputeerden van Limburg met minister Kuioers praten, misschien moet dan nog eens alles uit de kast gehaald worden

Dan vinden we natuurlijk ook wat over de woningbouw en de woonvisie.
Er is hier een ontwikkeling gaande waar de ouderenpartij Kerkrade zich in het verleden altijd sterk gemaakt heeft en die gelijke tred houdt met de in het coalitieconvenant gemaakte afspraken.
Sociale woningbouw moet er in voldoende mate zijn maar het is ook zaak voldoende aanbod te hebben in het midden en hoger segment.

Als veel mensen geen betaalbare woning kunnen vinden of als ze te hoge lasten hebben raakt dat aan hun bestaanszekerheid.
Voor een goede balans kunnen wij dan ook niet alleen maar inzetten op sociale woningbouw. De OPK is dan ook verheugd met het feit dat die verschillende projecten er in onze gemeente zijn, dat er verschillende typen woningbouw worden gerealiseerd die met elkaar gemixt worden.
Zo zijn we in Kerkrade dus in staat onze inwoners passende woningen aan te bieden. Dit is een ontwikkeling die op instemming van de Ouderenpartij Kerkrade kan rekenen.

En dan voorzitter komen we er niet omheen om ook stil te staan bij de verschrikkelijke oorlogen in Oekraïne en Gaza. Het is nu niet aan ons hier een beschouwing over te geven. We leven mee met alle slachtoffers van oorlog en geweld. Maar we kunnen en moeten wel een steentje bijdragen. De gemeente `Kerkrade neemt hierin duidelijk haar verantwoordelijkheid. Aan de Hammolenweg wordt dan ook een goede opvangplek geregeld voor 200 `Oekraïners.
Mijn tien minuten zijn om, ik dank alle ambtenaren die alweer een jaar hard gewerkt hebben voor de inwoners van onze stad en tot zover.

Voorzitter, geachte collega raadsleden en leden van het college, beste bezoekers hier in de zaal en kijkers thuis:

Het motto van ons betoog van de AB dit jaar is: Beter ten halve gekeerd dan ten hele gedwaald.

We beginnen met wat ons allemaal in Parkstad aangaat: men wil het voor de regio onmisbare Zuyderland ziekenhuis op onderdelen sluiten. Dat vindt de SP onaanvaardbaar. Op 23 september stonden wij samen met meer dan 3000 mensen in Heerlen te demonstreren voor het behoud van het Zuyderland ziekenhuis. Het was mooi, om samen met mensen uit de hele Oostelijke en Westelijke Mijnstreek, op te komen voor onze belangen.
In de Tweede Kamer werd zelfs een motie van SP aangenomen voor het behoud van een volwaardig ziekenhuis voor onze streek. Wij zijn daar trots op.
Maar we moeten ons niet in slaap laten sussen. De strijd is nog lang niet gestreden. Wij vragen het College actief deel te nemen aan de strijd en om ook in de eigen mediakanalen hier veel meer aandacht aan te besteden. Kan het college dat toezeggen?

Een ander gezamenlijk belang betreft de mijnschade: Wij zijn blij dat er in oktober eindelijk een overeenkomst is getekend met het Rijk.
Stijgend mijnwater drukt op sommige plaatsen de bodem omhoog, waardoor er schade ontstaat aan woningen. Vanaf komend voorjaar kunnen mensen gelukkig álle mijnschade melden, in tegenstelling tot in het verleden. Dat is belangrijk voor de toekomst van het woningbestand, want zo blijft het aantrekkelijk om in Zuid-Limburg te gaan wonen. We vragen het college om hier uitgebreid en actief aandacht aan te besteden via de lokale media en via eigen nieuwskanalen en mensen, die mijnschade hebben, op te roepen om dit vooral te melden.
Overigens is het in 2024, 50 jaar geleden dat de laatste mijn gesloten werd en de SP wil dit niet onopgemerkt voorbij laten gaan. Het zou mooi zijn, om dit in samenwerkingsverband te doen met de andere gemeenten met een mijnverleden.
Daarom dienen we over beide kwesties een motie in.
Motie 1: aandacht voor mijnschade
Motie 2: oproep tot gezamenlijke herdenking van de mijnsluiting.

Voorzitter, vandaag staat de begroting van onze stad centraal. In de krant heeft iedereen al kunnen lezen dat het college een aantal zaken stevig wil aanpakken, zoals armoede, jeugdoverlast, criminaliteit en laaggeletterdheid.
Wethouder Roland zegt: een uitkering voor zulke gezinnen is pleisters plakken.
Om zo'n gezin perspectief te geven moet er werk zijn. En dat is er, weet wethouder Geers, die inschat dat er zeker duizend banen bijkomen de komende jaren.
Het doel is dat deze vacatures ingevuld gaan worden door Kerkradenaren. Bijvoorbeeld inwoners met een afstand tot de arbeidsmarkt. Zij krijgen daardoor een perspectief en komen uit de armoede, wordt in het artikel gezegd.

Voorzitter, we willen allereerst wethouder Roland complimenteren met zijn keus van de SP-verkiezingsleus: PLEISTERS PLAKKEN HELPT NIET. Want de verkiezingsleus van de sociaalste partij van Nederland gebruiken, dat verdient echt een compliment.
Maar de SP bedoelt daarmee vooral dat de lonen omhoog moeten, aangezien er ook veel werkende armen zijn. Want nu blijft het toch pleisters plakken, helaas.
Het uurloon is laag en juist deze kwetsbare mensen raken ook nog hun toeslagen kwijt, waardoor ze in de armoede blijven. Daarbij gaan de huren ook nog omhoog en wonen deze mensen niet in de huizen, die de afgelopen jaren in Kerkrade gebouwd zijn, of komend jaar worden gebouwd. Die zijn allemaal voor het midden- en hoger segment. De sociale huurwoningen zijn in grote getalen verdwenen, kijk maar naar Rolduckerveld, Kan het college zeggen hoeveel sociale huurwoningen er de komende jaren bij komen en wat we gaan doen om te voorkomen, dat de groep werkende armen nog groter wordt?

Voorzitter, wij houden allemaal van Roda en ook van het WMC, maar dat wil niet zeggen dat we duur belastinggeld van burgers zomaar weg kunnen schenken, zonder dat we ons daarover de vraag stellen waardoor financiële problemen zijn ontstaan en wat er in de toekomst anders moet, om ditzelfde te voorkomen.
We hebben unaniem ingestemd met het kwijtschelden van de lening aan het WMC.
Ja, ook de SP heeft ingestemd, al is dit dossier, vanwege alle financiële perikelen, nog lang niet gesloten.
De SP heeft zelfs een motie ingediend om het WMC geen huur meer te laten betalen voor gebruik van het stadion.
Het WMC krijgt 120.000 euro subsidie per jaar van de gemeente, maar moet vrijwel dat hele bedrag ook aan huur betalen voor gebruik van het stadion tijdens het concours. Aangezien het stadion van de gemeente is, zou je zeggen: dat is nodeloos rondpompen van geld. Maar de huur voor het stadion gaat naar de BVO Roda, die het stadion mag exploiteren. Dus zo wordt Roda via het WMC extra gesubsidieerd, met geld uit de subsidiepot van de gemeente, dus geld van de burgers!
De gemeente betaalt het onderhoud van het stadion. En daarmee betaalt Kerkrade niet alleen de lasten van het stadion, maar ook nog de extra inkomsten voor Roda!

De afspraak is nu dat de inkomsten van het stadion weer naar de gemeente gaan, waar ze ook thuishoren, omdat de gemeente de eigenaar van het stadion is.
Maar ook dan vinden wij, dat de gemeente geen vergoeding hoeft van het WMC voor het gebruik van het stadion, want het is toch bizar zijn dat wanneer je subsidie krijgt, je die ook weer terug moet betalen aan de subsidieverstrekker, omdat je gebruik maakt van het stadion!!! Dan hoef je geen subsidie te krijgen toch?
Daarom brengen we onze motie, die al gesteund werd door het CDA, vandaag nogmaals in.
En we hopen, dat alle fracties nu hiermee instemmen.
Motie 3: geen huurbetaling voor het WMC

De SP vindt ook, dat het krijgen van vrijkaarten aan wethouders en raadsleden moet stoppen.
We brengen ook deze ingediende motie nogmaals in, omdat we er op blijven hameren dat het krijgen van vrijkaarten voor raadsleden en wethouders in strijd is, met de door onszelf aangenomen gedragscode.

Dit geldt voor alle vrijkaarten voor evenementen, ook de vrijkaarten voor Guido Dieteren.
Voorzitter, raadsleden ontvangen meer dan 1000 euro netto per maand. Het salaris van wethouders bij een fulltime aanstelling is ± 8000 euro bruto per maand. Daarnaast krijgen ze een riante onkostenvergoeding en reiskostenvergoeding en ze kunnen daarnaast nog representatiekosten declareren. Ons dunkt dat de burgers, waarvan velen zich nauwelijks een kaartje kunnen permitteren, dan niet hoeven bij te dragen aan het kaartje van gemeentebesturen. Maar ons belangrijkste argument is en blijft:
vrijkaarten voor wethouders en raadsleden zijn in strijd met de door onszelf aangenomen gedragscode. Beter ten halve gekeerd dan ten hele gedwaald.
Motie 4: geen vrijkaarten voor college en raadsleden

Voorzitter, democratie en dualisme vormen de basis voor een goed beleid.
2023 was een heftig jaar voor Kerkrade gezien de problemen van het WMC en wederom van Roda.
Mede daardoor werd duidelijk dat de democratische besluitvorming en het dualisme onder grote druk staan in Kerkrade.

Voorzitter, de kern van het dualisme is, dat de raad en het college van B&W verschillende taken en verantwoordelijkheden hebben.
20 jaar geleden is het dualisme ingevoerd om het democratisch proces te bevorderen.
De taak van de raad is onder andere het controleren en aansturen van het college. De raad stelt de kaders en het college voert het beleid binnen die kaders uit. Dat controleren doe je als raad door onderzoek, waaronder vragen stellen. En natuurlijk hoort daar ook het beleid evalueren bij.
Pas dan kun je als raadslid een weloverwogen democratisch besluit nemen.

Voorzitter, dat brengt ons bij de kern van de democratie. Er wordt steevast gezegd bij het nemen van besluiten: de meerderheid heeft besloten, dus dat is democratisch. Maar is dat ook zo?
Een weloverwogen besluit nemen is iets heel anders, dan een besluit nemen met het doel de gelederen te sluiten binnen de coalitie. Te pas en te onpas afwijken van de vergaderorde met het doel de oppositie het spreken te beletten heeft niets met democratie.
Maar dit heeft te maken met de heerschappij van de meerderheid.
Als voorbeeld nemen we recentelijke besluiten.
- Per meerderheid beslissen dat een fractie een eigen ingebrachte motie niet mag toelichten.
- of dat een fractie niets mag zeggen over een motie die tegen **hun** wordt ingediend, iets dat op zich al een vreemde gang van zaken is!
- Of per meerderheid beslissen dat een fractie niet zoveel vragen mag stellen (wat de kern van het dualisme is en zelfs de morele en politieke plicht van elk raadslid is.
- Of per meerderheid beslissen om tweede termijnen af te schaffen, zodat fracties geen inbreng meer kunnen hebben in onderwerpen!
- Per meerderheid beslissen om moties van een oppositiepartij af te wijzen, maar ze vervolgens op een later tijdstip zelf indienen alsof het je eigen ideeën zijn, (kijk naar de hondenbelasting, kijk naar de motie m.b.t. zonnepanelen van het CDA).

Wij vragen dan ook aan de voorzitter, om dit in de toekomst niet meer toe te staan.

En overigens zijn we van mening, dat het geld voor de chronisch zieken terug moet naar die kwetsbare groep mensen. Dat is onze laatste motie.
Motie 5: geld terug naar de chronisch zieken

Tot zover de inbreng van de SP, ik dank u voor uw aandacht.

Geachte voorzitter, college, collega raadsleden, overige toehoorders,

Daar zitten we dan weer, het jaar sinds de vorige begrotingsvergadering is wederom voorbij gevlogen. Een jaar waarin we mooie stappen hebben gezet rondom het project Bruis in de wijk Kaalheide. Met de inmiddels gestarte sloop van D'r Pool, het project Rolduckerveld en Centro Meta worden belangrijke stappen gezet op het gebied van een uitgebreider en beter gedifferentieerd woningaanbod. Maar ook een jaar waarin veel te doen was rondom ons WMC en wij als Raad en commissies helaas aan den lijve hebben ervaren hoe feiten door partijen volledig anders kunnen worden geïnterpreteerd. Iets waardoor een klimaat van wantrouwen binnen onze geledingen heeft kunnen ontstaan. En dat in een jaar waarin we als Raad het traject hebben opgestart om net dichter bij onze burgers te komen. Wij spreken als fractie Lokaal Alternatief dan ook nu al de hoop uit dat de ontstane tweespalt snel achter ons komt te liggen en wij weer gezamenlijk de belangen van onze burgers gaan behartigen, in plaats van elkaar in deze Raadszaal de maat te nemen.

De oorlog in Oekraïne, de situatie in het Midden-Oosten en de enorme inflatie zullen voor onze burgers, verenigingen en ondernemers grote aandachtspunten blijven die hun, maar ook ons als gemeente een gevoel van onzekerheid geven.

De voorliggende begroting is wederom een document geworden waar rekenkundig geen speld tussen te krijgen is. Wat we daarbij dit jaar hebben gemist, was het vorig jaar door onze wethouder van financiën gestarte overleg met álle partijen over de samenstelling van deze begroting. Of was het onze kritiek vorig jaar, dat weinig tot niks met onze ideeën in de begroting was gedaan, reden om dit - in de basis mooie initiatief - al na een jaar weer in de koelkast te zetten?

En natuurlijk, een begroting is geen jaarrekening. We hebben te maken met onzekerheden, toezeggingen van vrijwel alle partijen in deze verkiezingstijd dat meer geld naar de gemeentes moet, maar ondanks die zaken bevat deze begroting iets opmerkelijks.

Bij diverse posten zien we een bijstelling van de begroting 2023 omdat de kosten dit jaar hoger uitvallen. Dat lijkt ons logisch. Maar als de kosten voor dit jaar hoger zijn uitgevallen, dan is het toch vreemd om voor 2024 dat oude bedrag vanuit de begroting 2023 als uitgangspunt te nemen? Weinig zaken worden anno 2023 goedkoper, dus minimaal een indexering op deze bedragen zou volgens ons logischer zijn geweest. Natuurlijk ook een voorbeeld. De lasten bestuur (pag. 18) waren begroot op 3,5 miljoen euro, zijn bijgesteld naar 3,9 miljoen euro voor 2023. In 2024 staan ze echter weer voor 3,5 miljoen op de begroting. De jaren vanaf 2025 zijn deze kosten steeds lager, zónder dat daar een uitleg voor of onderbouwing aan wordt gegeven.

Daarnaast is het geluid vanuit de VNG, dat gemeentes hun begroting beter zouden moeten inrichten op wat daadwerkelijk zou moeten gebeuren in gemeentes. Dus iets minder kijken naar wat met het beschikbare geld mogelijk is, maar meer kijken wat in de gemeente noodzakelijk is. Zo ontstaan begrotingen met wellicht tekorten, maar die geven juist de noodzaak van meer geld richting gemeentes aan.

Steeds maar weer sluitende begrotingen, geven in Den Haag het beeld dat ‘we het wel redden’ bij de gemeentes. Terwijl het tegendeel waar is.

Deze begroting is voor 2024 sluitend en laat voor de jaren naar de toekomst tekorten zien. Wat wij in dit kader opmerkelijk vinden is dat bij de reserveringen zo veel geld wordt gereserveerd, dat de meeste tekorten in de toekomst uit die reserveringen gedekt zouden kunnen worden. Maar … wij zien posten waar in 2024 géén geld voor beschikbaar is, omdat die gelden richting reserves gaan. Daar zouden we toch beleid mee moeten maken?

Denk daarbij aan zaken als de gemeentelijke subsidies richting de grote culturele instellingen in onze gemeente; HuB met de bibliotheek, het theater én de muziekschool. De subsidies richting deze instellingen worden niet geïndexeerd, terwijl bij deze instellingen de algemene en personeelskosten wel degelijk te maken hebben met substantiële verhogingen. Wij voorzien daar dadelijk financiële knelpunten. Knelpunten die wij als gemeente vóór zouden moeten zijn door nu andere keuzes te bepalen. Minder reserveren om niet straks met een kaalslag bij die instellingen te worden geconfronteerd. Niet voor niks wordt in de omschrijving van het programma Sport, cultuur en recreatie aangegeven dat deze voorzieningenstructuur toegankelijk dient te zijn voor alle burgers. Zorg dan ook dat die voorzieningen op niveau blijven.

Maar niet alleen de drie grote culturele instellingen hebben het zwaar, ook ons verenigingsleven staat onder druk. De subsidies aan verenigingen zijn, ondanks de ook voor hun geldende inflatie, de afgelopen jaren niet geïndexeerd. Verenigingen die hun locatie van de gemeente huren zijn wel in het afgelopen jaar geconfronteerd met een huurverhoging van bijna 15%. Indien de betreffende vereniging om rond te komen afhankelijk is van de subsidie ‘tegemoetkoming huisvestingskosten’ wordt deze de komende jaren zelfs helemaal afgebouwd.

Daarbij dient te worden opgemerkt dat de beoogde afbouw van de subsidies ‘tegemoetkoming huisvestingskosten’ nu op een wel heel vreemde plaats in de begrotingstekst (namelijk onder het kopje Evenementen) terecht is gekomen.

Kijkend naar hoe binnen deze begroting indexering en inflatie voor de interne organisatie wordt meegenomen, dan zien we (pag. 107) de kosten voor de bedrijfsvoering groeien van 51 miljoen in 2024 naar bijna 54 miljoen in 2027. In de meerjarenplanning van de begroting die ons vorig jaar werd gepresenteerd, waren de kosten voor bedrijfsvoering in 2024 naar verwachting 45,7 miljoen en zouden deze afnemen naar 44 miljoen. Ergo ook onze gemeente wordt geraakt door de inflatie en CAO aanpassingen hetgeen zich ook vertaalt in de tabel mutaties exploitatie (pag. 7) met 1.1 tot 1.350 miljoen. Vervolgens wordt dat niet richting gesubsidieerde instanties, organisaties en verengingen vertaalt door middel van bijvoorbeeld indexatie of bijstelling van die subsidies.

Dat allemaal afgezet tegen de vertraging die nu lijkt te ontstaan in de realisatie van een nieuwe subsidieverordening en een nieuwe cultuurnota geeft dit een beeld waarin onze culturele instellingen én verenigingen dadelijk met de rug tegen de muur staan. Kan het college toezeggen om uiterlijk in Q2 van 2024 met de voorstellen te komen of moeten wij als Raad bij een verdere vertraging denken aan het zelf opstellen van een initiatiefnota cultuur en een initiatief verordening subsidies instellingen en verenigingen?

Kijkend naar de in de begroting opgenomen paragraaf ‘Stimuleren van sporten door kinderen’ rijst de vraag wat de rol van de sportstichting in deze nog is. Er is sprake van combinatiefunctionarissen Sport, VAP en SMK, maar … pas in de tweede helft van 2024. The MoveFactory verzet goed werk als combinatiefunctionaris met naschoolse sportactiviteiten en sportactiviteiten in de vakanties. Maar doen we daarmee voldoende aan het stimuleren van sporten?

Zo ook met VIE. Hoe dik en onoverzichtelijk de rapporten met programma’s die onder VIE worden geschaard ook zijn, voor veel van onze burgers is VIE niet het project dat onze bevolking gezonder zou moeten maken, maar is VIE dat nieuwe zwembad en die sporthal.

Overigens ook nog een zwembad met een zeer hoge toegangsdrempel door de entreeprijs. Maar dat nieuwe zwembad en die sporthal zijn alleen de stenen, het project VIE heeft vele miljoenen subsidie kunnen vergaren door de beoogde aanpak, het unieke concept, niet door het realiseren van gebouwen.

Naar aanleiding van onze vragen rondom VIE in de Wijk worden we weer geconfronteerd met een opsomming van programma’s, waarbij slechts bij één programma de daadwerkelijke burgerbetrokkenheid naar voren komt. Kortom veel tekst en weinig cijfers van wat wordt bereikt. VIE in de Wijken is voor ons zo’n typisch voorbeeld van een zeer goede reden om minder te reserveren en meer te dóen. En als daar dan niet de eerdere beoogde jaarlijkse 500.000 euro voor worden ingezet, dan bestaat in de begroting beslist ruimte om een lager bedrag voor dit zo belangrijke doel in te zetten. We wilden toch van die eerste plaats bij die negatieve lijstjes af? Daar zullen we dan ook meer voor moeten doen.

Blijven we even bij die negatieve lijstjes en kijken we naar de laaggeletterdheid. Op 10 november 2021 nam deze Raad unaniem een motie van Lokaal Alternatief aan met de titel: ‘Lezen, hoe leuk is dat’. Anders verwoordt, De leesconsulent zou boeken op de basisscholen promoten, met als belangrijkste doel het vergroten van het plezier in lezen om daarmee in de basis laaggeletterdheid aan te pakken. Er zijn nu 3 scholen waar de leesconsulent wordt ingezet. Gezien het bedrag dat scholen hiervoor moeten neertellen zullen niet veel anderen volgen. Dat was duidelijk niet de bedoeling van deze motie. Op deze manier wordt aan het oorspronkelijke doel behoorlijk voorbij geschoten.

En ook bij HuB is sprake van de inzet van een combinatiefunctionaris. Een verbindingsofficier die de samenwerking tussen HuB aan de ene kant en verenigingen, scholen en het sociale domein initieert en stimuleert. Mooie teksten, maar het succesvolste project van de muziekschool was in het afgelopen jaar ‘Meer harmonie in de samenleving’. Dit project is uit een samenwerking tussen de muziekschool, Movare, CantaYoung en verenigingen ontstaan. Gaan we daar nu een functionaris op zetten?

Wat ons zeer aanspreekt is het streven om te zorgen voor levendigheid in de stad door voorzieningen gericht op het vertier van jeugd en jongeren. Een eerste stap lijkt ons gezet met de aanzet van een jeugdhonk in de Einderstraat. Maar verder vinden we in de kosten en baten hier niks over terug. We mogen toch voorzichtig concluderen dat met de “Urban Parkstad Scan’ kosten zijn gemoeid? Vreemd hierbij vinden we dat de belangrijkste spelers in kaart gebracht moeten worden. Volgens ons zijn de belangrijkste stakeholders waar mee gesproken moet worden de jongeren van 13 t/m 24 jaar. Burgerparticipatie avant la lettre.

Als we dan naar die jeugd en jongeren kijken, komen we natuurlijk uit bij het onderwijs in onze gemeente.

Terecht apetrots zijn wij allen op de start van Het Martin Buber. De aanpak, de komst van jeugd en jongeren in ons centrum, de positieve uitstraling, allemaal prachtige zaken rondom Het Martin Buber. Maar, we zetten toch ook twee kanttekeningen bij de opstart. De eerste kanttekening bij het verwachte en gehoopte aantal leerlingen. 180 per jaar. Bij de daadwerkelijke realisatie van die aantallen, bestaat in 2026 de noodzaak aan een schoolgebouw dat 540 leerlingen (en bijbehorend lerarenapparaat en staf) kan herbergen. De financiering kan dan wel vanuit het ministerie van OC&W komen, de realisatie van een dergelijk gebouw kan niet pas in 2026 starten. In alle uitingen die ons tot nu toe hebben bereikt wordt aangegeven dat de locatie Marktstraat voor 3-4 jaar in gebruik zal zijn.

Met de zojuist weergegeven berekening kunnen we echter zo lang niet wachten met een definitievere, grotere locatie. Aan de andere kant bestaat, ondanks het enorme enthousiasme van ouders, jeugd en ons, toch de kans dat we die 180 leerlingen in 2024 niet gaan halen. Welk scenario is dan voorzien? We willen zeker niet zwartkijken, maar zijn liever ook op een dergelijk negatief scenario voorbereid.

Wat binnen dat deel van het onderwijs, dat binnen onze invloedssfeer valt, eveneens een belangrijk punt voor ons is, is de aandacht voor de zwakkeren in het onderwijs. Bij de post Leerlingenvervoer staat in de begroting een extra bedrag van € 100.000 opgenomen. Hoe verhoudt zich deze post met het geluid, dat ons bereikt, dat ouders hun kinderen zelf naar de Taalschool moeten brengen en daar een OV kaart voor beschikbaar gesteld krijgen? Ouders die dan ’s ochtends en na de lesdag soms zelfs 1,5 uur onderweg zijn om hun kinderen te begeleiden. Dagelijks 3 uur die ze zelf zouden moeten werken of zelf op school zouden moeten doorbrengen. Een vreemde en onwenselijke situatie.

De financiering van alle hiervoor genoemde aandachtspunten zou uit lagere reserveringen kunnen komen. Ook vorig jaar hebben we het al aangegeven, als gemeente Kerkrade zitten niet op een zodanig laag solvabiliteitspercentage dat we daarmee met het oog op de richtlijnen en aanbevelingen mee in de problemen komen.

Ook willen wij als fractie Lokaal Alternatief speciale aandacht vragen voor de Waardering van de Gemeentelijke Dienstverlening. Het laatste rapportcijfer dateert alweer uit 2019 en was een 6,7. Dat het onderzoek door Corona in 2021 niet heeft plaatsgevonden is logisch, maar wij vinden het spijtig dat niet vorig jaar, maar pas eind van dit jaar een volgende peiling zal plaatsvinden.

Te laat om voor dit moment nog een wijziging in aan te brengen, maar mocht het toekomstig onverhoopt nog een keer gebeuren dat de peiling van de waardering in een jaar niet kan plaatsvinden, dan graag in het daaropvolgende jaar. Nu krijgen we op zijn vroegst begin 2024 een nieuw ijkpunt.

Tenslotte hebben wij vorig jaar gevraagd naar de status van het advies Pesten uit de vorige Kinderraad van begin 2022. Vorig jaar is aangegeven dat de vakafdeling met dit advies aan de slag zou gaan. Graag horen wij de resultaten van hun aanpak. Tenslotte is het geen sinecure om als Kinderraad een dergelijk advies op te stellen en in te brengen. Dan is het wel zo fijn als wij (als hun volwassen collega's) ook horen wat het uiteindelijke resultaat is.

Samenvattend zien wij als fractie Lokaal Alternatief een begroting die wat ons betreft veel meer aandacht voor de sociale cohesie via het verenigingsleven met sport en cultuur zou mogen bevatten. Wij zijn erg benieuwd naar de reacties vanuit het college en hun onderbouwing waarom dit belangrijke aspect van onze samenleving in deze begroting zo onder druk komt te staan.

Algemene beschouwingen 2023
PvdA Kerkrade

Voorzitter,

Enkele weken geleden overleed **Matthew Perry**. Misschien zegt deze naam niet iedereen iets, maar hij is ook bekend als zijn alter ego **Chandler Bing** uit de televisieserie Friends.
Het personage Chandler, gespeeld door acteur Matthew Perry, is bij velen geliefd vanwege zijn grote sarcastische en humoristische vermogen.

Helaas is hij er niet meer. Wie zijn boek leest, kan niet anders constateren dan dat hij een heel heftig leven heeft gehad. Een leven vol verslavingen en vol pogingen tot afkicken.
Maar voorzitter, van de eerste tot de laatste bladzijde bleek vooral: hij wilde **mensen helpen**. Matthew Perry was zielsgelukkig als hij anderen kon helpen.

Een wijze les voor ons allemaal. Want hoe groot onze problemen ook mogen zijn, er is altijd plaats voor een blik om ons heen.

Mensen helpen. We zorgen in Kerkrade voor een fatsoenlijk, rechtvaardig en solidair **minimabeleid**. **Bestaanszekerheid** is opeens hét woord van 2023, maar de behoefte daaraan is absoluut niets nieuws.

We hebben zo ontzettend veel voorbeelden gezien van hulp die we elkaar bieden.
We investeren in 2024 meer dan **honderd miljoen** in het **sociale domein**.
We maken werk van **jeugdbeleid** zodat jeugdzorg steeds vaker preventief van aard is. We maken werk van **onderwijs** in onze stad zodat onze kinderen en jongeren in een vertrouwde, kwalitatief goede omgeving naar school kunnen.
Maar we helpen ook mensen die voor een **oorlog** elders huis en haard hebben verlaten.

Maar die **investeringen** zijn ook **hard nodig**. We kunnen niet ontkennen dat we problemen hebben. Jaar na jaar noemen we allemaal de bekende **lijstjes** waar Kerkrade meestal ergens onderaan bungelt, samen met andere gemeenten in onze regio.

Wie de begroting jaar na jaar bekijkt, ziet vele sociale aspecten terug. Er zijn voorbeelden te over, waarbij wat onze fractie betreft **Vie** in het oog springt. Vie gaat over veel meer dan alleen een gezond leven, het gaat om **grip op je leven** krijgen of houden. Vie is in haar doel en programma's bij uitstek **sociaal en solidair**.
Reken maar dat veel mensen hulp goed kunnen gebruiken.

Helaas heeft de gemeente **geen onuitputtelijk budget**. We zien weliswaar een sluitende begroting, maar we weten ook dat 2026 met rasse schreden dichterbij komt. In oktober van dit jaar nog riepen partijen als de SP, GroenLinks en de PvdA

het kabinet op om dit gat te dichten. Of zoals PvdA-Kamerlid Henk Nijboer het verwoordde: “Ambities waarmaken gaat niet zonder **meer geld**.”

Maar voorzitter, het is al jaren bekend dat de gemeente moet roeien met de **beperkte riemen** die het Rijk ons verstrekt. We staan aan de vooravond van Tweede Kamerverkiezingen en ook op dit gebied is er wat te kiezen. De keuze die je maakt gaat veel verder dan we beseffen. Die werkt door tot in alle gemeenteraden. Ik ben daarom blij dat onze partij de keuze maakt om lokale overheden financieel te versterken. In een rondgang van Binnenlands Bestuur blijkt zelfs dat het **programma** van **GL-PvdA** door lokale bestuurders als beste wordt beoordeeld.

Dat we geen onbeperkt budget hebben, wil niet zeggen we dat elkaar niet kunnen helpen. Naast alles wat al in de begroting staat, heeft Kerkrade namelijk nog veel meer in haar mars.

Afgelopen weekend stonden 85.000 mensen klaar om deel te nemen aan de klimaatmars. De noodzaak is er en ook lokaal voelen we die. Daarom stelt de PvdA Kerkrade voor om snel werk te maken van een **lokale energiecoöperatie**. In de omliggende gemeenten is dit al het geval.
Volgens ons is dit namelijk hét voorbeeld van hoe we als gemeente moeten verduurzamen: met oog voor zowel het **milieu** als de **portemonnee**. Een coöperatie zoekt naar manieren om samen energie op te wekken. Jaar na jaar krijgt de coöperatie **rendement**. Dit kan zij vervolgens naar eigen inzicht uitkeren aan haar leden of opnieuw investeren in projecten, zoals verdere verduurzaming.

Veel coöperaties hebben bovendien regelingen om mensen in **energiearmoede**, zonder inleg als lid te verwelkomen. Een unieke vorm van **solidariteit** die wat ons betreft navolging moet krijgen in onze gemeente.

Voorzitter, er gaan tegelijkertijd regelmatig geluiden op om te investeren in **kernenergie**. Hoewel mijn fractie daar zeker niet van overtuigd is, hebben we ervan afgezien om vandaag een motie hierover in te dienen.
In plaats daarvan willen we met elkaar het gesprek aangaan over alle mogelijkheden, problemen en kansen die de energietransitie ons biedt. Daarom hebben we een **agenderingsverzoek** ingediend om raad en commissie mee te nemen in de manier waarop we omgaan met het opwekken van energie en het opslaan ervan. Uitgangspunt hierbij is wat ons betreft altijd: hoe kan de burger profiteren?

Voorzitter, op de agenda staat de begroting 2024. Daarmee kijken we niet alleen vooruit, we sluiten 2023 langzamerhand voorzichtig af.
Voor onze fractie was dit een roerig jaar met flink wat onderwerpen die de raad bezig hebben gehouden. Dit waren met name **Kaalheide Bruist, het WMC en de onderwijsagenda**. Onderwerpen die onze stad maken tot wat die is. Onderwerpen waarin de PvdA Kerkrade **proactief** te werk is gaan.

Bij Kaalheide Bruist heeft dit geresulteerd in een **aanscherping** van het ontwerpbesluit om meer grip te krijgen op de samenwerking die moet worden vastgelegd tussen de betrokken partijen. Een sterk staaltje uniek werk van onze gemeenteraad dat naar veel meer smaakt.

Onze fractie wil het college verzoeken om nog dit jaar de raad te informeren over de **stand van zaken** van dit project. Uiteraard hebben we alle begrip voor de complexiteit en tijd die dit zal kosten, maar we blijven ook als raad graag betrokken bij Kaalheide Bruist.

Voor de PvdA Kerkrade was en is **onderwijs** binnen de gemeentegrenzen ook van groot belang. In de komende jaren moet duidelijk worden hoe de **zes basisscholen** in Kerkrade-Oost opnieuw vorm gaan krijgen.
Maar drie maanden later moesten we flink bijlappen om het IKC in Eygelshoven te kunnen realiseren. Een bittere maar noodzakelijke pil die onze fractie aan het denken zette.

Hoe gaan we de renovatie of nieuwbouw van andere scholen betalen? Uit antwoorden op onze vragen bleek dat dit onderdeel is van het **studiejaar 2024**. We gaan er daarmee vanuit dat er komend jaar financiële oplossingen worden gezocht.

Dat brengt ons bij het laatste en zelfs meest belangrijke aspect van dit dossier: het betrekken van mensen in en rondom scholen bij deze voortgang. Naar aanleiding van alle besluiten merkte onze fractie namelijk de grote betrokkenheid in de samenleving.

We roepen het college op om in 2024 met de raad in gesprek te gaan over het basisonderwijs. Daarbij verzoeken we het college om via een korte notitie duidelijk te maken wat de aanvliegroute is: hoe worden **ouders, docenten, omwonenden** en andere belanghebbenden betrokken bij dit proces? We zullen ook dit samen moeten doen als we elkaar willen helpen.

Voorzitter, nieuwe initiatieven openen onze blik. Waar de PvdA Kerkrade op dit moment werk maakt van nieuwe initiatieven, hebben we dat eerder dit jaar ook gedaan. Met zijn presentatie wist ons commissielid Marco Dubbelt niet alleen onze fractie, maar ook de gehele raad te overtuigen van nut en noodzaak om aan te sluiten bij het **natuursteenconvenant**. Bewust van de wereld om je heen. Mensen helpen.

Onze fractie heeft twee jaar geleden een motie ingediend die zag op **sturing van de woningmarkt**. Vorig jaar bleek dat het college bezig was met vervolgonderzoeken. Uiteraard hebben we die afgewacht. Maar ondanks alle inzet van onze fractie, de wethouder én de ambtenaren hebben we nog niets concreets in handen.

De woningmarkt van 2021 is niet die van 2023, maar één ding is zeker: we hebben een flinke klus te klaren. De wereld staat niet stil en mensen moeten ook nu geholpen worden. Of het nu iemand in scheiding is die naarstig op zoek is naar een woning of een student. Of het nu de arbeidsmigrant is die tijdelijk maar goed onderdak nodig heeft of iemand die terugkeert naar Kerkrade.

Goed wonen is een recht. Niet alleen voor de bewoner maar ook voor de buurt. Leefbaarheid hangt met veel aspecten samen en een goed ingerichte woningmarkt maakt daar zeker onderdeel van uit.

Helaas hebben we enkele maanden geleden gezien dat de **zorg** nog steeds een **markt** is. Een **protestmanifestatie** is mogelijk niet voldoende om het ziekenhuis in Heerlen volwaardig te behouden. Een zoveelste voorbeeld van de volstrekt **doorgeslagen schaalvergroting** in publieke voorzieningen.

Want waar hebben we dat eerder gezien? Juist, in het voortgezet onderwijs. De middelbare school moest groot, groter, grootst en verdween nagenoeg volledig uit Kerkrade. Gelukkig hebben we met **Het Martin Buber** het tij weten te keren en hebben we ons lot in eigen handen genomen.

Een zege voor onze stad, voor onze kinderen maar zeker ook voor de leefbaarheid en bedrijven!

Mensen helpen. Het is zo hard nodig. De komende jaren komen er keuzes op ons af die grote impact hebben. Wat is er mogelijk, hoe compenseert het Rijk ons? Als raad moeten we leren van het stuur dat we dit jaar meermaals zelf in handen hebben genomen. Want of het nu gaat over armoede, energie of onderwijs, uiteindelijk stellen wij hier de kaders.

Laten we dat stuur nog vaker vastpakken.

* Algemene Beschouwingen 2023 / Ons Kerkrade:

Voorzitter, normaliter bent u tijdens de Algemene Beschouwingen een gelikte presentatie van Ons Kerkrade gewend. Foto's, filmpjes, Jip & Janneke-prentjes, etc. Deze keer dus niet! Deze keer een presentatie teruggebracht naar de basis van deze tijd: puur op inhoud, ietwat sobertjes en zonder al te veel franje of opsmuk!
Voorzitter, het nieuwe College en Coalitie zijn inmiddels een dik jaar onderweg, waaronder dus ook Ons Kerkrade. Wij borduren voort op de al eerder ingezette weg: Samen verder bouwen aan die positieve punten maar óók aan al die uitdagingen en zorgpunten die vóór ons liggen: Een GEZONDE boodschap dus! De politieke speerpunten van Ons Kerkrade staan hierbij grotendeels verweven in het Coalitieakkoord en het Collegeprogramma.
Voorzitter, Ons Kerkrade roept al jaren iets over bétere communicatie, zowel intern als extern. Dit dan vooral in begrijpelijke en heldere taal: die wereldberoemde 'Jip & Janneke-taal!' zoals wij vorig jaar hebben proberen te gebruiken, met de bijpassende plaatjes. Nu dus onze Algemene Beschouwingen zònder die prentjes!
We wonen in een geweldig kleurrijk gebied maar niet alle uitzichten zijn zo kleurrijk vandaag, voorzitter! Met de Energiecrisis kregen én krijgen veel gezinnen, verenigingen, ondernemers en gemeentes het financieel flink voor de kiezen. Door megahoge energiekosten kunnen velen hun rekeningen niet meer betalen met alle bijkomende negatieve gevolgen van dien! De gemeente probeert haar burgers zo goed mogelijk te ondersteunen waar kan middels allerlei voorzieningen en maatregelen. Hier moet snel een wereldwijde verandering in gaan komen!
Voorzitter, een 'grote verandering' hebben we ook nodig op het gebied van Gezondheid: We staan in de verkeerde lijstjes boven- of onderaan: Dáár is dus nog een gezonde inhaalslag te maken! Als Kerkrade hebben we het gezondheidsproject 'Vie!' waardoor de burgers een stuk gezonder moeten worden! Zo lopen er al projecten om overgewicht en eenzaamheid tegen te gaan, krijgen veel kinderen een gezonde schoollunch, komt The Move-Factory met gratis beweegprogramma's en hebben we het gezonde Project Bruis nog op de plank liggen! Bétere en vitalere wijken en gezondere jeugd zijn dan ook van levensbelang volgens Ons Kerkrade! Net zoals een volwaardig ziekenhuis voor deze Parkstadregio een absolute must is!
Naast die Energiecrisis is er ook nog de "Wooncrisis", alhoewel Kerkrade toch nog 600 woningen gaat bouwen de komende jaren. Voorzitter, Kerkrade is in het Rolduckerveld al flink aan de slag om die wijk een verfrissend en modern aanzien te geven en hier een flink aantal nieuwe woningen terug te bouwen. Ook bij zwembad D'r Pool zijn nieuwe woningen gepland, zijn in Bleijerheide via het project SuperLocal al veel nieuwe, gerecyclede woningen teruggekomen, zijn er een aantal Tiny-Houses bijgekomen en is men flink aan de slag met het Bouwproject Centro-Meta, waar onlangs zélfs minister Hugo de Jonge een kijkje kwam nemen! Kerkrade is dus al flink aan de slag om méér Sociale-, Huur-, Starters- en Doorstroomwoningen te bouwen die voor hoog tot laag geschikt zijn, en dan het liefst nog zo dúúrzaam, levensloopbestendig én betaalbaar mogelijk!
Dan een ander pijnpunt, Voorzitter: de landelijke opvang van vluchtelingen en Oekraïners. In 2022 nog hebben we in Sporthal-Rolduc menig Oekraïense vluchteling en Asielzoeker opgevangen, waar ook de wijk goed bij betrokken werd. Momenteel liggen er plannen voor een Gemeentelijke-Opvang van Oekraïners waarmee we voldoen aan onze humanitaire opgave om de medemens te helpen maar wél in die mate die we als stad ook aankunnen!
Ons Kerkrade wil altijd graag dat iedereen ook kan meedoen en niemand langs die zijlijn van de samenleving staat: of zoals het vandaag de dag zo mooi heet: een zekere mate van Bestaanszekerheid! Het hebben van 'Werk' is hierbij een belangrijk onderdeel om zelfstandig te kunnen voorzien in je eigen inkomsten en dus je eigen levensonderhoud! Het is dan ook prima om te zien dat onze bedrijventerreinen vol lopen en er de komende jaren nog eens 1.000 extra arbeidsplaatsen bij zouden komen! Er zijn hier helaas nog genoeg burgers die géén werk of voldoende inkomen hebben en dus afhankelijk zijn van gemeente of andere instanties. Die mensen komen nu in de zogenaamde 'Klantreis' terecht waar een sausje van 'Menselijke-Maat' overheen wordt gegoten: Toetsen wat wél kan en kansen zien, hierbij dan ondersteunt door een zgn.

Arbeidscoach. En met het project ‘Werk-Hub’ hebben wij de mogelijkheid om mensen weer die nieuwe kans te geven om deel te kunnen nemen aan het arbeidsproces en op die manier hun kwaliteit van leven te gaan verbeteren! Met dat project participeren we ook nog eens in de Regiodeal!
Voorzitter, Kerkrade zet ook sterk in op het vroeg signaleren van armoede, het tegengaan van Kinderarmoede en het fatsoenlijk kunnen omgaan met geld! Bij de Geldwijzerwinkel kunnen burgers terecht voor advies over geldzaken om zo te voorkomen dat zij niet snel in de schulden komen: Een prima zaak volgens Ons Kerkrade!
Een van de belangrijkste voorwaarden om werk te krijgen, is goed Onderwijs, waarbij ook de laag-geletterdheid een van de aandachtspunten is. Voorzitter, Kerkrade heeft al een mooi Beroepscollege-Holz. Hiernaast was Kerkrade al een tijdje bezig om volwaardig Voortgezet Onderwijs terug te krijgen naar onze stad. Dit was járen geleden één van onze gratis OK-tips en is toentertijd meteen serieus opgepakt en 28 oktober jl. is ONS Martin-Buber dan ook officieel geopend: Geweldig nieuws en nu òp naar een mooie toekomst voor onze Kerkraadse kids!
Voorzitter, hierbij betekent méér studenten ook meer ‘reuring’ en beleving in onze stad, waar dan weer winkels, bibliotheek, horeca, etc. van gaan meeprofiteren. Hierbij vormen bepaalde Kernplekken in onze stad de zgn. ‘Leerhaltes’, zoals bijvoorbeeld de HuB en Gaia-Zoo: Een mooie toekomstige Win-Win-situatie dus voor onze hele stad! Méér reuring in de stad door die toekomstige studenten juichen wij dan ook ten zeerste toe: Méér volk betekend méér inkomsten en dat betekend weer méér aantrekkingskracht voor startende ondernemers! Goed om mogelijk de leegstand in ons centrum een halt toe te roepen.
Voorzitter, verder is in Eygelshoven basisschool de Veldhof inmiddels op de schop gegaan en komt hier het 1e Integraal-Kind-Centrum: IKC de Droomhof, waarin verschillende instanties samenwerken om die gedroomde toekomst voor elk kind mogelijk te maken! Ook is Kerkrade flink aan de slag om bijna alle basisscholen om te toveren tot ‘Gezonde Basisscholen van de Toekomst’. Hier krijgen kinderen dan oa. een gratis gezond ontbijtje aangeboden zodat niemand meer met honger naar school hoeft en is dit ook nog eens gezond: Goed voor de kinderen én hun gezondheid en dús een gezonde zaak en hélemaal OKe!
Voorzitter, voor de allerkleinsten zijn de Kerkraadse speeltuinen een groot genot en ook die moeten vooral gekoesterd worden: Speeltuinen zijn hét ‘Buiten-leerpark’ voor de jongsten en dus zéér belangrijk! Probleem is vaak om voldoende vrijwilligers te vinden om deze speeltuinen draaiende te houden! Zo was onlangs te lezen dat mogelijk een kwárt van onze Nederlandse speeltuinen binnen 5 jaar zouden verdwijnen wegens gebrek aan vrijwilligers, bestuurders of de ophopende regelgeving. Vrijwilligers, en ook Mantelzorgers, zijn hét cement van onze samenleving en deze moeten we heel goed in ere blijven houden en koesteren!
Voorzitter, wie die jeugd heeft, heeft de toekomst en die moet je dan ook voor Kerkrade zien te behouden door oa. het bieden van een voldoende en afwisselend aanbod aan verenigingen, clubs, evenementen, activiteiten, genoeg vertier, volwaardig voortgezet onderwijs, goed openbaar vervoer, voldoende starterswoningen, etc.! Kortom: je moet er als stad én regio wél iets voor blijven doen!
Maar voorzitter, ook voor de ouderen zul je voldoende keuzes moeten bieden, zoals voldoende en gevarieerde buurt-faciliteiten, levensloopbestendige woningen, voldoende en gevarieerd werkaanbod, goed of beter openbaar vervoer, de gezondheidsprojecten om de hoek, etc.! Het zo lang mogelijk in hun éigen vertrouwende omgeving kunnen blijven wonen en méé kunnen blijven doen, is hierbij een belangrijk punt voor Ons Kerkrade!
Voorzitter, dan de wijken en omgeving: Ze rijden vaak nog steeds als gekken! Hiertegen mag nog véél harder opgetreden worden, maar er is té weinig blauw op straat! In deze regio moet juist niét gekort worden op handhaving maar juist extra handhavers bij! Dit ook om de drugsoverlast, criminaliteit en jeugdoverlast in deze Grensregio serieus aan te kunnen pakken en om de Wijkaanvalsplannen en het Integraal Veiligheidsplan nóg beter te kunnen ondersteunen! Zo zijn we blij met de renovatie van verschillende straten en wijken om oa. het ‘hardrijden’ te ontmoedigen. De binnenkort te renoveren Torenstraat is hier een mooi voorbeeld van.

Tijdens onze eigen OK-Wijkschouwen in de wijken, zien ook wij dat het onkruid hier en daar wel aardig de buurt ontsiert. Gooi er nog wat illegale afvaldumpingen bij, dan roept dit helaas wel af en toe een verloederd-beeld op! Vaak ook ònterecht omdat het gemeentelijke groen- en opruimpersoneel zich dagelijks uit de naad werkt maar handjes tekortkomt: dat tekort aan mankracht is nog wel een punt van zorg! Ook de vele met graffiti bespotten en bestickerde straat-ontsierende Stroomkasten hebben wij aangekaart: Hier was en gaat de wethouder mee aan de slag: Een goede zaak! Voor dit soort zaken wordt nu dan ook extra geld vrijgemaakt om de wijken, wegen en groenvoorzieningen aan te pakken!
Zo wil Kerkrade ook proberen haar burgers, ondernemers en verenigingen nóg meer te betrekken bij het wel en wee van hun eigen straat, buurt of wijk! Dit om hen een actievere rol én méér verantwoordelijkheid te geven bij de inrichting van hun eigen omgeving: zij moeten hier immers zélf wonen en leven! Een prima voorbeeld van toekomstige Burgerparticipatie en samenwerking die kansen biedt!
De samenwerking bínnen deze Parkstadregio kan hier en daar wel beter: zie bijvoorbeeld onze motie voor een Parkstadbreed-onderzoek naar een gezamenlijk openbaar buitenzwembad binnen Parskstad en hoe de omliggende gemeentes dit wel, of beter gezegd, NIET hebben opgepakt. Jammer en een gemiste 'Parkstad-kans' volgens Ons Kerkrade!
Door samenwerking kun je méér bereiken én dan kan 1+1 juist nóg vaker 3 zijn! Zie als mooi voorbeeld hiervoor het optrekken binnen de gezamenlijke Regiodeal, mn. op financieel gebeid! We moeten er echter wel op letten dat we door samenwerking geen té grote en te logge instanties creëren waarvan we straks zélf de regie kwijt zijn: Een blijvend aandachtspunt dus!
Voorzitter, óver de grens werken we redelijk goed samen. Zo hebben we Eurode waar Herzogenrath en Kerkrade op politiek, bestuurlijk én ambtelijk gebied samenwerken. Het EBC-gebouw, midden op de 2 landsgrenzen, is een mooi voorbeeld van een grensoverschrijdend-bouwwerk waar burgers terecht kunnen voor informatie over Grensoverschrijdende arbeidsbemiddeling: op dit moment hebben we door goede samenwerking van het Grensinfopunt en het SGA, al méér dan 1.000 mensen kunnen bemiddelen naar arbeid: een goed voorbeeld van informeren en communiceren dus!
Met zélf helder en tijdig communiceren, heeft de gemeente al een poosje wat moeite! Van de door Ons Kerkrade vaker aangegeven 'Jip & Janneke-taal' wordt nog té weinig gebruik gemaakt. Het beantwoorden en informeren van burgers mag óók nog wel iets sneller! Na onze gele en rode kaarten in het verleden, gaat het nu al ietsjes beter maar TOP is het nog lang niet: Nog steeds een verbeterpunt voor de toekomst dus!
* Maar natuurlijk zijn er ook nog genoeg zorgenkindjes!
- Zo zijn er de eerder genoemde Energie-, Woon-, Stikstof-, Opvang- EN Klimaatcrisis! Deze zullen zeker hun negatieve schaduw over veel burgers, ondernemers én verenigingen blijven gooien maar óók over onze gemeente zélf!
- De Jeugdzorg, het Sociaal Domein en nu dan ook Xonar zijn Zorgenkindjes voor éxtra aandacht, zowel op financieel alsook menselijk gebied!
- Voorzitter, hopelijk krijgen we, ná het opstellen en uitvoeren van het "Herstelplan", ook weer de juiste toekomstmuziek en toon in ons mooie WMC!
Voorzitter, zo is er ook nog 'ons' Roda JC! Een van onze stadspareltjes waar, in combinatie met het nieuwe project Bruis op Sportpark Kaalheide én het huidige verbeterde voetbal, weer toekomstmuziek in kan zitten en we hopelijk snel met dat stéédse terugkerende "Stadion-dossier" af kunnen rekenen!
- Volgende week zijn de 'Landelijke Verkiezingen' echter het vertrouwen in de politiek slinkt zienderogen! Voorzitter, de onderlinge verhoudingen binnen déze raad zijn daarentegen flink verbeterd en zijn we met een mooie positieve beweging bezig. Echter de bóventoon die deze Raad vaak laat horen, laat soms aardig te wensen over: Niet goed!! Zéker niet naar de burgers toe in deze tijd! Dus niet alleen de hoogste tijd voor een nieuwe RaadsZAAL maar óók voor een nieuw en vriendelijker RaadsGELUID!
* Kansen liggen er ook genoeg.

- De nieuwe Omgevingswet is een hele ommezwaai mààr brengt ook aardig wat nieuwe kansen met zich mee op het gebied van Burgerparticipatie!
- Zoals eerder vermeld, kan het nieuwe project BRUIS op Kaalheide die gezonde toekomst-investering zijn waar, via een brede samenwerking, vele doelgroepen bedient kunnen worden én waar ook nog eens de wijk van mee kan gaan profiteren!
- En zo zijn het Woonproject-Rolduckerveld en Gezondheidsproject-Vie ook 2 van die mega-uitdagingen die mooie toekomstkansen bieden!
Voorzitter, ik ga langzaam afronden.
* Positieve items waar wij als Ons Kerkrade éxtra blij van worden, zijn er ook aardig wat!
- Zo gaat Kerkrade in het 'Studiejaar' 2024 de Hondenbelasting voor de 1e hond schrappen! Die is in onze ogen niet meer van deze tijd en gaat dus terecht op de schep!
- Ook zullen de Parkeerinkomsten in 2024 eens goed onder de loep worden genomen, met dien verstande dat de Vie-Parkeergarage nog niet klaar is. Met deze correctere Parkeercijfers kan dan toekomstig rekening worden gehouden: het huidige bedrag was nog té vaak 'Wensdenken': Mooi, maar zeker niet reëel!
- De intensieve inzet voor personeelsuitbreiding én de grotere inzet voor betere communicatie, zijn ook 2 items waar wij al vaker voor op de barricades zijn gegaan!
- Ook het mede door Ons Kerkrade gezaaide zaadje om Volwaardig Voortgezet Onderwijs terug te krijgen binnen onze stad, is middels het Martin-Buber-College langzaam werkelijkheid aan het worden en tot volle bloeit aan het komen! Top! Als hier ons mooie dialect ook haar weg in gaat vinden, hebben we wéér een mooie Win-Win-situatie erbij!
- Ook stemt de grote inzet om iedereen méé te laten doen, niemand aan de zijlijn te laten staan, de Menselijke-Maat die hoog in het vaandel staat, het nóg meer oog hebben voor ons bloeiende verenigingsleven én de extra inzet voor onze mooie wijken, ons zéér tevreden!
- Dat er ook meer geld wordt vrijgemaakt voor maatregelen tegen de wateroverlast, stemt Ons Kerkrade zéér tevreden. Al mag de gemeente dit wel iets méér communiceren naar haar burgers toe: De gemeente is achter de schermen al aardig aan de slag met deze maatregelen, maar men hoort dit te weinig bij onze burgers: Nóg meer informeren, dus!
Tot slot de financiën, Voorzitter. Die gaan tot nu toe nog redelijk goed: We hebben voor de komende jaren een sluitende begroting, op het 'Ravijnjaar' 2026" en later na. Échter, met al die ongewisse crisissen op ons bordje, weet je niet wat 'Morgen' is en zal het dus een hele opgave worden om die financiële eindjes aan elkaar te blíjven knopen!
Dus JA, het gaat nòg goed maar ook Kérkrade zal op de kleintjes moeten letten en zéér goed op haar eigen winkel moeten passen!'.
Voorzitter, afsluitende mogen we concluderen dat er al genoeg gedaan WERD, we genoeg aan het doen ZIJN maar er zeker ook nog genoeg te doen IS! Dus voor nu: Nóg meer die mouwen opstropen en verder aan de slag. Aan de slag met al die mooie bouwstenen voor een duurzame vernieuwing in Kerkrade: want dat verdient deze stad en haar burgers!
Tot zover.
Dank u wel, voorzitter.

Voorzitter, raad, geachte aanwezigen in deze zaal en alle mensen thuis.

Trots neem ik als fractievoorzitter van Burgerbelangen Kerkrade het woord tijdens deze algemene beschouwingen.

Onze stad is voor ons meer dan alleen een plek op de kaart. Het is het thuis van ons allen en daarom is het onze verantwoordelijkheid om te streven naar een stad die bloeit, straalt en waarin de gezondheid en het welzijn van elke burger centraal staat.

Het motto “Samen verder bouwen aan een vitaal en uitdagend Kerkrade” is onze duidelijke visie, we willen onze stad transformeren tot een voorbeeld van gezondheid, veiligheid, welzijn en duurzaamheid. Dit laatste is niet alleen haalbaar maar ook noodzakelijk voor het welzijn van de huidige en toekomstige generaties.

Onze inzet voor een vitaal en uitdagend Kerkrade zal ik uiteenzetten door middel van drie thema’s:

- Investeren in mensen
- Investeren in wijken
- Investeren in onze stad

Allereerst wil ik echter beginnen met het volgende.

Via deze weg willen wij iedereen bedanken die meewerkt aan het welzijn en de groei van onze mooie stad. Samen bereiken we iets moois, en het is belangrijk dat we stilstaan bij de mensen die dit mogelijk maken.

Onze stad is niet alleen een verzameling van woningen en straten, maar een levendige gemeenschap vol met hardwerkende en toegewijde mensen. Van de bestuurders en ambtenaren die dag in, dag uit werken aan de verbetering van onze voorzieningen tot de vrijwilligers en mantelzorgers die hun tijd en energie geven om evenementen en initiatieven te organiseren en die zich volop inzetten voor onze inwoners. De ondernemers niet te vergeten die investeren in de lokale economie- jullie allen zijn de bouwstenen voor onze welvaart.

Ook leraren en opvoeders, zij dragen bij aan de toekomst van onze stad door kennis door te geven aan de volgende generaties. De zorgverleners willen we eren die dag en nacht paraat staan om voor onze gezondheid te zorgen.

Samen laten we onze stad bloeien, en wij zijn er trots op deel uit te maken van deze gemeenschap.

Burgerbelangen vindt het belangrijk om jeugdigen aan te sporen mee te denken en te praten in politieke vraagstukken omtrent de jongeren. Binnen Kerkrade is de kinderraad en jongerenadviesraad actief voor het geven van input over zaken die de jongeren aangaat. Bij Burgerbelangen Kerkrade hebben wij sinds kort ook een jongeren afdeling:

Genoemd: Jongerenbelangen Kerkrade. Wij betrekken hen actief bij de verschillende vraagstukken in onze stad.

We kiezen er bewust voor vandaag maar 1 motie in te dienen. De motie gaat over een gezamenlijke lobby t.a.v. de Einstein telescoop. Het dictum zal ik aan het einde van mijn verhaal voorlezen.

We herkennen ons in de begroting.

De begroting is in lijn met het coalitie- en college programma en dat is wat wij als partij belangrijk vinden.

Natuurlijk zijn er een aantal punten waarvoor wij aandacht willen vragen. Daar kom ik in mijn verhaal verder op terug of op een later tijdstip als de daadwerkelijke ontwerpbesluiten aan de orde komen.

Investeren in Mensen

Het Martin Buber:

Na lang duimen en kaarsjes aansteken in Wittem, is het ons gelukt om voortgezet onderwijs op de leerniveaus Mavo, Havo en VWO terug te krijgen in Kerkrade. Daar hebben wij met zijn allen, de raad, de burgemeester en wethouders, de ambtenaren, de vrijwilligers jong en oud en duizenden andere betrokkenen, kei en keihard voor gestreden. Dat het ons allen samen gelukt is mogen we naar onze mening dan ook best trots op zijn. Het is immers niet vanzelf gegaan. De nieuwe school heeft al sinds een tijdje een mooie Kerkraadse bekende naam en wel Het Martin Buber college. Op 28 oktober jl. werd het schoolgebouw oftewel onze nieuwe kleine campus dan ook feestelijk geopend door de burgemeester. Wij Burgerbelangen Kerkrade zijn er van overtuigd dat het Martin Buber een succes gaat worden. We hebben op deze manier letterlijk onze jonge scholieren uit eigen stad en ook de nabije omgeving onder ons dicht bij huis. Vandaag danken wij ook onze wethouder Jo Schlangen – die als bestuurlijke kartrekker van het Martin Buber- niet bij ons kan zijn omdat hij herstellende is van een medische ingreep. Wij wensen hem een spoedig herstel.

Het is goed om te vermelden dat de bouwwerkzaamheden gestart zijn van het eerste Integraal Kindcentrum in Eygelshoven waarbij het woord SAMEN-werking leidend is in hun visie.

“De gedroomde toekomst maak je samen” is hun motto.

Dit betekent letterlijk dat het optimale uit elk kind gehaald wordt zodat iedereen de gedroomde toekomst kan realiseren. Wij wensen hun heel veel succes.

Armoede en Schulden:

Het beleid voor Armoede en Schulden zit goed in elkaar en wij zetten grote stappen vooruit. Mensen worden geholpen op weg naar een schuldenvrije toekomst. Bij de aanpak van schulden heeft men veel aandacht voor preventie liefst in een heel vroeg stadium van het ontstaan van schulden.

De geldwijzerwinkel helpt bij vragen over geldzaken.

Het aantal adviezen zijn het afgelopen jaar gegroeid. De vraag was of de geldwijzerwinkel wel zichtbaar genoeg is. Soms liggen ze afgelegen maar mensen moeten zich veilig voelen om de winkel te betreden en dat kan heel goed op de huidige locatie.

Er wordt gerichte informatie ingezet. Ons voorstel was een voorzieningenwijzer te creëren en dat is inmiddels gebeurt. De voorzieningenwijzer is een mooie aanvulling waarin alle mogelijkheden die mensen hebben om hun inkomen te verrijken helder te krijgen. De wijkpunten spelen ook een grote rol bij de hulpvragen, hulpaanbod en ideeën van onze inwoners. Samen kunnen we meer dan alleen. Door de krachten te bundelen in de wijkpunten kunnen we meer betekenen voor de mensen om ons heen. Het is belangrijk dat iedereen mee kan blijven doen in de maatschappij.

Het volwassenfonds Sport & Cultuur is bestemd voor mensen/volwassenen van 18 jaar en ouder die geen financiële middelen hebben om mee te doen aan activiteiten als zwemles, muziekles, fitness, voetbal, theater- of dansles. Het volwassenfonds Sport en Cultuur zorgt ervoor dat het lesgeld en/of materialen worden betaald voor volwassenen die leven rond het bestaansminimum.

Het programma is actief in onze gemeente echter alleen inwoners die het programma Vitaal Kerkrade succesvol afronden mogen deelnemen aan het betreffende fonds. Wij vragen de wethouder te onderzoeken of het mogelijk is om mensen die dit programma om gegronde redenen niet kunnen volgen toch gebruik mogen maken. Ook zij kunnen natuurlijk baat hebben en een weg terug vinden in de maatschappij via programma's die volwassenfonds Sport & Cultuur biedt.

Ouderen/Jongeren en Verenigingen:

Wij lezen in de begroting dat het verenigingsleven onder druk staat. Het wordt steeds moeilijker om leden en vrijwilligers te vinden en te behouden. U geeft aan dat sportverenigingen ondersteund worden door m.n. een combinatiefunctionaris Kan de wethouder ons toezeggen dat wij in 2024 het thema verenigingen nader bespreken. Concreet verwachten wij dat er tijdens een informatieavond ingezoomd wordt op het verenigingsleven, een evaluatie omtrent de combinatiefunctionaris, hoe staan de verenigingen ervoor, waar zitten knelpunten en wat zijn de kansen.

Wij zullen hiervoor een agendaverzoek indienen in de eerste helft van 2024.

Bij de uitvoering van het gemeenschapshuizen beleid moet de verankering in de gemeenschap en cohesie het fundament vormen ten behoeve van het in stand houden van ons verenigingsleven in onze gemeenschap. De huidige cafés in de wijken zijn verkapte gemeenschapshuizen. Het is een trefpunt voor jong en oud. Deze zie je her en der stoppen in verband met de leeftijd van de eigenaren en ze hebben geen opvolging. Een gemeenschapshuis in de wijk kan dan de cruciale rol overnemen om een centrale ontmoetingsplek te bieden voor met name ouderen en alleenstaanden. Het bevordert sociale interactie, vermindert eenzaamheid en creëert een hechte gemeenschap. Voorzieningen zoals gezamenlijke activiteiten, hulpdiensten en informatieve bijeenkomsten versterken de banden tussen buurtbewoners waardoor het gemeenschapshuis een essentieel middelpunt wordt voor het welzijn van de hele wijk. Wij zijn benieuwd naar de presentatie op 21 november.

Het Jeugdhonk Einderstraat is een lang gekoesterde wens van Burgerbelangen Kerkrade. Toch zijn er nog te weinig mogelijkheden voor jeugdigen om zich terug te trekken in een voor hun vertrouwde omgevingen waar wel toezicht zal moeten zijn. Daarbij is de inzet van de straatcoach nu reeds als succesvolle interventie gebleken bij de aanpak van jeugdoverlast. Wij roepen het college op om te blijven kijken en het organiseren van bijvoorbeeld meer uitgangsgelegenheden voor de jeugd mogelijk te maken.

Investeren in Wijken

We zien in de begroting dat de daad bij het woord wordt gevoegd. Er worden miljoenen geïnvesteerd in onze wijken.

Met alle mooie plannen t.a.v. het woonoffensief kan een investering in de infrastructuur ook niet uitblijven. Het verbeteren van de Kerkraadse wegen is zeker noodzakelijk.

Wij zijn als partij blij dat het geld voor openbaar groen wordt vrijgemaakt t.a.v. onderhoud. Hiervoor vragen wij al enige tijd bijzondere aandacht.

T.a.v. de wateroverlast in Kerkrade, waarbij met name Eygelshoven en Haanrade altijd zwaar getroffen zijn maar ook andere plekken in Kerkrade, hebben wij begrepen dat hier nu stappen worden gezet en doorgepakt wordt. We vragen de portefeuille houder hierover actief te blijven communiceren.

Veiligheid en handhaving:

Het aantal meldingen bij handhaving is meer dan verdubbeld. De verminderde beschikbaarheid van politie heeft mede hiertoe bijgedragen. De inzet van de wijkboa is als absolute meerwaarde gebleken op alle fronten en vooral bij het terugdringen van complexe veiligheidsproblematiek. We blijven deze aanpak volgen en zijn benieuwd naar de evaluatie hiervan in 2024.

Binnen Kerkrade wordt door bovenstaande ontwikkelingen ook meer ingezet op cameratoezicht.

Op diverse plaatsen in Kerkrade zijn camera's geplaatst om het veiligheidsgevoel te verhogen bij de burgers.

Veiligheid rondom de industrieterreinen hebben wij onder de aandacht gebracht. In een gesprek met de burgemeester en wethouder is afgesproken dat hier acties 's op worden uitgezet. Ook hier wordt nu doorgepakt we zijn benieuwd naar de resultaten.

Investeren in onze Stad

Burgerbelangen Kerkrade maakt zich sinds jaar en dag sterk voor een zo goed mogelijk aanbod van huur en koopwoningen in alle segmenten van de markt. We willen benadrukken dat wij het zeer waarderen dat er extra aandacht is voor de jongeren, starters en doorstromers. Door de huidige beperkte woningvoorraad moeten onze inwoners vaak langer op een woning wachten dan ons lief is. Vanuit het woonoffensief juichen wij alle nieuwe woningbouw plannen toe. Met het woonoffensief zorgt het college voor vernieuwing in de woningvoorraad. Verouderde woonproducten waar geen vraag naar is worden gesloopt en vervangen door woningen die voldoen aan alle wooneisen, duurzaam, betaalbaar en levensloopbestendig in gevarieerde en veilige wijken met ruime aandacht voor groen in de omgeving. Mooie voorbeelden zijn de ontwikkeling van het gebied d'r Pool, project Kaalheide Bruist en Rolduckerveld.

T.a.v. de verduurzaming van woningen is het goed te zien dat Kerkrade probeert burgers en bedrijven te helpen als energiearmoede aan de orde is. De Woonwijzerwinkel is in deze een verrijking waarbij eenieder naar toe kan voor een goed advies op het gebied van energie en verduurzaming.

Wij vragen ook aandacht voor de museale status van de Botanische Tuin. Deze zal duurzaam geborgd moeten blijven en gelijktijdig zich als toeristische trekker verder kunnen ontwikkelen.

Positief ondernemen/ Economisch perspectief

Ook economisch zit Kerkrade nog steeds in de lift. Met het binnenhalen van nieuwe bedrijven worden ook nieuwe arbeidsplaatsen gecreëerd. Een bijzondere ontwikkeling is Medlands. Daarbij is het zaak dat er ook voldoende woningen zijn voor al deze nieuwe mensen.

Er is vol ingezet op het vullen van de leegstaande winkelpanden m.n. in het centrum. We moeten blijven streven naar verbetering van ons winkelcentrum. Kerkrade moet een mix zijn van beleven, wonen, werken, winkelen en recreëren. Daarbij moet ook bijzonder ingezet worden op groen. Dit laatste geldt niet alleen voor het centrum maar er is aandacht voor alle wijken. Ook hier wordt de focus gelegd op de leefbaarheid, vitaliteit en veiligheid maar een aanpak op maat doet recht aan de verschillen tussen de wijken en buurten.

Toekomst van Kerkrade

Inwoners, ondernemers en gemeente kijken samen vooruit daar willen wij naar toe.

Participeren van burgers over de toekomst van onze stad is voor Burgerbelangen Kerkrade een pré.

Bij de oproep “Denk mee doe mee over onze omgevingsvisie” werden in de zomer burgers opgeroepen om wensen en ideeën met ons te delen. 1011 inwoners hebben gereageerd. Bij de vraag wat hoopt u dat niet veranderd is in 2040 kwamen de volgende 4 thema’s op 1 naar voren:

- De Cultuur
- Het groen
- Carnaval
- Het WMC

Deze 4 thema’s liggen ook Burgerbelangen Kerkrade na aan het hart en blijven wij ons voor inzetten.

Zo maken wij de toekomst van Kerkrade samen nog mooier. Kerkrade is van en voor iedereen.

T.a.v. de begroting:

Dit is de tweede begroting in de bestuursperiode 2022-2026. Ook nu is het de financiële vertaling van het coalitieprogramma en in lijn met het coalitieakkoord.

Ook voor 2024 is er een sluitende begroting. De jaren 26 en volgende vertonen een financieel tekort. Maar in deze wetenschap staan wij niet alleen blijkt uit recente publicaties van de Vereniging voor Nederlandse Gemeenten dat het een allesomvattend landelijk probleem is. Het is goed dat ons college de vinger aan de pols houdt om straks niet in financiële problemen te komen. Zoals in de samenstelling van de begroting blijkt zijn er nog tal van mutaties zowel in de exploitatie als mede investeringen meegenomen. Aandachtspunt is en blijft het sluitend maken van een meerjarenbegroting tot en met 2027.

Wij willen wel nog onze waardering uitspreken voor het harde werk dat is verricht om deze begroting samen te stellen, rekening houdend met alle uitdagingen van onze gemeenschap. Wij danken ook nu weer voor de uitvoerige uitleg die gezamenlijk met het uitreiken van deze begroting heeft plaatsgevonden vanuit de ambtenaren, accountant en wethouder Financiën.

Wij wensen het college heel veel succes.

Tot slot

We blijven samenwerken, dromen en bouwen aan een nog stralendere toekomst voor ons allemaal in de mooie stad Kerkrade.